

Katalog Fototeki
Instytutu Historii Sztuki
Uniwersytetu
Jagiellońskiego

Katalog Fototeki
Instytutu
Historii Sztuki
Uniwersytetu
Jagiellońskiego

**FOTOGRAFIE DZIEŁ SZTUKI POLSKIEJ
WYKONANE PRZED ROKIEM 1900**

KRAKÓW 2019

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Praca naukowa finansowana w ramach programu
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2014–2019
Projekt nr 11H 13 0015 82

Redakcja naukowa: WOJCIECH WALANUS
Recenzenci: dr KAMILA KŁUDKIEWICZ, dr WALDEMAR KOMOROWSKI

© Copyright: Anna Bednarek, Magdalena Kunińska, Wojciech Walanus,
Uniwersytet Jagielloński

Redakcja i korekta: Jolanta Stal
Projekt okładki: Tomasz Korzeniowski
Projekt publikacji: Marek Sokołowski
Przygotowanie zdjęć do druku: Michał Dzikowski, Danuta Koźbiał,
Wojciech Zajdel
Na okładce wykorzystano fotografie zamieszczone w katalogu
pod numerami: 210, 287, 386, 911, 1314, 1546.

ISBN 978-83-952515-1-1

Wydawca: IMEDIUS agencja reklamowa sp. z o.o.
ul. Mogilska 69, 31-545 Kraków

Spis treści

Wojciech Walanus Przedmowa	7
Wojciech Walanus Dzieje zbiorów fotograficznych Gabinetu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1881–1921)	9
Magdalena Kunińska Fotografia jako medium epistemiczne historii sztuki między historią kultury a historią stylu	25
Anna Bednarek Fotografia zabytków i dzieł sztuki na ziemiach polskich w XIX wieku. Zarys problematyki	41
Anna Bednarek, Wojciech Walanus Katalog	57
Indeks osób	467
Wykaz skrótów	474
Bibliografia	475
A Catalogue of the Photographic Collection at the Photo Library of the Jagiellonian University's Art History Institute: Photographs of the Works of Polish Art Executed before 1900 (summary)	491

Przedmowa

Pomysł wydania katalogu odbitek fotograficznych ze zbiorów Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego jeszcze dwie dekady temu wywołałby zapewne zdziwienie. Zbiory te traktowano bowiem czysto użytkowo, sięgając do nich w poszukiwaniu źródeł ikonograficznych do badań lub publikacji, a zainteresowanie samymi zdjęciami ograniczało się do tematu, czasu powstania i ewentualnie nazwiska fotografa, jeśli akurat było znane. Niewielki stopień rozpoznania zasobów i brak aktualnych inwentarzy wykluczały zresztą jakiegokolwiek pogłębione studia, a jedynym sposobem prowadzenia kwerend było własnoręczne przeglądanie fotografii, poukładanych w szafach według klucza tematycznego.

Postępujący od początku XXI wieku dynamiczny rozwój fotografii cyfrowej, technik digitalizacji i Internetu otworzył przed Fototeką – podobnie jak przed wieloma pokrewnymi instytucjami na całym świecie – perspektywę szerokiego udostępnienia zbiorów i wejścia do globalnego obiegu nauki i kultury. Jednakże, jak stwierdzili już w 2009 roku autorzy tzw. Deklaracji Florenckiej w sprawie ochrony „analogowych” archiwów fotograficznych, cyfrowy wizerunek nigdy nie zastąpi oryginału. Fotografia jest bowiem obiektem materialnym, powstałym w konkretnym celu i czasie, mającym swą „biografię”, możliwą do odczytania z sygnatur, pieczęci i śladów zużycia; fotografia nie może ponadto być analizowana w oderwaniu od swego podstawowego kontekstu, czyli właśnie archiwum fotograficznego, które należy traktować jako spójną i autonomiczną strukturę, odzwierciedlającą dzieje danej dyscypliny naukowej. Archiwum fotograficzne jako niepodzielna całość ma zatem ogromną wartość i potencjał badawczy: jest najlepszym miejscem do prowadzenia studiów nad historią fotografii i historią nauki, samo w sobie również powinno stać się przedmiotem analiz. Odpowiedzią na ten postulat był zapoczątkowany przez Kunsthistorisches Institut Florenz cykl międzynarodowych, interdyscyplinarnych konferencji pod hasłem „Photo Archives”, a także oparte na podobnych założeniach inicjatywy podejmowane w innych krajach. W Polsce znakomitym tego przykładem był projekt poświęcony zbiorom

warszawskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, zrealizowany niedawno w Instytucie Sztuki PAN.

Fototeka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego bez wątpienia zasługuje na włączenie w ten obszar badań. Jest bowiem najstarszym polskim archiwum fotograficznym z zakresu historii sztuki, a jej dzieje ściśle wiążą się z początkami i rozwojem tej dyscypliny w naszym kraju. Zbiory Fototeki liczą obecnie około 45 tys. pozytywów różnych formatów, około 3,6 tys. negatywów formatu 13×18 cm (szklanych i celulozowych) oraz około 10 tys. diapoztywów szklanych, nie licząc negatywów małoobrazkowych (ok. 8,5 tys. klatek), reprodukcji fotomechanicznych i pocztówek (ponad 11 tys.). W przekonaniu, że dokładne rozpoznanie i upowszechnienie wiedzy o tej bogatej kolekcji może przynieść znaczne korzyści poznawcze dla wielu dziedzin humanistyki, przystąpiliśmy w 2014 roku do realizacji pięcioletniego projektu badawczego *Fotografie dzieł sztuki polskiej w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opracowanie naukowe, digitalizacja i wydanie katalogu*, finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Projekt, pomyślany jako pierwszy etap badań nad Fototeką, objął około 19 tys. odbitek fotograficznych ukazujących zabytki z terenów Rzeczypospolitej (w granicach przedrozbiorowych i obecnych), w tym także dzieła sztuki obcego pochodzenia w muzeach i kolekcjach prywatnych. Zakres taki po części podyktowany był rzeczywistą strukturą archiwum, w którym ułożeniem odbitek rządzi kryterium topograficzne, z utrwalonym co najmniej kilkudziesięcioletnią tradycją podziałem na „Polskę” i „zagranicę”. Niezależnie od tego wytypowany zespół ma wielką wartość zarówno dla badań historycznych lub historycznoartystycznych (jako zbiór bezcennych nieraz źródeł ikonograficznych), jak i dla historii fotografii polskiej; dość powiedzieć, że najwcześniejsze należące doń pozytywy powstały w latach 50. XIX wieku, a wśród reprezentowanych w nim autorów spotykamy nazwiska Karola Beyera, Konrada Brandla, Walerego Rzewuskiego, Ignacego Kriegera, Józefa Czechowicza, Teodora Szajnoka i wielu innych

wybitnych mistrzów obiektywu. Głównym celem projektu było zebranie i zarejestrowanie w bazie danych możliwie wyczerpujących informacji o badanych fotografiach, począwszy od identyfikacji tematu (czyli sfotografowanego obiektu), poprzez proveniencję, autorstwo i datowanie, po opis cech fizycznych (z uwzględnieniem techniki wykonania odbitki, retuszy, sygnatur, adnotacji, pieczęci, etykiet itp.). W ramach projektu odbitki zostały także zdigitalizowane, dzięki czemu możliwe stało się ich udostępnienie na stronie internetowej Fototeki, wraz z pełnymi danymi opisowymi.

Niniejszy katalog jest najważniejszym „materialnym” rezultatem projektu. Obejmuje on najstarsze i najcenniejsze fotografie z opracowanego zespołu, przy czym tytułowa cezura roku 1900 ma charakter umowny. Nie zawsze udało się bowiem rozstrzygnąć, czy zdjęcie powstało kilka lat przed czy po tej dacie, a ponieważ takich „wątpliwych” przypadków było zbyt wiele, by włączyć je wszystkie do katalogu, jako dodatkowe kryterium wyboru przyjęto technikę wykonania odbitek. Ponieważ najbardziej charakterystycznym papierem fotograficznym w 2. połowie XIX wieku był papier albuminowy, w katalogu z założenia uwzględniono wszystkie odbitki na tym podłożu, również te, które z pewnością powstały później. W przeciwnym razie trzeba by pominąć np. liczne fotografie zakładu Ignacego Kriegera, stosującego tę technikę jeszcze w 2. dekadzie XX wieku, co spowodowałoby sztuczny podział *œuvre* tego zakładu, wyjątkowo obficie reprezentowanego w zbiorach Fototeki.

Jak wspomniano, każde archiwum fotograficzne powinno być zarówno przedmiotem, jak miejscem prowadzenia badań. Próba odpowiedzi na ten postulat w odniesieniu do Fototeki Instytutu Historii Sztuki UJ są trzy artykuły, które mają jednocześnie umożliwić czytelnikowi analizę zaprezentowanego w katalogu materiału w szerszym kontekście. Pierwszy z nich, poświęcony dziejom kolekcji fotografii Gabinetu Historii Sztuki UJ, ukazuje, w jaki sposób ukształtował się trzon zbiorów dzisiejszej Fototeki. Drugi, wychodząc od funkcji tej kolekcji jako „aparatu naukowego”, analizuje znaczenie fotografii w pierwszym okresie istnienia historii sztuki jako dyscypliny akademickiej w Krakowie. Trzeci wreszcie, bezpośrednio związany z tematyką ujętego w katalogu zespołu odbitek, w syntetyczny sposób przedstawia zagadnienie fotografii zabytków i dzieł sztuki na ziemiach polskich w XIX wieku.

Realizacja projektu i wydanie katalogu nie doszłyby do skutku, gdyby nie zaangażowanie i wsparcie wielu osób, przede wszystkim zespołu wykonawców. Anna Seweryn i Małgorzata Bochenek przeprowadziły staranną konserwację najstarszych i najcenniejszych fotografii, według

programu konserwatorskiego autorstwa Anny Michaś. Wykonanie digitalizacji wszystkich opracowanych w ramach projektu pozytywów jest zasługą Piotra Jamskiego. Identyfikacją i gromadzeniem podstawowych informacji historycznych o obiektach przedstawionych na zdjęciach zajmowali się Mateusz Grzęda, Mateusz Łepkowski i Adam Spodaryk, a opracowaniem tych zdjęć z punktu widzenia historii fotografii (identyfikacja techniki, określenie proveniencji, autorstwa, datowania i okoliczności powstania) – Anna Bednarek oraz niżej podpisany, którzy na podstawie zebranych w ten sposób danych zredagowali także noty katalogowe. Wreszcie, specjalnie na potrzeby niniejszej publikacji Anna Bednarek i Magdalena Kunińska przygotowały obszernie artykuły wprowadzające. Wszystkim im winien jestem najserdeczniejsze podziękowania.

Katalog w skrótovej formie prezentuje fakty, których ustalenie niejednokrotnie wymagało kwerend w licznych archiwach, muzeach i bibliotekach w kraju i za granicą. Szczególne wyrazy wdzięczności za okazaną życzliwość i pomoc w tych poszukiwaniach zechcą przyjąć: Monika Faber (Bonartes, Wiedeń), Anna Grochała (Muzeum Narodowe w Warszawie), Ała Ilnicka (Lwowska Biblioteka Naukowa Ukrainy im. W. Stefanyka), Danuta Jackiewicz (Muzeum Narodowe w Warszawie), Bettina Jernej (Muzeum Techniczne, Wiedeń), Dainius Junevičius (Litewski Instytut Badań nad Kulturą, Wilno), Krzysztof Krużel (Gabinet Rycin Biblioteki PAU i PAN w Krakowie), Leszek Machnik (Ossolineum, Wrocław), Piotr Nowak (Muzeum Narodowe w Krakowie), Mikołaj Potocki (Biblioteka Kórnicka), Magdalena Święch (Muzeum Narodowe w Krakowie), Agnieszka Zagrajek (Muzeum Narodowe w Krakowie). Gorące podziękowania należą się także osobom, bez których pomocy nie udało by się nam rozwiązać wielu szczegółowych kwestii dotyczących fotografii i obiektów na nich przedstawionych: Irinie Bogosłowskiej (Taszkient), Piotrowi Jamskiemu (Instytut Sztuki PAN), Dorocie Juszcak (Łazienki Królewskie), Waldemarowi Komorowskiemu (Muzeum Narodowe w Krakowie), Urszuli Kozakowskiej-Zausze (Muzeum Narodowe w Krakowie), Ewie Manikowskiej (Instytut Sztuki PAN), Katarzynie Mączewskiej (Muzeum Narodowe w Warszawie), Markowi Szczepaniakowi (Archiwum Państwowe w Poznaniu, Oddział w Gnieźnie), Waldemarowi Szczuckiemu (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie), Genovaité Vertelkaitė-Bartulienė (Państwowe Muzeum Sztuki im. M.K. Čiurlionisa w Kownie), Paulinie Vogt-Wawrzyniak (Muzeum Narodowe w Poznaniu), Agacie Wójcik (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) i Tomaszowi Zausze (Muzeum Narodowe w Krakowie).

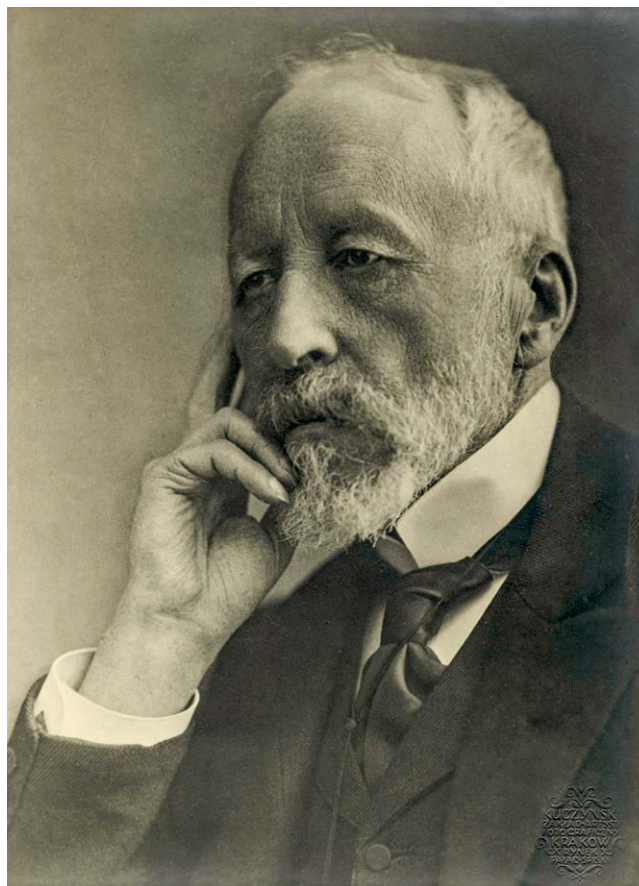
Dzieje zbiorów fotograficznych Gabinetu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1881–1921)

Fototeka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego jest jednym z nielicznych w Polsce archiwów fotograficznych mogących poszczycić się ponadstutrzdziestoletnią metryką. Przez cały okres swego istnienia archiwum to związane było z katedrą, później zakładem, wreszcie Instytutem Historii Sztuki UJ, dzieląc losy swej macierzystej jednostki i wraz z nią podlegając różnym przemianom¹. Najcenniejszą częścią kolekcji jest zespół kilku tysięcy odbitek fotograficznych z wieku XIX i pierwszej ćwierci XX, odziedziczony po Gabinetzie Historii Sztuki UJ – swoistym muzeum reprodukcji dzieł sztuki, gromadzącym prócz fotografii także odlewy gipsowe, publikacje ilustrowane i ryciny. Przyjrzenie się jego dziejom pozwala zrozumieć, w jakich okolicznościach ukształtował się rdzeń zbiorów dzisiejszej Fototeki i jak znalazły się w niej fotografie ujęte w niniejszym katalogu.

GABINET HISTORII SZTUKI

Twórcą Gabinetu Historii Sztuki był Marian Sokołowski (1839–1911), pierwszy profesor historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim [il. 1]². Etapy powstawania Gabinetu do pewnego stopnia odzwierciedlają przebieg jego kariery uniwersyteckiej i proces kształtowania się historii sztuki jako dyscypliny akademickiej w Krakowie. Pomysł utworzenia odrębnego zbioru pomocy naukowych dla tej dyscypliny Sokołowski wyraził po raz pierwszy w roku 1878, kiedy starał się o habilitację na Wydziale Filozoficznym UJ.

W przedstawionym wówczas programie wykładów za niezbędne uznał zgromadzenie „odpowiedniego naukowego aparatu, złożonego z gipsów, fotografii, heljografij,

1. Marian Sokołowski. Fot. Józef A. Kuczyński. Fototeka IHS UJ, b. sygn.

¹ Podstawowe fakty z dziejów Fototeki: Walanus 2012, s. 29–31; Walanus 2013a, s. 304–306. Obecnie, na mocy zarządzenia Rektora UJ nr 112 z 12 listopada 2013 r. Fototeka ma status jednostki pomocniczej Instytutu

Historii Sztuki, zob. https://bip.uj.edu.pl/documents/1384597/32255912/zarz_112_2013.pdf [dostęp: 24.11.2018].

² Kunińska 2014, s. 115. O działalności Sokołowskiego i początkach uniwersyteckiej

historii sztuki w Krakowie zob. tamże, s. 50–57; ze starszej literatury przede wszystkim Bochnak 1967, s. 226–229; Kalinowski 1990; Kalinowski 1996, s. 39–43.

chromolitograficznych i litograficznych reprodukcji”, zakładając równocześnie, że w początkowym okresie będzie korzystać ze zbiorów Akademii Umiejętności (AU), Muzeum Książąt Czartoryskich, Biblioteki Jagiellońskiej i Gabinetu Archeologicznego UJ³. Po mianowaniu docentem prywatnym w marcu 1879 Sokołowski rozpoczął (od roku akademickiego 1879/1880) wykłady i „ćwiczenia praktyczne” z historii sztuki, które prowadził „w domu na fotografiach, albo na mieście na pomnikach Krakowa”⁴. Odbywanie ćwiczeń w mieszkaniu było o tyle dogodne, że, jak argumentował Sokołowski w piśmie do c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty (mwio), każdorazowe przynoszenie do sali wykładowej całego „aparatu”, składającego się głównie z wielkich tomów in folio i atlasów, sprowadzanych zwykle z różnych miejsc, było niemożliwe; w dodatku w sali brakowało niezbędnego do ćwiczeń wielkiego stołu. Natomiast ucząc w domu, Sokołowski mógł korzystać także ze swej prywatnej biblioteki⁵. Załącznikiem tworzonego przez Sokołowskiego „aparatu naukowego” były więc materiały wypożyczone z różnych instytucji, jego własne zbiory (oprócz książek niewątpliwie także fotografie), a miejscem ich udostępniania studentom – jego mieszkanie.

Kolejnym etapem budowy przyszłego Gabinetu Historii Sztuki było zapewnienie mu finansowania. Starania o pieniądze na zakup podstawowych atlasów i publikacji ilustrowanych, fotografii oraz kilku odlewów gipsowych rozpoczął Sokołowski w listopadzie roku 1880⁶. Na jego wniosek 10 lutego 1881 kolegium profesorów Wydziału Filozoficznego skierowało na ręce ministra oświaty prośbę o przyznanie

nadzwyczajnej subwencji w wysokości 1000 guldenów na zakup pomocy dydaktycznych z dziedziny historii sztuki i archeologii oraz 100 guldenów stałej rocznej dotacji na powiększanie zbiorów. Kolegium zaproponowało również, aby do czasu utworzenia oddzielnej katedry historii sztuki nabywane z dotacji materiały były włączane do Gabinetu Archeologicznego⁷. Decyzją z 10 czerwca tego roku minister zaakceptował tę propozycję, przyznając jednak wyłącznie jednorazową dotację w wysokości 600 guldenów⁸. W grudniu roku 1881 Sokołowski zakupił pierwsze ilustrowane publikacje dla swego „aparatu”: dwa tomy dzieła *Trachten, Kunstwerke und Geräthschaften vom frühen Mittelalter bis Ende des 18. Jahrhunderts* Jakoba Heinricha von Hefner-Altenecka, *Monuments de l'art antique* Oliviera Rayeta oraz tekę z serii *Kunsthistorische Bilderbogen* wydawnictwa E.A. Seemann⁹. W ten sposób, jak zapisano w wydanej w roku 1887 *Kronice Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „powstał pierwszy zawiązek Gabinetu historii sztuki”¹⁰.

7 lutego 1882 r. Sokołowski został mianowany profesorem nadzwyczajnym, przy czym nominacja miała obowiązywać od 1 października. Oznaczało to jednocześnie powołanie katedry historii sztuki, pierwszej na ziemiach polskich¹¹. Tym samym ustały formalne przeszkody dla utworzenia przy Uniwersytecie Jagiellońskim odrębnego zbioru pomocy naukowych dla tego kierunku studiów. Wiadomym znakiem tej odrębności było sprawienie dwóch pieczęci do znakowania zbiorów, o treści „APARAT NAUKOWY HISTORII SZTUKI UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO” (jednej z licznikiem do nanoszenia numerów inwentarza, drugiej

3 M. Sokołowski, *Program Wykładów Historii Sztuki*, 27 XI 1878, rkps, AUJ, WF II 121; Kalinowski 1990, s. 22; Kalinowski 1996, s. 40; Kunińska 2014, s. 116–117.

4 AGAD, 304/69u, s. 867, 868. Prowadzenie zajęć w prywatnym mieszkaniu wymagało zgody c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty (dalej: mwio), którą Sokołowski otrzymał oddzielnie na semestr zimowy i letni roku akademickiego 1880/1881; ibidem, s. 854–855, 860–861; por. Kunińska 2014, s. 116.

5 AGAD, 304/69u, s. 864.

6 Pismo Sokołowskiego do Wydziału Filozoficznego UJ z 24 XI 1880, AUJ, WF II 147; Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 159; Kunińska 2014, s. 117 (z błędną datą 24 II).

7 Brudnopis listu dziekana Wydziału Filozoficznego M. Iskrzyckiego do mwio z 10 II 1881, AUJ, WF II 147. Propozycja ta miała na celu ominięcie obowiązującego wówczas zakazu finansowania ze środków państwowych zakupów pomocy naukowych do zajęć prowadzonych przez docentów prywatnych.

8 Pismo c.k. Namiestnictwa we Lwowie do dziekana Wydziału Filozoficznego UJ z 12 VII 1881, AUJ, WF II 147.

9 *Rachunki Gabinetu*, rachunek nr 1 za lata 1881–1884. Razem zakupy te kosztowały 195 guldenów i 3 krajacary.

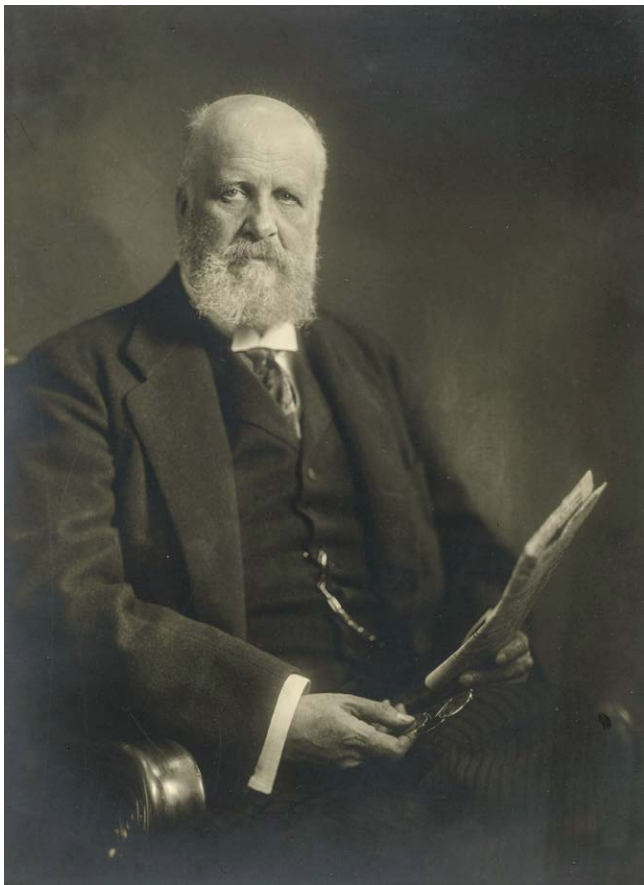
10 *Kronika* 1887, s. 95; zob. też Gałczyńska 1964, s. 458. Zapewne na tej podstawie uważano, że Gabinet Historii Sztuki powstał w roku

1881 (Rostański [red.] 1891, s. 82; Chwałewik 1926, t. 1, s. 246; Bernhard 1976, s. 15; Grzechnik 1986, s. 40; Chwałba 2014, s. 52); tak również w wysłanej 22 X 1889 odpowiedzi senatu na ankietę mwio dotyczącą placówek posiadających zbiory artystyczne (AUJ, s. II 855). Jest to jednak uproszczenie, gdyż w roku tym zapoczątkowano jedynie gromadzenie „aparatu”, a o gabinetzie można mówić dopiero z chwilą uzyskania lokalu dla pomieszczenia zbiorów (zob. niżej).

11 Kalinowski 1990, s. 24; Kunińska 2014, s. 58.

12 5 XII 1882 zapłacono za nie grawerowi K.S. Czaplickiemu, *Rachunki Gabinetu*, rachunek nr 1. O pieczęci tej zob. Walanus 2014, s. 176. Zob. il. na s. 61 w niniejszym katalogu.

z samym napisem)¹². W następnym roku udało się Sokołowskiemu uzyskać od MWiO roczną dotację wysokości 300 guldenów na powiększanie „aparatu”, początkowo przyznaną

2. Karol Lanckoroński. Fot. Ernst Förster Atelier Adèle. Fototeka IHS UJ, b. sygn.

na okres dwóch lat (licząc od roku 1884)¹³, a od 1886 r. mającą charakter stały¹⁴.

Oprócz państwowych funduszy Sokołowski mógł liczyć na wsparcie swego przyjaciela, hrabiego Karola Lanckorońskiego [il. 2], który już na początku roku 1881 ofiarował na potrzeby „aparatu” trzy odlewy gipsowe¹⁵, a od 1883 regularnie wzbogacał zbiory katedry historii sztuki hojnymi darami. Były to przede wszystkim właśnie odlewy rzeźb starożytnych, średniowiecznych i renesansowych¹⁶ oraz fotografie, o czym będzie jeszcze mowa.

Do rozwiązania pozostawał jednak problem lokalu. Początkowo, na mocy decyzji MWiO, nabywane przedmioty trafiały do sal Gabinetu Archeologicznego w Collegium Maius, a część z nich Sokołowski przechowywał zapewne w swoim mieszkaniu¹⁷. Już w październiku roku 1881 władze Wydziału Filozoficznego zgłaszały senatowi uczelni potrzebę znalezienia oddzielnych, obszerniejszych sal zarówno dla Gabinetu Archeologicznego, jak i zbiorów katedry historii sztuki¹⁸. Wkrótce potem postanowiono przenieść je do planowanego nowego gmachu Uniwersytetu¹⁹. Zanim to nastąpiło, Sokołowski od roku 1883 czynił starania o znalezienie tymczasowego pomieszczenia dla swego „aparatu”, w tym zwłaszcza odlewów z daru Lanckorońskiego²⁰. W sprawę tę zaangażował się nawet krakowski delegat c.k. Namiestnictwa Kazimierz Badeni²¹. W rezultacie w roku 1884 przydzielono katedrze historii sztuki dwa pokoje w gmachu Zakładu Chemii (obecne Collegium Wróblewskiego) przy Plantach²². Za *Kroniką Uniwersytetu Jagiellońskiego* przyjęło się uważać ten właśnie rok za datę

13 Pismo c.k. Namiestnictwa do dziekanatu Wydziału Filozoficznego UJ z 7 XI 1883 z odwołaniem do decyzji ministra z 8 X 1883, AUJ, WF II 147; *Rachunki Gabinetu*, rachunki nr I i II.

14 *Rachunki Gabinetu*, rachunek nr III i nast., ze wskazaniem na decyzję ministra z 4 VIII 1886.

15 Wiadomość o ofiarowaniu przez Lanckorońskiego bliżej nieokreślonych odlewów podaje pod rokiem 1881 *Kronika* 1887, s. 95; zob. też Grzechnik 1986, s. 40; Ostrowski 1991, s. 16. W liście do Lanckorońskiego z 26 II 1881 Sokołowski wspominał, że hrabia podarował trzy odlewy „pour servir de fond à mon appareil scientifique”; ANPP, K III-150 j.a. 55.

16 Informację o przekazaniu przez Lanckorońskiego 10 odlewów starożytnych rzeźb

greckich zawiera niedatowane (w dziekanacie Wydziału Filozoficznego UJ zarejestrowane 18 VII 1883; AUJ, WF II 147) podanie Sokołowskiego do MWiO o dotację na wynajem pomieszczenia dla „aparatu historii sztuki”. Z niejasnych powodów odlewy te zostały wpisane do inwentarza gabinetu z datą nabycia 1884 (*Inwentarz* 1881–1892, poz. 74–84). O dziejach kolekcji odlewów gipsowych Gabinetu Historii Sztuki obszernie Kunińska 2019.

17 Na decyzję MWiO z 28 VII 1881 powołał się Sokołowski w niedatowanym podaniu do MWiO z lipca 1883, zob. przyp. 16. Według *Kroniki* 1887, s. 95 do roku 1884 zbiory katedry mieściły się w prywatnym mieszkaniu

Sokołowskiego; zob. też Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 159–160.

18 *Wydział Filozoficzny. Stan obecny. Potrzeby wydziału*, 9 X 1881, rkps, AUJ, S II 1027.

19 *Sprawozdanie Komisji zwołanej celem narady nad rozszerzeniem gmachu, mającego być postawionym na placu spalonej Bursy Jerozolimskiej*, 19 XI 1881, rkps, ibidem.

20 Pismo Sokołowskiego do MWiO z lipca 1883, zob. przyp. 16.

21 List Badeniego do rektora z 21 XI 1883, AUJ, S II 855; zob. także listy Sokołowskiego do Lanckorońskiego z 24 X i 17 XI 1883, ANPP, K III-150 j.a. 55.

22 *Kronika* 1887, s. 95; Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 160; Gąsowski 2013, s. 75–76.

powstania „formalnego Gabinetu Historii Sztuki”²³, należy jednak zaznaczyć, że nie chodziło tu o powołanie instytucji na mocy jakiegoś aktu prawnego (o którym skądinąd nic nie wiadomo), lecz o powstanie gabinetu jako miejsca, w którym przechowywane i udostępniane były zbiory, gromadzone od trzech lat.

Swój ostateczny kształt Gabinet Historii Sztuki zyskał po przeniesieniu do gmachu Collegium Novum, co nastąpiło w roku 1887²⁴. Na potrzeby katedry historii sztuki przeznaczono pięć sal na parterze w skrzydle południowym budynku, z czego trzy (nr XX–XXII) mieściły zbiory, czwarta (nr XXIII) służyła jako audytorium, a piąta (nr XXIV) jako gabinet profesora. Wiadomo, że Sokołowski miał decydujący głos w sprawie urządzenia tych sal: zamawiał meble, postumenty pod odlewy oraz sztalugi do sali wykładowej²⁵, domagał się także pomalowania ścian ciemnym kolorem „czerwono-pompejańskim”, by stanowiły odpowiednie tło dla zawieszonych na nich odlewów i „rysunkowych tablic”²⁶. Wobec szybkiego powiększania się kolekcji gipsów już w roku 1890 na wniosek Sokołowskiego salę wykładową przekształcono w ekspozycyjną²⁷, a cztery lata później udało mu się uzyskać dodatkowo jedną z sąsiednich sal Gabinetu Archeologicznego (nr XIX)²⁸. Efektowna aranżacja odlewów we wnętrzach Gabinetu Historii Sztuki nadała mu – niewątpliwie zgodnie z intencjami Sokołowskiego – charakter muzeum²⁹, co dokumentują wykonane po roku 1894 fotografie Józefa Sebaldy [il. 3–4]³⁰.

Jak można sądzić, dopiero po uzyskaniu stałego lokalu „aparatus naukowy” Sokołowskiego mógł w pełni służyć potrzebom jego katedry³¹. Świadczyć o tym może założenie na początku 1888 r. dziennika Gabinetu Historii Sztuki, w którym odnotowywano daty, godziny i nazwiska osób korzystających ze zbiorów, a także tytuł lub tematykę udostępnionych materiałów, względnie temat pracy badawczej³². Udostępnienie Gabinetu studentom wiązało się z kolei z koniecznością zatrudnienia „posługacza” (woźnego) w celu utrzymania porządku. W latach 1885–1887, czyli w okresie, kiedy Gabinet mieścił się w gmachu chemicznym, funkcję tę pełnił w ramach dodatkowych

3. Gabinet Historii Sztuki UJ, „sala studiów”. Fot. Józef Sebald, po roku 1894. Muzeum UJ, nr inw. AF 1250.

²³ *Kronika* 1887, s. 95–96 („W r. 1884 zaś powstał formalny Gabinet historii sztuki, gdy dla zbioru odlewów gipsowych [...] potrzeba było wyszukać pomieszczenie, gdy przedtem złożony był w mieszkaniu profesora. Tymczasowo znajduje się w lokalu złożonym z dwóch niewielkich pokojów w gmachu chemicznym”); Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 159; za nią Walanus 2012, s. 29; Walanus 2013a, s. 304; Walanus 2014, s. 175; Walanus 2016a, s. 168.

²⁴ Jako datę przeniesienia zbiorów Gabinetu Historii Sztuki i Gabinetu Archeologicznego do Collegium Novum podawano niekiedy rok 1888: Grzechnik 1986, s. 42; Ostrowski 1991, s. 18; Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, nr 79, s. 126. Nie ulega jednak wątpliwości, że stało się to rok wcześniej, zob. Rostański (red.) 1891, s. 82; Gałczyńska 1964,

s. 458; Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 160; Kunińska 2014, s. 115 (tu źródła).

²⁵ *Potrzeby gabinetu historii sztuki*, 14 XI 1887, rkps, AUJ, s. II 1027; Kunińska 2014, s. 115. Na żądanie Sokołowskiego do zaprojektowania wystroju wnętrz Gabinetu zaangażowano architekta Tadeusza Stryjeńskiego, zob. Bogdanowska 2006, s. 74.

²⁶ Pismo Sokołowskiego do senatu, zarejestrowane 9 II 1886, AUJ, s. II 1027; Kunińska 2014, s. 141. Warto odnotować, że kilka lat wcześniej Sokołowski planował pomalowanie „kolorem pompejańskim” wnętrz Muzeum Książąt Czartoryskich, którym kierował od roku 1884, zob. list Sokołowskiego do księcia Władysława Czartoryskiego z 21 II 1884, BCZ, 7312.

²⁷ Pismo Sokołowskiego do senatu z 2 VI 1890 wraz z brudnopisem pozytywnej decyzji

senatu z 21 VII, AUJ, s. II 855. Według Grzechnik 1986, s. 43 w piśmie tym (autorka podaje błędną datę 21 VI; podobnie Ostrowski 1991, s. 18) Sokołowski prosił o przydzielenie mu jednej z sal należących do Gabinetu Archeologicznego. Z dokumentu wynika jednak jednoznacznie, że sala nr XXIII była salą wykładową katedry historii sztuki.

²⁸ Pismo Sokołowskiego do senatu z 14 II 1894 wraz z brudnopisem pozytywnej decyzji senatu z 17 II 1894, AUJ, s. II 855; por. Grzechnik 1986, s. 43; Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, nr 83, s. 131.

²⁹ Sam Sokołowski w korespondencji z Karolem Lanckorońskim często określał Gabinet mianem muzeum, zob. np. listy Sokołowskiego do Lanckorońskiego z 2 VII, 16 X, 4 XII 1887, ANPP, K III-150 j.a. 55. Określenie

obowiązków Józef Kotarski, stale pracujący w Collegium Minus³³. W roku 1888 posadę służącego (początkowo „pro-wizorycznego”, od roku 1903 stałego) przy Gabinetie Historii Sztuki i Gabinetie Archeologicznym otrzymał Michał Orkisz (1860 – po 1936), który pozostał na tym stanowisku 47 lat i, jak zgodnie podkreślali jego kolejni przełożeni, miał wielkie zasługi dla zbiorów uniwersyteckich, wykonując prace znacznie wykraczające poza obowiązki woźnego³⁴. Zajmował się bowiem konserwacją obrazów, katalogowaniem, a także podklejaniem fotografii³⁵. Oprócz tego Orkisz opisywał zdjęcia, nanosząc na kartonach nazwy miejscowości, a ponadto miał udział w sporządzeniu

4. Gabinet Historii Sztuki uJ, sala z odlewami rzeźb antycznych. Fot. Józef Sebald, po roku 1894. Muzeum uJ, nr inw. AF 1249.

zachowanego do dziś inwentarza fotografii Gabinetu Historii Sztuki³⁶.

Do roku 1892 wszystkie sprawy Gabinetu, w tym także udostępnianie zbiorów, spoczywały wyłącznie na barkach Sokołowskiego. Wobec rosnącej liczby odwiedzających (nie tylko studentów) za zgodą mwio utworzono przy jego katedrze stanowisko „demonstratora” (zwanego też „pomocnikiem naukowym”)³⁷. Za czasów Sokołowskiego funkcję tę pełnili kolejno: Feliks Kopera (w latach 1892–1896), Julian Pagaczewski (1896–1901), Marcei Nałęcz Dobrowolski (1901–1903), Ignacy Bett (1903–1905), Franciszek Klein (1905–1908) i Stanisław Turczyński (1908–1911)³⁸. Jak można się domyślać, jednym z zadań „demonstratorów” było pomaganie profesorowi w przygotowywaniu materiału ilustracyjnego i prezentowaniu go podczas zajęć, ważniejsza jednak była rola, jaką odgrywali oni w działalności Gabinetu. Przede wszystkim udostępniali zbiory i zajmowali się ich porządkowaniem oraz wpisywaniem do inwentarzy. Dotyczy to zwłaszcza fotografii, o czym świadczą liczne wpisy w dzienniku Gabinetu³⁹, a także list Franciszka Kleina do Sokołowskiego, w którym nadawca wylicza swoje zasługi na polu inwentaryzowania:

Przez trzy lata asystentury uporządkowałem cały zbiór fotografii Gabinetu i sporządziłem jego katalog. Około 4 tysiąca fotografii skatalogowałem. Dziś jest katalog zrobiony do całego zbioru fotografii Gabinetu za

„muzeum historii sztuki” często występuje także w źródłach uniwersyteckich.

- 30 Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, nr 79–83, s. 126–131.
- 31 Podkreślono to w podaniu Wydziału Filozoficznego do mwio z 16 VII 1888 o przyznanie nadzwyczajnej dotacji dla Gabinetu, AUJ, WF II 147: „In Folge der Eröffnung des neuen Universitätsgebäude, Collegium Novum, ist es möglich geworden ein Kunsthistorisches Cabinet an der k.k. Universität Krakau zu schaffen. Es wurden nämlich für die Bedürfnisse des Kunsthistorischen Lehrstuhls drei Säle im Collegium Novum angewiesen, und hier konnte nunmehr auf eine geeignete Weise das kunsthistorische Apparat aufgestellt werden, welches in den früheren provisorischen Aufstellung in einem ganz unentsprechendem Local für die

Studierenden kaum zugänglich und schwer zu benutzen war”.

- 32 *Dziennik Gabinetu Historii Sztuki*, AUJ, z 188/1; o źródle tym zob. Walanus 2014, s. 194, przyp. 46; Kunińska 2014, s. 32–33, 135–136. Dziennik zawiera wpisy od 23 I 1888 do 19 VII 1909.
- 33 Pismo senatu do prezydium c.k. Namiestnictwa z 5 V 1887 z prośbą o dodatkowe wynagrodzenie dla Kotarskiego, AUJ, s II 855; Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 160.
- 34 Zob. dokumenty i opinie Mariana Sokołowskiego, Juliana Pagaczewskiego i Tadeusza Szydłowskiego w teczce osobowej Michała Orkisz w AUJ, s II 620 Orkisz Michał.
- 35 Pismo dyrektora Muzeum Sztuki uJ Tadeusza Szydłowskiego do senatu z 12 IV 1934 z prośbą o podniesienie Orkiszowi wynagrodzenia, ibidem. Umiejętności introligatorskich

Orkisz nabył, praktykując w latach 1888–1889 w zakładzie Roberta Jahody, zob. zaświadczenie Jahody z 3 II 1901, ibidem.

- 36 Wskazuje na to charakter pisma adnotacji na wielu fotografiach zachowanych w Fototece IHSUJ, a także wpisów do II tomu inwentarza, obejmującego nabytki z lat 1897–1904 (*Inwentarz 1897–1930*, t. 2).
- 37 Zob. podanie kolegium profesorów Wydziału Filozoficznego do mwio z 20 VII 1892, pismo c.k. Namiestnictwa z 3 IX 1892 zawiadamiające o pozytywnej decyzji ministra oraz brudnopis pisma Sokołowskiego do mwio z 18 XI 1892 z prośbą o mianowanie demonstratorem Feliksa Koperę; AUJ, WF II 147.
- 38 Daty ustalono na podstawie poleceń wyplat dla kolejnych pomocników naukowych (AUJ, WF II 147) oraz wpisów w *Dzienniku Gabinetu*; por. Witkowska-Żychiewicz 1990,

wyjątkiem może 200 sztuk działu archeologii. Następnie spisałem inwentarz zbioru p. Klaczki t.j. przeszło 1500 sztuk w dwóch egzemplarzach. Czyli przez ten cały czas zrobiłem parę razy więcej, niż wszystko to, co zrobili moi poprzednicy razem wzięci pod uwagę. P. Pagaczewski n. p. przez pięć lat asystentury nie zrobił z katalogu nawet dziesiątej części tego com ja zrobił w trzech latach, jak mi to sam mówił⁴⁰.

Ważną cezurą w dziejach Gabinetu Historii Sztuki i w ogóle zbiorów uniwersyteckich stało się połączenie go z Gabinetem Archeologicznym. Sprawa ta była już kilkakrotnie omawiana, warto jednak bardziej szczegółowo przedstawić fakty⁴¹. Gabinet Archeologiczny powstał w roku 1867 staraniem Józefa Łepkowskiego (1826–1894), pierwszego profesora archeologii na Uniwersytecie Jagiellońskim [il. 5], któremu w następnych latach udało się zgromadzić okazały zbiór wszelkiego rodzaju „starożytności”, publikacji i reprodukcji (w tym fotografii), pochodzących w większości z darów znamienitych kolekcjonerów: m.in. Edwarda Rastawieckiego, Aleksandra i Konstantego Przeddziekich, Władysława Czartoryskiego i Karola Rogawskiego⁴². Pod koniec roku 1892 Łepkowski ciężko zachorował, pozostawiając Gabinet bez opieki, co zaniepokoiło rektora, który 15 stycznia 1893 wystosował do dziekana Wydziału Filozoficznego prośbę o interwencję⁴³. Zbiegło się to z planami wcielenia do Gabinetu Archeologicznego kolekcji numizmatów przechowywanej w Bibliotece Jagiellońskiej⁴⁴. Obie kwestie były dyskutowane przez kolegium profesorów Wydziału

5. Józef Łepkowski. Fot. Walery Rzewuski. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, nr inw. MHK-FS20897/IX/40.

s. 160–161 (nie wszystkie podane tu daty są prawidłowe). W roku 1911 stanowisko to przekształcono w stałą asystenturę, którą do 1919 zajmował Turczyński, zob. dokumenty w AUJ, WF II 147; Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 160–161.

- ³⁹ Np. pod datą 28 IV 1894: „Zbiory Gabinetu (inwentaryzowanie fotografii) FKopera”; 18 X 1894: „Porządkowanie i segregowanie fotografii FKopera”; 9 IX 1897: „Inwentaryzowanie fotografii gabinetowych z daru śp. B. Wołodkowicza. JPagaczewski”; 23 XI 1903: „Segregowanie fotografii nowych JBett”; 11 III 1905: „Klein: Katalogowanie”; 14 V 1908: „St Turczyński Inwentaryzacja Gabinetu”; *Dziennik Gabinetu...*, s. 83, 97, 160, 188, 192, 244.
- ⁴⁰ List Kleina do Sokołowskiego z 23 VIII 1908, AUJ, Sp. 98/4.

⁴¹ Gałczyńska 1966, s. 458–460; Bochnak 1967, s. 262; Bernhard 1976, s. 16; Grzechnik 1986, s. 43–45; Śliwa 1991, s. 258–260; Moczulska 1998, s. 98–99; Walanus 2013a, s. 305–306; Walanus 2013b, s. 25–26.

⁴² O dziejach Gabinetu Archeologicznego zob. przede wszystkim: Gałczyńska 1966, s. 452–460; Śliwa 1991, s. 254–258; Moczulska 1998, s. 95–99; Ostrowski 2007. O ofiarodawcach zob. ostatnio Chwalba 2014, s. 30.

⁴³ Pismo rektora do dziekana Wydziału Filozoficznego z 15 I 1893, AUJ, WF II 146; AUJ, s II 854, k. 337–337v (brudnopis z datą 16 I). Zgodnie z wolą rektora dziekan Franciszek Czerny zasugerował Łepkowskiemu rezygnację z kierowania Gabinetem, ten jednak odmówił, a problem opieki nad Gabinetem

proponował rozwiązać poprzez utworzenie stanowiska kustosa; AUJ, WF II 146 (list dziekana do Łepkowskiego z 19 I; odpowiedzi Łepkowskiego z 30 i 31 I 1893).

- ⁴⁴ U źródeł tych planów leżał dar Władysława Kretkowskiego, który w roku 1891 ofiarował Uniwersytetowi kolekcję monet i banknotów polskich z życzeniem, aby została ona włączona do gabinetu numizmatycznego, który miałby powstać poprzez wydzielenie numizmatów z Gabinetu Archeologicznego i Biblioteki Jagiellońskiej, AUJ, s II 854, k. 365. W tej sprawie bliżej nieokreślone stanowisko zajęło m. wio w piśmie z 2 I 1893, na które powołał się Sokołowski w referacie z 9 IV 1893 (zob. niżej).

Filozoficznego, czego efektem był obszerny referat Sokołowskiego z 9 kwietnia 1893⁴⁵, przedstawiony senatowi 13 lipca jako stanowisko Wydziału⁴⁶. Sokołowski postulował w nim połączenie Gabinetu Archeologicznego, Gabinetu Historii Sztuki oraz numizmatów biblioteki uniwersyteckiej w jeden „Instytut historii sztuki i archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego”, podporządkowany bezpośrednio senatowi. Przemawiać za tym miało przede wszystkim wzajemne „dopełnianie się” zbiorów obu gabinetów, z których pierwszy gromadził m.in. oryginalne zabytki wchodzące w zakres badań historii sztuki, a drugi „celne reprodukcje” odnoszące się m.in. do archeologii klasycznej. Według Sokołowskiego dyrektorem nowej jednostki powinien być profesor historii sztuki, ponieważ ten fach „z przeznaczeniem takiej instytucji najbliżej i najściślej się wiąże i wszystkie jej pojedyncze działy pośrednio lub bezpośrednio w specjalności swej obejmuje”. Dyrektorowi pomagaliby zatrudniony wyłącznie w tym celu kustosz oraz służący. Niewątpliwie Sokołowski miał ambicję stworzenia dużego, autonomicznego muzeum uniwersyteckiego, co mógł osiągnąć tylko poprzez przejęcie kontroli nad zbiorami Gabinetu Archeologicznego, które, jak uważał, w ówczesnym stanie nie mogły przynosić „odpowiedniej korzyści naukowej”⁴⁷. Stało się to faktycznie możliwe jesienią 1893 r., kiedy Józef Łepkowski ponownie zachorował i 23 października złożył podanie o przeniesienie go w stały stan spoczynku⁴⁸. Tydzień później dziekan Wydziału Filozoficznego August Witkowski powierzył tymczasowo opiekę nad Gabinetem Archeologicznym Sokołowskiemu⁴⁹. Ten ostatni poczuł się wówczas

„panem sytuacji”⁵⁰, jednak sprawa utworzenia „Instytutu dla historii sztuki i archeologii” ciągnęła się kilka następnymi lat i ostatecznie nie została rozwiązana po jego myśli. Dopiero po śmierci Łepkowskiego (zm. 27 lutego 1894) senat przyjął (z drobnymi poprawkami) projekt Sokołowskiego i skierował go 25 maja 1894 r. do mwio⁵¹. W oczekiwaniu na odpowiedź przeprowadzono skontrum zbiorów Gabinetu Archeologicznego, które w lipcu tego roku zostały oficjalnie przekazane Sokołowskiemu⁵². 5 stycznia 1895 r. minister wydał tymczasową zgodę na połączenie Gabinetu Archeologicznego z Gabinetem Historii Sztuki oraz zbiorami numizmatycznymi Biblioteki Jagiellońskiej i powierzył „prowizorycznie” kierownictwo i nadzór nad całością zbiorów Marianowi Sokołowskiemu, odkładając ostateczne uregulowanie tej kwestii do chwili obsadzenia katedry archeologii klasycznej⁵³. W roku 1896 objął ją Piotr Bieńkowski, który, poproszony przez mwio o opinię, sprzeciwił się połączeniu gabinetów pod dyktando profesora historii sztuki, obawiając się, że w jednostce takiej archeologia będzie traktowana podrzędnie⁵⁴. Ostatecznie 23 maja 1898 minister zdecydował, że „połączenie zbiorów historii sztuki i archeologicznych [...] ma istnieć nadal aż do odmiennego w tej sprawie zarządzenia”. Zwierzchnim kierownikiem zbiorów pozostał Sokołowski, a jego zastępcą mianowano Bieńkowskiego, który otrzymał prawo do samodzielnego dysponowania dotacją ministerialną przysługującą katedrze archeologii⁵⁵. „Prowizoryczne” rozwiązanie z roku 1895 zostało tym samym utrwalone, przy czym Sokołowski utracił część kompetencji na rzecz profesora archeologii klasycznej.

45 Pismo Wydziału Filozoficznego do senatu z 9 IV 1893, AUJ, s II 854, k. 376–384. Dokument był dwukrotnie publikowany: Kalinowski 1990, s. 30–35; Kalinowski 1996, s. 47–53. Analiza: Kunińska 2014, s. 125–129.

46 Pismo dziekana Wydziału Filozoficznego do senatu z 13 VII 1893, AUJ, s II 854, k. 352.

47 Nie bez znaczenia mógł być także aspekt materialny, ponieważ jednym z postulatów Sokołowskiego było przyznanie przyszłemu dyrektorowi Instytutu dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 1000 guldenów rocznie.

48 Pismo namiestnika Galicji do ministra oświaty z 17 XII 1893, AGAD, 304/67u, s. 1093–1095.

49 Pismo A. Witkowskiego do senatu z 30 X 1893, AUJ, s II 854, k. 348.

50 List Sokołowskiego do Lanckorońskiego

z 1 XII 1893, ANPP, K III-150 j.a. 55: „Łepkowski a donné sa demission et son cabinet est confié à ma garde. Pour le moment je suis maître de la situation”.

51 Pismo dziekana Wydziału Filozoficznego do senatu z 7 V 1894 z późniejszymi dopiskami, AUJ, s II 854, k. 374–374v. Pod koniec roku 1893 postanowiono włączyć do planowanego Instytutu jako depozyt także zbiory numizmatyczne AU, zob. ibidem, k. 41, 363.

52 Kunińska 2014, s. 126; dokumenty w AUJ, s II 854, k. 418, 419, 424.

53 Pismo c.k. Namiestnictwa do senatu z 13 II 1895, AUJ, s II 854, k. 386–387.

54 Opinia Piotra Bieńkowskiego z 20 XI 1897, AUJ, WF II 147. Na połączenie gabinetów Bieńkowski skłonny był zgodzić się jedynie

pod warunkiem przyznania profesorowi archeologii funkcji drugiego dyrektora i prawa do dysponowania dotacją dla zbiorów archeologicznych. Opinię tę senat wysłał do prezydium c.k. Namiestnictwa wraz z obszernym pismem przewodnim autorstwa Sokołowskiego, który stanowczo opowiedział się za połączeniem gabinetów pod jednolitym kierownictwem, dopuszczając jednak utworzenie osobnego „aparatu naukowego” dla archeologii klasycznej, finansowanego z oddzielnej subwencji; AUJ, s II 854, k. 368–371v.

55 Pismo c.k. Namiestnictwa do senatu z 22 VI 1898, AUJ, s II 854, k. 392–392. Wg *Kroniki* 1898, s. 18–19 decyzja została podjęta po wizytacji zbiorów przeprowadzonej przez prof.

O formalnym utworzeniu „Instytutu dla historii sztuki i archeologii” nie było już mowy – w dokumentach uniwersyteckich stosowano (nie zawsze konsekwentnie i nie zawsze pisaną wielkimi literami) nazwę „Połączone Gabinety [lub „Zbiory”] Historii Sztuki i Archeologii”⁵⁶. Nie doszło też nigdy do rzeczywistego scalenia zbiorów – oba gabinety do końca swego istnienia finansowane były z odrębnych dotacji i prowadzono dla nich oddzielne inwentarze.

Po odejściu Sokołowskiego na emeryturę w roku 1910 dyrektorem połączonych gabinetów został Bienkowski⁵⁷, który z czasem zaczął zabiegać o wyłączenie z nich oryginalnych zabytków antycznych oraz odlewów gipsowych, książek i fotografii odnoszących się do sztuki starożytnej, by mogły służyć utworzonemu w 1906 r. Seminarium Archeologii Klasycznej⁵⁸. Nastąpiło to dopiero po I wojnie światowej. Decyzją polskiego już Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 5 marca 1921, przyjętą uchwałami Rady Wydziału Filozoficznego oraz Senatu UJ z maja i czerwca tego roku, zbiory Gabinetu Archeologicznego i Gabinetu Historii Sztuki zostały ostatecznie podzielone pomiędzy cztery nowo utworzone jednostki: zabytki oryginalne, książki, fotografie i reprodukcje z zakresu archeologii klasycznej trafiły do Gabinetu i Seminarium Archeologii Klasycznej; książki, fotografie i reprodukcje z zakresu „sztuki ery chrześcijańskiej” stały się własnością Zakładu Historii Sztuki; książki, fotografie i reprodukcje z zakresu archeologii prehistorycznej trafiły do Zakładu Archeologii

Prehistorycznej; wreszcie oryginalne zabytki prehistoryczne i poantyczne zapoczątkowały zbiory Muzeum Uniwersyteckiego Sztuki i Archeologii⁵⁹. Oznaczało to koniec istnienia „aparatu naukowego” katedry historii sztuki w kształcie nadanym mu przez Mariana Sokołowskiego.

BUDOWA KOLEKCJI FOTOGRAFII

Proces powstawania zbioru fotografii Gabinetu Historii Sztuki UJ można odtworzyć dzięki niezwykle cennym źródłom. Są to przede wszystkim inwentarze: najstarszy z lat 1881–1892, obejmujący cały majątek Gabinetu, oraz inwentarz Działu Fotografii i Rycin, założony w roku 1892, z którego zachowały się tomy II i III z nabytkami z lat 1897–1930⁶⁰. Tom I, w którym uwzględniono zarówno fotografie z najstarszego inwentarza (którym przy przepisywaniu nadano nowe numery), jak i nabytki z lat 1893–1896, niestety zaginął. Stratę tę rekompensuje do pewnego stopnia księga rachunkowa Gabinetu z lat 1881–1899, dzięki której wiadomo w przybliżeniu, ile i jakie fotografie w tym okresie kupowano, jednak z oczywistych przyczyn nie notuje ona darów⁶¹. Źródła te i ich kluczowe znaczenie (np. dla datowania fotografii) zostały już szczegółowo omówione⁶², jednak z pominięciem dwóch istotnych zastrzeżeń. Po pierwsze, inwentarze rejestrują wprawdzie nabytki w kolejności chronologicznej, jednak spisywane były najprawdopodobniej

archeologii Ottona Benndorfa; zob. także Grzechnik 1986, s. 44; Ostrowski 1991, s. 19.

⁵⁶ Np. pismo Sokołowskiego do rektora z 17 III 1905, w którego treści tytułuje się dyrektorem „Instytutu archeologii i sztuki”, a w podpisie „Dyrektorem połączonych gabinetów archeologii i historii sztuki”; pismo z 15 VII 1907 podpisane przez Bienkowskiego jako „zastępcę dyrektora łącz. Zbiorów Sztuki i Arch.”; pismo Sokołowskiego i Bienkowskiego do senatu z 18 IV 1907, w którym wymiennie stosowane są określenia „połączone Zbiory Sztuki i Archeologii”, „Muzeum” i „Zakład”; AUJ, s. II 854. Najpóźniej od roku 1899 Sokołowski posługiwał się papierem listowym z nadrukiem „DYREKTOR połączonych gabinetów HISTORII SZTUKI I ARCHEOLOGII w Uniwersytecie Jagiellońskim”, zob. np. list do K.M. Górskiego z 28 I 1899, BJ, 7729 III,

t. 8, k. 127. Z pracy Gałczyńskiej 1966, s. 459 można wywnioskować, że nazwa „Połączone Zbiory Sztuki i Archeologii U.J.” została usankcjonowana przez mwio, jednak nie ma na to potwierdzenia w źródłach.

⁵⁷ Odpis decyzji mwio z 25 VIII 1910, AUJ, WF II 147. Zastępcą dyrektora został Jerzy Mycielski.

⁵⁸ Gałczyńska 1966, s. 460; Śliwa 1991, s. 259–260; Moczulska 1998, s. 99. Już w piśmie do mwio z 27 I 1910 (AUJ, z 187/1) Bienkowski wspominał o potrzebie wyłączenia odlewów gipsowych ze zbiorów Gabinetu Historii Sztuki i przekazania ich katedrze archeologii klasycznej.

⁵⁹ Zob. odpis decyzji Ministerstwa z 5 III 1921, pismo Rady Wydziału Filozoficznego UJ do Ministerstwa z 31 V 1921 oraz pismo senatu do dziekanatu Wydziału Filozoficznego

z 14 VI 1921; AUJ, WF II 147. Zob. też Walanus 2013b, s. 25–26 (z wcześniejszą literaturą).

⁶⁰ *Inwentarz 1881–1892; Inwentarz 1897–1930.*

⁶¹ *Rachunki Gabinetu.*

⁶² Walanus 2014, s. 179–183.

⁶³ Dotyczy to już najstarszego inwentarza Gabinetu, np. dziesięć odlewów gipsowych, z pewnością ofiarowanych przez Karola Lanckorońskiego w 1883 r., wpisano doń z datą nabycia 1884 (zob. przyp. 16). Inny przykład to fotografie dzieł złotnictwa z kościołów wileńskich (nry kat. 1628, 1633–1636), opatrzone nrmi inw. 4468–4472, 6023 i 6024. Za *Inwentarzem 1897–1930* (t. 3) należałoby przyjmując, że zostały podarowane przez Mariana Sokołowskiego w roku 1905, względnie przez Komisję Historii Sztuki AU w 1906, jednak na arkuszu nr 21 *Inwentarza 1881–1892*, przy poz. „Do 332” – „Pomniki

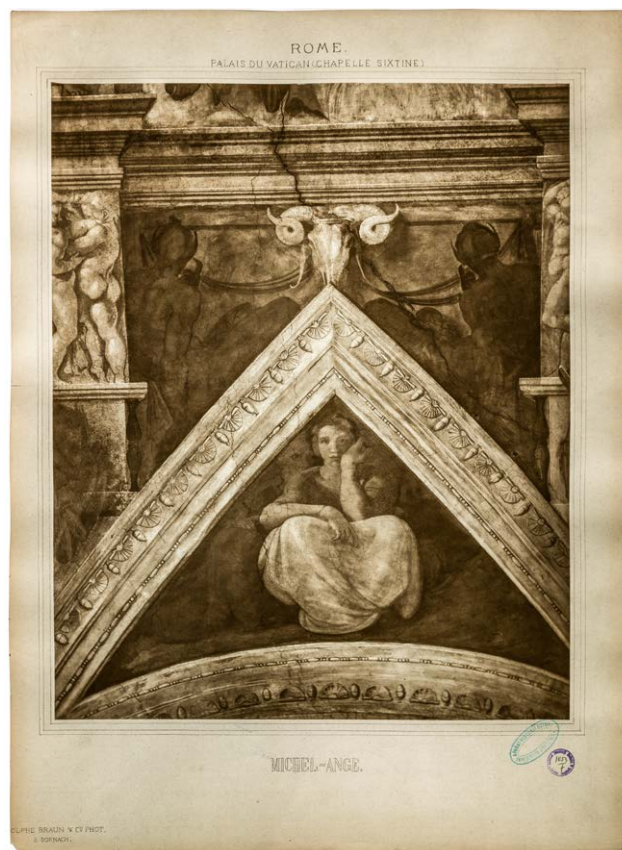

ex post (przez Michała Orkiszę i „demonstratorów”), co zapewne sprawiło, że nie są wolne od pomyłek⁶³. Po drugie, w Gabinetzie Historii Sztuki stosowano (szczególnie często w pierwszej dekadzie jego istnienia) praktykę przypisywania nowo nabytym fotografiom numerów inwentarzowych odbitek pozyskanych wcześniej, o ile przedstawiały one ten sam temat, obiekt lub miejscowość. W takich przypadkach określenie proveniencji i faktycznej daty włączenia do zbiorów tylko na podstawie numerów widniejących na odbitkach oraz inwentarzy jest niemożliwe.

Analiza powyższych źródeł pozwala stwierdzić, że zdecydowana większość fotografii w Gabinetzie Historii Sztuki uJ pochodziła z darów osób prywatnych i instytucji. Podobnie jak w przypadku odlewów gipsowych doniosłą rolę odegrał tu Karol Lanckoroński, który sam zgromadził w pałacu w Rozdole ogromną kolekcję fotografii dzieł sztuki⁶⁴. On też jako pierwszy w roku 1883 ofiarował na rzecz „aparatu” Sokołowskiego 24 odbitki, wśród nich osiem fotografii fresków Michała Anioła w kaplicy Sykstyńskiej, wykonanych w roku 1869 przez firmę Adolphe’a Brauna [il. 6]⁶⁵. Do roku 1892 Lanckoroński podarował Gabinetowi 726 fotografii, a w latach 1899–1912 – aż 2008⁶⁶. Najczęściej dotyczyły one sztuki włoskiej, znalazły się jednak wśród nich także np. zdjęcia z wypraw archeologicznych do Azji Mniejszej⁶⁷ czy z podróży hrabiego dookoła świata w latach 1887–1888⁶⁸.

Gabinet Historii Sztuki uJ był obdarowywany fotografiami także przez swego założyciela⁶⁹. Z inwentarzy wynika,

że w latach 1887–1892 i 1897–1910 Marian Sokołowski ofiarował łącznie 691 odbitek; w latach 1912–1923 kolejne 206

6. Fragment fresków Michała Anioła na sklepieniu kaplicy Sykstyńskiej. Fot. Adolphe Braun, 1869. Fototeka IHS uJ, b. sygn. (dawny nr inw. 33).

złotnicze Wileńskie sztuk 8” (zakup z dotacji w 1891 r.), widnieje późniejszy dopisek: „zapisano mylnie pod nr. 4468–4472 i 6023, 6024, zamiast pod nr. 950–957”. Oznaczałoby to, że fotografie te po nabyciu nie zostały oznakowane przyznanym im numerem 332, przy sporządzaniu nowego inwentarza i nanoszeniu nowych numerów w roku 1892 zostały pominięte, a ponad dekadę później, wpisując je wreszcie do inwentarza, błędnie określono ich proveniencję i datę nabycia.

⁶⁴ Korczyński 2018.

⁶⁵ *Inwentarz 1881–1892*, poz. 29–52. Ponadto: zdjęcie fresku Rafała w Pałacu Watykańskim, trzy widoki „krużganku klasztoru w Luca” (w rzeczywistości l’Ospedale Maggiore w Lodi), jeden baptysterium w Sienie (z atelier Paola Lombardiego), siedem zdjęć fresków Luki Signorellego w katedrze

w Orvieto oraz cztery różnych rzeźb greckich. Z wyjątkiem tych ostatnich wszystkie zachowały się do dziś w Fototece IHS uJ. O fotografiach Brauna zob. Jarjat 2011.

⁶⁶ *Inwentarz 1881–1892*, arkusze nr 2 (poz. 29–52), 9 (poz. 184–195 i dodatki do wcześniejszych pozycji), 11 (dodatki do wcześniejszych pozycji), 12 (poz. 234–236 i dodatki), 14 (poz. 264 i dodatki), 19 (poz. 330 i dodatki), 21 (dodatki), 25 (poz. 360–363 i dodatki); *Inwentarz 1897–1930*, t. 2, poz. 2954–3280, 3304–3485, 3547–3753, 3787–3814 i dodatki, 3825–3880, 3920–3938, 3940–4339 i dodatki; *ibidem*, t. 3, poz. 6141–6497 i dodatki, 6766–6798. Sumy obliczono na podstawie podanych w inwentarzu liczb sztuk danej pozycji.

⁶⁷ *Inwentarz 1881–1892*, poz. 235: „Widoki z Azji Mniejszej (Kleinasien) z podróży azyatyc. w latach 1881–1883 w 5 pudełkach (razem

sztuk 305)”. Chodzi tu zapewne o fotografie wykonane podczas wypraw Ottona Bendorfa w latach 1881 i 1882 oraz samego Karola Lanckorońskiego na przełomie lat 1882/1883. Część z nich znajduje się obecnie (jako depozyt Instytutu Archeologii uJ) w Fototece Lanckorońskich PAU (zob. Korczyński 2018, s. 75), część należy do Fototeki IHS uJ.

⁶⁸ M.in. 6 widoków z Japonii i 11 z Indii, do dziś zachowanych w Fototece IHS uJ; *Inwentarz 1897–1930*, t. 1, poz. 4296–4301; t. 2, poz. 6378. O pobycie Lanckorońskiego na Dalekim Wschodzie i przywiezionych stamtąd fotografiach: Korczyński 2018, s. 54–56.

⁶⁹ Wcześniej na ten temat: Walanus 2012, s. 30; Walanus 2013b, s. 27; Walanus 2016a, s. 170. Na marginesie warto odnotować, że pierwszymi darami Sokołowskiego na rzecz

przekazali jego spadkobiercy⁷⁰. Pod względem tematycznym wśród darów uczonego przeważała sztuka starożytna i renesans włoski, jednak stosunkowo liczne były również widoki zabytków polskich. Już w pierwszej partii darów Sokołowskiego (1887) znalazło się 38 fotografii dotyczących architektury, rzeźby i malarstwa polskiego, co ciekawe, XIX stulecia⁷¹. Gabinet wzbogacały także fotografie dzieł, którymi Sokołowski zajmował się w swych pracach naukowych, jak np. reprodukcje dwóch ikon z przedstawieniem Trójcy Świętej o trzech twarzach ze zbiorów Pawlikowskich we Lwowie czy fotografie cerkwi na Kołozży w Grodnie⁷². Wiele odbitek zostało własnoręcznie opisanych przez właściciela, niekiedy bardzo szczegółowo, co miało zapewne zwiększyć ich przydatność jako pomocy dydaktycznych⁷³.

Do znaczącego powiększenia zbiorów doszło dzięki dwóm legatom. Pierwszym z nich była kolekcja Bolesława Wołodkowicza (1858–1897), z wykształcenia prawnika⁷⁴. Zgodnie z jego wolą Gabinet Historii Sztuki otrzymał ponad 1200 fotografii, niemal wyłącznie dzieł malarstwa włoskiego, w tym zespół około 400 pigmentowych reprodukcji rysunków z XV–XVI w., wykonanych w firmie Adolphe’a Brauna⁷⁵. Drugi cenny zapis zawdzięczał Gabinet Julianowi Klaczce (1825–1906), poecie i pisarzowi, znawcy kultury i sztuki włoskiej, a przy tym przyjacielowi Sokołowskiego⁷⁶. Było to ponad 1300 odbitek (zatem nieco mniej niż w cytowanym wyżej liście podawał Klein), wśród których, zgodnie z upodobaniami estetycznymi donatora, przeważały reprodukcje malarstwa i, w mniejszym stopniu, rzeźby

włoskiej z epoki renesansu⁷⁷. „Aparat naukowy” Sokołowskiego wzrastał także dzięki drobnym darom wielu innych osób, przekazujących czasem po kilka, czasem kilkanaście zdjęć; na tym tle wyróżnił się architekt Józef Pius Dziekoński, który w roku 1898 ofiarował 45 fotografii zabytków architektury polskiej⁷⁸.

Jeśli chodzi o wsparcie ze strony instytucji, Gabinet najczęściej zawdzięczał Komisji Historii Sztuki AU⁷⁹. Pierwsze dary Akademii zapisano w inwentarzu pod 1898 i 1900 r.⁸⁰, kolejne – odnotowane już jako dary Komisji – wpłynęły w latach 1906–1920⁸¹, a ostatnią partię otrzymał Zakład Historii Sztuki w roku 1925⁸². Łącznie objęły one prawie 2000 fotografii i (w niewielkim procencie) rysunków, ukazujących w ogromnej większości dzieła sztuki z terenów dawnej Rzeczypospolitej. Jako że jednym z głównych zadań Komisji było gromadzenie wszelkiego rodzaju informacji o dziedzictwie artystycznym Polski przedrozbiorowej, dzięki podejmowanym przez jej członków akcjom inwentaryzacyjnym oraz rozbudowanej sieci korespondentów do siedziby Akademii trafiały wizerunki zabytków z niemal wszystkich zakątków kraju⁸³. Ponieważ Komisja nie posiadała własnego archiwum, materiały te początkowo przechodziły na własność AU⁸⁴, jednak w trudnym do określenia czasie powstał zwyczaj przekazywania Gabinetowi Historii Sztuki fotografii i rysunków, które wcześniej zostały zaprezentowane na posiedzeniach Komisji lub wydrukowane w jej wydawnictwach⁸⁵. Można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że było to wynikiem zabiegów

„aparatu” nie były fotografie, lecz ręcznie rysowane tablice ukazujące rzeźby starożytne i „pomniki średniowieczne” w katedrze poznańskiej, a także tablice „do estetyki fizjognomii” i „do nauki estetyki kąta twarzewego”; *Inwentarz 1881–1892*, poz. 55–69.

⁷⁰ *Inwentarz 1881–1892*, arkusze nr 9 (poz. 174–183 i dodatki), 12 (poz. 237–251 i dodatki), 14 (poz. 263 i dodatki); *Inwentarz 1897–1930*, t. 1, poz. 2824–2825, 2879–2883, 2929, 3501–3516, 3524–3526, 3754–3786; t. 3, poz. 4345–4472, 4481–4525, 6707–6710, 6745–6765, 6927–6929, 6988–7000, 7003–7095, 7283–7302.

⁷¹ *Inwentarz 1881–1892*, poz. 179–181. Były to m.in. projekty gmachu Sejmu krajowego we Lwowie (zob. w niniejszym katalogu nry kat. 1244–1251) i reprodukcje obrazów Stanisława Chlebowskiego (nry kat. 1680–1691).

⁷² Zob. nry kat. 277–279, 1262, 1263.

⁷³ Na ten temat zob. Walanus 2016a, s. 170–172.

⁷⁴ Zbiór przekazała po śmierci kolekcjonera jego matka Zofia Wołodkowiczowa, zob. pismo Sokołowskiego do rektora z 15 VII 1897, AUJ, s. II 856. Dar obejmował oprócz „cennych artystycznych reprodukcji i fotografii” także odlewy i oryginalne zabytki sztuki starożytnej, zob. Gałczyńska 1964, s. 459; Grzechnik 1986, s. 44; Ostrowski 1991, s. 18–19. O Wołodkowiczu zob. Żychliński 1898, s. 226; Kostuch 2012, s. 29–30; *Corpus studiosorum* 2015, s. 637.

⁷⁵ *Inwentarz 1897–1930*, t. 2, poz. 1659–2795, 2828–2831. Reprodukcje rysunków zapisano pod poz. 1932–2209.

⁷⁶ O Klaczce zob. Baran 1998; Maślanka (red.) 2007.

⁷⁷ *Inwentarz 1897–1930*, t. 3, poz. 4526–5818. Fotografie trafiły do Gabinetu jeszcze za życia Klaczki, w czerwcu 1905, zob. list Sokołowskiego do Lanckorońskiego z 24 VI 1905, ANPP, K III-150 j.a. 55; Tarnowski 1909, t. 2, s. 368. O legacie Klaczki zob. też Baran 1998, s. 52.

⁷⁸ *Inwentarz 1897–1930*, t. 2, poz. 2832–2864, 2942–2950; zob. w niniejszym katalogu nry kat. 86, 95, 147, 148, 288, 289, 291, 292, 294, 308, 1340, 1341, 1344, 1345, 1574, 1577, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1589, 1590, 1667.

⁷⁹ O Komisji przede wszystkim Kalinowski 1996, s. 22–38.

⁸⁰ *Inwentarz 1897–1930*, t. 2, poz. 2867–2878, 2884–2917, 2928, 2938–2941, 3486–3495, 3499–3500, 3517–3523.

⁸¹ *Inwentarz 1897–1930*, t. 3, poz. 5819–6057, 6068–6140, 6533–6691, 6694–6706,

Mariana Sokołowskiego, który od roku 1892 przewodniczył Komisji⁸⁶.

Podobny zapewne mechanizm sprawił, że w 1898 r. Gabinet otrzymał 29 fotografii od Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej, na czele którego stał wówczas Sokołowski⁸⁷. Odnotować należy też dwa niewielkie dary Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zabytkami Sztuki i Kultury (sześć fotografii w latach 1912–1913), którym z kolei kierował Jerzy Mycielski, „przybrany” uczeń i kolega uniwersytecki Sokołowskiego⁸⁸.

W porównaniu z darami zakupy fotografii z dotacji rządowych dla Gabinetu stanowiły zdecydowaną mniejszość. Pierwsze takie nabytki pochodzą z roku 1887: było to siedem zdjęć tzw. Złotej Bramy w katedrze we Freibergu, autorstwa Maxa Patziga, oraz 7 odbitek z zakładu Ignacego Kriegera ukazujących ołtarz mariacki Wita Stwosza i retabulum św. Jana Chrzciciela w kościele św. Floriana w Krakowie⁸⁹. Inwentarze i rachunki dowodzą, że w latach 1887–1901 prawie każdego roku przeznaczano część subwencji na kilkanaście, czasem kilkadziesiąt fotografii; do wyjątków należało nabycie 118 wielkoformatowych reprodukcji średniowiecznych obrazów i miniatur czeskich (1892)⁹⁰ czy 139 zdjęć z zakładu Friedricha Hoeflega w Augsburgu, dotyczących malarstwa niemieckiego xv i xvi w. (1895)⁹¹. Łącznie w tym okresie zakupiono co najmniej 686 fotografii⁹². Kolejne nabytki z dotacji wpłynęły po kilkuletniej przerwie i w latach 1907–1920 objęły tylko 235 fotografii, w tym dość nietypowy zakup 108 bliżej nieokreślonych odbitek stereoskopowych

w roku 1908⁹³. Zwrócić trzeba uwagę, że o ile do końca lat 90. XIX w. środki z dotacji przeznaczano zarówno na fotografie z zakresu sztuki polskiej, jak i (choć w mniejszym stopniu) obcej, o tyle później kupowano już niemal wyłącznie te pierwsze. Można to wyjaśnić następująco: ponieważ zbiór fotografii „obcych” rósł dynamicznie dzięki ofiarodawcom prywatnym, środki własne Gabinetu przeznaczano głównie na zakup „polskich”. Z czasem i te wydatki, wobec wsparcia ze strony Komisji Historii Sztuki AU, można było znacznie ograniczyć.

Nie będzie zatem przesadą stwierdzenie, że fototeka (podobnie jak zbiór odlewów) Gabinetu Historii Sztuki powstała w dużej mierze z darów, uzyskiwanych głównie dzięki osobistym kontaktom Sokołowskiego. Miało to także negatywne konsekwencje: będąc zależnym od dobrej woli ofiarodawców i ich zasobów, a przy tym dysponując ograniczonym budżetem, uczony z pewnością nie mógł prowadzić całkowicie suwerennej „polityki nabytków”, a o tym, co trafiło do zbiorów, decydował często przypadek lub aktualne zainteresowania badawcze profesora, co widać zwłaszcza w doborze fotografii dzieł z terenu Polski. Niemniej jednak w efekcie powstała kolekcja, w której dominowały reprodukcje z zakresu sztuki starożytnej i renesansowej, co z pewnością odpowiadało intencjom Sokołowskiego. Jego „aparatus naukowy” miał bowiem przede wszystkim służyć kształceniu i gromadzić materiały niezbędne do wykładu powszechnej historii sztuki, w której, zgodnie z ówczesnym kanonem, te dwie epoki uważano za najważniejsze⁹⁴.

6711–6729, 6730–6742, 6805–6827, 6898–6926, 6930–6963, 6964–6975, 6979–6987.

⁸² Ibidem, poz. 7324–7705, 7740–7743.

⁸³ Walanus 2016b, s. 59–60.

⁸⁴ Tak stało się np. z rycinami Falcka, które nadał Komisji Henryk Bukowski ze Sztokholmu: „Po dyskusji dłuższej ze względu, że Komisja swoich zbiorów nie ma, uchwalono wcielić sztychy do zbiorów rycin, rysunków i akwarell Akademii”, protokół z posiedzenia 21 IV 1887, ANPP, PAU W I-22, s. 94. Do zbiorów AU planowano włączyć także fotografie obrazów Hansa von Kulmbacha, na zakup których 26 V 1891 Komisja przeznaczyła 30 guldenów; ibidem, s. 178.

⁸⁵ Walanus 2016b, s. 61. Potwierdza to wygląd wielu odbitek zachowanych dziś w Fototece

IHS UJ, na których widoczne są retusze, linie kadrowania i uwagi drukarskie.

⁸⁶ Już wcześniej wystarał się on o to, by Gabinet otrzymywał bezpłatnie wszystkie wydawnictwa Komisji, zob. protokół z posiedzenia Komisji 27 I 1886, ANPP, PAU W I-23, s. 76–77.

⁸⁷ *Inwentarz 1897–1930*, t. 2, poz. 2919–2927; zob. nry kat. 680, 682, 683, 685, 687, 689, 691, 695, 698, 831–833, 836–840, 963–975.

⁸⁸ *Inwentarz 1897–1930*, t. 3, poz. 6743, 6828–6830. O Mycielskim i Towarzystwie Opieki zob. Ostrowski 1990; Sznajpik 2016.

⁸⁹ *Inwentarz 1881–1892*, arkusz 9, dodatki do nrów inw. 180 i 184; *Rachunki Gabinetu*, rachunek nr IV. Zakupy te kosztowały razem 13 guldenów i 68 krajcarów. W cytowanym rachunku odnotowano także 12 innych

fotografii Kriegera, jednak z niewiadomych przyczyn nie wpisano ich do inwentarza.

⁹⁰ *Inwentarz 1881–1892*, arkusz 25, poz. 357; *Rachunki Gabinetu*, rachunek nr VIIIb, poz. 8. Za fotografie te zapłacono 82 guldeny i 60 krajcarów.

⁹¹ *Rachunki Gabinetu*, rachunek XIIB, poz. 2. Zapłacono za nie 197 guldenów i 41 krajcarów.

⁹² Dla lat 1893–1896 jedynym źródłem są *Rachunki Gabinetu*, w których nie zawsze podawano liczbę kupowanych fotografii.

⁹³ *Inwentarz 1897–1930*, t. 3, poz. 6498a („Stereografie”). Pod poz. 6498b zanotowano cztery „Stereoskopy”, czyli najpewniej aparaty do oglądania stereofotografii. Los tych obiektów nie jest mi znany.

⁹⁴ O stosunku Sokołowskiego do powszechnej historii sztuki (*allgemeine Kunstgeschichte*)

Zagadką pozostaje, czy i w jakim stopniu do powiększenia zbiorów przyczynił się aparat fotograficzny, który zakupiono do Gabinetu dzięki wsparciu Karola Lanckorońskiego prawdopodobnie w roku 1900⁹⁵. O jego zastosowaniu nie wiadomo nic ponad to, że w 1909 r. był używany podczas inwentaryzacji zamku w Podhorcach, prowadzonej pod egidą Komisji Historii Sztuki AU⁹⁶.

W roku odejścia Sokołowskiego na emeryturę (1910) inwentarz fotografii i rycin Gabinetu Historii Sztuki liczył 6729 pozycji, co przekłada się na co najmniej 7800 zdjęć; rok przed likwidacją Gabinetu było ich ponad 8200⁹⁷. Są to wielkości porównywalne z ówczesnymi zasobami europejskich instytucji naukowych o podobnym profilu: np. w roku 1905 w zbiorach Wydziału Nauk Humanistycznych uniwersytetu w Dijon znajdowało się około 2500 fotografii dzieł sztuki oraz kolekcja diapozytywów, a w 1910 fototeka niemieckiego Instytutu Historii Sztuki we Florencji przechowywała około 9000 fotografii⁹⁸. Z kolei na potrzeby wykładów z historii sztuki w pruskiej Królewskiej Akademii w Poznaniu w latach 1903–1918 zgromadzono około 4000 diapozytywów i tyle samo „reprodukcji” (zapewne fotograficznych i fotomechanicznych), które rok później stały się własnością Seminarium Historii Sztuki przy polskim już Uniwersytecie Poznańskim⁹⁹. Miarą rangi krakowskiego zbioru i jego użyteczności mogą być relacje Feliksa Koperę, który w roku akademickim 1896/1897 studiował w Bazylei pod kierunkiem Heinricha Wölfflina. W listach do Sokołowskiego Kopera uskarżał się na brak podstawowych pomocy naukowych i pisał, że potrzebne mu do przygotowywanej pracy seminaryjnej fotografie pożyczać musi od Wölfflina: „Nasz gabinet historii sztuki, pracownia, jej urządzenie, to zbytek niesłychany w stosunku do tutejszych

stosunków”¹⁰⁰. Można przytoczyć także opinię Władysława Podlacha, który w roku 1919 opublikował raport o stanie i perspektywach historii sztuki w Polsce. Wskazał on w nim m.in. na poważny niedostatek niezbędny tej nauce materiału ilustracyjnego: „Sprawa nabiera tem większej wagi, gdy chodzi o studiowanie sztuki polskiej, tu brak zdjęć jest bardzo dotkliwy i tamuje swobodę wybrania tematu do ćwiczeń. Właściwie tylko Gabinet w Krakowie posiada pewien zasób środków, przy których pomocy można podejmować w seminariach pracę nad dawną sztuką polską”¹⁰¹. Zdanie Podlacha ma szczególną wartość, gdyż jako profesor historii sztuki na Uniwersytecie Lwowskim miał doskonałą skalę porównawczą w postaci bogatej kolekcji fotografii i diapozytywów gromadzonej tam od 1893 r. przez Jana Bołozę Antoniewicz¹⁰².

Likwidacja Gabinetu Historii Sztuki i Gabinetu Archeologicznego w roku 1921 miała daleko idące konsekwencje dla omawianej kolekcji. W Fototece Instytutu Historii Sztuki do dziś zachowały się tylko nieliczne fotografie dzieł sztuki starożytnej (są to zresztą głównie odbitki z otrzymanej w 1928 r. spuścizny Jerzego Mycielskiego¹⁰³). Z drugiej strony, dzięki przejęciu przez Zakład Historii Sztuki, względnie Muzeum Uniwersyteckie Sztuki i Archeologii, części materiałów z Gabinetu Archeologicznego Fototeka przechowuje obecnie ponad 180 niezwykle cennych, dziewiętnastowiecznych fotografii zabytków polskich. Pochodzą one bądź z darów dla Gabinetu, pozyskiwanych przez Józefa Łepkowskiego począwszy od lat 60. XIX w., bądź z zakupów dokonywanych przez Mariana Sokołowskiego w latach 1894–1898, kiedy jako „prowizoryczny” następca Łepkowskiego dysponował dotacją dla katedry archeologii; około 70 zdjęć, przeważnie z lat 60. i 70. XIX w., jest pozostałością

oraz jego ideałach estetycznych zob. Kunińska 2014, s. 74–87, 105–108.

⁹⁵ List Lanckorońskiego do Sokołowskiego z 6 I [1900], AUJ, Sp. 98/4: „Vous recevez ces jours ci les 200 florins pour l'achat d'un appareil photographique pour le gabinet [!]”.

⁹⁶ Walanus 2016b, s. 73.

⁹⁷ Podstawą wycień był *Inwentarz 1881–1892, Inwentarz 1897–1930 oraz Rachunki Gabinetu*. Liczba nie obejmuje zatem darów z lat 1893–1896, które na pewno w tym okresie wpływały.

⁹⁸ Therrien 1998, s. 395; Dercks 2014, s. 188.

Wypada dodać, że instytut florencki posiadał wówczas także 25,7 tys. rycin.

⁹⁹ Dettloff 1924, s. 519. Do 1924 r. kierującemu Seminarium ks. Szczęsnemu Dettloffowi udało się powiększyć ten zbiór do 7000 przezroczy i 5000 reprodukcji (ibidem).

¹⁰⁰ List Koperę do Sokołowskiego z 6 XI 1896, AUJ, Sp. 98/3; zob. Kunińska 2014, s. 132–133.

¹⁰¹ Podlacha 1919, s. 414.

¹⁰² Dzieje archiwum fotograficznego Katedry Historii Sztuki Nowożytnej Uniwersytetu Lwowskiego (później Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jana Kazimierza),

zachowanego przynajmniej częściowo w Oddziale Sztuki Lwowskiej Biblioteki Naukowej Ukrainy im. W. Stefanyka, nie są rozpoznane. Do roku 1926 zgromadziło ono „10.000 fotografii i reprodukcji dzieł wszystkich szkół i epok, i przede wszystkim wspinały zbiór diapozytywów” (Chwalewik 1926, t. 1, s. 413). O zasługach Bołozę dla stworzenia kolekcji zob. Podlacha 1919, s. 413.

¹⁰³ Ostrowski 1990, s. 48–48 i przyp. 55.

¹⁰⁴ Fotografie te, wraz z rycinami, rysunkami, wycinkami z gazet i notatkami pierwotnie przechowywane były w zestawionych

prywatnego archiwum Łepkowskiego, które w 1892 r. nabył Konstanty Przedziecki, a dwa lata później ofiarował Gabinetowi Archeologicznemu¹⁰⁴. Wszystkie te fotografie opublikowane zostały w niniejszym katalogu.

MIEJSCE FOTOGRAFII W GABINECIE HISTORII SZTUKI

Od samego początku „aparat” katedry Sokołowskiego składał się z czterech działów: „Książek i publikacji”, „Fotografii i rycin”, „Modeli” (później „Odlewów gipsowych”) oraz „Mebli i sprzętów”¹⁰⁵. Podział taki w naturalny sposób dyktowały funkcja i cechy fizyczne poszczególnych grup obiektów. Nie dziwi więc, że fotografie i ryciny (a także rysunki, plany i reprodukcje fotomechaniczne), należące do tej samej kategorii „dwuwymiarowych” wizerunków dzieł sztuki, połączono w jednym dziale¹⁰⁶; były nie tylko razem przechowywane, ale niekiedy nadawano im te same numery inwentarzowe [il. 7]¹⁰⁷. Taka praktyka dobrze odzwierciedla różnorodność mediów, jakimi posługiwali się historycy sztuki w 2. połowie XIX i na początku XX stulecia. Wobec niedoskonałości ówczesnej techniki fotograficznej – monochromatyczności odbitek, a we wcześniejszym okresie także niewrażliwości emulsji światłoczułej na niektóre barwy – zmuszeni byli oni korzystać także z rysunków, akwareli lub chromolitografii¹⁰⁸. W jednym z pism do mwio Sokołowski ubolewał nad tym, że w Gabinetzie Historii Sztuki brak oferowanych przez firmę Adolphe’a Brauna fotografii fresków Rafaela w Stanzach Watykańskich, chromolitografii ołtarza gandawskiego Jana van Eycka, wydanej przez Arundel Society, oraz miedziorytów według *Dysputy*

o *Najświętszym Sakramencie* Rafaela i *Ostatniej wieczerzy* Leonarda – wszystkie uważał za jednakowo niezbędne¹⁰⁹. Możliwe zresztą, że w przypadku tego rodzaju luksusowych i kosztownych kopii graficznych większe znaczenie niż wierność oryginałowi miał prestiż związany z ich posiadaniem: nic dziwnego, że kilka takich kopii stałe wisiało na

7. Epitafium Wierzbicy z Branice z kościoła parafialnego w Ruszczy. Chromolitografia, zakład Aureliusza Pruszyńskiego, XIX/XX w. Fototeka IHS UJ, b. sygn. (dawny nr inw. 6968).

tematycznie tekach, zob. Lewińska 1996. O przejściu tego zbioru zob. Walanus 2013b, s. 26, przyp. 24; o oznaczeniach występujących na fotografiach z Gabinetu Archeologicznego – Walanus 2014, s. 178–179.

¹⁰⁵ Tak zatytułowane są arkusze w najstarszym *Inwentarzu* 1881–1892; klasyfikację tę zachowano, zaprowadzając w 1892 r. odrębne inwentarze dla poszczególnych działów.

¹⁰⁶ Podobnie było np. w *Kunsthistorisches Institut Florenz*, zob. Dercks 2014, s. 185.

¹⁰⁷ Publikowana tu chromolitografia ukazująca epitafium Wierzbicy z Branice otrzymała ten

sam nr inw. co zdjęcie tego obrazu wykonane przez zakład I. Kriegera, zob. nr kat. 961.

¹⁰⁸ W odniesieniu do badań prowadzonych przez Komisję Historii Sztuki AU zob. Walanus 2016b, s. 76–77. Ogólnie na temat użycia fotografii i grafiki w reprodukcji dzieł sztuki: Fawcett 1986.

¹⁰⁹ Pismo Wydziału Filozoficznego do mwio (brudnopis; na podstawie podania Sokołowskiego) z 16 VII 1888, AUJ, WF II 147: „Es fehlen hier solche Publicationen, wie die großen Photographien von Brauns Stanzen der Rafael, wie das Van Eycksche Altar zu Gent,

von der Arundel Society publiciert [chromolitografia wydana w 1868 r.], Kellers Stich der Rafaelschen Disputa (Preis 150 fl.) [miedzioryt Josefa von Kellera, 1857] oder Stang's des Abendmals von Leonardo da Vinci (Preis 189 fl.) [zapewne miedzioryt Rudolfa Stanga, 1874–1888], welche für jedes kunsthistorische Apparat unumgänglich nothwendig sind”. Ostatecznie Sokołowskiemu w 1891 r. udało się kupić tylko znacznie tańsze reprodukcje *Dysputy* i *Ostatniej wieczerzy* w technice heliografiury (*Inwentarz* 1881–1892, arkusz 19, poz. 311, 312). Z wydawnictw

ścianach Gabinetu, o czym pisano nawet w przewodnikach po Krakowie [il. 3]¹¹⁰.

Fotografia była zatem tylko jednym z kilku rodzajów reprodukcji, gromadzonych w Gabinetcie Historii Sztuki, jakkolwiek z pewnością najliczniej reprezentowanym i najintensywniej użytkowanym. Fotografia, trzeba dodać, wyłącznie w postaci pozytywów na papierze, bowiem w przeciwieństwie do większości europejskich ośrodków, z Lwowem włącznie, w Krakowie aż do początku lat 30. XX w. do ilustrowania wykładów z historii sztuki nie stosowano diapozytywów¹¹¹.

Niewiele niestety wiadomo o tym, jak fotografie były przechowywane i uporządkowane po ostatecznym urządzeniu Gabinetu w Collegium Novum (o okresie wcześniejszym

nie wspominając). Łatwo się oczywiście domyślić, że na co dzień schowane były w szafach, zapewne w tekach lub pokładane w szufladach¹¹². Odbitki, jeśli zostały pozyskane luzem, z reguły zabezpieczano poprzez naklejenie na karton¹¹³, który służył także jako „nośnik” dla stosowanych w Gabinetcie oznaczeń: pieczęci, numerów inwentarzowych i opisów¹¹⁴. W zbiorze obowiązywał najprawdopodobniej układ rzeczowy. Wskazują na to inwentarze, w których często temat danego zdjęcia starano się przyporządkować poszczególnym gatunkom sztuki, krajom lub epokom, dopisując określenia w rodzaju „Malarstwo włoskie” czy „Rzeźba niemiecka”. Mogły one odnosić się do wyodrębnionych w zbiorze działów tematycznych¹¹⁵. O fotografiach z „działu archeologii” mowa także w cytowanym wyżej liście Franciszka Kleina. Można przypuszczać, że w ramach takich działów poszczególne zdjęcia porządkowano alfabetycznie według nazwisk artystów lub nazw miejscowości. Trudno zresztą wyobrazić sobie inny układ dla kolekcji, której główną funkcją było dostarczanie materiału do konkretnego wykładu lub pracy seminaryjnej na zadany temat.

Miejscem korzystania ze zbiorów była uwieczniona przez Józefa Sebalda „sala studiów”, której środek zajmował wielki stół [il. 3]¹¹⁶. Odbywały się w niej także ćwiczenia, podczas których, jak opisał to Ferdynand Hoesick, fotografie „w miarę udzielanych wyjaśnień krążyły z rąk do rąk”¹¹⁷. Inną metodą prezentacji, stosowaną zapewne raczej przy wykładach w audytorium, było ustawianie odbitek na sztalugach¹¹⁸, co w tym czasie praktykowano także w innych ośrodkach, np. w Lipsku¹¹⁹.

Niektóre fotografie większych rozmiarów można było oglądać stale, ponieważ, podobnie jak wspomniane wyżej

8. Rozdół, pałac Lanckorońskich, „pokój fotograficzny”. Fot. nieznaną, około 1887 r. Zbiory prywatne.

Arundel Society nabyto natomiast w roku 1892 chromolitograficzną kopię *Primavery* Botticellego (ibidem, arkusz 25, poz. 364).

¹¹⁰ Rostański (red.) 1891, s. 82.

¹¹¹ Walanus 2016a, s. 168–169. Możliwe, że Sokołowski uważał projekcję slajdów za medium odpowiednie do popularnych odczytów, lecz nie do uniwersyteckiego wykładu, zob. Kunińska 2014, s. 145–147. Przypuszczenie autorki, że nastawienie to z czasem uległo zmianie, a zakupiony w latach 1908–1910 dla Seminarium Archeologii Klasycznej projektor mógł służyć także katedrze historii sztuki, nie ma podstaw choćby dlatego, że Seminarium mieściło się w innym

budynku – Collegium Nowodworskiego (Ferenc 2012, s. 99, 101).

¹¹² W roku 1887 senat przekazał do Gabinetu „szafę niższą o 7 szufladach na fotografie i ryciny”, *Inwentarz 1881–1892*, arkusz 7, poz. 115.

¹¹³ Do roku 1894 naklejanie odbitek na kartony zlecano zakładowi Jana Kutrzeby i Józefa Murczyńskiego, zob. *Rachunki Gabinetu*, rachunki nr IV, V, VIIb, IX, X, XIb; później zajmował się tym zapewne Michał Orkisz. W zakładzie tym podklejono np. fotografie tzw. Złotego Kodeksu Gnieźnieńskiego dostarczone przez atelier Pelagii Gdeczyk (ibidem, rachunek nr VIIb; zob. nry kat. 176–187).

¹¹⁴ Na ten temat zob. Walanus 2014.

¹¹⁵ Ibidem, s. 182–183.

¹¹⁶ „Stół wielki w pracowni obity zielonem sukniem” został przekazany Gabinetowi w roku 1887 przez senat (*Inwentarz 1881–1892*, arkusz 7, poz. 120). Do dziś użytkowany jest w pomieszczeniu Fototeki IHŚ UJ. Określenie „sala studiów” użył Sokołowski w piśmie z 14 XI 1887, zob. przyp. 25.

¹¹⁷ Hoesick 1900, s. 337–338. Zob. także Kunińska 2014, s. 131; Walanus 2016a, s. 169.

¹¹⁸ W roku 1887 senat przekazał do dyspozycji katedry „Małe stalugi [!] orzechowo pomalowane na fotografie i ryciny” (*Inwentarz 1881–1892*, arkusz 7, poz. 138).

chromolitografie, były oprawione w ramy i zawieszono na ścianach Gabinetu. Dokumentuje to inne zdjęcie Sebalda [il. 4], a bliżej wyjaśnia jeden z listów Sokołowskiego do Lanckorońskiego z roku 1887. Uczony wspominał tam, że zamierza „dopełnić” odlewy rzeźb ateńskich umieszczonymi w ich pobliżu fotografiami, zastanawiając się przy tym, czy odbitki powinny być podklejone na szerokich podkładach kartonowych, czy, jak w Rozdole, oprawione bez kartonów¹²⁰. Jak widać na zdjęciu, Sokołowski zdecydował się na drugie rozwiązanie. Wiadomo, że oprócz dających się tam rozpoznać widoków budowli Akropolu (m.in. Erechtejonu, Partenonu i świątyni Nike) w Gabinetzie eksponowano w ten sposób także reprodukcje fresków Sykstyńskich z atelier Brauna¹²¹. Dopasowane tematycznie zdjęcia umożliwiały zatem ukazanie szerszego kontekstu dla rzeźb, co niewątpliwie zwiększało dydaktyczne walory całego zbioru.

*

Dokonany w roku 1921 podział „Połączonych Zbiorów Sztuki i Archeologii”, a także późniejsze zmiany organizacyjne – połączenie Zakładu Historii Sztuki z Muzeum Uniwersyteckim (1934), utworzenie odrębnego Muzeum UJ (1947), wreszcie przekształcenie Zakładu w Instytut Historii Sztuki (1952–1956)¹²² – nieodwracalnie zniszczyły historyczną całość, jaką był Dział Fotografii i Rycin Gabinetu Historii Sztuki. Poważnie utrudnia to analizę jego pierwotnej struktury i wskazanie jej ewentualnych wzorów. Na podstawie

przywołanego wyżej listu Sokołowskiego do Lanckorońskiego Magdalena Kunińska zasugerowała, że urządzając swój Gabinet, uczony mógł inspirować się wystrojem pałacu w Rozdole¹²³. Wprawdzie w liście tym mowa jedynie o sposobie oprawy odbitek, jednak podobieństwa pomiędzy Gabinetem a „pokojem fotograficznym” w rezydencji Lanckorońskiego niewątpliwie istniały. Według planów hrabiego z roku 1883 ściany tego pokoju miały być pomalowane na czerwono-brązowo – co kojarzy się z „pompejańską” barwą wewnątrz Gabinetu – a jego środek zajmował duży stół do oglądania fotografii, jak w „sali studiów” w Collegium Novum [il. 8]¹²⁴. W obu tych pomieszczeniach na ścianach rozwieszono były fotografie lub ryciny, sąsiadujące z odlewami gipsowymi¹²⁵. Wreszcie, i w Krakowie, i w Rozdole zdjęcia uporządkowane były najprawdopodobniej według układu rzeczowego¹²⁶. Pewne jest, że Sokołowski radził się Lanckorońskiego w różnych sprawach swego „muzeum”¹²⁷. Biorąc jednak pod uwagę, że oba zbiory kształtowały się mniej więcej w tym samym czasie¹²⁸, trudno rozstrzygnąć, czy opisane zbieżności nie były raczej efektem wymiany poglądów i wzajemnej inspiracji niż jednokierunkowej zależności.

Z braku źródeł wielu kwestii związanych z dziejami, strukturą i funkcjonowaniem archiwum fotograficznego pierwszej w Polsce katedry historii sztuki pewnie nie uda się już wyjaśnić. Pozostają na szczęście same fotografie, które mogą i powinny stać się przedmiotem dalszych, wszechstronnych badań.

¹¹⁹ Zob. Dilly 2009, s. 91–93, il. 1. We Lwowie podczas seminariów Jana Bołozza Antoniewiczza fotografie rozmieszczano na „drabiniowych stelażach”, zob. Bryl 2011, s. 15, przyp. 69.

¹²⁰ List Sokołowskiego do Lanckorońskiego z 16 X 1887, ANPP, K III-150 j.a. 55: „Entre autres je veut [!] completer les plâtres d’Athènes par des photographies, en plaçant les dernières à côté sur les murs. Faut-il encadrer les photographies sans carton, comme Vous l’avez fait à Rozdół, ou vaut-il mieux les mettre sur carton pour leur donner plus d’evidence à côté de la blancheur des plâtres? Je me decide à Vous imiter, mais

j’ai des doutes”. Zob. też Kunińska 2014, s. 124–125.

¹²¹ Już w roku 1887 Gabinet otrzymał 51 ram do fotografii, rycin i tablic chromolitograficznych, zob. *Inwentarz 1881–1892*, arkusz 7, poz. 141, gdzie podano także numery inwentarzowe oprawionych obiektów.

¹²² Zob. Witkowska-Żychiewicz 1990, s. 165, 170, 173–174. O materialnych śladach tych zmian w postaci oznaczeń na fotografiach zob. Walanus 2014, s. 176–178.

¹²³ Kunińska 2014, s. 55 i przyp. 220, 123, 125.

¹²⁴ Korczyński 2018, s. 106. Za udostępnienie zdjęcia „pokoju fotograficznego” w Rozdole

dziękuję serdecznie Joannie Winiewicz-Wolskiej.

¹²⁵ Zob. zdjęcia „pokoju fotograficznego” w Rozdole z lat 1887–1893 (?): Winiewicz-Wolska 2010, t. 1, il. 18, 19.

¹²⁶ Korczyński 2018, s. 92, 95–96.

¹²⁷ Dotyczyło to zwłaszcza aranżacji odlewów gipsowych, zob. np. listy Sokołowskiego do Lanckorońskiego z 17 XI 1883, 2 VII 1887, 16 X 1887; ANPP, K III-150 j.a. 55.

¹²⁸ Wprawdzie rozdolski „pokój fotograficzny” funkcjonował już w roku 1884, jednak szafy do niego zamawiano dopiero w 1888, zob. Korczyński 2018, s. 88, 106.

Fotografia jako medium epistemiczne historii sztuki między historią kultury a historią stylu

SEDYMENTACJA WZORÓW EPISTEMICZNYCH

„Historia sztuki, jaką dziś znamy, jest dzieckiem fotografii”¹ – sentencja Donalda Preziosiego jest chyba najczęściej cytowaną wypowiedzią teoretyka historii sztuki w kontekście zastosowania fotografii. Chwytlive hasło zaproponowane zostało jednak przez Preziosiego w konkretnym kontekście: przewartościowywania i krytycznej refleksji nad założeniami historii sztuki, które leżały w centrum zainteresowań badawczych autora śledzącego przesłanki konstytuowania się dyscypliny. Pozostawiając w mocy owo hasło – trudno nie zgodzić się wszak z jego prawdziwością, gdy historia historii sztuki rozpoczęła swój bieg niemal równoległe z odkryciami Daguerre’a i Talbota, a fotografie towarzyszą nam w codziennej badawczej praktyce² – dla potrzeb niniejszego tekstu, jako jego metodologiczne przesłanie, wybrałam tytuł innej pracy Preziosiego: *Hearing the Unsaid: Art History, Museology and a Composition of the Self*³. Tekst bowiem niniejszy stawia sobie za zadanie prześledzenie splatania się dyskursu historii sztuki uprawianej w ośrodku krakowskim, w momencie kształtowania się akademickiej dyscypliny naukowej (do roku 1918), ze zmianami w sposobach reprodukcji obiektów artystycznych, wykorzystując analizę zmian w zawartości tzw. „Aparatu do nauczania historii sztuki” jako jedno z niewypowiedzianych wprost założeń, świadczących o podejściu metodologicznym w tym okresie.

Komplementarnie do publikowanej w tym tomie historii Gabinetu Historii Sztuki, korzystając z niej w zakresie faktów, rysując się przed oczami strukturę Gabinetu, którego część przechowuje obecnie Fototeka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, potraktuję jako usensownioną całość-tekst w szerokim znaczeniu tego słowa, wpisując się jednocześnie w dostrzegalny od lat 90. XX w. zwrot archiwalny w sztuce i historiografii, swoje przesłanki wywodzący z hermeneutyki podejrzeń Michela Foucaulta, a głębiej – z historiograficznych założeń Waltera Benjamina⁴. Foucault wskazał na konstruktywny, dyskursywny charakter wiedzy oraz sposobów jej prezentacji⁵, podważając wszelkie pozorne obiektywizacje, pod lupę biorąc również sposoby klasyfikowania, każdorazowo zanurzone w przecinających się dyskursach. Badanie archiwów jako sensownych całości, dalekich od epistemologicznej przezroczystości rezyduów, swoje miejsce znalazło również w badaniach zbiorów fotograficznych, dając niezmiernie interesujące rezultaty. Głównym przedsięwzięciem w tym zakresie pozostaje projekt „Photo Archives”, rozpoczęty w 2009 r. przez dwie konferencje, w Londynie i Florencji: *Photographic Archives and the Photographic Memory of Art History*⁶, których opublikowane rezultaty są jednym z punktów wyjścia dla projektu krakowskiego⁷. Jedną z części tomu pokonferencyjnego nosi tytuł *Collecting Photographs, Shaping Art History*, w której miejsce znaleźć by mogła historia

¹ Preziosi 1989, s. 72, za: Caraffa 2011, s. 11.

² Zbadania wymagałoby teoretyczne ujęcie zmiany w metodzie po wprowadzeniu fotografii cyfrowej w dużej rozdzielczości. Autorka niniejszego opracowania ośmiela się postawić tezę, iż te zaawansowane narzędzia na nowo przejęły funkcję obiektów laboratoryjnych, które, jak w XIX w. chciał Berenson, dają lepszy wgląd w obraz niż

oryginał (oczywiście jeśli pod uwagę bierzemy wyłącznie aspekty formalne, techniczne i warsztatowe, pomijając dialogiczność obrazu traktowanego jako odrębna, sensotwórcza całość).

³ Preziosi 2002. Tom, w którym ukazał się ten artykuł (Mansfield [red.] 2002), jest jedną z tych publikacji, które za swój cel przyjmują postulat ujawniania ukrytych przesłanek

filozoficznych i geopolitycznych, stojących za procesami konstruowania i powielania wiedzy.

⁴ Por. Simon 2002; Rosengarten 2012.

⁵ M.in. Foucault 1977.

⁶ Caraffa, Rubin 2011.

⁷ Do momentu publikacji niniejszego tekstu odbyło się 6 konferencji pod hasłem „Photo Archives”. Prócz wymienionych były to: *Photo*

początków dyscypliny w Krakowie; innym, niezmiernie płodnym metodologicznie, jest hasło: „We Make Our Photo Archives and Our Photo Archives Make Us”.

Istotnym jest konsekwentne używanie określenia „archiwum”, choć prace Costanzy Caraffy dotyczą historycznej fototeki Kunsthistorisches Institut we Florencji, a praca niniejsza – Fototeki IHS UJ. Archiwum używane jest tu w znaczeniu szerszym, jako zbiór obiektów, gromadzonych w określonym czasie, według określonego wyboru i w określonym celu, mających wpływ na kształtowanie pamięci zbiorowej. Historia projektu „Photo Archives” przywołuje m.in. tworzenie kanonu oraz tożsamości sztuki narodowej i narodu jako takiego⁸, przez utrwalanie, przekazywanie i kolekcjonowanie określonych obiektów⁹. Archiwa fotograficzne, których badaczką jest w szczególności Joan M. Schwartz, pozbawione zostają tym samym aury przezroczystości epistemicznej¹⁰. Również w publikacjach dotyczących historii sztuki dostrzegamy tendencje do zwrotu w kierunku odczytywania kolekcji i archiwów w tych kategoriach, by wspomnieć np. prace Huberta Lochera dotyczące tzw. dyskursu muzeów¹¹ oraz badania nad zawartością podręczników przeglądowych oraz towarzyszących im albumów ilustracji¹².

Wydzielenie jednego z mediów reprodukcyjnych wykorzystywanych w badaniach i dydaktyce historii sztuki – fotografii – jest tu zabiegiem nieco sztucznym, przynajmniej w perspektywie najwcześniejszych lat trwania akademickiej historii sztuki w Krakowie i w Polsce. Kolekcja bowiem, w sposób świadomy budowana przez założyciela katedry Mariana Sokołowskiego, głównego architekta zbioru, troszczącego się zarówno o jego powiększanie, jak i właściwe wykorzystanie, stanowiła całość posiadającą ambicje kompletności w ukazywaniu rozwoju sztuki przez wieki i tak powinna być traktowana. Co znamienne, niemal równoległe do projektu, którego wynikiem jest niniejsza publikacja, w Instytucie Historii Sztuki UJ realizowany był projekt przywracający pamięci kolekcję odlewów

gipsowych, stanowiących inną część zbiorów Gabinetu Historii Sztuki. Znaczącym jest to, że projekty dotąd nie objęły opracowania zbioru tablic rysunkowych oraz publikacji graficznych dotyczących dzieł sztuki wszystkich epok, stanowiących zręb Gabinetu u jego początków w równym, jeśli nie większym stopniu, co odlewy gipsowe i fotografie. Zmiana podejścia do – dziś wydających się suchymi i zniekształconymi – graficznych transkrypcji dzieł, złożenie ich w zakamarkach biblioteki, jest swoistym znakiem czasu i przywiązania do metody formalnej, biorącej pod uwagę pełnię środków artystycznych, metody, która w okresie będącym przedmiotem zainteresowania niniejszego tomu dopiero się rodzi. Co więcej, stopniowe wprowadzanie fotografii do dydaktyki i badań, zakończone ostatecznym przejściem przez nią roli narzędzia badawczego i dydaktycznego, przez lata oceniane było jako odpowiednik drogi historii sztuki ku modernistycznie gloryfikowanej nowoczesności. W tym kontekście odczytać można klasyczne już dziś stwierdzenie Heinricha Dilly’ego, iż wprowadzenie pokazu slajdów fotograficznych stanowiło „protezę analizy formalnej”¹³. Przez lata okres poprzedzający rozwiniętą w pełni analizę form nie był nawet przedmiotem zainteresowania historii sztuki, gdyż, jak pisze Johannes Rössler, „dzieje historii sztuki jako dyscypliny naukowej bywają w ostatnim czasie często wywodzone z dwóch przełomów stuleci: około 1800 i około 1900, które interpretuje się jako «przełomy» poznawcze. Z kolei historyków sztuki działających na uniwersytetach w okresie kształtowania się dyscypliny między rokiem 1850 a 1890 uważa się za przedstawicieli prawie pozbawionego rozważań teoretycznych pozytywizmu, a w najlepszym razie, ze względu na wykorzystywanie fotografii i wprowadzenie projektorów slajdów – za prekursorów nauki o obrazie”¹⁴. Podobnie moment ten charakteryzował Henrik Karge, przywracający pamięci osiągnięcia powszechnej historii sztuki, gdy zauważa, że wprowadzenie fotografii uważane było za „jeden krok ku naukowości”¹⁵.

Archives III: Hidden Archives (Institute of Fine Arts w Nowym Jorku); *Photo Archives IV: The Photographic Archive and the Idea of Nation* (Florencja); *Photo Archives V: The Paradigm of Objectivity* (Los Angeles); *Photo Archives VI: The Place of Photography* (Oxford). W roku 2019 odbędzie się kolejna konferencja: *Photo Archives VII: The Majority World* (Florencja).

⁸ Caraffa, Serena 2015 oraz cała publikacja. W kontekście polskim: Manikowska 2015.
⁹ O archiwum w kontekście zbiorów fotografii sztuki zob. Caraffa 2011.
¹⁰ Teza o wzajemnym wpływie narzędzi i historiografii, której trawestacją jest zacytowany wyżej tytuł części tomu *Photo Archives*, por. Schwartz 1995.

¹¹ Locher 2005.
¹² Por. np. Locher 2001.
¹³ Dilly 1975, s. 153.
¹⁴ Rössler 2010b, s. 85.
¹⁵ Karge 2009.
¹⁶ Kunińska 2019.
¹⁷ Bredekamp 2010, s. 37.
¹⁸ Bohrer 2002.

Archiwum reprodukcji, jak pozwalam sobie nazwać zbiór tworzony w określonym momencie historycznym, dla określonych celów naukowych i społecznych, jak pisałam za Horstem Bredekampem w artykule poświęconym zbiorom odlewów¹⁶, posiadało specyficzne walory performatywności¹⁷, budując tożsamość dyscypliny w danym okresie, i w ten sposób powinno być odczytywane. Popularność fotografii jest jedną z cech XIX-wiecznego sposobu definiowania wiedzy w kategoriach panoptyzmu. Jak wskazuje Frederick N. Bohrer¹⁸, w tym stosunkowo krótkim okresie doszło do starcia dwóch sposobów wizualnej komunikacji budującej system wiedzy – grafiki i fotografii, gdy ta druga, jako „niebezpieczny suplement”, przejęła całkowicie sposób obrazowania świata oraz reprodukcji dzieł sztuki. Przy tym historia odbitek fotograficznych, ich sposób użycia oraz ostateczne wyrugowanie z praktyki dydaktycznej odlewów gipsowych czyta się doskonale z punktu widzenia biografii rzeczy Arjuna Appaduraia i z perspektywy zwrotu materialnego¹⁹. Symboliczny jest los odlewów – wyrzutek z historii dyscypliny, przez lata gromadzonych na strychu Muzeum UJ lub dumnie prezentujących się w reprezentacyjnych korytarzach Collegium Novum – gdzie zupełnie utraciły swoją funkcję.

W tym miejscu zwrócić należy uwagę, że zarówno odwzorowania dwuwymiarowe – grafika i konkurująca z nią fotografia, jak trójwymiarowe (odlew gipsowy, fotoplastyka²⁰) odpowiadały określonym, historycznym momentom zaspokajania mającej swoje źródło w oświeceniu tzw. potrzeby naoczności²¹, rozumianej jako nabywanie wiedzy przez ogląd na własne oczy zbiorów tworzących biblioteki ilustracji²², co nie może być mylone z oglądem na własne oczy oryginałów, a do historii tego pojęcia wróć poniżej. Ogląd chronić miał od spekulacji i odbierania wiedzy z drugiej ręki, co w stwierdzeniach Mariana Sokołowskiego wyrażało się w postulatach „pozytywnej podstawy badań”. Historia sztuki jako narracja wymagała specyficznych zbiorów, początkowo roszcujących sobie prawo do kompletności

w przedstawianiu dzieł sztuki, następnie coraz bardziej szczegółowych i wybiórczych – co świadczy o zmianie paradygmatu z osadzonego w schemacie rozwoju opartego na heglowskiej metafizyce na ściśle formalny. Od początku w Krakowie, jak opisuje w niniejszym tomie Wojciech Walanus, zbiór reprodukcji nazywany był „aparatem naukowym”, co jednocześnie wskazywało na ambicje dyscypliny w czasach jej powstania, a zmiany w jego wykorzystaniu są równie znaczące. W okresie od początków powstania Gabinetu do roku 1918, którego dotyczy niniejszy artykuł, następuje bowiem zmiana w rozumieniu pojęcia „narzędzie” (niem. *Hilfsmittel*) historii sztuki, które obecnie kojarzy się z fotografią. Przypomnieć jednak należy, że to samo pojęcie używane było wcześniej i stosowane w kontekście graficznych tablic poglądowych, takich jak np. *Denkmäler der Kunst zur Übersicht ihres Entwicklungs-Ganges* (Stuttgart 1851–1856), stanowiących uzupełnienie przeglądowych podręczników²³. Wydawca tego dzieła pisał o „narzędziu nowej dyscypliny”, podkreślając wyjątkowość czasu, nacechowanego rozwojem nauk historycznych, budujących swoją odrębność na ukazywaniu uporządkowanego rozwoju sztuk plastycznych jako przejawów duchowości²⁴, a jednocześnie wskazując na rolę *Denkmäler der Kunst* w dydaktyce. Publikacja ta służyła zresztą za uzupełnienie podręcznika Franza Kuglera, który sam postulował jedynie *unmittelbare Anschauung*²⁵, jako uzupełnienie lektury, lecz naoczność polegała na skonfrontowaniu przekazu słownego z wymienionymi publikacjami. Dopiero nabyte w ten sposób umiejętności i dane mają być sprawdzane w kontakcie z zabytkiem²⁶. Jeszcze przed wynalezieniem fotografii przymus naoczności prowadził do budowania przy nowo powstałych katedrach kolekcji służących celom całościowego wykładu i umieszczania dzieł w kontekście następujących po sobie epok; kolekcje te zyskały miano „aparatów naukowych”. Sama nazwa w odniesieniu do historii sztuki, którą wyprzedziły aparaty archeologii klasycznej, pojawia się u Antona Springera²⁷, który po triumfalnym wkroczeniu fotografii do gabinetów

19 W kontekście Fototeki IHS UJ prace pozostające w nurcie zwrotu ku materialności obiektów: Walanus 2014; Walanus 2016a.

20 O tej krótko popularnej technice reprodukcji rzeźby – M.R. Luke, *Photoplastik: Episodes in the History of the 3D Replica*, wykład gościnny w ramach projektu „DeMATERIALIZATIONS in Art and Art-Historical Discourse in

the 20th Century” (Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, program MISTRZ, kierownik: prof. dr hab. Wojciech Batus), wygłoszony 10 I 2018 w siedzibie IHS UJ.

21 Por. Kunińska 2014, s. 118–120; Rejniak-Majewska 2017, s. 46.

22 Haskell 1993, s. 182; Vermeulen 2010 (zob. niżej).

23 Merz 1851, s. VI.

24 Ibidem.

25 Kugler 1842, s. XIV.

26 Wskazać należy, że ten sposób badania – unaocznianie przez reprodukcje i konfrontację z oryginałem – odróżniał myślenie charakterystyczne dla początków historii sztuki w Krakowie od metody stosowanej w tzw.

historii sztuki był jednym z uczestników sesji poświęconej reprodukowaniu i dystrybucji fotografii dzieł sztuki podczas I Kongresu Historii Sztuki w roku 1873²⁸.

Warto wspomnieć, że podczas trwania kongresu przedstawiony został list Karla Schnaasego, w którym wiekowy już autor wielotomowego przeglądowego podręcznika powszechnej historii sztuki, wpisującej jej rozwój w heglowski rytm epok, pisał, iż: „historia sztuki wymaga materialistycznej, naturalistycznej, dokumentalnej, dotykanej wartości prawdziwości, a ta sama tendencja wyczuwalna jest w sztuce współczesnej, która straciła najwyższe cele i najszlachetniejsze zadania”²⁹. Stwierdzenie to wpisuje się w zmiany w paradygmacie uprawiania dziedziny, a analiza dzieł sztuki, pożądana w tym ścisłym podejściu, wiele zawdzięcza zimmemu obiektywizmowi fotografii.

Należy również pamiętać, że krakowski zbiór uniwersytecki powstawał w sposób stopniowy i, jak pokazuje historia, znalazły się w nim fotografie wykorzystywane przez profesorów w ich własnych pracach. Na jego kształt wpłynęły również aksjologiczne wybory mecenasów, w tym jednego z największych – Karola Lanckorońskiego, znanego z upodobania do sztuki renesansowej, czy Juliana Klaczki, równie wielkiego jej miłośnika. Patrząc musimy na ów zbiór zatem z dwóch perspektyw: osadu epistemicznego epoki dochodzenia historii sztuki do poziomu naukowości oraz pozostałości badań krakowskich uczonych, pozwalających wszak na odczytanie nurtu ich głównych zainteresowań.

HISTORIA SZTUKI NA DRODZE DO NAUKOWOŚCI

Za początek i kłamrę rozważań posłużą dwie wypowiedzi Mariana Sokołowskiego:

Oczywistą jest rzeczą, że wykład tak historii sztuki, jak archeologii, jeśli mają przynieść istotny pożytek dla słuchaczy, bez demonstracji licznych dzieł sztuki, bądź to w oryginałach, bądź w udanych kopiach i modelach, w żaden sposób obejść się nie może³⁰.

Należało się pozbyć praktycznej preokupacji wobec dzieł przeszłości [...] ale uważać je wszystkie jak są i mieć oczy szeroko otwarte na istniejące pomiędzy nimi nie tylko różnice, lecz i pokrewieństwa, aby mózdz je badać bezinteresownie w pewnym ZWIĄZKU ze sobą. Postęp nauk historycznych uczynił zrozumiałą doniosłość FILIJACY I ROZWOJU. Uczeni [...] zaczęli [przedmioty sztuki] traktować OBIEKTYWNI, t.j. tak samo jak dzieła natury. Najmniej pozorne z nich, ustawione na właściwych miejscach, nabrały obok dzieł znakomitszych i większych znaczenia i interesu jako ogniwa jednego łańcucha i jako etapy jednej drogi upadku albo postępu³¹.

Fragmenty te stanowią jedne z wielu rozproszonych wypowiedzi pozwalających na rekonstrukcję paradygmatu dyscypliny w okresie jej powstania na ziemiach polskich³², którego istotnym elementem był sposób wizualnej prezentacji wiedzy. Wyróżnione pojęcia, gdy rozwiniemy je, splatając z historią zmian w sposobach reprodukcji dzieł, rysują wizję historii sztuki jako nauki: opartej na obiektywnych podstawach (w innym miejscu określanych jako „pozytywne ugruntowanie”³³), badającej dzieła w sposób biologiczny oraz – co równie istotne – kreślącej obraz całościowy oparty na zasadzie porównań (tu: filiacji i rozwoju). Temu sposobowi ujęcia nieodrodnym towarzyszyć musi zespół reprodukcji w różnych technikach, którego zawartość zmienia się historycznie.

Wynalezienie fotografii i zmiany w jej ewaluowaniu w XIX w. splatały się z rozwojem historii sztuki, która, jako nauka historyczna, zyskać miała wymiar naukowy, pozbawiony estetycznego zaangażowania widza, oparty na zimnej, empirycznej ocenie. Odejście od zanurzonego w metafizyce systemu heglowskiego na rzecz empirii podsumowywało hasło Aleksandra Humboldta: „Fizyczny opis świata i historia świata będą traktowane na równi jako empiryczne”³⁴, jako cel przyszłości stawiając badanie oparte na laboratoryjnej dokładności, której gwarancją musi być obiektywne odwzorowanie. Zmiana koncepcji nauki według modelu nauk przyrodniczych wygenerowała potrzebę stworzenia odrębnych laboratoriów badań nad sztuką, by – jak chce

szkole wiedeńskiej; zob. Kunińska 2014, s. 119, przyp. 219.

²⁷ Przyjmowana nazwa odróżniała tradycję wywodzącą się od Antona Springera od

Lehrapparat, funkcjonującego przy Austriackim Instytucie Studiów Historycznych (za: Prange 2004, Kunińska 2014).

²⁸ Rampley 2011, s. 77.

²⁹ Podsumowanie: Rampley 2013, s. 73; Rampley 2011.

³⁰ Pismo Sokołowskiego do Wydziału Filozoficznego UJ z 24 XI 1880, AUJ, sygn. WF II 147.

choćby Sokołowski – ukazywać podobieństwa oraz różnice. Wraz z tym zwrotem w centrum zainteresowania stanęły pytania o obiektywność odwzorowania oraz historycznie zmienną hierarchię sposobów reprodukcji.

*Medium surowe i obiektywne:
naukowy i artystyczny ogląd świata*

Jako nowe medium reprezentacji świata fotografia wywołała zmienne reakcje: od zachwyty po zjadliwą krytykę Baudelaire'a, który jeszcze w 1859 r. pisał:

Otóż nasza publiczność, szczególnie niezdolna do odczuwania szczęścia płynącego z marzeń lub z zachwyty (cecha małych dusz), pragnie, aby ją zadziwiano, posługując się środkami obcymi sztuce, a posłuszni artyści stosują się do jej upodobań [...] W naszych opłakanych czasach pojawił się nowy przemysł [...] Bałwochwalczy tłum wysunął ideał godny siebie i odpowiadający jego naturze. [...] „wierzę w naturę i tylko w naturę (są po temu słuszne racje). Wierzę, że sztuka jest i może być tylko dokładnym odtworzeniem natury”. [...] Bóg zemsty wysłuchał prośby tego tłumu, Daguerre był jego mesjaszem³⁵.

Poeta, skądinąd piewca malarstwa i przekształcającej roli wyobraźni, najdoskonalej wcielonej w twórczości E. Delacroix, krytykując publiczność i stan epoki jako zanurzony w bezdusznym, naturalistycznym odwzorowaniu, jest jednym z wielu krytyków fotografii. Głos ów jednak nie uderza w fotografię jako taką, jedynie w przypisywanie jej rangi sztuki i wpisuje się, paradoksalnie, w podbudowywanie jej roli jako narzędzia pozytywistycznie ugruntowanej historii sztuki, jak nazwie je kilka lat później Hermann Grimm w Berlinie. Od swoich narodzin fotografia rościła sobie bowiem prawo do obiektywności, czemu żaden z krytyków nie zaprzecza, ewaluując jednak ową obiektywność odmiennie od podejścia naukowego. Już William Henry Fox Talbot wskazał na możliwość aplikacji „sztuki fotografii”, jak sam ją określił, do reprodukcji grafiki, publikując w *The Pencil*

of Nature zdjęcie francuskiej karykatury (tablica XI). Najistotniejszą zaletą miała być możliwość skalowania obiektów graficznych z uniknięciem błędów w proporcjach, występujących we wcześniejszych technikach mechanicznych. Dowolny rozmiar w pomniejszeniu czy powiększeniu otwiera możliwość publikacji albumowych. W *The Pencil of Nature* znalazły się również dwie reprodukcje popiersia Patroklosa (tablica V i XVII). Fotografowanie obiektów rzeźbiarskich Talbot uważa za łatwe „ze względu na ich biel”. Co istotne: za zaletę uważa możliwość ustawiania ich pod różnymi kątami wobec źródła światła, możliwość aranżacji, co dla najbardziej wpływowego krytyka tego sposobu reprodukcji Heinricha Wölfflina stanowić będzie największy zarzut. Talbot wskazuje ponadto na specyficzną drogę na skróty do opanowania rysunku, zamiast ręki na „rysy natury”, odtwarzający rzeczywistość z zachowaniem zasad perspektywy. Pamiętać należy, że broszura Talbota, stanowiąca apologię fotografii jako sztuki, służyła celom roz reklamowania nowo wynalezionej techniki; nazywając jednak pracę światła w zetknięciu z emulsją rysowaniem przez „ołówkę natury”, obiektywizowała sam proces, co na tym etapie rozwoju pojęcia nauki jest szalenie istotne³⁶. To, co stanowiło podstawową zaletę dla Talbota, dla innych jest problematyczne. Charles Blanc, powtarzając opinię Henriego Delaborde'a z roku 1866³⁷, stoi na stanowisku, iż fotografia to odwzorowanie ściśle, matematyczne, niepozwalające na uchwycenie indywidualności przedmiotu, niewprowadzające wartości subiektywnych. Delaborde nie zaprzeczał jednak przydatności zastosowania tejże do utrwalania zabytków czy ogólnie – obiektów, które nie mają budzić zachwyty i emocjonalnego zainteresowania. Fotografia bowiem nie jest subiektywna, nie wkłada interpretacyjnej ręki artysty do odwzorowania, tym samym nie może być sztuką³⁸. Delaborde przeprowadza w tym samym miejscu apologię grafiki, a argumenty te podtrzymuje przywołany wcześniej Blanc, pisząc, iż fotografia nie posiada stylu, rozumianego jako indywidualny rys, maniera artysty, choć czasem rozpoznać można autora w sposobie wykorzystania oświetlenia czy uwydatnienia lub zmiękczenia konturów³⁹. Blanc pisze, rozważając naturę malarstwa, iż wspólnie

³¹ Sokołowski 1881, s. 104.

³² Próba całościowego ujęcia: Kunińska 2014.

³³ M. Sokołowski, *Program wykładów historii sztuki*, 27 XI 1878, rkps, AU, WF II 121, k. 2.

³⁴ Za: Prange 2004, s. 147; również Locher 2001, s. 252.

³⁵ Baudelaire [2000], s. 245–246.

³⁶ Talbot 1844b.

³⁷ Delaborde 1866.

³⁸ Delaborde 1866, s. 317–318.

³⁹ Blanc 1867, s. 22: „Une photographie est privée de style, bien que parfois on en recon-

nie jest nią imitacja, którą to rolę może spełnić kolorowa fotografia. Artysta zaś, czerpiąc z natury, wkłada wyobrażenie; używając „jej klawiszy” – tworzy niezależne dzieło, wyrażające własne uczucia. Fotografia również w tym ujęciu uchodzi za pozbawioną wartości emotywnych, zimną i skrupulatną, z tym że ten brak subiektywności oceniany jest pejoratywnie. Lustro jest bezrefleksyjne, co jednak oceniane z punktu widzenia empirycznej nauki, przez to lepiej służy jej celom⁴⁰. Jeśli obiekt sztuki potraktujemy w kategoriach jego materialności, fotografia do celów reprodukcji na potrzeby nauki nadaje się doskonale. Blanc pisze o uzurpacji fotografii do bycia sztuką: „jej oko, o ile pozostaje widzące jasno w świecie materii, jest ślepe, gdy patrzy na świat ducha”⁴¹. „Malarstwo to nie pleonazm rzeczywistości [...]”. Fotografia jest cudownym wynalazkiem, nie jest jednak sztuką; w sposób bezduszny imituje naturę, a artysta w tym jest lepszy od natury, że przetwarzając, dokonując wyboru, tworzy⁴². Blanc, definiując malarstwo, zakłada w procesie twórczym element wyboru i wkład wyobraźni, niemniej, odmawiając fotografii rangi sztuki, pozostawia jej rolę imitacji rzeczywistości, zdając sobie przy tym sprawę z niedoskonałości i skrótów w fotografii budowli (przykład fotografii Palace de la Bourse)⁴³.

Krytyka „bożka materializmu”, często cytowana również w kontekście zastosowania fotografii jako narzędzia historii sztuki, posiada jednak i drugą stronę, pomijaną w skrótowo i wyrywkowo cytowanych pracach Baudelaire’a, Delaborde’a czy Blanca⁴⁴. W tym samym czasie i często ci sami autorzy doceniają wartość dokumentacyjną fotografii, definiując jej rolę przywracania pamięci obiektów, które już nie istnieją, lub budowania specyficznego archiwum pamięciowego, narzędzi przypominania i „przywodzenia przed oczy” obiektów odległych lub zniszczonych. J.M. Schwartz podkreśla, paradoksalnie wzmacnianą przez przeciwników uznania fotografii za sztukę, retorykę transparentności medium i faktograficznej ścisłości⁴⁵. Ten sam Baudelaire, jak wskazuje badaczka, pisze o naturalistycznej bibliotece, precyzyjnie przywołującej w pamięci wrażenia oka,

ratującej przed zapomnieniem dzieła kruche i podlegające zniszczeniu. Wcześniej Ernest Lacan w 1856 r. wskazuje na dokumentacyjną funkcję, pozwalającą na przypomnienie obiektów zniszczonych w katastrofach, a cytowany wcześniej Humboldt pisze o albumie fotografii w kategoriach podróży w czasie i przestrzeni, umożliwiających podziwianie dzieł odległych, świadectw ludzkiej cywilizacji. Fotografia ze swoją surową mimetycznością była doceniana u swoich początków nawet przez mocno estetyzującego Johna Ruskina, który w 1845 r. przydawał jej funkcję *aide de mémoire* i podnosił obiektywność „przenoszenia przed oczy” monumentalnej budowli (Pałacu Dożów)⁴⁶, bez zatrącenia przy tym proporcji – w przeciwieństwie do rysunku. Również Eugène-Emmanuel Viollet-le-Duc podniósł kwestię „przywodzenia przed oczy” odległych dzieł za pomocą reprodukcji, chcąc stworzyć jednolitą narrację o dziejach sztuki we Francji. Począwszy od Mission héliographique, zainicjowanej w roku 1851 przez Commission des monuments historiques (powstałej w 1837 r.), coraz popularniejsze stawały się podejmowane na szeroką skalę przedsięwzięcia dokumentujące dziedzictwo historyczne.

Gdy analizujemy tę funkcję fotografii, zwrócić musimy uwagę na charakterystyczny rys XIX w., mianowicie dążenie do przeglądowych wystaw ukazujących osiągnięcia kultury z całego kolonialnie podzielonego świata, które Jonathan Crary nazywa tworzeniem „miejsc rzeczywistości”, budujących odrębny rodzaj percepcji świata oraz posiadających walory ludyczne⁴⁷. Największym osiągnięciem tego typu pozostają, oczywiście, wystawy światowe. W niniejszym eseju brak miejsca na szczegółową analizę obecności na nich fotografii, jednakże rozpatrując owo medium jako narzędzie prezentacji obiektów badań historii sztuki, zwrócić należy uwagę na jednoczesne eksponowanie fotografii, odlewów gipsowych oraz artefaktów oryginalnych. Typowym przykładem jest otwarty w roku 1854 Cristal Palace w Sydenham, w którym urządzono Sculpture Court⁴⁸, z założenia mający prezentować najwybitniejsze dzieła rzeźby od czasów asyryjskich, egipskich aż po współczesność, ukazane,

naisse l'auteur à certaines préférences dans la manière de poser et d'éclairer le modèle, de préciser ou de noyer les contours”.

⁴⁰ Blanc 1867, s. 512.

⁴¹ Ibidem, s. 712.

⁴² Ibidem, s. 709.

⁴³ Ibidem, s. 544–545.

⁴⁴ Freitag 1979–1980. Za zwrócenie mi uwagi na powierzchowność tego artykułu dziękuję dr. hab. Markowi Zgórniakowi.

⁴⁵ Schwartz 1995.

⁴⁶ Za: Fawcett 1986, s. 186. Ruskin zachwycony

był fotografiami Wenecji. W późniejszym okresie krytykował fotograficzne reprodukcje, jako tracące na prawdziwości duchowej przez swoją sterylność. O ambiwalentnym stosunku do fotografii Ruskina i Baudelaire’a zob. również Teukolsky 2007.

jak podkreśla Michael Hatt⁴⁹, na tle kontekstu historycznego, z prezentacją miejsc pochodzenia. Mieszanie ze sobą mediów reprodukcji – które widoczne jest w dezyderatach Sokołowskiego⁵⁰, spowodowane było dwoma czynnikami: z jednej strony stopniową, dziejącą się w procesie historycznym wymianą pomocy graficznych na fotografie, z drugiej – chęcią przedstawienia sztuki w jej kontekście. Wystarczy spojrzeć na jedną z fotografii Gabinetu, by dostrzec w tle odlewów rzeźb fotografie architektury antycznej [zob. il. 4 na s. 13]. W innej sali, tzw. Seminaryjnej, graficzne reprodukcje fresków Rafaela w Stanzach Watykańskich (na fotografii widoczna *Dysputa o Najświętszym Sakramencie* oraz fragment *Szkoły Ateńskiej*) zestawione zostały z odlewami popiersi z okresu starożytności [zob. il. 3 na s. 12]. Drugim powodem płynnego przechodzenia między stosowaniem różnych form ilustrowania wykładu jest zjawisko tzw. ciągłości reprodukcji w wieku XIX, opisane przez Malcolma Bakera na przykładzie doświadczeń angielskich⁵¹. Jest ono tym bardziej istotne w przypadku krakowskim, gdy pod uwagę weźmiemy, że kolekcja uniwersytecka miała stać się również przeglądowym muzeum sztuki pod patronatem jej mecenas – Karola Lanckorońskiego.

W okresie narodzin historii sztuki w Polsce na zachodzie Europy trwała już ożywiona dyskusja dotycząca użycia fotografii do reprodukcji dzieł sztuki. W spuściźnie twórcy krakowskiego Gabinetu Mariana Sokołowskiego i w historii Gabinetu, wraz z opisami jego wykorzystania, zastanawia przywiązanie nowo powołanego profesora do nauczania za pomocą zespołu reprodukcji. Już w 1878 r. pisał o konieczności zgromadzenia tzw. aparatu naukowego, który złożony miał być „z gipsów, fotografii, heljografii, chromatograficznych i litograficznych reprodukcji”⁵². Co więcej, wraz z ugruntowywaniem się dyscypliny w Krakowie aparat ów został oddzielony od zbioru archeologicznego, któremu pozostawiono oryginalne artefakty⁵³.

Laboratoria badań nad sztuką a techniki fotograficzne

To strukturalne oddzielenie samo w sobie jest działaniem znaczącym i tworzącym podstawy oceny historii sztuki w tym okresie. Na co bowiem pozwala reprodukcja? Po pierwsze, na sprowadzenie badania sztuki do laboratorium, przez pozbawienie nas bezpośredniego, ewokującego reakcję emocjonalną i estetyczną kontaktu z dziełem. Trevor Fawcett zauważa, przywołując stwierdzenie Williama Hazlitta, że początkowo druki i reprodukcje fotograficzne stanowiły pamiątkę odwiedzin galerii lub zabytku *in situ*, traktowanych – według autora – w kategoriach religijnej pielgrzymki⁵⁴. Zapośredniczenie pozbawiało owej aury i przywodziło rys naukowości. Co więcej, wcześniej pojawiły się głosy, że fotografia bardziej przysłużyć się może badaniu dzieła, gdyż oko uzbrojone dostrzega więcej niż nieuzbrojone, zależne od ośrodka, kąta patrzenia itp., sposobu padania światła, a ponadto – czyni dzieło bardziej dostępnym badaniu. W roku 1851 wielki entuzjasta fotografii Francis Wey pisał: „Tak wielka jest niezwykła siła tego procesu, że pozwala badać formy architektoniczne tak, jakby obcowało się z samą naturą, odkrywając w niej rzeczy wcześniej nie dostrzeżone”⁵⁵.

Znany ze swojego wielkiego przywiązania do fotografii Bernard Berenson, autor sentencji „Photographs! Photographs! In our work one can never have enough!”⁵⁶, doceniał je w swojej praktyce znawcy jako pomagające w porównaniach, a gdy obiekt analiz znajdował się w mrocznym wnętrzu, jako nawet bardziej wartościowe od oryginałów. Malarstwo weneckie analizował na podstawie popularnych już wtedy fotografii firmy Alinari oraz Domenica Andersona⁵⁷. Berenson jest również przykładem na wykorzystanie fotografii jako tzw. *aide de mémoire*, obecnej w praktyce znawstwa.

Jako repozytorium własnej pamięci oraz narzędzie szczegółowych badań fotografię traktować miał również Jacob Burckhardt, wykorzystujący ją podczas wykładów

⁴⁷ Crary 2002, s. 9.

⁴⁸ Odlewy zebrane przez Owena Jonesa i Matthew Digby Wyatta. Por. również Kunińska 2019.

⁴⁹ Hatt 2013, s. 774.

⁵⁰ Np. w liście do c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 16 VII 1888, por. Walanus w niniejszym tomie, s. 21.

⁵¹ Baker 2010.

⁵² Zob. artykuł W. Walanusa w niniejszym tomie, s. 9–10.

⁵³ Ibidem, s. 16.

⁵⁴ Fawcett 1986, s. 185, za: Hazlitt 1824, s. 5–6.

⁵⁵ Wey 1851a, s. 2; tłum. wg: Rejniak-Majewska 2017, s. 33.

⁵⁶ Za: Roberts (red.) 1995, s. IX.

⁵⁷ Berenson 1893; analiza: Hamber 1995.

i w publikacjach⁵⁸. Jak wykazała Anne Hultzsch, idąc za tezami Crary'ego, wraz z odkryciem fotografii i jej popularyzacją nastąpiła zmiana umysłowa i wykształcenie nowego typu percepcji, co autorka dostrzega w przypadku Burckhardta w zmianie postawy pomiędzy wydaniem *Cicerone* (1855) a wykładami w Bazylei. Zbiegła się ona z okresem popularności badań nad percepcją i odkryciem Helmholtza, iż w zapośredniczonym obrazie obiekt widoczny jest lepiej z powodu wytworzenia „sztucznej siatkówki”, oddającej rzeczywistość w sposób jednakowy dla każdego przez syntezę spojrzenia stereoskopowego⁵⁹. Ten sposób ujęcia wnosi nowe wątki do dyskusji nad funkcją fotografii i tworzenia „właściwego” obrazu dzieła, a motyw badania pojawia się zarówno w pracach Stephena Banna, który rolę albumu fotograficznego upatruje w „ukazywaniu przebiegu kariery [...] i *œuvre* artysty oraz uczynieniu dzieł dostępnymi [przed oczami – M. K.]”⁶⁰. Sam Burckhardt twierdzić miał, iż fotografia odsłania więcej (przez możliwość powiększenia), ale nie porusza wyobraźni, co przy pozytywistycznej postawie jest tym bardziej postrzegane jako zaleta.

Jednak to późne podejście – stawiające fotografię w praktyce wyżej od oryginału – jest jedynie odbiciem myślenia o naukowej historii sztuki od początku jej istnienia, gdy podstawowym postulatem było badanie dzieła w sposób obiektywny i naoczny. Ukryty za tym postulatem model nauki utożsamia pojęcie poznania naukowego z obiektywizmem oraz stosowaną w fizycznym opisie świata metodą indukcyjną. Moritz Thausing powiąże historię sztuki definiowaną w kategoriach naukowości wprost z naukami indukcyjnymi, postulując *Kunstgeschichte als Wissenschaft*, jako naukę prowadzącą badania indukcyjne (*induktive Forschung*) w procesie „precyzyjnego badania i ciągłego porównywania analogicznego do tego, jakie typowe jest dla nauk biologicznych, najbardziej przywiązanych do rzeczywistości ze wszystkich nauk. Jedyną niedogodnością w porównywaniu jest to, iż obiekty nie są tak łatwo dostępne jak te ze świata natury i nie ma się możliwości przeprowadzenia

eksperymentu, gdyż żaden z nich nie jest na tyle bezwartościowy”⁶¹. Postawa Thausinga skupia się na postulatcie „wyćwiczonego oka”⁶², którego trening w rozpoznawaniu języka wizualnego⁶³ odbywać się musi na obiektach artystycznych lub ich reprodukcjach, choć Thausing podważał wartość estetyczną „surogatów”⁶⁴.

W tym kontekście fakt, że w 1880 r. Sokołowski argumentuje: „Trzecie półrocze wykładam historię sztuki na tu-tejszym Uniwersytecie [...] Zwiększająca się liczba słuchaczy, zainteresowanie ćwiczeniami praktycznymi [...] daje przeświadczenie, że tak te wykłady, jak praktyczne ćwiczenie nie są bez pożytku zwłaszcza przy rozwijającym się życiu artystycznym kraju”, wraz z uzasadnieniem, iż brak „aparatu naukowego” sprawia, że zajęcia nie mogą mieć „pozytywnej podstawy”, jest doskonale czytelny jako deklaracja uprawiania historii sztuki na pozytywistycznym modelu, który Sokołowski wyniósł z doświadczenia wiedeńskiego⁶⁵, oraz osadzenie w postulatach Antona Springera, którego praca o Michale Aniele i Rafaelu znajdowała się w zbiorach Gabinetu⁶⁶.

Wraz z rozwojem technik fotograficznych stopniowo zaczynają one zastępować popularne wcześniej reprodukcje graficzne. Z historycznego punktu widzenia w pierwszych etapach dziejów historii sztuki właściwym medium odwzorowań była grafika. Gdy w latach 40. XIX w. powstawały podręczniki tzw. powszechnej historii sztuki⁶⁷, uzupełniły je – jako podstawowe medium prezentacji wiedzy podczas wykładu akademickiego i studiów – wspomniane już tablice: *Denkmäler der Kunst zur Übersicht ihres Entwickelungs-Ganges*, będące odpowiedzią na potrzebę zilustrowania podręcznika Franza Kuglera. Ogromną popularność miały również zestawiające dzieła tablice do nauczania – *Kunsthistorische Bilderbogen* (Lipsk, kilka wydań od 1877) [il. 1]. Przełomem w historii popularności i dystrybucji reprodukcji wykonanych w technice fotografii była druga połowa lat 60. XIX w.: w 1865 r. Hermann Grimm, późniejszy profesor historii sztuki w Berlinie, postulował

⁵⁸ Do wykorzystania w pracach drukowanych próbował zachęcić również Wölfflina w 1896 r., wydaje się jednak, że Wölfflin nie mógł dopuścić tej możliwości z powodu złej jakości odbitek w książkach, którą skrytykował w tym samym roku w słynnym eseju o fotografowaniu rzeźby. Tym bardziej tra-

giczne dla czytelnika jest pierwsze polskie wydanie *Podstawowych pojęć z historii sztuki*, z fatalnej jakości ilustracjami.

⁵⁹ Hultzsch 2012, s. 251–252.

⁶⁰ Bann 2011b.

⁶¹ Johns 2002, s. 8.

⁶² Rampley 2016, s. 74.

⁶³ O analogii językowej oraz założeniu o kompatybilności zaawansowania form sztuki i rozwoju cywilizacyjnego por. Rampley 2016, s. 73–75; Kunińska 2014, szczególnie rozdział *Dlaczego poganie nie umieli rzeźbić*.

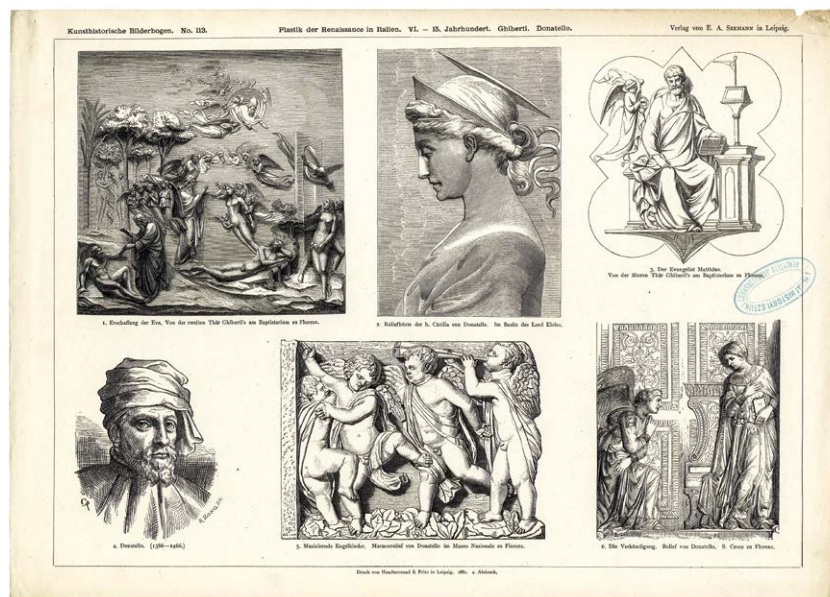
⁶⁴ Hultzsch 2012, s. 253.

tworzenie obszernych bibliotek reprodukcji, zwracając uwagę na zmiany w pojmowaniu nauki historycznej i odchodzenie od dominującego modelu badań: „Jeśli utworzymy rozległe zbiory reprodukcji, w których niczego nie zabraknie, wówczas będzie można przyznać, że nowoczesna historia sztuki to nauka mająca solidne podstawy”⁶⁸. Wskazywał na przykład badań nad dokumentami źródłowymi, w których nastąpiło przesunięcie do analizy faksymile lub oryginału, podczas gdy w modelu wcześniejszym forma była redundantna wobec treści. Dla Grimma zbiór pozwalał ma na stworzenie materialnej podstawy do systematycznych porównań, analogicznie myśleć będą Anton Springer oraz Marian Sokołowski. Problem systematyczności oglądu pozostawię na tę chwilę w zawieszeniu, ta część eseju jest bowiem wyłożeniem poglądów na naukowe spojrzenie. Tak również należy rozumieć późniejsze wypowiedzi Grimma, wskazujące, że wynalezienie urządzenia o nazwie *skioptikon*, prostego rzutnika slajdów, pozwoliło na prowadzenie badań podobnie, jak czyni to mikrobiolog⁶⁹. W 1873 r. Wilhelm Lübke, autor jednego z najbardziej popularnych podręczników przeglądowych i współautor tablic *Denkmäler der Kunst*, za najistotniejsze narzędzie również uzna fotografię, co więcej – podkreśli jej znaczącą rolę w „dowodzie oka” oraz dążeniu do naukowej pewności w badaniu:

Żadnemu ze współczesnych narzędzi technicznych nie zawdzięcza nauka o sztuce tyle, ile fotografii. Właściwie dopiero ona umożliwiła nam prowadzenie studiów porównawczych z taką pewnością, na którą nie wywierają już żadnego wpływu zmiany subiektywnego nastroju, oświetlenia, pory dnia czy miejsca przechowywania [dzieł sztuki]. Choćby najdalej od siebie oddalone obiekty fotografia przywodzi nam przed oczy jeden obok drugiego w postaci reprodukcji, z których wiernością nic nie może się mierzyć, abyśmy je mogli poddać ocenie, i pozwala nam dochodzić do spostrzeżeń, jakie wcześniej byłyby nie do pomyślenia⁷⁰.

Stosowanie metafor zaczerpniętych z języka nauk biologicznych jest specyficznym rysem tamtego okresu, podobnych określeń używać będą Springer i Morelli. Fotografia miała pozwolić na zaspokojenie ambicji przyrodznawczych i zbliżyć historię sztuki do jedynej metody badań: przejść do wzorca indukcyjnego⁷¹. Owo zapośredniczenie kontaktu z dziełem miało dla Grimma specyficzne znaczenie – pozwalało na obiektywność. Według niego bowiem kontakt z dziełem sztuki jest przeżyciem *quasi*-religijnym, nie pozwalającym na zachowanie racjonalnego osądu; historia sztuki natomiast, jeśli ma być nauką, potrzebuje fotografii⁷². Jeśli historię sztuki rozumiemy jako próbę naukowego tłumaczenia zjawisk zachodzących w sztuce, wtedy więcej pożytku przynieść może zbiór fotografii i dających się porównywać i zestawiać kopii. Dilly nazwał pracę na slajdach „protezą oglądania”⁷³ i „kotwicą formalizmu”⁷⁴, uznając, że uzyskana dzięki fotografii możliwość analizy porównawczej zadecydowała o tożsamości dyscypliny. Z tych samych założeń wychodził August Schmarsow, gdy postulował

1. Rzeźba renesansowa we Włoszech. Tablica w: *Kunsthistorische Bilderbogen [...]. Erste Hälfte. Bogen 1–120*, Leipzig 1881 (wyd. 5), nr 113 (egzemplarz ze zbiorów GHS w Bibliotece IHS UJ).

⁶⁵ Nawet, jeśli nie studiował w Wiedniu historii sztuki, por. Kunińska 2014, wiele zawdzięczał tworzonej tam podówczas atmosferze i podstawom instytucjonalnym.

⁶⁶ Springer 1878. Egzemplarz pochodzący ze zbiorów Gabinetu Historii Sztuki (nr inw. 0160), przechowywany jest w Bibliotece IHS UJ.

⁶⁷ O założeniach tego paradygmatu i ich obecności na Uniwersytecie Jagiellońskim zob. Kunińska 2014.

⁶⁸ Grimm 1865, s. 38; tłum. wg: Rejniak-Majewska 2017, s. 51, przyp. 83.

⁶⁹ Grimm 1897; za: Nelson 2000, s. 431–432. Wykład ze slajdami był przedmiotem debaty już na I Kongresie Historii Sztuki w 1873 r.;

Grimm używał slajdów w Berlinie w latach 90.

⁷⁰ Lübke 1873, s. 81.

⁷¹ Ginzburg 1986, s. 5.

⁷² Za: Freitag 1979–1980, s. 123.

⁷³ Dilly 1975, s. 153–173.

⁷⁴ Ibidem, s. 166–167.

za Oliverem Wendellem Holmesem budowanie „kolekcji, tak kompletnej, jak to możliwe, fotografii i innych publikacji włoskiego malarstwa i budowl, a szczególnie facsimile rysunków i iluminowanych rękopisów w celach porównawczych”, popierając tym samym koncepcję Fototeki Instytutu Historii Sztuki we Florencji (Kunsthistorisches Institut Florenz)⁷⁵, do dziś jednego z najistotniejszych archiwów wizualnych historii sztuki.

Morelli wyeksponował analogię badań i badanych przedmiotów, sytuując znawcę dzieł sztuki m.in. wśród fotografii: „geolodzy wśród kamieni, botanicy wśród roślin [...] tak znawca powinien żyć wśród swoich fotografii, obrazów i rzeźb”⁷⁶. Anton Springer z kolei porównał fotografię do mikroskopu, którego wynalezienie pozwoliło na ukazanie oczom dotąd niewidzialnych światów, podczas gdy fotografia pozwala na gromadzenie zestawów dzieł, dotąd niedostępnych ze względu na przechowywanie w prywatnych kolekcjach, i ich systematykę. Tylko taka podstawa – według badacza – zasługuje na miano naukowej⁷⁷.

Poglądy Hermanna Grimma, często cytowanego jako entuzjasty fotografii, są jednak kolejnym przykładem na powierzchowność niektórych prac poświęconych zagadnieniom reprodukcji fotograficznej. Wskazuje się bowiem jednostronnie na jego apologię fotografii, podczas gdy odrębnym zagadnieniem pozostaje stosowalność fotografii do reprodukcji poszczególnych dziedzin sztuki. Choć np. w latach 50. XIX w. pojawiają się liczne albumy opatrzone fotografiami dzieł malarstwa, to, jak zwracają uwagę Dan Karholm czy S. Bann, fotografie wykonywane były na podstawie graficznych przerysów obrazów⁷⁸. Spowodowane było to problemami technicznymi (nieczułością emulsji na niektóre barwy), bardzo wydłużonym czasem naświetlania, a tym samym rosnącymi kosztami wykonywania fotografii z oryginału. Znamienne, że na tym wczesnym etapie pojawiają się fotografie dzieł powszechnie uznawanych za arcydzieła, czego przykładem jest proces fotografowania prac Rafaela w kolekcji królewskiej w Anglii. Znaczący problem teoretyczny natomiast budzi fotografowanie obiektów trójwymiarowych.

Najczęściej cytowanym krytykiem fotografii rzeźby jest Heinrich Wölfflin, do którego poglądów wrócimy za chwilę. Tymczasem, gdy uważnie prześledzimy tekst jego poprzednika w katedrze w Berlinie, to prócz zwrócenia uwagi na potrzebę badań o bardziej pozytywnej podstawie, zbliżenia do krytycznej, pozytywistycznej szkoły historycznej⁷⁹ i (przez swoją chwytność niosącego więcej szkody niż pożytku) nazwania fotografii narzędziem historii sztuki⁸⁰, Grimm stwierdza także, iż „fotografia uczyniła to dla malarstwa, co odlew gipsowy dla rzeźby”⁸¹. Nie ogranicza postulowanego zbioru do fotografii, co więcej – pisze o konieczności systematycznej pracy przy oryginałach lub reprodukcjach – zarówno fotograficznych, jak mechanicznie wykonanych odlewach. Postulatem tu jest obiektywność, sterylność odzworowania i naoczność badań, a trudno o bardziej obiektywne odzworowanie niż mechaniczny odlew⁸².

Wölfflin, publikując swoją wypowiedź dopiero w roku 1896, zastanawia się natomiast nad najbardziej wartościowym sposobem reprodukcji rzeźby, wskazując na liczne błędy, wynikające głównie z dowolności kadrowania oraz zmian środowiska fotografowania. Za właściwe dla rzeźby uważa reprodukcję przez odlew, pisząc: „Nie ma lepszego i przyjemniejszego sposobu dla miłośnika sztuki na spędzenie czasu niż odwiedzenie kolekcji odlewów, by przywrócić pogląd, jak [rzeźba] powinna wyglądać, i skonfrontować czysty obraz dzieła z marnymi fotografiami”⁸³. Co więcej – przy tych zarzutach za bardziej właściwe uważa zastosowanie odrysu graficznego, co wydaje się stać w sprzeczności z warunkiem obiektywności medium, jednak wynika z zastosowania teorii Adolfa von Hildebranda, opublikowanej trzy lata wcześniej w formie broszury *Problem formy w sztukach plastycznych*⁸⁴. Jako czynny rzeźbiarz, Hildebrand analizuje sposób reakcji artystycznej na rzeczywistość, istotę twórczości dostrzegając w reprezentacji ewokowanej przez pracę percepcji formy. Właściwy, jedyny sposób ujęcia jest syntezą spojrzenia wzrokowego i kinestetycznego, będącego odpowiedzią artysty na tzw. wymóg rzeczowy⁸⁵ poprzez ewokację powszechnego odczucia formy obiektu. Idąc tą samą ścieżką, Wölfflin wskazuje

⁷⁵ Za: Caraffa 2011, s. 22.

⁷⁶ Morelli 1900, s. 11, za: Nelson 2000, s. 170.

⁷⁷ Tę postawę Springer prezentuje w pracy *Raffaello und Michelangelo w 1878 r.* (Springer

1878; za: Caraffa 2011, s. 18). Publikacje niedostępnych dzieł i ich funkcję w odtwarzaniu *œuvre* artystów omawia m.in. Stephen Bann (Bann 2011b).

⁷⁸ Bann 2011a, s. 3; Karholm 2011.

⁷⁹ Ten rys J. Rössler wiąże z wpływem filozofii T.H. Buckle'a (Rössler 2010a, s. 74).

⁸⁰ Por. m.in. Peters 2002.

⁸¹ Grimm 1865, s. 87.

na każdorazowo jeden prawidłowy sposób ujęcia rzeźby, pozwalający na właściwe uchwycenie jej formy⁸⁶, co stanowi dla niego sedno problematyki zagadnienia stylu. Sam jednocześnie korzysta z fotografii dzieł rozrzuconych w odległych geograficznie miejscach, ceniąc je w trakcie wykładu i będąc pionierem zestawiania par zdjęć za pomocą dwóch projektorów⁸⁷.

W przeglądzie zagadnień z teorii reprodukcji znaleźć się musi również wzmianka o dyskusji na temat wyższości fotografii nad grafiką. Z punktu widzenia krytyków fotografii, jak cytowani wyżej Charles Blanc czy John Ruskin, fotografia przez swoją sterylność traciła na odtwarzaniu idei lub duszy dzieła: fotografia nie oddaje kształtu idei. Gdy pod uwagę bierzemy zarysowany wyżej konflikt dwóch postaw wobec świata, zrozumiała staje się pochwała prac Marcantonio Raimondiego sprecyzowana przez Delaborde'a jako specyficzny sposób tworzenia: „Pod wrażeniem Rafaela, pod JEGO PRZEWODNICTWEM, Marcantonio pojmuję grafikę tak, jak powinna być traktowana, gdy próbuje powtarzać dzieła wielkich mistrzów – jako tłumaczenie pokazujące istotę”⁸⁸, co jest wymogiem dla powstania dzieła kongenialnego, zawierającego w sobie rozumianą jako *disegno* istotę dzieła. W tym kontekście zmiany w zakresie gatunkowym reprodukcji nabywanych dla Gabinetu Historii Sztuki (stopniowa rezygnacja z mediów innych niż fotografia) odpowiadają zmianom między typologią form a analizą formalną.

FILIACJA I ROZWÓJ DUCHA UKAZANY W FORMACH SZTUKI A PRACA ANATOMA

Problem obiektywności medium fotograficznego i jego performatywnej własności przywoływania dzieł nieosiągalnych lub odległych jest jednym z tych, które definiowały naukową historię sztuki. Zimne „spojrzenie klerka”, jak chce Baudelaire, jest spojrzeniem w tamtym okresie uchodzącym za naukowe, cała dyskusja natomiast nie ocenia fotografii jednoznacznie, jest sporem dwóch postaw wobec świata

około połowy XIX w.: artystycznej i scjentyistycznej, z których druga próbuje wytwory ducha ludzkiego wpisać w czytelne ciągi rozwojowe. Niezbędnym narzędziem nowej nauki – *Kunstgeschichte* – czerpiącej ze zwrotu empirycznego i pozytywistycznego w historii, z Niebuhra i Rankego, jest zespół reprodukcji. Wraz ze zmianami w podejściu do przesłanek i założeń filozoficznych leżących za rozwojem sztuki zmianom podlegać będzie również naukowe wyposażenie katedr uniwersyteckich, dążących do coraz bardziej zaawansowanej analizy dzieła: od graficznych reprodukcji, uporządkowanych w całościowym przeglądzie na tablicach dydaktycznych i w zbiorach ilustracji towarzyszących podręcznikom, do skrupulatnej analizy pojedynczych dzieł.

Niniejszy tekst rozpoczęłam cytatem z Donalda Preziosiego, jako drugi – równie sławny, hasłowy, akuratywny do uhistorycznienia narracji o budowaniu całościowego obrazu historii sztuki w oderwaniu od jej związku z miejscem i czasem⁸⁹ – wybrałam cytat z *Muzeum wyobraźni* André Malraux: „historia sztuki jest historią tego, co może zostać sfotografowane”. Koncepcja Malraux często przywoływana jest jako pierwsze pozbawione ścian muzeum, gdzie jedynie pamięć, wyobraźnia są miejscem przechowywania obrazów, ponownego strukturyzowania, nadawania narracji, słowem, tworzenia stylu:

Fotografia, początkowo skromny środek dystrybucji służący poznaniu niewątpliwych arcydzieł tym, którzy nie mogli sobie pozwolić na ich kupno, zdawała się potwierdzać nabyte wartości. Jednak ciągle reprodukuje się coraz większą liczbę dzieł w coraz większej liczbie egzemplarzy, a natura procesu reprodukcji oddziałuje na wybór reprodukowanych dzieł. Ich dystrybucja opiera się na coraz sprytniejszym i coraz szerszym poszukiwaniu klientów. Znaczące dzieła są często zastępowane tradycyjnymi arcydziełami sztuki, przyjemność poznawania wiąże się przyjemnością podziwiania; utrwała się Michała Anioła, fotografuje się pomniejszych mistrzów, malarstwo naiwne i sztuki nieznanne. Fotografuje się wszystko to, co można podporządkować stylowi⁹⁰.

⁸² O zmianach w reprodukowaniu rzeźby i rzeźby odlew – rysunek – fotografia zob. Kopf 2007, s. 154 i nast.; Schröder 2018. O kolekcji krakowskich odlewów zob. Kunińska 2019.

⁸³ Wölfflin [2013], s. 54.

⁸⁴ Hildebrand 2012, głównie rozdz. v.

⁸⁵ Ibidem, s. 22.

⁸⁶ Problem omawia m.in. Johnson 2013 oraz Luke 2010.

⁸⁷ M.in. Johnson 2013.

⁸⁸ Delaborde 1866, s. 296.

⁸⁹ Terminy celowo zaczerpnęłam ze słynnego eseju Waltera Benjamina *Dzieło sztuki w epoce jego reprodukowalności technicznej* (Benjamin [2011], s. 26), ukazującego utratę

Malraux wychodzi w swojej koncepcji od pojęcia wytworów sztuki pozwalających na dotarcie do spektaklu życia społecznego; roszadując ściany muzeum, postuluje analizę zasad tworzenia kanonów i wyboru. Wizualne rekonstrukcje całości dziejów sztuki nie są jednak pomysłem xx-wiecznej estetyki formalistycznej. Całościowe muzeum wyobraźni tworzyły znacznie wcześniej kolekcje odrysów dzieł, ewokujące całość rozwoju sztuki, z ogromną skrupulatnością opisywane w książce Ingrid R. Vermeulen. Jak słusznie twierdzi recenzentka tej pozycji – Pamela J. Warner – problem dotyczy całości poglądów na racjonalno-empiryczne źródła poznania w wieku XVIII i problemu tzw. oglądu na własne oczy, generującego jedyne, właściwe poznanie⁹¹. Według Vermeulen wraz z ugruntowywaniem się oświeceniowego w swojej genezie dogmatu wiążącego wiedzę z naocznością coraz bardziej nagłała stawała się potrzeba studiów i publikacji kolekcji w postaci ilustrowanej. Za szczyt tego typu podejścia uważa studia Johanna Joachima Winckelmanna nad kolekcją sztychów Bartolomea Cavaceppiego⁹² oraz monumentalne wydawnictwo Jeana Baptista Louisa Georges'a Seroux d'Agincourta *Histoire de l'art par les monumens, depuis sa décadence au IVe siècle jusqu'à son renouvellement au XVIe*, uznając to ostatnie, wieloletnie edytorskie przedsięwzięcie za pierwszą ilustrowaną książkę z historii sztuki⁹³. Wydawnictwa tego typu pozwalały na, zgodne z oświeceniowym ideałem poznania, oglądanie „rozwoju sztuki przed własnymi oczami”⁹⁴. Były także „łatwe do porównania, pozwalały na szersze zestawienia”, prowadząc jednocześnie do „demokratyzacji” – „otwierania się” kolekcji prywatnych i „dzielenia się” nimi z publicznością⁹⁵. Winckelmann postulował model badania oparty na zasadzie „należy udać się osobiście i zobaczyć”⁹⁶, a d'Agincourt wyróżnia znaczenie wzroku: „sztuki rysunkowe są postrzegane przez zmysł wzroku i tylko przez ten zmysł mogą wywrzeć wpływ na duszę”⁹⁷. Reperkusje takiego podejścia znajdziemy w sposób oczywisty w doktrynie *voir = savoir* Viollet-le-Duca⁹⁸, który w analogicznym celu ukazania całości rozwoju dzieł rzeźby stworzył paryskie *Musée de sculpture comparée*.

W tle tych ustrukturyzowanych przeglądów leżało założenie o odpowiedności form ducha i form sztuki, wywodzone bezpośrednio z filozofii Georga Wilhelma Friedricha Hegla, wyjaśniające dzieje sztuki w kategoriach historii kultury. Protagonistą były wymienione wcześniej tablice i atlasy graficzne, przez Dana Karlholma nazywane wirtualnymi muzeami, ewokującymi w wizualnych formach stan rozwoju ducha⁹⁹.

Jednym z wyróżnionych we wprowadzających cytatach z Sokołowskiego pojęć była, prócz obiektywnej postawy wobec sztuki, filiacja i ukazywanie związków pomiędzy dziełami. Prezentując swoje założenia, Sokołowski przedstawił więc wizję zającebiających się zbiorów: reprodukcji gromadzonych w Gabinecie Historii Sztuki i oryginałów – formalnie oddzielonych w Gabinecie Archeologicznym, które w swoim założeniu miały mieć ustrukturyzowaną formę. Dzieła, definiowane przez profesora jako okazy, obiekty biologiczne („dzieła natury”), układane są w praktyce badawczej w szeregi na podstawie podobieństwa morfologicznego. Łatwo zauważyć, co już zostało pokazane w szerszym kontekście, że celem gromadzonego na Uniwersytecie aparatu naukowego jest wykazywanie owych „samo wyjaśniających się serii”¹⁰⁰. Ubolewając nad stanem Gabinetu Archeologicznego, Sokołowski pisał:

Dostęp do niego jest tylko i może być jedynie doraźny i powierzchowny. O badaniach w nim pojedynczych okazów, o zorientowaniu się w ich CAŁOŚCI i rozjaśnianiu zagadek wynikających z jednych OKAZÓW, OKAZAMI DRUGIEMI, nie może być mowy¹⁰¹.

Postulat z zakresu historii materialnej wskazuje na warunek tworzenia całościowego obrazu sztuki, w którym pojedynczy okaz wyjaśniany jest pozostałymi, przy okazji będąc polem ćwiczenia oka, zgodnym z pozytywistycznymi postulatami Thausinga, czerpiącego – jak wykazał Matthew Rampley – z osiągnięć metody Morellego¹⁰². Studenci, jak chciał Sokołowski, podczas studiów uczyć się mieli determinowania dzieł:

auratyczności dzieła w oderwaniu od jego oryginalności – w tych kategoriach właśnie rozumianej.

⁹⁰ Malraux [2005], s. 189.

⁹¹ Warner 2015.

⁹² Vermeulen 2010, s. 91–102.

⁹³ Seroux d'Agincourt 1810–1823; Vermeulen 2010, s. 179–214.

⁹⁴ Vermeulen 2010, s. 9.

⁹⁵ Ibidem, s. 9–10.

⁹⁶ Ibidem, s. 8.

⁹⁷ Haskell 1993, s. 182.

⁹⁸ Np. Bercé 2013; Blanchard-Dignac 2014.

⁹⁹ Por. np. Karlholm 2001.

¹⁰⁰ Kunińska 2014. Por. opinia J. Mycielskiego o pracy Sokołowskiego przy tworzeniu układu Muzeum Książąt Czartoryskich: Mycielski 1893, s. 16–18.

Na pierwszym miejscu kładę tutaj gabinetowe STUDIA NAD ODLEWAMI I REPRODUKCYJAMI DZIEŁ SZTUKI. Po krótkim wstępie z mej strony, objaśniającym i determinującym w najogólniejszy sposób dany pomnik, pragnąłbym metodą, że tak powiem, sokratyczną, i zapytaniem uczniom robionymi, naprowadzić ich samych na zdeterminowanie pomnika bliższe, na zanalizowanie go szczegółowe, na ocenienie wreszcie, co najważniejsze, jego artystycznej i estetycznej wartości¹⁰³.

W tym sposobie myślenia dzieło traktowane jest jako dające się włączyć w łańcuch zmieniających się form, a historia sztuki jest porządkowaniem i odtwarzaniem całości. Opisana przez Ferdynanda Hoesicka praktyczna strona ćwiczeń podkreśla użycie różnych mediów, „obwieszenie ścian” reprodukcjami, konfrontowanymi ze sobą¹⁰⁴. Do tego opisu dodać można jeszcze jedną sugestię inspiracji sposobu pracy z reprodukcjami, jaką był pokój fotograficzny w Rozdole Karola Lanckorońskiego, wieloletniego mecenasa Gabinetu Historii Sztuki. Jak dowiadujemy się z pracy Adama Korczyńskiego, Lanckoroński w sposób świadomy dokumentował podróże oraz gromadził kolekcję fotografii: „W ten sposób powstała ogromna, licząca kilkadziesiąt tysięcy zdjęć fototeka, przechowywana do 1915 r. w pałacu w Rozdole. Korzyścili z niej historycy sztuki i artyści – profesor Marian Sokołowski ilustrował fotografiami wypożyczonymi z Rozdołu swoje uniwersyteckie wykłady o twórczości malarzy włoskich trecenta i quattrocenta: Rafaela, Leonarda da Vinci, Pinturicchia”¹⁰⁵. Analiza założeń metodologicznych Sokołowskiego prowadzi do wniosku, że w przypadku kolekcji reprodukcji najbliższej mu jednak do koncepcji A. Springera. Regine Prange zwróciła uwagę na wielką rolę kopii w dydaktyce Springera; twierdził on, iż, po pierwsze, „pozwalają zrozumieć słowo przez ogląd”, po drugie zaś, „zarysować kolejne związki”¹⁰⁶ (co jest niczym innym jak owo „tłumaczenie jednego okazu drugim”); Prange dodaje przy tym, iż Springer „odszedł od heglowskiej abstrakcji na rzecz samego życia [...] oraz na podstawie

pojedynczego dzieła lub zespołu dzieł opowiada całą historię sztuki”¹⁰⁷. Podobnie u M. Sokołowskiego w centrum badań jest analiza morfologiczno-genetyczna obiektów, z tym że głównym założeniem jest wskazanie dla danego obiektu odpowiedniego miejsca w łańcuchu rozwoju.

Również w przypadku definiowania zakresu analizy morfologicznej stosowanej w początkowym okresie w Krakowie ważna jest interpretacja danych wynikających z gromadzonych obiektów i sposobu ich porządkowania. Sposób pracy z pojedynczą fotografią przeciwstawiony

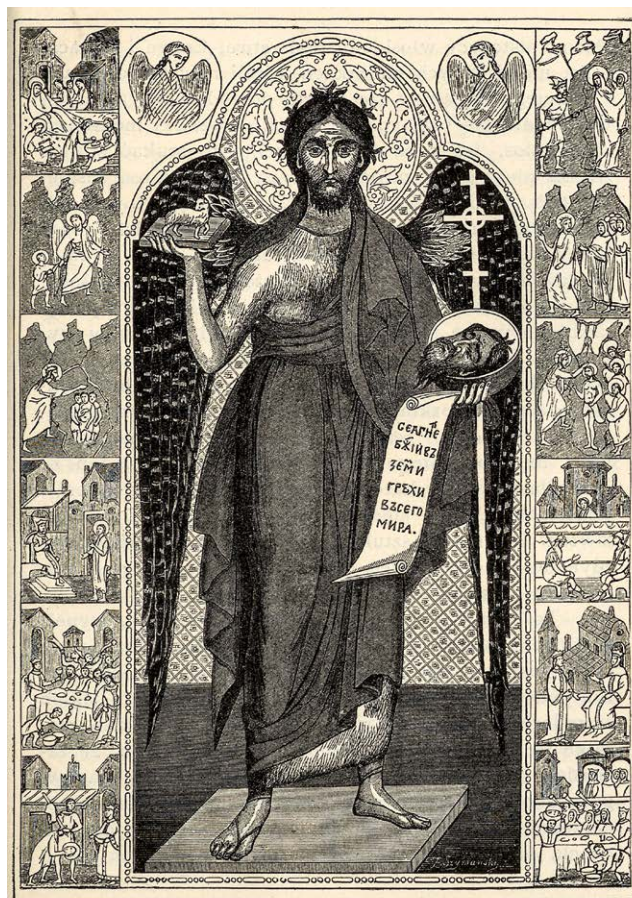

Fig. 36. Buczacz, — Obraz św. Jana Chrzciciela w cerkwi św. Mikołaja.

z. Obraz Św. Jan Chrzciciel z Buczacza. Rycina w: Sokołowski 1899, il. 36. BN (Polona).

¹⁰¹ Pismo Wydziału Filozoficznego do senatu z 9 IV 1893, AUJ, s. II 854, k. 378v; za: Kalinowski 1990, s. 32.

¹⁰² Rampley 2013, s. 73–76. Sokołowski również uczył o metodzie Morellego: w semestrze zimowym roku akademickiego 1902/1903

odbył zajęcia pt. „Morelli i jego metoda krytycznie rozebrana w ćwiczeniach praktycznych”, zob. *Spis wykładów* 1902, s. 17.

¹⁰³ M. Sokołowski, *Program Wykładów Historii Sztuki*, 27 XI 1878, AUJ, WF II 121.

¹⁰⁴ Zob. esej Wojciecha Walanusa w niniejszym tomie, s. 22.

¹⁰⁵ Korczyński 2018, s. 67.

¹⁰⁶ Springer 1892, s. 296; za: Prange 2004, s. 14.

¹⁰⁷ Prange 2004, s. 146.

3. Obraz Św. Trójca o trzech twarzach ze zbiorów Pawlikowskich we Lwowie. Rycina według fotografii Józefa Edera w: Sokołowski 1879, il. 1.

może być temu z kartami atlasu, gromadzącymi odrysy najważniejszych dzieł¹⁰⁸. Istotne jest również – wskazane wyżej – nieróżnicowanie mediów reprodukcyjnych, uzupełnianie jednych drugimi lub stosowanie wymienne (jak np. zilustrowanie analizy ikony św. Jana Chrzyciela ryciną według rysunku [il. 2]¹⁰⁹, a artykułu o obrazach Trójcy Świętej o trzech twarzach – rycinami z fotografii [il. 3]¹¹⁰). Wymienność tę umożliwia normatywne pojmowanie idei dzieła sztuki jako zawartej w *disegno* – formie rysunkowej, co pozwala na nazwanie tych badań typologią form raczej niż analizą formalną.

„NOTATY PRZY OBIEKTACH” A CAŁOŚCIOWA NARRACJA

Odrębną kwestię stanowi relacja całościowej narracji o dziejach sztuki i analizy pojedynczego dzieła jako zagadnienia plastycznej formy. Istotne jest zestawienie pracującego na pojedynczych reprodukcjach Heinricha Wölfflina, który w okresie pobytu w Bazylei Feliksa Koperę pracuje nad zagadnieniami renesansu i baroku, świeżo opublikowawszy rozprawę *Renaissance und Barock*, z praktyką krakowską, której Kopera nauczył się od Sokołowskiego. Wölfflin, jeden z pionierów analizy formalnej, stopniowo odchodzi od tłumaczenia zmienności form plastycznych, zaczerpniętego z wyniesionej od Burckhardta tradycji kultury, na rzecz analityki historii widzenia i odpowiadania artysty na „wymóg rzeczowy” natury, prowadzący do zmiennych w czasie sposobów jej reprezentacji, poglądy swoje wywodząc z neokantowskiego dziedzictwa oraz jego adaptacji przez Hildebranda¹¹¹. Dlatego istotne staje się porównanie metod pracy z dziełem i reprodukcją, w niezamierzenie humorystyczny sposób opisanych przez Feliksa Koperę w listach do darzonego ogromną estymą Sokołowskiego. Kopera podczas pobytu w Bazylei stale ubolewał nad brakiem dostępnego w Krakowie i opisanego w zakresie zawartości „aparatu”, relacjonując swoje wrażenia: „Stanęło na tym, że wziąłem temat: Andrea del Sarto. Lecz bieda będzie z aparatem. Gdyby tu była taka pracownia, choćby nawet o ¼ mniejsza jak nasza!”¹¹². Wölfflin specjalnie dla niego sprowadza zdjęcia potrzebne do pracy nad tematem, ale to nie satysfakcjonuje Koperę. Brakuje możliwości wykonania „systematycznej” pracy, a Wölfflin studiuje pojedyncze zagadnienia: „Analizy są wyborne, ale tylko szereg analiz prawie luźnych, nie ujętych w całość, bez żadnej przedstawionej porządknie syntezy, nawet raczej szereg notat zapisywanych przy zabytkach”¹¹³. W podejściu do mediów rysuje się różnica między dwiema fazami historii sztuki. „Po analizie obrazu, wśród której kilka razy powracał temat, co w obrazie jest takiego, co jest charakterystyczne dla *cinquecenta*, Wölfflin przedstawił szereg «Zwiastowań» *quattrocenta* i pytał nas, czego BY W TYM OBRAZIE NIE ZROBIŁ

¹⁰⁸ O tradycyjnym ujmowaniu istoty sztuki jako poddającej się transkrypcji na formę rysunkową, również w przypadku dzieł rzeźbiarskich, por. Kunińska 2014, s. 139–145.

¹⁰⁹ Sokołowski 1899, s. 454–472, il. 36.

¹¹⁰ Zob. w niniejszym katalogu, nr kat. 1262.

¹¹¹ Por. wyżej.

¹¹² List Koperę do Sokołowskiego z 7 XI 1896, AUJ, Sp. 98/3.

¹¹³ List Koperę do Sokołowskiego z 15 XI 1896, ibidem.

Andrea del Sarto. W jego opinii Fra Filippo Lippi, Costa, Botticelli i inni, których porównywał z Andream del Sarto, to miernoty wobec *cinquecenta*. Może to mówić dla dobitniejszej charakterystyki. Wybornie jednak CZYTA OBRAZY. Rozmowa taka jest bardzo pouczająca, podobnie jak wykłady, ale pracę wykonać przy nim będzie trudno”, pozostaje on bowiem wyznawcą *Anschauung*, tu rozumianego jako „czytanie” obrazów: to „mistrz w czytaniu dzieł sztuki i to trzeba będzie wyzyskać. Już wyklada renesans, dziś mówił o architekturze Odrodzenia, zestawiając dzieła gotyku z renesansowymi budowlami. Brał tylko pod rozwagę stronę artystyczną, pomijając zupełnie historyczną”¹¹⁴; „Chce mnie włożyć w oglądanie zabytków i ich badanie, a nie chce, bym systematyczną jaką pracę wykonał”¹¹⁵; wreszcie: „To wyczytałem *inter lineas* z tego, co Wölfflin mi mówił o oglądaniu oryginałów, i że TA ANALIZA z czasem sama przyjdzie. Chciałem, pod wrażeniem, zanotować tych parę słów, choć późno i cokolwiek mi głowa ciąży po wypitym winie”¹¹⁶. Stąd dla Wölfflina wystarczający jest kontakt z oryginałami lub wybranymi reprodukcjami (wg Kopery miał u siebie wyłącznie reprodukcje malarstwa renesansowego, Kopera zaś nie wiedział, co ma począć z wolnym czasem mimo zapewnionego mu przez tutora wolnego wstępu do muzeów). Natomiast dla Sokołowskiego i jego uczniów gwarantem naukowości wyników jest naukowy aparat, pozwalający na zestawienia i porównania jak w laboratorium, na stole, obiektów pozostających często w oddaleniu od siebie.

W ten sposób struktura Gabinetu Historii Sztuki „odczytana” jako źródło, jak sugerował H. Locher¹¹⁷, ukazuje dokładny moment rozwoju dyscypliny w kategoriach relacji do medium fotograficznego. Przy zachowaniu postulatów pozytywnej podstawy dla wykładu, przez dążenie do całościowego przeglądu historia sztuki stała blisko historii kultury. Sokołowski zaś w sposób konsekwentny stosował

przyjęte założenia we wszystkich pracach. Gdy potraktujemy Gabinet jako miejsce sedimentacji wiedzy, do czasu jego rozproszenia, zbiór fotografii oddawał również zainteresowania profesorów, a z *Dziennika Gabinetu* wynika, że fotografie zdecydowanie zdominowały stosowane jako pomoc w studiowaniu media. W skład zbiorów weszły, jak opisał Wojciech Walanus, czasem przypadkowo gromadzone fotografie, będące materiałami wykorzystywanymi w konkretnych pracach (por. katalog)¹¹⁸. Po śmierci Sokołowskiego Julian Pagaczewski¹¹⁹, namaszczony przez niego na następcę, odchodzi od stosowania pozostałych form reprodukcji dzieł.

Odrębnym przypadkiem jest Jerzy Mycielski, który swoje zainteresowania rozwijał na polu atrybuowania malarstwa nowożytnego, wykorzystując fotografie jako prywatne „zasoby pamięci” w licznych kontaktach z arystokratycznymi posiadaczami dzieł, stając się dziedzicem Morellego raczej niż Sokołowskiego, czy tym bardziej Wölfflina¹²⁰. W refleksji nad metodami historii sztuki, której, przyznać trzeba, nie ma w naszej historii zbyt wiele, ciekawym pomysłem na zastosowanie reprodukcji fotograficznej, wynikającym z przejętej od Władysława Podlasy metody formalnej Wölfflina, wykazał się w latach 50. ubiegłego stulecia Marian Minich, postulując – jeszcze wtedy – zastępowanie brakujących w ekspozycji muzealnej (z racji niemożności nabycia oryginałów) fragmentów historii stylu przez fotograficzne faksymile¹²¹. Dziś, gdy nie wyobrażamy sobie pracy bez Google’s Art and Culture i repozytoriów fotograficznych kolekcji muzealnych, warto wciąż stawiać pytania o wpływ tych narzędzi na dyscyplinę, a także nowego typu spojrzenia – przyzwyczajonego do wysokiej rozdzielczości, wciąż poruszającego się w zbliżeniu i oddaleniu – na struktury wypowiedzi i dominujący, ponownie, panoptyzm.

¹¹⁴ Ibidem.

¹¹⁵ List Kopery do Sokołowskiego z 13 XII 1896, ibidem.

¹¹⁶ List Kopery do Sokołowskiego z 4 XII 1896, ibidem.

¹¹⁷ Od H. Lochera zaczerpnęłam inspirację metodologiczną, m.in. Locher 2001; Locher 2005.

¹¹⁸ Zob. esej W. Walanusa w niniejszym tomie, s. 19.

¹¹⁹ Małkiewicz 2011.

¹²⁰ Ostrowski 1990, s. 55.

¹²¹ Rejniak-Majewska 2017, s. 273, przyp. 20.

Fotografia zabytków i dzieł sztuki na ziemiach polskich w XIX wieku. Zarys problematyki

WSTĘP

Jak wspominał William Henry Fox Talbot, jeden z wynalazców fotografii, w trakcie pobytu nad jeziorem Como w 1833 roku zapragnął utrwalić piękny widok, który rozpościerał się przed jego oczami. Próby narysowania pejzażu z wykorzystaniem *camera lucida* przyniosły mu jednak rozczarowanie – jego szkic w niczym bowiem nie przypominał urokliwego krajobrazu. Gdy sfrustrowany brakiem swoich umiejętności rozmyślał nad ulotnością piękna naturalnego obrazu, w jego głowie nagle pojawił się pomysł (*the idea occurred to me*): zadał sobie wówczas pytanie, czy ów widok nie mógłby dzięki działaniu światła sam utrwalić się na papierze¹. Nawet pobieżna znajomość historii fotografii wystarczy, by wiedzieć, że dzieje jej narodzin były w rzeczywistości znacznie bardziej złożone – została ona wynaleziona więcej niż raz, a swój udział miał w tym nie tylko Talbot², mimo to przywołany tu moment Talbotowskiego „objawienia” wydaje się szczególnie dobrze przedstawiać dwie kwestie istotne dla omawianego w niniejszym artykule zagadnienia. Po pierwsze, wydarzenie z jeziora Como obrazowo pokazuje, do czego zasadniczo służyło (i służy do dziś) nowe medium, a co najkrócej nazwać można za Charles’em Baudelaire’em pełnieniem roli „archiwów naszej

pamięci”³. Po drugie, uświadamia ono, że fotografia nie pojawiła się w próżni, ale wkroczyła na obszary zajmowane wcześniej przez tradycyjne techniki reprodukcyjne (jak rysunek), odpowiadając na już istniejące potrzeby (tu: utrwalenia pięknego widoku, ale również dobrze historycznego budynku, cennego przedmiotu, twarzy bliskiej osoby itd.).

Pozornie proste zagadnienie „fotografii zabytków i dzieł sztuki”⁴ w rzeczywistości splata ze sobą szereg wątków z zakresu nie tylko samej fotografii i jej dziejów, ale również szeroko rozumianej kultury wizualnej. Złożoność tych zjawisk powoduje, że niniejszy artykuł z konieczności ma charakter zarysu, w skrócie jedynie przedstawiającego główne problemy⁵. Podkreślić należy, że omawiany tu temat, jak pokazuje przykład nie tylko Talbota, ale i innych „ojców” fotografii, stanowił ważną gałąź fotografii już na samym początku jej istnienia (a nawet wcześniej – na etapie eksperymentów nad nią)⁶, stąd badania nad tym zagadnieniem stanowią istotny przyczynek do poznania historii fotografii jako takiej. Z kolei narastające w XIX w. zainteresowanie przeszłością i stopniowe przekształcanie się amatorskiego zainteresowania (tzw. starożytnictwa) w badania naukowe spowodowało, że fotografia zaczęła być wykorzystywana jako źródło wiedzy, a więc środek do poznania niedostępnych dzieł, a także jako narzędzie pozwalające na ich

¹ Talbot 1844a, s. nlb.

² Brunet 2012, s. 28–29.

³ Baudelaire [2000], s. 248. Zagadnieniu związków fotografii z pamięcią poświęcone są liczne opracowania (podstawowy zarys zob. Michałowska 2014, s. 140–141).

⁴ Ograniczenie zakresu niniejszego artykułu wyłącznie do fotografii dzieł sztuki, zgodnie z profilem zbiorów Fototeki IHS UJ, wykluczyłoby szereg zdjęć przedstawiających obiekty pozbawione wartości artystycznej

(zwłaszcza pochodzące z wykopalisk), które w drugiej połowie XIX w. na równi z dziełami sztuki stanowiły przedmiot badań „archeologicznych”; dziś wchodzą one w zakres zainteresowania kilku dyscyplin naukowych, a zwłaszcza archeologii, historii i historii sztuki. Na temat ich kształtowania się zob. Małkiewicz 2016; Woźny 2016.

⁵ Dodatkową trudność stanowi także szeroki zakres terytorialny i zróżnicowana sytuacja społeczno-polityczno-gospodarcza trzech

zaborów, a także fakt, iż dla stworzenia pełnego obrazu omawianego zjawiska pod uwagę wziąć należy działalność wszystkich fotografów, zarówno miejscowych, jak i przyjezdnych, bez względu na ich narodowość (tym bardziej że nie zawsze da się ją jednoznacznie ustalić), a więc również np. niemieckich, działających w Prusach.

⁶ Boyer 2004, s. 38–64; Hamber 1996, s. 51–78.

dokumentację. Ponadto fotografia stała się medium, które z jednej strony uwieczniało zbiory instytucjonalne i prywatne oraz wystawy o charakterze artystycznym i historycznym, ale z drugiej – także same odbitki fotograficzne zaczęły być włączane do kolekcji i eksponowane. Obok tych naukowych i artystycznych celów nie mniej istotne, a pod względem ilościowym może nawet ważniejsze, były zastosowania prywatne: fotografia stała się pamiątką z podróży, przypomnieniem ważnego przedmiotu czy miejsca. W przypadku Polski, podzielonej przez rozbiory i pozbawionej własnej państwowości, bardzo istotna była także jeszcze jedna kwestia: kształtowanie tożsamości narodu za pomocą reprodukcji obiektów stanowiących część jego kultury.

STAN BADAŃ

Temat wykorzystania fotografii w XIX w. w celu reprodukcji dzieł sztuki pojawia się w większości ogólnych opracowań dotyczących historii fotografii, choć w dość ograniczonym zakresie. Bardziej pogłębione badania nad tym zagadnieniem prowadzone są stosunkowo od niedawna, bo jak piszą Dominique de Font-Réaulx i Joëlle Bolloch, jego marginalizowanie przez badaczy miało swoje uzasadnienie. Przez dłuższy czas zabiegali oni o uznanie artystycznych walorów fotografii, dlatego pomijali tematy, które sprowadzałyby ją do roli czysto dokumentacyjnego narzędzia⁷. Fotograficzne reprodukcje nie były jednak wyjątkiem – aż do lat 80. XX w. niewiele uwagi poświęcano całemu szeregowi zjawisk, które nie wchodziły w zakres zainteresowania historii sztuki, takich jak fotografia naukowa, reklamowa itp.⁸ Nie bez znaczenia był również fakt, że zdjęcia dzieł sztuki, a zwłaszcza te przedstawiające malarstwo,

postrzegane były (i w pewnej mierze zapewne nadal są) jako mało interesujące i wartościowe – w szczególności wówczas, gdy oryginalne dzieło zachowało się do dziś⁹.

Wydane w ostatnich latach publikacje (a także wystawy muzealne) na temat XIX-wiecznych fotografii zabytków i dzieł sztuki dotyczą przede wszystkim terenów Francji, Wielkiej Brytanii i Niemiec¹⁰, ale pojawiają się także opracowania poświęcone krajom Europy Środkowej¹¹. Również w przypadku Polski widoczne jest coraz większe zainteresowanie tą tematyką¹², a istniejącą lukę choć częściowo starali się zapełnić wykonawcy projektu badawczego, w ramach którego powstała również niniejsza publikacja¹³. Zasadniczo jednak w polskich opracowaniach omawiane tu zagadnienie rzadko podejmowane jest w sposób niezależny¹⁴, znacznie częściej pojawia się na marginesie innych rozważań, przez co informacje rozproszone są w rozmaitych tekstach, zwłaszcza poświęconych dziejom fotografii czy konkretnym artystom. Taka sytuacja związana jest z ogólnym stanem badań nad historią fotografii polskiej, na który składają się głównie opracowania dotyczące określonego terytorium, fotografa bądź kolekcji, a publikacje poświęcone poszczególnym gatunkom i tematom są mniej liczne, co zresztą już przed laty podnosiła Wanda Mossakowska¹⁵. Należy jednak zaznaczyć, że badania takie związane są z szeregiem trudności: zbiory fotograficzne są nierzadko bardzo obszerne, a przy tym bywają słabo opracowane¹⁶, przez co nadal wiele jest zdjęć, o których autorstwie i okolicznościach powstania nic nie wiemy (jak w przypadku niektórych wczesnych fotografii publikowanych w niniejszym katalogu, np. nieznanego dotąd widoku Gniezna sprzed roku 1879¹⁷). I odwrotnie: w źródłach znajduje się wiele informacji o zdjęciach, których na razie nie udało się odszukać lub też nie zachowały się one do

⁷ Font-Réaulx, Bolloch 2006, s. 7.

⁸ Rooseboom 2017, s. 19. Cytowana tu publikacja towarzyszyła wystawie *New Realities. Fotografie in de 19de eeuw (New Realities. Photography in the Nineteenth Century)* w Rijksmuseum w 2017 r., prezentującej fotografie w dużej mierze wykraczające poza klasyczny kanon.

⁹ Hamber 1996, s. 5–6; Mossakowska 1994, t. 1, s. 87 i 121, przyp. 511.

¹⁰ Należy wymienić badania prowadzone m.in. przez Stephena Banna, Laure Boyer,

Dominique de Font-Réaulx, Anthony'ego J. Hambera, Elizabeth Anne McCauley, Dorotheę Peters, Pierre'a-Lina Reniégo i Petřę Trnkovą. Jedną z wystaw poświęconych omawianemu tu zagadnieniu, *L'œuvre d'art et sa reproduction photographique*, zorganizowało Musée d'Orsay w 2006 r.

¹¹ Np. Papp 2009.

¹² Przywołać należy przede wszystkim badania nad archiwum TONZP (w tym publikacje: Manikowska, Jamski [red.] 2014; Manikowska, Kopania [red.] 2014), a także wystawy

w MNW: *Spojrzenia na Wilno* w 1999 r. (KW Warszawa 1999) i *Światłoczułe. Kolekcje fotografii w Muzeum Narodowym w Warszawie* w 2009 r. (KW Warszawa 2009), czy opracowania spuścizny malarzy, m.in. Józefa Brandta (zob. przyp. 65) i Aleksandra Lessera (Mączewska 2014).

¹³ M.in. Bednarek 2016; Walanus 2016a; Walanus 2016b; Bednarek, Szyma 2018; Bednarek, Walanus 2018.

¹⁴ Przede wszystkim: Jackiewicz 2006; Maślowska 2009. Obszerny wstęp poświęcony

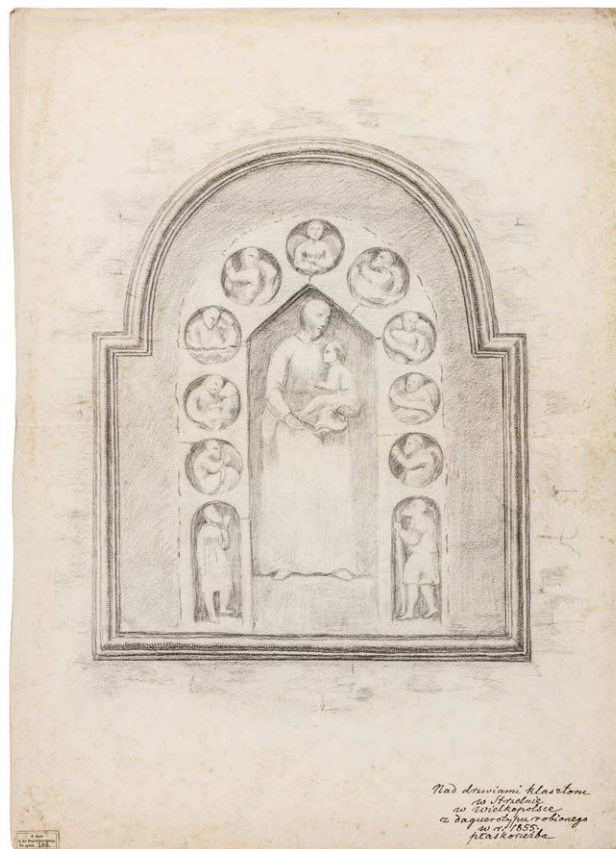
dziś. Poznanie, zadatowanie i określenie autorstwa zdjęć jest zaś niezbędne, by podjąć próbę nakreślenia całościowego obrazu tego zjawiska, na które składały się przecież nie pojedyncze, oderwane od siebie fotografie, ale, jak już zaznaczyłam na wstępie, cały szereg okoliczności i uwarunkowań społeczno-kulturowych.

ZARYS HISTORYCZNY

Fotografia najpierw dotarła na ziemię polskie pod postacią słowa – a dokładnie prasowych informacji, zresztą w dużej mierze powielanych z zagranicznych gazet. Dopiero po pewnym czasie zjawily się jej pierwsze „okazy”, przysłane lub przywiezione głównie z Paryża. Z konieczności – tj. z powodu ograniczeń technicznych (długi czas naświetlania) – przedstawiały one architekturę¹⁸. Nie inaczej było z pierwszymi dagerotypami wykonanymi już na miejscu. Ich autorami były przede wszystkim osoby z kręgów arystokratycznych i środowiska naukowego: pałac w Werkach sfotografował francuski guwerner dzieci księcia Ludwiga Wittgensteina¹⁹, widoki Lwowa wykonywał prof. Jan Głosisner²⁰, a Krakowa – prof. Stefan Ludwik Kuczyński²¹. Udoskonalenia, dzięki którym możliwe stało się wykonywanie portretów („prawdziwa nowość i osobliwość godna widzenia”, jak pisała w 1841 r. warszawska prasa²²), jednoznacznie skierowały polską fotografię XIX w. na tory portretowania, które stało się podstawą działalności większości zakładów fotograficznych w Polsce. „Jak Portrety daguerrotypowe powszechnie są przyjęte i cenione, tak inne zastosowania daguerrotypu u nas szczególnie bardzo są rzadkie”, zauważono już w roku 1845²³. Choć podobnie było w innych krajach, wydaje się, że brak dostatecznie licznej, bogatej klasy

średniej i arystokracji szczególnie mocno wpłynął na sprowadzenie fotografii do roli narzędzia do utrwalania ludzkich wizerunków, na margines spychając inne jej zastosowania.

Nie zachował się do dziś żaden wykonany na ziemiach polskich dagerotyp z widokiem architektury lub rzeźby – znamy jedynie graficzne lub rysunkowe powtórzenia niektórych z nich [il. 1]²⁴, a dagerotypowe reprodukcje obrazów, rysunków czy grafik są rzadkością²⁵. Brak ten

1. Płaskorzeźba z klasztoru w Strzelnie. Rysunek według dagerotypu z 1855 r. MUJ, nr inw. 2198/11.

historii zastosowania fotografii do reprodukcji dzieł sztuki zawiera praca: Rejniak-Majewska 2017, s. 25–54.

¹⁵ Mossakowska 1989b, s. 38.

¹⁶ Wydane drukiem katalogi są nieliczne; do najważniejszych należą katalogi Muzeów Narodowych: we Wrocławiu (Sobota [oprac.] 2007) i Warszawie (kw Warszawa 2009). Brak ten częściowo rekompensuje fakt, iż coraz więcej instytucji digitalizuje i udostępnia swoje zbiory w Internecie.

¹⁷ Zob. nr kat. 210.

¹⁸ W Warszawie oglądano dagerotypy przedstawiające katedrę Notre-Dame w Paryżu i widok Berlina („Kurier Warszawski” 1839, nr 277, 18 X, s. 1333), w Krakowie Ambroży Grabowski widział dagerotyp z pałacem Tuileries i Pont-des-Arts (Grabowski 1832–1854, k. 532), w Poznaniu eksponowany był dagerotyp z widokiem Luwru (Szałow 2011b, s. 9). Szerzej o początkach fotografii na ziemiach polskich zob. Mossakowska 2013.

¹⁹ Junevičius 1999, s. 3–4.

²⁰ Solbert 1840; Żakowicz (red.) 2004, s. 5–6.

²¹ Szumowski (wyd.) 1939, s. 60; Koziński 2009, s. 43–44.

²² „Kurier Warszawski” 1841, nr 148, 6 VI, s. 705.

²³ „Kurier Warszawski” 1845, nr 101, 16 IV, s. 482; por. „Gazeta Warszawska” 1859, nr 192, 24 VII, s. 1.

²⁴ Znanne są graficzne powtórzenia dagerotypów Moritza Scholtza z widokami Warszawy (Mossakowska 1994, t. 1, s. 31–33) oraz Karola Beyera z klasztorem na Jasnej Górze i Kolumną Zygmunta w Warszawie (Skimborowicz 1847, tabl. przed s. tytułową; Wejnert [wyd.] 1858, tabl. po s. 304; zob.

jest szczególnie znaczący, jeśli porównamy go z liczbą dagerotypów tego typu z Francji, Wielkiej Brytanii czy USA, nie mówiąc nawet o fotografiach z negatywów papierowych²⁶, które w Polsce były mało popularne. Oczywiście, porównywanie ziem polskich z państwami Europy Zachodniej, w których fotografia się narodziła i prężnie rozwijała, z góry skazane jest na stwierdzenie tak ilościowego, jak i jakościowego ubóstwa tych pierwszych – rzecz nieuchronna w przypadku terenów oddalonych od centrów rozwoju, o innej strukturze społecznej, sytuacji ekonomicznej i politycznej. Trudno za jedyną przyczynę takiego stanu zachowania uznać zniszczenia z czasów wojennych, tym bardziej jeśli weźmiemy pod uwagę, że w samym tylko Paryżu w 1851 r. wyprodukowano 21 milionów (!) płyt do dagerotypii²⁷.

Od początku lat 50. XIX w. stopniowo zanikała początkowa najpopularniejsza odmiana fotografii, czyli dagerotypia, pozwalająca na otrzymanie pojedynczego obrazu na metalowym podłożu, a wyparła ją technika negatywowo-pozytywowa (tzw. mokrego kolodionu), dzięki której z jednego negatywu można było wykonać wiele papierowych odbitek. Fotografowie coraz częściej na własną rękę lub na zlecenie utrwalali widoki miast, budowle, historyczne pamiątki czy prace współczesnych artystów, zaś pionierem na wielu polach (o czym jeszcze będzie mowa) był warszawski fotograf Karol Beyer. W ofercie zakładów fotograficznych coraz liczniejsze były nie tylko pojedyncze odbitki, a także całe zestawy i albumy. Mnożyły się więc kolejne widoki, a oprócz najbardziej charakterystycznych budowli fotografia zaczęła zaglądać do ich wnętrza i utrwalać pojedyncze przedmioty, wyjmowane ze skarbów czy zakamarków prywatnych kolekcji. Kolejne miasta zyskiwały swoich „portrecistów”, tak iż wcześniej lub później w bodaj każdej większej miejscowości zjawiał się ktoś, kto przy pomocy aparatu wykonywał fotograficzne kopie jej najważniejszych zabudowań czy charakterystycznych miejsc [il. 2]. Znamienny jest tu

przykład Kalisza, który swój pierwszy „album malowniczy” – *Album Kaliskie* Edwarda Staweckiego z litografiami według rysunków Stanisława Barcikowskiego – otrzymał w roku 1858²⁸, a trzynaście lat później ukazał się pierwszy zbiór fotografii tego miasta: *Album de Kalisch* Jana Wilhelma Diehla²⁹. O kolejnych wydawnictwach często donosiła prasa. W grudniu 1866 r. redakcja „Kuriera Codziennego” oglądała osiemnaście plasz z zakładu Ferdynanda Klocha i Melecjusza Dutkiewicza, przedstawiających obraz Matki Boskiej Częstochowskiej zdjęty przy świetle magnezjowym oraz

2. Kamienica w rynku nr 12 (Sobieskiego) w Lublinie. Fot. Wanda Chicińska, ok. 1874. BN (Polona), sygn. F.105754/IV.

Mossakowska 1994, t. 1, s. 53), a także prze rys dagerotypu nieznanego autora z 1855 r. z płaskorzeźbą z klasztoru w Strzelnie (z kolekcji Aleksandra Przędzieckiego, opisany ręką Józefa Łepkowskiego; obecnie w MUJ, nr inw. 2198/11) [il. 1].

²⁵ Wśród 422 dagerotypów z polskich zbiorów, skatalogowanych przez Wandę Mossakowską (Mossakowska 1989a), 23 reprodukuje obrazy, rysunki i grafiki, z których 6 wykonali

autorzy polscy, a pozostałe – niemieccy lub anonimowi. Późniejsze publikacje (zwłaszcza: Mossakowska 2001) poszerzyły ten katalog, nie zmieniając jednak w istotny sposób wiedzy o dagerotypach o tej tematyce.

²⁶ O fotografiach z negatywów papierowych we Francji i Wielkiej Brytanii zob. Aubenas, Roubert (red.) 2010; Taylor 2007.

²⁷ Buerger 1989, s. 3.

²⁸ Barańska 2013, s. 51, 64.

²⁹ Wróbel 2016, s. 78.

³⁰ Zob. nry kat. 101–102, 105–111, 113–119.

³¹ „Kurier Codzienny” 1866, nr 276, 10 XII, s. 4. Zgodnie z zapowiedzią w formacie *carte-de-visite* ukazał się widok ołtarza głównego i obrazu Matki Boskiej (odbitki w LHM, nr inw. Fm2136 i w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy, sygn. Szt. Fot.793), być może również inne.

obiekty ze skarbca klasztorowego³⁰. „Patrząc na te przedmioty, dziwić się rzeczywiście należy, do jakiej doskonałości doszła już u nas sztuka fotograficzna; każdy bowiem choćby najmniejszy szczegół jest oddany z taką dokładnością jakby wyszedł zpod najpracowitszej dłoni artysty, i dlatego też nie wątpimy, że nowe to w swoim rodzaju album, znajdzie chętnie u ogółu przyjęcie”³¹. Niektórzy z fotografów stali się niemal monopolistami, dominując ze swoimi wyrobami na lokalnym rynku – tak jak w przypadku Kamieńca Poleskiego, którego obraz z drugiej połowy XIX w. zawdzięczamy przede wszystkim Józefowi Kordyszowi i Michałowi Greimowi³², czy Wilna, którego czołowym fotografem był Józef Czechowicz³³.

Ze względu na specyfikę ówczesnej techniki autorzy tych i innych przedsięwzięć zmagać się musieli z licznymi trudnościami. Dokumentowanie za pomocą techniki kolodionowej – zwłaszcza takich obiektów, których nie można było przenieść do pracowni fotograficznej, ale musiały pozostać *in situ*, np. we wnętrzu ciemnego kościoła – wiązało się z koniecznością transportowania przenośnej ciemni, przyborów, substancji, szklanych negatywów itd., dlatego zdarzało się, że zamiast oryginalnego dzieła reprodukowano wykonaną na jego podstawie rycinę. Z tego powodu, ale także ze względu na koszty oraz konieczność posiadania wyposażonej pracowni i znajomości podstaw chemii fotografowie nieprofesjonalni byli (zwłaszcza w okresie około połowy wieku) nieliczni³⁴. Fotografia była tym samym domeną osób zamożniejszych, wykształconych i dysponujących wolnym czasem, takich jak artysta i kolekcjoner Seweryn Mielżyński³⁵. Im bliżej końca wieku, tym grupa ta stawała się liczniejsza³⁶, na co wpływ miały ulepszenia techniczne (w tym wprowadzenie fabrycznie produkowanych negatywów żelatynowo-srebrowych), dzięki którym wykonywanie zdjęć było łatwiejsze. Za symboliczny uchodzi tu rok 1888, w którym na rynku pojawił się aparat Kodaka,

od użytkownika niewymagający w zasadzie żadnej wiedzy na temat technicznych aspektów wykonywania zdjęć³⁷.

OPINIE KRYTYKÓW I PUBLICYSTÓW

Pojawienie się tak niezwykłego wynalazku, jak fotografia, a później jej postępująca popularyzacja nie mogły nie spotkać się z ocenami i komentarzami, wyrażanymi przez krytyków i publicystów. O ile jednak we Francji rozwinęła się krytyka fotografii jako taka, a od 1851 r. wydawane było pierwsze specjalistyczne czasopismo o tej tematyce – „La Lumière”³⁸, o tyle na ziemiach polskich obszerniejsze analizy poświęcone specyfice fotografii i jej zastosowaniom czy próby odpowiedzi na pytanie, czy fotografia jest sztuką, należą do rzadkości. Sądy te wypowiedane były w dużej mierze na marginesie innych rozważań, niejako mimochodem, stąd też są one bardzo rozproszone, często również zdawkowe. Na tym tle zdecydowanie wyróżnia się Józef Ignacy Kraszewski, który o fotografii pisał szczególnie wcześniej i często, stając się aktywnym propagatorem i kolekcjonerem fotografii, aczkolwiek jego stosunek do tego nowego medium nie był w pełni jednoznaczny i ulegał pewnym zmianom³⁹.

Jan Ursyn Niemcewicz, który we wrześniu 1839 r. zapewne jako pierwszy Polak miał możliwość zobaczyć fotografię (a dokładnie – dagerotyp), zapisał: „Nie umiejący nawet rysować opatrzeni w potrzebne do tego instrumentu [!] będą mogli podróżować po całym świecie i zdejmuwać widoki, nierównie wierniej i doskonalej niż dotąd odejmują je malarze [...]”⁴⁰. Podobne przekonanie o użyteczności fotografii w zbieraniu pamiątek z podróży, tworzeniu reprodukcji budynków, przedmiotów itp. można odnaleźć w wielu wczesnych polskich komentarzach, głównie publikowanych na łamach prasy⁴¹. Nadzieje tak

³² Zob. nry kat. 309–315. O Greimie zob. Ga-
rdecki 1972; Підгурний, Урсу 2012.

³³ Zob. nry kat. 1602–1604, 1610–1612, 1618–
1619, 1623–1624, 1626, 1641–1642. O Cze-
chowiczu ostatnio: Gudaitė (oprac.) 2016b;
kw Wilno 2016; kw Wilno 2018.

³⁴ Temat wczesnej fotografii amatorskiej na
ziemiach polskich jest słabo opracowany
(Bartyś 1970, a także wzmianki w opra-
cowaniach dotyczących poszczególnych

regionów czy miast), ale ostatnie badania
pozwoliły na ustalenie kilku nazwisk niezna-
nych dotąd wczesnych amatorów (Bednarek
2016, s. 80–87; Bednarek, Szymba 2018; Bed-
narek, Walanus 2018).

³⁵ Kłudkiewicz 2015, s. 103–104.

³⁶ O rozwoju i znaczeniu fotoamatorstwa
w Polsce na przełomie XIX i XX w. zob. So-
bota 2001, s. 54–66.

³⁷ Pasternak 2015, s. 431–433.

³⁸ Hermange 1996. O krytyce fotografii we
Francji zob. Roubert 2006.

³⁹ O poglądach i związkach Kraszewskiego
z fotografią zob. Jackiewicz 2008; Jackie-
wicz 2011.

⁴⁰ Niemcewicz [2008], s. 157; zob. Przybyszew-
ski 2011.

⁴¹ Np. *Wynalazek* 1839; [Strasz] 1839, s. 1448;
Podczaszyński 1853, s. 2.

Niemcewicza, jak i innych autorów, *de facto* powtarzały opinię wypowiedzianą już w chwili ogłoszenia światu wynalazku dagerotypii w 1839 r.: że będzie on idealnym narzędziem do powielania zabytków i dzieł sztuki. Wówczas François Arago, przywołując przykład hieroglifów pokrywających egipskie budowle w Tebach czy Karnaku, przekonywał, że wykonanie ich rysunkowych kopii wymagałoby trwającej dwadzieścia lat pracy zastępu rysowników, natomiast przy pomocy dagerotypii jeden (!) człowiek byłby w stanie wykonać ją sam. Co więcej, pod względem wierności i dokładności uzyskane za pomocą aparatu obrazy przewyższyłyby dzieła najlepszych artystów⁴².

Obok aprobaty dla fotografii jako narzędzia do dokumentacji w niektórych opiniach wierność w odtwarzaniu rzeczywistości dość szybko przekuto w mechaniczność i odtwórczość, z podstawowej właściwości fotografii czyniąc tym samym jej główną wadę. Oceny takie wynikały z obawy, że fotografia mogłaby osiągnąć taki sam status, co malarstwo lub rzeźba, a więc stać się sztuką⁴³. W poglądach tych zdają się pobrzmiewać oczekiwania, które wyrażano w stosunku do grafiki reprodukcyjnej, od wieków stosowanej do powielania dzieł sztuki. Dla jej ostatecznego wyrazu istotne były nie tylko walory dzieła oryginalnego, ale w dużej mierze również maniera kopiującego je rytownika⁴⁴ i jakkolwiek mogłoby się wydawać, że jest to cecha niepożądana⁴⁵, dla niektórych stanowiło to o przewadze grafiki nad fotografią⁴⁶.

Wspomniane wątpliwości wobec twórczego/odtwórczego charakteru fotografii nie zmieniają faktu, że aprobata dla jej zastosowania w zakresie powielania zabytków i dzieł sztuki była w polskiej publicystyce drugiej połowy XIX w. powszechna. Więcej nawet – właśnie takie jej wykorzystanie uznawano za słuszne i odpowiednie. Józef Kenig pisał: „Tu jednak leży przyszłość tego kunsztu czy rzemiosła, które ma upowszechnić z czasem, z wiernością i ścisłością, udemokratyzować wszystkie wielkie dzieła sztuk

wszelakich, wszystkie rzadkości, unikaty, zostawiając oryginały w muzeach publicznych, w zbiorach narodowych, a główną ich treść kładąc w ręce wszystkim, czego ani kosztowny sztych, ani mniej przystępna chromolitografia tak zupełnie dokonać jeszcze nie potrafiły. Zresztą, mówimy tu nie o przyszłości, jest to już terażniejszość; świadczą o tym albumy fotograficzne za granicą wychodzące⁴⁷. Pozytywną ocenę, a nierzadko nawet gorące poparcie, wyrażano w prasie, która chętnie odnotowywała pojawienie się w handlu nowych zdjęć czy albumów z widokami miast, zabytków i dzieł sztuki. Informowano o „zasługach” Józefa Kordysza dokumentującego Kamieniec Podolski⁴⁸, chwälono „przedsięwzięcie wydawania reprodukcji fotograficznych z najcelniejszych arcydzieł malarskich” podjęte przez Grzegorza Sachowicza⁴⁹, uznawano za „godne wszelkiego poparcia” widoki Lwowa z zakładu Józefa Edera⁵⁰ i tak dalej. To zaś nie pozostawało bez wpływu na społeczeństwo, jak uważał Józef Wojciechowski, dostrzegając ogromne zasługi fotografii i drzeworytu w popularyzowaniu wiedzy o sztuce. Dzięki nim nieświadomość zastąpiona została przez „ogólne o wszystkim pojęcie”, mówiąc krótko: „drzeworyt i fotografia stały się dla sztuki tem, czem druk dla cywilizacji”⁵¹. Masowość budziła co prawda niepokój niektórych krytyków i to ona, jak się wydaje, wpłynęła na zmianę postawy Kraszewskiego wobec fotografii (w 1866 r. nazwał ją ślepą, a jej wytwory – potworami⁵²), przeważała jednak raczej postawa pragmatyczna: w fotografii widziano użyteczne narzędzie do rejestrowania i powielania ojczytych zabytków. Wydaje się też, że im bliżej końca stulecia, tym mniej było wątpliwości co do dokumentacyjnych możliwości fotografii, a ciężar dyskusji przesunął się raczej w stronę zagadnień związanych z rodzącym się piktorializmem i narastającym zjawiskiem fotoamatorstwa, zaś miejscem omawiania dylematów stała się przede wszystkim fachowa prasa⁵³.

42 Tekst raportu wygłoszonego przez Arago przed Izbą Deputowanych 3 VII 1839, opublikowany w: „Comptes rendus des séances de l'Académie des sciences” 1839, nr 8, 19 VIII, s. 258–259.

43 M.in. Kraszewski 1841; Rautensztrauchowa 1841, s. 229–231; Cegielski 1845, s. 9–10; Kraszewski 1851; Kraszewski 1854a, s. 220;

Kremer 1877, s. 37. Krótki zarys tego zagadnienia zob. Olszaniecka 1990.

44 Fawcett 1986, s. 185–187.

45 Taką opinię wyrażał na łamach „La Lumière” Francis Wey, zwolennik fotografii (Wey 1851b, s. 25). Zob. Font-Réaulx 2012, s. 86–87.

46 Uważał tak np. Henri Delaborde (Delaborde 1856, s. 621). Zob. Font-Réaulx 2012, s. 88–89.

47 [Kenig] 1855, s. 3. Por. np. Padalica 1855, s. 3; *Album* 1867.

48 „Gazeta Warszawska” 1864, nr 140, 21 VI, s. 2.

49 „Kurier Warszawski” 1865, nr 60, 15 III, s. 270.

50 „Gazeta Narodowa” 1867, nr 254, 3 XI, dodatek, s. 2.

51 Józef z Mazowsza 1878, s. 68–69.

52 Kraszewski 1866, s. 304. Por. Jackiewicz 2008, s. 21.

WSPÓŁCZEŚNI ARTYŚCI

Malarstwo umarło, miał wedle apokryficznej anegdoty stwierdzić malarz Paul Delaroche, zobaczywszy pierwszy raz dagerotyp⁵⁴. Jakkolwiek nie ma pewności, czy faktycznie wyraził takie zdanie i czy jego stosunek do fotografii był aż tak krytyczny⁵⁵, niewątpliwie pojawienie się fotografii niektórzy artyści (np. malarz Rudolf Żukowski, autor *Protestacji [!] przeciw Daguerreotypowi*⁵⁶) przyjęli z obawą. Reakcje te, wraz z wieloma innymi zjawiskami (takimi jak wykorzystanie zdjęć w procesie twórczym⁵⁷), składają się na złożony obraz relacji sztuki i fotografii w XIX wieku⁵⁸. Co istotne w kontekście niniejszego artykułu, fotografia zaczęła być używana do powielania prac współczesnych artystów, służąc jako środek promocji i reklamy ich dorobku oraz umożliwiając publiczności zapoznanie się z ich bieżącą twórczością. Wśród polskich fotografów rolę pioniera w tym zakresie odegrał Karol Beyer, który w 1854 r. powielił prace Juliusza Kossaka i Henryka Pillatiego, odbitki wysłał Kraszewskiemu⁵⁹, a ten zachwalał je w prasie⁶⁰. W ogłoszeniu swojego zakładu Beyer zachęcał artystów, by pożyczali mu obrazy do sfotografowania, gdyż „miło im też zapewne będzie zachować sobie, gdy oryginał z rąk wydadzą, choć kopie fotograficzne, których im dostarczać będę miał sobie za obowiązek”⁶¹.

Niektórzy z artystów niewątpliwie wykazywali wobec zastosowania fotografii do reprodukcji swoich prac szczególny entuzjazm – nie zawsze zresztą współmierny do ich artystycznego poziomu. Dobry przykład stanowi Saturnin Świerzyński, który zaczął zlecać fotografowanie swoich obrazów wcześniej jak na polskie warunki, bo najpóźniej w 1859 r., co kontynuował przez ponad dwadzieścia kolejnych lat, a cel tej wyjątkowo sumiennej działalności w jego przypadku był chyba głównie prywatny⁶². Przebywający w Paryżu Polikarp Gumiński zabiegał o powielanie swoich niezbyt wybitnych obrazów, a następnie

o rozpowszechnianie reprodukcji, które własnoręcznie podpisywał [il. 3]⁶³. Tak fotografie obrazów Świerzyńskiego, jak Gumińskiego i im podobnych pod względem skali stanowią mimo wszystko zjawiska marginalne, jednak przypadków, gdy pierwszorzędne zakłady utrwały prace autorów dziś mniej znanych lub zupełnie zapomnianych, jest znacznie więcej. Zdjęcia dzieł z jakichś powodów wówczas ważnych tworzą obraz sztuki tamtego czasu nierzadko odbiegający od dzisiejszych podręcznikowych kanonów – jak w przypadku płótna raczej zapomnianego malarza Jana Kruszyńskiego *Odczytanie złotej hramoty w r. 1863 na Ukrainie* sfotografowanego przez zakład Zofii Hoszowskiej (dawniej Teodora Szajnoka) w roku 1873. Obrazy takie mogły interesować współczesnych choćby dlatego, że zostały nagrodzone na wystawie, lub też – jak w przypadku obrazów Kruszyńskiego i Gumińskiego – od poziomu artystycznego

3. 8 kwietnia 1861 roku w Warszawie, obraz Polikarpa Gumińskiego, 1861? Fot. nieznaną, ok. 1861. BN (Polona), sygn. F.13910/II.

⁵³ O zawartości polskich pism fotograficznych do 1914 r. zob. Żakowicz, Knurowski, Kleszcz-Piątkowska 1998.

⁵⁴ Tissandier 1874, s. 64.

⁵⁵ Bann 1997, s. 264–265.

⁵⁶ Żukowski 1841.

⁵⁷ Na temat wykorzystania fotografii przez artystów w XIX w. zob. Masłowska 2018b.

⁵⁸ Podstawowe, wielokrotnie wznawiane opracowanie poświęcone temu zagadnieniu: Scharf 1968.

⁵⁹ BJ, 6461 IV, k. 171, 175–176.

⁶⁰ Kraszewski 1854b. Por. „Kurier Warszawski” 1854, nr 15, 17 I, s. 78; „Gazeta Warszawska” 1854, nr 31, 3 II, s. 1.

⁶¹ Beyer 1859b.

⁶² Na temat fotograficznych reprodukcji prac

Świerzyńskiego zob. Bednarek 2016. Zob. też nry kat. 379, 385, 433, 549, 602.

⁶³ W LNB, sygn. 982 III, znajduje się fotografia jednego z jego obrazów oraz pisany z Paryża list, dotyczący sprzedaży odbitek tej fotografii we Lwowie. Tamże oraz w BJ, BK i BN także inne zdjęcia z różnych obrazów Gumińskiego, w tym niektóre podpisane najprawdopodobniej jego ręką.

ważniejszy był ich wydźwięk patriotyczny (o zdjęciach płótna Kruszyńskiego pisano: „mogą [one] być bardzo piękną ozdobą stolików i ścian, oraz drogą pamiątką dziesiątej rocznicy ruchu 1863, którego wiecznym cudnym pomnikiem będzie «złota hramota»”⁶⁴).

4. *Chłop i szlachta*, rysunek z cyklu *Warszawa I* Artura Grottgera, 1861. Fot. Miethke & Wawra, Wiedeń, 1861. МНК, nr inw. МНК-FS4452/IX/86.

O znacznie szerszej skali tego typu praktyk mówić można w przypadku artystów powszechnie znanych, takich jak Józef Brandt⁶⁵ czy Jan Matejko⁶⁶. Drugi z nich, jak się wydaje, był szczególnie świadomy możliwości nowego medium i bardzo dbał o dokumentowanie swojego dorobku: w latach 1864–1874 na podstawie umowy jego obrazy fotografował Walery Rzewuski, a od roku 1872 (umowa w 1875) do lat 90. XIX w. Awit Szubert⁶⁷. Zdjęcia te można było kupić w zakładzie fotograficznym i w księgarniach, również poza Krakowem, a część zysków ze sprzedanych odbitek otrzymywał sam malarz⁶⁸. Wyjątek stanowił obraz *Ociemniały Wit Stwosz z wnuczką*, do którego wyłączne prawo reprodukcji posiadał Beyer⁶⁹. Pozycja, jaką zajmował artysta, z pewnością przyczyniała się do zainteresowania reprodukcjami jego dzieł, które dla wielu odbiorców mogły być jedynym sposobem na naoczne zapoznanie się z pracami, o których szeroko pisano w prasie. „Niska cena fotografii pozwala każdemu nabyć odtwór tego arcydzieła naszego wielkiego malarza” – zachwalał reprodukcje *Unii Lubelskiej* krakowski „Czas”⁷⁰. Szeroka dystrybucja reprodukcji współczesnych dzieł sztuki nie mogła pozostawać bez wpływu na recepcję dorobku ich autora – wszak oryginał był tylko jeden i nawet jeśli eksponowano go publicznie, z natury rzeczy zobaczyć go mogła tylko ograniczona grupa osób; jeśli natomiast trafiał do prywatnej kolekcji, stawał się zupełnie niedostępny. Tak właśnie było z cyklem *Warszawa I* Artura Grottgera, którego recepcja od momentu sprzedaży hrabiemu Dzieduszyckiemu związana była nie z oryginałami, ale z ich fotograficznymi reprodukcjami [il. 4]⁷¹. Wpływowy krytyk Lucjan Siemieński, pisząc w 1862 r. jego recenzję, swoje opinie formułował właśnie na podstawie zdjęć, a nie oryginalnych rysunków⁷². Badacz cykli Grottgera – Mariusz Bryl – uznał, że w pewnym sensie zostały one stworzone po to, by być reprodukowane⁷³.

⁶⁴ „Gazeta Narodowa” 1873, nr 30, 1 II, s. 2. O obrazie zob. „Gazeta Narodowa” 1873, nr 8, 9 I, s. 3. Odbitka zachowana w B], sygn. IF 8635.

⁶⁵ W przypadku Brandta opracowane jest przede wszystkim zagadnienie wykorzystania fotografii jako pomocy przy malowaniu, w mniejszym stopniu kwestia reproduk-

wania jego dzieł (Klarecki 2012; Masłowska 2013; Masłowska 2018a).

⁶⁶ Mossakowska 1981, s. 203–205; Kudłacz 2009, s. 17–18; Zagrajek 2017, s. 163–164.

⁶⁷ Mossakowska 1981, s. 205; Kudłacz 2009, s. 17.

⁶⁸ Mossakowska 1981, s. 203.

⁶⁹ „Kurier Codzienny” 1866, nr 122, 2 VI, s. 5. Zob. nr kat. 1509.

⁷⁰ „Czas” 1869, nr 189, 20 VIII, s. 3.

⁷¹ Bryl 1994, s. 241.

⁷² [Siemieński] 1862.

⁷³ Bryl 1994, s. 281.

⁷⁴ O starożytnictwie i wczesnych akcjach inwentaryzacji zabytków zob. Walicki 1931; Ślesieński 1956; Kowalczyk 1981; Polanowska 1995; Karłowska-Kamzowa 1996.

BADANIA NAUKOWE I POPULARYZACJA WIEDZY

Zainteresowanie przeszłością narodową swoimi korzeniami sięga jeszcze końca XVIII w., a więc okresu przed wynalezienia fotografii. Narastało ono z czasem w środowisku „starożytników”, badaczy amatorów i kolekcjonerów, obejmując również kwestię inwentaryzacji zabytków i rejestrowania ich wizerunków⁷⁴. Powtarzane były nadzieje na opracowanie dziejów sztuki polskiej, do tego jednak niezbędne było zgromadzenie odpowiedniego materiału, w tym ikonograficznego (jak pisał Karol Kremer: „Nagromadziwszy opisy, podania, rysunki tego wszystkiego, cokolwiek do utworów sztuk policzyć można, otrzymalibyśmy najważniejszy watek, do skreślenia kiedyś dziejów sztuki w Polsce, a któryby zarazem posłużył do dokładniejszego zrozumienia dziejów naszej kultury”⁷⁵). Przekonany o konieczności odnajdywania, dokumentowania i popularyzowania zabytków był m.in. Józef Ignacy Kraszewski⁷⁶, który – żywo zainteresowany fotografią – planował zastosować ją w trakcie planowanej wycieczki po Wołyniu i Podolu. W kwietniu 1841 r. informował Aleksandra Przezdzieckiego: „Niezmiernie byłoby pięknie i dobrze, gdyby do tej przejażdżki mógł nadejść Daguerrotyp mój [tzn. aparat do dagerotypii – A. B.], którego dostałem z zagranicy, ale dotąd z komory nie expedjowany do mnie, moglibyśmy nim zdjąć najpiękniejsze widoki niektórych starych zamczysk i rozwalin i t.p. Wiadomo jak dokładnie Daguerrotyp chwyta obrazy, mielibyśmy tego pierwszą może w naszych stronach próbę. Ale Bóg wie, kiedy tak oczekiwane narzędzie dojdzie mnie; jeśli bym jednak dostał je w porę, wezmę z sobą, jadąc do Młynowa”⁷⁷. Ten pionierski na gruncie polskim pomysł, dość trudny w realizacji, pozostał jedynie w sferze planów – brak bowiem dalszych informacji na jego temat. Mimo to za sprawą kontaktów z Karolem Beyerem Kraszewski w sposób istotny zaangażował się w sprawę zastosowania fotografii do dokumentowania zabytków i dzieł sztuki polskiej.

Beyer natomiast jako pierwszy polski fotograf starał się ideę tę wcielić w życie, niewątpliwie bardzo dobrze zdając sobie sprawę z możliwości zastosowania fotografii w tym celu. Z zamiłowania badacz, numizmatyk i historyk amator, portrety w swoim zakładzie wykonywał głównie z powodów finansowych, gdyż dawały mu one „środki do rozwijania się w kierunku przynoszącym naukom i sztukom rzeczywistą korzyść”⁷⁸. Kraszewskiemu skarżył się: „Fotografia w moim zakładzie nie wiele się rozwinęła zrobiłem mnóstwo portretów, ale te ciągle snujące się twarze wstrzymały od innych jej zastosowań [...]”⁷⁹, w innym miejscu podkreślając, że dąży do naukowego zastosowania fotografii, ale zamiar ten napotyka na opór⁸⁰. Szeroki zakres i różnorodność działań Beyera na tym polu zdecydowanie zasługuje na odrębne opracowanie⁸¹, jednak w ramach niniejszego artykułu nie sposób nie przywołać jednego z jego najważniejszych osiągnięć, czyli albumów z wystaw starożytności i zabytków sztuki, które zorganizowane zostały w Warszawie w latach 1856–1857 i Krakowie w latach 1858–1859 [il. 5]⁸². „Pierwsza to u nas publikacja tego rodzaju, pierwsze a najwłaściwsze użycie fotografii, której tu nic zastąpić by nie potrafiło”⁸³ – pisał Kraszewski o albumie warszawskim i faktycznie było to wydawnictwo pionierskie, zarówno pod względem formy, jak i treści. Oba albumy zawierały naklejone na karty oryginalne odbitki fotograficzne, co było koncepcją znaną od zarania fotografii⁸⁴, jednak u nas wcześniej niestosowaną. Nowatorski na polskim gruncie był również pomysł wizualnego utrwalenia tak efemerycznego tworu, jak wystawa czasowa – zresztą i sama wystawa tego typu była *novum*⁸⁵. Dokumentacja Beyera przybrała bardzo obszerne rozmiary (każdy z albumów liczył po kilkadziesiąt plansz), miała ona także naukowy charakter: obiekty zaopatrzone były w numery, co umożliwiała ich identyfikację, części z nich towarzyszyła miarka, a na każdej karcie wydrukowane zostały podpisy.

Zarówno w tym przypadku, jak i wielu innych przedsięwzięć przeszkodą okazywały się ich wysokie koszty, które nie zwracały się z powodu niewystarczającego zainteresowania

⁷⁵ Kremer 1849, s. 557.

⁷⁶ Polanowska 1995, s. 94–98.

⁷⁷ AGAD, 1/352/D/195, s. 15. Por. Polanowska 1995, s. 153; Jackiewicz 2008, s. 49; Maniowska 2014, s. 47.

⁷⁸ Beyer 1859b.

⁷⁹ BJ, 6461 IV, k. 166.

⁸⁰ BCZ, MN 951a, s. 13.

⁸¹ Na ten temat zob. Jackiewicz 2016.

⁸² Beyer 1856 (album wydano także w wersji francuskojęzycznej); Beyer 1859a. O albumach zob. m.in. Estreicher 1970; Mossa-

kowska 1994, t. 1, s. 83–84; Jackiewicz 2016, s. 38–42, 44–47.

⁸³ Kraszewski 1857, s. 4–5.

⁸⁴ Hamber 1996, s. 71–76.

⁸⁵ O wystawach zob. Schnaydrowa 1977; Kowalczyk 1981, s. 179–201.

odbiorców. Tak było w przypadku albumu krakowskiego: we wrześniu 1859 r. Beyer miał „w robocie” pięćdziesiąt egzemplarzy, z czego trzydzieści musiał sprzedać, by „koszta z grubego opędzić”, a do tego czasu rozeszło się – i to nie na pewno – jedynie trzynaście⁸⁶, stąd usilnie zabiegał o sprzedaż kolejnych⁸⁷. Niedokończone pozostało jego inne przedsięwzięcie: uzupełnienie *Gabinetu medalów polskich oraz tych, które się dziejów Polski tyczą* Edwarda Raczyńskiego, ilustrowane odbitkami fotograficznymi⁸⁸. „Będzie to pierwsza publikacja fotograficzno numizmatyczna nie tylko u nas ale i w Europie [...]” – chwalił się Beyer Kraszewskiemu, mając jednocześnie pełną świadomość, że może ona spotkać się z obojętnością publiczności⁸⁹. Obawy te potwierdziły się, a niewiele później nikłe zainteresowanie wzbudziły także reprodukcje Kodeksu Baltazara Behema (do których tekst miał napisać Kraszewski)⁹⁰. Mimo to Beyer nie tylko snuł kolejne plany związane z zastosowaniem fotografii do celów

naukowych⁹¹, ale i zamiary te starał się wcielić w życie. Między innymi dokumentował obiekty pochodzące z wykopalek archeologicznych⁹², fotografował rękopisy⁹³ (w tym dla Augusta Bielowskiego do jego *Pomników dziejowych Polski*⁹⁴), a wraz z Józefem Łepkowskim planował wydać zbiór rycin Wita Stwosza⁹⁵.

Album Beyera z krakowskiej wystawy starożytności – oprócz wszystkich wymienionych już powodów – okazał się istotny także z jeszcze jednego względu. Wydaje się bowiem, że to właśnie on uświadomił krakowskim uczonym skupionym w Oddziale Archeologii i Sztuk Pięknych TŃK reprodukcyjne możliwości fotografii. Nie bez powodu szczególną uwagę poświęcić należy właśnie ośrodkowi krakowskiemu. Po okresie aktywności środowiska działającego na terenie zaboru rosyjskiego, po 1863 r. ciężar działalności w zakresie badań nad sztuką polską przesunął się w stronę Galicji z TŃK na czele⁹⁶, sam zaś Kraków pełnił rolę „duchowej stolicy” nieistniejącego państwa polskiego, pełnej ważnych dla historii narodowej pomników przeszłości⁹⁷. Wspomniany Oddział zajmował się nie tylko działalnością *stricte* naukową (odczytywaniem rozpraw i dyskusją nad nimi), ale przede wszystkim inwentaryzacją i opieką nad zabytkami⁹⁸, dokumentację wizualną wykorzystując w tym celu od samego początku swojego istnienia. Zlecając wykonanie przerysów albo odlewów, badacze utrwalali wygląd i stan zachowania obiektów, zaś oglądając i omawiając na posiedzeniach nadesłane wizerunki, mogli zapoznać się z niedostępnymi im zabytkami. Zapewne głównie z powodów czysto praktycznych i finansowych bardzo długo nie używali w tym celu fotografii, a może również nie byli przekonani do jej zastosowania w celach innych niż portretowanie. W roku 1859 Beyer przekazał do zbiorów TŃK jeden egzemplarz swojego albumu – i raczej trudno za przypadek uznać fakt, iż niedługo potem krakowscy uczeni kilkakrotnie wspominali o fotografii w kontekście reprodukcji zabytków⁹⁹. Z wyrażanych wówczas nadziei – dość zresztą

5. Wyroby z kości słoniowej. Fot. Karol Beyer, 1856, tabl. xx w *Albumie wystawy starożytności i przedmiotów sztuki*. BN (Polona), sygn. A.4712/F.XIX/IV-24.

⁸⁶ BK, 7442, k. 6, 8.

⁸⁷ BJ, 5099, t. 1, k. 36.

⁸⁸ Jackiewicz 2016, s. 42–44.

⁸⁹ BJ, 6461 IV, k. 189–190.

⁹⁰ Mossakowska 1994, t. 1, s. 85; Jackiewicz 2016, s. 47–48.

⁹¹ BJ, 6461 IV, k. 189–190.

⁹² Bodaj pierwsze zdjęcie tego typu wykonał w 1856 r. (*Kronika* 1856, s. 2–3).

⁹³ *Wiadomości* 1866, s. 149.

⁹⁴ Triller 1967, s. 201–209.

⁹⁵ Bednarek 2018, s. 87–88.

⁹⁶ Polanowska 1995, s. 20–21.

⁹⁷ Zob. Ziejka 1996; Wilk 2004.

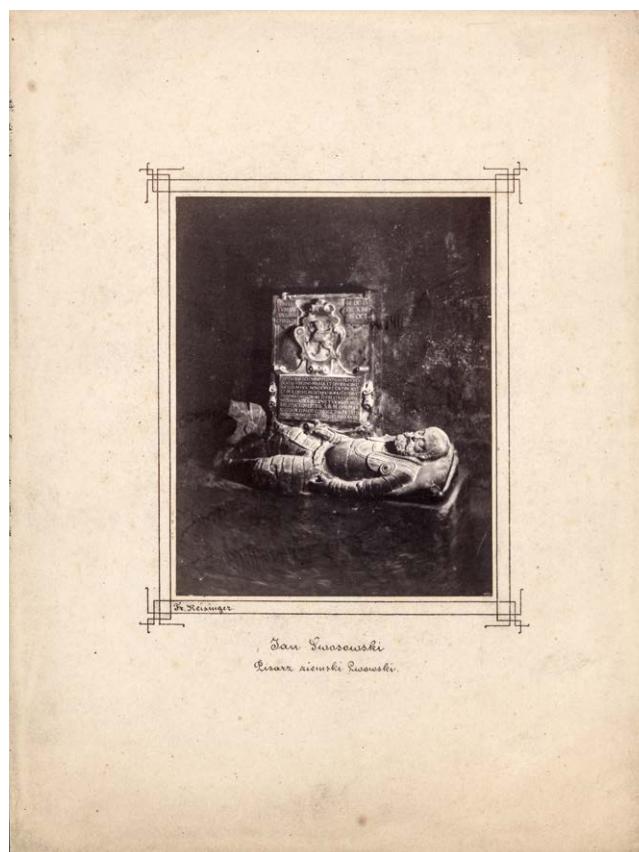
⁹⁸ Już w 1849 r., na jednym z pierwszych posiedzeń Oddziału Sztuk Pięknych (przed połączeniem z Komitetem Archeologicznym), za jego główne cele uznano inwentaryzację

zabytków i ich ochronę (ANPP, TŃK-118, k. 4). Z kolei Karol Kremer w 1851 r. zauważył, że działania Komitetu Archeologicznego są odmienne od innych oddziałów TŃK: „Gdy w innych główną [!] a nawet jedyną czynnością jest czytanie rozpraw naukowych i dyskusja naukowa, w Komitecie naszym korespondencje, ułożenie Muzeum, trudnienie się zachowaniem pomników jest

naiwnych¹⁰⁰ – nic nie wyniknęło, a realne decyzje i działania podjęte zostały dopiero nieco później, przy okazji restauracji ołtarza mariackiego Wita Stwosza w latach 1866–1871. Choć ostatecznie nie doprowadziły one do wykonania fotografii przed rozebraniem retabulum, opinie sformułowane wówczas przez krakowskich uczonych potwierdzają, że w tym czasie zdawali już sobie sprawę z konieczności dokumentowania stanu obiektów przed podjęciem działań konserwatorskich¹⁰¹. Niezrealizowany plan fotografowania ołtarza mariackiego w wyniku różnych okoliczności ostatecznie przekształcił się w zamiar wydania albumu zabytków krakowskich, którego pierwszy i jedyny zeszyt wykonał w 1872 r. zakład Beyera i Dutkiewicza w nowej wówczas technice światłodruku. Album ten, zatytułowany *Pomniki Krakowa. Sztuka i starożytność = Monumenta antiquae artis Cracoviensia*, był efektem bodaj pierwszej na ziemiach polskich akcji fotografowania zabytków na zlecenie instytucji naukowej¹⁰². Udostępnienie wysokiej jakości reprodukcji, które będą pomocą w badaniach nad sztuką polską – taki cel niewątpliwie przyświecał tej i innym publikacjom tego typu, z monumentalnymi *Wzorami sztuki średniowiecznej i z epoki Odrodzenia po koniec wieku XVII w dawnej Polsce* Aleksandra Przezdzieckiego i Edwarda Rastawieckiego (wyd. 1853–1869)¹⁰³ na czele.

Z kolei w środowisku lwowskim szczególną rolę odgrywała zapomniana dziś postać – Stanisław Kunasiewicz, „doktorant praw” i historyk amator, w latach 60. XIX w. mocno zaangażowany w ratowanie lwowskich zabytków¹⁰⁴. Jednocześnie zabiegał o ich fotografowanie, dbając także o popularyzowanie zdjęć. W jego rozumieniu wszystkie te działania były ze sobą ściśle sprzęgnięte, zaś za „właściwy cel fotografii” uważał nie „kopiowanie kart wizytowych, tylko rozmnażanie podobizn oryginalnych rysunków i malowideł artystów, oddawanie rzeźby i architektury z całą dokładnością do jakiej nie może się podnieść najbłębszy kopista od ręki, zgoła zastępowanie litografii

i rytownictwa w zdejmowaniu przedmiotów nieruchomych, martwych”¹⁰⁵. Gromadzenie fotografii polskich zabytków w jego opinii było niezbędne, by z czasem opracować dzieje polskiej sztuki, a jednocześnie mogły one stać się cennym materiałem dla współczesnych artystów¹⁰⁶. W roku 1866 zaangażował się w sprawę odnowy nagrobków w kryptach kościoła Dominikanów we Lwowie, czego efektem – oprócz samej renowacji – była dokumentacja fotograficzna wykonana przez Franciszka Reisingera, tym bardziej niezwykła, że ze względu na lokalizację pomników wymagająca użycia światła magnezjowego [il. 6]¹⁰⁷. W swoich pełnych

6. Nagrobek Jana Swosowskiego w krypcie kościoła Dominikanów we Lwowie. Fot. Franciszek Reisinger, 1867, z albumu *Pomniki w podziemiach kościoła Bożego Ciała oo. Dominikanów we Lwowie*. BPP GR, sygn. FD 613.

głównym [!] zatrudnieniem [...]” (ANPP, TNK-119, k. 21). Zob. Dużyk, Treiderowa 1957; Małkiewicz 2016.

99 Album wspomniano na posiedzeniu 20 x 1859 r. (ANPP, TNK-119, k. 127), o reprodukcjach mówiono w grudniu tego samego roku i styczniu 1860 r. (ibidem, s. 134–135, 137; TNK-120, k. 2–5).

100 Trudno bowiem przypuszczać, aby w 1860 r. we wsi Kamionka Wielka w powiecie kołomyjskim działał choć jeden fotograf, a tam właśnie znajdował się pogański posąg, którego fotografię chciał pozyskać Oddział (ANPP, TNK-119, k. 134–135).

101 Szerzej zob. Bednarek, Walanus [w przygotowaniu].

102 O albumie zob. Bednarek 2018.

103 Polanowska 1995, s. 161–163.

104 O Kunasiewiczzu zob. Ляска 2009.

105 ANPP, TNK-78, k. 22.

106 Ibidem, k. 25.

107 „Dziennik Lwowski” 1867, nr 7, 9 i, s. 3; Kunasiewicz 1871; Żakowicz (oprac.) 2004, s. 17 (gdzie błędne imię i data). Album *Pomniki w podziemiach kościoła Bożego Ciała oo. Dominikanów we Lwowie* w komplecie

zaangażowania i pasji listach do TNK i konserwatora Mieczysława Potockiego pisał o tej i innych inicjatywach, prosił o poparcie dla nich, przedstawiał trudności, wreszcie – propagował kolejne wydawnictwa fotograficzne (m.in. albumy Teodora Szajnoka z widokami Żółkwi¹⁰⁸ i Krasiczyna [il. 7]) i rozsyłał ich egzemplarze¹⁰⁹. Zaś o zasługach Kunasiewicza informował swoich czytelników nie kto inny, jak Kraszewski¹¹⁰.

W środowiskach naukowych fotografie, podobnie jak wcześniej rysunki czy grafiki, funkcjonowały na różnych poziomach. Były przesyłane, oglądane i komentowane, na ich podstawie poznawano trudno dostępne obiekty, reprodukowano je i publikowano. Więcej – same gremia lub badacze coraz częściej zamawiali tego typu fotografie. Szczególnie istotną postacią – o ile nie centralną – dla działań „około-fotograficznych” w środowisku krakowskim był Józef Łepkowski (co zresztą zasługiwałoby na odrębne opracowanie). Dla przykładu jedynie podam, że w 1869 r. zlecił sfotografowanie epitafium „Stwosika” (tzn. Wita Stwosza młodszego) w Ząbkowicach Śląskich, a jedną z odbitek, powielonych przez Ignacego Kriegera, wysłał – a jakże! – Kraszewskiemu¹¹¹. Wielość zastosowań fotografii możemy prześledzić na przykładzie innego zdjęcia, również powstałego

na zlecenie Łepkowskiego. Zostało ono wykonane przez Awitę Szuberta i przedstawia tzw. zabytki czeszewskie [il. 8], które Łepkowski pozyskał w trakcie badań prowadzonych nad osadą nawodną (palafitem) na Jeziorze Czeszewskim¹¹². Odbitka, przedstawiająca starannie rozłożone drobne znaleziska, jest wizualnie mało efektowna, ale niewątpliwie ważniejsze były jej walory poznawcze, stąd też zaopatrzona jest w aparat naukowy w postaci łacińskich adnotacji, które wyjaśniają nie tylko, co fotografia przedstawia, ale również czas i miejsce odkrycia oraz nazwiska: odkrywcy palafitu, badacza, który *ossa determinavit*, i fotografa. Z jednej strony zdjęcie to miało stanowić część albumu z zabytkami Gabinetu Archeologicznego UJ¹¹³, z drugiej – za jego pomocą Łepkowski chciał odkrycie to wprowadzić do światowej nauki. Obiekty tego typu żywo interesowały ówczesnych badaczy, dlatego kilka odbitek krakowski uczoney wysłał na odbywający się w 1874 r. w Sztokholmie kongres antropologii i archeologii przedhistorycznej. Jeden egzemplarz przeznaczony był na wystawę towarzyszącą kongresowi, a pozostałe miały być rozdane „najcelniejszym badaczom których budowle palowe zajmują”¹¹⁴. Namacalny efekt tych działań można odnaleźć w wydanej w 1879 r. niemieckiej publikacji poświęconej pradziejom człowieka w Europie

7. Skrzydło zachodnie pałacu w Krasiczynie z basztami: Boską i Papięską. Fot. Teodor Szajnok, 1868, z albumu *Krasiczyn*. BPP GR, sygn. AF 12.

8. Zabytki czeszewskie. Fot. Awit Szubert, 1873. Fototeka IHS UJ, bez sygn.

(z sześcioma odbitkami i okładką) zachowany w dwóch egzemplarzach w Albertynie, nr inw. Foto GLV2000/7196-7201 i Foto GLV2000/20304.

¹⁰⁸ Zob. nry kat. 1668–1672.

¹⁰⁹ Listy Kunasiewicza do TNK znajdują się w ANPP, TNK-78; do Potockiego w CPAH, f. 616, op. 1, sp. 5 i 6. Przesłane przez niego dary odnotowane są w Księdze darów TNK w BPP, 3697, poz. 1403, 1416, 1493, 1525.

¹¹⁰ Bolesławita 1869, s. 464–468.

¹¹¹ BJ, 6517 IV, s. 263; *Kronika* 1869, s. 511. Odbitka ze zbioru Kraszewskiego zachowana jest w BN, sygn. F.27403/w. Zob. Walanus 2016a, s. 172–174.

Wschodniej, w której zamieszczono litografię wykonaną na podstawie tej fotografii¹¹⁵.

Im później, tym więcej inicjatyw tego typu, a fotografia w badaniach naukowych, w ramach których coraz wyraźniej kształtowały się historia sztuki, archeologia i antropologia jako osobne dyscypliny, stawała się oczywistym i niekwestionowanym narzędziem służącym do poznawania, dokumentowania i popularyzowania obiektów cennych ze względu na ich walory artystyczne lub historyczne. Za znamienne przejawy tego procesu można uznać, po pierwsze, nabycie przez Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej w 1894 r. własnego aparatu fotograficznego¹¹⁶, a po drugie fakt, iż badacze i konserwatorzy, tacy jak Stanisław Tomkowicz i Włodzimierz Demetrykiewicz, w trakcie objazdów naukowych w ostatnich latach XIX w. samodzielnie wykonywali zdjęcia¹¹⁷.

KOLEKCJE, ZBIORY, MUZEA

Do złożonego obrazu zastosowań fotografii w celach mniej lub bardziej naukowych dodać należy również kolekcje ikonograficzne, zbiory rycin i innych reprodukcji, powstające w środowisku badaczy amatorów i miłośników sztuki, a także w ramach instytucji publicznych.

Zbiory prywatne koncentrowały się, choć nie zawsze konsekwentnie, na wizerunkach związanych z interesującym kolekcjonera tematem czy obszarem, przy czym technika wykonania obrazów miewała drugorzędne znaczenie. Obok takich kolekcji, jak trzy okazałe tomy wypełnione rycinami, wycinkami, rysunkami, fotografiami itp., należące do Marii Celestyny Boczkowskiej (żony Adama Kirkora), będące odbiciem jej zainteresowań i środowiska, w jakim się obracała¹¹⁸, powstawały również zbiory ściślej związane z badaniami prowadzonymi przez ich właścicieli. Tak było w przypadku tzw. tek Ambrożego Grabowskiego¹¹⁹, które bardzo dobrze pokazują podejście do kolekcjonowania przede wszystkim według klucza tematycznego. W zebranych przez niego ogromnych księgach, zawierających

wykonane w rozmaitych technikach wizerunki osób, widoki miejsc, zabytków, przedmiotów itd., podobnie jak u Boczkowskiej rysunki sąsiadują z litografiami, drzeworyty z akwarelami, a między nimi wklejone są pojedyncze odbitki fotograficzne [il. 9]. Grabowski swój zbiór zaczął tworzyć w czasach „przed-fotograficznych”, stąd zdjęcia w jego kolekcji są dość nieliczne. Pojawienie się fotografii – mimo że wiernością przewyższała ona inne techniki – nie sprawiło, że wizerunki rysunkowe czy graficzne straciły dla kolekcjonera swoją „ważność”; inna sprawa, że w tym jeszcze dość wczesnym okresie rozwoju fotografii (Grabowski zmarł w 1868 r.) zastąpienie wielu (albo nawet większości) rycin i rysunków zdjęciami byłoby niemal niemożliwe.

9. Karta z tzw. *Tek Grabowskiego* z reprodukcjami retabulum św. Jana Chrzciciela w kościele św. Floriana w Krakowie: kopie dwóch kwater. Fot. Ignacy Mażek, 1862, oraz litografia wg rysunku Maksymiliana Cerchy. ANK, sygn. 29/679/47, ryc. 145–147.

¹¹² BJ, 6204 III, k. 42. Odbitki zachowane: ibidem, k. 47 i w Fototece IHS UJ, bez sygn. O badaniach Łepkowskiego nad palafitem czeszewskim zob. Linetty 2011, s. 222–227; Linetty, Linetty 2016.

¹¹³ „Czas” 1874, nr 12, 161, s. 2.

¹¹⁴ BJ, 6517 IV, k. 424.

¹¹⁵ Kohn, Mehlis 1879, t. 1, tabl. 1.

¹¹⁶ ANK, 29/560/9, s. 158, 181.

¹¹⁷ Tomkowicz [2001], s. 8; Woźny 2018, s. 202. Zob. np. nry kat. 29–32 (fotografie

Tomkowicza), 80–81 (fotografie Demetrykiewicza).

¹¹⁸ Milicer 2017, s. 17. Albumy Boczkowskiej zawierają szereg cennych zdjęć wykonanych przez polskich i zagranicznych fotografów.

Na drugim biegunie wobec tego typu zbiorów, mających mniej lub bardziej charakter zachłannego „zbieractwa”, powstawały również, choć niewątpliwie mniej licznie, kolekcje bardzo specjalistyczne i świadomie tworzone. Czołowy przykład stanowi zbiór badacza, mecenasa i kolekcjonera Karola Lanckorońskiego, liczący pierwotnie między 80 a 120 tysięcy fotografii, bezpośrednio związanych z jego podróżami i zainteresowaniami sztuką¹²⁰.

Podejście ikonograficzne, ale i przypadkowość – te dwie cechy najlepiej charakteryzują sposób gromadzenia fotografii przez polskie instytucje publiczne. Na próżno szukać wśród nich takiej, która w tym okresie robiłaby to świadomie, celowo i dla fotografii jako takiej. Publiczne zbiory w dużej mierze powstawały dzięki darom osób prywatnych i tak samo było z fotografiami, których znaczna część trafiała do instytucji muzealnych i naukowych właśnie tą drogą. Przekazywali je sami fotografowie, artyści – autorzy przedstawionych na nich dzieł i wreszcie badacze, chcąc w ten sposób przysłużyć się nauce (Kunasiewicz pisał o „nader miłym obowiązku”¹²¹). Jako bardzo reprezentatywny przykład posłużyć może Gabinet Archeologiczny UJ, założony w 1867 r., który już od początku swojego istnienia miał gromadzić nie tylko obiekty oryginalne, ale również różnego typu reprodukcje i kopie, w tym fotografie. Zasób powstawał dzięki darom, stąd trudno dopatrzeć się w nim logiki czy celowości: każdy ofiarodawca nadsyłał bowiem to, co sam uważał za wartościowe. I tak pierwsza fotografia w zbiorze Gabinetu – przedstawiająca marmurową głowę Seneki znalezioną w Villa di Cicerone w Pompejach, ofiarowana przez Władysława Czartoryskiego – w inwentarzu sąsiaduje z odlewem twarzy figury Jana Tarnowskiego z nagrobka w Tarnowie oraz „wzorem doryku” z Partenonu w technice akwarelowej¹²².

Do zbiorów warszawskiego Muzeum Sztuk Pięknych w XIX w. trafiły zaledwie pojedyncze zdjęcia¹²³, inaczej niż do krakowskiego Muzeum Narodowego, ale w przypadku tego drugiego sytuacja taka niewątpliwie wynikała ze ścisłego powiązania muzeum ze środowiskiem naukowym: jego dyrektorem był wówczas Władysław Łuszczkiewicz. W ostatnich latach XIX w. fotografie do zbiorów

krakowskiego muzeum zaczęły trafiać również w wyniku zakupów, a nawet zleceń (np. w 1888 r. zamówiono – niewątpliwie na potrzeby badań Łuszczkiewicza – fotografię tryptyku w Pławnie¹²⁴); zawarto również umowę z zakładem Ignacego Kriegera, w ramach której miał on składać do muzeum „obowiązkowy dar”, ilekroć fotografował obiekty ze zbiorów tej instytucji¹²⁵.

W STRONĘ MASOWOŚCI

Jest rzeczą oczywistą, że naukowe (lub paronaukowe) zastosowania fotografii stanowiły tylko jeden poziom jej funkcjonowania w ówczesnej rzeczywistości. Pod względem ilościowym ważniejszy był zapewne (a jest to bardziej intuicja niż fakt – nie sposób dziś tego dowiedzieć) obszar czysto prywatny – innymi słowy, bardzo duża część (większość?) wytwarzanych w drugiej połowie XIX w. fotografii zabytków i dzieł sztuki była nabywana „ku pamięci”, na prezent lub w charakterze dekoracji. Kupowano je od fotografów albo w księgarniach, skąd trafiały do domowych zbiorów, albumów, na ściany i stoliki – te najbardziej luksusowe jako pierwowzory dzisiejszych *coffee table books*. Jakkolwiek trywialnie by to nie zabrzmiało, ogromna liczba różnego typu „obrazków”, w dużej mierze będących reprodukcjami (w tym fotograficznymi) dzieł sztuki, produkowana była – przynajmniej w Europie Zachodniej, ale nie ma powodów sądzić, by na ziemiach polskich było inaczej – właśnie z myślą o ozdabianiu wnętrz¹²⁶. W prześmiewczym tonie tę popularyzację fotografii komentował publicysta Józef Kenig: „chcesz zachować ad aeternam rei memoriae wspomnienie ulicy, gdzie miałeś miłe spotkanie, pokoju, gdzie byłeś szczęśliwy, kościoła gdzie ślub brałeś, albo cmentarza gdzie cię pochowają; wołasz p. Mieczkowskiego [Jana, warszawskiego fotografa – A. B.] a ten fotografuje wszystko za daną cenę, o ile nam mówiono, bardzo umiarkowaną”¹²⁷.

Już samo zróżnicowanie form zdjęć pokazuje, że były one skierowane do różnego typu odbiorców, w tym również do szerokiej publiczności. Obok wspomnianych kosztownych albumów, dostępnych dla wąskiej grupy klientów,

119 O kolekcji zob. Kolak 1966.

120 Korczyński 2018, s. 93.

121 ANPP, TNK-78, k. 25.

122 *Inwentarz GA 1867–1903*, poz. 1571–1573.

123 Jackiewicz 2009, s. 15, 20.

124 *Inwentarz zbiorów*, s. 117, poz. 731.

125 *Sprawozdanie 1896*, s. 12. Pierwszy dar obowiązkowy Krieger złożył w 1896 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 223, poz. 1527).

126 Renie 2006.

127 [Kenig] 1855, s. 3.

128 Piotrowski 1995, s. 15–18.

wydawane były fotografie nastawione na masowego odbiorcę. Charakterystycznym rodzajem takich fotografii były zdjęcia stereoskopowe, a więc podwójne, przeznaczone do oglądania w specjalnym urządzeniu, dzięki czemu powstawało wrażenie trójwymiarowości. Tego typu fotografie z założenia stanowiły rodzaj rozrywki, za sprawą której, nie ruszając się z własnego fotela, można było odbyć wizualną podróż po odległych zakątkach świata – albo i zupełnie

10. Kazimierz I Odnowiciel, grafika Aleksandra Lessera. Fot. nieznaną, 2. połowa XIX w. MHK, nr inw. MHK-FS4452/IX/2.

bliskich, bo zestawami tego typu zdjęć dysponowało wielu polskich fotografów¹²⁸. Z kolei wprowadzenie zdjęć typu *carte-de-visite*, oznaczające zmniejszenie formatu odbitek poprzez wykonywanie kilku ujęć z jednego negatywu, pozwoliło na obniżenie cen. W takim formacie powielane były różnego typu przedstawienia, zarówno zdjęte „z natury” portrety i widoki, jak i reprodukcje dzieł sztuki czy też rozmaitych rycin (rycinek, obrazków...) z portretami bohaterów narodowych i scenkami historycznymi, zwłaszcza o wydźwięku patriotycznym [il. 10]¹²⁹. O ile ryciny te zachowane są do dziś w formie odbitek graficznych, ich fotograficzne reprodukcje same w sobie niewiele wnoszą; znacznie więcej mówią one natomiast o ówczesnym społeczeństwie i o tym, co interesowało odbiorców w tym czasie i co było dla nich ważne.

Powszechnym sposobem fotografów na docieranie do klientów ze swoimi wyrobami (wśród których nieraz znajdowały się zdjęcia miast czy dzieł sztuki) było ich ekspozycje w witrynach lub gablotach. „Obrazkiem Waszym cieszymy się tutaj – przed fotografią ciuciubabki, wywieszoną u Friedleina [Józefa, krakowskiego księgarza – A. B.], zawsze stojących widzów” – informował w 1865 r. Łepkowski Kraszewskiego¹³⁰. Cel tego typu działań niewątpliwie był przede wszystkim komercyjny – wystawione na widok publiczny zdjęcia miały zainteresować, a w rezultacie skłonić do ich kupienia. Niejako poszerzeniem owej gablotki, dostępnej przecież tylko wąskiemu gronu przechodniów, było wyjście z fotografiami w świat – a dokładniej: na wystawy światowe. W ten sposób polscy fotografowie promowali jednocześnie siebie samych, swoje wyroby, jak i przedstawione na nich obiekty i wreszcie – Polskę w ogóle, jakkolwiek na wystawach światowych występującą pod flagami zaborców¹³¹.

Rozpowszechnianie fotografii w formie odbitek na papierze światłoczułym miało jednak swoje ograniczenia, co doprowadziło do wynalezienia różnych technik fotomechanicznych i fotochemigraficznych, takich jak światłodruk, który jako pierwszy na ziemiach polskich stosowali od początku lat 70. XIX w. Karol Beyer i Melecjusz Dutkiewicz¹³². Pozwoliły one na powielanie fotografii za pomocą

¹²⁹ Bardzo dużo reprodukcji tego typu można znaleźć np. w zespole negatywów z krakowskiego zakładu Kriegerów, znajdującym się w zbiorach MHK.

¹³⁰ BJ, 6517 IV, k. 197. Chodzi o obraz Kraszewskiego *Ciuciubabka na cmentarzu*, wystawiony na wystawie TPSP w 1865 r. (*Sprawozdanie 1865*, s. 10, poz. 166). Fotografia tego

obrazu, wykonana przez zakład Ludwika Krakowa, znajduje się w BJ, sygn. IF 9028.

¹³¹ Kurz 2017, s. 95–99.

druku w książkach, albumach czy gazetach. Istotną rolę w upowszechnianiu dzieł sztuki odgrywały w drugiej połowie XIX w. pisma ilustrowane, takie jak „Tygodnik Ilustrowany”, które pod koniec stulecia na swoich łamach zamiast drzeworytów coraz częściej zamieszczały fotografie reproduktowane metodą rastrową – autotypią¹³³.

ZAKOŃCZENIE

„Trzeba było przedtem udawać się na miejsce by rozważyć te słynne pomniki, albo poprzestać na rysunkach, niedokładnych, niedostatecznych, pomimo wszelkich zdolności rysownika. Dziś fotografia przedstawia je nam w całości w swych cudnych obrazach” – pisał anonimowy autor (zapewne Bolesław Podczaszyński) w roku 1855¹³⁴. Wynalazek fotografii umożliwił zapoznanie się z wyglądem nawet bardzo odległych obiektów, jednocześnie wiernością swoich obrazów przewyższał wcześniej stosowane techniki. Powodów z kolei, by zapoznawać się z owymi obiektami, jak starałam się pokazać w niniejszym artykule, było wiele: od zupełnie prywatnych chęci zachowania ważnego lub

pięknego widoku nie tylko we własnej pamięci, ale i na papierze – jak Talbot nad jeziorem Como, aż po naukowe badania, prowadzone zwłaszcza w środowisku krakowskim, mające na celu opracowanie dziejów sztuki polskiej. Właśnie ten ostatni aspekt z perspektywy historii sztuki wydaje się szczególnie istotny – wszak druga połowa XIX w. to okres powstawania tej dyscypliny, za przedmiot swoich badań mającej dzieła sztuki same w sobie – a więc to właśnie, co jest *photographiable* (daje się sfotografować), używając określenia André Malraux¹³⁵. Bardzo zasadne jest więc powtórzenie zadawanego już wielokrotnie w literaturze pytania, czy historia sztuki w ogóle mogłaby powstać, gdyby nie fotografia? Ale jednocześnie należy zauważyć, że była ona jedynie narzędziem, oprócz którego potrzebne było także osobiste zaangażowanie wielu badaczy i miłośników amatorów, tworzących gęstą sieć wzajemnych kontaktów, przesyłających sobie z trudem wykonane zdjęcia i ich opisy, dalej – niezliczone godziny spędzone na posiedzeniach naukowych gremiów i poświęcone na mozolne przepisywanie dokumentów w archiwach i wszystkie inne żmudne działania, wynikające z głębokiego przekonania o konieczności badania ojczystych pamiątek.

¹³² O początkach technik fotomechanicznych w Polsce zob. Bednarek 2018, s. 81–88.

¹³³ O fotografiach dzieł sztuki w „Tygodniku

Ilustrowanym” zob. Nowak-Mitura 2015, s. 86–89; o drzeworycie i autotypii zob. ibidem, s. 23–31, 47–51.

¹³⁴ *Fotografia* 1855, s. 27.

¹³⁵ Malraux [1951], s. 28 (polskie tłumaczenie: Malraux [2005], s. 197).

ANNA BEDNAREK
WOJCIECH WALANUS

Katalog

Wprowadzenie

Układ katalogu opiera się na kryterium topograficznym i ikonograficznym: noty katalogowe uporządkowane są alfabetycznie według nazw miejscowości, w których obecnie znajdują się obiekty stanowiące temat fotografii. Dotyczy to zarówno budowli i ich wyposażenia (np. kościoły, rezydencje), jak i przedmiotów znajdujących się w zbiorach kościelnych, muzeach lub kolekcjach prywatnych. Założenie to odpowiada w znacznym stopniu rzeczywistemu układowi odbitek w Fototece, niepozabawionemu zresztą różnymi niekonsekwencjami, które w katalogu starano się wyeliminować. W przypadku fotografii obiektów zniszczonych, zaginionych lub takich, których obecnego miejsca przechowywania nie udało się ustalić, przyjęto ostatnią znaną lokalizację (tak np. dla zdjęć rysunków ze zbiorów Tarnowskich w Dzikowie, które spłonęły w 1927 r., zob. nry kat. 141–145). Na końcu katalogu (poza układem topograficznym) umieszczono ponadto fotografie dzieł, dla których brak jakichkolwiek danych tego typu (np. reprodukcje rycin z natury rzeczy występujących w wielu egzemplarzach), uszeregowane według nazwisk twórców oryginałów (nry kat. 1675–1734), względnie według rodzaju sfotografowanych przedmiotów (ceramika, tkaniny, ryciny – nry kat. 1735–1741). Jedynym wyjątkiem od powyższych zasad jest wyjątkowo bogaty zespół zdjęć I. Kriegera, ukazujących przedmioty ze zbiorów Izabeli Działyńskiej w Gołuchowie (nry kat. 211–274). Przedmioty te są obecnie częściowo zaginione, częściowo rozproszone po różnych muzeach, jednak ze względu na unikatowy charakter tego zespołu, o wspólnym autorstwie, czasie powstania i proveniencji, zdecydowano się zaprezentować go w katalogu w całości w jednym miejscu.

Należy zaznaczyć, że fotografie obiektów, które same w sobie są różnego rodzaju odwzorowaniami lub kopiami (jak odlewy gipsowe, obrazy, rysunki, akwarele, ryciny, a także modele, projekty i rysunki pomiarowe), traktowane są jak fotografie z oryginałów. Na przykład zdjęcie rysunku przedstawiającego nagrobek Zofii Bonerowej w kościele Mariackim w Krakowie, autorstwa Maksymiliana Cery (nr kat. 666), zostało umieszczone nie pod zbiorami

Archiwum Narodowego w Krakowie, gdzie rysunek ten się znajduje, lecz wśród innych fotografii tego kościoła; podobnie reprodukcji przechowywanego w Poznaniu obrazu Aleksandra Gryglewskiego, ukazującego wnętrze kaplicy Zygmuntońskiej, należy szukać pod fotografiami tejże kaplicy (nr kat. 459). W takich wypadkach w tytule not podany jest rodzaj kopii i miejsce jej przechowywania, o ile jest znane.

W obrębie miejscowości obowiązuje następujący porządek not: plany, panoramy i widoki ogólne, obwarowania, place i ulice wraz z zabudową (w kolejności alfabetycznej według nazw), budowle sakralne (kościół, cerkwie – w kolejności alfabetycznej według wezwań), budowle publiczne (siedziby władz administracyjnych, uczelnie i szkoły), muzea i kolekcje (publiczne i prywatne, również w porządku alfabetycznym), obiekty komercyjne, rezydencje (zamki, pałace), parki i ogrody, pomniki. Szczególnym przypadkiem jest Kraków ze względu na obfitość dotyczących go fotografii, co wymusiło pewne modyfikacje opisanego schematu: wśród kościołów pierwsze dwa miejsca, wobec rangi i dużej liczby widoków, zajmują katedra i kościół Mariacki, z pozostałych zaś wyodrębniono kościoły klasztorne, uporządkowane nie według wezwań, lecz według nazw zgromadzeń zakonnych, które w potocznym obiegu są częściej używane niż patrocinia.

W obrębie jednej budowli widoki zewnętrzne poprzedzają wewnętrzne, w kolejności zgodnej z zasadą „od ogółu do szczegółu”: plany i pomiary, widoki ogólne, poszczególne części budowli, detale architektoniczne, dekoracja trwale związana z architekturą (rzeźba architektoniczna, sztukaterie, malowidła ściennie itd.). Elementy wyposażenia kościołów uszeregowane są następująco: ołtarze, ambony, stalle, ławki, chrzcielnice, nagrobki i epitafia (w przypadku większej liczby ułożone alfabetycznie według nazwisk osób upamiętnionych), pojedyncze dzieła sztuki (obrazy, rzeźby, dzieła rzemiosła artystycznego). W przypadku katedry krakowskiej osobno zaprezentowano zdjęcia kaplic, uporządkowane zgodnie z ich usytuowaniem w świątyni (od kaplicy Trójcy Świętej w narożniku pn.-zach. do kaplicy św. Krzyża

w pd.-zach.), wraz z wystrojem. Wśród nagrobków na pierwszym miejscu uwzględniono królewskie i biskupie, w kolejności chronologicznej według dat sprawowania urzędu (wyjątkiem są nagrobki w kaplicy Zygmuntowskiej, integralnie związane z jej architekturą); podobną zasadę przyjęto także przy katedrze gnieźnieńskiej. Fotografie obiektów w muzeach (a także np. w skarbcach kościelnych) ułożone są według nazwisk artystów, a w przypadku dzieł anonimowych według gatunków sztuki: od malarstwa i rzeźby do poszczególnych dziedzin rzemiosła artystycznego (złotnictwo, ceramika, wyroby ze szkła, tkaniny, broń, meble). W obrębie tych gatunków obowiązuje porządek chronologiczny według czasu powstania przedmiotów.

Każda nota katalogowa składa się z następujących elementów:

- temat fotografii, przy którym podano także nazwisko fotografa (o ile jest znane) i datowanie zdjęcia;
- aktualna sygnatura fotografii oraz dawne numery inwentarzowe;
- technika wykonania odbitki, jej wymiary (w cm) i wymiary podkładu (w przypadku podwójnych podkładów – tzn. gdy karton z odbitką naklejony jest na drugi karton lub tekturę – podano wymiary większego z nich);
- opis;
- pochodzenie (wraz z datą pozyskania, jeśli jest znana);
- miejsce przechowywania negatywu (jeśli jest znane);
- najwcześniejsza znana pozycja bibliograficzna, w której fotografia została opublikowana (pominięto publikacje z 2. połowy XX w. i późniejsze);
- uzasadnienie atrybucji i datowania fotografii, ewentualnie okoliczności jej powstania.

Temat zawiera nazwę miejscowości, określenie budowli lub instytucji, w której znajduje się sfotografowane dzieło, jego nazwę lub tytuł (np. obrazu), ewentualnie także nazwisko jego twórcy. Kościoły identyfikowane są zwykle tylko za pomocą funkcji (katedra, parafialny, danego zakonu), chyba że jest ich w danej miejscowości więcej niż jeden – wówczas podawane jest także wezwanie. Dawne numery inwentarzowe odnoszą się do archiwalnych inwentarzy Gabinetu Historii Sztuki UJ, Gabinetu Archeologicznego UJ, Zakładu Historii Sztuki UJ oraz Muzeum Uniwersyteckiego Sztuki i Archeologii (na ich temat zob. Walanus 2014), które były także podstawowym źródłem danych o proveniencji fotografii.

Identyfikacji techniki dokonano na podstawie oglądu odbitek przy pomocy lupy (o powiększeniu 30×) lub mikroskopu (80×). Zdecydowana większość ujętych w katalogu zdjęć to odbitki na papierze albuminowym, z reguły łatwym do rozpoznania nawet „nieuzbrojonym” okiem. Bez bardziej

zaawansowanych narzędzi nie zawsze możliwe natomiast było rozróżnienie odbitek kopiowanych stykowo: na papierze kolodionowym błyszczącym i żelatynowo-srebrowym, niekiedy również odbitek wywoływanych na papierze żelatynowo-srebrowym. Idąc za sugestią Jamesa M. Reilly’ego (Reilly 2001, s. 67), przyjęto dla takich przypadków określenie „odbitka srebrowa”.

W opisie uwzględnione są przede wszystkim sygnatury fotografów (adnotacje odbite z negatywów, pieczęcie firmowe, nadruki itp.), oznaczenia własnościowe (odciski pieczęci stosowanych w Gabinetcie i Zakładzie Historii Sztuki UJ, Gabinetcie Archeologicznym UJ oraz Muzeum UJ – zapisane za pomocą skrótów, rozwiniętych na końcu niniejszego wprowadzenia) oraz najważniejsze z występujących na fotografiach adnotacji (bliskie chronologicznie dacie powstania zdjęć i zawierające istotne informacje historyczne). Pominięte zostały adnotacje późniejsze, zwłaszcza z 2. połowy XX w., a także licznie występujące oznaczenia drukarskie. W opisie zrezygnowano również z rejestrowania dawnych numerów inwentarzowych, które nanoszone były na fotografiach za pomocą pieczęci z licznikiem (nr inw. GHS) lub odręcznie. Pełne opisy wszystkich odbitek dostępne są w internetowej bazie danych Fototeki IHS UJ (www.fototeka.ihs.uj.edu.pl).

Czas wykonania fotografii, o ile nie wynikał bezpośrednio z niebudzących wątpliwości adnotacji, ustalano często na podstawie daty nabycia (stanowiącej *terminus ad quem*). Szczególny przypadek stanowią odbitki pochodzące ze spuścizny Józefa Łepkowskiego, którą w 1892 r. zakupił Konstanty Przezdziecki, a w 1894 przekazał Gabinetowi Archeologicznemu – przesłanką do ramowego datowania jest oczywiście pierwsza z tych dat. Innym źródłem informacji były reprodukcje w publikacjach drukowanych, wreszcie – kwerendy bibliograficzne i archiwalne. W identyfikacji autorów zdjęć pomocne były także zespoły negatywów Ignacego Kriegera, Stanisława Tomkowicza i Włodzimierza Demetrykiewicza, zachowane odpowiednio w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, Muzeum Narodowym w Krakowie i Instytucie Sztuki PAN w Warszawie – na potrzeby katalogu przyjęto, że obecność negatywu w którymś z tych zespołów jest wystarczającą przesłanką do ustalenia autorstwa danej odbitki. Wiele fotografii wykonanych zostało w zakładach, które działały pod nazwiskiem założyciela mimo jego śmierci (np. zakład Ignacego Kriegera, odziedziczony przez jego syna Natana i córkę Amalię) lub w których stale lub okazjonalnie zatrudniano pomocników, dlatego nie ma pewności, kto naprawdę wykonał zdjęcie. W takich przypadkach dla uproszczenia w notach jako autor podany jest tylko właściciel atelier (z reguły

jego nazwisko funkcjonowało zresztą jako nazwa zakładu), niekiedy także (w nawiasie) nazwisko współpracownika, któremu udało się przypisać konkretną fotografię. Do datowania wielu zdjęć (głównie I. Kriegera) wykorzystano informacje na temat czasu pozyskania identycznych odbitek do zbiorów Museum für Angewandte Kunst w Wiedniu (dawniej k.k. Österreichisches Museum für Kunst und Industrie); dane te zaczerpnięto z internetowego katalogu zbiorów tej instytucji (www.sammlung.mak.at). W tych i wszystkich innych, mniej oczywistych przypadkach przedstawione w notach ustalenia co do okoliczności powstania fotografii zostały opatrzone krótkimi uzasadnieniami, z odwołaniem do źródeł. Przy braku jakichkolwiek przesłanek podano datowania orientacyjne, np. „XIX/XX w.”, które

obejmuje koniec XIX w. i początek XX, lub „XIX-XX w.”, odnoszące się do jeszcze szerszego okresu – od 2. połowy XIX do I. ćwierci XX stulecia.

Wiele fotografii z opracowanego zespołu zachowało się w Fototece w dwóch lub kilku egzemplarzach. Z reguły różnią się one między sobą cechami fizycznymi (wymiarami, sposobem oprawy, oznaczeniami itp.), a także proveniencją, zasadne było więc uwzględnienie ich w katalogu w postaci skróconych not, z pominięciem tytułu, autorstwa, datowania i uzasadnienia, oraz bez ilustracji. Z kolei w przypadku dwóch lub więcej odbitek naklejonych na jednym kartonie dotycząca go partia opisu zawarta jest tylko w nocie poświęconej pierwszej z nich (opis jest jednak powtarzany, jeśli noty nie sąsiadują ze sobą).

Odciski pieczęci najczęściej występujące na fotografiach ujętych w katalogu (kolorem zaznaczono skróty zastosowane w notach katalogowych)

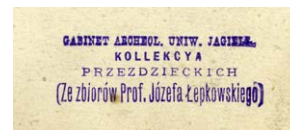
pieczęć AHSUJ

„APARAT HISTORII SZTUKI / UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO”

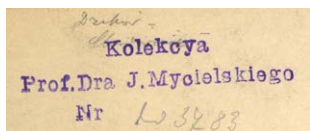
pieczęć GAUJ

„GABINET ARCHEOLOGICZNY / UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO / W KRAKOWIE”

pieczęć GAKP

„GABINET ARCHEOL. UNIW. JAGIELL. / KOLEKCJA PRZEDZIECKICH / (Ze zbiorów Prof. Józefa Łepkowskiego)”

pieczęć KJM

„Kolekcya / Prof. Dra J. Mycielskiego / Nr”

pieczęć MUSIA

„Muzeum Uniw. Sztuki i Archeologii / w Krakowie”

pieczęć MUSIA [z herbem]

„MUZEUM UNIwersYTECKIE SZTUKI I ARCHEOLOGII / W KRAKOWIE”

pieczęć MSUJ

„MUZEUM SZTUKI U. J. / W KRAKOWIE”

pieczęć okrągła ZHSUJ

„Zakład Historii [Historii] Sztuki / Uniw. Jagiell.”

pieczęć trójkątna ZHSUJ

„Z / HS / UNIW. / JAGIELL.”

1. Balice, pałac Radziwiłłów, sień z figurami królów polskich. Fot. nieznany, nie później niż 1887
 IHSUJ P 000030; d. nr inw. GHS: 3515
 Odbitka albuminowa, 20,7×23,6 / 27,8×35,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Balice”.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)
 Widoczne na fotografii rzeźby Pawła Filippiego usunięto przy przebudowie pałacu w latach 1887–1894 (Tomkowicz 1906, s. 3).

2. Baranów Sandomierski, zamek, widok elewacji pd. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898
 IHSUJ P 000040
 Odbitka albuminowa, 16×22,3 / 24,4×34,6
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1092/K
 Fotografia ukazuje zamek w stanie sprzed pożaru w 1898 r. (Zabytki 2016, s. 153).

3. Baranów Sandomierski, zamek, fragment elewacji pd. Fot. I. Krieger, 1898–1901
 IHSUJ P 000043
 Odbitka albuminowa, 20,3×25,5 / 27,8×36,7
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1091/K
 Publ.: „Architekt”, 2, 1901, nr 8, tabl. 1.
 Fotografia ukazuje zamek po lub w trakcie restauracji przeprowadzonej w latach 1898–1901 (Zabytki 2016, s. 153).

Odbitka z tego samego negatywu:

4.
 IHSUJ P 000044
 Odbitka albuminowa, 17,9×23,5 / 24,5×34,5

5. Baranów Sandomierski, zamek, widok na wieżę bramną. Fot. I. Krieger, 1898–1901
 IHSUJ P 000045
 Odbitka albuminowa, 20,3×25,5 / 27,8×37
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Baranów – Wejście do zamku”. Verso kartonu: pieczęć KJM;
pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2063/K
Publ.: „Architekt”, 2, 1901, nr 8, s. 115.
Datowanie: zob. nr kat. 3.

Odbitka z tego samego negatywu:

6.

IHSUJ P 000046

Odbitka albuminowa, 18×23,5 / 24,5×34,5

7. Baranów Sandomierski, zamek, dziedziniec.

Fot. I. Krieger, 1898–1901

IHSUJ P 000049

Odbitka albuminowa, 20×25,8 / 27,8×36,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Baranów – Dziedziniec zamkowy”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1093/K, MHK-2061/K

Publ.: „Architekt”, 2, 1901, nr 8, tabl. 11.

Datowanie: zob. nr kat. 3.

Odbitka z tego samego negatywu:

8.

IHSUJ P 000050

Odbitka albuminowa, 19×25,2 / 24,5×34,6

9. Baranów Sandomierski, zamek, dziedziniec.

Fot. I. Krieger, 1898–1901

IHSUJ P 000051

Odbitka albuminowa, 18,8×25 / 24,5×34,5

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7666/K

Datowanie: zob. nr kat. 3.

10. Baranów Sandomierski, zamek, sklepienie gabinetu w baszcie pn.-wsch. Fot. I. Krieger, 1898–1901

IHSUJ P 000065

Odbitka albuminowa, 20,3×25,5 / 28×34,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Baranów. Zamek. / Stiuki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1098/K

Publ.: „Architekt”, 2, 1901, tabl. 11.

Fotografie wewnątrz zamku (nry kat. 10, 12, 14), podobnie jak większość widoków zewnętrznych (nry kat. 3–9), powstały zapewne po lub w trakcie restauracji przeprowadzonej w latach 1898–1901 (*Zabytki* 2016, s. 153).

Odbitka z tego samego negatywu:

11.

IHSUJ P 000064

Odbitka albuminowa, 20,7×25,9

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem kopiowym: „Baranów zamek / Sztukaterje”; adnotacja ołówkiem: „Sztukaterie [nieczytelne]”.

12. Baranów Sandomierski, zamek, kominek w komnacie na parterze w trakcie wsch. Fot. I. Krieger, 1898–1901
IHSUJ P 000067

Odbitka albuminowa, 19,8×25,4 / 27,9×27

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Baranów. Zamek. Kominek”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1094/K

Publ.: „Architekt”, 2, 1901, nr 8, s. 115.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 10.

Odbitka z tego samego negatywu:

13.

IHSUJ P 000066

Odbitka albuminowa, 16,7×24,5 / 24,7×34,6

14. Baranów Sandomierski, zamek, kominek w komnacie na parterze w trakcie wsch. Fot. I. Krieger, 1898–1901
IHSUJ P 000068

Odbitka albuminowa, 19,3×25,4 / 28×34,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Baranów. Zamek. / Kominek”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1095/K

Publ.: „Architekt”, 2, 1901, nr 9, s. 139.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 10.

15. Baranów Sandomierski, zamek, portal komnaty na piętrze w trakcie wsch. Fot. I. Krieger, 1898–1901

IHSUJ P 000071

Odbitka albuminowa, 20,1×25,5 / 28×37,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7481/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 10.

Odbitka z tego samego negatywu:

16.

IHSUJ P 000069

Odbitka albuminowa, 19,5×25,7 / 24,6×34,4

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

17. Bejsce, kościół parafialny, kaplica Firlejów, ołtarz. Fot. I. Krieger, lata 90. XIX w. (?)

IHSUJ P 000125

Odbitka albuminowa, 11,5×16,9

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3100/K

Fotografie kościoła w Bejskach (nr kat. 17–20) powstały być może w związku z prowadzonymi około 1893 r. badaniami Sławomira Odrzywolskiego (ANPP, PAU w 1-23, s. 39).

18. Bejsce, kościół parafialny, kaplica Firlejów, nagrobek Mikołaja Firleja i Elżbiety z Ligęzów, część górna.

Fot. I. Krieger, lata 90. XIX w. (?)

IHSUJ P 000127

Odbitka albuminowa, 11,9×17,1

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „firlejow w Bejsce” [!].

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3106/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 17.

19. Bejsce, kościół parafialny, kaplica Firlejów, nagrobek Mikołaja Firleja i Elżbiety z Ligęzów, część dolna.

Fot. I. Krieger, lata 90. XIX w. (?)

IHSUJ P 000129

Odbitka albuminowa, 11,3×16,7

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3105/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 17.

20. Bejsce, kościół parafialny, chrzcielnica.

Fot. I. Krieger, lata 90. XIX w. (?)

IHSUJ P 000132

Odbitka albuminowa, 10,7×16,8

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3108/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 17.

21. Berlin, Kunstgewerbemuseum, klejnot znaleziony na dziedzińcu dworu w Abrahamowicach. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 000001; d. nr inw. GHS: 7508

Odbitka albuminowa, 9,6×13,4 / 11×16,6

Recto kartonu: druk: „I. KRIEGER W KRAKOWIE”. Verso kartonu: druk: „I. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten / Naśladowanie / zastrzega się”; pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5996/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CXCVI, il. 40.

Fotografia demonstrowana była 22 XI 1900 na posiedzeniu KHS AU (ANPP, PAU w 1-24, s. 113).

22. Będzin, ruiny zamku, widok od pn. wsch.

Fot. A. Janowski, nie później niż 1899 (?)

IHSUJ P 000182

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,4×10,6 / 24,7×34,5

Dar KHS AU dla GHS (?)

Publ.: *Polska* 1930, t. I, il. 285.

Autorstwo Janowskiego wg cyt. publikacji. Fotografia wraz z innymi (nr kat. 23, 1366) była prawdopodobnie prezentowana na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1899 („SCPAU”, 4, 1899, nr 7, s. 9; „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXI).

23. Będzin, ruiny zamku, arkady nad fosą.

Fot. A. Janowski, nie później niż 1899 (?)

IHSUJ P 000183

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,2×10,7 / 24,7×34,5

Dar KHS AU dla GHS (?)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 22.

24. Biecz, widok ogólny miasta. Fot. nieznany, 1894-1900

IHSUJ P 000294

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,2×16,6 / 17,9×24

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Biecz. Widok ogólny [dopisek: „od strony pd-zachodniej”] z lewej Kośc. parafialny, na prawo / wieża ratuszowa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Tomkowicz 1900c, s. 169, il. 1.

Fotografia powstała po zakończeniu restauracji zewnętrznej strony kościoła, przeprowadzonej w latach 1892-1894 (ANK, 29/560/14, s. 279-280), podczas której m.in. ozdobiono szczyty sterczynami, widocznymi na zdjęciu.

25. Biecz, widok ogólny miasta. Fot. nieznany, nie później niż 1882

IHSUJ P 000295; d. nr inw. GHS: 5848

Odbitka albuminowa, 14,4×18,6 / 18,1×22,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Bujak 1902, il. 3.

Na fotografii nie widać torów linii kolejowej, doprowadzonej do Bieczy w 1882 r. (Ślowski 2004, s. 10).

26. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, widok od pd. zach.

Fot. nieznany, 1865–1866

IHSUJ P 000296

Odbitka albuminowa, 9,2×12,6 / 24,7×34,4

Recto odbitki: retusz.

Fotografia powstała po pokryciu kościoła w całości miedzianym dachem (1865), a przed początkiem budowy muru oporowego od południa (1866) ([Buchwald] 1866, s. 1; por. Ślowski 2006).

28. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, widok od pd. zach.

Fot. nieznany, 1894–1900 (1896?)

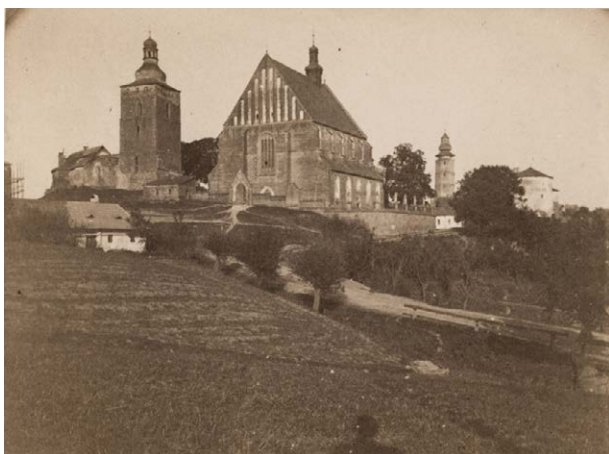
IHSUJ P 000298

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×16,7 / 18×24

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „1896 [?]”.

Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 176, il. 3.

Datowanie: zob. nr kat. 24.

27. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, widok od pd. zach.

Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1891

IHSUJ P 000297

Odbitka albuminowa, 6,5×8,8 / 24,7×34,4

Odbitka na kartonie, wtórnie przyciętym i naklejonym na tekturę.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-1135

Widoczny przy lewej krawędzi zdjęcia gmach szkoły – tu w trakcie budowy – ukończony został w 1891 r. (Ślowski 2004, s. 10).

29. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, widok od zach.

Fot. S. Tomkowicz, 1887–1892

IHSUJ P 000302

Odbitka albuminowa, 12,2×16,7 / 22×24,8

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-726

Tomkowicz po raz pierwszy odwiedził Biecz w 1887 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 175); fotografia powstała przed restauracją zewnętrznych elewacji kościoła, rozpoczętą w 1892 r. (ANK, 29/560/14, s. 279).

30. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, korpus nawowy, widok od pn. Fot. S. Tomkowicz (?), 1887–1892 (?)

IHSUJ P 000307; d. nr inw. GHS: 7003

Odbitka albuminowa, 12,5×17,2 / 22×25

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Biecz kośc. paraf”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Na autorstwo Tomkowicza wskazuje technika odbitki i rodzaj kartonu. Datowanie: zob. nr kat. 29.

31. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, dzwonnica.

Fot. S. Tomkowicz, 1892–1894

IHSUJ P 000309

Odbitka albuminowa, 12,3×17,2 / 22×24,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz – Dzwonnica”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-730

Fotografia wykonana z rusztowań ustawionych w związku z restauracją kościoła w latach 1892–1894 (ANK, 29/560/14, s. 279).

Odbitka z tego samego negatywu:

32.

IHSUJ P 000310

Odbitka albuminowa, 12,2×17,4 / 21,8×24,8

33. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, bramka w murze od wsch. Fot. nieznany, ok. 1880 (?)

IHSUJ P 000311; d. nr inw. GHS: 5851

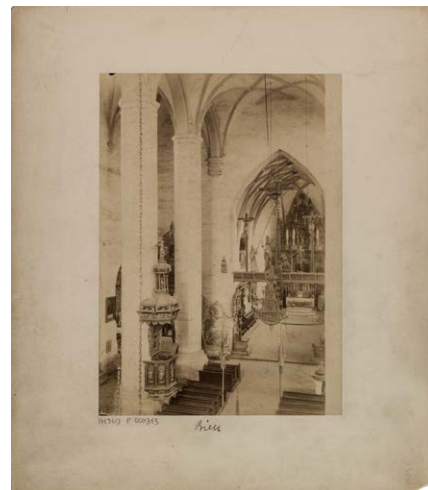
Odbitka albuminowa, 14,2×20 / 19×25,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Bujak 1902, il. 6.

Pod względem technicznym odbitka zbliżona do nru kat. 25, z którym łączy ją też proveniencja i wykorzystanie w tej samej publikacji.

34. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, wnętrze, widok na nawę główną i prezbiterium. Fot. S. Tomkowicz, 1887–1895

IHSUJ P 000313; d. nr inw. GHS: 7326

Odbitka albuminowa, 12,4×17,4 / 21,8×24,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-727

Tomkowicz po raz pierwszy odwiedził Biecz w 1887 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 175); fotografia ukazuje wnętrze kościoła przed rozpoczęciem restauracji w 1895 r. (ANK, 29/560/14, s. 30, 281).

Odbitka z tego samego negatywu:

35.

IHSUJ P 000312

Odbitka albuminowa, 12,7×17,6 / 21,6×24,8

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

36. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, wnętrze, filary międzynawowe. Fot. S. Tomkowicz, 1887–1895

IHSUJ P 000314; d. nr inw. GHS: 5841

Odbitka albuminowa, 12,5×17,4 / 22×25,2

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Biecz, wnetrze [!] kościoła”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-729

Publ.: Bujak 1902, il. 4.

Autorstwo wg: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CDIII. Datowanie: zob. nr kat. 34.

Odbitka z tego samego negatywu:

37.

IHSUJ P 000315

Odbitka albuminowa, 12,7×17,3 / 21,9×24,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

38. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny.

Fot. I. Krieger, 1890–1894

IHSUJ P 000322; d. nr inw. GHS: 1430

Odbitka albuminowa, 20,3×26 / 24,9×34,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Ołtarz w Bieczu (fara)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1902/K

Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 188, il. 14.

Fotografia ukazuje ołtarz po konserwacji wykonanej w latach 1889–1890 (Tomkowicz 1900c, s. 186).

Odbitka z tego samego negatywu:

39.

IHSUJ P 000321

Odbitka albuminowa, 20,1×25,8 / 28,1×38,1

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „183. Wielki Ołtarz w kościele parafialnym w Bieczu wiek XVII.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”.

40. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny.

Fot. S. Tomkowicz, 1890–1896

IHSUJ P 000323

Odbitka albuminowa, 12,4×17,1 / 21,9×24,9

Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Biecz, kościół farny / Ołtarz główny”.

Negatyw: MNK, nr inw. IV-557

Fotografia wykonana po odnowieniu ołtarza (zob. nr kat. 38), a przed rozpoczęciem restauracji wnętrza prezbiterium w 1896 r. (ANK, 29/560/14, s. 32, 284–285).

41. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny, fragment. Fot. S. Tomkowicz (?), 1890–1896 (?)

IHSUJ P 000324; d. nr inw. GHS: 1430

Odbitka albuminowa, 13,2×17,5 / 22×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Fotografia wykonana zapewne w tym samym czasie i przez tego samego autora, co nr kat. 40.

Odbitki z tego samego negatywu:

42.

IHSUJ P 000325

Odbitka albuminowa, 12,6×17,3 / 22×25

43.

IHSUJ P 000326

Odbitka albuminowa, 12,7×17,2 / 22×26,5

Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

44. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny, obraz Zdjęcie z krzyża (wg akwareli L. Łepkowskiego).

Fot. W. Rzewuski, 1865–1866

IHSUJ P 000328; d. nr inw. GA: 12071, MUSIA: 329

Odbitka albuminowa, 5,5×9 / 22,5×30

Na jednym kartonie z chromolitografowaną reprodukcją obrazu. Recto kartonu: druk: „Przedruk zakazany / Nakładem Tom. Jaszczóra w Bieczu / Z drukarni Mittaga i Wildnera w Prace. / Wizerunek Obrazu Pana Jezusa w kosciele parafialnym w Bieczu. / Na cel reparacyi tego koscioła. / Za tych, którzy ten obrazek po 50 kr. kupią, będzie w tém / kosciele przez 10 lat co miesiąc solenne nabożeństwo.”; pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia wykonanej w 1865 r. akwareli Ludwika Łepkowskiego, powstała między październikiem 1865 a sierpniem 1866 r. (Rogawski 1865, s. 2; [Buchwald] 1866, s. 2). Odbitka z sygnaturą Rzewuskiego w LBN, sygn. 1028 II.

45. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny, obraz Zdjęcie z krzyża. Fot. I. Krieger, 1899–1900 (?)

IHSUJ P 000327; d. nr inw. GHS: 7588

Odbitka albuminowa, 12,2×20,6 / 24,2×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2300/K, MHK-2301/K, MHK-2302/K

Publ. (?): „TGKGZ”, I, 1900, tabl. po s. 186.
 Fotografia wykonana zapewne przez I. Kriegera na zlecenie GKGZ (ANK, 29/560/9, s. 357; ANK, 29/560/33, asygnata nr II7 z 9 III 1900).

46. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz główny, obraz Zdjęcie z krzyża. Fot. nieznany, nie później niż 1889

IHSUJ P 000329; d. nr inw. GA: 12071
 Odbitka albuminowa, 10,6×16,9 / 24,7×34,6
 Odbitka na kartonie, wtórnie przyciętym i naklejonym na tekturę.
 Stan obrazu dowodzi, że fotografia powstała przed konserwacją przeprowadzoną w 1889 r. (Tomkowicz 1900c, s. 190).

47. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, ołtarz Niepokalanego Poczęcia NMP. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 000330; d. nr inw. GHS: 7717
 Odbitka albuminowa, 19,1×26 / 27,9×36,9
 Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Ołtarz Serca Jezusowego w kościele w Bieczu”, „w prezbiterium”. Verso kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.
 Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1658/K
 Publ.: Tomkowicz 1900c, s. 190, il. 15.

48. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, stalle w prezbiterium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 000356; d. nr inw. GHS: 1431
 Odbitka albuminowa, 20,7×26,3 / 28,1×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2246/K, MHK-7852/K
 Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 227, il. 41.

49. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, stalle w prezbiterium, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 000357; d. nr inw. GHS: 1433
 Odbitka albuminowa, 20,6×25,9 / 28,1×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje ołówkiem: [przekreślona] „Stalle w kościele św. Idziego (?)”, „farnym w Bieczu”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2244/K
 Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 229, il. 42.

Odbitka z tego samego negatywu:

50.

IHSUJ P 000358; d. nr inw. GHS: 1433

Odbitka albuminowa, 20,2×26 / 24,8×34,8

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „181. Stalle w kościele parafialnym w Bieczu wiek XVII.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Verso kartonu: adnotacja atramentem [przekreślona]: „Klatka schodowa malow. Smuglewicza / Fragment westybulu na piętrze”.

51. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, stalle w prezbiterium, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 000359; d. nr inw. GHS: 1432

Odbitka albuminowa, 20,3×25,9 / 28×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2245/K

Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 229, il. 42.

52. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, pulpit muzyczny.

Fot. S. Tomkowicz (?), 1890–1896

IHSUJ P 000360

Odbitka albuminowa, 12,6×17,4 / 22×25

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Biecz. Kościół parafialny, Pulpit z r 1633”.

Usytuowanie i otoczenie pulpitu wskazuje, że fotografia powstała w tym samym czasie, co nr kat. 40.

53. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, pulpit muzyczny.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 000361; d. nr inw. GHS: 7513

Odbitka albuminowa, 18,7×23,2 / 24×31,6

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1659/K

Fotografia powstała przed rozpoczęciem restauracji wnętrza prezbiterium w 1896 r. (zob. nr kat. 40).

54. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, pulpit muzyczny, fragment. Fot. nieznan, nie później niż 1898

IHSUJ P 000362; d. nr inw. GHS: 7513

Odbitka albuminowa, 17,5×23,7 / 24×31,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ. [jako rycina]: *Galizien* 1898, s. 557.

55. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, pulpit muzyczny, fragment. Fot. nieznany, nie później niż 1898

IHSUJ P 000363; d. nr inw. GHS: 7513

Odbitka albuminowa, 17,1×23,9 / 24×31,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ. [jako rycina]: *Galizien* 1898, s. 555.

57. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, stalle w nawie. Fot. S. Tomkowicz, 1887–1895

IHSUJ P 018606

Odbitka albuminowa, 8,5×11,4 / 10,9×16,5

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co nr kat. 56.

56. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, stalle w nawie.

Fot. S. Tomkowicz, 1887–1895

IHSUJ P 018605

Odbitka albuminowa, 8×11,4 / 10,9×16,2

Autorstwo wg adnotacji na odbitce w BASP (sygn. 3197).

Datowanie: zob. nr kat. 34.

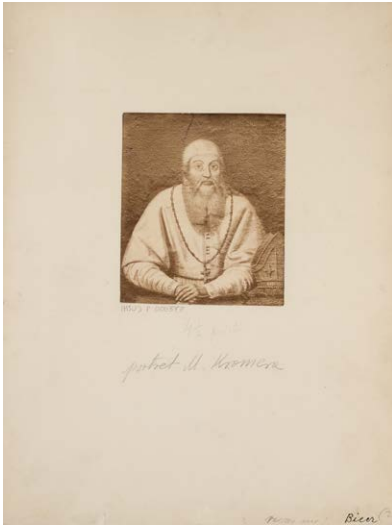
58. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, obraz Św. Katarzyna. Fot. nieznany, 1877–1878

IHSUJ P 000371

Odbitka albuminowa, 10,1×14,2 / 24,7×34,6

Odbitka na kartonie, wtórnie przyciętym i naklejonym na tekturę. Recto odbitki: retusz.

Fotografia wykonana najprawdopodobniej podczas konserwacji obrazu przeprowadzonej w Krakowie w latach 1877–1878 (ANK, 29/560/46; Tomkowicz 1900c, s. 191).

59. Biecz, kolegiata Bożego Ciała, Portret Marcina Kromera. Fot. nieznan, 1878 (?)

IHSUJ P 000377; d. nr inw. GHS: 7587

Odbitka albuminowa, 9,8×11,4 / 23,8×31,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Biecz”; adnotacja ołówkiem: „portret M. Kromera”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia ukazuje obraz po restauracji wykonanej w Krakowie w latach 1877–1878 (ANK, 29/560/46; Tomkowicz 1900c, s. 191); zapewne sfotografowano go przed odesłaniem do kościoła.

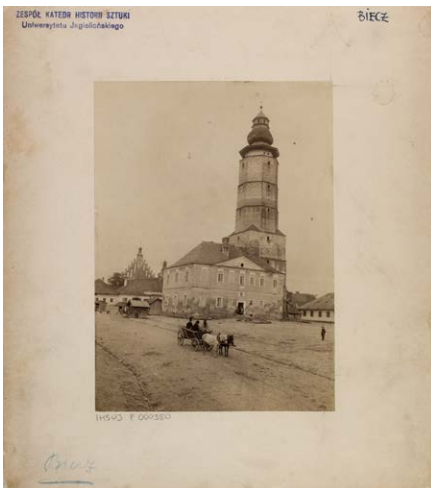
61. Biecz, wieża ratuszowa. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1894

IHSUJ P 000384

Odbitka albuminowa, 7,1×10,4 / 24,7×35

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-II34

Widoczny na zdjęciu szczyt korpusu kościoła parafialnego nie ma sterczyn, zrekonstruowanych w latach 1892–1894 (zob. nr kat. 24).

60. Biecz, ratusz. Fot. S. Tomkowicz, 1894–1900

IHSUJ P 000380

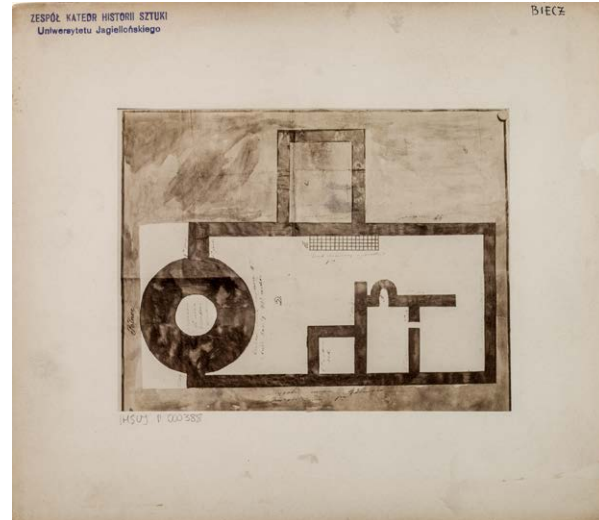
Odbitka albuminowa, 12×16,6 / 22×25

Recto kartonu: pieczęć „ZESPÓŁ KATEDR HISTORII SZTUKI / Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Nr. 1012.”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-723

Publ.: Tomkowicz 1900c, s. 236, il. 44.

Na fotografii widać szczyt kościoła parafialnego ze sterczynami zrekonstruowanymi w latach 1892–1894 (zob. nr kat. 24).

62. Biecz, tzw. zamek królowej Jadwigi, plan z 1877 r. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1900

IHSUJ P 000388

Odbitka albuminowa, 12,5×16,2 / 21,8×24,9

Recto kartonu: pieczęć „ZESPÓŁ KATEDR HISTORII SZTUKI / Uniwersytetu Jagiellońskiego”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-722

Dwa plany zamku z 1877 r. w końcu XIX w. znajdowały się w materiałach konserwatorskich Józefa Łepkowskiego, z których Tomkowicz korzystał podczas inwentaryzacji Bieczy (Tomkowicz 1900c, s. 245).

63. Biecz, Dom Kromera. Fot. nieznanymi, nie później niż 1894

IHSUJ P 000390

Odbitka albuminowa, 11,1×13,9 / 24,7×34,5

Odbitka na kartonie, wtórnie przyciętym i naklejonym na tekturę.

Na fotografii widoczny jest szczyt kościoła parafialnego bez sterczyn, zrekonstruowanych podczas restauracji w latach 1892–1894 (zob. nr kat. 24).

oraz wyposażenia (w czerwcu 1896 r. ambona, baldachim chrzcielnicy i ołtarze boczne nie były jeszcze odnowione, zob. „TGKGZ”, I, 1900, s. 432). Autorstwo wg pieczęci na nrze kat. 67.

65. Bieliny, kościół parafialny, freski na sklepieniu nawy.

Fot. J. Zajączkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000394; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,3×23,8 / 27,5×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

64. Bieliny, kościół parafialny, wewnątrz.

Fot. J. Zajączkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000393; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,1×24,4 / 27,5×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kościół parafialny w Bielinach / p. Nisko”.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Fotografie nr kat. 64–67, 70, 71, 74, 75, jednakowe pod względem techniki i rodzaju kartonu, ukazują wewnątrz kościoła po ukończeniu restauracji malowideł ściennych

66. Bieliny, kościół parafialny, freski na sklepieniu nawy.

Fot. J. Zajączkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000395; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,3×24,2 / 27,5×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

67. Bieliny, kościół parafialny, freski na sklepieniu nawy.

Fot. J. Zajązkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000396; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,3×24,3 / 27,5×36,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”.

Verso kartonu: pieczęć „Zakład artyst. fotograficzny / J. ZAJĄCZKOWSKIEGO / W JAŚLE”;

pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

70. Bieliny, kościół parafialny, elewacja pn. nawy.

Fot. J. Zajązkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000399; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,5×24,3 / 27,6×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

68. Bieliny, kościół parafialny, freski na sklepieniu prezbiterium.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1894

IHSUJ P 000397; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka albuminowa, 12,2×17,1 / 16,5×24,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019924

Widoczne na fotografii rusztowania wskazują, że powstała ona w trakcie restauracji fresków przeprowadzonej w 1894 r. pod nadzorem Demetrykiewicza (ANPP, K III-5 j.a. 19; por. „TGKGZ”, I, 1900, s. 415, 418, 427-428, 432-433).

Odbitka z tego samego negatywu:

71. Bieliny, kościół parafialny, fragment wnętrza z amboną.

Fot. J. Zajązkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000400; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19,2×24,3 / 27,6×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

69.

IHSUJ P 000398

Odbitka albuminowa, 12,1×17,1 / 16,5×24,9

72. Bieliny, kościół parafialny, fragment wnętrza z baldachimem chrzcielnicy. Fot. W. Demetrykiewicz, nie wcześniej niż 1894

IHSUJ P 000404; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka albuminowa, 11,6×15,6 / 16,4×24,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja: „Bieliny”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019922

Fotografia powstała po zakończeniu restauracji fresków (zob. nr kat. 68), a przed odnowieniem wystroju snycerskiego, które planowano w 1895 r. (ANPP, K III-5 j.a. 19, list W. Demetrykiewicza do Wydziału Krajowego we Lwowie z lipca 1895 r.).

73. Bieliny, kościół parafialny, iluzjonistyczny ołtarz boczny. Fot. W. Demetrykiewicz, nie wcześniej niż 1894

IHSUJ P 000405; d. nr inw. GHS: 6897

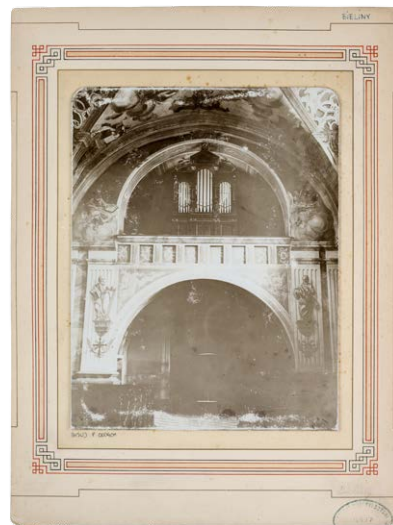
Odbitka albuminowa, 11,6×16,7 / 16,9×24,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019929

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 72.

74. Bieliny, kościół parafialny, chór muzyczny.

Fot. J. Zajączkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000401; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 18,9×24,4 / 27,6×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

75. Bieliny, kościół parafialny, podłucze chóru muzycznego. Fot. J. Zajączkowski, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 000403; d. nr inw. GHS: 6897

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 19×24,4 / 27,6×37,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1919/1920)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 64.

76. Bieliny, kościół parafialny, freski na podłuczcu chóru muzycznego. Fot. W. Demetrykiewicz, nie wcześniej niż 1894

IHSUJ P 000402; d. nr inw. GHS: 6897
 Odbitka albuminowa, 12×16,5 / 16,5×24,9
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja: „Bieliny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1919/1920)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019926
 Fotografia powstała po zakończeniu restauracji fresków, podczas której m.in. odsłonięto spod tynków przedstawienia piekła i czyścica pod chórem muzycznym (zob. nr kat. 68).

77. Bieżdziadka, dwór Romerów, ornat z kościoła parafialnego w Bieżdziej. Fot. S. Tomkowicz, 1893

IHSUJ P 000426; d. nr inw. GHS: 6926
 Odbitka albuminowa, 12,3×18 / 22,3×27
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Bieżdziadka”, „Kasel im Jahre 1768 von Alexander Romer (laut seinem Testament) der Kirche zu Biezdiedza geschenkt, in der Manufaktur Alex. Romer's gewirkt. Eigentum der oben erwähnten Kirche.”, „Rund um den Wappen Romer's befinden sich Buchstaben / Z C H A R K Z K O S S = Z Chyszowa Aleksander Romer / Kasztelan Zawichojski Kawaler Orderu / Ś. Stanisława = Alexander von Chyszów / Romer, Kastellan von Zawichost, / Ritter des St. Stanislaus-Ordens”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem:

„Bieżdziadka / ornat gobelinowy / Spr. Kom. hist. szt. t. v. str. CXXVII”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, szp. CXXVII, il. 34.

Fotografia powstała podczas pobytu Tomkowicza w Bieżdziej w 1893 r. (Tomkowicz [2001], s. 17); autor przedstawił ją na posiedzeniu KHS AU 15 III 1894 (ANPP, PAU W 1-23, s. 66).

78. Bodzentyn, kościół parafialny, nagrobek biskupa Franciszka Krasieńskiego. Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 000536; d. nr inw. GHS: 5897
 Odbitka srebrowa, 11×15,3 / 27,8×35,6
 Na jednym kartonie z nrem kat. 79. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Bis. Krasieński”, „Bodzentyn”.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXXIII, il. 31.
 Nadesłane przez Janowskiego „nowe” fotografie z Bodzentyna prezentowane były na posiedzeniu KHS AU 23 XI 1899 (ANPP, PAU W 1-24, s. 90-91; „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXXVI).

79. Bodzentyn, kościół parafialny, nagrobek biskupa Franciszka Krasieńskiego, fragment. Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 000537; d. nr inw. GHS: 5898
 Odbitka srebrowa, 10,3×16,6 / 27,8×35,6
 Na jednym kartonie z nrem kat. 78.

Dar KHS AU dla GHS (1906)
Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXXV, il. 32.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 78.

80. Bolesław, kościół parafialny, kaplica Ligęzów, ołtarz. Fot. W. Demetrykiewicz, 1895

IHSUJ P 000578; d. nr inw. GHS: 7512

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×17,3 / 24×31,6

Na jednym kartonie z nrem kat. 81. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Bolesławów” [poprawiona na „Bolesław”]. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „7512 Ołtarz z malown. obrazem na drzewie / w kaplicy Ligęzów. / 7411 Pomnik St. Ligęzy i żony Katarzyny / z r. 1605 w nadwornej kaplicy przy kościele”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019947

Zdjęcie ołtarza po konserwacji Demetrykiewicz prezentował na posiedzeniu GKGZ 26 VI 1895 (ANK, 29/560/9, s. 233).

81. Bolesław, kościół parafialny, nagrobek Stanisława i Katarzyny Ligęzów. Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1895 (?)

IHSUJ P 000579; d. nr inw. GHS: 7411

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,1×11,2 / 24×31,6

Na jednym kartonie z nrem kat. 80.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019950

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 80.

82. Bolesław, kościół parafialny, kielich. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 000581; d. nry inw. GHS: 0338, 0984

Odbitka albuminowa, 17,5×27 / 28,3×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „33.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kielich z Bolesławia pod Tarnowem”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kielich srebrny z Bolesławia (pod Tarnowem) / Napis: S.L. Pocilla R. Ungar A.D. 1569 / herb: (Orla głowa)”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1988/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-13).

83. Bruksela, Galerie d'Arenberg, Aleksander Kucharski, Portret królowej Marii Antoniny w więzieniu. Fot. nieznanymi, 1897 (?)

IHSUJ P 018990

Odbitka srebrowa, 18,3×22,6

Verso odbitki: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”; adnotacje atramentem: „Portrait de la Reine Marie Antoinette lorsqu'elle / se trouvait au temple, et très-exactement, jusqu'à l'épingle / même qui ferme son fichu, telle qu'elle était habillée peu de / temps avant qu'elle fut transférée au temple de la Conciergerie. / Ce portrait est peint par Kokarski, qui avait fait le portrait / de cette malheureuse Princesse en 1780. Il se trouva comme / garde nationale de service au temple, y vit la Reine, / la considéra avec grande attention, et rentré chez / lui, il s'occupa de la dessiner de mémoire. / Il fut encore une seconde fois de Service au / temple, examina de nouveau la Reine, et de / retour chez lui il acheva le portrait; je le tiens de / Kokarski lui-même; je l'avais connu autrefois / pour avoir été peint par lui, et il savait combien / j'étais attaché à la Reine. / (Signé) Auguste d'Arenberg. / Ce tableau est l'original, il en a été fait ensuite / par Kokarski plusieurs copies, et aussi par d'autres. / copié du tableau figurant dans la galerie / d'Arenberg, ce 15 septembre 1897.” „Aleksander Kucharski / Marja Antonina, kr. francuska”.

Publ. (?): „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. XLVI, il. 10.

84. Brzeziny, kościół parafialny, nagrobek Urszuli Leżeńskiej. Fot. A. Janowski, 1899 (?)

IHSUJ P 000658; d. nr inw. GHS: 5901

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,6×16,3 / 24×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Brzeziny”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „3901 [!] Nagrobek nieznaney matrony z herbem Ciołek.”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CXLV-CXLVII, il. 22.

Autorstwo wg cyt. publikacji. Fotografia prawdopodobnie powstała między 10 a 22 VI 1899 i prezentowana była na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1899 (AU, Sp. 98/3, listy A. Janowskiego z 10 i 22 VI 1899; „SCPAU”, 4, 1899, nr 7, s. 9).

85. Brzezany, kościół Bernardynów, ołtarz św. Antoniego. Fot. nieznan, nie później niż 1900

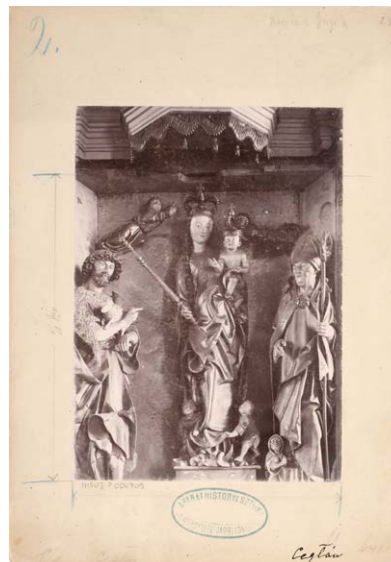
IHSUJ P 016444; d. nr inw. GHS: 3509

Odbitka solna (?), 11,5×17,4 / 18×24,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Nie wiadome”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „rococo”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 1.

86. Ceglów, kościół parafialny, ołtarz główny, figury w korpusie. Fot. J.P. Dziekoński, 1892

IHSUJ P 000709; d. nr inw. GHS: 2944

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×16,8 / 17,8×25,2

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ceglów”; adnotacja ołówkiem: „Ceglów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Spraw. Kom. do badania hist. szt. T.”, „Ceglów / Resztki jakiegoś dawnego tryptyku / J Dziekoński”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, szp. C-C1, il. 7.

87. Charków, Muzeum Sztuki, Stefan Bakałowicz, Rzymianka u wschodniego kupca i czarownika.

Fot. nieznan, nie wcześniej niż 1885

IHSUJ P 018645

Odbitka albuminowa, 13,5×20,1 / 24,2×32,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Władysław [!] Bakałowicz”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „ofiarowuje Witold Łoziński / Aleksander Bakałowicz po nim / malarz Władysław Bakałowicz”.

Datowanie wg czasu powstania obrazu – 1885 r. (informacja od dr Iriny Bogosłowskiej).

88. Chełmo, kościół parafialny, nagrobek Jana Leżeńkiego. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 000759; d. nr inw. GHS: 6127

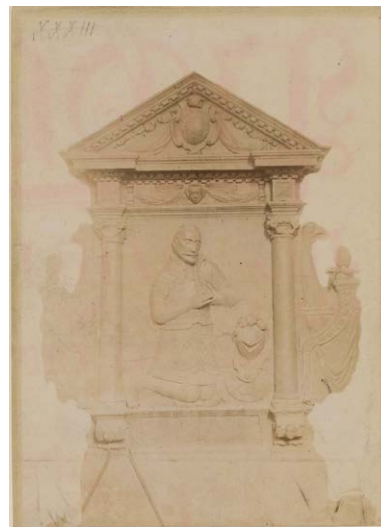
Odbitka albuminowa, 12,7×16,2 / 24×32

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Chełmo / kościół parafialny / (Zob. Spr. k. h. s. VIII, 157)”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „6127 Pomnik grobowy Jana Leżeńkiego kaszt. małagowskiego [!] z XVI w w kościele paraf.”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 8.

Fotografia wykonana w czasie pobytu Tomkowicza w Chełmie latem lub jesienią 1902 (ANPP, PAU w 1-24, s. 141; Tomkowicz 1907, szp. 145, 157–161).

89. Chlewiska, kościół parafialny, epitafium Wawrzyńca Chlewickiego. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 000787; d. nr inw. GHS: 6128

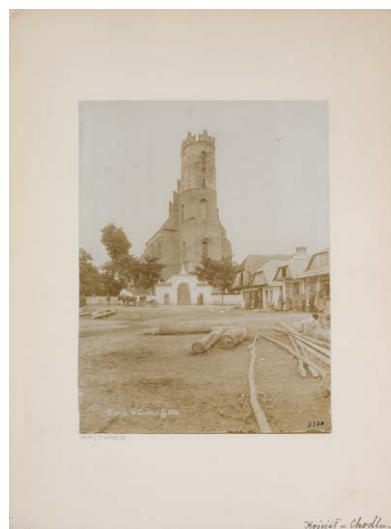
Odbitka albuminowa, 10,6×14,6 / 23,9×32,3

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „xxxiii”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Chlewiska”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „6128 Nagrobek w kościele parafial.”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 32.

Fotografia wykonana w czasie pobytu Tomkowicza w Chlewiskach w 1902 r. (ANPP, PAU w 1-24, s. 144; Tomkowicz 1907, szp. 190–192).

90. Chodel, kościół parafialny, widok od zach.
Fot. nieznan, 1898

IHSUJ P 000803; d. nr inw. GHS: 7330

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,4×23,1 / 27,2×36,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „KOŚCIÓŁ W CHODLU 21/VII 1898.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kościół w Chodlu.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ. Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

91. Chroberz, kościół parafialny, wnętrze.

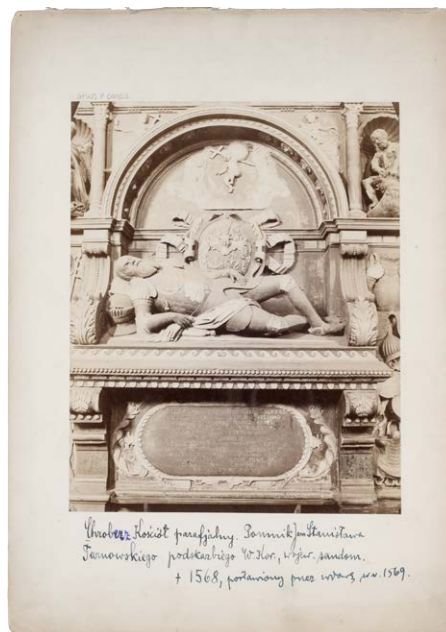
Fot. nieznan, XIX–XX w.

IHSUJ P 000819

Odbitka albuminowa, 17,7×21,5 / 24,5×35,2

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Chrobrz [!]. Kościół parafialny”.

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Chroberz Kościół parafialny. Pomnik Jana Stanisława Tarnowskiego podskarbiego W. Kor., wojew. sandomiersk. / † 1568.”.

93. Chroberz, kościół parafialny, nagrobek Stanisława Tarnowskiego, fragment. Fot. nieznan, XIX–XX w.

IHSUJ P 000822

Odbitka albuminowa, 18,2×22,8 / 24,8×35

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Chroberz Kościół parafialny. Pomnik Jana Stanisława Tarnowskiego podskarbiego W. Kor., wojew. sandom. / † 1568, postawiony przez wdowę w r. 1569.”.

92. Chroberz, kościół parafialny, nagrobek Stanisława Tarnowskiego. Fot. nieznan, XIX–XX w.

IHSUJ P 000821

Odbitka albuminowa, 17,6×23,2 / 24,5×34,7

94. Ciechanów, kościół parafialny, widok od zach.

Fot. nieznan, XIX–XX w.

IHSUJ P 000852

Odbitka albuminowa, 10×14,5 / 24,8×34,4

95. Ciechanów, kościół parafialny, prezbiterium.

Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 000857; d. nr inw. GHS: 2864

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,3×23 / 24,4×34,3

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Ciechanów”; adnotacja ołówkiem: „Ciechanów”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ciechanów / kościół / JDziekoński”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

96.

IHSUJ P 000858; d. nr inw. GHS: 6808

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,7×23 / 24,4×34,3

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Ciechanów”; adnotacje ołówkiem: „Ciechanów”, [ręką M. Sokołowskiego] „Lobdowo, Labeledów. Kr. Strassburg (Brodnica) – Heyse, II. 385. / fig. 38, pierwsza połowa XIV w.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ciechanów / JDziekoński”.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

97. Czchów, kościół parafialny, obraz Ukrzyżowanie ze św. Hieronimem. Fot. W. Demetrykiewicz, 1896

IHSUJ P 000957; d. nr inw. GHS: 2887

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,9×12,8 / 16,3×24,3

Recto kartonu: naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem: „Blos das Bild mit dem Rahmen, natürliche Grösse.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Obraz z końca XV w. w Czchowie.”.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000019991

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. XXXIX, il. 5.

Fotografia była prezentowana przez Demetrykiewicza na posiedzeniu KHS AU 30 IV 1896 (ANPP, PAU W 1-23, s. IIO).

98. Czerwno, enkolpiony bizantyńskie znalezione we wsi. Fot. nieznany, nie później niż 1869

IHSUJ P 000971; d. nry inw. GA: 4699, MUSIA: 289

Odbitka solna lub albuminowa, 9,8×13,6 / 19,2×24,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką E. Rastawieckiego] „Krzyż Grecki, brązowy, bardzo starożytny, wykopany we wsi Czerwnie w Pow. Hrubieszowskim.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja ołówkiem: „ze zbioru / Rastaw.”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Edwarda Rastawieckiego dla GA

W AMA (b. sygn.) odbitka z tego samego negatywu, ze zbiorów Bolesława Podczaszyńskiego, opatrzona datą 4 XI 1869.

99. Czersk, zamek. Fot. A. Janowski (?), nie później niż 1898

IHSUJ P 000988; d. nr inw. GHS: 7331

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,1×10,7 / 20,6×31,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 100. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Czersk”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „I, Ogólny widok zamku / 2, Baszta zamkowa”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Janowski 1898, s. 552.

Za autorstwem Janowskiego przemawia fakt opublikowania fotografii w jego artykule. Nadesłane przez niego, bliżej nieokreślone zdjęcia zamku w Czersku były prezentowane na posiedzeniu KHS AU 23 VII 1899 (ANPP, PAU W 1-24, s. 86).

100. Czersk, zamek, widok na wieżę bramną.

Fot. A. Janowski (?), nie później niż 1898

IHSUJ P 000989; d. nr inw. GHS: 7331

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,3×10,6 / 20,6×31,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 99.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia wykonana zapewne przez tego samego autora i w tym samym czasie, co nr kat. 99.

101. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, widok od pd. wsch. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001042; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 235

Odbitka albuminowa, 16,1×22,3 / 26,4×35,9

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Jedna z osiemnastu fotografii wykonanych przez Klocha i Dutkiewicza na Jasnej Górze w 1866 r. (zob. nry kat. 101, 102, 105–111, 113–119). Przedstawiały one m.in. przedmioty ze skarbca klasztoru i obraz Matki Boskiej Częstochowskiej zdjęty przy świetle magnezjowym („Kurier Codzienny” 1866, nr 276, 10 XII, s. 4).

102. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, widok od wsch. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001043; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 235

Odbitka albuminowa, 15,9×22,1 / 25,8×37,5

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Częstochowa”.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

103. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, widok od wsch. Fot. nieznany, nie później niż 1900

IHSUJ P 001046

Odbitka żelatynowo-srebrowa wywoływana, 10,2×14,2 / 25×33

Na jednym kartonie z nrem kat. 104. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Na fotografii wieża bazyliki w stanie sprzed odbudowy po pożarze z 15/16 VIII 1900 (Omilanowska 1987, s. 223–225).

104. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, widok od pd. wsch. Fot. nieznany, nie później niż 1900

IHSUJ P 001047

Odbitka żelatynowo-srebrowa wywoływana, 10,1×14,2 / 25×33

Na jednym kartonie z nrem kat. 103.

Datowanie: zob. nr kat. 103.

106. Częstochowa – Jasna Góra, bazylika NMP i Znalezienia Krzyża św., wewnątrz. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001055; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 235

Odbitka albuminowa, 25,4×28,4 / 28×37,5

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Publ. [jako drzeworyt]: „Kłosa” 1867, nr 91, 27 III, s. 153.

Datowanie: zob. nr kat. 101.

Odbitka z tego samego negatywu:

105. Częstochowa – Jasna Góra, bazylika NMP i Znalezienia Krzyża św., kruchta. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001048; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 235

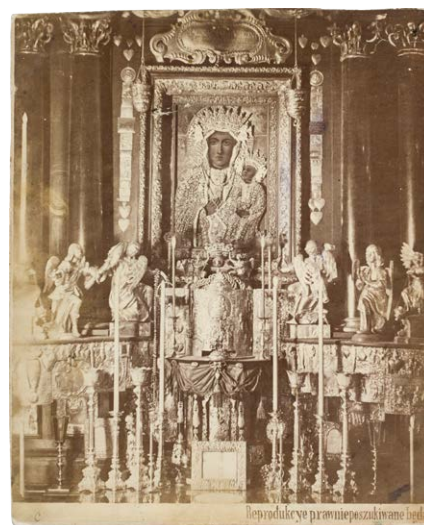
Odbitka albuminowa, 23,2×25,4 / 27,9×37,7

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Publ. [jako drzeworyt]: „Kłosa” 1867, nr 98, 15 V, s. 233.

Datowanie: zob. nr kat. 101.

108. Częstochowa – Jasna Góra, kaplica Matki Boskiej, ołtarz z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001061; d. nry inw. GA: 4694, MUSIA: 324

Odbitka albuminowa, 22,2×26,1 / 22,4×27,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Reprodukcyje prawnie poszukiwane będą”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „Z daru Maryi hr. (Alexandrowej) / Przeddzieckiej / fotografia zdjęta z natury / użyta za wzór do malowania w grobach kr. na Wawelu / obrazu NMPanny Częstochowskiej / który w r. 1874 z funduszów / składkowych sprawilem, powie- / rzywszy wymalowanie Jozefowi [!] / Janikowskiemu w Krakowie / Łepkowski”; adnotacja ołówkiem: „Częstochowa”; nalepka z nadrukiem: „Z daru / A. hr. Przeddzieckiego / Nr. spisu [adnotacja atramentem: „186.”]”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Dar Marii Przeddzieckiej (1875–1877)
Publ. [jako drzeworyt]: „Kłosy” 1867, nr 98, 15 v, s. 236.
Datowanie: zob. nr kat. 101. Zob. Walanus 2016a, s. 172.

Odbitka z tego samego negatywu:

109.

IHSUJ P 001062; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 235
Odbitka albuminowa, 21,7×25,7 / 27,9×37,5
Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęcie MUSIA.
Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

110. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, sukienka obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001072; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 281
Odbitka albuminowa, 22,6×27,2 / 27,7×37
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką: „Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)
Datowanie: zob. nr kat. 101.

111. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, tzw. monstrancja Kordeckiego. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001081; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 285
Odbitka albuminowa, 23,2×28,3 / 26,9×37
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką „Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)
Datowanie: zob. nr kat. 101.

112. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, kielich z daru Augusta III, tzw. monstrancja Kordeckiego i kielich z daru Franciszka Ferdynanda Lubomirskiego.

Fot. S. Trzciński, 1890–1907

IHSUJ P 001082
Odbitka albuminowa, 17,6×22,9 / 24,9×33,1
Recto kartonu: druk: „S. Trzciński / w WARSZAWIE”; adnotacja ołówkiem: „Monstrancja z r. 1672”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Trzciński prowadził zakład w Warszawie od lat 90. XIX w. do 1907 r. (Zembik 1993, s. 101).

113. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, krucyfiks, dwa świeczniki i dwa wazony.

Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001083; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 285

Odbitka albuminowa, 20,6×28,1 / 27,7×37

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką:

„Częstochow[...]”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

115. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, relikwiarz św. Jana Nepomucena, zegar, kufel.

Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 016317; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 283

Odbitka albuminowa, 19,9×27,4 / 27,7×37

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką:

„Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

114. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, krucyfiks, monstrancja, pastorał, kielich.

Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 016316; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 281

Odbitka albuminowa, 22,6×24,9 / 27,8×37,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką:

„Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

116. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, lichtarze, relikwiarz. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 016318; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 282

Odbitka albuminowa, 23,5×27,9 / 27,8×36,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką:

„Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

117. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, ornat. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001094; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 287

Odbitka albuminowa, 20,9×29,4 / 27,9×37,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja kredką:

„Częstochowa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

hebanowy z MB i św. Elżbietą. / Wyrób augsburski w. XVII. / Skarbiec jasnogórski.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)
Datowanie: zob. nr kat. 101.

119. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, ołtarzyk przenośny. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001096; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 208

Odbitka albuminowa, 21,8×26 / 28×37,6

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Częstochowa”; adnotacja ołówkiem: „Ołtarzyk hebanowy z «Hołdem Pasterzy» / Wyrób augsburski r. 1624. / Skarbiec jasnogórski.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar [Melecjusza?] Dutkiewicza dla GA (1877)

Datowanie: zob. nr kat. 101.

118. Częstochowa – Jasna Góra, klasztor Paulinów, ołtarzyk przenośny. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 001095; d. nry inw. GA: 6472, MUSIA: 207

Odbitka albuminowa, 21,6×25,8 / 28×37,4

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Częstochowa”; adnotacja ołówkiem: „Ołtarzyk

120. Czorsztyn, zamek. Fot. S. Tomkiewicz, 1893 (?)

IHSUJ P 001107

Odbitka albuminowa, 11,2×15,3 / 24,7×34,8

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-750

Fotografie nry kat. 120 i 121 Tomkiewicz wykonał zapewne podczas wizyty w Czorsztynie w 1893 r. („TGKGZ”, 1, 1900, s. 395).

121. Czorsztyn, zamek, widok wieży od dziedzińca.

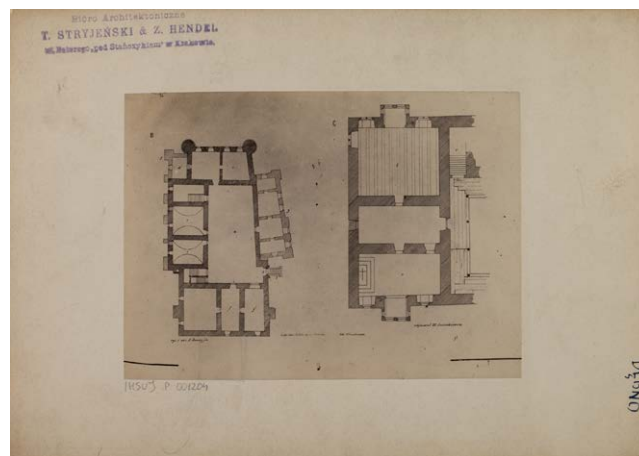
Fot. S. Tomkowicz, 1893 (?)

IHSUJ P 001126

Odbitka albuminowa, 12,5×16,7 / 24,8×34,7

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-749

Datowanie: zob. nr kat. 120.

123. Dębno Brzeskie, zamek, rzut przyziemia i piętra.

Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1898

IHSUJ P 001204; d. nr inw. GHS: 7334

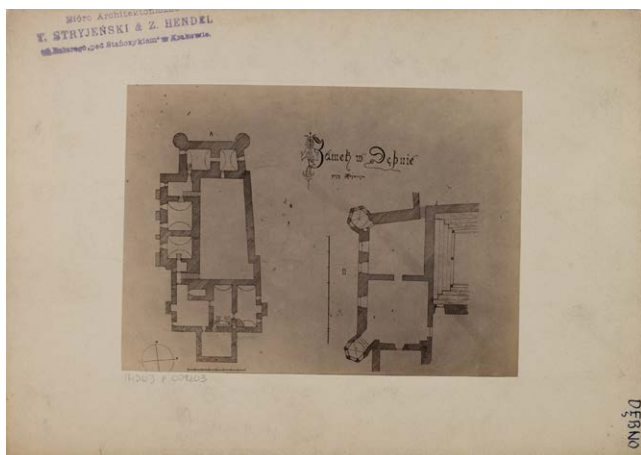
Odbitka albuminowa, 9,7×13,4 / 15,4×21,8

Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020008

Datowanie: zob. nr kat. 122.

122. Dębno Brzeskie, zamek, rzut piwnic i piętra.

Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1898

IHSUJ P 001203; d. nr inw. GHS: 7334

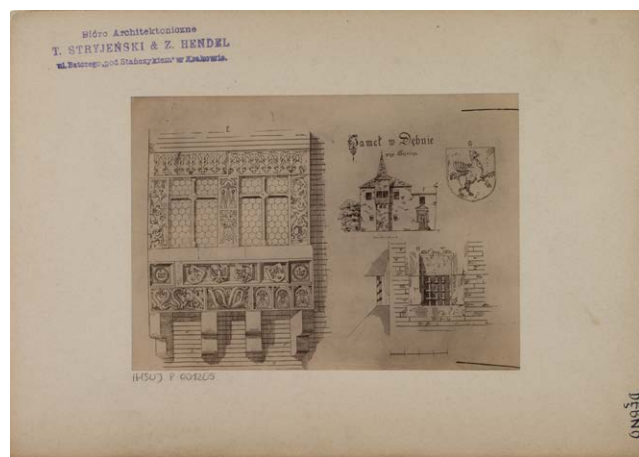
Odbitka albuminowa, 9,7×13,4 / 15,3×21,8

Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; ołówkiem szkice.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020008

Fotografie nry kat. 122–126, będące reprodukcjami tablic litograficznych opublikowanych przez Władysława Łuszczkiewicza (Łuszczkiewicz 1864), powstały zapewne w tym samym czasie co zdjęcia zamku wykonane przez Demetrykiewicza z natury (nry kat. 127–138).

124. Dębno Brzeskie, zamek, detale architektoniczne.

Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1898

IHSUJ P 001205; d. nr inw. GHS: 7334

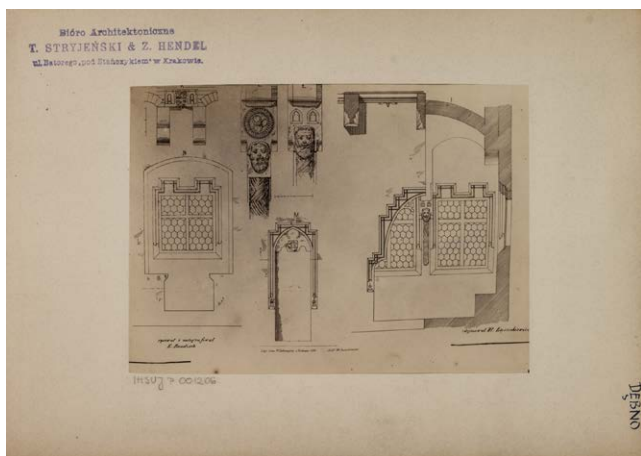
Odbitka albuminowa, 9,3×13,1 / 15,3×21,6

Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020010

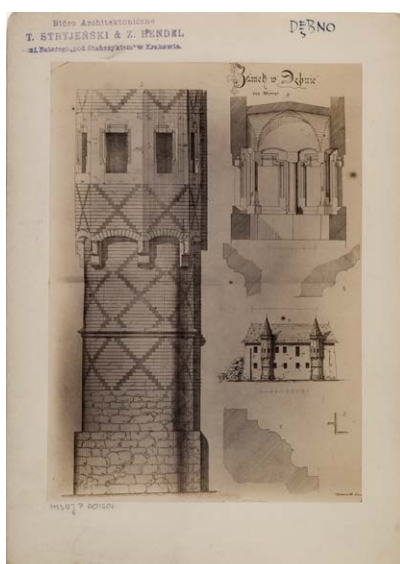
Datowanie: zob. nr kat. 122.

125. Dębno Brzeskie, zamek, detale architektoniczne.
Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1898
 IHSUJ P 001206; d. nr inw. GHS: 7334
 Odbitka albuminowa, 9,7×13,4 / 15,3×21,8
 Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020012
 Datowanie: zob. nr kat. 122.

127. Dębno Brzeskie, zamek, widok od pn.
Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)
 IHSUJ P 001208; d. nr inw. GHS: 7334
 Odbitka albuminowa, 11,7×16,5 / 16,6×21,9
 Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020013
 Datowanie: zob. nr kat. 129.

126. Dębno Brzeskie, zamek, detale architektoniczne.
Fot. W. Demetrykiewicz, ok. 1898
 IHSUJ P 001207; d. nr inw. GHS: 7334
 Odbitka albuminowa, 11,9×16,8 / 15,3×21,7
 Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020011
 Datowanie: zob. nr kat. 122.

128. Dębno Brzeskie, zamek, elewacja pd.
Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)
 IHSUJ P 001209; d. nr inw. GHS: 7334
 Odbitka albuminowa, 11,5×16,4 / 16,7×22
 Recto kartonu: pieczęć „Bióro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020019
 Datowanie: zob. nr kat. 129.

129. Dębno Brzeskie, zamek, fragment elewacji wsch.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898

IHSUJ P 001210; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,8×16,4 / 16,7×21,9

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020025

Publ.: Bocheński 1926, il. 31.

Datowanie wg cyt. publikacji. Prawdopodobnie w tym samym czasie Demetrykiewicz wykonał wszystkie fotografie zamku (nr kat. 127–138), stanowiące jednolity zespół.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020026

Datowanie: zob. nr kat. 129.

131. Dębno Brzeskie, zamek, fragment elewacji pd.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001212; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,5×16,2 / 15,2×21,9

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020022

Datowanie: zob. nr kat. 129.

130. Dębno Brzeskie, zamek, fragment elewacji wsch.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001211; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,8×16,4 / 16,7×22

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

132. Dębno Brzeskie, zamek, fragment elewacji zach.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001213; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,6×16,4 / 15,4×21,7

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020020

Datowanie: zob. nr kat. 129.

133. Dębno Brzeskie, zamek, baszta w elewacji zach.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001214; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,4×16,8 / 15,2×22

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020024

Datowanie: zob. nr kat. 129.

135. Dębno Brzeskie, zamek, portal wejściowy.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001216; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,4×16,6 / 15,3×21,6

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020029

Datowanie: zob. nr kat. 129.

134. Dębno Brzeskie, zamek, wykusz w elewacji pn.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001215; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,2×16,4 / 15,3×21,8

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020018

Datowanie: zob. nr kat. 129.

136. Dębno Brzeskie, zamek, dziedziniec.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001217; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,6×16,6 / 15,3×21,9

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020028

Datowanie: zob. nr kat. 129.

137. Dębno Brzeskie, zamek, obramienie okna w baszcie. Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001218; d. nr inw. GHS: 7334

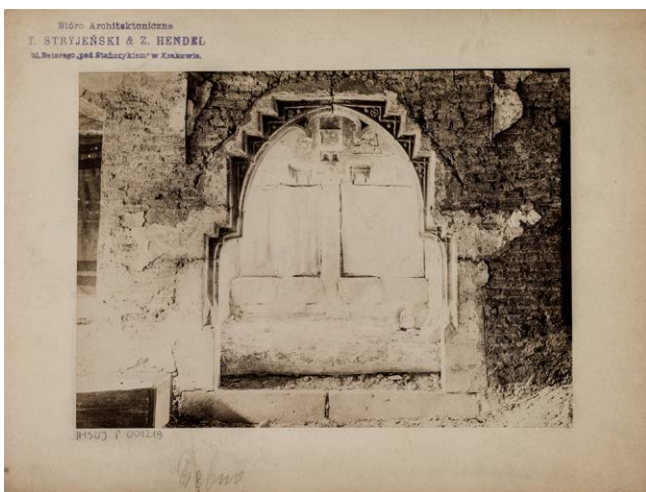
Odbitka albuminowa, 12,3×16,4 / 16,7×21,9

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020030

Datowanie: zob. nr kat. 129.

138. Dębno Brzeskie, portal wykusza pn.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1898 (?)

IHSUJ P 001219; d. nr inw. GHS: 7334

Odbitka albuminowa, 11,9×16,6 / 16,6×22

Recto kartonu: pieczęć „Biuro Architektoniczne / T. STRYJEŃSKI & Z. HENDEL / ul. Batorego «pod Stańczykiem» w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Datowanie: zob. nr kat. 129.

139. Domosławice, kościół parafialny, tryptyk.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1896–1897 (?)

IHSUJ P 001371; d. nr inw. GHS: 7521

Odbitka żelatynowo-srebrowa kopiowana, 11,9×17,2 / 24×31,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Domosławice”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020038

Fotografia wykonana zapewne podczas jednego z pobytów Demetrykiewicza w Domosławicach (1896, 1897), przed planowaną restauracją tryptyku („TGKGZ”, I, 1900, s. 441, 449).

140. Drohobycz, kościół parafialny, nagrobek Katarzyny Ramułtowej. Fot. W. Russ, nie później niż 1899

IHSUJ P 016687; d. nr inw. GHS: 5904

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,7×22,7 / 27,7×36,2

Recto odbitki: wryta adnotacja: „W. Russ”; retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Grobowiec Ramułtów [dopisek kredką „ej”] / w Drohobyczu / [przekreślone „z roku 1542”]; adnotacja ołówkiem: „[...] artististisch [!] zu bearbeiten / [...] diese schlechte Fotografie. / [...] wir haben keine andere wie / nur möglich”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. XLIX–L, il. 17.
Fotografię nadesłaną przez Stanisława Ramuła z Wiednia zaprezentował Stanisław Tomkowicz na posiedzeniu KHS AU 29 IV 1899 („SCPAU”, 4, 1899, nr 5, s. 5).

141. Dzików, zbiory Tarnowskich, Marcello Bacciarelli, Portret hetmana Michała Józefa Massalskiego.

Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 018617; d. nr inw. GHS: 3776

Odbitka albuminowa, 9,4×14,4 / 19×25,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „Bacciarelli, Het. Massalski.”

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Józef Sebald kupił zakład Walerego Rzewuskiego w 1893 r. (Mossakowska 1981, s. 126, przyp. 26). Grupa fotografii (nr kat. 143, 145, 947, 948, 950, 954, 959, 1164, 1181, 1393, 1503, 1511, 1512, 1514, 1550) przedstawiających dzieła ekspozycjonowane na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 r. powstała najprawdopodobniej na potrzeby jednego z katalogów tej wystawy (Bołoz Antoniewicz 1894).

Odbitka z tego samego negatywu:

142.

IHSUJ P 018618

Odbitka albuminowa, 9,4×14,4 / 19×25,6

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Dzików Zbiory hr. Tarnowskich”, „Marceli / Bacciarelli / Rysunek do portretu hetmana Massalskiego. / (Portret w Paryżu”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „M Bacciarelli: Hetman Massalski. / rysunek do portretu olejnego znajdującego się w Paryżu / u ks de Faucigny-Lucigne z domu Choiseul / (Dzików)”.

143. Dzików, zbiory Tarnowskich, Daniel Mikołaj Chodowiecki, Książd oparty na lasce. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 018706; d. nr inw. GHS: 3783

Odbitka albuminowa, 8×14,4 / 19,1×25,9

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Dzików – zb. Tarnowskich”, „Daniel Mikołaj Chodowiecki / 1726–1801 / Studium”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć KJM; adnotacja ołówkiem: „Dzików / Chodowiecki”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

144.

IHSUJ P 018707; d. nr inw. GHS: 3783

Odbitka albuminowa, 8×14,4 / 19,2×25,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „Chodowiecki”.

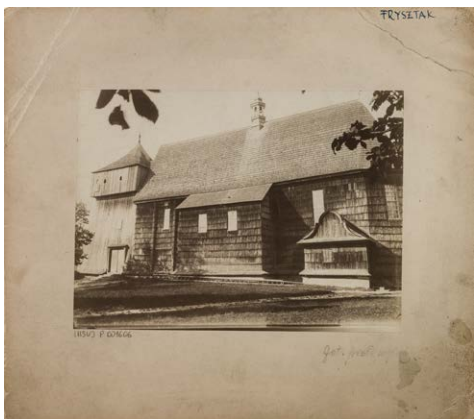
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

145. Dzików, zbiory Tarnowskich, Michał Płoński, Portret Antoniego Radziwiłła. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019372; d. nr inw. GHS: 3774

Odbitka albuminowa, 13,7×17,5 / 22,4×28,7
 Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ;
 adnotacja ołówkiem: „Radziwiłł”. Verso kartonu: pieczęć
 „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej
 W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ;
 adnotacja ołówkiem: „Płoński. Port. Ks. Ant. Radziwiłła”.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)
 Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

146. Fryszak, kościół parafialny. Fot. S. Tomkowicz (?), 1893 (?)

IHSUJ P 001606

Odbitka albuminowa, 12,6×17,1 / 22,1×24,9

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „fot. przed wojną”.
 Na autorstwo Tomkowicza wskazuje technika odbitki i ro-
 dzaj kartonu. Tomkowicz odwiedził Fryszak podczas ob-
 jazdu w 1893 r. („TGKGZ”, 1, 1900, s. 398).

147. Gąbin, kościół parafialny, elewacja boczna. Fot. J.P. Dziekoński, 1896

IHSUJ P 001612; d. nr inw. GHS: 2862

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×21,9

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: pieczęć AHSUJ;
 pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Gąbin”.
 Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)
 Datowanie wg adnotacji na nrze kat. 148.

148. Gąbin, kościół parafialny, elewacja prezbiterium. Fot. J.P. Dziekoński, 1896

IHSUJ P 001613; d. nr inw. GHS: 2863

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,3×22,5 / 19,1×25

Recto kartonu: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”; adnotacja atra-
 mentem: „1896.”; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Gąbin”.
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ;
 adnotacja ołówkiem: „Gąbin / ściana z ceglami / charak-
 terystycznymi”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

149.

IHSUJ P 001614; d. nr inw. GHS: 2866

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,1×22,3 / 19,1×25

Recto kartonu: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”; adnotacja
 ołówkiem: [wymazana] „Gąbin”. Verso kartonu: pieczęć
 AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem:
 „Gąbin”.

Dar Grzegorza Worobjewa dla GHS (1898)

150. Gąbin, kościół parafialny, kafel wmurowany w ścianę kościoła. Fot. nieznany, nie później niż 1899 (?)

IHSUJ P 001615; d. nr inw. GHS: 6038

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11×12,3 / 24,2×31,6

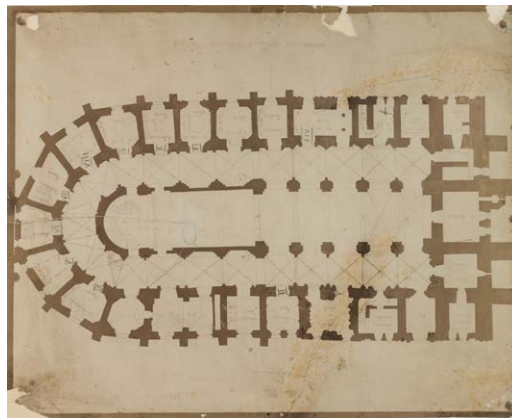

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Gąbin”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „6038. Kafle w ścianie kościoła”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXVIII, il. 26.

Fotografię zapewne nadesłał Mathias Bersohn wraz z komunikatem ogłoszonym na posiedzeniu KHS AU 23 XI 1899 (ANPP, PAU w 1-24, s. 90; „SCPAU”, 4, 1899, nr 10, s. 7). Wykonana została zapewne w lutym 1899 r. (AUJ, Sp. 98/2, list M. Bersohna z 20 II 1899).

153. Gniezno, katedra, rzut poziomy.

Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz (?), 1873 (?)

IHSUJ P 001731; d. nry inw. GA: 6303, MUSIA: 554

Odbitka albuminowa, 20,2×25,4 / 21,2×26,3

Verso kartonu: pieczęć MSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Do dzieła x. Polkowskiego / Katedra Gnieźnieńska / Gniezno 1874”.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Wg adnotacji fotografia wykonana do książki Ignacego Polkowskiego (Polkowski 1874), gdzie jednak opublikowano inny plan katedry. Światłodruki zamieszczone w książce wykonali Karol Beyer i Melecjusz Dutkiewicz („Gazeta Warszawska” 1874, nr 5, 8 I, s. 2), najprawdopodobniej według zdjęć własnego autorstwa – w liście do Maurycyego Dzieduszyckiego Beyer wspominał o fotografowaniu zabytków Gniezna w 1873 r. (LBN, f. 45, cz. II, nr 617, k. 1).

151. Gdańsk, kościół Mariacki, skrzypce.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1879

IHSUJ P 001631; d. nry inw. GA: 6314, MUSIA: 319

Odbitka albuminowa, 12,8×18,1 / 23,9×32,2

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: „z kościoła N. MP. w Gdańsku.”

Dar hr. R[ajnolda?] Tyzenhauza dla GA (nie później niż 1879)

Odbitka z tego samego negatywu:

152.

IHSUJ P 001632; d. nry inw. GA: 6314, MUSIA: 319

Odbitka albuminowa, 12,8×18,1 / 24×32,5

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: „z kościoła N. M. P. w Gdańsku.”

Dar hr. R[ajnolda?] Tyzenhauza dla GA (nie później niż 1879)

154. Gniezno, katedra, kaplica św. Andrzeja, konsola.

Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001734; d. nr inw. MUSIA: 160

Odbitka albuminowa, 13,9×14 / 17,9×24,7

Recto kartonu: adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „dar K. Beyera 1874.” „z katedry gnieźnieńskiej [!]”.

Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar Karola Beyera (1874)

Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 63.
Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

155. Gniezno, katedra, kaplica św. Andrzeja, konsola.

Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001735

Odbitka albuminowa, 13,1×16,3 / 17,9×24,7

Recto kartonu: adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „dar K. Beyera 1874”, „z katedry gnieźnieńskiej [1]”.

Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar Karola Beyera (1874)

Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 62.

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

156. Gniezno, katedra, kaplica Bożego Ciała, tablica erekcyjna. Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz (?), 1873 (?)

IHSUJ P 001738; d. nry inw. GHS: 0317, 0855

Odbitka albuminowa, 16,8×21,8 / 25,4×31,4

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gniezno.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1890)

Inny egzemplarz tej fotografii w MUJ (nr inw. 2139/11/17; d. nr inw. MUSIA: 161), pochodzący wg adnotacji z daru Ignacego Polkowskiego dla GA (1877).

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

157. Gniezno, katedra, kaplica Doktorów, dekoracja rzeźbiarska. Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001736

Odbitka albuminowa, 13,4×14,9 / 17,9×24,7

Recto kartonu: adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „dar K. Beyera 1874”, „z katedry gnieźnieńskiej [1]”.

Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar Karola Beyera (1874)

Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 13.

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

158. Gniezno, katedra, kaplica Doktorów, dekoracja rzeźbiarska. Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001737

Odbitka albuminowa, 13,3×16,9 / 17,9×24,7

Recto kartonu: adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „dar K. Beyera 1874.”, „z katedry gnieźnieńskiej [!]”.
 Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
 Dar Karola Beyera (1874)
 Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 13.
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

159. Gniezno, katedra, kaplica Potockiego, krata.

Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001741; d. nr inw. MUSIA: 555

Odbitka albuminowa, 19,4×25,1 / 19,9×26

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem [ręką J. Łepkowskiego]: „Do dzieła x. Polkowskiego / Katedra Gnieźnieńska / Gniezno 1874”, „Dar x. I. Polkowskiego / 4/3 77”.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 47.

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: [przekreślona] „Gruszczyn / Boryszewski”; naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem: „Katedra w Gnieźnie / Późnogotycka płyta gro- / bowa”, dopisek ołówkiem na kartonie: „św. Wojciecha / fragm z dawnej konfesji / odnowionej 1480 przez arcyb Jana [!] III z Sienna / dziś zamontowana na tumbie w [nieczytelne] między nawami [?]”. Verso kartonu: pieczęć „DER KONSERVATOR DER KUNSTDENKMÄLER DER PROVINZ POSEN”.

Publ.: Kohte (oprac.) 1897, il. 103.

Autorstwo wg cyt. publikacji (s. vii). Fotografie nry kat. 160 i 161 były zapewne prezentowane przez Mariana Sokołowskiego na posiedzeniu KHS AU 20 II 1896 (ANPP, PAU W 1-23, s. 106; „SCPAU” 1896, nr 3, s. 10).

161. Gniezno, katedra, tumba św. Wojciecha, płyta wierzchnia. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001744

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,3×23,1 / 24×33,1

Recto kartonu: naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem i ołówkiem: „Katedra w Gnieźnie / Późnogotycka płyta grobowa / św. Wojciecha”, dopisek ołówkiem na kartonie: „fragm. dawnej konfesji”. Verso kartonu: pieczęć „DER KONSERVATOR DER KUNSTDENKMÄLER DER PROVINZ POSEN”.

Publ.: Sokołowski 1898, il. 1.

Datowanie: zob. nr kat. 160.

Datowanie: zob. nr kat. 160.

Odbitka z tego samego negatywu:

162.

IHSUJ P 001745; d. nr inw. GHS: 1648

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,3×22,7 / 24,2×32,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gniezno Gruszczynski”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

160. Gniezno, katedra, tumba św. Wojciecha, płyta wierzchnia. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001743

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,7×21,1 / 21,2×30,8

163. Gniezno, katedra, tumba św. Wojciecha, relief *Chrzest św. Stefana* i tablica inskrypcyjna.

Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz, 1873 (?)

IHSUJ P 001754; d. nr inw. MUSIA: 556

Odbitka albuminowa, 10,3×13,8 / 10,8×14,3

Verso kartonu: pieczęć MSUJ; adnotacje ołówkiem: [ręką I. Polkowskiego] „Tej wielkości jak fotografia / rysunek starożytny z płaskorzeźby / [...]a sztychu dodałem pastorał proszę / go umieścić w półcieniu bo już / na oryginale jak to ślad na fotograf[...] / napis dla lepszego zorientowania / przepisałem upraszam aby na podob [?] próby z tablicy [nieczytelne] / wrocławskiego [?] mógł być [nieczytelne]”, [ręką J. Łepkowskiego] „Do dzieła x. Polkow[skiego] / Katedra Gnieznen[ska] / Gniezno 1874 / Dar x. I. Polkow[skiego] 4/3 1877”, „teka: Rzeźba / po ks. Polkow[skim]”.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Publ. [jako drzeworyt]: Polkowski 1874, s. 85.

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 153.

164. Gniezno, katedra, nagrobek prymasa Zbigniewa Oleśnickiego. Fot. nieznany, nie później niż 1865

IHSUJ P 001755; d. nry inw. GA: 12003, MUSIA: 162

Odbitka albuminowa, 9,4×15,7 / 22,9×31,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „Rok 1493”, [ręką J. Łepkowskiego] „Marmurowy nagrobek Arcybiskupa / Prymasa Zbigniewa Oleśnickiego – / w katedrze gnieźnieńskiej [!] – dzieło / Wita Stwosza, z monogrammem / jego. Z pomocą tej fotografii

robił / brat mój Ludwik akwarellę za- / kupioną w r. 1866 przez Dyrekcyą / Krak. Tow. przyjaciół szt. pięk. / Fotografia ta wykonaną była w tym jedynym / nieudanym exemplarzu, z mego polecenia. / Czytaj moją książkę: O zabytkach Kruszwicy / Gniezna, Krakowa etc. Kraków 1866 str. 50. / także broszurę moją: Gniezno i Trzemeszno / Kraków 1863 r. (str. 15) – Mittheilungen / der k.k. Centr. Comiss. Vien XIII Jahrg. / str. LI i XII Jahrg str. LXXXIV.”, „Gniezno”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Wspomniana w adnotacji akwarela Ludwika Łepkowskiego z datą 1865 zachowała się w MUJ, nr inw. 2139/11/27.

165. Gniezno, katedra, nagrobek prymasa Zbigniewa Oleśnickiego. Fot. nieznany, nie później niż 1890

IHSUJ P 001756; d. nry inw. GHS: 0317, 0857

Odbitka albuminowa, 15×23,1 / 25,5×31,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gniezno. / Pomnik arcybis. prym. Zbigniewa Oleśnickiego.”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1890)

166. Gniezno, katedra, płyta nagrobna biskupa Jana Łaskiego. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)

IHSUJ P 001758; d. nr inw. GHS: 0317 (?)

Odbitka albuminowa, 13×21,4 / 27,9×36

Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK Z. D. EITNER / P. GDECZYK geb. EITNER / GNIEZNO – GNESEN.”; adnotacje atramentem: „Gniezno – Katedra”, „Pomnik Jana Łaskiego, prymasa od r. 1510–1531. / wykonany przez Jana z Florencyi 1536, czego dowodzi / napis na dole: «Joannes Florentinus me fecit a. 1536»”, [odpisy inskrypcji na nagrobku].

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. XCI, il. 18.

Fotografie nry kat. 166–168 zapewne są tożsame z ujętymi w *Inwentarzu 1881–1892* pod poz. 317 („Pomniki grobowcowe gnieźnieńskie 3 fotogr.”), wykonanymi specjalnie dla GHS, za które zapłacono Gdeczyk 8 XII 1890 (*Rachunki Gabinetu*, nr VIIb, poz. 12).

168. Gniezno, katedra, płyta nagrobna prymasa Jana Gruszczyńskiego. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)

IHSUJ P 001761; d. nr inw. GHS: 0317 (?)

Odbitka albuminowa, 12,7×20,2 / 25,3×30,3

Recto kartonu: druk: „P. EITNER-GDECZYK / GNESEN – GNIEZNO 1891/92.”; adnotacje atramentem: „Gniezno – Katedra”, „Pomnik Jana Gruszczyńskiego, prymasa / od r. 1464–1473 postawiony przez prymasa / Jana Łaskiego.”, [odpis inskrypcji na nagrobku].

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. XC, il. 16.

Datowanie: zob. nr kat. 166.

167. Gniezno, katedra, płyta nagrobna biskupa Andrzeja Borzyszewskiego. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)

IHSUJ P 001759; d. nr inw. GHS: 0317 (?)

Odbitka albuminowa, 14,4×23,3 / 27,7×36

Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK Z. D. EITNER / P. GDECZYK geb. EITNER / GNIEZNO – GNESEN.”; adnotacje atramentem: „Uwaga! Grobowiec (a raczej płyta) / umieszczony bez sensu, leżący. / Dowód, jak w późniejszych czasach / przetrucano stare grobowce / bez pietyzmu.”, „Gniezno – Katedra”, „Pomnik Andrzeja Borzyszewski (1510–1536). / postawiony przez Jana Łaskiego, prymasa.”, [odpis inskrypcji na nagrobku].

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. XCI, il. 17.

Datowanie: zob. nr kat. 166.

169. Gniezno, katedra, epitafium kanonika Świętosława Strzałkowskiego. Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz (?), 1873 (?)

IHSUJ P 001766; d. nry inw. GA: 6304, MUSIA: 163

Odbitka albuminowa, 14,5×20,7 / 21,4×28,5

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Pomnik brązowy w kaplicy Pana Jezusa w Gnieźnieńskiej katedrze kanonika Świętosława / z Strzałkowa Strzałkowskiego. Dominicus Kernic me fecit MDCL Patrz Katedra Gnieźnieńska str 194.”, „unicum”, „Gniezno”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowskiego / 4/3 77”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA [przekreślonym].

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Fotografia prawdopodobnie należy do zespołu zdjęć wykonanych na potrzeby publikacji Ignacego Polkowskiego (zob. nr kat. 153), jednak nie została tam zamieszczona.

170. Gniezno, katedra, krucyfiks. Fot. P. Gdeczyk, nie wcześniej niż 1879

IHSUJ P 001780

Odbitka albuminowa, 17×23,1 / 25,5×35,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK z. d. EITNER / P. GDECZYK geb. EITNER / GNIEZNO – GNESEN.”; adnotacja atramentem: „Krzyż drewniany, umieszczony na belce przed kaplicą / Bożego Ciała, sprawiony przez prymasa Jakuba / z Sienna (1473–1480)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „z fotografij, co były razem z Mycielskiego”.

Zakład Gdeczyk działał od 1879 r. (Kowalska 1995, s. 154).

172. Gniezno, katedra, Drzwi Gnieźnieńskie, prawe skrzydło, fragment (odlew). Fot. K. Beyer, 1856

IHSUJ P 001784; d. nry inw. GA: 4692, MUSIA: 159

Odbitka albuminowa, 14,1×19,3 / 23,1×31

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Fragment prawego skrzydła drzwi kat. gnieźnieńskiej”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Odbitka z tego samego negatywu co fotografia zamieszczona w: Beyer 1856, tabl. xx.

171. Gniezno, katedra, krucyfiks. Fot. L. Mąke, 1882–1892

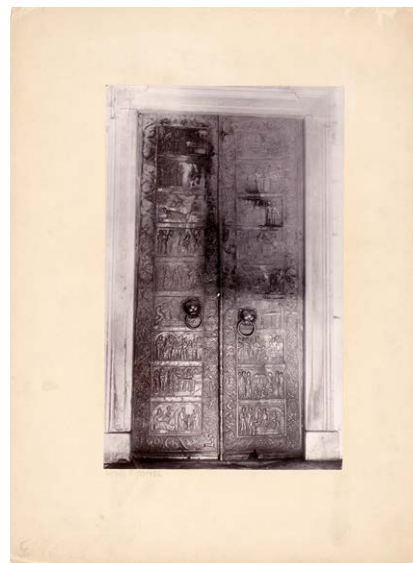
IHSUJ P 001781; d. nr inw. GA: 9219

Odbitka albuminowa, 9,9×14,1 / 24,5×34,7

Odbitka naklejona na karton i tekturę. Recto kartonu: druk: „GNIEZNO Mąke GNESEN.”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Konstantego Przezdzieckiego dla GA (1892)

Zakład Mąke działał od 1882 r. (Kowalska 1995, s. 162).

173. Gniezno, katedra, Drzwi Gnieźnieńskie. Fot. nieznany, nie później niż 1894

IHSUJ P 001782; d. nr inw. GHS: 1414

Odbitka srebrowa, 13,2×21,4 / 23×31,3

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Drzwi Kated. gnieźnień.”.

Dar G. Z. dla GHS (1894)

174. Gniezno, katedra, skarbiec, relikwiarz głowy św. Wojciecha (wg światłodruku K. Beyera i M. Dutkiewicza). Fot. L. Mąke, 1882–1892
 IHSUJ P 001857; d. nr inw. GA: 9218
 Odbitka albuminowa, 10,3×14,3 / 24,5×34,7
 Odbitka naklejona na karton i tekturę. Recto kartonu: druk: „GNEZNO Mąke GNESEN.”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.
 Dar Konstantego Przewodzieckiego dla GA (1892)
 Reprodukacja ilustracji w: Polkowski 1874, tabl. IV. Datowanie: zob. nr kat. 171.

175. Gniezno, katedra, skarbiec, krzyż relikwiarzowy z daru Fryderyka Jagiellończyka. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)
 IHSUJ P 001861; d. nr inw. GHS: 0315 (?)
 Odbitka albuminowa, 13,8×23,5 / 27,1×36
 Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK z. d. EITNER / P. GDECZYK geb. EITNER / GNEZNO – GNESEN.”; adnotacja atramentem: „Krzyż srebrny połączony, dar Władysława IV. / (11ga strona)”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Fotografia prawdopodobnie tożsama z jedną z ujętych w *Inwentarzu* 1881–1892 pod poz. 315 („Relikwiarz Gnieźnieński pacyf. 2 foto.”), wykonanych specjalnie dla GHS, za które zapłacono Gdeczyk 7 VII lub 8 XII 1890 (*Rachunki Gabinetu*, nr VIIb, poz. 2, 12).

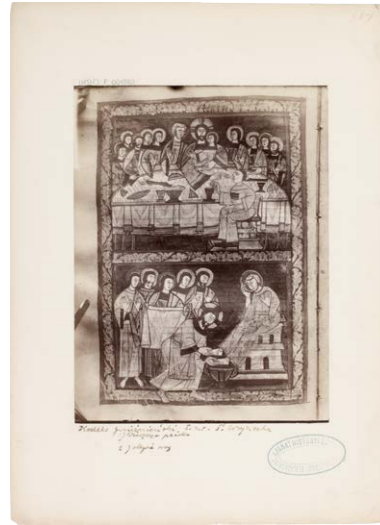
176. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Zwiastowanie. Fot. P. Gdeczyk, 1890
 IHSUJ P 001877; d. nry inw. GHS: 0314, 0830
 Odbitka albuminowa, 13,7×18,4 / 21,2×28,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźnieński t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Zwiastowanie”.
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
 Wg *Inwentarza* 1881–1892 fotografie kodeksu (nry kat. 176–187) wykonane zostały specjalnie na zamówienie GHS; zapłacono za nie Gdeczyk 7 VII lub 8 XII 1890 (*Rachunki Gabinetu*, nr VIIb, poz. 2, 12).

177. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Hold Trzech Króli. Fot. P. Gdeczyk, 1890
 IHSUJ P 001875; d. nry inw. GHS: 0314, 0831
 Odbitka albuminowa, 13,9×18,3 / 21,2×28,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Brakuje 1°) Narodzenie, 2°) Chrystus, 3) Niewiasty przy grobie, / 4.) Wniebowstąpienie”.
 Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
 Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

178. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Ofiarowanie w świątyni. Fot. P. Gdeczyk, 1890
IHSUJ P 001878; d. nry inw. GHS: 0314, 0832
Odbitka albuminowa, 13,8×18,4 / 21,2×28,8
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gnieźnieński kodeks t.zw. s. Wojciecha / Ofiarowanie w świątyni”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

180. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Ostatnia Wieczerza oraz Umywanie nóg. Fot. P. Gdeczyk, 1890
IHSUJ P 001880; d. nry inw. GHS: 0314, 0834
Odbitka albuminowa, 13,9×18,5 / 20,9×28,7
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźnieński t.zw. ś. Wojciecha / 1) Wieczerza pańska / 2) Mycie nóg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

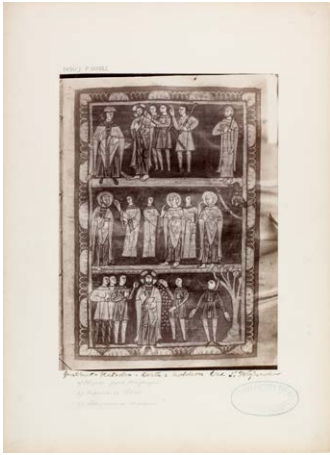

179. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Wysłanie uczniów do Jerozolimy po źrebię osłicy oraz Znalezienie osłicy ze źrebięciem. Fot. P. Gdeczyk, 1890
IHSUJ P 001879; d. nry inw. GHS: 0314, 0833
Odbitka albuminowa, 13,6×18,8 / 21×28,7
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno. Katedra. Kodeks t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1) Wysłanie dwóch uczniów do [nieczytelne] po oslicę / 2) Wybór i spotkanie osłicy.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

181. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, Judasz przyjmujący srebrniki, Modlitwa w Ogroju oraz Pojmanie Chrystusa. Fot. P. Gdeczyk, 1890
IHSUJ P 001881; d. nry inw. GHS: 0314, 0835
Odbitka albuminowa, 13,8×18,6 / 21,1×28,8
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźnieński t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1.) Sprzedaż Chrystusa. / 2.) Góra oliwna. / 3.) Pojmanie Chrystusa.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

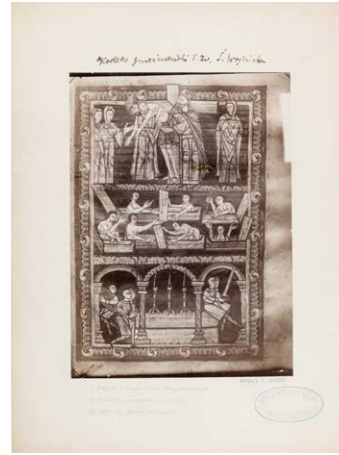

182. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźniński, Chrystus przed Kajfaszem, Zaparcie się św. Piotra oraz Naięrawanie. Fot. P. Gdeczyk, 1890

IHSUJ P 001882; d. nry inw. GHS: 0314, 0836
Odbitka albuminowa, 13,8×18,7 / 21×28,8

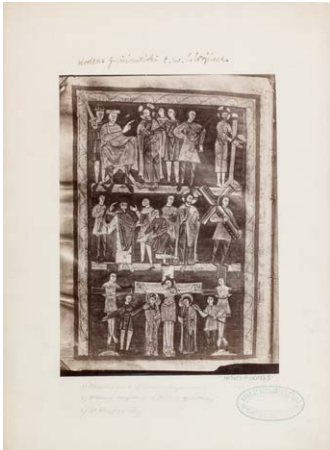
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – Katedra. Karta z kodeksu t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1.) Chrystus przed Kaifaszem. / 2.) Zaparcie się Piotra / 3.) Policzkowanie Chrystusa?”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

184. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźniński, Zdjęcie z krzyża, Powstanie umarłych z grobów oraz Straż przy grobie Chrystusa. Fot. P. Gdeczyk, 1890

IHSUJ P 001884; d. nry inw. GHS: 0314, 0839
Odbitka albuminowa, 13,7×19 / 21×28,7

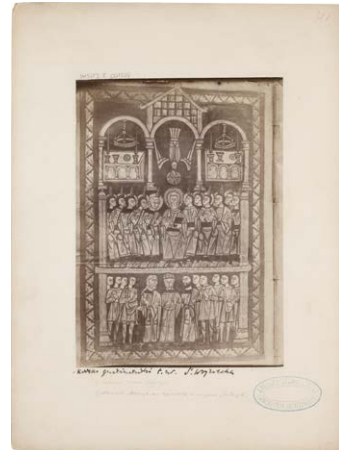
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźniński t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1.) Zdjęcie z krzyża ciała Chrystusowego. / 2.) Zmartwychwstanie umarłych / 3.) Straż przy grobie Chrystusa.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

183. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźniński, Chrystus przed Piłatem, Biczowanie Chrystusa, Włożenie Chrystusowi szkarłatnego płaszcza, Szymon z Cyreny pomaga nieść krzyż Chrystusowi oraz Ukrzyżowanie. Fot. P. Gdeczyk, 1890

IHSUJ P 001883; d. nry inw. GHS: 0314, 0837
Odbitka albuminowa, 13,8×19 / 20,9×28,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźniński t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1.) Chrystus przed Piłatem i biczowanie. / 2.) Ubranie Chrystusa w płaszcz szkarłatny. / 3.) Ukrzyżowanie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

185. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźniński, Zesłanie Ducha Świętego oraz Przyjęcie Macieja do grona apostołów. Fot. P. Gdeczyk, 1890

IHSUJ P 001885; d. nry inw. GHS: 0314, 0838
Odbitka albuminowa, 13,2×18,4 / 21,1×28,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kodeks gnieźniński t.zw. ś. Wojciecha”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „1.) Zesłanie Ducha Świętego / 2.) Obranie Macieja na Apostoła w miejsce Judasza.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

186. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, oprawa, przód. Fot. P. Gdeczyk, 1890
 IHSUJ P 001886; d. nry inw. GHS: 0313, 0828
 Odbitka albuminowa, 20,4×27,8 / 27,8×36,5
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Opr. Ewangeliarza S. Wojciecha w Gnieźnie”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
 Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

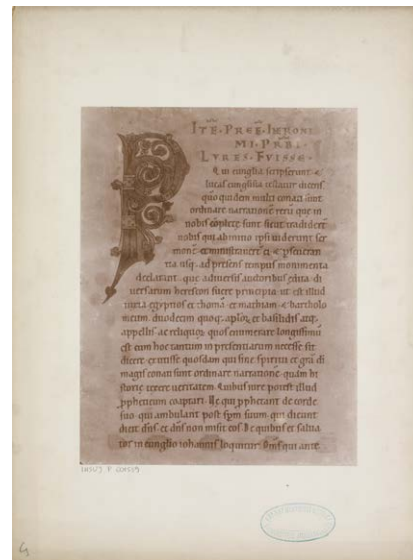

188. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, tablice kanonów. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001888; d. nr inw. GHS: 1641
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,4×22,5 / 24×32,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – Katedra. Kodeks t.zw. Kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”;
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Fotografie nr kat. 188–206 zostały zakupione od Szymonowicza, który niewątpliwie był ich autorem. Zob. też Kohte (oprac.) 1897, s. VII (tu opublikowane nry kat. 191, 196, 203, 204).

187. Gniezno, AAG, Złoty Kodeks Gnieźnieński, oprawa, tył. Fot. P. Gdeczyk, 1890
 IHSUJ P 001887; d. nry inw. GHS: 0313, 0829
 Odbitka albuminowa, 20,1×27,5 / 27,5×36,4
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „ad. 828.”, „Gniezno”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od Pelagii Gdeczyk dla GHS (1890)
 Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 176.

189. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, karta z inicjałem P. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001889; d. nr inw. GHS: 1642
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16×20,8 / 24×32,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Autorstwo: zob. nr kat. 188.

190. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, karta z inicjałem Q. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001905; d. nr inw. GHS: 1638
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,8×20,7 / 24×32,5
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Autorstwo: zob. nr kat. 188.

192. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Ewangelista Mateusz. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001906; d. nr inw. GHS: 1630
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,9×20,5 / 24×32,6
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Autorstwo: zob. nr kat. 188.

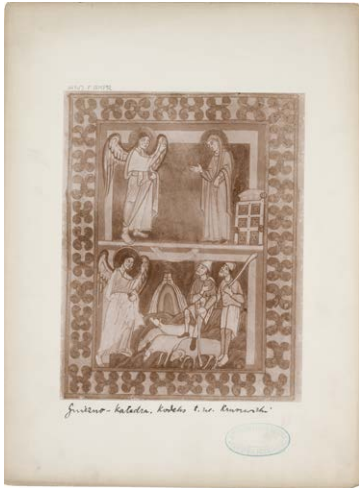
191. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Ewangelista Marek. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001890; d. nr inw. GHS: 1644
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16×20,8 / 23,9×32,5
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Publ.: Kohte (oprac.) 1897, il. 98.
 Autorstwo: zob. nr kat. 188.

193. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Zakonnik wręczający papieżowi kodeks. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001891; d. nr inw. GHS: 1635
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×20,8 / 24,1×32,7
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Z Kruszwicy”, „Gniezno”, „Znalezienie głowy S. Jana Chrzyciciela.”.
 Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)
 Publ. (?): Kohte (oprac.) 1897, il. 95.
 Autorstwo: zob. nr kat. 188.

194. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, *Zwiastowanie Marii i Zwiastowanie pasterzom*.

Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001892; d. nr inw. GHS: 1647

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×20,7 / 24,1×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

196. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, *Chrzest Chrystusa i Kuszenie Chrystusa*. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001894; d. nr inw. GHS: 1634

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,8×20,5 / 24×32,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”, „Chrzest i kuszenie Chrystusa”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Publ.: Kohte (oprac.) 1897, il. 94.

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

195. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, *Ofiarowanie w świątyni*. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

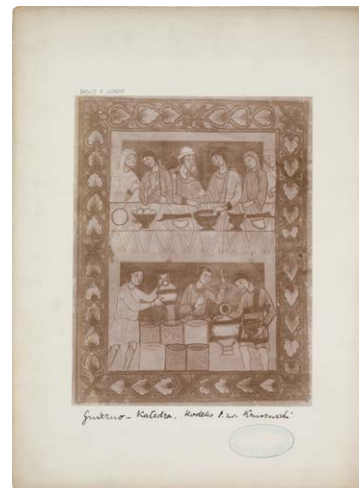
IHSUJ P 001893; d. nr inw. GHS: 1643

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×20,6 / 24×32,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

197. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, *Gody w Kanie Galilejskiej*. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

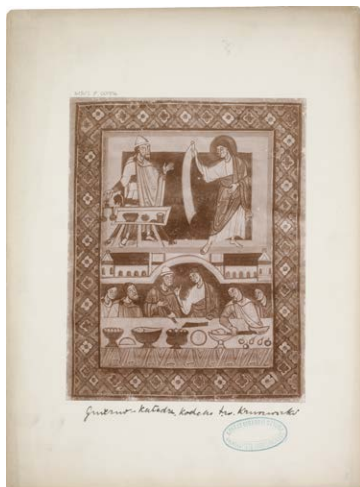
IHSUJ P 001895; d. nr inw. GHS: 1646

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16×20,7 / 24,1×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

198. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Powołanie apostoła Mateusza. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

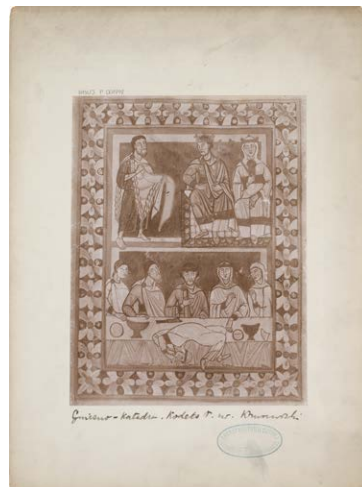
IHSUJ P 001896; d. nr inw. GHS: 1632

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,9×20,4 / 24×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

200. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Jan Chrzciciel napominający Heroda i Taniec Salome. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001898; d. nr inw. GHS: 1636

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,7×20,6 / 24×32,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”;

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

199. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Dwunastoletni Chrystus w świątyni. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

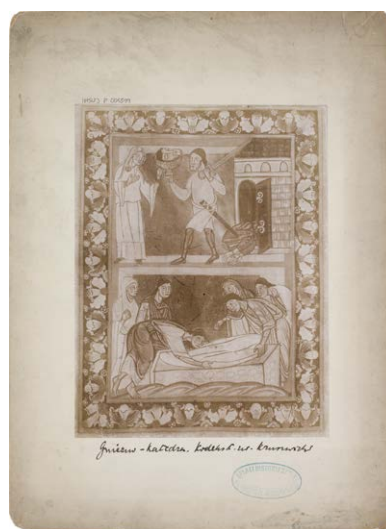
IHSUJ P 001897; d. nr inw. GHS: 1631

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,3×20,7 / 24×32,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

201. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Ścięcie i pogrzeb św. Jana Chrzciciela. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001899; d. nr inw. GHS: 1629

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,7×20,7 / 23,9×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”; adnotacja ołówkiem: „Gniezno”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

202. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Nierządnica obmywająca stopy Chrystusa i Przypowieść o gospodarzu i dwóch dłużnikach. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

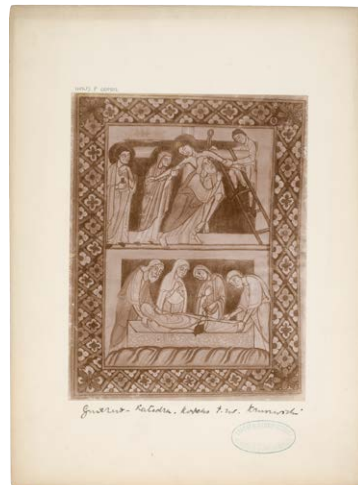
IHSUJ P 001900; d. nr inw. GHS: 1637

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,7×20,6 / 24,1×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

204. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Zdjęcie z krzyża i Złożenie do grobu. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001902; d. nr inw. GHS: 1639

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,9×20,6 / 24×32,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Publ.: Kohte (oprac.) 1897, il. 97.

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

203. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Ostatnia Wieczerza i Pocałunek Judasza. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001901; d. nr inw. GHS: 1645

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,9×20,9 / 24×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”, „Ost. Wieczerza i ujęcie Chrystusa”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Publ.: Kohte (oprac.) 1897, il. 96.

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

205. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, Trzy Marie u grobu i Chrystus z niewiernym Tomaszem. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

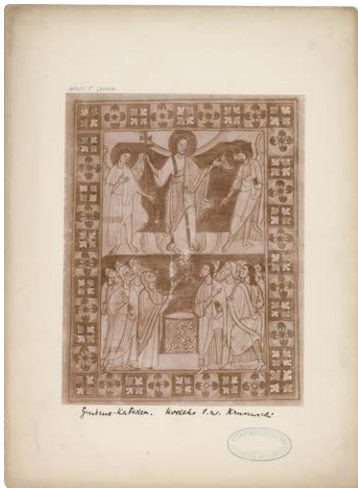
IHSUJ P 001903; d. nr inw. GHS: 1640

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,9×20,7 / 24×32,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy.”, „Gniezno”, „Kobiety przy grobie.”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

206. Gniezno, AAG, Ewangeliarz Kruszwicki, *Wniebowstąpienie Chrystusa*. Fot. K. Szymonowicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 001904; d. nr inw. GHS: 1633

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×20,9 / 24,1×32,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gniezno – katedra. Kodeks t.zw. kruszwicki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „z Kruszwicy”, „Gniezno”.

Zakupiono od Karola Szymonowicza dla GHS (1896)

Autorstwo: zob. nr kat. 188.

zapłacono Gdeczyk 8 XII 1890 (*Rachunki Gabinetu*, nr VIIb, poz. 12).

208. Gniezno, AAG, Biblia Gnieźnińska, karta z inicjałem P. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)

IHSUJ P 001908; d. nr inw. GHS: 0317

Odbitka albuminowa, 13,8×18,2 / 25,3×30,3

Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK-EITNER / GNIEZNO – GNESEN.”; adnotacja atramentem: „Inicyały z biblii podarowanej przez Kazimierza / Jagiellończyka [!] pisanej w r. 1414.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „St. Adalbert-Bild [?] (Tremessen.)”.

Datowanie: zob. nr kat. 207.

207. Gniezno, AAG, Biblia Gnieźnińska, karta z inicjałami P, I, M. Fot. P. Gdeczyk, 1890 (?)

IHSUJ P 001907; d. nr inw. GHS: 0317 (?)

Odbitka albuminowa, 14,8×18,5 / 25,4×30,4

Recto kartonu: druk: „P. GDECZYK-EITNER / GNIEZNO – GNESEN.”; adnotacja atramentem: „Inicyały z biblii podarowanej przez Kazimierza / Jagiellończyka [!] w r. 1460. (pisana 1414.)”; adnotacja ołówkiem: „Trzcziński str. 266 / Kohte Verzeichnis d. Kunstdenk. / Prov. Posen IV 1897 / str 108 / przypisuje to Czeskiej szkole”.

Fotografie nry kat. 207–208 są prawdopodobnie identyczne z ujętymi w *Inwentarzu* 1881–1892 pod poz. 317 („Miniatury biblii Kazimierza Jagiellończyka w. xv. Sztuk 19, 1 fol. 2 śred. 16 małych”), wykonanymi specjalnie dla GHS, za które

209. Gniezno, AAG, Antyfonarz, inicjał z przedstawieniem katedry gnieźnińskiej. Fot. K. Beyer, M. Dutkiewicz (?), 1873 (?)

IHSUJ P 001909; d. nry inw. GA: 6303, MUSIA: 554

Odbitka albuminowa, 20×24,7 / 20,5×25,3

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem [ręką J. Łepkowskiego]: „Do dzieła x. Polkowskiego / Katedra Gnieźnińska / Gniezno 1874.”. Verso kartonu: pieczęć MSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Do Karty / tytułowej / Katedry gniezn”, [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowsk[iego] / 4/3 77”.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Autorstwo i datowanie: analogicznie jak nr kat. 153.

210. Gniezno, kościół św. Jana, pd. skrzydło d. klasztoru bożogrobców oraz zabudowa mieszkalna w dolinie rzeki Srawy. Fot. nieznany, nie później niż 1879

IHSUJ P 001911

Odbitka albuminowa, 10,4×11,3 / 24,7×34,8

Jedna z najstarszych fotografii Gniezna. Na fotografii nie widać kamienicy Nepomucena Zielińskiego przy dawnej ul. Bydgoskiej (obecnie Grzybowo), zbudowanej w 1879 r. (informacja od Marka Szczepaniaka z Archiwum Państwowego w Poznaniu, Oddział w Gnieźnie).

211. Gołuchów, zamek, widok od pn.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001948; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 18,7×24,6 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „61”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

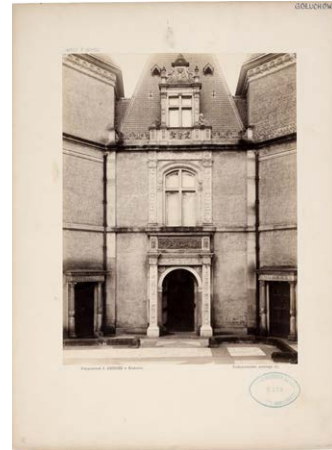
Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1585/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 22.

Serię zdjęć z Gołuchowa (nry kat. 211–254, 256–260, 262–274) Krieger wykonał w październiku 1891 r. na zlecenie właścicielki zamku, Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej (BCZ, 7201, 7412 – korespondencja W. Czartoryskiego

i I. Działyńskiej z września i października 1891 r.; BCZ, 7465 – list Kriegera do I. Działyńskiej z 9 XI 1891).

212. Gołuchów, zamek, elewacja z portalem głównym.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001952; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,7×26,2 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „51”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gołuchów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1586/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

213. Gołuchów, zamek, loggia arkadowa. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001950; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,7×25 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „44”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1589/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

214. Gołuchów, zamek, fragment dziedzińca.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001953; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,4×25,4 / 28×38

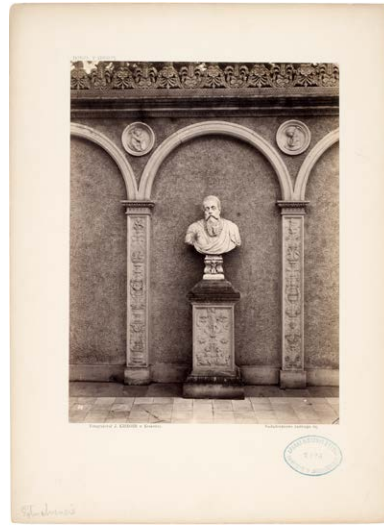
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „52”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1588/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 23.

Datowanie: zob. nr kat. 211.

216. Gołuchów, zamek, dziedziniec,

popiersie doży weneckiego. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002009; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,6×26,4 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „59”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1593/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

215. Gołuchów, zamek, schody na dziedzińcu.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001954; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,5×25,2 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „56”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1583/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

217. Gołuchów, zamek, portal i schody do suterren.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001955; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,1×25,9 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „58”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gołuchów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1591/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

218. Gołuchów, zamek, portal do Sali Polskiej.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001956; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,1×25,9 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „29”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1636/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

219. Gołuchów, zamek, Sala Polska, kominek.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001994; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,6×25 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „7”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1596/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

220. Gołuchów, zamek, Sala Muzealna. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001960; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,7×25,3 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „1”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5892/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 29.

Datowanie: zob. nr kat. 211.

221. Gołuchów, zamek, Sala Waz Greckich, kominek.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001965; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,1×26 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „33”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1597/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 27.

Datowanie: zob. nr kat. 211.

222. Gołuchów, zamek, sypialnia, drzwi, fragment.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001973; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „32”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1624/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

224. Gołuchów, zamek, salon, kominek. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001993; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,7×25,4 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „23”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1595/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 28.

Datowanie: zob. nr kat. 211.

223. Gołuchów, zamek, sypialnia, kominek.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001975; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,4×26,2 / 28×38

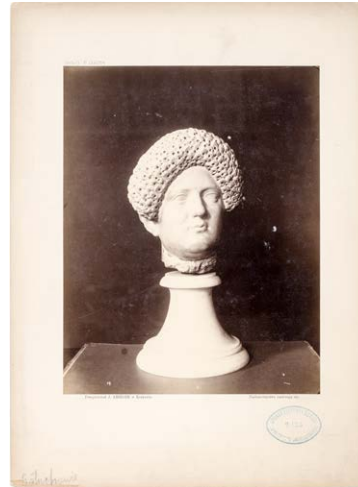
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „25”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1598/K

Publ.: Sokołowski 1899, il. 26.

Datowanie: zob. nr kat. 211.

225. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, głowa kobiety (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002034; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,9×25,6 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „19”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1612/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

226. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, askos ozdobiony maską meduzy, protomami koni i figurką Nike (MNW). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002035; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 17,5×26,9 / 28×38,1
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „46”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1599/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

228. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka kobiety karmiącej dziecko. Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002037; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 17,8×26,4 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „36”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1603/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

227. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, para figurek kobiecych. Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002036; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18×26,5 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „39”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1601/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

229. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, dwie figurki kobiet (figurka po lewej w MNW, miejsce przechowywania drugiej nieustalone). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002038; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,4×26,7 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „48”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1604/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

230. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka kobiety z lustrem. Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002039; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,6×25,9 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „50”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1606/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

232. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, trzy figurki kobiece (figurka w środku i po prawej w MNW, miejsce przechowywania trzeciej nieustalone). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002041; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,8×25,4 / 27,9×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „22”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1608/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

231. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka Sylena niosącego bachantkę (MNW). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002040; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,7×25,3 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „20”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1609/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

233. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka siedzącej kobiety. Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002042; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,2×26,5 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „49”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1605/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

234. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka kobiety przy kolumnie. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002043; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 17,8×26,7 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „41”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1602/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

236. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka siedzącej kobiety (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002045; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 17,7×25,9 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „47”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1607/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

235. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka Ganimedesa z orłem (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002044; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,8×25,3 / 28,1×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „24”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1610/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

237. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka siedzącej kobiety. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002046; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 17,6×25,7 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „43”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1630/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

238. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, studnia z Treviso. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001995; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,5×25,8 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „63”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1580/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

240. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figura Św. Małgorzaty (MNP). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002000; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 17,6×26 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „60”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5898/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

239. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, rzeźby późnogotyckie. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001999; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,2×25,9 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „18”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1618/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

241. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figura Św. Urszuli (MNP). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002001; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 18,6×26,1 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „10”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1631/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

242. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, relief *Matka Boska z Dzieciątkiem z aniołami* (MNP).

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002002; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,7×25,3 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5900/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

244. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, relief *Matka Boska z Dzieciątkiem i aniołami*. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002004; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20×23,2 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „6”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1615/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

243. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, figurka amorka (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002003; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 18,1×26,6 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „11”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1613/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

245. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, brązowe posążki Merkurego i Wenus (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002005; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,4×25 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „12”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1614/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

246. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, płyciny grotoskowe z *Ofiarą Abrahama* i *Św. Augustynem*.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002007; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,9×24,8 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „3”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1637/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

248. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, relief z monogramem IHS (MNP). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002010; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 18,9×25,7 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „28”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1616/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

247. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, świecznik w formie figurki anioła. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002008; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19×26 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1632/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

249. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, fragmenty wyrobów złotniczych (plakieta u dołu w MNW, miejsce przechowywania drugiej nieustalone). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002020; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,8×24,7 / 27,8×37,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „30 [?]”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1646/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

250. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, relikwiarz hermowy (mcz). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002021; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,6×26,3 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „45”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1629/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

252. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, klejnot z *Holdem Trzech Króli*. Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002023; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 20,1×25 / 27,8×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5901/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

251. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, akwamanile (MNW). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002022; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,8×25,5 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „17”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1600/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

253. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, krucyfiks procesyjny (MNW). Fot. I. Krieger, 1891
 IHSUJ P 002024; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,9×25,5 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „27”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1620/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

254. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, kielich. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002028; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,5×25,3 / 28×38,1
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „64”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1974/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

255. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, monstrancja. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (1891?)

IHSUJ P 002029; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,5×24,9 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje ołówkiem: „Gołuchów”, [wymazana] „Gołuchów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1976/K
 Publ.: „SKHS”, 6, z. 2-3, 1898, s. xxvi.
 Leżąca obok monstrancji podziałka, stosowana przez I. Kriegera przy fotografowaniu obiektów z Muzeum Czartoryskich, lecz niewidoczna na innych zdjęciach przedmiotów ze zbiorów gołuchowskich, wskazuje, że monstrancję

sfotografowano w Krakowie, przed wysłaniem jej do Gołuchowa. Z listu Władysława Czartoryskiego do Izabeli Działyńskiej z 25 IX 1891 wynika, że zawiózł ją tam właśnie fotograf Krieger (BCZ, 7412). Fotografię prezentował Sokółowski na posiedzeniu KHS AU 23 I 1896 („SKHS”, 6, z. 2-3, 1898, s. xxvi).

256. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, dwie kołatki i popiersie starca (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002025; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 18,9×25,9 / 27,9×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „55 [?]”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1645/K
 Datowanie: zob. nr kat. 211.

257. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, wilki kominkowe (MAP). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002006; d. nr inw. GHS: 2823
 Odbitka albuminowa, 19,9×25,4 / 27,9×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „26”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1639/K
Datowanie: zob. nr kat. 211.

258. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, kasetka z kości słoniowej. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001996; d. nr inw. GHS: 2823
Odbitka albuminowa, 15,1×25,9 / 28×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „13”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1635/K
Datowanie: zob. nr kat. 211.

259. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, kasetka z kości słoniowej. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001997; d. nr inw. GHS: 2823
Odbitka albuminowa, 19,4×25,8 / 27,9×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „14”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1634/K
Datowanie: zob. nr kat. 211.

260. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, dyptyk z kości słoniowej (lewe skrzydło w MNW, prawe zaginione). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 001998; d. nr inw. GHS: 2823
Odbitka albuminowa, 18,6×25,3 / 27,9×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „31”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1633/K
Datowanie: zob. nr kat. 211.

261. Gołuchów, zamek, fragment wazy greckiej z przedstawieniem Jutrzenki (wg litografii Lemerciera). Fot. I. Krieger, 1886–1897

IHSUJ P 002033; d. nr inw. GHS: 2818
Odbitka albuminowa, 17,3×22 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Waza grecka. Zbiory w Gołuchowni [!]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7897/K
Publ.: Sokołowski 1899, il. 17.
Reprodukcja ilustracji w: de Witte 1886, tabl. vi. Zob. Walanus 2019.

262. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, wyroby ceramiczne (świecznik w MNW, miejsce przechowywania pozostałych nieustalone). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002026; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,6×25,8 / 27,9×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „8”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1582/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

264. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, wazy apteczne majolikowe (waza po prawej w MNW, miejsce przechowywania drugiej nieustalone). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002030; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,8×25,6 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „40”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1625/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

263. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, wazon z przedstawieniem Diany. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002027; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 17,7×26,5 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „15 [?]”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1638/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

265. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, półmisek (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002031; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,5×25,9 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „37”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1619/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

266. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, świecznik (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002032; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 18,6×26 / 27,2×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „35”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1641/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

268. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, gobelin z historią Dawida i Batszeby (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002015; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,7×25,4 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „9”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1622/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

267. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, płytka ceramiczna z Bożym Narodzeniem. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002014; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,5×24,7 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „54”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1644/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

269. Gołuchów, zamek, portiera z herbem Korycińskich (MNW). Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002016; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,7×23,7 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „5”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Portyera z herbami Korycińskich / w Gołuchowie (zamek).” Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1643/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

270. Gołuchów, zamek, kobierzec z herbem Ogińskich.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002017; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 15,2×24,7 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „62”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1642/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

272. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, ława z oparciem. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002011; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 20,1×25,1 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „2.”, „2”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1626/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

271. Gołuchów, zamek, makata jedwabna (mcz).

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002019; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,6×25,2 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „4”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1623/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

273. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, stół francuski. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002012; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,4×24,7 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „42”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1628/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

274. Gołuchów, zbiory Izabeli Działyńskiej, stół francuski. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 002013; d. nr inw. GHS: 2823

Odbitka albuminowa, 19,3×25,3 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „21”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1627/K

Datowanie: zob. nr kat. 211.

275. Gostyń, kościół parafialny św. Małgorzaty, widok od pn. Fot. L.C.W. Röhter, XIX–XX w.

IHSUJ P 002066

Odbitka albuminowa, 9,9×14,7 / 10,8×16,5

Recto kartonu: druk: „Cabinet-Portrait”. Verso kartonu: pieczęć „L.C.W. Röhter / Photogr. u. Mikroskopiker / Schwerin a/W.”.

276. Gostyń, kościół parafialny św. Małgorzaty, widok od pn. wsch. Fot. L.C.W. Röhter, XIX–XX w.

IHSUJ P 002067

Odbitka albuminowa, 9,8×14,7 / 10,8×16,5

Recto kartonu: druk: „Cabinet-Portrait”. Verso kartonu: pieczęć „L.C.W. Röhter / Photogr. u. Mikroskopiker / Schwerin a/W.”; adnotacja ołówkiem: [przekreślona] „Heise”.

277. Grodno, cerkiew śś. Borysa i Gleba na Kołozy, widok od zach. Fot. J. Sadowski, 1873–1878

IHSUJ P 016780; d. nr inw. GHS: 7005

Odbitka albuminowa, 16,6×24,9 / 24×30,7

Recto kartonu: druk: „J. SADOVSKI”, „À GRODNO.”; adnotacja ołówkiem: „Kołozha”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kołozha. Ruina cerkwi ss. Borysa i Gleba nad Niemnem. / Sokołowski Studya i szkice str. 444.”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Publ.: „Biesiada Literacka” 1886, nr 51, 17 XII, s. 392 [jako rycina]; Sokołowski 1899, il. 34.

Fotografie nry kat. 277–279 są najprawdopodobniej identyczne z tymi, które Marian Sokołowski prezentował na posiedzeniu KHS AU 14 III 1878 (ANPP, PAU W 1-22, s. 43) i ukazują cerkiew po restauracji z lat 1872–1873 (Skarby Fototeki 2, nry kat. 3a–3c).

278. Grodno, cerkiew św. Borysa i Gleba na Kołozy, widok od wsch. Fot. J. Sadowski, 1873–1878

IHSUJ P 016781; d. nr inw. GHS: 7004

Odbitka albuminowa, 17×22,7 / 23,9×32,1

Recto kartonu: druk: „J. SADOVSKI”, „À GRODNO.”; adnotacja ołówkiem: „Kołozha (?)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kościół w Grodnie.”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Datowanie: zob. nr kat. 277.

280. Grywałd, kościół parafialny, widok od pn.

Fot. S. Tomkowicz, 1895 (?)

IHSUJ P 002186

Odbitka albuminowa, 11,5×12,8 / 24,8×34,7

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-1005

Fotografie nry kat. 280 i 281 Tomkowicz wykonał zapewne podczas wizyty w Grywałdzie w 1895 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 425).

279. Grodno, cerkiew św. Borysa i Gleba na Kołozy, wewnątrz. Fot. J. Sadowski, 1873–1878

IHSUJ P 016784; d. nr inw. GHS: 7005

Odbitka albuminowa, 17,3×24,6 / 23,9×30,9

Recto kartonu: druk: „J. SADOVSKI”, „À GRODNO.”; adnotacja ołówkiem: „Kołozha”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kołozha / Ruina cerkwi ss. Borysa i Gleba nad Niemnem wewnątrz / Sokołowski Studya i szkice str. 445”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Publ.: Sokołowski 1899, il. 35.

Datowanie: zob. nr kat. 277.

281. Grywałd, kościół parafialny, widok wieży od pn. zach. Fot. S. Tomkowicz, 1895 (?)

IHSUJ P 002187

Odbitka albuminowa, 11,5×16 / 24,8×34,6

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-1004

Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 280.

282. Igołomia, pałac Wodzickich, elewacja pn.

Fot. nieznanymi, XIX-XX w.

IHSUJ P 002385

Odbitka albuminowa, 11,6×17,2 / 18,9×21,9

Recto kartonu: adnotacja kredką: „Igołomja [!]”; adnotacja ołówkiem: „Igołomja [!]”; ołówkiem szkic [rzut pałacu].

284. Igołomia, pałac Wodzickich, salon, dekoracja kopuły. Fot. nieznanymi, XIX-XX w.

IHSUJ P 002387

Odbitka albuminowa, 13×14,8 / 18,6×21,9

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Igołomja [!]”.

283. Igołomia, pałac Wodzickich, elewacja pd.

Fot. nieznanymi, XIX-XX w.

IHSUJ P 002386

Odbitka albuminowa, 12,6×17,3 / 19×21,9

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Igołomja [!]”.

Publ.: Szydłowski, Stryjeński 1925, il. 20.

285. Janowiec, zamek (wg rysunku J. Mioszewskego).

Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1885

IHSUJ P 002527

Odbitka albuminowa, 10,4×13,4 / 24,6×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3695/K

Datowanie wg daty przy sygnaturze na rysunku.

286. Jedlnia, kościół parafialny.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1898

IHSUJ P 002666

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,9×17,8 / 25,1×34,7

Na fotografii kościół przed przebudową, rozpoczętą w 1898 r. (Omiłanowska 2008, s. 270).

288. Jędrzejów, kościół Cystersów, wnętrze.

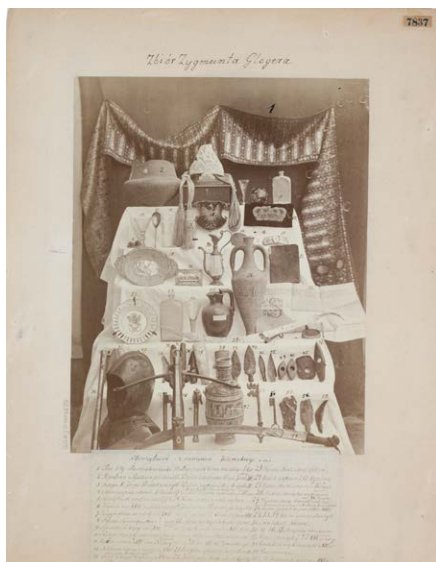
Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 002718; d. nr inw. GHS: 2854

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,9×22,6

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: adnotacja atramentem: „Jędrzejów. Wnętrze kościoła”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

287. Jeżewo Stare, zbiory Zygmunta Glogera, starożytności wraz z opisem. Fot. nieznanymi, nie później niż 1883

IHSUJ P 002689; d. nr inw. GA: 7837

Odbitka albuminowa, 16,1×20,7 / 24,3×32,2

Na jednym kartonie z drugą odbitką albuminową [fotografia opisu, bez sygn., 7,3×13,6]. Recto odbitki: adnotacje z negatywu [numery od 1 do 57, częściowo poprawione atramentem]. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Zbiór Zygmunta Glogera”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „dar p. Zygmunta Glogera / d. 15/9 83 r”.

Dar Zygmunta Glogera dla GA (1883)

289. Jędrzejów, klasztor Cystersów, arkada kapitularna.

Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 002745; d. nr inw. GHS: 2849

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13×17,4

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: adnotacja atramentem: „Jędrzejów / arkada do kapitularna”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

290.

IHSUJ P 002744

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×16,8 / 24,7×34,6

**291. Jędrzejów, klasztor Cystersów, biforium w kapitu-
larzu. Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898**

IHSUJ P 002746; d. nr inw. GHS: 2848

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,8

Odbitka naklejona na płótno. Recto odbitki: adnotacja z ne-
gatywu: „485.”. Verso płótna: adnotacja atramentem: „Ję-
drzejów / Kapitułarz Cystersów.”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

**294. Jędrzejów, klasztor Cystersów, kolumnienka
narożna. Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898**

IHSUJ P 002782; d. nr inw. GHS: 2850

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,4×16,7 / 19×25,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 292. Recto odbitki: adno-
tacja z negatywu: „481.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ;
adnotacja ołówkiem: „Jędrzejów / JDziekoński”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

292. Jędrzejów, klasztor Cystersów, wspornik arkady.

Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 002781; d. nr inw. GHS: 2850

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,7×16,6 / 19×25,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 294. Recto odbitki: adno-
tacja z negatywu: „47[...]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ;
adnotacja ołówkiem: „Jędrzejów / JDziekoński”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

293.

IHSUJ P 002783

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,1×16,9 / 24,7×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „479.”.

295. Jodłownik, kościół parafialny, chrzcielnica.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1896

IHSUJ P 002791; d. nr inw. GHS: 2894

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×15,3 / 24×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Jodłowa. [!]”. Verso
kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem:
„2894 Chrzcielnica kamienna”.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020071

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. LXI.

Demetrykiewicz przedstawił tę fotografię na posiedzeniu
KHS AU 17 XII 1896 (ANPP, PAU W 1-23, s. 130).

296. Jodłownik, kościół parafialny, Portret Przeclawa Niewiarowskiego. Fot. S. Tomkowicz (?), 1895

IHSUJ P 002794; d. nr inw. GHS: 7688

Odbitka albuminowa, 11,1×16,9 / 21,5×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką S. Tomkowicza?] „portret Przeclawa Niewiarowskiego h. Półkozic w Jodłowniku † 1599 [przekreślone „w Jodłowniku. (drugi egzemplarz tego)” drugi egzemplarz jest w Kasinie [przekreślone, nieczytelne] / [przekreślone „bez”] z napisem) [przekreślone, nieczytelne] ten w Jodłowniku stary [?] i lepiej zachowany fot. 14/9 95”; adnotacja ołówkiem: „Tro-schel / Strobel”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Przeclaw Niewiarowski”; adnotacja ołówkiem: „Jodłownik”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: „PKHS”, 2, 1922, z. 2, s. 11, il. 38.

Obraz opisany został przez Tomkowicza w inwentarzu powiatu limanowskiego z adnotacją: „fot. moja” (Tomkowicz [2008], s. 28).

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje m.in. kaplicę Pałac Heroda z dachem pokrytym gontem, który zastąpiono blachą w 1864 r. (Wy-czawski 1987, s. 70).

298. Kalwaria Zebrzydowska, kaplica Grobu Chrystusa. Fot. nieznanymi, lata 60.–70. XIX w.

IHSUJ P 003004; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,9×10,9 / 15,6×18,6

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografię zrobiono w czasie zbliżonym do tego, w którym powstały inne prezentowane tu zdjęcia kaplic kalwaryjskich (nry kat. 297, 299–304, 306, 307).

297. Kalwaria Zebrzydowska, panorama kalwarii z bazyliką Matki Boskiej Anielskiej i kaplicami. Fot. nieznanymi, nie później niż 1864

IHSUJ P 003003; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 10,1×14,7 / 15,9×18,6

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem kopiowym: „Kalwarja Zebrz”.

299. Kalwaria Zebrzydowska, kościół Ukrzyżowania Chrystusa. Fot. nieznanymi, nie wcześniej niż 1859

IHSUJ P 003005; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,8×10,8 / 15,6×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje kościół po pokryciu dachu blachą i podwyższeniu wieżyczki na sygnaturkę w 1859 r. (Wyczawski 1987, s. 84).

300. Kalwaria Zebrzydowska, Brama Wschodnia.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1870

IHSUJ P 003006; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,9×10,8 / 15,7×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA;

pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje kaplicę przed pokryciem dachu blachą miedzianą w 1870 r. (Wyczawski 1987, s. 77–78).

301. Kalwaria Zebrzydowska, Brama Zachodnia (kaplica II Upadku Chrystusa). Fot. nieznanymi,

lata 60.–70. XIX w.

IHSUJ P 003007; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,8×10,8 / 16,1×18,6

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja ołówkiem: „Kalwaria”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Na fotografii nie widać ankrów, którymi wzmocniono kaplicę ok. 1878 r. (Wyczawski 1987, s. 73).

302. Kalwaria Zebrzydowska, Ratusz Piłata.

Fot. nieznanymi, lata 60.–70. XIX w.

IHSUJ P 003008; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,9×10,8 / 16,3×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje budowlę w trakcie wymiany pokrycia dachu, powstała więc zapewne w okresie, kiedy prace takie prowadzono przy innych kaplicach kalwaryjskich (zob. nry kat. 299, 300, 303, 307).

303. Kalwaria Zebrzydowska, Pałac Heroda.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1864

IHSUJ P 003009; d. nry inw. GA: 12042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 9×10,9 / 12,7×17,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje kaplicę przed pokryciem dachu blachą miedzianą w 1864 r. (Wyczawski 1987, s. 70).

304. Kalwaria Zebrzydowska, Pałac Heroda.

Fot. nieznanym, nie później niż 1864

IHSUJ P 003013; d. nry inw. GA: I2042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 9×10,9 / 15,5×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Datowanie: zob. nr kat. 297.

306. Kalwaria Zebrzydowska, Dom Kajfasza.

Fot. nieznanym, 1857–1878

IHSUJ P 003011; d. nry inw. GA: I2042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 8,9×10,7 / 15,6×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „z Kalwaryi Zebrzydowskiej”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje kaplicę z nowym pokryciem gontowym, położonym w 1857 r., a przed wzmocnieniem przybudówek ankrami w 1878 r. (Wyczawski 1987, s. 69).

305. Kalwaria Zebrzydowska, kaplica Cyrenejczyk.

Fot. nieznanym, lata 60.–70. XIX w.

IHSUJ P 003010; d. nry inw. GA: I2042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 10×10,9 / 15,7×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografię zrobiono w czasie zbliżonym do tego, w którym powstały inne prezentowane tu zdjęcia kaplic kalwaryjskich (nry kat. 297, 299–304, 306, 307).

307. Kalwaria Zebrzydowska, Dom Matki Boskiej.

Fot. nieznanym, nie później niż 1872

IHSUJ P 003012; d. nry inw. GA: I2042, MUSIA: 238

Odbitka albuminowa, 9×10,9 / 15,7×18,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje kaplicę przed pokryciem kopuły blachą w 1872 r. (Wyczawski 1987, s. 71).

308. Kałuszyn, kościół parafialny, drzwi do zakrystii.
Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898
 IHSUJ P 003043; d. nr inw. GHS: 2947
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,9 / 23,9×32
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kałuszyn”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „2947 / Drzwi stare do zakrystji”.
 Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)
 Inny egzemplarz tej fotografii, o potwierdzonym autorstwie, znajdował się w zbiorach TONZP (nr inw. R-04842).

310. Kamieniec Podolski, widok zach. części miasta od pn. zach. Fot. J. Kordysz, nie później niż 1861
 IHSUJ P 016848; d. nr inw. GHS: 7353
 Odbitka albuminowa, 22,8×30,3 / 27,6×34,7
 Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kamieniec / [nieczytelne] Prusiewicz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Fotografia N 3 z klisz[...] [Kord]ysza”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Publ. [jako rycina]: *Kamieniec Podolski* 1861, s. 92.
 Autorstwo wg cyt. publikacji. Zob. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 5.

309. Kamieniec Podolski, tableau z panoramą miasta (wg drzeworytu A. Kozarskiego) i widokami najważniejszych budowli. Fot. M. Greim, nie wcześniej niż 1876
 IHSUJ P 016847; d. nr inw. GHS: 7353
 Odbitka albuminowa, 15,5×24,1 / 24,6×33,4
 Recto kartonu: sucha pieczęć „M. Greim / PHOTOGRAPHIE À KAMENETZ POD.”; adnotacje atramentem: „Stary Most”, „Kamieniec Podolski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Własn[...] [Kallen]bacha”.
 Dar KHS PAU dla ZHS (1925)
 Na fotografii drzeworyt Adolfa Kozarskiego z 1876 r., u góry i u dołu łącznie dwanaście odbitek, wykonanych z negatywów Józefa Kordysza lub Michała Greima (*Skarby Fototeki* 2, nr kat. 4).

311. Kamieniec Podolski, przedmieście Karwasary. Fot. M. Greim (?), lata 70. XIX w.
 IHSUJ P 016849; d. nr inw. GHS: 7354
 Odbitka albuminowa, 13,8×20,5 / 23,9×32,9
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kamieniec Podolski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Własność J. Kallenbacha”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w przypisywanym Greimowi albumie widoków Kamieńca w BJ, sygn. BJ Graf. II19 III. Zob. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 6.

312. Kamieniec Podolski, Baszta Batorego.

Fot. J. Kordysz, ok. 1860–1870

IHSUJ P 016853; d. nr inw. GHS: 7354

Odbitka kolodionowa matowa (?), 24,4×30,1 / 27,3×36,5

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kamieniec Podolski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Odbitka zapewne z przełomu XIX i XX w. Autorstwo i datowanie wg: *Dziewulska 2011*, s. 406; zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 7.

313. Kamieniec Podolski, Sąd Okręgowy, Jan Greim,

Portret cara Aleksandra III. Fot. M. Greim, XIX/XX w.

IHSUJ P 016890; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361

Odbitka albuminowa, 9,8×13,8 / 11,4×16,3

Recto kartonu: druk: „M. GREIM / KAMENETZ PODOL.”; adnotacja ołówkiem: „Portret prawie naturalnej wielkości malował Jan Greim znajduje się w Sali Kryminalnej Sądu Okr. w Kamieńcu”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

314. Kamieniec Podolski, Sąd Okręgowy, Jan Greim,

Portret popiersiowy cara Aleksandra III. Fot. M. Greim, XIX/XX w.

IHSUJ P 016891; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361

Odbitka albuminowa, 9,9×13,9 / 10,7×16,3

Recto kartonu: druk: „MICHEL GREIM / MG / KAMENETZ PODOL.”; adnotacja ołówkiem: „Portret naturalnej wielkości malował Jan Greim znajduje się w Sądzie Okr. w Kamieńcu”. Verso kartonu: druk: [pośrodku] „Photographie Phototypie Typographie / ФОТОТИПОГРАФИЯ / MICHEL GREIM / À / KAMENETZ PODOL. / [we wstędze po prawej stronie od góry] 1852 / ГУБЕРНСК: ТИПОГРАФИЯ / KAMENETZ PO / МУЗЕЙ ПОДОЛЬСК. ВРАЧЕЙ / 1862 / CRACOVIE / АКАДЕМИА УМИЕЉТНОЌИ 1876 / [we wstędze po lewej stronie od góry] 1848 / ЗГРОМАДЗЕНІЕ ДРУКАРЗЫ / VARSOVIE / 1876 / ТОВАРЗ. ЗАЧ. ШТ. ПІЃКНЫХ / KIEV / ІМПЕРАТ: ГЕОГРАФІЧ: ОБЩЕ: / 1875 / [u dołu] L. KARPIŃSKI WARSZAWA.”; pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

315. Kamieniec Podolski, zamek, widok ogólny.

Fot. M. Greim, nie później niż 1876

IHSUJ P 016868; d. nr inw. GHS: 7354

Odbitka kolodionowa matowa (?), 10,9×15 / 20,6×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kamieniec Podolski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Odbitka zapewne z przełomu XIX i XX w. Sygnowany egzemplarz w BN, sygn. F.4054 IV. Na fotografii widoczna jest brama Stanisława Augusta, rozebrana w 1876 r. (zob. nr kat. 316).

316. Kamieniec Podolski, zamek, Brama Stanisława Augusta. Fot. A. Engel, nie później niż 1876

IHSUJ P 016889; d. nr inw. GHS: 7354

Odbitka albuminowa, 14,4×16,9 / 27,4×36,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kamieniec Podolski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7354 Zamek / Brama Stani. Augusta / zwalona w r. 1876.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Brama Stanisława Augusta została rozebrana w 1876 r. (*Skarby Fototeki 2*, nr kat. 8). Sygnowany suchą pieczęcią egzemplarz (w większym formacie) w BN, sygn. F.12943/IV A.

317. Kamionka Wielka, kościół parafialny, ołtarz główny. Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 003065

Odbitka albuminowa, 12,8×17 / 22,2×25

Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: „Kamionka wielka”, „Kamionka 28/7 1892”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Data na kartonie zgadza się ze znaną datą pobytu Tomkowicza w Kamionce (Tomkowicz 1900b, s. 125).

318. Karniowice, kaplica w ogrodzie pałacowym, antependium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 003087; d. nr inw. GHS: 3545

Odbitka albuminowa, 14×24,8 / 26,5×35,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: [przekreślona] „Antependium w Karniowicach 1665 (?)”, „5. Antependium marmurowe. Karniowice. Kościół parafialny.”, „Karniowi[...]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1655/K

Publ.: Tomkowicz 1906, s. 105, il. 75.

319. Kazimierz Dolny, rynek, kamienice Przybyłów (Pod św. Mikołajem i Pod św. Krzysztofem).

Fot. nieznany, nie później niż 1890

IHSUJ P 003151; d. nry inw. GHS: 0333, 0959a

Odbitka albuminowa, 10,5×15,6 / 24,9×31,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kazimierz nad Wisłą”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

320. Kazimierz Dolny, ul. Senatorska, kamienica Celejowska, fasada. Fot. nieznany, nie później niż 1890
 IHSUJ P 003184; d. nry inw. GHS: 0333, 0959 b
 Odbitka albuminowa, 11,3×15,9 / 24,9×31,3
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu [nieczytelna]. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kazimierz nad Wisłą”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

322. Kielce, MNki, gobelin z herbem Korycińskich. Fot. J. Löwy, XIX–XX w.
 IHSUJ PD 000076
 Odbitka albuminowa (?), 42×49,4 / 46,7×57
 Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Wandteppich des Grosskanzlers von Polen / Stephen Koryciński, aus den Jahren 1653–1658 / Eigentum des Freiherrn Götz-Okocimski, Kraków.”.

Publ.: Pagaczewski 1929, s. 27.
 Autorstwo wg cyt. publikacji.

321. Kielce, pałac biskupów krakowskich, plafon Sąd nad arianami. Fot. nieznany, XIX–XX w.
 IHSUJ P 003375
 Odbitka albuminowa, 23,5×23,5 / 25,5×25,5
 Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć „Nie nadaje się do reprodukcji / Kliszę wykonano na żądanie Redakcji”; adnotacja ołówkiem: „Kielce Pałac Biskupi”; naklejony wycinek z „Gazety Kieleckiej” z opisem obrazu.

323. Kielce, MNki, gobelin Przeprowadzenie Aleksandra Wielkiego przez Granik. Fot. I. Krieger, nie później niż 1926 (?)
 IHSUJ P 005652; d. nr inw. ZHS: 1556
 Odbitka albuminowa, 18,1×34,5 / 21,9×37,8
 Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Przeprowadzenie przez Granik / Gobelin podług obrazu Le Bruna w Mianocicach u Hallerów”.
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2604/K, MHK-7953/K
 Publ.: Pagaczewski 1926, il. 15.
 Gobelin omówiony został po raz pierwszy przez Juliana Pagaczewskiego na posiedzeniu KHS PAU 30 XI 1922 („PKHS”, 3, 19, z. 3, s. XV–XVI).

324. Kleczkowo, kościół parafialny, widok od zach.

Fot. G. Worobjew, 1899

IHSUJ P 003388; d. nr inw. GHS: 6607

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8×11,1 / 27,3×36,4

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kleczków”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem:

„I. 2. 3. Szczyt prezbiterjum / 4. Bok północny”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 325.

325. Kleczkowo, kościół parafialny, tzw. wikariatka.

Fot. G. Worobjew, 1899

IHSUJ P 003414; d. nr inw. GHS: 6607

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8×11,2 / 27,3×36,4

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kleczków”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem:

„6607 / I, «Wikarjatka» / 2 "" str. południowa / 3 "" "" / 4 "" / 5 Rozwalone wejście do «Wikarjatki”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Sokołowski, Worobjew, Zubrzycki 1905, il. 19.

Autorstwo wg cyt. publikacji. W liście 6 VIII 1899 Grzegorz Worobjew przysłał Marianowi Sokołowskiemu cztery fotografie kościoła oraz rysunek z natury datowany na 1899 r. (ANPP, PAU w I-174; Sokołowski, Worobjew, Zubrzycki 1905, szp. 498, il. 3).

326. Końskie, kolegiata św. Mikołaja.

Fot. nieznan, nie później niż 1902

IHSUJ P 003648; d. nr inw. GHS: 6107

Odbitka albuminowa, 14×20,8

Verso odbitki: adnotacja atramentem: „Kościół romański z XII w. w Końskich, przebudowany w XIV [?] [przekreślone „w”] i w XVII stóleciu [!]”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 20.

Fotografia wykonana przed sierpniem 1902 r., kiedy rozpoczęto przebudowę i powiększenie kościoła (Tomkowicz 1907, szp. 179).

327. Końskie, kolegiata św. Mikołaja, tympanon (wg rysunku M. Cerchy). Fot. M. Cercha (?), ok. 1876

IHSUJ P 003649; d. nry inw. GA: 5007, MUSIA: 165

Odbitka albuminowa, 10,9×18,8 / 13,9×21,3

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem kopiowym: „Końskich”;

adnotacja ołówkiem: „M. Cercha”. Verso kartonu: sucha

pieczęć [zatarta] „FOTO[...] / [...] / [...] KRAKOWIE”;

pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem:

[ręką J. Łepkowskiego] „Dar Maksymiliana / Cerchy / jego

fotografia / z własnego rysunku”;

adnotacja ołówkiem: „Napis na Kościele S: Mikołaja w Końskich w Królestwie polskim / r. 1876.”;

papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA [przekreślonym].

Dar Maksymiliana Cerchy dla GA (nie później niż 1879)

328. Koprzywnica, d. kościół Cystersów, widok od zach.
Fot. J. Grodzicki, 1881–1900

IHSUJ P 003678

Odbitka albuminowa, 9,8×14,2 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „CABINET PORTRAIT”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / JÓZEFA GRODZICKIEGO / w Radomiu.”; adnotacja atramentem: „Kościół po Cysterski / teraz parafjalny w Koprzywnicy.”

Datowanie: zob. nr kat. 329.

330. Kościan, kościół Wniebowzięcia NMP, ołtarz główny. Fot. nieznany, XIX–XX w.

IHSUJ P 003745; d. nr inw. GHS: 7284

Odbitka albuminowa, 14,5×19,7 / 24,1×31,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kościan”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7284 / Wielki ołtarz w kościele farnym w Kościanie”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)

329. Koprzywnica, d. kościół Cystersów, wnętrze.

Fot. J. Grodzicki, 1881–1900

IHSUJ P 003691

Odbitka albuminowa, 9,8×14,3 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „CABINET PORTRAIT”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / JÓZEFA GRODZICKIEGO / w Radomiu.”; adnotacja atramentem: „Wnętrze kościoła parafii w Koprzywnicy, – / Siedzą prob. Ks. Julian Wosiński / Wikary Ks Pajęczkowski / Gminy pisarz Kotowski”; adnotacja ołówkiem: „Koprzywnica”.

Grodzicki otworzył zakład w Radomiu w 1881 r. (Janik 1986–1987, s. 92). Ks. Wosiński zmarł w 1900 r. (Kotkowski 2010, s. 276).

331. Kowno, panorama miasta od wsch.

Fot. W. Zatorski, 1885–1895

IHSUJ P 016899; d. nr inw. GHS: 7007

Odbitka albuminowa, 9,6×14,9 / 13,8×16,2

Recto odbitki: adnotacja tuszem: „W. Zatorski / Kowno”.

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Widok Kowna”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Datowanie wg danych katalogowych odbitki w NČDM, nr inw. ČDM TA 5104/10. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 10.

332. Kowno, fragment miasta z ratuszem, kościołem Jezuitów i kościołem Wniebowzięcia NMP.

Fot. W. Zatorski, 1885–1895

IHSUJ P 016900; d. nr inw. GHS: 7007

Odbitka albuminowa, pokryta kolodionem (?), 9,9×13,9 / 13,9×16,4

Recto odbitki: adnotacja tuszem: „W. Zatorski / Kowno”.

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Widok Kowna”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Datowanie wg danych katalogowych odbitki w NČDM, nr inw. ČDM TA 5104/8. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. II.

334. Kowno, ratusz. Fot. W. Zatorski, 1885–1895

IHSUJ P 016907; d. nr inw. GHS: 7006

Odbitka albuminowa, 23×35 / 23×35

Recto odbitki: pieczęć „B. Загорскій / Ковно”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kowno”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Datowanie wg danych katalogowych odbitki w NČDM, nr inw. ČDM TA 5104/3. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 13.

333. Kowno, Dom Perkuna, szczyt.

Fot. W. Zatorski, XIX/XX w.

IHSUJ P 016902; d. nr inw. GHS: 7351

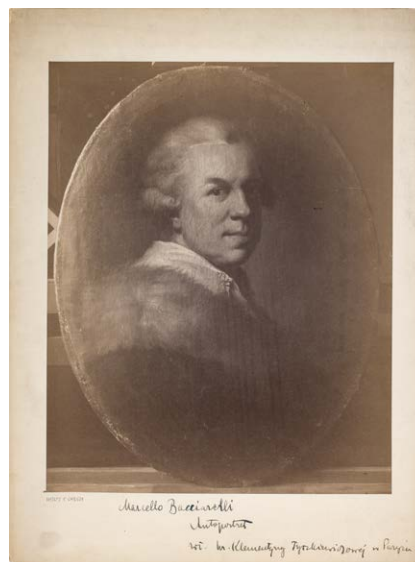
Odbitka albuminowa, 10,9×13,7 / 27,3×36,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „B. Загорск[іі] / Ковн[о]”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kowno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7351 / Kowno / Tak zwany dom Perkuna”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 12.

335. Kowno, NČDM, Jan Chrzyciel Lampi, Portret Stanisława Szczęsnego Potockiego (kopia). Fot. nieznaną, XIX–XX w.

IHSUJ P 018621

Odbitka albuminowa, 22,7×28,5 / 27,9×37

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Marcello Bacciarelli / Autoportret / wł. hr. Klementyny Tyszkiewiczowej w Paryżu”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „M. Bacciarelli: Portret własny / Wł. hr. Klementyna Tyszkiewiczowa (Paryż)”.

336. Kowno, NČDM, Jan Chrzyciel Lampi, *Portret Stanisława Szczęsnego Potockiego* (kopia). Fot. nieznany, XIX–XX w.
IHSUJ P 018640
Odbitka albuminowa, 11,7×15,3 / 24,6×32,7
Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „M. Bacciarelli / Autoportret”.

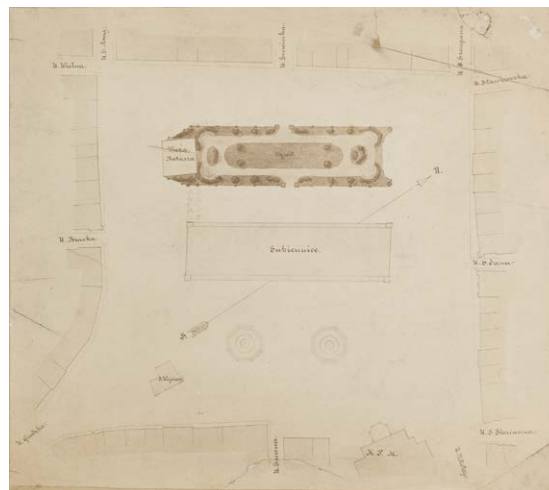
337. Kraków, Baszta Pasamoników, fragment murów obronnych i Brama Floriańska. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 011241
Odbitka albuminowa, 20,4×24,8 / 28,2×37,9
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „36. Ogólny widok baszt”. Recto kartonu: druk: „Fotografował A. [!] KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1758/K
Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków 1878*, poz. 34.

338. Kraków, Brama Floriańska, widok z ul. Floriańskiej. Fot. I. Krieger, 1893–1896

IHSUJ P 011248; d. nr inw. GHS: 3786
Odbitka albuminowa, 19,7×25,2 / 28,2×36
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)
Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1838/K, MHK-7549/K
Na fotografii widoczna jest witryna sklepowa kamienicy nr 40, zbudowana w 1893 r. (Chmiel 1920, s. 164), nie ma natomiast drugiego toru linii tramwajowej, ułożonego w 1896 r. (Kołodziej 2010, s. 13, 15).

339. Kraków, Rynek Główny, plan z projektem ogrodu przy wieży ratuszowej. Fot. nieznany, XIX–XX w.

IHSUJ P 011261
Odbitka albuminowa, 16,1×18,2 / 24,7×34,6

340. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 9 (Bonarowska), herma i maskarony z attyki.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 011278; d. nr inw. GHS: 5919

Odbitka albuminowa, 19,8×26,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-7929/K, MHK-7930/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CXXVII-CXXVIII, il. 99.

Fotografia przedstawia fragment attyki umieszczony w murze ogrodu przy ul. Westerplatte 11 (Jamroz 1956, s. 34). Być może powstała w związku z referatem Józefa Muczkwskiego przedstawionym na posiedzeniu KHS AU 14 VI 1902 (ANPP, PAU W 1-24, s. 134; „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CXXXII-CXXXV).

341. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 9 (Bonarowska), maskaron z attyki. Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 011279; d. nr inw. GHS: 5920

Odbitka albuminowa, 19,4×26 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7928/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CXXXIII-CXXXIV, il. 101.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 340.

342. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Orzeł Biały (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011339; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20×24,7 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Godło Królestwa Polskiego”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-663/K

Odlewy zworników z kamienicy Hetmańskiej trafiły do zbiorów MNK w 1888 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 131, poz. 837). Ich fotografie (nry kat. 342-363) powstały najprawdopodobniej w 1896 r., ponieważ w tym roku taki sam zestaw odbitek (niewątpliwie „egzemplarzy obowiązkowych”) MNK otrzymało od I. Kriegera (*ibidem*, s. 223-224, poz. 1527, 1538; obecnie nry inw. MNK XX-f-1051, MNK XX-f-1053, MNK XX-f-1059, MNK XX-f-1060, MNK XX-f-1062, MNK XX-f-1065, MNK XX-f-1066, MNK XX-f-1069, MNK XX-f-1071, MNK XX-f-1072, MNK XX-f-1075, MNK XX-f-1077).

343. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Ziemi Dobrzyńskiej (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011340; d. nry inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20,4×26,2 / 24,6×34,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-653/K, MHK-5967/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

344. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem w kształcie orlego skrzydła (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011341; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,7×24,8 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Symbol rycerstwa (?) czyli wszystkiej / szlachty / jesto [!] herb nieznan / w heraldyce”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków kamienica hetmańska / zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-661/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

345. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Kujaw (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011343; d. nry inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20,5×25,3 / 28,1×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali hetmańskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-662/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitka z tego samego negatywu:

346.

IHSUJ P 011342; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,6×25,6 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Herb ziemi łęczyckiej, sieradzkiej i kujawskiej”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków kamienica hetmańska / zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/20)

347. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Rusi (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011345; d. nry inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 21,4×24,9 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali w kamienicy / hetmańskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-655/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitki z tego samego negatywu:

348.

IHSUJ P 011344; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,9×24,8 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem:

„Herb ziemi Ruskiej.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

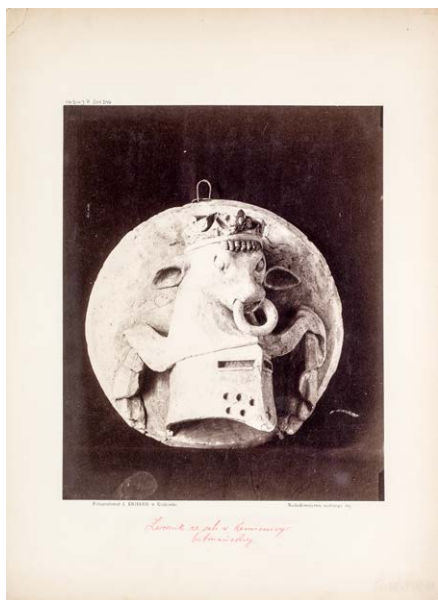
349.

IHSUJ P 011346; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 21,3×25,7 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Herb ziemi ruskiej.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kamienica hetmańska / – zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

350. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Wielkopolski (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011347; d. nry inw. GA: I2449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20,1×24,9 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali w Kamienicy / hetmańskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-658/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

351. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z klejnotem herbu Ziemi Sandomierskiej (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011348; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 21,5×23,6 / 27,8×35,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Herb ziemi sandomirskiej [!]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kamienica hetmańska / zwornik z sali.”

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-660/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

352. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z głową kobiecą (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011350; d. nry inw. GA: I2449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20,9×26 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Zwornik ze sali w kamienicy / hetmańskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-654/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitki z tego samego negatywu:

353.

IHSUJ P 011349; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 19,2×23,5 / 24,1×32,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kamienica hetmańska zwornik”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

354.

IHSUJ P 011351; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,5×26,9 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ryc. 162 / Adelajda heska żona Kazimierza W. / (?)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kamienica hetmańska / – zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

355. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z przedstawieniem gmerku (?) na tarczy (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011352; d. nr inw. GHS: 6909 [błędny; prawidłowy 6910?]

Odbitka albuminowa, 20,6×25,3 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920) (?)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-659/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

356. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z trzema głowami (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011354; d. nr inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20×25,3 / 26,1×35,3

Verso odbitki: pieczęć [widoczna na recto] GAUJ. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali w Kamienicy / hetmańskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-656/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitki z tego samego negatywu:

357.

IHSUJ P 011353; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,5×24,9 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Symbol nauk wyzwolonych (?) / Mądrość (?)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kamienica hetmańska / zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

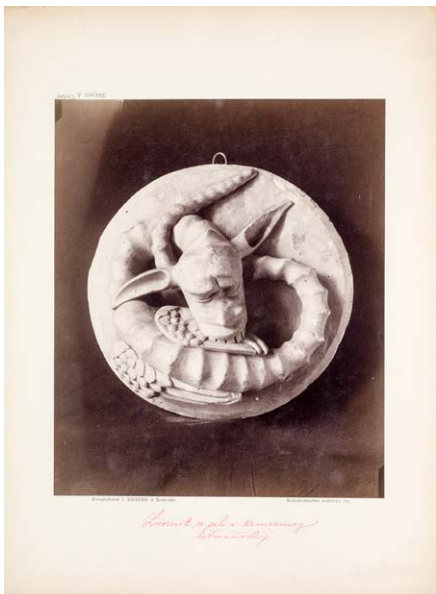
358.

IHSUJ P 011355; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 19,1×25 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego?] „Symbol nauk wyzwolonych?”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

359. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik ze smokiem gryzącym własne skrzydło (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011358; d. nr inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 20,7×25 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali w Kamienicy / hetmańskiej”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-657/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitki z tego samego negatywu:

360.

IHSUJ P 011356; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,9×25,3 / 27,8×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Czynność (?)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków Kamienica hetmańska / zwornik z sali”. Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

361.

IHSUJ P 011357

Odbitka albuminowa, 20×25,2 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

362. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 17 (Hetmańska), zwornik z suką karmiącą szczenięta (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011359; d. nr inw. GA: 12449, MUSIA: 175

Odbitka albuminowa, 21×25,2 / 28,1×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Zwornik ze sali w Kamienicy / hetmańskiej”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-664/K

Datowanie: zob. nr kat. 342.

Odbitka z tego samego negatywu:

363.

IHSUJ P 011360; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 20,7×24,2 / 27,3×35,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Płodność, obfitość (?) / Miłość (Caritas)?”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kamienica hetmańska / zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

364. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 20 (Zbaraskich), dziedziniec. Fot. I. Krieger, 1897–1898

IHSUJ P 011362; d. nr inw. GHS: 7713

Odbitka albuminowa, 21×26,4 / 27,4×36,7

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1739/K
 Publ. [jako rycina]: Tomkowicz 1898b, s. 228, il. 3.
 Na fotografii stan dziedzińca po restauracji z lat 1896–1897
 (Komorowski, Sudacka 2008, s. 292); zamurowane balu-
 strady odsłonięto w 1897 r. ([Tomkowicz] 1898c, s. 124).

Odbitka z tego samego negatywu:

365.

IHSUJ P 011361

Odbitka albuminowa, 20×25,3 / 24,6×34,7

366. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 21
 (Pod Ewangelistami), dekoracja rzeźbiarska sali
 na I piętrze. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 011414; d. nr inw. GHS: 7686

Odbitka albuminowa, 22×25,5 / 24,1×32

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-701/K

367. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 21
 (Pod Ewangelistami), dekoracja rzeźbiarska sali
 na I piętrze. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 011415; d. nr inw. GHS: 7686

Odbitka albuminowa, 22,7×27,9 / 23,9×27,9

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-703/K

368. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 21
 (Pod Ewangelistami), dekoracja rzeźbiarska sali
 na I piętrze. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 011417; d. nr inw. GHS: 7686

Odbitka albuminowa, 22,3×28,2 / 23,9×32

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-696/K

369. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 21
 (Pod Ewangelistami), dekoracja rzeźbiarska sali
 na I piętrze. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 011418; d. nr inw. GHS: 7686

Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 23,8×32

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-698/K

370. Kraków, Rynek Główny, kamienica nr 21 (Pod Ewangelistami), dekoracja rzeźbiarska sali na I piętrze. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.
IHSUJ P 011419; d. nr inw. GHS: 7686
Odbitka albuminowa, 22,4×28 / 23,9×32 cm
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-700/K

372. Kraków, plac Mariacki, kamienica nr 4 (Prąlatówka). Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1898
IHSUJ P 011394; d. nr inw. GHS: 6992
Odbitka albuminowa, 12,6×16,7 / 22,2×24,9
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Prąlatówka”.
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-852
Publ.: Tomkowicz 1898a, s. 53, il. 1.
Zob. Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 211, s. 307 (gdzie błędne autorstwo i datowanie).

371. Kraków, Rynek Główny, pałac Pod Krzysztoforą, dziedziniec. Fot. S. Tomkowicz (?), nie później niż 1898
IHSUJ P 011372; d. nr inw. GHS: 2929
Odbitka albuminowa, 12,1×16,5 / 22,2×25
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Krzysztofor”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)
Na autorstwo Tomkowicza wskazuje technika i format odbitki oraz rodzaj kartonu.

373. Kraków, plac Mariacki, kamienica nr 4 (Prąlatówka), sień. Fot. S. Tomkowicz, 1891
IHSUJ P 011397; d. nr inw. GHS: 6992
Odbitka albuminowa, 11,9×17,2 / 22,1×24,9
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Sień, Prąlatówki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-856
Publ.: Tomkowicz 1898a, s. 55, il. 2.
Inny egzemplarz tej fotografii z daru Stanisława Tomkowicza, opatrzony datą 1891, znajduje się w ANK, sygn. A IV/232 (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 218, s. 316).

374. Kraków, kamienica na rogu ulic św. Anny 2 i Wiślniej 1 (Czeczotki), oficyna, Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011409

Odbitka albuminowa, 19,1×23,8 / 24,6×34,7

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2075/K

Publ.: Wdowiszewski 1896, s. 5, il. 2.

Na fotografii stan przed gruntowną przebudową prowadzoną od 1897 r. ([Tomkowicz] 1899, s. 95–96). Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 316, s. 455.

376. Kraków, kamienica na rogu ulic św. Anny 2 i Wiślniej 1 (Czeczotki), oficyna, portal i świetlik w supraporcie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011411

Odbitka albuminowa, 10,5×25,6 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „20.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5486/K

Publ.: Wdowiszewski 1896, s. 7, il. 3.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 374. Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 318, s. 457.

375. Kraków, kamienica na rogu ulic św. Anny 2 i Wiślniej 1 (Czeczotki), oficyna, obramienia okienne. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011410

Odbitka albuminowa, 18,8×23,3 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „21.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2020/K

Publ.: Wdowiszewski 1896, s. 7, il. 4.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 374. Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 317, s. 456.

377. Kraków, ul. Floriańska, kamienica nr 7, nadproże. Fot. I. Krieger, 1876–1891

IHSUJ P 011424; d. nr inw. GHS: 7086

Odbitka albuminowa, 16,9×24,6 / 27,6×36,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Nadproże z domu przy ul. floryańskiej 5”;

adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Ul. Floryańska, Nr 5. w xv. od 1517–1578 Księgarnia Mikołaja / [nieczytelne]”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2029/K

Publ.: Rostański (red.) 1891, s. 34, il. 15, s. 70, il. 25.

Na zdjęciu widoczna miarka ze skalą w cm, stosowaną po wprowadzeniu w Austrii systemu metrycznego w 1876 r. (Demel 1951, s. 307).

378. Kraków, ul. Floriańska, kamienica nr 7, nadproże.

Fot. I. Krieger, 1876–1891 (?)

IHSUJ P 011425; d. nr inw. GHS: 5844

Odbitka albuminowa, 18×25,3 / 27,6×36,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Kraków, ul. Floryańska, Nr 5. xv w. [nieczytelne] 1517–1578 była tu / księgarnia Mikołaja [nieczytelne]”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7668/K

Publ.: Sokołowski 1907, szp. I–2, il. I.

Fotografia powstała być może w tym samym czasie, co nr kat. 377.

379. Kraków, ul. Franciszkańska, Pałac Biskupi, wnętrze podczas II Wystawy Starożytności, Sala Rycerska (wg obrazu S. Świerzyńskiego). Fot. A. Szubert (?), 1873

IHSUJ P 019822; d. nry inw. GA: 12029, MUSIA: 293

Odbitka albuminowa, 12,5×15,6 / 23,9×32,4

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje atramentem: „WYSTAWA STAROŻYTNOŚCI / W KRAKOWIE”, „(1873.)”; adnotacja kredką: „Wystawa”; adnotacja ołówkiem: „Rycerska”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: „Wielmożnemu Panu Drowi Jozefowi [!] / Łepkowskiemu / Profesorowi Wszechnicy Jagiellońskiej / w dowód głębokiego

szacunku i poważania / jako małą pamiąteczkę / Kraków d. 6 Maja 1873. / Świerzyński Saturnin”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Autorstwo i datowanie wg Bednarek 2016, s. 87–88.

380. Kraków, ul. św. Jana, kamienica nr 10, portal.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1881

IHSUJ P 011437; d. nr inw. GHS: 6998

Odbitka albuminowa, 20,3×25,6 / 27,6×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „S. Jana 10.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2025/K, MHK-7667/K

Na zdjęciu tabliczka z numerem obowiązującym przed zmianą numeracji domów w 1881 r. („Dziennik Rozporządzeń dla Stoł. Król. Miasta Krakowa” 1881, nr 1, s. 2–3; nr 12 s. 89).

381. Kraków, ul. św. Jana, Pałac Wodzickich, fragment fasady. Fot. S. Tomkowicz, 1891

IHSUJ P 011438; d. nr inw. GHS: 6999

Odbitka albuminowa, 12,1×16,6 / 22,2×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Ś. Jana 11.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-860
 Inny egzemplarz tej fotografii, autoryzowany i datowany,
 w BASP (sygn. 3961).

382. Kraków, ul. św. Jana, Pałac Wodzickich, fragment fasady. Fot. S. Tomkowicz, 1891

IHSUJ P 011439; d. nr inw. GHS: 6999
 Odbitka albuminowa, 12×17,2 / 22,1×25
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków S. Jana II.”
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-861
 Fotografia wykonana niewątpliwie przez tego samego autora i w tym samym czasie, co nry kat. 381, 383, 384.

383. Kraków, ul. św. Jana, Pałac Wodzickich, najwyższa kondygnacja i attyka. Fot. S. Tomkowicz, 1891

IHSUJ P 011440; d. nr inw. GHS: 6999
 Odbitka albuminowa, 12,4×16,8 / 22,3×25
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Dom przy ul. S. Jana”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-859
 Inny egzemplarz tej fotografii, autoryzowany i datowany, w BASP (sygn. 3962).

384. Kraków, ul. św. Jana, Pałac Wodzickich, attyka. Fot. I. Krieger, 1894–1901 (?)

IHSUJ P 011441; d. nr inw. GHS: 6999
 Odbitka albuminowa, 20,2×24,9 / 27,4×36,6
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „6999 Dom przy ul. S. Jana II.”
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK-2924/K
 Publ.: Kopera 1904, s. 143, il. 155.
 Na fotografii attyka w stanie lepszym niż na nrze kat. 383, zapewne po konserwacji – być może związanej z pracami Sławomira Odrzywolskiego z 1894 r. (KZSP 2015, s. 31). Fotografię wykonaną niewątpliwie w tym samym czasie publikuje Bąkowski 1901, s. 906.

385. Kraków, ul. św. Jana, Pałac Lubomirskich, wewnątrz podczas Wystawy Starożytności, Sala Rycerska (wg obrazu S. Świerzyńskiego, Kraków, PAU).

Fot. A. Biasion, 1859
 IHSUJ P 019821; d. nry inw. GA: 12028, MUSIA: 293
 Odbitka albuminowa, 13,4×16,8 / 22,3×27,8
 Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje atramentem: „Wystawa Starożytności / w Krakowie / Sala II zwana Rycerska / r. 1858.” „z obrazu olejn. S. Swierzyńskiego [!]”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: „Wielmożnemu Panu Jozefowi [!] Łepkowskiemu / poświęca / d. 12/4 1859. r. Świerzyński Saturnin”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Autorstwo i datowanie wg Bednarek 2016, s. 82–87.

386. Kraków, ul. Kanonicza, pałac Floriana z Mokrska, portal. Fot. I. Krieger, 1876–1881

IHSUJ P 011463; d. nr inw. GHS: 3291

Odbitka albuminowa, 20,2×25,6 / 27×34,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „8.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1944/K

Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 76, il. 26.

Na zdjęciu widoczna miarka ze skalą w cm, stosowaną w Austrii od 1876 r., oraz tabliczka z numerem obowiązującym do 1881 r. (zob. nry kat. 377, 380). Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 206, s. 293 (gdzie datowanie na okres przed 1884).

387. Kraków, ul. Kanonicza, pałac Floriana z Mokrska, dziedziniec arkadowy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 011469; d. nr inw. GHS: 7714

Odbitka albuminowa, 21,6×27,8 / 26,8×36,5

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Podwórze przy ul. Kanoniczej nr. ?”.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1462/K

Publ.: Bąkowski 1902, s. 567.

Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 209, s. 296 (gdzie datowanie na okres przed 1907).

388. Kraków, ul. Kanonicza, pałac Floriana z Mokrska, dziedziniec arkadowy. Fot. S. Tomkowicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 011466

Odbitka albuminowa, 12,2×17,2 / 22,3×24,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków, podwórzec z loggiami kamienicy przy ul. Kanoniczej nr. / (gdzie portal Michałowicza / z Urzędowa)”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-868

389. Kraków, ul. Kanonicza, Dom Dziekański, portal. Fot. I. Krieger, 1876–1881

IHSUJ P 011467; d. nr inw. GHS: 6997

Odbitka albuminowa, 19,8×25,7 / 27,6×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kanonicza 21 Portal / dzieło Gabryela Słóńskiego”; adnotacja ołówkiem: „Kanonicza, 21. XVI w. / herb Leszczyc (Bróg) Stanisława Skarszewskiego”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1946/K

Publ.: Wdowiszewski 1896, s. 3, il. 1.

Na zdjęciu widoczna miarka ze skalą w cm, stosowaną w Austrii od 1876 r., oraz (na negatywie) tabliczka z numerem obowiązującym do 1881 r. (zob. nry kat. 377, 380). Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 215, s. 302–303 (gdzie datowanie na okres przed 1884).

392. Kraków, ul. Kanonicza, Dom Dziekański, dziedziniec arkadowy, krużganek I piętra. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 011472; d. nr inw. GHS: 2807

Odbitka albuminowa, 20×25,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Dziedziniec przy ulicy Kanoniczej”, „L'intérieur [?] de la [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1676/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 390, por. Kęder, Komorowski 2007, poz. 220, s. 308.

390. Kraków, ul. Kanonicza, Dom Dziekański, dziedziniec arkadowy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 011470; d. nr inw. GHS: 2807

Odbitka albuminowa, 21,4×27,4 / 27,4×36,7

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1677/K

Publ.: Bąkowski 1902, s. 567.

Na fotografii stan sprzed renowacji w 1899 r. ([Tomkowicz] 1900a, s. 79). Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 219, s. 307 (gdzie datowanie na okres po 1899).

Odbitka z tego samego negatywu:

391.

IHSUJ P 011471

Odbitka albuminowa, 20,6×26,5 / 24,7×34,1

393. Kraków, ul. Kanonicza, Dom Dziekański, portal we wnętrzu. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898 (?)

IHSUJ P 011473; d. nr inw. GHS: 6996

Odbitka albuminowa, 16×24,2 / 27,6×35,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Portal w domu Dziekańskim / Kanonicza 21”; adnotacja ołówkiem: „Kanonicza, 21. herb Leszczyc (Bróg)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1675/K

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nry kat. 390 i 392. Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 221, s. 309 (gdzie datowanie na okres przed 1884).

394. Kraków, ul. Łobzowska, dom mieszkalny, pazdur.

Fot. Szporn, 1892–1896

IHSUJ P 016281; d. nr inw. GHS: 3879

Odbitka srebrowa, 11,7×16,4 / 13×17,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „No 2”, „2/3”, [nieczytelne]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką W. Łuszczkiewiczza] „Pazdur zdobiący końce krawędzi dachów gątowych [!] / dawnych domów przedmiejskich Krakowa. Zdjęty / z zachowanego dotąd na dachu domku Glixellego / obok młynów górnych – fotografował dla Komis. / hist. sztuki P. Szporn za 3 fl. razem z urzą- / dzeniem rusztowania potrzebnego. / wł.”.

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. LVI.

Na pazdury zdobiące dachy krakowskich domów zwrócił uwagę Władysław Łuszczkiewicz na posiedzeniu KHS AU 2 VI 1892 (ANPP, PAU W 1-23, s. 23; „SKHS”, 5, 1896, s. LVI).

395. Kraków, ul. Szczepańska, kamienica nr 1 (Pod Gruszką), dekoracja sztukatorska sklepienia sali na 1 piętrze (tzw. Sala Fontanowska).

Fot. I. Krieger, 1898–1900

IHSUJ P 011533; d. nr inw. GHS: 3527

Odbitka albuminowa, 19,7×26,2 / 27,9×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Apartament w kamienicy Gralewskich, na 1 p. / (narożnik ulicy Szczepańskiej i Sławkowskiej)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1647/K

Publ.: Pagaczewski 1909, s. 37, il. 25.

Na fotografii stan po konserwacji z 1898 r. ([Tomkowicz] 1899, s. 95; Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018, poz. 33, s. 73).

396. Kraków, ul. Szczepańska, dom nr 1 (Pod Gruszką), dekoracja sztukatorska sklepienia sali na 1 piętrze (tzw. Sala Fontanowska), medalion i panoplia. Fot. I. Krieger, 1898–1900

IHSUJ P 011534; d. nr inw. GHS: 3527

Odbitka albuminowa, 20,1×25,9 / 27,9×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Apartament w Kamienicy Gralewskich (narożnik ulicy Sławkowskiej i Szczepańskiej) / 1 piętro.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1648/K

Publ.: Pagaczewski 1909, tabl. 8.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 395, por. Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018, poz. 36, s. 76.

397. Kraków, ul. Szczepańska, dom nr 1 (Pod Gruszką), dekoracja sztukatorska sklepienia sali na I piętrze (tzw. Sala Fontanowska). Fot. I. Krieger, 1898–1900

IHSUJ P 011535; d. nr inw. GHS: 3527

Odbitka albuminowa, 14,7×26,6 / 27,9×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Apartament w Kamienicy Gralweskich”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1650/K

Publ.: Muczkowski 1904, s. 190, il. 205.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 395, por. Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018, poz. 34, s. 74.

398. Kraków, katedra, widok od pn. zach.

Fot. I. Krieger, ok. 1890–1892

IHSUJ P 011556; d. nry inw. GHS: 0180, 0178

Odbitka albuminowa, 19,4×25,7 / 27,9×35,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Katedra na Wawelu.”

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1759/K

Na fotografii loggia w budynku bramy zw. Wazów w stanie po odnowieniu z ok. 1890, a wieża Zygmuntowska przed

renowacją rozpoczętą w 1895 r. (Banach 1977, t. I, poz. 35, s. 102 i poz. 56, s. 126).

Odbitka z tego samego negatywu:

399.

IHSUJ P 011557; d. nr inw. GHS: 0178

Odbitka albuminowa, 21,3×25,7 / 23,7×29,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „Ia. Katedra na Wawelu.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Verso tektury: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

400. Kraków, katedra, widok od pn. Fot. F. Wyspiański, 1869

IHSUJ P 011562; d. nry inw. GA: 11844, MUSIA: 245

Odbitka albuminowa, 19,5×22,3 / 27,9×34,5

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja atramentem: „8 Lipca 1869 r. fotografował Wyspiańs[ki]”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia wykonana w trakcie powtórnego pogrzebu Kazimierza Wielkiego 8 VII 1869, w chwili, gdy orszak zbliżał się do katedry („Czas” 1869, nr 158, 15 VII, s. 2).

401. Kraków, katedra, bramka w murze.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 011616; d. nr inw. GHS: 0205

Odbitka albuminowa, 21×26,4 / 27,9×36,1
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Brama boczna na Wawelu.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1983/K

402. Kraków, katedra, wnętrze nawy głównej z kaplicą św. Stanisława. Fot. S. Bizański, 1881–1882

IHSUJ P 011618; d. nr inw. GHS: 2937
 Odbitka albuminowa, 20,4×25,1 / 27,7×36,2
 Recto kartonu: druk: „KRAKÓW”, „Naśladownictwo zastrzeżone.”, „Fotogr. Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898)
 Na fotografii kaplica św. Stanisława w stanie po usunięciu w maju 1881 r. kraty między kolumnami, a przed usunięciem balustrady i posągów ewangelistów w 1882 r. (Banach 1977, t. 2, poz. 174, s. 36).

403. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, postacie świętych. Fot. I. Krieger, 1899–1900

IHSUJ P 011648; d. nr inw. GHS: 3823
 Odbitka albuminowa, 16×26 / 28,1×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”.

Zakupiono dla GHS (1901)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-577/K

Fotografia przedstawia jedno z malowideł ze świętymi, które odkryto we framugach okien w 1899 r., w stanie przed renowacją z 1900 r. ([Tomkowicz] 1900a, s. 72; [Tomkowicz] 1901a, s. 71).

404. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, postacie świętych. Fot. I. Krieger, 1899–1900

IHSUJ P 011649; d. nr inw. GHS: 3823
 Odbitka albuminowa, 16,7×26,2 / 28,1×38,1
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”.
 Zakupiono dla GHS (1901)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-578/K
 Datowanie: zob. nr kat. 403.

405. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, postacie świętych. Fot. I. Krieger, 1899–1900

IHSUJ P 011650; d. nr inw. GHS: 3823
 Odbitka albuminowa, 17,3×26,2 / 28,1×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.
Zakupiono dla GHS (1901)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-581/K
Datowanie: zob. nr kat. 403.

406. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, postać świętego. Fot. I. Krieger, 1899–1900

IHSUJ P 011651; d. nr inw. GHS: 3823
Odbitka albuminowa, 15,4×26,2 / 28,1×38,1
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.
Zakupiono dla GHS (1901)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-580/K
Datowanie: zob. nr kat. 403.

407. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, Św. Jan Ewangelista. Fot. I. Krieger, 1899–1900

IHSUJ P 011652; d. nr inw. GHS: 3823
Odbitka albuminowa, 14,5×26,1 / 28,1×38,1
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.
Zakupiono dla GHS (1901)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-575/K
Datowanie: zob. nr kat. 403.

408. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, Św. Jan Ewangelista. Fot. I. Krieger, 1900–1901

IHSUJ P 011653
Odbitka albuminowa, 5,8×25,6 / 16,3×28
Verso kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „W”; adnotacja ołówkiem: „Katedra krak”.
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-675/K
Fotografia przedstawia jedno z malowideł ze świętymi, które odkryto we framugach okien w 1899 r., w stanie po renowacji z 1900 r. ([Tomkowicz] 1900a, s. 72; [Tomkowicz] 1901a, s. 71).

409. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, Anioł ze sznurem i łańcuchem. Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 011654; d. nr inw. GHS: 3823
Odbitka albuminowa, 17,8×26,7 / 28,1×38
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.
Zakupiono dla GHS (1901)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-676/K
Fotografia przedstawia jedno z malowideł z aniołami, które odkryto w 1896 r. ([Tomkowicz] 1897, s. 77), w stanie przed renowacją z 1900 r. ([Tomkowicz] 1901a, s. 71). Decyzję o wykonaniu fotografii podjęto 24 III 1896 (AKKK, A. cath. 2386, s. 98).
Odbitka z tego samego negatywu:

410.

IHSUJ P 019947

Odbitka albuminowa, 10,5×26,5 / 14×28,1

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja ołówkiem: „Katedra krak”.

411. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, *Anioł z koroną cierniową*. Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 019948; d. nr inw. GHS: 3823

Odbitka albuminowa, 15,9×24,5 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”.

Zakupiono dla GHS (1901)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-582/K

Datowanie: zob. nr kat. 409.

412. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, *Anioł z koroną cierniową*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1900

IHSUJ P 019949

Odbitka albuminowa, 9,1×25,8 / 15,9×27,9

Verso kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja ołówkiem: „Katedra krakow”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-678/K

Fotografia przedstawia jedno z malowideł z aniołami, które odkryto w 1896 r. ([Tomkowicz] 1897, s. 77), w stanie po restauracji przeprowadzonej w 1900 r. ([Tomkowicz] 1901a, s. 71).

413. Kraków, katedra, dekoracja malarska prezbiterium, *Anioł z chustą św. Weroniki*. Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 019950; d. nr inw. GHS: 3823

Odbitka albuminowa, 14,8×25,8 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”.

Zakupiono dla GHS (1901)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-576/K

Datowanie: zob. nr kat. 409.

414. Kraków, katedra, trumna św. Stanisława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011713; d. nry inw. GA: 12458, MUSIA: 297

Odbitka albuminowa, 20,3×26 / 27,9×36,3

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Trumna św. Stanisława w katedrze krakowskiej.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1671/K, MHK-5885/K

415. Kraków, katedra, trumna św. Stanisława, plakieta ze sceną Męczeństwa św. Stanisława (odlew). Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 011732

Odbitka albuminowa, 19,8×25,3 / 24×32

Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2307/K

417. Kraków, katedra, kaplica św. Trójcy, fragment wnętrza z nagrobkiem biskupa Piotra Tylickiego.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011849; d. nry inw. GA: 12464, MUSIA: 178

Odbitka albuminowa, 18,3×26,2 / 28,2×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,

„Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Z Kaplicy Wąsowiczów: pomnik Tylickiego”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1903/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 416.

416. Kraków, katedra, kaplica św. Trójcy, ściana ołtarzowa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 011848; d. nry inw. GA: 12464, MUSIA: 178

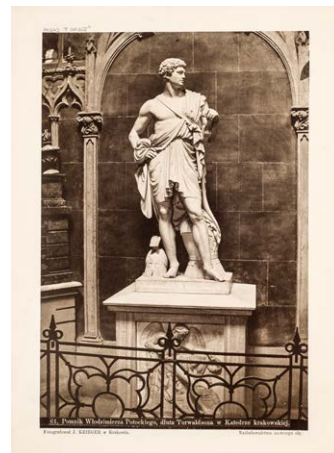
Odbitka albuminowa, 20,5×25,8 / 27,4×35,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem i ołówkiem: „Kraków, katedra: / Ołtarz w Kaplicy Wąsowiczów”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1661/K

Fotografia przedstawia stan przed przebudową rozpoczętą w 1897 r. ([Tomkowicz] 1898c, s. 120; [Tomkowicz] 1899, s. 86).

418. Kraków, katedra, kaplica św. Trójcy, Bertel Thorvaldsen, pomnik Włodzimierza Potockiego.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 011858

Odbitka albuminowa, 17,5×26 / 22,1×30,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „61. Pomnik Włodzimierza Potockiego, dłuta Torwaldsena [!] w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1711/K

Publ.: Muczkowski 1904, il. 209 po s. 190.

Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie *Katedra na Wawelu* z 26 III 1892 (ZKNW, nr inw. A 1184/1-34).

419. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta. Fot. I. Krieger, 1884

IHSUJ P 011735; d. nr inw. GA: 12004, MUSIA: 177

Odbitka albuminowa, 16,1×24,6 / 25,5×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć GAKP; adnotacje atramentem: „[Tryptyk przeznaczony do Kaplicy x.x. Czartoryskich na Wawelu.”, „[...]wał S. Odrzywolski / [...] Brzostowski.”, [ręką S. Odrzywolskiego?] „1884. / 16/6 / W Panu Łepkowskiemu prof. Uniw. Jagiel. z / [wyrazem] wysokiego szacunku ośmiela się złożyć [...]”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Przegląd zabytków z / okolic Krakowa – Warsz / 1863 – patrz pod Rudawa”, „Klęczący Król Jan Olbracht. / Rzeźbę tę (ze szkoły Stwosza), na kawałki rozbitą [...] / gwoździami poprzybijaną na zewnątrz kościoła / parafialnego w Rudawie pod Krakowem / jako zabytek wartości rzeczyskiej, podniósł[em] / w Dodatku list Czasu (r. 1850 No 3). W 3 [...] / lat potem udało mi się uratować ją, wp[ły-] / nąć na zrestaurowanie, oprawienie w g[ro-] / tycki ornament, umieszczenie w Kaplicy xx. Czartoryskich na Wawelu. Czytaj Czas / 1884 no 260.”

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzińskiego dla GA (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2057/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 163–164, il. 24.

Na fotografii ołtarz po konserwacji przeprowadzonej przez Józefa Brzostowskiego, ustawiony na podwórzu Szarej Kamienicy w celu wstępnego odbioru prac przez Mariana Sokołowskiego ok. 15 VI 1884 (BCZ, 7312, list z 15 VI 1884; por. Link-Lenczowska 2007, s. 65–66).

Odbitka z tego samego negatywu:

420.

IHSUJ P 011736; d. nr inw. GHS: 3300

Odbitka albuminowa, 16,6×25 / 28×37,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „132. Tryptyk z xv. wieku w katedrze krakowskiej”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem:

„Kraków – Katedra / St. Stwosz i jego szkoła: Tryptyk w kaplicy Czartoryskich / (po odnowieniu – wraz z uzupełnieniami / S. Odrzywolskiego.)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1899)

421. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta. Fot. I. Krieger, 1884

IHSUJ P 011737; d. nr inw. GHS: 4385

Odbitka albuminowa, 15,8×24,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Tryptyk przeznaczony do Kaplicy x.x. Czartoryskich na Wawelu.”, „Tryptyk w Kaplicy / Czartoryskich w Katedrze”, „[...]”, [ręką S. Odrzywolskiego?] „Wm. Dr. M. Sokołowskiemu prof. Uniw. Jag. z wyrazem / wysokiego szacunku składa Autor K[...] 17/[...]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2792/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 163–164, il. 24.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 419.

422. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, korpus. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011739; d. nr inw. GHS: 4392

Odbitka albuminowa, 19,5×22,5 / 27,5×34,4

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Fotografia wykonana po przywiezieniu ołtarza do Krakowa z Rudawy, a przed jego konserwacją. W lutym 1881 r. kierujący pracami Tomasz Pryliński „rzeźby kazał fotografować [...]. Zarządził to w celu wystudowania co i jak uzupełnić, oraz jaką polichromiją zdecydować” (BCZ, 7310, s. 357). Na zamówienie Władysława Czartoryskiego powstały dwa komplety odbitek, w tym jeden kolorowany (BCZ, 13037, rachunek z 9 XII 1882). Por. Walanus 2016a, s. 176–180.

423. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, figura Chrystusa na krzyżu. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011740; d. nr inw. GHS: 4387

Odbitka albuminowa, 19,5×25,2 / 27,8×36,2

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego; retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką T. Prylińskiego] „Ciało blado-żółto cieliste, na całej figurze. / Twarz i dłonie silnie cieliste, brązowawe / Korona ciemno brązowa, gdzie niegdzie ciemno zielonawa / Powieki ciemno znaczone – i sińce pod oczami”; ołówkiem szkic podmalowany brązową akwarelą. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 169–170, il. 27.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

424. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, figury Marii i św. Jana Ewangelisty. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011741; d. nr inw. GHS: 4388

Odbitka albuminowa, 19,3×25,6 / 27,2×34,2

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego; retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 167–168, il. 26.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

425. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, figury Jana Olbrachta, św. Stanisława i nieznanego świętego. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011742; d. nr inw. GHS: 4389

Odbitka albuminowa, 19,2×25 / 27,7×36,4

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką T. Prylińskiego]

„powieki od [nieczytelne] pomalowane umbrą / Źrenice piwne, obwiedziona ciemno. / [nieczytelne] ciemna, brwi ciemne / włosy ciemne (umbra) / Spodnia suknia S. Stanisława srebrna / pastorał. / Pod koroną J. Ol. czapka wywijana purpu- / rowa płaszcz podbity futrem popielic / kołnierz podobny.”; adnotacja ołówkiem: „portret J Olbrachta / [podpis]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

426. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, głowa Jana Olbrachta (odlew). Fot. nieznany, 1880–1902

IHSUJ P 011748; d. nr inw. GHS: 5924

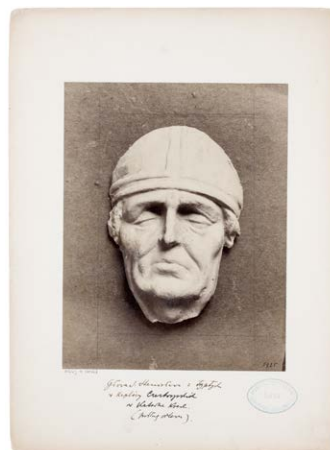
Odbitka albuminowa, 19,5×25 / 28×37,9

Recto odbitki: retusz. Recto tektury: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Katedra Głowa Jana Olbrachta z tryptyku w kaplicy Czartoryskich. (Podług odlewu w Muzeum Uniw. Sztuki i Archeologii)”. Verso tektury: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 157–158, il. 22.

Na fotografii jeden z odlewów wykonanych przed renowacją tryptyku. Według Józefa Łepkowskiego to Tomasz Pryliński „kazał [...] głowy ołtarzowych postaci odlać z gipsu” (BCZ, 7310, s. 357), Marian Sokołowski podał natomiast, że odlewy głów króla Jana Olbrachta i św. Stanisława wykonane zostały dla GA na polecenie Łepkowskiego (Sokołowski 1902, szp. 165).

427. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, głowa św. Stanisława (odlew). Fot. nieznany, 1880–1902

IHSUJ P 011749

Odbitka albuminowa, 19×24,4 / 28×37,9

Recto tektury: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Głowa s. Stanisława z Tryptyku w Kaplicy Czartoryskich w Katedrze Krak. (podług odlewu)”. Verso tektury: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 165–166, il. 25.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 426.

428. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, *Modlitwa w Ogrojcu*. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011743; d. nr inw. GHS: 4390

Odbitka albuminowa, 19,4×25,2 / 27,6×36,5

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego; retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem [ręką T. Prylińskiego]: „odłamki skały / czarne lub złote”, „miecz w czarnej / pochwie – złota / rękojeść.”, „włosy złoto-[...] / [nieczytelne] / skały popielato / złote otoczone / [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 171–172, il. 28.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

429. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, *Ecce Homo*. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011744; d. nr inw. GHS: 4391

Odbitka albuminowa, 19,5×25,5 / 27,8×36,5

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem [ręką T. Prylińskiego]: „architektura czerwona / [nieczytelne] ciemniejszym / kolorem / [nieczytelne] / [nieczytelne]”, „poduszka ciemno zielona / lewa strona sukni / niebiesko – purpurowa”, „suknia [nieczytelne] / ciemno niebieska”, „[nieczytelne] cielista / oczy, usta [nieczytelne] / i [nieczytelne] czarne [ciemne?]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

430. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, *Oplakiwanie Chrystusa*. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011745; d. nr inw. GHS: 4386

Odbitka albuminowa, 19,4×24,9 / 27,8×35,6

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego; retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem [ręką T. Prylińskiego]: „Kołnierz futro popielate”, „3 gwoździe, korona / czarne”, „brzezi sukni ujęte futrem”, „wewnątrz rękawów futro”, „Na wywinięciu czapki / popielate futro”, „Welon biały M. B.”, „[nieczytelne]”, „[nieczytelne] biały [?]”, „Welon biały / włosy złote [nieczytelne]”, „Naczynie czerwone / albo złote (?)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 179–180, il. 31.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

431. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tzw. tryptyk Jana Olbrachta, *Zmartwychwstanie*. Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011746; d. nr inw. GHS: 4393

Odbitka albuminowa, 19,2×25,1 / 27,7×34,4

Recto odbitki: podmalowanie akwarelą przez T. Prylińskiego; retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 175–176, il. 30.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

432. Kraków, katedra, kaplica Męki Pańskiej (Czartoryskich), tryptyk Jana Olbrachta, *Niesienie krzyża*.

Fot. S. Bizański, 1881

IHSUJ P 011747; d. nr inw. GHS: 4394

Odbitka albuminowa, 19,3×24,7 / 27,8×36,2

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukiem: „Fotografował z natury Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 183–184, il. 33.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 422.

433. Kraków, katedra, kaplica Mariacka (Batorego), wewnątrz (wg obrazu S. Świerzyńskiego, zknw).

Fot. A. Szubert, 1881

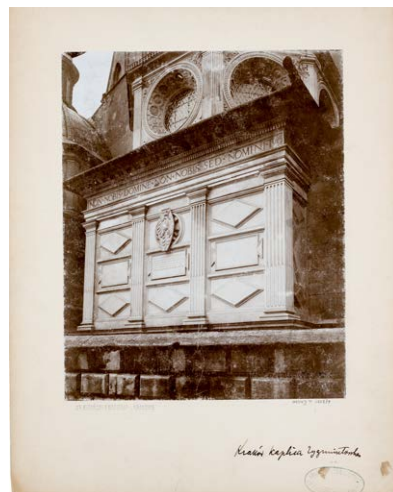
IHSUJ P 019823; d. nry inw. GA: 11931, MUSIA: 242

Odbitka albuminowa, 12,9×16,9 / 23,7×32,4

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja atramentem: „Kaplica Najśw. Sakramentu w Katedrze / Batorego / fotografia zdjęta z obrazu olejnego Saturnina Świerzyńskiego”; adnotacja ołówkiem: „Malarstwo”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Szanownemu i Zaczemu / Panu Professorowi Wszecznicy / Jagiellońskiej / Józefowi Łepkowskiemu / w dowód szacunku i poważania / w dniu Imienin wraz z życzeniami / dnia 19/3 1882 r. Saturnin Świerzyński / z Rodziną”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Datowanie wg Bednarek 2016, s. 88. W BASP (sygn. R 12662) egzemplarz sygnowany pieczęcią Szuberta.

434. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska.

Fot. S. Bizański, 1894–1895

IHSUJ P 011877

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 20×24,8 / 27,9×35,4

Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków kaplica Zygmuntowska”.

Publ.: Zubrzycki 1907–1909, tabl. XI.

Fotografia kaplicy po renowacji, ukończony we wrześniu 1894 r. (Urban 2000, s. 209), ale przed wymianą sześciobocznych szybek w oknach na okrągłe, co miało miejsce między listopadem 1894 a czerwcem 1895 r. (*Księga* 1991, s. 234–235).

435. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, tambur i czasza kopuły. Fot. S. Bizański, 1894–1895

IHSUJ P 011593

Odbitka albuminowa, 20,9×25 / 28,1×36,4

Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Publ.: Zubrzycki 1907–1909, tabl. xcvi.
 Datowanie: zob. nr kat. 434.

436. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, latarnia.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011880; d. nry inw. GHS: 0340, 0990

Odbitka albuminowa, 19,8×25,7 / 28,1×35,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Latarnia na kopule kaplicy / Zygmun.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-584/K

Publ.: *Kronika* 1892, s. 48.

Fotografie okna w bębnie kopuły i latarni (zob. nry kat. 442, 443, 444, 447, 450, 453, 455, być może również 439) wykonane zostały 8 VIII 1891, przed rozpoczęciem restauracji kaplicy, na zlecenie Komitetu Wykonawczego Restauracji Kaplicy Zygmunowskiej (*Dziennik* 1991, s. 237; *Księga* 1991, s. 191).

Odbitka z tego samego negatywu:

437.

IHSUJ P 011881

Odbitka albuminowa, 20,5×26 / 28,1×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmunowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

438. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, latarnia.

Fot. I. Krieger, 1893 (?)

IHSUJ P 011878; d. nry inw. GHS: 0989, 0990

Odbitka albuminowa, 20,6×26,4 / 28,1×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmunowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1437/K, MHK-1455/K

Fotografia kaplicy w stanie po renowacji. Być może wykonano ją z rusztowania ustawionego specjalnie w tym celu w grudniu 1893 r. (*Dziennik* 1991, s. 293).

439. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska,

zwieńczenie latarni. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011882; d. nry inw. GHS: 0340, 0989

Odbitka albuminowa, 19,2×26 / 28×36,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Szczyt latarni na Kopule / Kaplicy Zygmun.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-720/K, MHK-7538/K

Publ.: *Kronika* 1892, s. 50.

Fotografia, przedstawiająca zwieńczenie latarni przed renowacją, powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 436 oraz 442, 443, 444, 447, 450, 453, 455.

Odbitka z tego samego negatywu:

440.

IHSUJ P 011883; d. nr inw. GHS: 0989

Odbitka albuminowa, 20,5×26 / 36,3×28

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmuntowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

441. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1893 (?)

IHSUJ P 011884

Odbitka albuminowa, 20,4×25,6 / 28,1×34,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków. Kaplica Zygmuntowska”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-494/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

442. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011885; d. nr inw. GHS: 1080

Odbitka albuminowa, 20,4×25,7 / 28×35,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Z kaplicy Zygm.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-496/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

443. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011886; d. nr inw. GHS: 1079

Odbitka albuminowa, 20,1×25,6 / 28×35,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Z kaplicy Zygm.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-495/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

444. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011888; d. nr inw. GHS: 0340, 0996

Odbitka albuminowa, 20,5×25,1 / 28×34,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z kaplicy Zygmuntowskiej”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-574/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

Odbitka z tego samego negatywu:

445.

IHSUJ P 011887; d. nr inw. GHS: 0996

Odbitka albuminowa, 20,3×25,6 / 28,1×33,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków. Kaplica Zygmuntowska”.

446. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1893 (?)

IHSUJ P 011890; d. nr inw. GHS: 0996

Odbitka albuminowa, 20,8×25,7 / 28,1×34,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmuntowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-498/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

447. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011892; d. nry inw. GHS: 0340, 0991

Odbitka albuminowa, 20,9×26,5 / 28×35

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Zygm.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-573/K

Publ.: *Kronika* 1892, s. 51.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

Odbitki z tego samego negatywu:

448.

IHSUJ P 011891; d. nr inw. GHS: 0991

Odbitka albuminowa, 20,8×26,4 / 24,2×31,4

Recto odbitki: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

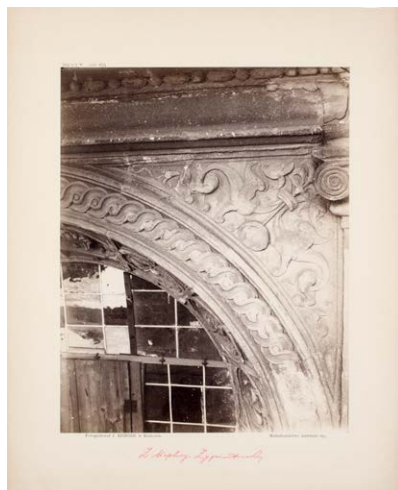
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

449.

IHSUJ P 011893

Odbitka albuminowa, 21×26,5 / 28×34,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

450. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 011894; d. nr inw. GHS: 1081

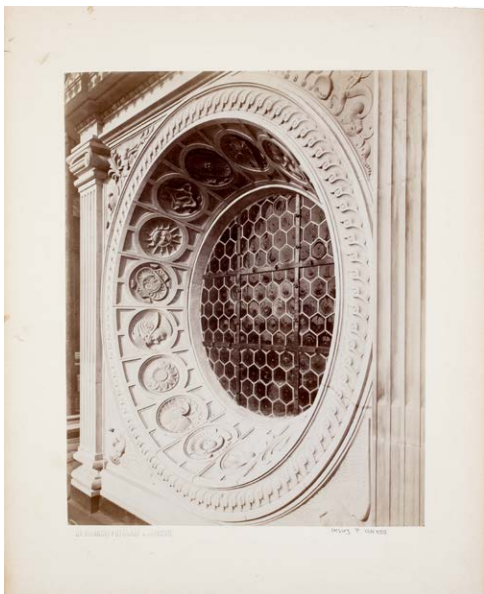
Odbitka albuminowa, 20,1×25,6 / 28×34,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Z kaplicy Zygmuntowskiej”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

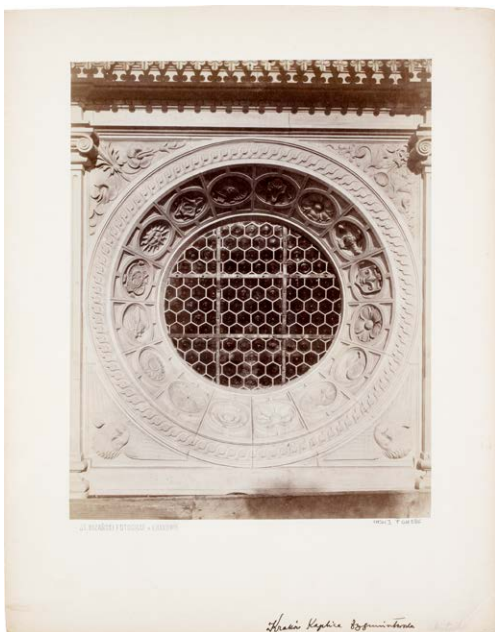
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-497/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

451. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, okno w bębnie kopuły. Fot. S. Bizański, 1893 (?)
IHSUJ P 011895
Odbitka albuminowa, 20,5×26,1 / 27,9×34,6
Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

452. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, okno w bębnie kopuły. Fot. S. Bizański, 1893 (?)
IHSUJ P 011896
Odbitka albuminowa, 20,4×25,8 / 28×35,7
Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”;
adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmunowska”.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

453. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891
IHSUJ P 011897; d. nry inw. GHS: 0340, 0995
Odbitka albuminowa, 20,5×25,7 / 28×35,6
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Zygm.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-572/K
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.
Odbitka z tego samego negatywu:

454.
IHSUJ P 011898; d. nr inw. GHS: 0295
Odbitka albuminowa, 20,7×25,7 / 28×34,6
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmunowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

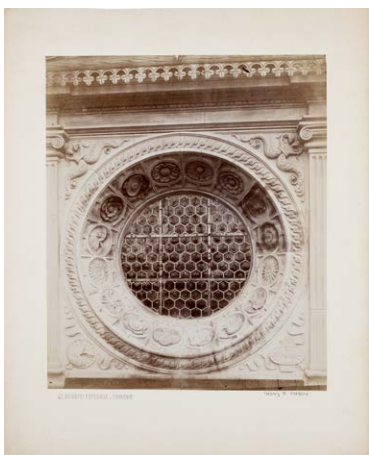
455. Kraków, katedra, kaplica Zygmunowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1891
IHSUJ P 011900; d. nry inw. GHS: 0340, 0994
Odbitka albuminowa, 20,4×25,3 / 28×35,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ;

adnotacja atramentem: „Z kaplicy Zyg.». Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-571/K
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 436.

Odbitka z tego samego negatywu:

456.

IHSUJ P 011899; d. nr inw. GHS: 0294
Odbitka albuminowa, 21×25,7 / 28×35,7
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków / Kaplica Zygmuntowska”.

457. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. S. Bizański, 1893 (?)

IHSUJ P 011901; d. nr inw. GHS: 0994
Odbitka albuminowa, 20,9×24,9 / 27,9×34,2
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

458. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w bębnie kopuły. Fot. I. Krieger, 1893 (?)

IHSUJ P 011902
Odbitka albuminowa, 20,5×25,7 / 28,1×34,8

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-493/K
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmuntowska”.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 438.

459. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, wnętrze (wg obrazu A. Gryglewskiego, MNP). Fot. W. Rzewuski, 1867–1874

IHSUJ P 018825; d. nr inw. GA: 11862
Odbitka albuminowa, 17,4×21,9 / 23,9×32,1
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”; adnotacja ołówkiem: „Wawel”.
Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przewodzieckiego dla GA (1894)
Datowanie wg czasu powstania obrazu – 1867 r. (Suchocka [oprac.] 2005, poz. 322, s. 70). Inny egzemplarz tej fotografii, sygnowany suchą pieczęcią Rzewuskiego, w albumie opatrzonym dedykacją malarza z datą 17 v 1874 w zbiorach MNW, nr inw. Gr.Pol.18745/8.

460. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, wnętrze, ściana pd. Fot. I. Krieger, 1894–1904

IHSUJ P 011913
Odbitka albuminowa, 19×25,7 / 27,6×34
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „55. Pomnik Anny Jagiellonki, dłuta Santa Gucci, w Katedrze krakowskiej.”.

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1703/K

Publ.: Kopera 1904, s. 123, il. 129.

W cokole po obu stronach nagrobka widoczne są płasko-rzeźby wymienione w trakcie renowacji kaplicy w 1894 r. (Mossakowski 1986, s. 231, 236–237).

461. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, wewnątrz kopuły, fragment. Fot. S. Bizański, 1893–1894

IHSUJ P 011916; d. nr inw. GHS: 0993

Odbitka albuminowa, 20,8×26,4 / 28×36

Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków Kaplica Zygmuntowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Zubrzycki 1907–1909, tabl. XII.

Na fotografii stan po renowacji kaplicy. Fotografia wykonana została z rusztowań ustawionych wewnątrz kaplicy w 1893, a rozebranych najpóźniej w 1894 r., gdy zakończono prace (*Dziennik* 1991, s. 255; Urban 2000, s. 209).

462. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, wewnątrz kopuły, fragment. Fot. I. Krieger, 1893–1894

IHSUJ P 011917; d. nry inw. GHS: 0340, 0993

Odbitka albuminowa, 21×26 / 27,9×35,6

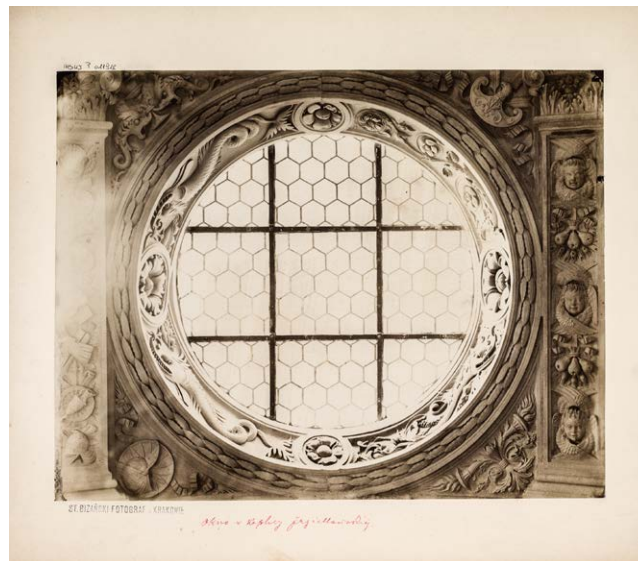
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wnętrze kopuły w Kaplicy Zygm.”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1998/K

Publ.: Kopera 1904, s. 124, il. 130.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 461.

463. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, okno w tamburze. Fot. S. Bizański, 1893–1894

IHSUJ P 011918; d. nr inw. GHS: 2932

Odbitka albuminowa, 20,8×26,7 / 28×31,6

Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Okno w Kaplicy Jagiellońskiej”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 461.

Odbitka z tego samego negatywu:

464.

IHSUJ P 011919; d. nr inw. GHS: 2932

Odbitka albuminowa, 20,9×26,3 / 27,9×35

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków / Kaplica Zygmuntowska”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

465. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, fragment wnętrza z figurą św. Zygmunta. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ PD 000055

Odbitka albuminowa, 26,4×39,3

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wand der Sigismundcapelle [!] mit dem h. Sigismund u. dem Medalion der König Sigismund I”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2594/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. KI 6139).

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3523/K

Na winiecie nadrukowany adres zakładu Kriegera sprzed zmiany numeracji domów w 1881 r. (zob. nr kat. 380).

467. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 011925

Odbitka albuminowa, 20,8×26,6 / 27,7×34

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „53.a. Pomnik Zygmunta I, i Zygmunta Augusta II w Katedrze krakowskiej.”, „I. Krieger w Krakowie”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1860/K

Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie *Katedra na Wawelu* z 26 III 1892 (ZKNW, nr inw. A 1184/I-34).

Odbitki z tego samego negatywu:

466. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta. Fot. I. Krieger, nie później niż początek lat 80. XIX w.

IHSUJ P 011922; d. nr inw. GHS: 5911

Odbitka albuminowa, 8,5×13,4 / 11,1×16,3

Reprodukcja fotomontażu pozytywowego. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „54. Kaplica Jagiellońska, w Katedrze krakow”. Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER, Fotograf w KRAKOWIE ul. Sgo Jana.”; adnotacja atramentem: „Kraków Katedra / grobowce Zygmunów”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L 37. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

468.

IHSUJ P 011923

Odbitka albuminowa, 19,8×26,9 / 24,4×32,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „53.a. Pomnik Zygmunta I, i Zygmunta Augusta II w Katedrze krakowskiej.”, „I. Krieger w Krakowie”.

469.

IHSUJ P 011924

Odbitka albuminowa, 20,3×27,1 / 28,9×34,2

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „53.a. Pomnik Zygmunta I, i Zygmunta Augusta II w Katedrze krakowskiej.”, „I. Krieger w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD HISTORJI SZTUKI / UNIW. / WARSZ.”; pieczęcie „ZAMÓWIENIE”.

470. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Zygmunta I Starego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1884
IHSUJ P 011928; d. nr inw. GHS: 5912
Odbitka albuminowa, 18,5×24,9 / 28,1×35,1
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „53. Pomnik Zygmunta I, dłuta «Santa Gucci» w Katedrze krakowskiej.”.
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1859/K (?)
Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie ofiarowanym Franciszkowi Mertensowi w 1884 r. (Tyczyńska, Prugar-Mysłik [oprac.] 2013, poz. 30; pełny opis: Agra Art [2013]).

472. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Zygmunta II Augusta. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878
IHSUJ P 011932; d. nr inw. GHS: 5913
Odbitka albuminowa, 19,4×24,9 / 28,1×34,7
Recto odbitki: retusz; adnotacja z negatywu: „54. Pomnik Zygmunta Augusta II, [przekreślone ołówkiem: „dłuta Santa Gucci”] w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1861/K
Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 54. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-12).

471. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Zygmunta I Starego, tondo z Matką Boską z Dzieciątkiem. Fot. S. Bizański, 1880–1900
IHSUJ P 011931; d. nr inw. GHS: 7085
Odbitka albuminowa, 20,8×26,9 / 28×34,4
Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
Datowanie wg lat działalności zakładu Bizańskiego (Siarzewski 2011, s. 27).

473. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, nagrobek Anny Jagiellonki. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878
IHSUJ P 011940; d. nry inw. GHS: 0180, 0169
Odbitka albuminowa, 19,6×24,6 / 28,2×35,5
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „55. Pomnik Anny Jagiellonki, dłuta Santa Gucci, w Katedrze krakowskiej.”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Zygm. Pomnik Anny Jag.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1702/K
Publ. (?): „Tygodnik Ilustrowany” 1886, nr 206, II XII, s. 377.
Fotografia zapewne jest tożsą z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 55.

Odbitka z tego samego negatywu:

474.

IHSUJ P 011939

Odbitka albuminowa, 19,1×24,6 / 24,5×32,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „55. Pomnik Anny Jagiellonki, dłuta Santa Gucci, w Katedrze krakowskiej.”

475. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, fragment dekoracji rzeźbiarskiej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 011947; d. nry inw. GHS: 0180, 0165

Odbitka albuminowa, 20,2×26,2 / 28,3×36,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Zygm.”; adnotacja ołówkiem: „Guci Santi.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2292/K

Fotografia wykonana być może w tym samym czasie, co nr kat. 465, a na pewno przed konserwacją kaplicy, rozpozczętą w 1891 r. (Urban 2000, s. 208), na co wskazuje stan zachowania kamieniarki i kraty.

476. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, ołtarz srebrny, otwarty. Fot. J. Wlha, 1886

IHSUJ P 011949; d. nr inw. GHS: 1001

Odbitka albuminowa, 20,6×24,1 / 24×31,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – Kaplica Zygmuntowska – srebrny ołtarzyk”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: ÖNB, sygn. WH 987

Fotografia powstała w ramach akcji fotografowania zabytków Krakowa, którą Josef Wlha prowadził w czerwcu 1886 r. (BCZ, 7313, list M. Sokołowskiego z 12 VI 1886). Inny egzemplarz pozyskano do zbiorów MAK w 1887 r. (nr inw. KI 5609).

477. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, ołtarz srebrny, otwarty. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888 (?)

IHSUJ P 011950; d. nr inw. GHS: 1001

Odbitka albuminowa, 19×24,7 / 27,9×34,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „71. b. Strona wewnętrzna ołtarza srebrnego w kaplicy Zygmunt., dzieło Alberta Glimma 1538.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1748/K, MHK-7756/K

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 479.

478. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, ołtarz srebrny, otwarty. Fot. I. Krieger, XIX/XX w. (1897?)

IHSUJ PD 000056

Odbitka albuminowa, 26,4×38,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „71. b. Strona wewnętrzna ołtarza srebrnego w kaplicy Zygmunt., dzieło M. Bejera 1538.”

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2590/K

Inny egzemplarz tej fotografii w AKKK (sygn. VII 12759), z odłączną datą 1897.

479. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, ołtarz srebrny, zamknięty. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 011962; d. nr inw. GHS: 1000

Odbitka albuminowa, 18,3×24,6 / 27,9×33,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „71. a. Strona zewnętrzna ołtarza srebrnego w kaplicy Zygmuntowskiej 1538.”

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Hans Dürer”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1749/K

Publ.: Lepšy 1904a, il. 241 po s. 214

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. KI 6135).

Odbitka z tego samego negatywu:

480.

IHSUJ P 011963; d. nr inw. GHS: 1000

Odbitka albuminowa, 19,1×25,8 / 24×32

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „71. a. Strona zewnętrzna ołtarza srebrnego w kaplicy Zygmuntowskiej 1538.”; „J. Krieger w Krakowie.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

481. Kraków, katedra, kaplica Zygmuntowska, ołtarz srebrny, Georg Pencz, Wjazd do Jerozolimy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1912

IHSUJ P 011969; d. nr inw. GHS: 7306

Odbitka albuminowa, 9,3×26,6 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Katedra – Wjazd do Jerozolimy – / Predella srebrnego ołtarzyka w Kaplicy / Zygmuntowskiej.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Publ.: Kieszkowski 1912, tabl. 25.

482. Kraków, katedra, kaplica Wazów, latarnia. Fot. I. Krieger, 1892

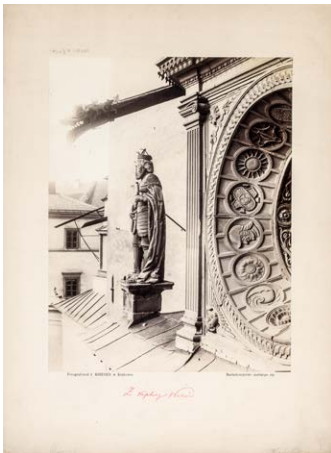
IHSUJ P 011599; d. nr inw. GHS: 0340, 0988

Odbitka albuminowa, 19,7×26,1 / 28,1×35,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ;

adnotacja ołówkiem: „Z kaplicy Wazów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-718/K
Fotografia wykonana w trakcie renowacji kaplicy Zygmuntowskiej, z rusztowań, zapewne w tym samym czasie, co nry kat. 483 i 484.

483. Kraków, katedra, kaplica Wazów, figura św. Zygmunta. Fot. I. Krieger, 1892

IHSUJ P 011600; d. nr inw. GHS: 1082
Odbitka albuminowa, 19,7×25,5 / 28,1×37
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Wazów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-716/K
Fotografia wykonana w trakcie renowacji kaplicy Zygmuntowskiej, z rusztowań. Jest to zapewne jedno ze zdjęć, których wykonanie uchwalił 22 IX 1892 Komitet Wykonawczy Restauracji Kaplicy Zygmuntowskiej (*Księga* 1991, s. 198).

484. Kraków, katedra, kaplica Wazów, figura św. Władysława. Fot. I. Krieger, 1892

IHSUJ P 011601; d. nr inw. GHS: 1083
Odbitka albuminowa, 20×25,7 / 28,1×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Z Kaplicy Wazów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-717/K
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 483.

485. Kraków, katedra, kaplica św. Krzyża, tryptyk św. Trójcy, korpus. Fot. I. Krieger, 1871–1893

IHSUJ P 011761; d. nr inw. GHS: 1202
Odbitka albuminowa, 20×25,3 / 28×33,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz w kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2267/K
Publ.: Sokołowski 1902, szp. 133–134, il. 17.
Fotografia przedstawia stan po konserwacji Brzostowskiego z 1871, o czym świadczy widoczna fragmentarycznie neogotycka predella (Link-Lenczowska 2007, s. 63–64).

Odbitka z tego samego negatywu:

486.

IHSUJ P 011762
Odbitka albuminowa, 19,4×26 / 28×33,8
Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „170. Ołtarz św. Trójcy w katedrze krakowskiej w. xv.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Verso kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

487. Kraków, katedra, kaplica św. Krzyża, tryptyk Matki Boskiej Bolesnej, *Hold Trzech Króli* (wg rysunku (?) L. Łepkowskiego). Fot. nieznanymi, nie później niż 1892
 IHSUJ P 011800; d. nry inw. GA: 12015, MUSIA: 365
 Odbitka albuminowa, 10,4×18,5 / 11,2×19,2
 Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; pieczęcie „w”;
 adnotacje ołówkiem: „Perugia – Arco della / Mandorla”, „Łepkowski”.
 Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przeczdzkiego dla GA (1894)

488. Kraków, katedra, kaplica św. Krzyża, tryptyk Matki Boskiej Bolesnej, *Dwunastoletni Jezus w świątyni*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893
 IHSUJ P 011809; d. nr inw. GHS: 1216
 Odbitka albuminowa, 19,3×26 / 28×34,5
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2277/K
 Publ.: Lepszy 1904a, s. 209, il. 233.
 Odbitki z tego samego negatywu:

489.

IHSUJ P 011808
 Odbitka albuminowa, 16,5×25,3 / 22×33,3
 Recto kartonu: naklejony pasek papieru z adnotacją atramentem: „Chrystus między uczonymi obraz w Katedrze na Wawelu w. xv”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”.

490.

IHSUJ P 015594
 Odbitka albuminowa, 17,4×25,9 / 24,6×32,3
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „171. Chrystus między uczonymi, obraz w katedrze na Wawelu w. xv.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Verso tektury: naklejona fotografia nr kat. 1013.

491. Kraków, katedra, nagrobek Władysława I Łokietka. Fot. I. Krieger, nie później niż 1884
 IHSUJ P 011985; d. nry inw. GHS: 0180, 3293
 Odbitka albuminowa, 20,3×23,8 / 27,9×34,4
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Pomnik Władysława Łokietka w Katedrze krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1705/K
 Publ.: *Galizien* 1898, s. 143.

Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie ofiarowanym Franciszkowi Mertensowi w 1884 r. (Tyczyńska, Prugar-Myślik [oprac.] 2013, poz. 30; pełny opis: *Agra Art* [2013]).

Odbitki z tego samego negatywu:

492.

IHSUJ P 011983
 Odbitka albuminowa, 20×22,7 / 24×32
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „51. Pomnik Władysława Łokietka w Katedrze krak.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

493.

IHSUJ P 011984; d. nr inw. GHS: 3293

Odbitka albuminowa, 21×24,5 / 27,9×35

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „51. Pomnik Władysława Łokietka w Katedrze krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1899)

494. Kraków, katedra, nagrobek Władysława I Łokietka, głowa króla. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 011987; d. nr inw. GHS: 3293

Odbitka albuminowa, 18,8×25,2 / 27,1×31,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Głowa Łokietka z Jego grobowca”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1706/k

495. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza III Wielkiego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1869

IHSUJ P 011999

Odbitka albuminowa, 9,7×11,4 / 11×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER”, „W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków Katedra / grób Kazimierza W.”.

Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Na fotografii nagrobek w stanie sprzed renowacji z 1869 r. (Śnieżyńska-Stolot 1970, s. 29, il. 1).

Odbitka prawdopodobnie z tego samego negatywu:

496.

IHSUJ P 012000; d. nry inw. GA: 11837, MUSIA: 183

Odbitka albuminowa, 5,6×9 / 24,2×32,3

Na jednym kartonie z nrmi kat. 497 i 522. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

497. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza III Wielkiego. Fot. I. Krieger, ok. 1871

IHSUJ P 012001; d. nry inw. GA: 11837, MUSIA: 183

Odbitka albuminowa, 5,5×9,2 / 24,2×32,3

Na jednym kartonie z nrmi kat. 496 i 522.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3958/k

Na fotografii nagrobek w stanie po renowacji z 1869 r. (Śnieżyńska-Stolot 1970, s. 29, il. 2), ale jeszcze przed zamontowaniem nowej kraty. Inny egzemplarz w BK, sygn. 1 5209, z nadrukowaną datą 1871.

498. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza III Wielkiego. Fot. I. Krieger, 1876–1884

IHSUJ P 012005; d. nry inw. GHS: 0180, 0178

Odbitka albuminowa, 18,1×25,1 / 28×35,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „52. Pomnik Kazimierza W. w Katedrze krakowskiej.” Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1704/K

Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 32, il. 13; s. 126, il. 35.

Nagrobek otoczony w 1876 r. nową kratą (Rożek 1995, s. 106). Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie ofiarowanym Franciszkowi Mertensowi w 1884 r. (Tyczyńska, Prugar-Myślik [oprac.] 2013, poz. 30; pełny opis: Agra Art [2013]).

Odbitki z tego samego negatywu:

499.

IHSUJ P 012003

Odbitka albuminowa, 18,6×25,3 / 24,5×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „52. Pomnik Kazimierza W. w Katedrze krakowskiej.”; „I. KRIEGER w Krakowie.”.

500.

IHSUJ P 012004

Odbitka albuminowa, 19,6×25,2 / 23,8×32

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „52. Pomnik Kazimierza W. w Katedrze krakowskiej.”; „I. KRIEGER w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

501. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza III Wielkiego, głowa zmarłego (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 012011; d. nr inw. GHS: 6720

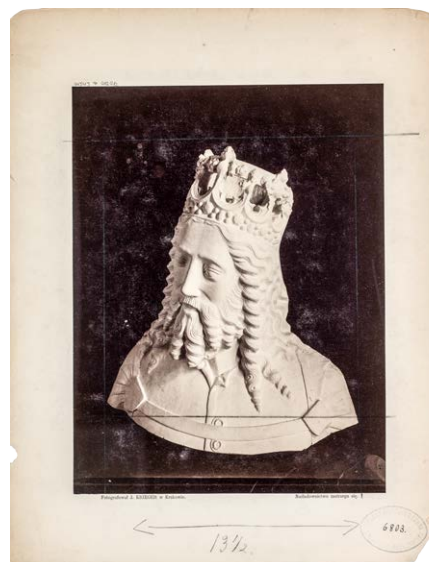
Odbitka albuminowa, 19,7×26,2 / 27,9×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1054/K, MHK-7472/K

Publ.: Muczkowski 1923, s. 143, il. 5.

502. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza III Wielkiego, głowa zmarłego (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1869

IHSUJ P 012012; d. nry inw. GHS: 6803 [błędny], 6720

Odbitka albuminowa, 19,8×25,9 / 28,1×35,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1053/K

503. Kraków, katedra, nagrobek Władysława II Jagiełły. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012049

Odbitka albuminowa, 19,4×24,7 / 24,5×32,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „58. Pomnik Władysława Jagiełły w Kat. krak.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7550/K

Publ.: *Przewodnik* 1900, s. 79.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 58.

Odbitka z tego samego negatywu:

504.

IHSUJ P 012051

Odbitka albuminowa, 20,2×25,4 / 25,2×32,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „58. Pomnik Władysława Jagiełły w Kat. krak.”.

505. Kraków, katedra, nagrobek Kazimierza IV Jagiellończyka. Fot. I. Krieger, 1871–1878

IHSUJ P 012058; d. nr inw. GHS: 5909

Odbitka albuminowa, 19,8×25,4 / 28×35,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „57. Pomnik Kazimierza Jagiellończyka, dłuta Wita Stwosza w Katedrze krak.”.

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1862/K, MHK-3525/K, MHK-7690/K

Publ.: Muczkowski 1904, s. 165, il. 182.

Na fotografii kaplica w stanie po restauracji z 1871 r., o czym świadczy widoczne poniżej okna przedstawienie Źródła życia, domalowane wówczas przez Izzydora Jabłońskiego (Urban 2000, s. 149). Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 57.

Odbitki z tego samego negatywu:

506.

IHSUJ P 012059; d. nr inw. GHS: 5909

Odbitka albuminowa, 20×25,4 / 24,3×31,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „57. Pomnik Kazimierza Jagiellończyka, dłuta Wita Stwosza w Katedrze krak.”.

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

507.

IHSUJ P 012060

Odbitka albuminowa, 21,5×27,1 / 25,1×32,3

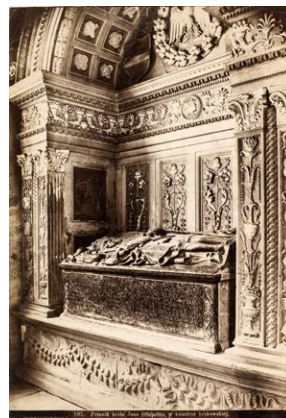
Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „57. Pomnik Kazimierza Jagiellończyka, dłuta Wita Stwosza w Katedrze krak.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

508.

IHSUJ P 012061

Odbitka albuminowa, 18×25,2 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „57. Pomnik Kazimierza Jagiellończyka, dłuta Wita Stwosza w Katedrze krak.”.

509. Kraków, katedra, nagrobek Jana I Olbrachta.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 012089

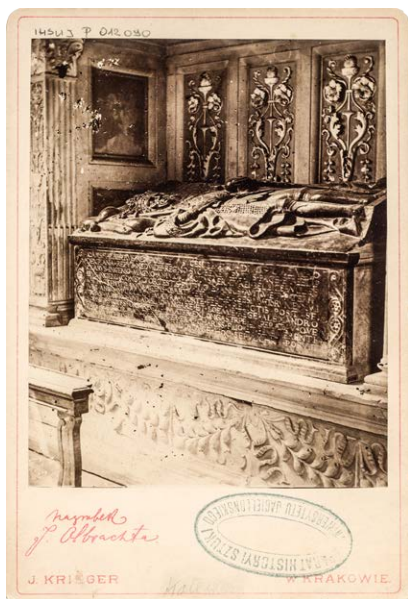
Odbitka albuminowa, 21,9×30,4 / 21,9×33,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „107. Pomnik króla Jana Olbrachta w katedrze krakowskiej.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1458/K

Publ.: Zahorska 1922, s. 117, il. 2.

Fotografia przedstawia nagrobek w stanie sprzed renowacji z lat 1897–1898 (AKKK, A.Cath.2387, s. 309, 347; [Tomkowicz] 1899, s. 88), być może wykonana została na krótko przed rozpoczęciem prac, co pośrednio sugeruje wyjaśnienie Kopy, dlaczego w swojej pracy zamieścił akwarelę, a nie fotografię (Kopera 1895, s. 19, przyp. 3); istniała już wówczas wcześniejsza fotografia (nr kat. 510), ale przedstawia ona wyłącznie tumbę.

510. Kraków, katedra, nagrobek Jana i Olbrachta, tumba.
Fot. I. Krieger, nie później niż początek lat 80. XIX w.

IHSUJ P 012090; d. nr inw. GHS: 1173

Odbitka albuminowa, 9,7×12,2 / 11×16,3

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER”, „w KRAKOWIE.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „nagrobek / J. Olbrachta”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5396/K

Datowanie wg winiety innego egzemplarza tej fotografii (nr kat. 511; zob. nr kat. 466).

Odbitka z tego samego negatywu:

511.

IHSUJ P 012091; d. nr inw. GHS: 1173

Odbitka albuminowa, 9,6×12 / 11,1×16,2

Recto kartonu: druk: [w banderoli] „J. KRIEGER, Fotograf w KRAKOWIE ul. Sgo Jana.”; adnotacja atramentem: „Kraków Katedra / grób Jana Olbrachta”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy

ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L 37. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

512. Kraków, katedra, nagrobek Stefana Batorego.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1877

IHSUJ P 012102; d. nry inw. GA: 11934, MUSIA: 182

Odbitka albuminowa, 20,3×25,5 / 27,6×36,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „56. Pomnik Stefana Batorego, dłuta Santi Gucci, w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć GAKP; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego?] „Przed restauracją r. 1877.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1716/K, MHK-7763/K

Publ. [jako drzeworyt]: „Tygodnik Ilustrowany” 1886, nr 205, 4 XII, s. 361.

Na fotografii nagrobek w stanie sprzed renowacji z lat 1877–1879 (Urban 2000, s. 152, 214). Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 56.

Odbitka z tego samego negatywu:

513.

IHSUJ P 012103; d. nr inw. GHS: 1206

Odbitka albuminowa, 19,8×25,6 / 27,6×35,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „56. Pomnik Stefana Batorego, dłuta Santi Gucci, w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

514. Kraków, katedra, nagrobek Stefana Batorego.

Fot. I. Krieger, 1879–1893

IHSUJ P 012101; d. nr inw. GHS: 1206

Odbitka albuminowa, 20,4×26 / 28×35

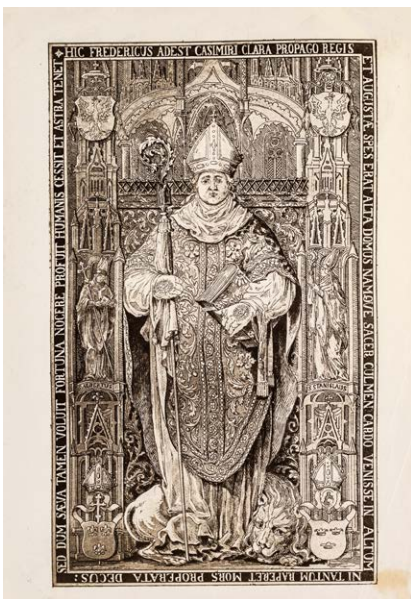
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć „O”; adnotacja atramentem: „Nagrobek Stefana Batorego / w Katedrze”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1715/K

Publ.: *Galizien* 1898, s. 205.

Na fotografii nagrobek w stanie po renowacji z lat 1877–1879 (Urban 2000, s. 152, 214).

515. Kraków, katedra, nagrobek kardynała Fryderyka Jagiellończyka, płyta wierzchnia (wg ryciny).

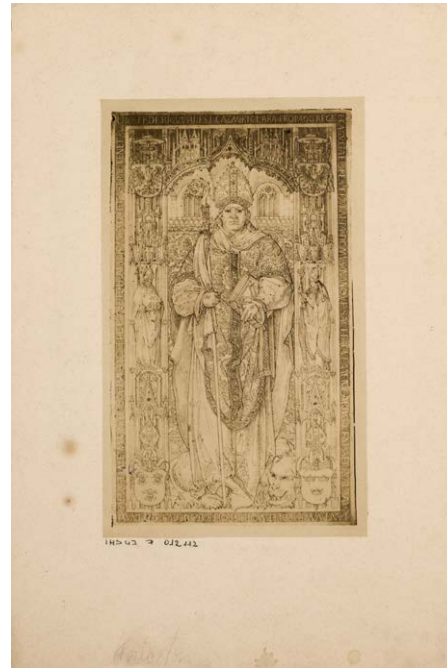
Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 012110

Odbitka albuminowa, 17,7×25,4 / 22,8×32,3

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1879/K

Reprodukcja miedziorytu wg rysunku Michała Stachowicza, wydane po raz pierwszy w 1824 r. w III zeszycie *Monumenta Regum Poloniae Cracoviensia* (Banach 1976, s. 146–147, 153–154).

516. Kraków, katedra, nagrobek kardynała Fryderyka Jagiellończyka, płyta wierzchnia (wg rysunku M. Cerchy). Fot. M. Cercha (?), 1868–1879

IHSUJ P 012112; d. nry inw. GA: 4976, MUSIA: 547

Odbitka albuminowa, 9,2×15,3 / 15,6×23,5

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „M: Cercha”. Verso kartonu: pieczęć MSUJ; pieczęć „W”; adnotacje ołówkiem [ręką J. Łepkowskiego]: „Dar M Cerchy / jego fotografia / z własnego rysunku”, „Wierzchnia płyta / grobowca / Fryderyka Kardynała / na Wawelu”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Maksymiliana Cerchy dla GA (nie później niż 1879)

Odbitka z tego samego negatywu:

517.

IHSUJ P 012111; d. nry inw. GA: 11858, MUSIA: 547

Odbitka albuminowa, 8,4×14,6 / 23×31,1

Odbitka na kartonie naklejonym na większy karton. Recto mniejszego kartonu: adnotacja ołówkiem: „M: Cercha. / 1868”. Recto większego kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja kredką; [ręką J. Łepkowskiego] „Wierzchnia płyta nagrob- / ku [!] Fryderyka kardynał[a]”. Verso drugiego kartonu: pieczęć MSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

518. Kraków, katedra, nagrobek kardynała Fryderyka Jagiellończyka, relief z przodu tumbi. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 012120; d. nr inw. GHS: 7308

Odbitka albuminowa, 16,8×24,1 / 28×38,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „157. Płyta frontowa pomnika kardynała Fryderyka z r. 1510 w katedrze krakowskiej.”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1898/K, MHK-7551/K

Publ.: *Galizien* 1898, s. 733.

Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie *Katedra na Wawelu* z 26 III 1892 r. (ZKNW, nr inw. A 1184/1-34).

Odbitki z tego samego negatywu:

519.

IHSUJ P 012118

Odbitka albuminowa, 21×25,9 / 26,8×31,8

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „157. Płyta frontowa pomnika kardynała Fryderyka z r. 1510 w katedrze krakowskiej.”, „[J.] Krieger w Krakowie”.

520.

IHSUJ P 012119

Odbitka albuminowa, 19,8×24,8 / 28,1×35,9

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „157. Płyta frontowa pomnika kardynała Fryderyka z r. 1510 w katedrze krakowskiej.”, „J. Krieger w Krakowie”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

521.

IHSUJ P 012121

Odbitka albuminowa, 14,3×23,2 / 24,6×34,4

522. Kraków, katedra, nagrobek Stanisława Ankwicza. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012002; d. nry inw. GA: 11837, MUSIA: 183

Odbitka albuminowa, 5,6×9,2 / 24,2×32,3

Na jednym kartonie z nrami kat. 496 i 497. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przeczdzkiego dla GA (1894)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-6586/K, MHK-6606/K

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 64.

523. Kraków, katedra, nagrobek Piotra Boratyńskiego. Fot. I. Krieger, 1878-1892

IHSUJ P 012156; d. nry inw. GHS: 0180, 0171

Odbitka albuminowa, 18,1×25,8 / 28,3×35,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „97. Pomnik Piotra Boratynskiego w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2187/K

Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 41, il. 17; s. 123, il. 34.
 Fotografia przedstawia nagrobek po przeniesieniu w 1878 r. ze ściany zewnętrznej dawnego kapitułarza (Nowak 2009, s. 136), por. otoczenie nagrobka na rycinie wg obrazu Aleksandra Gryglewskiego („Kłosa” 1868, nr 168, 17 IX, s. 145) oraz na obrazie Saturnina Świerzyńskiego *Kaplica św. Stanisława w katedrze na Wawelu* z 1878 r. w MNP (Suchocka [oprac.] 2005, poz. 1408, s. 237).

Odbitki z tego samego negatywu:

524.

IHSUJ P 012157

Odbitka albuminowa, 19,8×25,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „97. Pomnik Piotra Boratinskiego w Katedrze krakowskiej.”

525.

IHSUJ P 012158; d. nr inw. GHS: 0171

Odbitka albuminowa, 17,3×26 / 24,2×31,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „97. Pomnik Piotra Boratinskiego w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

526.

IHSUJ P 012159

Odbitka albuminowa, 18,4×26,1 / 26,8×34,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „97. Pomnik Piotra Boratinskiego w Katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra / Grobowiec Piotra Boratyńskiego”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

527. Kraków, katedra, płyta nagrobna Stanisława Borka. Fot. I. Krieger, nie później niż 1884

IHSUJ P 012160; d. nry inw. GHS: 0180, 0168

Odbitka albuminowa, 17,9×23,8 / 28×35,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Pomnik Stanisława Borka w Katedrze krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Dr. praw Stanisław Borek, kan. krak † 1556 / Na pilastrach wśród grotesek na tabliczkach jest data wykonania 15–58.”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2202/K

Inny egzemplarz tej fotografii znajduje się w albumie ofiarowanym Franciszkowi Mertensowi w 1884 r. (Tyczyńska, Prugar-Myślik [oprac.] 2013, poz. 30; pełny opis: Agra Art [2013]).

Odbitka z tego samego negatywu:

528.

IHSUJ P 012161

Odbitka albuminowa, 17,5×24,4 / 27,5×35,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „90. Pomnik Stanisława Borka w Katedrze krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

529. Kraków, katedra, płyta nagrobna Stanisława Borka (wg rysunku M. Cerchy, ANK). Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892

IHSUJ P 012165; d. nr inw. GA: 11695

Odbitka albuminowa, 5,8×8,8 / 24,4×32,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 530. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

530. Kraków, katedra, płyta nagrobna Piotra Kmity starszego (wg rysunku M. Cerchy, ANK). Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892

IHSUJ P 012164; d. nr inw. GA: 11695

Odbitka albuminowa, 5,6×8,8 / 24,4×32,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 529.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

531. Kraków, katedra, płyta nagrobna Piotra Kmity starszego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012166; d. nry inw. GHS: 0180, 0170

Odbitka albuminowa, 16,7×24,9 / 27,8×35,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „68. Pomnik Piotra Kmity wojewody, w Kat. krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1746/K

Publ.: Muczkowski 1904, s. 172, il. 189.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie wiadomości* 1878, poz. 68.

Odbitki z tego samego negatywu:

532.

IHSUJ P 012167

Odbitka albuminowa, 20,9×26,8 / 27,2×31,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „68. Pomnik Piotra Kmity wojewody, w Kat. krak.”.

533.

IHSUJ P 012168

Odbitka albuminowa, 14,4×24,7 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „68. Pomnik Piotra Kmity wojewody, w Kat. krak.”.

534. Kraków, katedra, płyta nagrobna Piotra Kmity starszego, Św. Piotr. Fot. I. Krieger, 1901 (?)

IHSUJ P 012170

Odbitka albuminowa, 13,2×18,8 / 19×24

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Św Piotr z płyty Piotra Kmity”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3086/K

Fotografia być może wykonana przy okazji renowacji płyty w 1901 r. (Urban 2000, s. 277).

Odbitka z tego samego negatywu:

535.

IHSUJ P 012171

Odbitka albuminowa, 6,5×17,6 / 24,7×34,4

536. Kraków, katedra, płyta nagrobna Piotra Kmity starszego, Św. Paweł. Fot. I. Krieger, 1901 (?)

IHSUJ P 012172

Odbitka albuminowa, 12×17,8 / 24,6×34,5

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3089/K

Datowanie: zob. nr kat. 534.

Odbitka z tego samego negatywu:

537.

IHSUJ P 012173

Odbitka albuminowa, 12,8×18,1 / 24,6×34,8

538. Kraków, katedra, płyta nagrobna nieznanego kanonika, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 012151; d. nr inw. GHS: 3283

Odbitka albuminowa, 20×25,9 / 28,3×35,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „96. Płyta brązowa nieznanego Kanonika z XVI wieku w Kated. krak.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2188/K

Odbitki z tego samego negatywu:

539.

IHSUJ P 012152; d. nr inw. GHS: 3283

Odbitka albuminowa, 20,4×25,5 / 28,3×35,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Katedra. Nagrobek Kanonika z warsztatu Vischera”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

540.

IHSUJ P 012150

Odbitka albuminowa, 21,4×26,9 / 26,9×31,8

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „96. Płyta brązowa nieznanego Kanonika z XVI wieku w Kated. krak.”, „I. Krieger w Krakowie.”.

541. Kraków, katedra, stalle w prezbiterium.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012186; d. nr inw. GHS: 1002

Odbitka albuminowa, 20,1×24,4 / 27,9×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „156. Fragment stalli z końca XVI wieku w katedrze krakowskiej.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Stalle z [przekreślone ołówkiem: „końca XVI w.”, dopisek „z r. 1614”] w katedrze krak.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż 1897)

Negatywy: MHK, nr inw. MHK-2294/K, MHK-5803/K

Publ.: „PKHS”, 5, 1930, z. I, s. XXI, il. 14.

Na fotografii stan przed renowacją, rozpoczętą w 1896 r. ([Tomkowicz] 1897, s. 77). Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. KI 6128).

542. Kraków, katedra, Portret Anny Jagiellonki.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1893 (?)

IHSUJ P 012191

Odbitka albuminowa, 17,2×24,8 / 23,9×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków, Katedra. Marcin Köber Anna Jagiellonka”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”; adnotacja ołówkiem: „Anna Jagiell. Kraków Katedra”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-448/K

Publ.: „SKHS”, 9, 1913, z. I-2, szp. LXI-LXII, il. 25.

Widoczne na fotografii rzeźbione zwieńczenie ramy być może zostało zniszczone lub usunięte przy okazji zdejmowania obrazu w 1893 r. (Sękowska 2011, s. 25).

543. Kraków, katedra, figura św. Hieronima.

Fot. S. Bizański, 1887

IHSUJ P 012195; d. nr inw. GA: 11996

Odbitka albuminowa, 9,9×14,3 / 11,1×16,5

Recto kartonu: druk: „St Bizański”, „KRAKÓW i KRYNICA.”; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Z Katedry na Wawelu / z nawy głównej / rzeźby drewniane”, „zdjęte 1887”. Verso kartonu: druk: „SB / ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / STANISŁAWA BIZAŃSKIEGO / W / KRAKOWIE / PLAC SZCZEPAŃSKI / NO 3 / i KRYNICY. Klisze przechowują się. / Krzywanek Wien.”; pieczęć GAKP; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Rzeźba: S. Jan Jałmużnik / drewniana, kolorowana, złocona / która była na wystawie staroż. / w Krakowie 1858/9. fotogra- / fowana w Albumie Beyerowskim / tejże wystawy (Tabl. XLIV) czy / nie czwarta tych 3 na- / leżąca? [podpis]”, „Na wystawie owej miała Nr 2418 - / należała do Senatora K. Soczyńskiego”; adnotacje ołówkiem: „teka «Rzeźba»”, „trzy posągi”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Zapewne takie same fotografie przedłożył Sławomir Odrzywolski na posiedzeniu KHS AU 5 I 1888 (ANPP, PAU W I-22, s. 109; „SKHS”, 4, 1891, z. I, s. XXI).

544. Kraków, katedra, figura św. Ambrożego.

Fot. S. Bizański, 1887

IHSUJ P 012196; d. nr inw. GA: 11996

Odbitka albuminowa, 9,7×14,5 / 11,1×16,5

Recto kartonu: druk: „St Bizański”, „KRAKÓW i KRYNICA.”; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Z Katedry na Wawelu / z nawy głównej / rzeźby drewniane”, „zdjęte 1887 r.”. Verso kartonu: druk: „SB / ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / STANISŁAWA BIZAŃSKIEGO / W / KRAKOWIE / PLAC SZCZEPAŃSKI / NO 3 / i KRYNICY. Klisze przechowują się. / Krzywanek Wien.”; pieczęć GAKP; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni]; adnotacje ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Czytaj Sprawozd Komissyi / hist szt Akad Umiej. / sessya z 15 Grud 1887 r.”, „teka «Rzeźba»”, „trzy posągi”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 543.

545. Kraków, katedra, figura św. Grzegorza Wielkiego.

Fot. S. Bizański, 1887

IHSUJ P 012197; d. nr inw. GA: II996

Odbitka albuminowa, 9,9×14,7 / 11,1×16,5

Recto kartonu: druk: „St Bizański”, „KRAKÓW i KRYNICA.”; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Z Katedry na / Wawelu z nawy / głównej, rzeźby / drewniane”, „zdjęte 1887”. Verso kartonu: druk: „SB / ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / STANISŁAWA BIZAŃSKIEGO / W / KRAKOWIE / PLAC SZCZEPAŃSKI / NO 3 / i KRYNICY. Klisze przechowują się. / Krzywanek Wien.”; pieczęć GAKP; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „teka Rzeźba”, „trzy posągi na trzech fotografjach”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 543.

Płaskorzeźba z 1888 r., wmurowana w ścianę katedry w 1901 r. (Urban 2000, s. 265).

547. Kraków, katedra, skarbiec, herby na szczycie wsch.

Fot. S. Bizański (M. Bizańska), 1895

IHSUJ P 012301; d. nr inw. GHS: 2936

Odbitka albuminowa, 19,7×25,8 / 27,9×37,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Herby na ścianie szczytowej katedry / (Przed odnowieniem)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898)

Fotografia wykonana 5 VII 1895, przed rozpoczęciem renowacji skarbcza, z rusztowań, przez Marię Bizańską, która prowadziła zakład po śmierci męża (AKKK, A.cath.2386, s. 12; Siarzewski 2011, s. 39). Inny egzemplarz z pieczęcią tuszową zakładu Bizańskiego znajduje się w AKKK (sygn. VI-6673).

546. Kraków, katedra, Józef Nałęcz Hakowski, Jan III Sobieski pod Wiedniem. Fot. A. Szubert, 1888

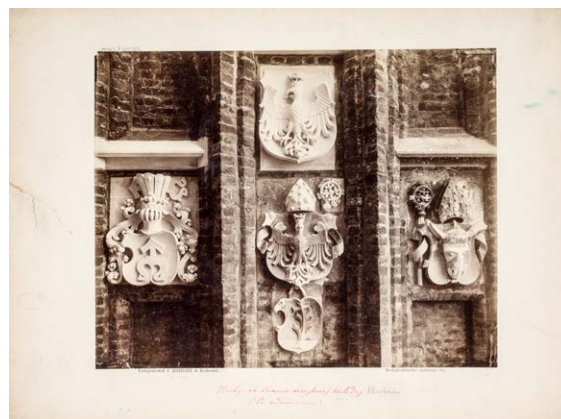
IHSUJ P 012199; d. nr inw. GHS: 7287

Odbitka albuminowa, 14,6×28,9 / 22,7×33,4

Recto kartonu: druk: „A. SZUBERT, FOTOGRAF, KRAKÓW”; adnotacje atramentem: „Kraków, Katedra na Wawelu”, „Jan III pod Wiedniem / Podług obrazu J. Matejki trybował na srebrnej blasze / Hakowski”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego (1923)

Publ.: „Tygodnik Ilustrowany” 1888, nr 287, 30 VI, s. 404.

548. Kraków, katedra, skarbiec, herby na szczycie wsch.

Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 012302; d. nry inw. GA: I2465, MUSIA: 176

Odbitka albuminowa, 20,8×26,3 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Herby na ścianie szczytowej katedry [dopisek ołówkiem: „Skarbca”] / (Po odnowieniu)”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1665/K
 Fotografia wykonana z rusztowań, po renowacji z lat 1895–1896 (ANK, 29/560/9, s. 296–297; Urban 2000, s. 305–306).

549. Kraków, katedra, skarbiec, wnętrze (wg obrazu S. Świerzyńskiego; zKNW). Fot. A. Szubert, 1883
 IHSUJ P 019824; d. nr inw. GA: 11710, MUSIA: 385
 Odbitka albuminowa, 13,2×17,3 / 23,5×32,4
 Recto kartonu: druk: „Malował S. Świerzyński. Naśladownictwo zastrzega się. Fotogr. A. Szubert / SKARBIEC KATEDRY NA WAWELU.”; pieczęć GAKP; adnotacja kredką: „Świerzyński”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Szanownemu Professorowi / i Dziekanowi Wszechnicy Jagiellońskiej / Jozefowi [!] Łepkowskiemu / wielce Zasłużonemu w Polsce Mężowi / Świerzyński Saturnin / 26/7 1883.”
 Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)
 Datowanie wg Bednarek 2016, s. 89.

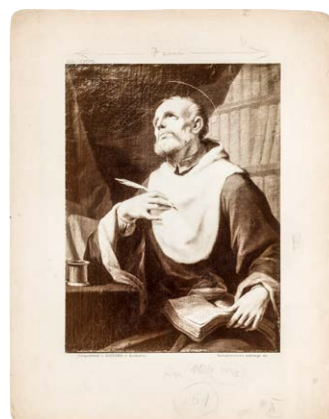

550. Kraków, katedra, skarbiec, wnętrze. Fot. I. Krieger, 1881–1893
 IHSUJ P 012306; d. nr inw. GHS: 1215
 Odbitka albuminowa, 19,8×25,4 / 28×38,1
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Skarbiec katedralny”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2284/K
 Na fotografii widoczna przeszklona szafa z 1881 r. projektu Ignacego Polkowskiego (Nowacki 1994, s. 175).

551. Kraków, katedra, skarbiec, szafy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893
 IHSUJ P 012307; d. nr inw. GHS: 1214
 Odbitka albuminowa, 20,7×25,6 / 27,8×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Szafy w skarbcu katedralnym.” Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2286/K

552. Kraków, katedra, skarbiec, Tadeusz Kuntze, Św. Jan Kanty. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
 IHSUJ P 012313; d. nr inw. GHS: 7951
 Odbitka albuminowa, 18,4×24,7 / 28×35,6
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.” Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja atramentem: „[...] / «Św. Jan Kanty» Kapitularz Wawel. / Konicz”.

Zakupiono dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2199/K

553. Kraków, katedra, skarbiec, obraz Św. Jerzy.

Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 012309

Odbitka albuminowa, 12,8×21,3 / 20,8×29,5

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja ołówkiem: „Dürer Hans (?) niepewne / Skarbiec katedralny”.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-383/K, MHK-5973/K

554. Kraków, katedra, skarbiec, obraz Oplakiwanie Chrystusa. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1880 (?)

IHSUJ P 012312

Odbitka albuminowa, 18,1×22,7 / 27,1×36,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Pieta Kopia współczesna w skarbcu katedry krakows[kiej]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja ołówkiem: „Patrz Dr Kopera Malarstwo II Tom str. [nieczytelne] 142 b.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5797/K

Stan obrazu sugeruje, że fotografię wykonano po konserwacji, być może tej z 1880 r. (W sprawie restauracji 1880; por. stan obrazu na fotografii w ANK, sygn. 29/560/40, s. 531).

555. Kraków, katedra, skarbiec, relief Ukrzyżowanie.

Fot. K. Beyer, 1856

IHSUJ P 012314; d. nry inw. GA: 4690, MUSIA: 206

Odbitka albuminowa, 11,8×21,5 / 22,2×31,5

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Ukrzyżowanie XIV w. / Płaskorzeźba z alabastru”, [ręką J. Łepkowskiego] „Fotografia K. Beyera / z albumu wystawy / starożytności w Warsz”, [ręką J. Łepkowskiego] „W kat. wyst. staroż. warsz. / No 908”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Pochodzenie nieznane (w GA nie później niż od 1879) Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Beyer 1856, tabl. XXII.

556. Kraków, katedra, skarbiec, miniatura nagrobka Bolesława Chrobrego z katedry gnieźnieńskiej.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1876

IHSUJ P 012315; d. nry inw. GA: 11820, MUSIA: 549

Odbitka albuminowa, 13,4×21,4 / 27,9×37,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć GAKP; adnotacja atramentem: [ręką K. Stronczyńskiego] „Wierzchni [?] płyt grobowczyka Chrobrego / znajdującego się w kapitularku Katedralnym / Krakowskim / Kazim. Stronczyński / 21/9 76 / Dla WP Profesora Łepkowskiego”; adnotacja ołówkiem: „Odbito 2 Ex”. Verso kartonu: pieczęć MSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przewodzieńskiego dla GA (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2121/K

557. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka saraceńsko-sycylijska, widok ogólny. Fot. S. Bizański, 1881–1887
IHSUJ P 012324; d. nry inw. GHS: 0180, 0162
Odbitka albuminowa, 18,9×25,1 / 29,1×36,1
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Skrzynka ze skarbcu katedralnego.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 151, il. 4.

Skrzyneczka odkryta została wraz ze skrzyneczką z kości słoniowej (nr kat. 565) 8 III 1881 (Polkowski 1881, s. 3).

558. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka saraceńsko-sycylijska, ścianka przednia. Fot. S. Bizański, 1881–1887
IHSUJ P 012325; d. nry inw. GHS: 0180, 0158
Odbitka albuminowa, 18,1×25,4 / 29,1×36,3
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Skrzynka w skarbcu katedralnym.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 154, il. 5.

Datowanie: zob. nr kat. 557.

559. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka saraceńsko-sycylijska, ścianka boczna. Fot. S. Bizański, 1881–1887
IHSUJ P 012326; d. nry inw. GHS: 0180, 0159

Odbitka albuminowa, 15,7×19,4 / 29,3×36,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 560. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ze skrzynki skarbcu katedral.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 155, il. 6.

Datowanie: zob. nr kat. 557.

560. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka saraceńsko-sycylijska, ścianka boczna. Fot. S. Bizański, 1881–1887
IHSUJ P 012327; d. nry inw. GHS: 0180, 0159

Odbitka albuminowa, 15,3×19,4 / 29,3×36,4

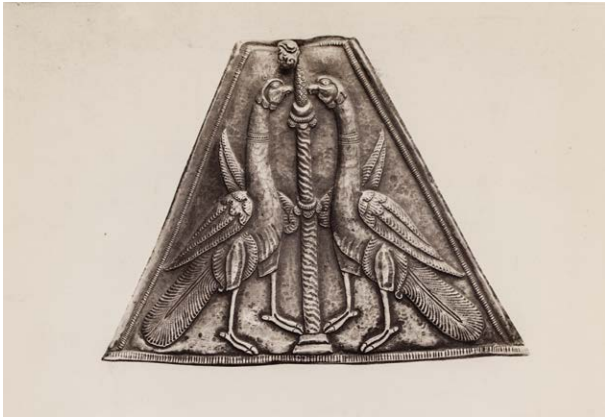
Na jednym kartonie z nrem kat. 559.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 155, il. 6.

Datowanie: zob. nr kat. 557.

561. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka sara-ceńsko-sycylijska, plakieta na wieczku. Fot. S. Bizański, 1881-1887

IHSUJ P 012328; d. nry inw. GHS: 0180, 0161

Odbitka albuminowa, 13,2×19,1 / 29×36,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 562. Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ze skrzynki skarbcza katedralnego.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trój-kątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 157, il. 8.

Datowanie: zob. nr kat. 557.

562. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka sara-ceńsko-sycylijska, plakieta na wieczku. Fot. S. Bizański, 1881-1887

IHSUJ P 012329; d. nry inw. GHS: 0180, 0161

Odbitka albuminowa, 10,8×19,3 / 29×36,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 561. Recto odbitki: retusz.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Publ.: Sokołowski 1887, s. 157, il. 9.

Datowanie: zob. nr kat. 557.

563. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka sara-ceńsko-sycylijska, plakieta na wieczku. Fot. S. Bizański, 1881-1887

IHSUJ P 012330; d. nry inw. GHS: 0180, 0160

Odbitka albuminowa, 11,6×25,3 / 29,1×36,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 564. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ze skrzynki skarbcza katedralnego.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Datowanie: zob. nr kat. 557.

564. Kraków, katedra, skarbiec, tzw. skrzyneczka sara-ceńsko-sycylijska, plakieta na wieczku. Fot. S. Bizański, 1881-1887

IHSUJ P 012331; d. nry inw. GHS: 0180, 0160

Odbitka albuminowa, 12,2×25,4 / 29,1×36,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 563.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Datowanie: zob. nr kat. 557.

565. Kraków, katedra, skarbiec, skrzyneczka, plakiety na dłuższych ściankach bocznych. Fot. S. Bizański, 1881–1885
 IHSUJ P 012335; d. nr inw. GHS: 7293
 Odbitka albuminowa, 18×25,4 / 27,4×36,2
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Skarbiec Katedralny / Szkatułka z kości słoniowej; wyrób francuski”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego (1923)
 Publ.: Bołoz Antoniewicz 1885, tabl. II.
 Skrzyneczka odkryta została wraz z tzw. skrzyneczką saraeńsko-sycylijską (nr kat. 557) 8 III 1881 (Polkowski 1881, s. 3).

567. Kraków, katedra, skarbiec, skrzyneczka, plakiety na krótszych ściankach bocznych. Fot. S. Bizański, 1881–1885
 IHSUJ P 012341; d. nr inw. GHS: 7293
 Odbitka albuminowa, 17,8×19 / 27,8×36,4
 Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Kraków. Skarbiec Katedralny / Szkatułka z kości słoniowej / wyrób francuski.”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)
 Publ.: Bołoz Antoniewicz 1885, tabl. I, II.
 Datowanie: zob. nr kat. 565.

566. Kraków, katedra, skarbiec, skrzyneczka, plakiety na wieczku. Fot. S. Bizański, 1881–1885
 IHSUJ P 012336; d. nr inw. GHS: 7293
 Odbitka albuminowa, 15,9×25 / 27,4×36,3
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra. / Szkatułka z kości słoniowej / [dopisek ołówkiem: „wyrób francuski”]”; papierowe nalepki z nadrukami: „Fotografował z natury Stanisław Bizański”, „w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)
 Publ.: Bołoz Antoniewicz 1885, tabl. I.
 Datowanie: zob. nr kat. 565.

568. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888
 IHSUJ P 012381; d. nr inw. GHS: 0226
 Odbitka albuminowa, 15,7×25 / 26×35,5
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. a. Ornat Kmity z r. 1500, ze skarbcza na Wawelu.”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Ornat Kmity.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2827/K, MHK-5924/K
 Publ.: Lepszy 1904b, il. 345 po s. 298.
 Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. KI 6131).

569. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, postać mężczyzny z herbem Szreniawa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012384; d. nr inw. GHS: 0234

Odbitka albuminowa, 18,2×21 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. i. Herb Piotra Kmity (z ornatu Kmity).”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”, „Herb Szreniawa.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2835/K

Fotografie detali ornatu (nry kat. 569–577) powstały zapewne w tym samym czasie, co widok całości (nr kat. 568).

570. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Kupno wsi. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012385; d. nr inw. GHS: 0233

Odbitka albuminowa, 19,3×20,3 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. h. Kupno wsi Piotrowin (z ornatu Kmity).”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”, „Kupno dóbr.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2834/K

Datowanie: zob. nr kat. 569.

571. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Wskreszenie Piotrowina. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012386; d. nr inw. GHS: 0232

Odbitka albuminowa, 18,5×20,2 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. g. Wskreszenie Piotrowiny (z ornatu Kmity).”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”, „Wskreszenie Piotrowina.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2833/K

Datowanie: zob. nr kat. 569.

572. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Sąd królewski. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012387; d. nr inw. GHS: 0231

Odbitka albuminowa, 19,8×20,9 / 28×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. f. Przyrowadzenie Piotrowiny (z ornatu Kmity).”. Recto kartonu: druk:

„Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”; „Świadczenie przed Królem.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2832/K
Datowanie: zob. nr kat. 569.

573. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Zabójstwo św. Stanisława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012388; d. nr inw. GHS: 0230
Odbitka albuminowa, 19,2×20,5 / 27,9×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. e. Śmierć męczeńska św. Stanisława (z ornatu Kmity).” Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”; „Zamordowanie S. Stanisława.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2831/K
Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 134, il. 37.
Datowanie: zob. nr kat. 569.

Odbitka z tego samego negatywu:

574.

IHSUJ P 012389
Odbitka albuminowa, 20×21,8 / 28,9×34,2
Recto odbitki: adnotacje z negatywu: [zaklejona papierową taśmą] „66. e. Śmierć [męczeńska św. Stanisława] (z ornatu Kmity).” „J. Krieger w Krakowie.”. Verso tektury: pieczęć „ZAKŁAD HISTORJI SZTUKI / UNIW. / WARSZ.”.

575. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Rozsiekanie zwłok św. Stanisława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012390; d. nr inw. GHS: 0229
Odbitka albuminowa, 20,1×23,1 / 27,9×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. d. Rozsiekanie zwłok św. Stanisława (z ornatu Kmity).” Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2830/K
Datowanie: zob. nr kat. 569.

576. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, Pogrzeb św. Stanisława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012391; d. nr inw. GHS: 0228
Odbitka albuminowa, 19,6×22,7 / 27,9×38
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. e. Pogrzeb św. Stanisława (z ornatu Kmity).” Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”; „Pogrzeb S. Stanisława.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2829/K
Publ.: Lepszy 1904b, s. 298, il. 344.
Datowanie: zob. nr kat. 569.

577. Kraków, katedra, skarbiec, ornat Kmity, *Kanonizacja św. Stanisława*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 012392; d. nr inw. GHS: 0227

Odbitka albuminowa, 19,6×20,8 / 27,9×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „66. b. Kanonizacja św. Stanisława (z ornatu Kmity)”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Z ornatu Kmity.”; „Kanonizacja w Assyżu”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2828/K

Datowanie: zob. nr kat. 569.

579. Kraków, katedra, skarbiec, gobelin *Królowa Saby przed królem Salomonem*. Fot. I. Krieger, 1879–1880

IHSUJ P 012428; d. nr inw. GHS: 7709

Odbitka albuminowa, 19,7×26,5 / 24,4×31,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu „SABA PRZED KRÓLEM SALOMONEM III KRÓL. X”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Adama Bochnaka (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2088/K

Datowanie: zob. nr kat. 578. Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Polkowski 1880, tabl. 10.

578. Kraków, katedra, skarbiec, gobelin *Ofiara Kaina i Abla*. Fot. I. Krieger, 1879–1880

IHSUJ P 012427; d. nr inw. GHS: 7708

Odbitka albuminowa, 19,9×21,1 / 24,7×32,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „OFIARA ABLA I KAINA GENES IV”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2084/K

Gobeliny z katedry zostały odczyszczane i naprawione staraniem Ignacego Polkowskiego w latach 1879–1880 (Urban 2000, s. 229; por. „Wiek” 1880, nr 43, 24 II, s. 3). Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Polkowski 1880, tabl. 8.

580. Kraków, katedra, skarbiec, makata z herbem *Łabędź biskupa Andrzeja Trzebickiego*. Fot. I. Krieger, 1879–1880

IHSUJ P 012429; d. nr inw. GHS: 7710

Odbitka albuminowa, 20,2×23,7 / 24,8×32

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „GOBELIN Z HERBEM BISKUPA TRZEBICKIEGO”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Adama Bochnaka (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2117/K

Datowanie: zob. nr kat. 578. Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Polkowski 1880, tabl. 18.

581. Kraków, katedra, skarbiec, portiera z herbem Korab biskupa Jana Zadzika. Fot. I. Krieger, 1879–1880

IHSUJ P 015893

Odbitka albuminowa, 17,5×24,8 / 24,7×32

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „PORTIERA GOBELINOWA Z HERBEM BISKUPA ZADZIKA”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muz. xx Czartoryskich [!]”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2118/K

Datowanie: zob. nr kat. 578. Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Polkowski 1880, tabl. xvii.

582. Kraków, katedra, skarbiec, dywan perski.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 012430; d. nr inw. GHS: 6927

Odbitka albuminowa, 20,5×26,2 / 27,8×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2750/K

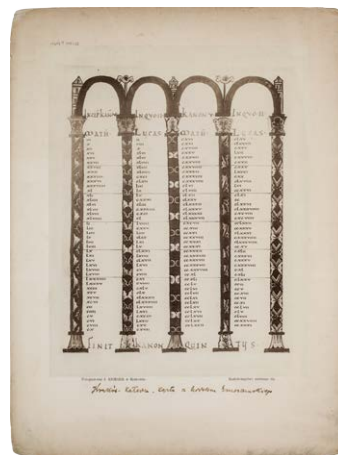
Odbitka z tego samego negatywu:

583.

IHSUJ P 012431; d. nr inw. GHS: 6927

Odbitka albuminowa, 20,8×26,7 / 27,8×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem kopiowym: „Dar Sokołowski”; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1919/1920)

584. Kraków, AKKK, Ewangeliarz Emmeramski, tablice kanonów. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 012433; d. nry inw. GA: 12450, MUSIA: 408

Odbitka albuminowa, 21,6×27,7 / 28,1×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków. Katedra. Karta z Kodeksu Emeramskiego”; adnotacja ołówkiem: „Katedra Kraków”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęcie „w”; adnotacja ołówkiem: „teka Łepkows[kiego]”.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-336/K, MHK-7584/K

585. Kraków, AKKK, Liber privilegiorum fundacji Zbigniewa Oleśnickiego, przedstawienie kardynała przed Matką Boską z Dzieciątkiem. Fot. I. Krieger, 1892

IHSUJ P 012445; d. nr inw. GHS: 6005

Odbitka albuminowa, 17,8×26,8 / 23,7×32,8
 Na jednym kartonie z nrem kat. 586. Recto odbitki: retusz.
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć
 AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-II34/K
 Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. XLI, il. 30.
 Na posiedzeniu KHS AU 14 I 1892 na wniosek Franciszka
 Piekosińskiego uchwalono wykonanie reprodukcji portretu
 Oleśnickiego (ANPP, PAU W 1-23, s. 10; „SKHS”, 5, 1896, s. XLI).
 W grudniu 1892 r. Marian Sokołowski zawiadomił, że foto-
 grafia została już wykonana i przesłał do AU jej dwa egzem-
 plarze (ANPP, PAU W 1-31, poz. 57/1892 i 58/1892).

Odbitka z tego samego negatywu:

586.

IHSUJ P 012446; d. nr inw. GHS: 6005
 Odbitka albuminowa (?), 17,8×27,3 / 23,7×32,8
 Na jednym kartonie z nrem kat. 585.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)

587. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, inicjał E z Hołdem Trzech Króli. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901

IHSUJ P 012447; d. nr inw. GHS: 3817
 Odbitka albuminowa, 19×25,5 / 27,8×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Jana Złotnickiego mszał w archiwum Kapit. Krak. numer porządkowy 6.”.
 Zakupiono dla GHS (1901)

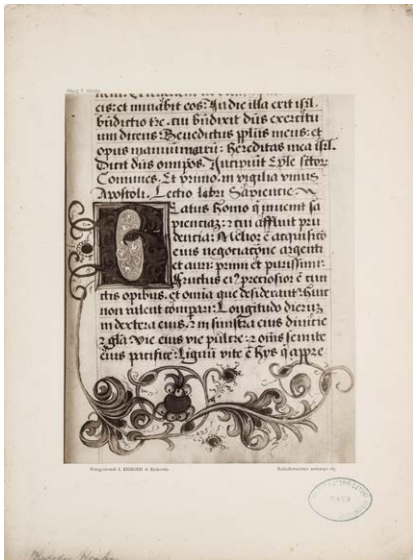
588. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, inicjał B. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901

IHSUJ P 012448; d. nr inw. GHS: 3817
 Odbitka albuminowa, 10,7×14,9 / 27,9×38,1
 Na jednym kartonie z nrem kat. 589. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Jana Złotnickiego mszał w Kapit. Krak. Nr porządkowy 6.”.
 Zakupiono dla GHS (1901)

589. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, inicjał C. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901

IHSUJ P 012449; d. nr inw. GHS: 3817
 Odbitka albuminowa, 10,5×14,9 / 27,9×38,1
 Na jednym kartonie z nrem kat. 588.
 Zakupiono dla GHS (1901)

590. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, karta z inicjałem B. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901
IHSUJ P 012450; d. nr inw. GHS: 3820
Odbitka albuminowa, 19,5×24,8 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1901)

592. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, inicjał B z przedstawieniem biskupa z diakonami. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901
IHSUJ P 012452; d. nr inw. GHS: 3818
Odbitka albuminowa, 18,7×25,9 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Biskup Oleśnicki Kap. Krak.”.
Zakupiono dla GHS (1901)

591. Kraków, AKKK, Pontyfikał Zbigniewa Oleśnickiego, inicjał P z przedstawieniem biskupa przy ołtarzu. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901
IHSUJ P 012451; d. nr inw. GHS: 3818
Odbitka albuminowa, 18,6×26,2 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Biskup Oleśnicki, Kapit. Krak.”.
Zakupiono dla GHS (1901)

593. Kraków, AKKK, Graduał Jana Olbrachta, inicjał z przedstawieniem Drzewa Jessego. Fot. I. Krieger (?), nie później niż 1901
IHSUJ P 012455; d. nr inw. GHS: 3819
Odbitka albuminowa, 19,8×29,1 / 27,8×37,6
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Drzewo Jessego Chrystusa Pana Nr 76 kapit. Krak.”.
Zakupiono dla GHS (1901)
Fotografię wykonał zapewne ten sam zakład, co nry kat. 594–597.

594. Kraków, AKKK, Graduał Jana Olbrachta, inicjał R z przedstawieniem dworu królewskiego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 012456; d. nr inw. GHS: 2815

Odbitka albuminowa, 19,1×29 / 27,9×37,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „[dopisek „Graduału”] Kapituły Krakowskiej, koniec w. xv. / (Kazimierz Jagiellończyk? ([nieczytelne])). Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Poselstwo [nieczytelne] Nr 76 pierwsza karta [?] [nieczytelne] Kapit. Krak.”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Publ.: Lepšy 1904a, s. 211, il. 236.

596. Kraków, AKKK, Graduał Jana Olbrachta, inicjał z przedstawieniem kantorów. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 012459; d. nr inw. GHS: 2817

Odbitka albuminowa, 20,4×25,1 / 27,8×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[dopisek „Graduału”] Kapituły Krakowskiej. [nieczytelne] Jana Olbrachta”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[...] w. xv Nro 77. Kapituła Krak.”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

595. Kraków, AKKK, Graduał Jana Olbrachta, inicjał R z przedstawieniem dworu królewskiego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 012458; d. nr inw. GHS: 1219

Odbitka albuminowa, 18,8×23,8 / 27,8×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra Krak.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-365/K

Publ.: Galizien 1898, s. 189.

597. Kraków, AKKK, Graduał Jana Olbrachta, inicjał z przedstawieniem egzekwii. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 012460; d. nr inw. GHS: 2816

Odbitka albuminowa, 20,3×25,7 / 27,8×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[dopisek „Graduału”] Kapituły Krakowskiej. [nieczytelne] Jan Olbracht”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

598. Kraków, kościół Mariacki, prezbiterium, elewacja pd. Fot. S. Tomkowicz, 1891–1893

IHSUJ P 012774; d. nr inw. GHS: 6988

Odbitka albuminowa, 12,3×17,1 / 22×24,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Kościół Maryacki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-811

Na fotografii widoczne okna prezbiterium z maswerkami z 1889 r. i witrażami z 1891, stan elewacji biblioteki i archiwum sprzed remontu z lat 1893–1894 (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 22, s. 81).

599. Kraków, kościół Mariacki, widok wieży pn. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 012776

Odbitka albuminowa, 17,5×26,4 / 24,4×35,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „120. Wieża kościoła N. P. Maryi”. Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI”

KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2217/K

Publ.: Kopera 1904, s. 92, il. 97.

Stan murów sugeruje, że fotografię wykonano przed renowacją z lat 1902–1903 ([Tomkowicz] 1903, s. 97; [Tomkowicz] 1904, s. 102); zob. Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 63, s. 124 (gdzie datowanie na lata 1889–1890).

600. Kraków, kościół Mariacki, głowa Chrystusa w kluczu okna na osi prezbiterium (odlew).

Fot. I. Krieger, 1889–1896

IHSUJ P 012848; d. nry inw. GA: 12449, MUSIA: 184

Odbitka albuminowa, 20,4×25,3 / 27,9×36,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Głowa Chrystusa z okna w prezbiterium / kościoła N. P. M.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-665/K

Publ.: Muczkowski 1904, s. 158, il. 172.

Odlew wykonany został zapewne w trakcie restauracji prezbiterium w latach 1889–1890 (zob. Lameński 1988, s. 180–192).

Odbitka z tego samego negatywu:

601.

IHSUJ P 012849; d. nr inw. GHS: 6910

Odbitka albuminowa, 19,5×25 / 25,5×35,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków Kamienica Hetmańska [!] / zwornik z sali”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

602. Kraków, kościół Mariacki, widok wnętrza (wg obrazu S. Świerzyńskiego, MHK). Fot. A. Szubert, 1884 (?)

IHSUJ P 019825

Odbitka albuminowa, 12,1×19 / 24,6×34,7

Odbitka naklejona na karton, wtórnice przycięty i naklejony na tekturę. Recto kartonu: druk: „[...] Saturnin Świerzyński. Naśladownictwo zastrzega się. Fotogr. A. Szubert”.

Datowanie wg Bednarek 2016, s. 91, przyp. 102.

603. Kraków, kościół Mariacki, widok wnętrza.

Fot. I. Krieger, 1891–1893

IHSUJ P 012877; d. nr inw. GHS: 6989

Odbitka albuminowa, 19,7×26,4 / 22,9×34,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „91. Wnętrze kościoła N. P. Maryi.”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował

J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1417/K

Publ.: Smólski 1893, s. 41.

Na fotografii stan wnętrza po renowacji z lat 1889–1891 (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 79, s. 143).

604. Kraków, kościół Mariacki, fragment wnętrza.

Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1891

IHSUJ P 012885; d. nr inw. GHS: 0213

Odbitka albuminowa, 19,4×25,6 / 27,9×38

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1899/K

Na fotografii widoczna polichromia z lat 1890–1891, ambona po renowacji z 1891 r. (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 136, s. 213; Lameński 1988, s. 197–198; Łuszczkiewicz 1892, s. 60–61).

Odbitka z tego samego negatywu:

605.

IHSUJ P 012886

Odbitka albuminowa, 19,6×26,4 / 24,4×35,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „159 Ambona w kościele N. Panny Maryi. z XVII wieku”, „I. KRIEGER w Krakowie”.

Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

606. Kraków, kościół Mariacki, ściana zach. nawy pn.

Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 012888; d. nry inw. GHS: 0341, 1010

Odbitka albuminowa, 20×25,8 / 28×34,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1891)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2278/K

Na fotografii widoczna polichromia z lat 1890–1891 oraz orzeł, zawieszony w tym miejscu w czerwcu 1891 r. (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 142, s. 219; Lameński 1988, s. 198).

608. Kraków, kościół Mariacki, konsola słupek w prezbiterium. Fot. I. Krieger, 1889–1890

IHSUJ P 012896

Odbitka albuminowa, 10,8×14,6 / 16,7×21,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków Kościół Marjański”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Na fotografii, wykonanej zapewne jeszcze z rusztowań, widoczny detal rzeźbiarski zrekonstruowany w trakcie restauracji prezbiterium z lat 1889–1890 (Łuszczkiewicz 1890, s. 133–135; Lameński 1988, s. 183).

607. Kraków, kościół Mariacki, ściana zach. nawy pd. z gankiem wewnętrznym kaplicy Kaufmanów.

Fot. I. Krieger, 1891–1897

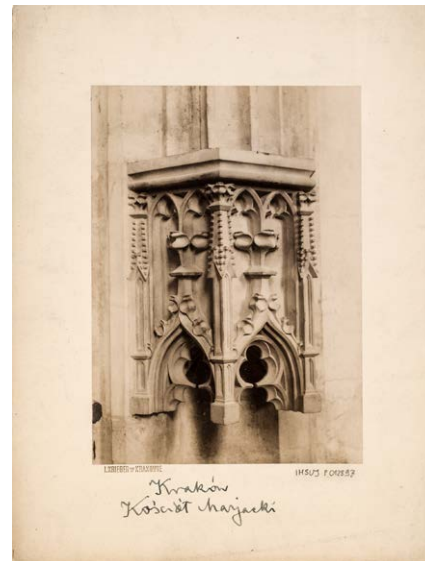
IHSUJ P 012890

Odbitka albuminowa, 20,1×26,2 / 24,3×35,3

Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1685/K

Na fotografii stan po restauracji wnętrza kościoła, ukończony w 1891 r. (Lameński 1988, s. 198). Widoczny w środkowej płycinie obraz został usunięty w 1897 r., a na jego miejscu wmurowano epitaforium J. Matejki (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 135, s. 211).

609. Kraków, kościół Mariacki, baldachim niszy w prezbiterium. Fot. I. Krieger, 1889–1890

IHSUJ P 012897

Odbitka albuminowa, 10,4×14,7 / 16,8×21,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków / Kościół Marjański”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie: zob. nr kat. 608.

610. Kraków, kościół Mariacki, baldachim niszy w prezbiterium. Fot. I. Krieger, 1889–1890

IHSUJ P 012898

Odbitka albuminowa, 10,5×14,9 / 16,7×21,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków. / Kościół Marjacki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie: zob. nr kat. 608.

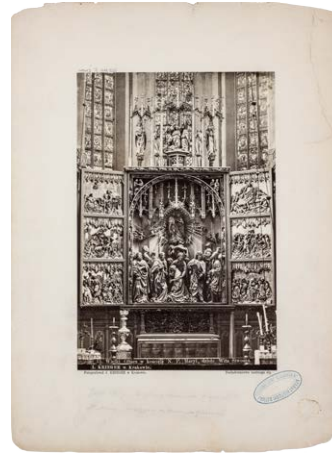
Odbitka z tego samego negatywu:

611.

IHSUJ P 012899

Odbitka albuminowa, 10,4×14 / 16,6×21,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Kraków – Kościół Marjacki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

613. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, otwarty. Fot. I. Krieger, 1871–1887

IHSUJ P 012926; d. nry inw. GHS: 0180, 0190

Odbitka albuminowa, 16,8×25 / 28×37,8

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „75. Wielki Ołtarz w kościele N. P. Maryi, dzieło Wita Stwosza.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Veit Stoss, le grand-autel de l'église / St Marie, triptyque en bois, polychromé”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Zakupiono dla GHS (1887)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7557/K

Fotografia ukazuje ołtarz po zakończeniu restauracji dokonanej w latach 1866–1871 (Walczy 2012, s. 32–111).

612. Kraków, kościół Mariacki, skarbiec, fragment sklepienia. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 012922

Odbitka albuminowa, 24,7×30,7 / 27,8×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: [przekreślona ołówkiem] „L.1.580/11”, „[Sk]lepienie Skarbca przy Kosc. N. P. Maryi”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1376/K

614. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, otwarty. Fot. I. Krieger, 1893

IHSUJ P 012927

Odbitka albuminowa, 24,3×29,9 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „75. Wielki Ołtarz w kościele N. P. Maryi, dzieło Wita Stwosza.”. Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5575/K

Na lewym ołtarzu bocznym stoi retabulum z kaplicy Kaufmanów, na prawym nie ma jeszcze obrazu Matki Boskiej Łaskawej; oba ustawiono w 1893 r. (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, nr 94, s. 162).

615. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, zamknięty. Fot. I. Krieger, 1890–1893

IHSUJ P 012929; d. nr inw. GHS: 1200

Odbitka albuminowa, 24,6×31,5 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „75.a Wielki Ołtarz w kościele N. P. Maryi, dzieło Wita Stwosza. (strona zewnętrzna)”, „I. KRIEGER w Krakowie.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie [w kształcie dłoni].

Zakupiono od I. Kriegera (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5571/K

Fotografia powstała po ukończeniu polichromii w prezbiterium kościoła w 1890 r. (Lameński 1988, s. 180–192).

616. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, Zaśnięcie i Wniebowzięcie Marii. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 012931; d. nr inw. GHS: 1201

Odbitka albuminowa, 19,2×28,6 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso

kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Zakupiono od I. Kriegera (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5572/K

Publ.: Bąkowski 1900a, s. 782.

617. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, awers lewego skrzydła ruchomego. Fot. W. Rzewuski, 1860

IHSUJ P 013012; d. nry inw. GA: 11990, MUSIA: 185

Odbitka albuminowa, 15,7×20 / 23,9×32

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni]; adnotacja ołówkiem: „Kraków, kościół Mariacki, ołtarz gł., fragment / (fot. przed 1889)”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przedsiedzieckiego dla GA (1894)

Wykonane przez Rzewuskiego zdjęcia dwóch skrzydeł (nry kat. 617, 618) i korpusu (odbitki zachowane w różnych zbiorach; zob. np. kw Warszawa 2009, poz. 360) są najstarszymi fotografiami arcydzieła Stwosza, zob. Bednarek, Walanus [w przygotowaniu].

618. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, awers prawego skrzydła ruchomego. Fot. W. Rzewuski, 1860

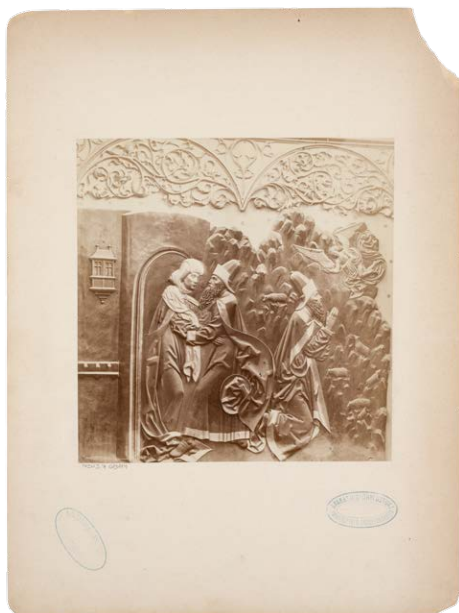
IHSUJ P 013014; d. nry inw. GA: 11990, MUSIA: 185

Odbitka albuminowa, 15,2×19,4 / 23,9×31,9

Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni]; adnotacja ołówkiem: „Kraków, kościół Mariacki, ołtarz gł., fragment / (fot. przed 1889)”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Okoliczności powstania: Bednarek, Walanus [w przygotowaniu].

619. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, Spotkanie przy Złotej Bramie, Zwiastowanie Joachimowi. Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890

IHSUJ P 013114; d. nry inw. GHS: 0341, 1011

Odbitka albuminowa, 19,3×19,7 / 27,6×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni]. Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)

16 XII 1889 Tadeusz Stryjeński zawarł umowę z Juliuszem Mieniem na wykonanie fotografii upamiętniających restaurację prezbiterium kościoła Mariackiego (ANK, 29/563/8, s. 159–160). Przy tej okazji sfotografowano także rzeźby ołtarza, przy czym autorem bliżej nieokreślonej części tych zdjęć był pomocnik Mienna – Józef Głogowski („Czas” 1890, nr 80, 5 IV, s. 2).

620. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, Narodziny Marii. Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890

IHSUJ P 013136; d. nry inw. GHS: 0341, 1012

Odbitka albuminowa, 14,6×14,9 / 27,7×37,1

Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)

Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

621. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, Dwunastoletni Chrystus w świątyni. Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890

IHSUJ P 013173; d. nry inw. GHS: 0341, 1013

Odbitka albuminowa, 12,1×12,2 / 27,7×37,1

Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)

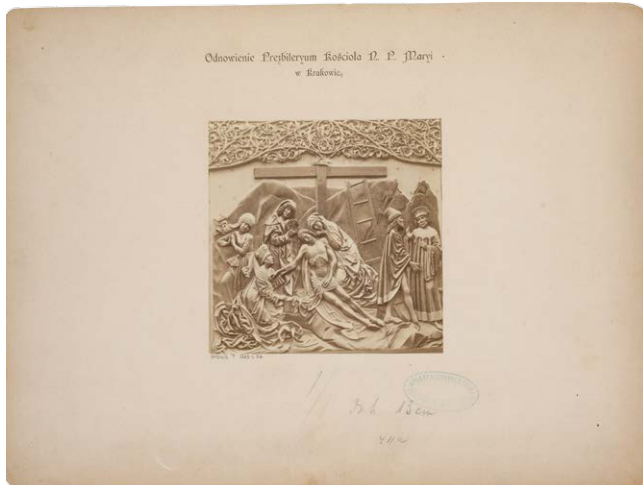
Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

622. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, *Pojmanie Chrystusa*.
Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890
 IHSUJ P 013199; d. nry inw. GHS: 034I, 1014
 Odbitka albuminowa, 19,5×20,1 / 27,7×37,1
 Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

624. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, *Trzy Marie u grobu*.
Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890
 IHSUJ P 013294; d. nry inw. GHS: 034I, 1016
 Odbitka albuminowa, 14,3×15,6 / 27,6×37,1
 Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

623. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, *Oplakiwanie*.
Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890
 IHSUJ P 013237; d. nry inw. GHS: 034I, 1015
 Odbitka albuminowa, 13,2×13,3 / 27,6×37,1
 Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

625. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, *zwieńczenie, Koronacja Marii*.
Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890
 IHSUJ P 013334; d. nry inw. GHS: 034I, 1003
 Odbitka albuminowa, 19,5×25,4 / 27,7×37,1
 Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

626. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, zwieńczenie, Św. Stanisław. Fot. J. Mien (J.B. Głogowski?), 1889–1890
 IHSUJ P 013335; d. nry inw. GHS: 034I, 1004
 Odbitka albuminowa, 19,5×24,5 / 27,8×37,1
 Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Datowanie i autorstwo: zob. nr kat. 619.

627. Kraków, kościół Mariacki, Wit Stwosz, ołtarz mariacki, zwieńczenie, Św. Wojciech. Fot. J. Mien (J.B. Głogowski), 1889–1890
 IHSUJ P 013336; d. nry inw. GHS: 034I, 1017
 Odbitka albuminowa, 19,7×23,7 / 27,7×37,2

Recto kartonu: druk: „Odnowienie Prezbiterium Kościoła N. P. Maryi / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY / J. MIENA / w KRAKOWIE, Rynek L. 24.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie [w kształcie dłoni].
 Zakupiono od J. Mienna i J. Sebalda dla GHS (1892)
 Egzemplarz sygnowany przez Głogowskiego w BASP (sygn. 978). Datowanie: zob. nr kat. 619.

628. Kraków, kościół Mariacki, Michael Lanz von Kitzingen, retabulum Nawrócenia św. Pawła, obraz środkowy. Fot. I. Krieger, 1893 (?)
 IHSUJ P 013542; d. nr inw. GHS: 3290
 Odbitka albuminowa, 20,5×21,1 / 28,2×38,1
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „Nawrócenie św. Pawła, malowany w r. 1522, przez Michała Leucz [1] z Kitzingen w kościele N. P. Maryi.”, „J. Krieger w Krakowie.”.
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1899)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2318/K
 Publ.: Lepszy 1904a, s. 218, il. 245.
 Na fotografii obraz po konserwacji z 1893 r., w nowej ramie (widocznej na negatywie). Zob. kw Kraków 2018, nr kat. 77, s. 480.
 Odbitka z tego samego negatywu:

629.
 IHSUJ P 013543
 Odbitka albuminowa, 19,4×20,8 / 24,6×34,6
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „[N]awrócenie św. Pawła, malowany w r. 1522, przez Michała Leucz z Kitzingen w kościele N. P. Maryi”, „J. Krieger w Krakowie.”.

630. Kraków, kościół Mariacki, ołtarz św. Krzyża.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 013361; d. nry inw. GHS: 0341, 0212

Odbitka albuminowa, 19,8×26,3 / 28×36,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „74. Ołtarz P. Jezusa cudownego w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ. Zakupiono dla GHS (1891)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1866/K

Adnotacja z negatywu zawiera ten sam numer (74), co nr kat. 632, odnoszący się do *Spisu widoków* 1878, jednak fotografia ta nie powstała w tym samym czasie, na co wskazuje brak promienistego nimbu na głowie Chrystusa.

Odbitka z tego samego negatywu:

631.

IHSUJ P 013362

Odbitka albuminowa, 18,8×26,3 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „74. Ołtarz P. Jezusa cudownego w kościele N. P. Maryi.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

632. Kraków, kościół Mariacki, ołtarz św. Krzyża, Wit Stwosz, krucyfiks, fragment.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 013365; d. nry inw. GHS: 0180, 0188

Odbitka albuminowa, 17,9×25,4 / 28×33,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „74. Ołtarz P. Jezusa cudownego w kościele N. P. Maryi.”; ołówkiem linie kadrowania. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7556/K

Publ.: Bąkowski 1900a, s. 783.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 74. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-3).

633. Kraków, kościół Mariacki, ołtarz Zwiastowania Marii. Fot. I. Krieger, 1892–1893

IHSUJ P 013347; d. nr inw. GHS: 1196

Odbitka albuminowa, 20,1×25,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Z kościoła N M P”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2285/K

Na fotografii w prezbiterium widoczne posągi Zygmunta Langmana, ustawione w 1892 r. (Łuszczkiewicz 1892, s. 62; zob. Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 148, s. 228).

634. Kraków, kościół Mariacki, ołtarz Zwiastowania Marii, Giambattista Pittoni, Zwiastowanie.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 013349; d. nry inw. GA: 12467, MUSIA: 351

Odbitka albuminowa, 13,9×25 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: [wymazana], „[...] Zwiastowanie z kościoła N P Marii”.

Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”; adnotacja kredką: „Pittoni G. B. / Zwiastowanie / Kraków / Kościół NPM”.

Zakupiono dla GA (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2003/K

Publ.: Bocheński 1934, s. 43, il. I.

636. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Zabójstwo św. Stanisława. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013371; d. nr inw. GHS: 5933

Odbitka albuminowa, 19×26,3 / 27,8×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz S. Stanisława w Kościele N. P. M. / Zamordowanie S. Stanisława.”. Verso kartonu: pieczęć „O”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5962/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 103–104, il. 12.

Fotografia wykonana na koszt GKGZ w lutym 1899 r., bezpośrednio przed renowacją ołtarza (ANK, 29/560/9, s. 343; ANK, 29/560/33, asygnata nr 97 z 22 II 1899; „SKSH”, 7, z. 4, 1905, szp. CDIII–CDIV).

Odbitka z tego samego negatywu:

635. Kraków, kościół Mariacki, ołtarz św. Stanisława, mensa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 013359; d. nr inw. GHS: 5931

Odbitka albuminowa, 19,4×30,9 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gotyk Mensa ołtarza w koś. N. M. Panny Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 93–94, il. 6.

638. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Kupno wsi. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013372

Odbitka albuminowa, 18,7×24,5 / 24×32

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5958/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 97-98, il. 7.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 636.

639. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Wskreszenie Piotrowina. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013373; d. nr inw. GHS: 5936
Odbitka albuminowa, 18,3×23,8 / 27,9×38
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz S. Stanisława w Kościele N. P. M. / Wskreszenie Piotrowina.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5961/K
Publ.: Sokołowski 1902, szp. 97-98, il. 8.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 636.

Odbitka z tego samego negatywu:

640.

IHSUJ P 013374
Odbitka albuminowa, 18,5×23,2 / 24×31,9

641. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Sąd królewski. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013375; d. nr inw. GHS: 5935
Odbitka albuminowa, 18,3×24,6 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz S. Stanisława w Kościele P. Maryi. / Świadczenie przed królem.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5960/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 99-100, il. 9.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 636.

Odbitka z tego samego negatywu:

642.

IHSUJ P 013376

Odbitka albuminowa, 18,9×23,9 / 24×32

643. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Strzeżenie ciała św. Stanisława przez orły. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013377; d. nr inw. GHS: 5934

Odbitka albuminowa, 18,1×24 / 27,9×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz S. Stanisława w Kościele N. P. M. / Orły strzegą zwłok S. Stanisława.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5963/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 99-100, il. 10.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 636.

Odbitka z tego samego negatywu:

644.

IHSUJ P 013378

Odbitka albuminowa, 19×23,2 / 23,9×32

645. Kraków, kościół Mariacki, tryptyk św. Stanisława, Pogrzeb św. Stanisława. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 013379; d. nr inw. GHS: 5932

Odbitka albuminowa, 18,6×25,3 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz S. Stanisława w Kościele N. P. M. / (predella – pogrzeb S. St.)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5959/K

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 101–102, il. II.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 636.

Odbitka z tego samego negatywu:

646.

IHSUJ P 013380

Odbitka albuminowa, 19,9×25,8 / 25,1×32,2

647. Kraków, kościół Mariacki, cyboryum. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 013384; d. nry inw. GHS: 0180, 0187

Odbitka albuminowa, 18,9×25,1 / 28,3×38

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „108. Ołtarz Cyboryum, dzieło Jana Maryi Padwana z r. 1555 w kościele

N. P. Maryi.”, „J. Krieger w Krakowie”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1884/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. K1 6138). Zob. Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 125, s. 197–198 (gdzie datowanie na lata 1880–1889).

Odbitka z tego samego negatywu:

648.

IHSUJ P 013385

Odbitka albuminowa, 19×24,6 / 27,1×35,2

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „108. Ołtarz Cyboryum, dzieło Jana Maryi Padwana z r. 1555 w kościele N. P. Maryi.”, „J. Krieger w Krakowie”.

649. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium. Fot. I. Krieger, 1892–1893

IHSUJ P 013467; d. nr inw. GHS: 1195

Odbitka albuminowa, 20,2×25,8 / 28×35,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2268/K

Publ.: Bąkowski 1900a, s. 780.

Na fotografii widoczne są polichromie wykonane w trakcie restauracji prezbiterium kościoła w latach 1889–1890 (Lameński 1988, s. 180–192) oraz jeden z posągów autorstwa Zygmunta Langmana, ustawiony w 1892 r. (Łuszczkiewicz 1892, s. 60; Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 148, s. 228). Stalle w stanie po odnowieniu z 1890, ale przed wykonaniem uzupełnień w 1894 r. ([Tomkowicz] 1895, s. 59; Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 108–109, s. 177–179).

650. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Ofiarowanie Marii w świątyni. Fot. I. Krieger, 1894–1897

IHSUJ P 013470; d. nr inw. GHS: 7706

Odbitka albuminowa, 20,4×25,6 / 28×35,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków”.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-454/K

Na fotografii stalle po wykonaniu uzupełnień w 1894 r. ([Tomkowicz] 1895, s. 59; Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 108, s. 178). Cała seria fotografii zapleceków (nr kat. 650–660) powstała niewątpliwie w tym samym czasie, a więc najpóźniej w 1897 r. (zob. nr kat. 659).

652. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Nawiedzenie św. Elżbiety. Fot. I. Krieger, 1894–1897

IHSUJ P 013472; d. nr inw. GHS: 7706

Odbitka albuminowa, 18,3×24,8 / 23,9×32,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-638/K

Datowanie: zob. nr kat. 650.

651. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Zasłubiny Marii i Józefa. Fot. I. Krieger, 1894–1897

IHSUJ P 013471; d. nr inw. GHS: 7706

Odbitka albuminowa, 18,9×24 / 24,9×32,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-640/K

Datowanie: zob. nr kat. 650.

653. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Pokłon Pasterzy. Fot. I. Krieger, 1894–1897

IHSUJ P 013473

Odbitka albuminowa, 20×24,5 / 24,5×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-461/K

Datowanie: zob. nr kat. 650.

654. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, *Huld Trzech Króli*. Fot. I. Krieger, 1894–1897
IHSUJ P 013474
Odbitka albuminowa, 18,5×22,8 / 24,6×34,6
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-456/K
Datowanie: zob. nr kat. 650.

656. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, *Ofiarowanie Jezusa w świątyni*. Fot. I. Krieger, 1894–1897
IHSUJ P 013476; d. nr inw. GHS: 7706
Odbitka albuminowa, 19,9×25,6 / 28×35,1
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-457/K
Datowanie: zob. nr kat. 650.

655. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, *Obrzezanie*. Fot. I. Krieger, 1894–1897
IHSUJ P 013475; d. nr inw. GHS: 7706
Odbitka albuminowa, 20,7×24,9 / 27,6×35,6
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”.
Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-641/K
Datowanie: zob. nr kat. 650.

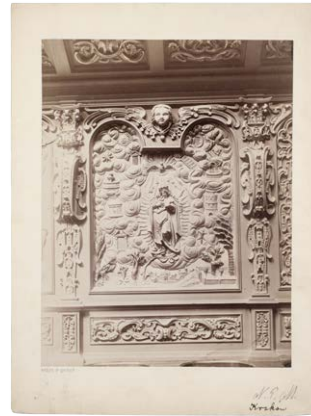
657. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, *Pożegnanie Chrystusa z Marią*. Fot. I. Krieger, 1894–1897
IHSUJ P 013478
Odbitka albuminowa, 19,7×23 / 23,9×32,1
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-455/K
Datowanie: zob. nr kat. 650.

658. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Ukazanie się zmartwychwstałego Chrystusa Marii. Fot. I. Krieger, 1894–1897
 IHSUJ P 013479; d. nr inw. GHS: 7706
 Odbitka albuminowa, 18,4×24,6 / 23,9×32,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-460/K
 Datowanie: zob. nr kat. 650.

659. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Wniebowzięcie Marii. Fot. I. Krieger, 1894–1897
 IHSUJ P 013480; d. nr inw. GHS: 1009
 Odbitka albuminowa, 21,6×26,1 / 28×35,1
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „J. Krieger w Krakowie”, „Stalle w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż 1897)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1954/K
 Datowanie: zob. nr kat. 650. Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. K1 7158).

660. Kraków, kościół Mariacki, stalle w prezbiterium, Maria jako Niewiasta apokaliptyczna z symbolami litanii loretańskiej. Fot. I. Krieger, 1894–1897
 IHSUJ P 013481; d. nr inw. GHS: 7706
 Odbitka albuminowa, 19,4×25,4 / 23,9×32,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-639/K, MHK-2837/K
 Datowanie: zob. nr kat. 650.

661. Kraków, kościół Mariacki, stalle syndykowskie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1890
 IHSUJ P 013486; d. nr inw. GHS: 6883
 Odbitka albuminowa, 20×25,2 / 27,9×37,8
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „99. Stalle Syndykowskie w kościele N. P. Maryi z wieku XVI.”, „[J.] Krieger w Krakowie.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1916/1917)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1880/K
 Na fotografii widoczny fragmentarycznie ołtarz św. Józefa, usunięty podczas restauracji z lat 1890–1891 (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 140, s. 217).
 Odbitka z tego samego negatywu:

662.

IHSUJ P 013485

Odbitka albuminowa, 18,9×24,7 / 24,8×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „99. Stalle Syndykowskie w kościele N. P. Maryi z wieku xvi.”, „[.] Kri[e]ger w Krakowie.”.

663. Kraków, kościół Mariacki, bramka balustrady prezbiterium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 013491; d. nr inw. GHS: 1181

Odbitka albuminowa, 19,7×26 / 28×38

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kos. N. M. Panny”. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1170/K

Publ.: *Galizien* 1898, s. 796.

664. Kraków, kościół Mariacki, bramka balustrady prezbiterium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 013496; d. nr inw. GHS: 6885

Odbitka albuminowa, 20,4×26 / 28×38

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: [wymazana] „[...] Praca”, „No. [...]”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Krata brązowa przed głównym ołtarzem w Kosci N P. Maryi w xvii”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1171/K

665. Kraków, kościół Mariacki, płyty nagrobne Seweryna Bonera i Zofii Bonerowej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 013401

Odbitka albuminowa, 18×22,8 / 27,7×34,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „72. Pomnik Seweryna Bonara i jego żony w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1873/K

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 72. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. K1 3654-13).

666. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Zofii Bonerowej (wg rysunku M. Cerchy, ANK).

Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892

IHSUJ P 013402; d. nry inw. GA: 11728, MUSIA: 186

Odbitka albuminowa, 9,3×15,3 / 15,3×23,5

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „M. Cercha”. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje ołówkiem: „Pomnik Zofji Bonerowej”, „z Koś. N. M. P. Kraków”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

667. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Zofii Bonarowej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878 (?)
 IHSUJ P 013403; d. nry inw. GHS: 0180, 0184
 Odbitka albuminowa, 15,6×25,4 / 28×32,5
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „72. Pomnik Bonarowej w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ.
 Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1695/K
 Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CXLIX-CL, il. 25.
 Fotografia być może jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków 1878*, poz. 72, gdzie jednak wyszczególniony jest „Pomnik Seweryna Bonara i jego żony”, nie ma zatem pewności, czy odnosi się do niego również widok samego pomnika Zofii.

668. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek rodziny Cellarich. Fot. I. Krieger, 1894–1900
 IHSUJ P 013406; d. nry inw. GHS: 0341, 1007
 Odbitka albuminowa, 20,1×26,2 / 28×38
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „104. Grobowce ze stalami rodziny Cellarych z końca XVI wieku w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Kra-

kwowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.
 Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2074/K
 Publ.: Bąkowski 1900b, s. 840.
 Na fotografii prezbiterium po ukończeniu restauracji w marcu 1890 r. (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 116, s. 187), a stalle po renowacji z 1890 i wykonaniu uzupełnień w 1894 r. ([Tomkowicz] 1895, s. 59; Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 108–109, s. 177–179).

669. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek Joachima Ciepeliowskiego i jego żony Katarzyny. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900
 IHSUJ P 013408; d. nr inw. GHS: 5915
 Odbitka albuminowa, 19,9×24 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków, K. Mariacki”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2215/K
 Publ.: Bąkowski 1900b, s. 849.

670. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Erazma Danięla. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 013411; d. nry inw. GHS: 0180, 0175

Odbitka albuminowa, 16,4×22,8 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Płyta bronzowa [!] E. Danigiela w Kościele N. P. M. / R. 1624.”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2185/K
Publ.: Bąkowski 1900b, s. 843.

671. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek Marcina Łysika-Dobryszowskiego i jego żony Urszuli. Fot. I. Krieger, 1891–1894

IHSUJ P 013414; d. nry inw. GA: 1246I, MUSIA: 189

Odbitka albuminowa, 19,7×25,6 / 27,9×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Nagrobek Marcina i Urszuli Dobryszowskich w Kościele / N. M. P.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Teki Łepkowskiego / wyjęte z Teki «Rzeźba» - / [przekreślone „lub «Nagrobki» (?)”].

Zakupiono dla GA (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-226I/K

Publ.: Bąkowski 1900b, s. 838.

Na fotografii widoczne są polichromie z lat 1890–1891 (Lameński 1988, s. 197–198; Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 132, s. 207).

672. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek Jakuba Gaiera (wg rysunku M. Cerchy, ANK). Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892

IHSUJ P 013423; d. nry inw. GA: 11733, MUSIA: 188

Odbitka albuminowa, 10×15,5 / 15,5×23,5

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „M. Cercha”. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja ołówkiem: „Pomnik Jakóba [!] Gaiera († 1571) / Kościół N. M. P.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

673. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek rodziny Montelupich. Fot. I. Krieger, nie później niż 1889

IHSUJ P 013437; d. nry inw. GHS: 0180, 0185

Odbitka albuminowa, 18,5×25 / 28×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Nagrobek Montelupich w Kościele N. M. P.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2076/K

Publ.: Muczkowski 1904, s. 184, il. 202.

Fotografia powstała przed wykonaniem polichromii w prezbiterium w latach 1889–1890 (Lameński 1988, s. 180–192).

674. Kraków, kościół Mariacki, nagrobek rodziny Montelupich, zwieńczenie. Fot. I. Krieger, 1890–1897

IHSUJ P 013440; d. nry inw. GHS: 0180, 0176
 Odbitka albuminowa, 19,9×26,6 / 27,9×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Części szczytowe z nagrobka Montelupich w Kościele N. M. P.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1955/K

Na fotografii widoczna polichromia z lat 1889–1890 (Lameński 1988, s. 180–192); nagrobek zapewne w stanie sprzed renowacji z 1897 r. (Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999, poz. 123, s. 195).

675. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Mikołaja (?) Salomona. Fot. I. Krieger, nie później niż 1890

IHSUJ P 013446; d. nry inw. GHS: 0180, 0179
 Odbitka albuminowa, 10,1×21,7 / 27,8×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Płyta bronzowa [!] Salomona w Kościele N. M. P.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2183/K, MHK-7702/K
 Fotografia wykonana została przed przeniesieniem płyty do prezbiterium w 1890 r. ([Łuszczkiewicz] 1890, s. 76); por. nr kat. 676.

676. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Mikołaja (?) Salomona. Fot. I. Krieger, 1890–1900

IHSUJ P 013447
 Odbitka albuminowa, 12,1×25,5 / 24,6×34,6
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „101. Pomnik jednego z Salomonów w kościele N. P. Maryi.”.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2184/K
 Publ.: Bąkowski 1900b, s. 847.

Fotografia wykonana została po przeniesieniu płyty do prezbiterium (zob. nr kat. 675) – płyta posiada nowe elementy mocujące, a na negatywie po jej bokach widoczne są polichromie wykonane w latach 1889–1890 (Lameński 1988, s. 180–192).

677. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Piotra Salomona. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 013451; d. nry inw. GHS: 0180, 0183

Odbitka albuminowa, 12,6×19,2 / 27,6×33,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „73. Pomnik Piotra Salomona w kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2060/K

Fotografia zapewne jest tożsąma z wymienioną w *Spisie widoków 1878*, poz. 73.

678. Kraków, kościół Mariacki, płyta nagrobna Piotra Salomona. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 013450; d. nr inw. GHS: 0183

Odbitka albuminowa, 16,4×24,1 / 22×34,9

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „73. Pomnik Piotra Salomona w kościele N. P. Maryi.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1750/K

Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 145, il. 41.

Odbitka z tego samego negatywu:

679.

IHSUJ P 013449

Odbitka albuminowa, 18,9×23,1 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „73. Pomnik Piotra Salomona w kościele N. P. Maryi.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”.

680. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Nawrócenie św. Katarzyny przez pustelnika. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013514; d. nry inw. GHS: 2920, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,3×26,1 / 28,2×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 6180/F

Fotografia dokumentuje stan obrazu po restauracji przeprowadzonej przez Bronisława Abramowicza i zakończonej jesienią 1895 r. Wykonana została w atelier Kriegera pod koniec 1896 lub na początku 1897 r. Zob. kw Kraków 2018, poz. 59–67, s. 452–456.

Odbitka z tego samego negatywu:

681.

IHSUJ P 013515; d. nry inw. GHS: 2920, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 14,8×25,3 / 20,6×30,2

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kulmbach / Nawrócenie Ś. Katarzyny”.

682. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Dysputa św. Katarzyny z filozofami. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013517; d. nry inw. GHS: 2921, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,7×26,1 / 28,2×38,1
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,
„Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć
okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 2549/F

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 680.

Odbitki z tego samego negatywu:

683.

IHSUJ P 013518; d. nry inw. GHS: 2921, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 14,8×25,9 / 20,8×30,2

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramen-
tem: „Kulmbach / Dysputa z uczonymi”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

684.

IHSUJ P 013519

Odbitka albuminowa, 14×21,1

685. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, *Męczeństwo filozofów*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013520; d. nry inw. GHS: 2924, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,1×25,8 / 28,2×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,
„Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pie-
częć okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatywy: MUJ, nry inw. MUJ 2552/F, MUJ 2553/F

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 680.

Odbitka z tego samego negatywu:

686.

IHSUJ P 013521; d. nry inw. GHS: 2924, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 14,5×25,4 / 20,6×30,2

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramen-
tem: „Kulmbach / Męczeństwo mędrców.”.

687. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, *Cud z kołem męczeńskim*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013523; d. nry inw. GHS: 2922, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 12,8×26,2 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,
„Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pie-
częć okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 2547/F

Fotografia dokumentuje stan obrazu po restauracji prze-
prowadzonej w Monachium i zakończonej jesienią 1895 r.
Wykonana została pod koniec 1896 lub na początku 1897 r.
w GA, gdzie 7 XI 1895 odbyło się posiedzenie GKGZ, na któ-
rym M. Sokołowski demonstrował cztery obrazy po po-
wrocie do Krakowa. Zob. kw Kraków 2018, poz. 59–67,
s. 452–456.

Odbitka z tego samego negatywu:

688.

IHSUJ P 013524; d. nry inw. GHS: 2922, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 14×25,6 / 20,8×30,1

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramen-
tem: „Kulmbach / Biczowanie ś. Katarzyny.”.

689. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, *Nawrócenie cesarzowej Faustyny*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013526; d. nry inw. GHS: 2925, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13×26,2 / 28,2×38,1
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 3312/F
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 680.

Odbitka z tego samego negatywu:

690.

IHSUJ P 013527; d. nry inw. GHS: 2925, ZHS: 2601
 Odbitka albuminowa, 14,7×26,4 / 26,9×35,9
 Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kulmbach / Nawrócenie ś. Katarzyny.”

691. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Ścięcie cesarzowej Faustyny. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013528; d. nry inw. GHS: 2926, ZHS: 2601
 Odbitka albuminowa, 12,9×25,7 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 2551/F
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 687.

Odbitki z tego samego negatywu:

692.

IHSUJ P 013529; d. nry inw. GHS: 1650, ZHS: 2601
 Odbitka albuminowa, 14,5×26 / 20,6×30,2
 Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kulmbach / Ścięcie cesarzowej”.
 Pochodzenie nieznane (w GHS najpóźniej od 1897)

693.

IHSUJ P 013530
 Odbitka albuminowa, 13,1×25,4 / 24,4×32,9

694. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Ścięcie św. Katarzyny. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 013531; d. nry inw. GHS: 1217, ZHS: 2601
 Odbitka albuminowa, 20,9×27,4 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1179/K, MHK-5950/K
 Publ.: *Galizien* 1898, s. 721.

Fotografia wykonana zapewne na krótko przed konserwacją obrazu, przeprowadzoną w latach 1893–1895. Decyzja o podjęciu prac zapadła na posiedzeniu GKGZ 28 x 1893, jednak kwatery wymontowano i przeniesiono do zakładu Kriegera już wcześniej, gdyż odbitkę tę zakupiono 11 IX tego roku. Miejsce fotografowania – fragment atelier Kriegera – widoczne jest na negatywie. Zob. kw Kraków 2018, poz. 59–67, s. 452–454.

695. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Ścięcie św. Katarzyny. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013532; d. nry inw. GHS: 2919, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,8×25,6 / 27,9×38,1
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 2548/F

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 687.

Odbitka z tego samego negatywu:

696.

IHSUJ P 013533; d. nry inw. GHS: 1631, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 15,7×26 / 27,4×36,6

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kulmbach / Ścięcie ś. Katarzyny”.

697. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Przeniesienie ciała św. Katarzyny na górę Synaj.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 013534; d. nry inw. GHS: 1218, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 12,4×21,3 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-II78/K, MHK-5951/K

Publ.: *Galizien* 1898, s. 722.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 694, przy czym w przypadku tej fotografii nie ma pewności, czy również została wykonana w atelier Kriegera.

698. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Przeniesienie ciała św. Katarzyny na górę Synaj.

Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013535; d. nry inw. GHS: 2923, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,1×25,2 / 27,9×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MUJ, nr inw. MUJ 2550/F

Publ.: *Lepszy* 1904a, s. 222, il. 249.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 687.

Odbitki z tego samego negatywu:

699.

IHSUJ P 013536; d. nry inw. GHS: 1652, ZHS: 2601

Odbitka albuminowa, 13,8×25,8 / 20,7×30,3

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kulmbach / Pogrzeb ś. Katarzyny”.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1897)

700.

IHSUJ P 013537

Odbitka albuminowa, 12,8×25,2 / 24,6×34,6

701. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Zstąpienie św. Jana Ewangelisty do grobu. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 013540; d. nry inw. GHS: 1182, ZHS: 2599

Odbitka albuminowa, 13,9×23,5 / 28×36,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „41a.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kościół Marjacki w Krakowie Śmierć Ś. Jana Ewang. mal. H. Suess von Kulmbach”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7468/K

Fotografia przedstawia obraz przed konserwacją, bez ram (co widać na negatywie). Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-51). Zob. kw Kraków 2018, nr kat. 72, s. 469-470.

702. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Zstąpienie św. Jana Ewangelisty do grobu. Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 013538; d. nry inw. GHS: 1182, ZHS: 2599

Odbitka albuminowa, 17,4×26,3 / 27,2×36,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „41a. Śmierć św. Jana Ewangelisty [!], dzieło Kulmbacha w kościele N. P. Maryi w. XVI.”, „1896”, „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”. Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS od 1893)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2169/K, MHK-7467/K

Fotografia przedstawia obraz przed konserwacją, w nowych ramach (widocznych na negatywie). Zob. kw Kraków 2018, nr kat. 72, s. 469-470.

Odbitki z tego samego negatywu:

703.

IHSUJ P 013539

Odbitka albuminowa, 15,9×24,4 / 27,2×35,1

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „41a. Śmierć św. Jana Ewangelisty [!], dzieło Kulmbacha w kościele N. P. Maryi w. XVI.”, „1896”, „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ.

704.

IHSUJ P 014331

Odbitka albuminowa, 17,2×26 / 24,4×33,9

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „41a. Śmierć św. Jana Ewangelisty [!], dzieło Kulmbacha w kościele N. P. Maryi w. XVI.”, „1896”, „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”. Verso kartonu: naklejona fotografia nr kat. 835.

705. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, Zstąpienie św. Jana Ewangelisty do grobu, fragment (wg rysunku). Fot. I. Krieger, nie później niż 1883

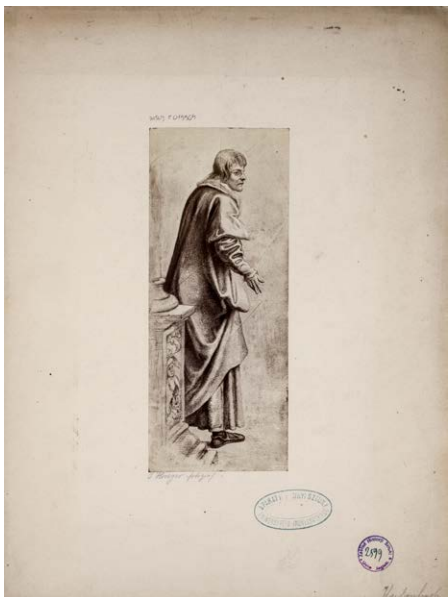
IHSUJ P 019963; d. nr inw. GHS: 0271

Odbitka albuminowa, 15,5×19,6 / 25×33,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „J. Krieger fotograf”, „Kulmbach”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Fotografie nry kat. 705-707 ukazują (w odbiciu lustrzanym) rysunki, według których wykonano drzeworyty do artykułu Mariana Sokołowskiego o twórczości Kulmbacha (Sokołowski 1883, il. 1-3), powstały zatem zapewne na potrzeby tej publikacji. Zob. kw Kraków 2018, poz. 73-76, s. 472-479.

706. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, *Zstąpienie św. Jana Ewangelisty do grobu*, fragment (wg rysunku). Fot. I. Krieger, nie później niż 1883

IHSUJ P 019964; d. nr inw. GHS: 0271

Odbitka albuminowa, 15,5×19,6 / 25×33,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „J. Krieger fotograf”, „Kulmbach”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 705.

707. Kraków, kościół Mariacki, Hans Suess von Kulmbach, *Zstąpienie św. Jana Ewangelisty do grobu*, fragment (wg rysunku). Fot. I. Krieger, nie później niż 1883

IHSUJ P 019965; d. nry inw. GHS: 0183, 0271

Odbitka albuminowa, 15,5×19,6 / 25×33,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „J. Krieger fotograf”, „Kulmbach”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 705.

708. Kraków, kościół Mariacki, obraz *Matka Boska Łaskawa*. Fot. I. Krieger, 1893 (?)

IHSUJ P 013560; d. nr inw. GHS: 1220

Odbitka albuminowa, 16,2×25,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1914/K, MHK-7558/K

Na fotografii, wykonanej zapewne w atelier Kriegera (na negatywie widoczne są *kopfhaltery*), obraz w stanie sprzed restauracji przeprowadzonej w 1893 r. przez Bronisława Abramowicza (KZSP 1971, s. 16).

Odbitki z tego samego negatywu:

709.

IHSUJ P 013559; d. nry inw. GA: 12456, MUSIA: 352

Odbitka albuminowa, 15,8×25,3 / 28,1×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „MB Łaskawa, Kościół Marjacki / w ołtarzyku [przekreślone „Kościół Marjackiego”] / przy głównym ołtarzu po stronie [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć GA; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Zakupiono dla GA (1894)

710.

IHSUJ P 013561; d. nr inw. GHS: 1220

Odbitka albuminowa, 16×25,2 / 24,6×32,7

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

711. Kraków, kościół Mariacki, kielichy mszalne.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 013599; d. nr inw. GHS: 6876

Odbitka albuminowa, 19,5×25,2 / 28,1×33,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków – kościół N. Marii Panny. / Trzy kielichy barokowe.”; „[...] Pracą”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „z skarbcu [!] Kośc. N. P. Maryi w XVII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-647/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1909 r. (nr inw. KI 7712-13).

713. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz św. Fidelisa i Fawroniusza, przód. Fot. I. Krieger, nie później niż 1910

IHSUJ P 013621; d. nr inw. GHS: 6735

Odbitka albuminowa, 17,1×26,6 / 28×35,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków. Koś. N. P. Maryi. [dopisek „Skarbiec”] Relikwiarz XVII w.”.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5969/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1912, z. 3-4, szp. CCCCXXXVII-CCCCXXXVIII, il. 28.

712. Kraków, kościół Mariacki, kielichy mszalne.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 013600; d. nr inw. GHS: 6875

Odbitka albuminowa, 19,6×26,6 / 28,2×38,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków Koś. N. P. Marji”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kielichy z skarbcu [!] Kosc. N. P. Maryi w. XVII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-649/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1909 r. (nr inw. KI 7712-12).

714. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz św. Fidelisa i Fawroniusza, tył. Fot. I. Krieger, nie później niż 1910

IHSUJ P 013622; d. nr inw. GHS: 6735

Odbitka albuminowa, 17,9×26,6 / 28×35,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków Skarbiec Maryacki Relikwiarz.”.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5968/K

715. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz skrzynkowy.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 013625; d. nr inw. GHS: 6886

Odbitka albuminowa, 19,8×25,5 / 28,1×38

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków – kościół N. M. P. Szkatułka srebrna (dar Sobieskiego?)”, [wymazane], „[...] Prawdą i Pracą”, „No [...]”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Szkatułka srebrna, dar Jana Sobieskiego, w Kosc. N. P. Maryi w. XVII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-561/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1909 r. (nr inw. KI 7712-17).

717. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz św. Jana Nepomucena. Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 013628; d. nr inw. GHS: 6872

Odbitka albuminowa, 17,5×25,4 / 28×38

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków – kościół N. M. P. [zaklejone papierową taśmą „Relikwiarz św. Jana Nepomucena”] [dopisek ołówkiem: „(?) Kość. Marjacki”], [wymazane] „Prawdą i Pracą”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: „Relikwiarz w skarbcu Kosc N. P. Maryi w XVIII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1167/K

716. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz św. Filipa Nereusza. Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 013626; d. nr inw. GHS: 6871

Odbitka albuminowa, 17,3×24,1 / 28×38

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków – kościół N. M. P. Relikwiarz [!] S. Jana Kantego”, [wymazane] „Prawdą i Pracą”, „No [...]”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Relikwiarz św. Jana Kantego w skarbcu Kosc N. P. Maryi w XVIII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1172/K

718. Kraków, kościół Mariacki, relikwiarz św. Walentyna. Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 013631; d. nr inw. GHS: 6884

Odbitka albuminowa, 19,9×25,3 / 28×38

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków – kościół N. M. P. Relikwiarz ś. Walentyna [przekreślone]”, [wymazane] „Prawdą i Pracą”, „No [...]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Relikwiarz św. Walentego w skarbcu Kosc N. P. Maryi w XVII robota Andreas [nieczytelne] w Dreźnie”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1168/K

Odbitka z tego samego negatywu:

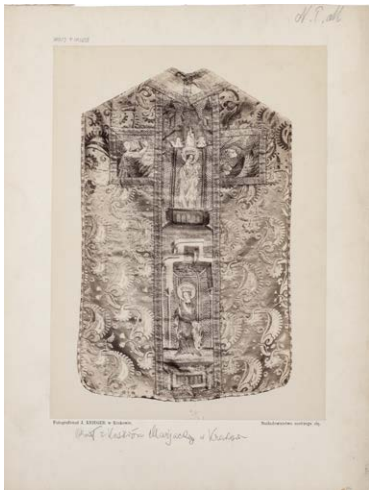
719.

IHSUJ P 013630; d. nr inw. GHS: 6884

Odbitka albuminowa, 17,9×23,9 / 24×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

720. Kraków, kościół Mariacki, ornat zielony.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 013658; d. nr inw. GHS: 7705

Odbitka albuminowa, 18,4×25 / 24,8×32,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

721. Kraków, kościół Mariacki, ornat czerwony.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 013662; d. nr inw. GHS: 6864

Odbitka albuminowa, 18,7×25,5 / 25×32,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2324/K

722. Kraków, kolegiata św. Anny, pilaster z dekoracją stiukową. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ PD 000059; d. nr inw. GHS: 3537

Odbitka albuminowa, 24,4×39,4 / 27,1×45,5

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z kościoła sw. Anny”.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2639/K

723. Kraków, kolegiata św. Anny, dekoracja stiukowa, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ PD 000060; d. nr inw. GHS: 3536

Odbitka albuminowa, 29,1×37,5 / 35,4×44,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z kościoła sw. Anny”.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2638/K

724. Kraków, kolegiata św. Anny, dekoracja stiukowa pilastra. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 012498; d. nr inw. GHS: 3542

Odbitka albuminowa, 19,7×25,9 / 27,9×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kościoła św. Anny.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1906/K

Publ.: Ptaśnik 1907, s. 109, il. 24.

Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 398, s. 549.

726. Kraków, kościół parafialny św. Antoniego w Brzoniczach, figura Chrystusa Bolesnego z kościoła Mariackiego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1913

IHSUJ P 013564

Odbitka albuminowa, 9,4×13,4

Verso odbitki: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-6203/K, MHK-6204/K

Fotografia powstała niewątpliwie w tym samym czasie, co niemal identyczne ujęcie, opublikowane w związku z referatem Stanisława Zarewicza, prezentowanym na posiedzeniu KHS AU 25 V 1907 (ANPP, PAU W 1-24, s. 201; „SKHS”, 9, 1913, szp. CLI-CLII, il. 25).

725. Kraków, kolegiata św. Anny, dekoracja stiukowa pilastra. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 012499; d. nr inw. GHS: 3541

Odbitka albuminowa, 19,2×26 / 27,9×36,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Kościoła św. Anny.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1904/K

Publ.: Pagaczewski 1909, s. 14.

Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 403, s. 554.

727. Kraków, kościół św. Ducha podczas rozbiórki. Fot. I. Krieger, 1890-1892

IHSUJ P 014176

Odbitka albuminowa, 19,4×26 / 22,1×30,3

Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. 1.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-727/K

Fotografia, wykonana podczas rozpoczętej w 1890 r. rozbiórki zabudowań szpitala duchaków (Mossakowska, Zeńczak 1984, poz. 32, s. 48), musiała powstać najpóźniej w 1892,

gdyż opublikowana w tym roku ilustracja przedstawia prace na bardziej zaawansowanym etapie („Tygodnik Ilustrowany” 1892, nr 127, 4 VI, s. 357).

728. Kraków, zabudowania d. szpitala św. Ducha.

Fot. I. Krieger, ok. 1890

IHSUJ P 014177

Odbitka albuminowa, 21×26,1 / 22,1×30,1

Verso kartonu: pieczęć „I. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. I.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-723/K

Fotografia wykonana podczas rozpoczętej w 1890 r. rozbioru zabudowań szpitala duchaków (Mossakowska, Zeńczak 1984, poz. 32, s. 48).

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia wzmiankowana w: „Kłosa” 1866, nr 55, 18 VII, s. 36; „Czas” 1869, nr 171, 30 VII, s. 3.

730. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela (wg drzeworytu A. Dudraka). Fot. nieznaną, 1867–1894

IHSUJ P 012618; d. nr inw. GA: 11992

Odbitka albuminowa, 5,5×7,8 / 24,1×32,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 738. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – św. Florjana koś.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Reprodukcja drzeworytu wg rysunku Andrzeja Dudraka z 1867 r., publ. w: „Tygodnik Ilustrowany” 1867, nr 417, 21 IX, s. 137.

729. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela (wg litografii (?) na podstawie rysunku A. Dudraka). Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, 1866

IHSUJ P 012606; d. nry inw. GA: 11992, MUSIA: 173

Odbitka albuminowa, 17,3×25,1 / 27,7×37,4

Recto kartonu: druk: „Zastrzega się prawo własności.”; sucha pieczęć „KLOCH & DUTKIEWICZ / À VARSOVIE”; pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

731. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela. Fot. I. Krieger, 1869 (?) –1878

IHSUJ P 012607; d. nry inw. GHS: 0180, 0191

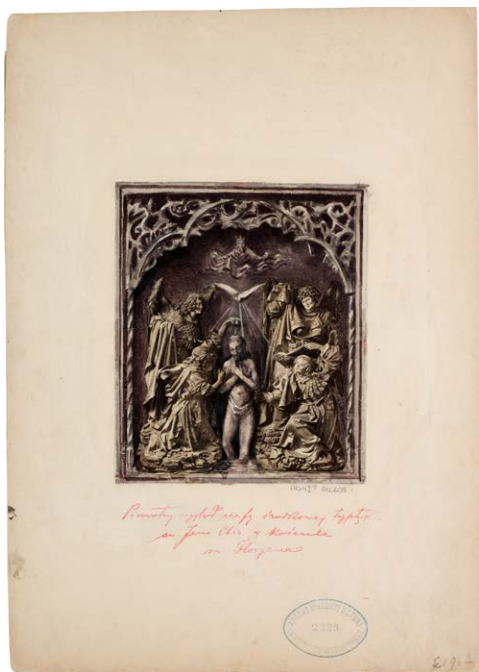
Odbitka albuminowa, 17,6×23,6 / 27,6×37,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Tryptyk (Historia św. Jana Chrzciciela) w kościele św. Floryana, rzeźba Wita Stwosza. 76”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Zakupiono dla GHS (1887)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1721/K

Fotografia jest reprodukcją wykonaną przez zakład Kriegera z odbitki własnego autorstwa, co ujawnia negatyw. Fotografie całego retabulum oraz jego detali (zob. nry kat. 733–746) powstały najprawdopodobniej w tym samym czasie, zapewne w związku z zainteresowaniem ołtarzem, które pojawiło się w latach 70. XIX w. w środowisku krakowskich badaczy (Kruk 2018, s. 210–215). Prezentowane tu ujęcie zapewne jest tożsame z wymienionym w *Spisie widoków* 1878, poz. 76. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. K1 3654–6). Zob. kw Kraków 2018, poz. 68, s. 458–459.

732. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, pierwotny wygląd sceny chrztu Chrystusa. L. Puszet, 1897–1898, kolaż z wykorzystaniem fotografii I. Kriegera, wykonanej nie później niż 1878

IHSUJ P 012609; d. nr inw. GHS: 2928

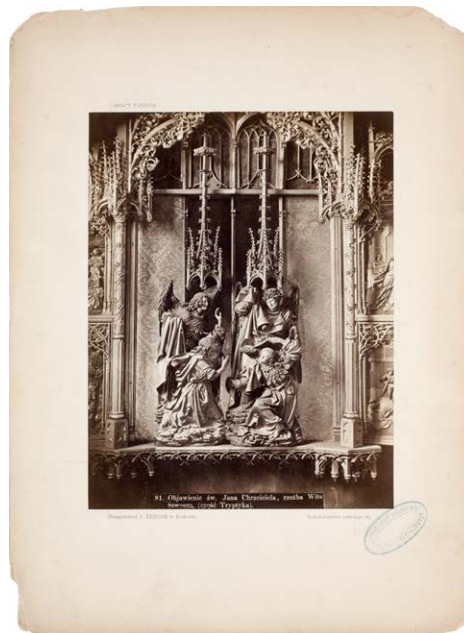
Odbitka albuminowa, ołówek, akwarela, gwasz, werniks, 12,7×15,2 / 24,1×33,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Pierwotny wygląd szafy środkowej tryptyku / sw. Jana Chrz w Kościele / sw. Floryana”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „O”; adnotacja atramentem: „LPuszet / Pierwotny wygląd szafy środkowej tryptyku Ś Jana”.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: Puszet 1900, s. 147, il. 3.

Kolaż wykonany przez Ludwika Puszetę z wykorzystaniem fotografii I. Kriegera, będący próbą rekonstrukcji pierwotnego wyglądu rzeźbiarskiej grupy chrztu Chrystusa w szafie tryptyku. Zob. Walanus 2016a, s. 175–176; kw Kraków 2018, poz. 69, s. 461–462.

733. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, scena główna. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012610; d. nry inw. GHS: 0180, 0192

Odbitka albuminowa, 18,3×23,8 / 27,9×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „81. Objawienie św. Jana Chrzciciela, rzeźba Wita / Stwosza, (część Tryptyka)”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć „AHSUJ”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Zakupiono dla GHS (1887)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1700/K, MHK-7499/K, MHK-7500/K

Publ.: Rostafiński (red.) 1891, s. 103, il. 29.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 81. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. K1 3654–11).

Odbitka prawdopodobnie z tego samego negatywu:

734.

IHSUJ P 012611

Odbitka albuminowa, 19,3×23,7 / 24,6×32,9

Na jednym kartonie z nr kat. 736. Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „81. Objawienie św. Jana Chrzciciela, rzeźba Wita Stwosza, (część Tryptyka)”. „J. Krieger w Krakowie.”. Verso kartonu: naklejona fotografia nr kat. 736.

735. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, *Kazanie św. Jana Chrzciciela*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012613; d. nry inw. GHS: 0180, 0193

Odbitka albuminowa, 19,4×23,6 / 28×36,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „77. Św. Jan Chrzciciel na puszczy, rzeźba Wita Stwosza (część Tryptyka)”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sty Floryan”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Zakupiono dla GHS (1887)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1696/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 77. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-7).

Odbitki z tego samego negatywu:

736.

IHSUJ P 012612

Odbitka albuminowa, 19,7×24,4 / 24,6×32,9

Na jednym kartonie z nrem kat. 734. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „77. Św. Jan Chrzciciel na puszczy, rzeźba Wita Stwosza (część Tryptyka)”. Verso kartonu: naklejona fotografia nr kat. 734.

737.

IHSUJ P 012614; d. nr inw. GHS: 0193

Odbitka albuminowa, 19,7×24,6 / 24×34,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: [częściowo przekreślona ołówkiem] „77. Św. Jan Chrzciciel na puszczy, rzeźba Wita Stwosza (część Tryptyka)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

738. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, *Św. Jan Chrzciciel chrzczący nawróconych*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012617; d. nr inw. GA: 5045

Odbitka albuminowa, 9,8×13,5 / 24,1×32,3

Na jednym kartonie z nrem kat. 730. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – sw. Florjana koś.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GA nie później niż od 1879)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1697/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia jest zapewne tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 78. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-8).

Odbitki z tego samego negatywu:

739.

IHSUJ P 012619; d. nry inw. GHS: 0180, 0194

Odbitka albuminowa, 18,3×25 / 28×36,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „78. Sw. Jan Chrzciciel (chrzest), rzeźba Wita Stwosza, / (część Tryptyka)”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sty Floryan.”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Zakupiono dla GHS (1887)

740.

IHSUJ P 012620

Odbitka albuminowa, 19,1×25 / 24,5×33,1

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „78. Sw. Jan Chrzciciel (chrzest), rzeźba Wita Stwosza, / (część Tryptyka).”, „I. KRIEGER w Krakowie.”.

741. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, Uczta Herodiady. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012625; d. nry inw. GHS: 0180, 0195

Odbitka albuminowa, 18,5×23,8 / 28×36,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „79. Uczta Herodiaty, rzeźba Wita Stwosza, (część) Tryptyka.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sty Floryan.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1887)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1698/K

Publ.: Smólski 1893, s. 61.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 79. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-9).

Odbitki z tego samego negatywu:

742.

IHSUJ P 012626

Odbitka albuminowa, 19,7×24,3 / 24,2×31,9

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „79. Uczta Herodiaty, rzeźba Wita Stwosza, (część) Tryptyka.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”.

743.

IHSUJ P 012627; d. nr inw. GHS: 0194

Odbitka albuminowa, 20,2×24,4 / 24,2×37,4

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „79. Uczta Herodiaty, rzeźba Wita Stwosza, (część) Tryptyka.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

744. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, Ścięcie św. Jana Chrzciciela. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012628; d. nry inw. GHS: 0180, 0196

Odbitka albuminowa, 18,5×21,3 / 24,5×36,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „80. Ścięcie św. Jana Chrzciciela, rzeźba Wita / Stwosza (część) Tryptyka.”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sty Floryan.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni]. Zakupiono dla GHS (1887)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7498/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 80. Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654-10).

745. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzciciela, Ścięcie św. Jana Chrzciciela. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 012629; d. nr inw. GHS: 0196

Odbitka albuminowa, 20×25,9 / 27,9×36,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „80. Ścięcie św. Jana Chrzyciela, rzeźba Wita Stwosza (część Tryptyka)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”. Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1699/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 731. Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 80.

Odbitka z tego samego negatywu:

746.

IHSUJ P 012630

Odbitka albuminowa, 18,9×25,7 / 24,5×32,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „80. Ścięcie św. Jana Chrzyciela, rzeźba Wita Stwosza (część Tryptyka)”.

747. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzyciela, *Uczta Herodiady* (kopia J. Brzostowskiego). Fot. I. Mażek, 1862

IHSUJ P 012623; d. nry inw. GA: 11992, MUSIA: 173

Odbitka albuminowa, 9,5×12,1 / 21,7×31,6

Na jednym kartonie z nrem kat. 748. Recto kartonu: pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć MUSIA. Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia powstała zapewne krótko po ukończeniu przez Józefa Brzostowskiego kopii z lat 1860–1862 (ANK, 29/679/106, s. 984, 990). Inny egzemplarz sygnowany suchą pieczęcią Mażka znajduje się w zbiorze Ambrożego Grabowskiego (ANK, 29/679/48, ryc. 144; zob. il. 9 na s. 53 w niniejszym katalogu); tam też zachowała się fotografia kopii półfigurek, opatrzona dedykacją Brzostowskiego dla Grabowskiego i datą 29 XI 1862, co dodatkowo sugeruje datowanie wszystkich zdjęć na 1862 r. (ibidem, ryc. 143).

748. Kraków, kościół św. Floriana, retabulum św. Jana Chrzyciela, *Ścięcie św. Jana Chrzyciela* (kopia J. Brzostowskiego). Fot. I. Mażek, 1862

IHSUJ P 012624; d. nry inw. GA: 11992, MUSIA: 173

Odbitka albuminowa, 9,4×12 / 21,7×31,6

Na jednym kartonie z nrem kat. 747.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 747. Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Mażka znajduje się w zbiorze Ambrożego Grabowskiego (ANK, 29/679/48, ryc. 145; zob. il. 9 na s. 53 w niniejszym katalogu).

749. Kraków, kościół św. Floriana, Hans Suess von Kulmbach, *Próba trucizny i Św. Jan Ewangelista na Patmos*. Fot. W. Demetrykiewicz, 1894

IHSUJ P 012633; d. nry inw. GHS: 7211 [błędny], 7611, ZHS: 2600

Odbitka albuminowa, 11,9×16,8 / 16,6×22

Na jednym kartonie z nrem kat. 750. Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Hans Suess von Kulmbach / obrazy z kość. S. Florjana”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: ISPAN, sygn. ISPAN 000020098

Fotografia powstała w związku z konserwacją cyklu św. Jana Ewangelisty, przeprowadzoną kosztem GKG w latach 1893–1894. Dokumentuje stan obrazów po restauracji Aloisa

Hausera, ale przed oprawieniem w ramy, została zatem wykonana przed 8 XI 1894 r. Zob. kw Kraków 2018, nr kat. 71, s. 466–468.

Odbitki z tego samego negatywu:

750.

IHSUJ P 012634; d. nry inw. GHS: 72II [błędny], 76II, ZHS: 2600

Odbitka albuminowa, 5,8×17,5 / 16,6×22

Na jednym kartonie z nrem kat. 749.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

751.

IHSUJ P 012635; d. nry inw. GHS: 72II [błędny], 76II, ZHS: 2600

Odbitka albuminowa, 11,8×17 / 16,6×21,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ;

adnotacja atramentem: „Hans Suess von Kulmbach / obrazy z kość. S. Florjana”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

752. Kraków, kościół św. Floriana, Hans Suess von Kulmbach, Ostatnia Wieczerza. Fot. J. Mien, 1893

IHSUJ P 012636; d. nry inw. GHS: 72II [błędny], 76II, ZHS: 2600
Odbitka albuminowa, 7,3×25,8 / 24,6×32,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 753. Recto odbitki: sucha pieczęć „JULIUSZ MIEN KRAKÓW”. Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Hans Suess von Kulmbach / obrazy z kość. S. Florjana”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia kwatery ołtarza św. Jana po konserwacji przeprowadzonej w 1893 r. przez Bronisława Abramowicza na zlecenie GKGZ, które postanowiło również zamówić u Mienna fotografie obrazów po odnowieniu. Zob. kw Kraków 2018, poz. 70, s. 464.

753. Kraków, kościół św. Floriana, Hans Suess von Kulmbach, Św. Jan Ewangelista w kotle z olejem.

Fot. J. Mien, 1893

IHSUJ P 012637; d. nry inw. GHS: 72II [błędny], 76II, ZHS: 2600

Odbitka albuminowa, 7,3×25,8 / 24,6×32,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 752. Recto odbitki: sucha pieczęć „JULIUSZ MIEN KRAKÓW”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 752.

Odbitka z tego samego negatywu co nry kat. 752 i 753 lub reprodukcja:

754.

IHSUJ P 012638; d. nr inw. GHS: 76II

Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 16,8×26,2 / 27,2×36,7

Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

755. Kraków, kościół św. Floriana, relief Modlitwa w Ogrojcu. Fot. I. Krieger, 1901–1905

IHSUJ P 012640; d. nr inw. GHS: 5927

Odbitka albuminowa, 20,1×25,6 / 28×36,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1400/K
 Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCLIII–CCCLIV, il. 60.
 Rzeźba została odkryta podczas prac w kościele w 1901 r., fotografię wykonano po jej sklejeniu. Referat na jej temat przedstawił Stanisław Tomkowicz na posiedzeniu KHS AU II VII 1901 („SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCLIII–CCCLVI).

Odbitka z tego samego negatywu:

756.

IHSUJ P 01264I
 Odbitka albuminowa, 22,3×29 / 28,7×37,4
 Recto kartonu: druk: [przekreślony ołówkiem] „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”.

757. Kraków, kościół św. Idziego, widok ogólny.
 Fot. I. Krieger, 1901–1905

IHSUJ P 012656
 Odbitka albuminowa, 19,8×26 / 25,2×35
 Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.
 W MHK dwa negatywy o identycznym kadry, ale innym układzie postaci (nr inw. MHK-2295/K, MHK-5510/K). Fotografia wykonana została po uruchomieniu linii tramwajowej w 1901 r., a przed wymianą pokrycia dachu z łupkowego na ceramiczne w 1905 r. (Komorowski, Kęder 2005, poz. 321, s. 426).

758. Kraków, kościół św. Idziego, portal w nawie.
 Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 012660; d. nr inw. GHS: 2810
 Odbitka albuminowa, 20,3×25,6 / 27,8×36,4
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Drzwi z kościoła św. Idziego”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2339/K
 Zob. Komorowski, Kęder 2005, poz. 342, s. 449.

Odbitka z tego samego negatywu:

759.

IHSUJ P 012661
 Odbitka albuminowa, 19,4×25,6 / 25,2×35,2
 Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

760. Kraków, kościół św. Idziego, stalle. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 012667; d. nr inw. GHS: 2811
 Odbitka albuminowa, 23,9×31,1 / 27,9×37,7
 Recto odbitki: adnotacja atramentem: „1897”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Marmurowe stalle w Kościele / św. Idziego”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1463/K
 Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. K1 7265–8). Zob. Komorowski, Kęder 2005, poz. 341, s. 448.

761. Kraków, kościół św. Krzyża, widok od pn. zach.
Fot. I. Krieger, nie później niż 1896
 IHSUJ P 012688; d. nry inw. GA: 12466, MUSIA: 243
 Odbitka albuminowa, 19,8×26,5 / 24,9×34,6
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GA (1896)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7750/K
 Publ.: Bąkowski 1904, s. tytułowa.
 Na fotografii kościół w stanie sprzed renowacji z lat 1896–1897 (Reinhard-Chlanda 1997, s. 149–159).

762. Kraków, kościół św. Krzyża, wewnątrz.
Fot. I. Krieger, nie później niż 1891
 IHSUJ P 012704; d. nry inw. GHS: 0180, 0189
 Odbitka albuminowa, 19,7×26,3 / 28,3×36,7
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1790/K
 Publ.: Rostański (red.) 1891, s. 30, il. 12; s. 136, il. 38.
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 761.

763. Kraków, kościół św. Krzyża, ołtarz boczny po lewej stronie tęczy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 012715; d. nr inw. GHS: 0208
 Odbitka albuminowa, 19,4×25,8 / 28×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2266/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 761, ponadto także sam ołtarz w stanie przed konserwacją z 1897 r. ([Tomkowicz] 1898c, s. 121).

764. Kraków, kościół św. Krzyża, ołtarz boczny po prawej stronie tęczy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 012716; d. nr inw. GHS: 0209
 Odbitka albuminowa, 20,3×25 / 28×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[...] Kościele św. Krzyża”.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2264/K

Publ.: „PKHS”, 5, 1930, z. I, s. XXVIII, il. 17.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 763.

765. Kraków, kościół św. Krzyża, stalle w prezbiterium.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 012723; d. nr inw. GHS: 0210

Odbitka albuminowa, 20,8×24,9 / 28×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków kościół S. Krzyża – stalle”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznanie (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1660/k

766. Kraków, kościół św. Krzyża, stalle w nawie.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 012724; d. nr inw. GHS: 0211

Odbitka albuminowa, 20×23,9 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Stalle w Kościele Św. Krzyża w Krakowie [dopisek ołówkiem: „(z K. św. Ducha)”]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznanie (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1663/k

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 765.

767. Kraków, kościół św. Krzyża, chrzcielnica.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1904

IHSUJ P 012726

Odbitka albuminowa, 18,6×24,9 / 28×32,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „235”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1687/k

Publ.: Bąkowski 1904, s. 24.

768. Kraków, kościół św. Marka,

ołtarz Zwiastowania Marii. Fot. I. Krieger, 1894–1896

IHSUJ P 013715; d. nr inw. GHS: 6021

Odbitka albuminowa, 19,1×26,4 / 28×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „190. Ołtarz boczny Matki Boskiej w kościele św. Marka w XVII.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „KRAKÓW / d. S. Marek – ołtarz / ob. Św. Szczepan”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2271/k

Publ.: „PKHS”, 5, 1930, z. I, s. XXV, il. 16 (gdzie informacja, że ołtarz „przed ostatnią restauracją”).

Na fotografii ołtarz krótko przed (na co wskazują widoczne zniszczenia) lub w trakcie renowacji z lat 1894–1895, niewątpliwie jeszcze nieukończony, gdyż wieńczący ołtarz obraz św. Adriana nie został jeszcze zastąpiony figurą anioła. Widoczne na negatywie zasłona i drabina sugerują, że prace

trwają także w samym kościele ([Tomkowicz] 1895, s. 61; [Tomkowicz] 1896b, s. 84; Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018, poz. 454, s. 583).

769. Kraków, kościół św. Marka, nagrobek br. Michała Giedroycia. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 013716; d. nr inw. GHS: 3284

Odbitka albuminowa, 20,5×25,6 / 27,8×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Nagrobek br. Gedroycia w Kościele / św. Marka”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Giedroyc [?] [nieczytelne]”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1680/K

Na fotografii stan po konserwacji ukończonej w listopadzie 1896 r. (ANK, 29/560/9, s. 305; [Tomkowicz] 1897, s. 84; zob. Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018, poz. 452, s. 579–580). Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. K1 7265–7).

770. Kraków, kościół św. Mikołaja, obraz *Matka Boska z Dzieciątkiem, św. Mikołajem i Stanisławem*.

Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 013738

Odbitka albuminowa, 20,8×25 / 24,6×34,7
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-8410/K

771. Kraków, kościół św. Mikołaja, figura *Matki Boskiej z Dzieciątkiem*. Fot. nieznan, 1897 (?)

IHSUJ P 013741; d. nr inw. GHS: 2915

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9×22,2 / 26,8×36,7

Na jednym kartonie z nrem kat. 774. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków. Koś. ś. Mikołaja”; adnotacja ołówkiem: „pocz. xv”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: Prajer 1905, s. 641.

Na posiedzeniu KHS AU 24 VI 1897 M. Sokołowski zwrócił uwagę na kilka niezbadanych zabytków, w tym niedawno odkryty posąg z kościoła św. Mikołaja (ANPP, PAU W 1-24, s. 13; „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. LXXVIII). Jego fotografie pokazywane były na posiedzeniu 8 VII 1897 (ANPP, PAU W 1-24, s. 18; „SCPAU”, 2, 1897, nr 8, s. 6).

Odbitka z tego samego negatywu:

772.

IHSUJ P 013739; d. nr inw. GA: 14043, MUSIA: 191

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9,7×23 / 20,5×28,4

Recto kartonu: pieczęć GA; adnotacje ołówkiem: „Drewniany posąg M. Boskiej”; „Koś. S. Mikołaja Kraków”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

773.

IHSUJ P 013743; d. nr inw. GA: 14043

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9×22,6 / 27,3×36,5

Na jednym kartonie z nrem kat. 775. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków. koś. ś. Mikołaja”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

774. Kraków, kościół św. Mikołaja, figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Fot. nieznany, 1897 (?)

IHSUJ P 013740; d. nr inw. GHS: 2914

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9,6×23,1 / 26,8×36,7

Na jednym kartonie z nrem kat. 771. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków. Koś. ś. Mikołaja”; adnotacja ołówkiem: „pocz. XV”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: Pagaczewski (oprac.) 1899, s. [9], il. 4.

Datowanie: zob. nr kat. 771.

Odbitka z tego samego negatywu:

775.

IHSUJ P 013742; d. nr inw. GA: 14043

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9,8×22,7 / 27,3×36,5

Na jednym kartonie z nrem kat. 773. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków. koś. ś. Mikołaja”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

776. Kraków, kościół św. Mikołaja, latarnia zmarłych przy kościele. Fot. S. Tomkowicz, 1893

IHSUJ P 013747; d. nr inw. GHS: 2883

Odbitka albuminowa, 12,2×17,2 / 21,9×24,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „«Latarnia umarłych» na cmentarzu / Kościoła św. Mikołaja. / (Wiek XIV).”

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-836

Inny egzemplarz tej fotografii z adnotacją ręką Stanisława Tomkowicza i datą 1893 znajduje się w MNK, nr inw. III/Fot/769 (za kartą ewidencyjną w PIK, nr 6731).

777. Kraków, kościół św. Piotra i Pawła, widok od wsch. Fot. I. Krieger, początek XX w.

IHSUJ P 013760

Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 21,9×28,7

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2181/K

Na fotografii widoczne nowe ogrodzenie otaczające Planty od strony ulicy (Komorowski, Kęder 2005, poz. 261, s. 356).

778. Kraków, kościół św. Piotra i Pawła, widok fasady od pn. zach. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 013762

Odbitka albuminowa, 19,8×25,5 / 22×28,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „20. Kościół św. Piotra.”, „I. KRIEGER w Krakowie.”

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1801/K

Publ.: Kopera 1904, s. 133, il. 141.

Fotografia powstała przed 1879 r., gdy usunięto tynki z elewacji widocznego fragmentarycznie kościoła św. Andrzeja

(Komorowski, Kęder 2005, poz. 219, s. 309). Wykonana została w tym samym czasie, co nr kat. 779, na co wskazuje to samo ogłoszenie naklejone na filarze ogrodzenia, stąd też należy przyjąć, że poz. 20 *Spisu widoków* 1878 odnosi się do obu ujęć.

779. Kraków, kościół św. Piotra i Pawła, widok od pn. zach. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 013763

Odbitka albuminowa, 20,4×25,6 / 21,9×28

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „20. Kościół św. Piotra.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1800/K

Datowanie: zob. nr kat. 778.

780. Kraków, kościół św. Piotra i Pawła, wnętrze.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1893

IHSUJ P 013777; d. nr inw. GHS: 1198

Odbitka albuminowa, 20×26,3 / 28×37,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „160 Wnętrze kościoła św. Piotra.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1893)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1900/K

Publ.: *Galizien* 1898, s. 689.

Zob. Komorowski, Kęder 2005, poz. 241, s. 333–334 (gdzie datowanie na okres po 1884).

781. Kraków, kościół Najświętszego Salwatora, widok od pd. wsch. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 013839; d. nr inw. GHS: 2805

Odbitka albuminowa, 19,6×25,2 / 28×34,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kościół św. Salwatora na Zwierzyńcu.”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1681/K, MHK-5504/K

782. Kraków, kościół Najświętszego Salwatora,

K. Kurcz, *Chrystus Ukrzyżowany*. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 013844; d. nr inw. GHS: 2808

Odbitka albuminowa, 18,2×26,4 / 27,9×35,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1682/K

Publ.: Tomkowicz 1906, s. 283, il. 191.

Fotografia wykonana na zamówienie Stanisława Tomkowicza („TGKGZ”, 2, 1906, s. VI), przed konserwacją przeprowadzoną w 1897 r. (Tomkowicz 1906, s. 282).

783. Kraków, kościół Wszystkich Świętych (wg akwareli B. Gąsiorowskiego, ANK). Fot. nieznaną, XIX–XX w.

IHSUJ P 013868

Odbitka albuminowa, 10,4×12,9 / 22×25,1

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

785. Kraków, kościół Augustianów pw. św. Katarzyny i Małgorzaty, ołtarz boczny św. Mikołaja. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 013895; d. nr inw. GHS: 2800

Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 28×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Ołtarz [...] Katarzyny”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1678/K

784. Kraków, kościół Augustianów pw. św. Katarzyny i Małgorzaty, ołtarz główny, fragment dekoracji rzeźbiarskiej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 013894; d. nr inw. GHS: 3529

Odbitka albuminowa, 18,3×25,8 / 26,4×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz w kościele św. Katarzyny”.

Verso kartonu: pieczęć „w”.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2192/K

786. Kraków, kościół Augustianów pw. św. Katarzyny i Małgorzaty, nagrobek Wawrzyńca Spytka Jordana, część centralna. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 013896; d. nr inw. GHS: 2801

Odbitka albuminowa, 19,7×26,2

Odbitka naklejona na płótno. Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”; „86a Pomnik Spytka Jordana, u św. Katarzyny.”; „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”. Verso płótna: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2194/K

Datowanie wg adnotacji z negatywu, mającej prawdopodobnie związek z austriacką ustawą o prawie autorskim, która wprowadziła obowiązek oznaczania odbitek datą roczną (zob. Walanus 2019).

787. Kraków, kościół Augustianów pw. śś. Katarzyny i Małgorzaty, nagrobek Wawrzyńca Spytka Jordana, fragment. Fot. I. Krieger, 1888 (?)

IHSUJ P 013897

Odbitka albuminowa, 17,9×21,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2196/K

Zapewne jedna z fotografii, które powstały na zamówienie Karola Lanckorońskiego w kwietniu lub maju 1888 r. (ANPP, K III-150 j.a. 55, listy M. Sokołowskiego do K. Lanckorońskiego z 17 IV i 25 V 1888). Zob. Walanus 2019.

788. Kraków, kościół Augustianów pw. śś. Katarzyny i Małgorzaty, figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1905

IHSUJ P 013906; d. nr inw. GHS: 4479

Odbitka albuminowa, 16×26,6 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje ołówkiem: „Kraków, Klaszta. OO. Augustianów”, „Koś s. Katarzyny”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Dobrowolskiego dla GHS (1905)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7606/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCLI, il. 58.

Na rzeźbę tę zwrócił uwagę Józef Muczkowski, który na posiedzeniu KHS AU II VII 1901 przedstawił referat na jej temat (ANPP, PAU W I-24, s. 122; „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCLI-CCCLII).

789. Kraków, kościół Augustianów pw. śś. Katarzyny i Małgorzaty, Chrystus w Ogroju. Fot. I. Krieger, ok. 1871

IHSUJ P 013908

Odbitka albuminowa, 12,9×14,3 / 24,8×35

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3646/K

Fotografia jest najprawdopodobniej reprodukcją wykonaną przez I. Kriegera z odbitki własnego autorstwa (por. negatyw w MHK, nr inw. MHK-3070/K). W BK znajduje się odbitka z oryginalnego negatywu, w formacie *carte-de-visite*, z nadrukowaną na kartonie datą 1871 (sygn. 1 5213).

790. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, kościół, widok fasady od pd. zach. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013982

Odbitka albuminowa, 13,5×18,3 / 19,1×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-962

Jedna z fotografii z zespołu negatywów dotyczących Tyńca (MNK, nr inw. MNK XX-k-965) reprodukowana jest w: Tomkowicz 1901b, il. przed s. tytułową.

791. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, widok klasztoru od pd. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013993

Odbitka albuminowa, 12,8×18,4 / 19×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-958

Datowanie: zob. nr kat. 790.

793. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, ruiny zabudowań klasztornych. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013995

Odbitka albuminowa, 12,7×18,1 / 19×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-959

Datowanie: zob. nr kat. 790.

792. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, widok klasztoru od pd. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013994

Odbitka albuminowa, 12,9×18,2 / 18,8×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-957

Datowanie: zob. nr kat. 790.

794. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, ruiny obwarowań. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013996

Odbitka albuminowa, 13,5×18,3 / 18,8×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-960

Datowanie: zob. nr kat. 790.

795. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, brama wjazdowa. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013998

Odbitka albuminowa, 13,4×18,5 / 19,2×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-961

Datowanie: zob. nr kat. 790.

797. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, krużganek klasztorny. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 014002

Odbitka albuminowa, 13,6×19,2 / 19,1×22

Dar Aleksandra (?) Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-963

Datowanie: zob. nr kat. 790.

796. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, brama wjazdowa. Fot. S. Tomkowicz, nie później niż 1901

IHSUJ P 013999

Odbitka albuminowa, 13,8×18,2 / 18,8×22

Dar dr. Borawskiego

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-954

Datowanie: zob. nr kat. 790.

798. Kraków, opactwo Benedyktynów w Tyńcu, plakieta z przedstawieniem Ukrzyżowania. Fot. nieznany, 1893–1896

IHSUJ P 014030

Odbitka albuminowa, 12,5×14,8 / 23,6×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków.”.

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. cv.

Na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1893 uchwalono sfotografowanie tej rzeźby („SKHS”, 5, 1896, s. ci).

799. Kraków, kościół Bernardynów pw. św. Bernardyna ze Sieny, Jan Gothard Berchhoff, Św. Szymon podczas próby ognia. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 014040; d. nr inw. GHS: 3303

Odbitka albuminowa, 17,3×26,9 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Scena z życia blog. [!] Szymona / z Lipnicy malowana przez / malarza Berghofa w r. 1690 / (ob. Kopera Dzieje mal. t. II)”, „Szymon z Lipnicy”, „Bernard[...]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „Z”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1565/K, MHK-2812/K

800. Kraków, kościół Bernardynów pw. św. Bernardyna ze Sieny, Wit Stwosz, Św. Anna Samotrzcę. Fot. I. Krieger, 1897-1898

IHSUJ P 014045; d. nr inw. GHS: 5926

Odbitka albuminowa, 19×26,9 / 27,8×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wit Stwosz Koś Bernardynów Kraków św. Anna Samotrzcę”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1910/K, MHK-5945/K

Publ.: Sokołowski 1902, z. 1-2, szp. 91-92, il. 4.

Na posiedzeniu KHS AU 24 VI 1897 Marian Sokołowski zwrócił uwagę na kilka niezbadanych zabytków, w tym rzeźbę Anny Samotrzcę (ANPP, PAU W 1-24, s. 13-14; „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. LXXVIII). Jej fotografię przedstawił 14 VII 1898 (ANPP, PAU W 1-24, s. 51; „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXIV).

Odbitka z tego samego negatywu:

801.

IHSUJ P 014044

Odbitka albuminowa, 18×25,5 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”

802. Kraków, klasztor Bernardynów, głowa św. Jana na misie. Fot. I. Krieger, 1898-1899

IHSUJ P 014069; d. nr inw. GHS: 3301

Odbitka albuminowa, 19,7×21,8 / 27,9×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków - kościół bernardynów / Głowa Ś. Jana (wiek xv)”. Verso kartonu: ołówkiem szkic z adnotacjami: „37 cm”, „1 m. II cm”, „13 cm”, „Na włosach [nieczytelne] b. słabe ślady pozłoty”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2818/K

Na posiedzeniu KHS AU 25 VI 1898 Marian Sokołowski przedstawił rezultaty badań Juliana Pagaczewskiego nad odkrytą przez niego rzeźbą głowy św. Jana Chrzciciela (ANPP, PAU W 1-24, s. 47-48; „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXIX).

Odbitka z tego samego negatywu:

803.

IHSUJ P 014070

Odbitka albuminowa, 20,5×20,7 / 27,4×35,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”

804. Kraków, klasztor Bernardynów, kapa.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

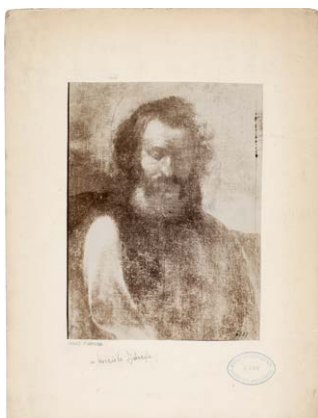
IHSUJ P 014072; d. nr inw. GHS: 6863

Odbitka albuminowa, 20,7×25,3 / 27,9×38,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „OO Bernardyni”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ornat z skarbcu [!] Kość OO Bernardynów przedstawiając [!] św. Franciszka Serafickiego upraszającego u Pana Jezusa przez przyczynę Matki / Bożej odpust dla Kościółka N Maryi Panny Anielskiej w Asyżu / Porcjunkuli”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2817/K

805. Kraków, kościół Bernardynek pw. św. Józefa, ołtarz główny, obraz Św. Józef z młodym Chrystusem, fragment. Fot. nieznany, nie później niż 1902

IHSUJ P 014086; d. nr inw. GHS: 6009

Odbitka albuminowa, 17×22,7 / 27,9×36,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „w kościele Józefa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Ż”. Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CCLXVII-CCLXVIII, il. 54.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Fotografia powstała dzięki Stanisławowi Tomkowiczowi, który wystarał się o jej wykonanie w trakcie prac porządkowych w kościele. Pokazał ją na posiedzeniu KHS AU 14 VI 1902 (ANPP, PAU W 1-24, s. 134; por. „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CCLXVI).

806. Kraków, opactwo Cystersów w Mogiła, priorat, medalion z przedstawieniem Zygmunta i Starego.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 014174; d. nr inw. GHS: 7432

Odbitka albuminowa, 13,2×16,7 / 24,2×32,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Mogiła”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3647/K

807. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, portal główny. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 014186; d. nr inw. GHS: 0340, 0998

Odbitka albuminowa, 20,3×26 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Portal z XIV w w Kościele / OO. Dominikanów [dopisek „w Krakowie”]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891-1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1981/K

Fotografia przedstawia portal przed konserwacją. Konieczność jej przeprowadzenia i wykonania fotografii podniósł Władysław Łuszczkiewicz na posiedzeniu GKGZ 2 XII 1890 („TGKGZ”, 1, 1900, s. 346), gotowe fotografie pokazał 13 III 1891 r. (ANK, 29/560/9, s. 63; „TGKGZ”, 1, 1900, s. 348). Zob. Kęder, Komorowski 2005, poz. 86-87, s. 158-159.

808. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, portal główny, ościeże i archiwolty. Fot. I. Krieger, 1891

IHSUJ P 014193; d. nry inw. GHS: 0340, 0999
 Odbitka albuminowa, 20,5×26 / 27,9×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Portal z XIV w. w Kościele oo. Dominikanów [dopisek „w Krakowie”]”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ.
 Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1980/K
 Publ.: Kopera 1904, s. 93, il. 99.
 Datowanie: zob. nr kat. 807.

Odbitka z tego samego negatywu:

809.

IHSUJ P 014194
 Odbitka albuminowa, 20,1×25,6 / 24,6×32,1

810. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, portal główny, Wypędzenie Adama i Ewy z raju (odlew). Fot. nieznan, 1893–1899

IHSUJ P 014198; d. nr inw. GHS: 3281
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14×19 / 24,9×33
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – kościół dominikanów. Portal gotycki / Wypędzenie Adama i Ewy z Raju”; adnotacja ołówkiem [wymazana] „dominikan[...].”

Zakupiono dla GHS (1899)
 Fotografia odlewu zrobionego zapewne na wniosek GKGZ, zgodnie z decyzją podjętą na posiedzeniu 18 IV 1893 (ANK, 29/560/9, s. 163–164).

811. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, portal główny, Wypędzenie Adama i Ewy z raju (odlew). Fot. nieznan, 1893–1899

IHSUJ P 014199; d. nr inw. GHS: 3281
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17×21,9 / 24,8×32,8
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – portal kościoła dominikanów / Wypędzenie Adama i Ewy z Raju”; adnotacja ołówkiem: „z portalu Dominikanów”.
 Zakupiono dla GHS (1899)
 Datowanie: zob. nr kat. 810.

812. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, portal główny, Ofiarowanie Izaaka (odlew). Fot. nieznan, 1893–1899

IHSUJ P 014203; d. nr inw. GHS: 3282
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,9×24,4 / 24,9×33
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „z Koś. Dominikanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1899)
 Datowanie: zob. nr kat. 810.

813. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, kaplica Myszkowskich, widok z zewnątrz.

Fot. E. Swieykowski, 1896

IHSUJ P 014213; d. nr inw. GHS: 7345

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,7×22,9 / 17,9×24

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924, s. 31, il. 21.

W MNK odbitka z zapisu Stanisława Tomkowicza sygnowana nazwiskiem autora z datą (nr inw. MNK XX-f-1160; zob. Komorowski, Kęder 2005, poz. 58, s. 121).

815. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, kaplica Lubomirskich, malowidło na pendentywie.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 014238

Odbitka albuminowa, 20,5×25,1 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,

„Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Kraków – kościół dominikanów – / część dekoracji Kaplicy Lubomirskich”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-628/K

Na fotografii stan malowideł sprzed renowacji prowadzonej od 1897 r. (Kęder, Komorowski 2005, poz. 107, s. 182).

814. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, kaplica Lubomirskich, portal do kaplicy.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 014235; d. nr inw. GA: 12457

Odbitka albuminowa, 18,6×26,5 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,

„Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Por-

tal kaplicy ks Lubomirskich w Kościele oo Dominikanów / w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2333/K

Publ.: Kopera 1904, s. 132, il. 140.

Fotografia przedstawia portal w stanie sprzed renowacji prowadzonej w kaplicy od 1897 r. ([Tomkowicz] 1899, s. 91). Zob. Kęder, Komorowski 2005, poz. 103, s. 178.

816. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, kaplica Lubomirskich, ołtarz. Fot. I. Krieger, 1897–1898

IHSUJ P 014239; d. nr inw. GHS: 2806

Odbitka albuminowa, 18,5×25,7 / 28,1×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,

„Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; ad-

notacja atramentem: „Ołtarz w kaplicy xx. Lubomirskich przy / kościele oo. Dominikanów [dopisek „w Krakowie”].”

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1673/K

Publ.: Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924, s. 30, il. 20.

Na fotografii ołtarz w stanie sprzed konserwacji z 1898 r. (Lepszy, Tomkowicz [oprac.] 1924, s. 30, il. 20), po przenie-

sieniu ok. 1897 r. na krążganki pierwszego wirydarza na czas restauracji kaplicy (Komorowski, Kęder 2005, poz. 105–106, s. 180–181).

817. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, Wit Stwosz, nagrobek Kallimacha. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 014244; d. nr inw. GHS: 0180

Odbitka albuminowa, 16,2×22,5 / 27,1×37,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „82. Pomnik Filipa Kalimacha w kościele xx. Dominikanów.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2056/K

Publ.: Rostański (red.) 1891, s. 98, il. 28.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 82.

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „† 1496. Płyta sprawiona / w każdym razie przed 1501, / t.j. przed śmiercią Jana Olbrachta, / bo w napisie czytamy: / Divi olim Casimiri et / Johannis Alberti Polonie regu. / Kazimierz określony jest jako / [z]marły, Jan Olbracht jako żyjący.”, „Płyta bronzowa [!] Kallimacha w Kościele / oo. Dominikanów.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892) Publ.: Muczkowski 1904, s. 170, il. 187.

Odbitki z tego samego negatywu:

819.

IHSUJ P 014245

Odbitka albuminowa, 18,7×24,1 / 23,7×32,5

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „82. Pomnik Filipa Kalimacha w kościele xx. Dominikanów.”, „I. Krieger w Krakowie.”.

820.

IHSUJ P 014246

Odbitka albuminowa, 21,2×26,1 / 25,3×31,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „82. Pomnik Filipa Kalimacha w kościele xx. Dominikanów.”, „I. Krieger w Krakowie.”.

821.

IHSUJ P 014247

Odbitka albuminowa, 18,4×24,4 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „82. Pomnik Filipa Kalimacha w kościele xx. Dominikanów.”, „I. Krieger w Krakowie.”.

818. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, Wit Stwosz, nagrobek Kallimacha. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 014243; d. nry inw. GHS: 0180, 0181

Odbitka albuminowa, 18,8×24,9 / 27,9×37

822. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, nagrobek Andrzeja Piotra Stadnickiego. Fot. I. Krieger, 1898

IHSUJ P 014254; d. nr inw. GHS: 3532

Odbitka albuminowa, 19,7×25,4 / 27,8×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Nagrobek Stadnickiego w Kościele / oo. Dominikanów (Krużganki).”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Stadnicki u Dominikanów”.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1651/K

Na fotografii kaplica w trakcie prac konserwatorskich (Kęder, Komorowski 2005, poz. 98, s. 172).

Odbitka z tego samego negatywu:

823.

IHSUJ P 014255; d. nr inw. GHS: 3532

Odbitka albuminowa, 17,8×25,6

Verso odbitki: pieczęć AHSUJ.

824. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, obraz *Historia św. Stanisława*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 014341; d. nr inw. GHS: 3285

Odbitka albuminowa, 18×20,3 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Historja św. Stanisława (Dominikanów w Krakowie).”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Z”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-586/K

Publ.: Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924, s. 10, il. 9.

825. Kraków, kościół Dominikanów pw. św. Trójcy, Antoni Nozeni, *Śmierć św. Wojciecha*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 014342; d. nr inw. GHS: 2804

Odbitka albuminowa, 18,7×25 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Z”; adnotacja ołówkiem: „św. Wojciech u Dominikanów”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2341/K, MHK-5806/K

Publ.: Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924, s. 11, il. 10.

826. Kraków, klasztor Dominikanów, kapitułarz, ołtarz. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 012666; d. nr inw. GHS: 2809

Odbitka albuminowa, 18,2×24 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołtarz w kościele św. Idziego.”; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „[...] Kapitułarzu”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1679/K

Fotografia wykonana przed przeniesieniem ołtarza na początku XX w. z kościoła św. Idziego (Lepszy, Tomkowicz [oprac.] 1929, s. 92).

827. Kraków, klasztor Dominikanów, sień gotycka („atrium”), portal. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900
 IHSUJ P 014295; d. nr inw. GHS: 3528
 Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 27,8×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „xx Dominikanów”, „Portal [nieczytelne]”.
 Zakupiono dla GHS (1900)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1798/K
 Fotografia ukazuje portal po przeniesieniu ok. 1900 r. Umieszczony został wówczas w tym samym otworze, ale od drugiej strony (Lepszy, Tomkowicz [oprac.] 1924, s. 83; Kęder, Komorowski 2005, poz. 145–146, s. 220–221).

828. Kraków, klasztor Dominikanów, płyta nagrobna Franciszka Arighiego (wg rysunku M. Cerchy). Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892
 IHSUJ P 014300; d. nry inw. GA: 11660, MUSIA: 171
 Odbitka albuminowa, 8,8×15,5 / 16,1×23,5
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja ołówkiem: „Płyta grobowa Fr. Arighiego († 1312) / z kapitulacza kl. oo. Dominikanów w Kr.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Podług rysunku Maksymiliana Cerchy.”.
 Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

829. Kraków, klasztor Dominikanów, nagrobek Galeazza Guicciardiniego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 014303; d. nry inw. GHS: 0180, 0177
 Odbitka albuminowa, 19,7×26 / 27,9×36,5
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Nagrobek Galeazza Guicciardini / na Krużgankach / w Kościele oo. Dominikanów”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2274/K
 Fotografia wykonana przed restauracją krużganków i przeniesieniem nagrobka na obecne miejsce w skrajnym zach. przeszłe pn. ramienia krużganków (Komorowski, Kęder 2005, poz. 138, s. 213).

830. Kraków, klasztor Dominikanów, epitafium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 014318; d. nry inw. GHS: 0180, 0173
 Odbitka albuminowa, 20,7×26,5 / 28×36,5
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Krużganków kościoła oo. Dominikanów.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5930/K

831. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Zwiastowanie Marii*.

Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014326; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,4×25,5 / 28×35,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5734/K

Na posiedzeniu GKGZ 25 IV 1896 Marian Sokołowski zwrócił uwagę na potrzebę przeprowadzenia konserwacji kwater polptyku (ANK, 29/560/9, s. 275). 15 XII 1896 podjęto decyzję o ich odczyszczeniu i sfotografowaniu na koszt GKGZ (ibidem, s. 308). Fotografie wykonane zostały w grudniu 1896 i na początku 1897 r. (ANK, GK 33, L. 48, 53, 54, 64).

832. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Boże Narodzenie*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014327; d. nr inw. GHS: 2927

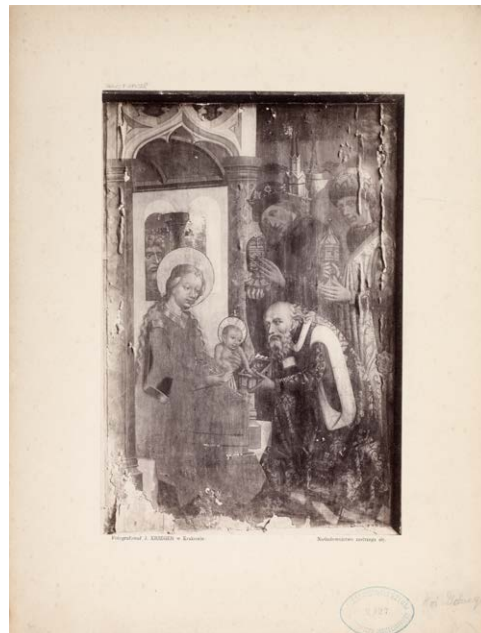
Odbitka albuminowa, 17,6×26,4 / 28×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5728/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

833. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Hold Trzech Króli*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014328; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,2×25,4 / 27,9×36,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5721/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

Odbitki z tego samego negatywu:

834.

IHSUJ P 014329

Odbitka albuminowa, 17,3×25,8 / 27,9×36,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

835.

IHSUJ P 014330

Odbitka albuminowa, 18×25,3 / 24,4×33,9

Verso kartonu: naklejona fotografia nr kat. 704.

836. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Ofiarowanie w świątyni*.

Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014332; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,4×25,2 / 27,9×36,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5729/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

838. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Chrystus przed Piłatem*.

Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014335; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,7×24,4 / 27,9×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5643/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

837. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Ostatnia Wieczerza*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014333; d. nr inw. GHS: 2927

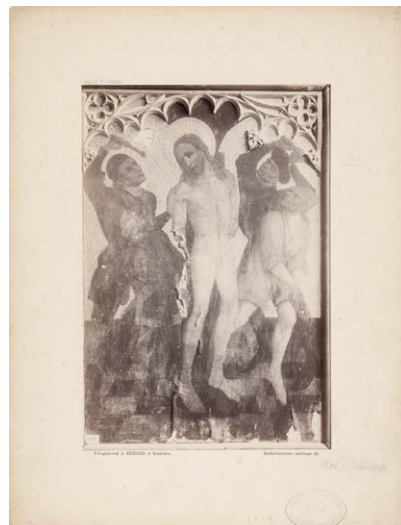
Odbitka albuminowa, 17,8×25,6 / 28×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5648/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

839. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Biczowanie*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014336; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,3×25,3 / 28×36,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5730/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

840. Kraków, klasztor Dominikanów, retabulum dominikańskie, *Zmartwychwstanie*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 014337; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 16,8×25,2 / 27,9×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5722/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

841. Kraków, klasztor Dominikanów, Madonna Jaczowa („lwowska”). Fot. E. Trzemeski, nie później niż 1878

IHSUJ P 014359; d. nr inw. GA: 6671

Odbitka albuminowa, 20,4×24,9 / 27,7×36,5

Recto kartonu: druk: „FOT. E. TRZEMESKI LWÓW.”, „PRZEDRUK ZASTRZ.”; adnotacja atramentem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć „U”; adnotacje ołówkiem [ręką J. Łepkowskiego]: „Cudowna / NMPanna Jackowa / statuetka z alabastru / w kościele oo Dominikanów / we Lwowie / dar hr. Konst. Przeździeck / 2/10 78.”, „Korony rzeźbione Matki B[oskiej] / i Pana Jezusa, obite, z [po] / wodu nakładania na [gło] / wy koron metalowy[ch] / Głowa Pana Jezusa m[...] / nową zastąpiona.”.

Dar Konstantego Przeździeckiego dla GA (1878)

Najstarsza fotografia tej rzeźby; w tym samym czasie Trzemeski wykonał także ujęcia ukazujące ją z obu boków

(odbitki w: LBN, sygn. 1194 VII; MAK, nr inw. KI 3722–2). Zob. *Skarby Fototeki 2*, s. 41, poz. 15a.

842. Kraków, klasztor Dominikanów, Madonna Jackowa („lwowska”). Fot. E. Trzemeski, 1901

IHSUJ P 014360; d. nr inw. GHS: 5950

Odbitka albuminowa, 16,7×23,3 / 25,9×31,9

Recto kartonu: na odłamanym prawym narożniku pierwotnie druk: „E. Trzemeski / Lwów”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Koś. xx Dominikanów / N. P. Marya Jackowa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”; adnotacja ołówkiem: „«Matka Boska Jackowa» w kościele oo Dominikanów we Lwowie”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCVII–CCCVIII, il. 16.

Na prośbę Mariana Sokołowskiego sfotografowanie figury zlecił Trzemeskiemu Władysław Łoziński; zdjęcie zostało wykonane krótko przed 4 I 1901 (list W. Łozińskiego do M. Sokołowskiego z 4 I 1900, AUJ, Sp. 98/5; Majkowska 1987, s. 153). Łoziński przedstawił je na posiedzeniu lwowskiej filii KHS AU 16 II 1901 („SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCV). Por. *Skarby Fototeki 2*, s. 42, poz. 15b.

843. Kraków, klasztor Dominikanów, Madonna Jaczowa („krakowska”).

Fot. I. Krieger, 1901 (?)–1905

IHSUJ P 014361; d. nr inw. GHS: 5940

Odbitka albuminowa, 15,7×25,8 / 28×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.” „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kraków Klasz. xx Dominikanów N. P. Marya Jackowa”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Wys. 60 ct.”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7608/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCXIII–CCCXIV, il. 19.

Fotografia wykonana zapewne w związku z badaniami nad tzw. Madonnami Jackowymi, które zaprezentował Julian Pagaczewski na posiedzeniu KHS AU II VII 1901; w swoim komunikacie po raz pierwszy zwrócił uwagę na rzeźbę z kościoła Dominikanów (ANPP, PAU W 1-24, s. 119, 122; „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCVI–CCCXII).

Odbitka z tego samego negatywu:

844.

IHSUJ P 014362

Odbitka albuminowa, 14,4×20,9 / 24,7×34,3

845. Kraków, klasztor Dominikanów, relikwiarz Drzewa Krzyża Świętego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1889

IHSUJ P 014373; d. nr inw. GHS: 0221

Odbitka albuminowa, 18,9×25,3 / 28,3×38,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.” „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Relikwiarz arcybis. Kujawskiego”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Raphael Korsak Dei et apostolicae Sedis Gratia / Archiepiscopus Metropolitae Kujaviensis Haliciensis / focusq. Russiae in signum perpetuae subjectionis / ut fidelis subditus sacrae Reginae Majestati / pro sacrarum nuptiarum – Anno 1637. D. D. D. / S. Vladislaus Rex S. Cecilia v. m. [?]”.

Proweniencja nieznana (w GHS nie później niż od 1892)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1995/K, MHK-7678/K

Publ.: Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924, s. 57, il. 43.

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1889 r. (nr inw. KI 6303).

846. Kraków, klasztor Dominikanów, relikwiarz śś. Agnieszki i Sebastiana. Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 014377; d. nr inw. GHS: 6016

Odbitka albuminowa, 18,7×26,4 / 28,1×36,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.” „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Relikwiarz św. Magdaleny w skarbcu / oo. Dominikanów.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2340/K

847. Kraków, klasztor Dominikanów, ornat.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 014393; d. nr inw. GHS: 3302

Odbitka albuminowa, 19,4×25,9 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.” „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ornat z kościoła oo. Dominikanów.”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2811/K, MHK-5807/K

848. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego. Fot. J. Mien, 1895

IHSUJ P 014476; d. nr inw. GHS: 5991

Odbitka albuminowa, 17,1×21,8 / 24,6×32,4

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Koś. oo Franciszkanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Ż”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Rydel 1896c, s. 763, il. 6.

Fotografia powstała w trakcie wykonywania malowideł. Odbitka jest niesygnowana, ale bez wątpienia należy do serii ujęć wykonanych przez J. Miena (nr kat. 849–853; także w BJ, sygn. IF 7761–IF 7769). Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 85–87, 89–96, s. 152–155, 158–166.

849. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego. Fot. J. Mien, 1895

IHSUJ P 014477; d. nr inw. GHS: 5990

Odbitka albuminowa, 16,6×22,5 / 24,5×32,3

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Koś. oo Franciszkanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Ż”; adnotacja ołówkiem: „Kraków”.

Publ.: Rydel 1896c, s. 764, il. 8.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 848. Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Miena w BJ, sygn. IF 7766. Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 92, s. 162.

850. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego. Fot. J. Mien, 1895

IHSUJ P 014478; d. nr inw. GHS: 5987

Odbitka albuminowa, 17,1×22,4 / 24,6×32,4

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Ż”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Rydel 1896b, il. 5.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 848. Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Miena w BJ, sygn. IF 7767. Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 93, s. 163.

851. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego.

Fot. J. Mien, 1895

IHSUJ P 014479; d. nr inw. GHS: 5992

Odbitka albuminowa, 11,6×16,1 / 14,4×18,6

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Publ.: Rydel 1896c, s. 764, il. 9.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 848. Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Mienna w BJ, sygn. 1F 7769. Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 94, s. 164.

852. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, stara zakrystia, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego. Fot. J. Mien, 1895
IHSUJ P 014480; d. nr inw. GHS: 5989
Odbitka albuminowa, 17,7×21,2 / 24,6×30,6
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Autorstwo i okoliczności powstania: zob. nr kat. 848.

853. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, stara zakrystia, fragment polichromii Stanisława Wyspiańskiego. Fot. J. Mien, 1895
IHSUJ P 014481; d. nr inw. GHS: 5988

Odbitka albuminowa, 17,6×22,9 / 24,5×32,4
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Publ.: Rydel 1896a, s. 731, il. 2.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 848. Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Mienna w BJ, sygn. 1F 7764. Zob. Kęder, Komorowski 2007, poz. 91, s. 161.

854. Kraków, kościół Franciszkanów pw. św. Franciszka, obraz Świąta Rodzina. Fot. I. Krieger, nie później niż 1905
IHSUJ P 014492; d. nr inw. GHS: 5985
Odbitka albuminowa, 16,7×22,7 / 28×36,5
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7613/K
Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCXV-CCCXVI, il. 20.
Fotografia powstała zapewne w związku z badaniami Juliana Pagaczewskiego, który przedstawił referat o obrazie na posiedzeniu KHS AU II VII 1901 (ANPP, PAU W 1-24, s. 122).
Odbitka z tego samego negatywu:

855.
IHSUJ P 014493
Odbitka albuminowa, 17,4×23,1 / 27,6×35,6
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Wys. 1.78 m, szer. 1.35 m.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [przekreślona] „Kraków O.O. Franciszkanów? – zapytać.”.

856. Kraków, klasztor Franciszkanów, epitafium Stanisława Lubartha (wg rysunku M. Cerchy, ANK).

Fot. M. Cercha (?), nie później niż 1892

IHSUJ P 014490; d. nr inw. GA: II732

Odbitka albuminowa, 8,4×15,3 / 15,8×23,5

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „M. Cercha”. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja ołówkiem: „Pomnik Stanisława Lubartha († 1599) / kościół oo. franciszkanów w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

858.

IHSUJ P 014556

Odbitka albuminowa, 15,2×23 / 24,6×34,6

859. Kraków, klasztor Franciszkanów, ornat.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 014558; d. nr inw. GHS: 7704

Odbitka albuminowa, 17,3×24,7 / 27,9×36,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

857. Kraków, klasztor Franciszkanów, ornat.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 014557; d. nr inw. GHS: 6859

Odbitka albuminowa, 17,6×26,1 / 24,9×32,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2939/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1909 r. (nr inw. KI 7712-1).

Odbitka z tego samego negatywu:

860. Kraków, klasztor Franciszkanów, ornat.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 014559; d. nr inw. GHS: 6860

Odbitka albuminowa, 17,4×26 / 28×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „XVII w Kościół oo Franciszkanów”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ornat u Kośc. [?] O.O. franciszkanów z XVI”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2942/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1909 r. (nr inw. KI 7712-3).

861. Kraków, kościół Jezuitów pw. św. Barbary, kaplica Ogrojcowa, figura Chrystusa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)

IHSUJ P 014584

Odbitka albuminowa, 19,6×27,9 / 24,3×35,1

Verso kartonu: pieczęć „URZĄD WOJEWÓDZKI KRAKOWSKI / WYDZIAŁ KULTURY I SZTUKI / Oddział Muzeów i Ochrony Zabytków”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1468/K

Publ.: Bąkowski 1900a, s. 786.

Na fotografii rzeźby w stanie sprzed renowacji w 1910 r. (Sławińska 2015, s. 70). Być może egzemplarz tej fotografii pokazał Władysław Łuszczkiewicz na posiedzeniu KHS AU 26 XI 1896 („SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. LIV; por. ANPP, PAU W 1-23, s. 123-124).

863. Kraków, kościół Jezuitów pw. św. Barbary, epitafium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1888

IHSUJ P 014589; d. nry inw. GHS: 0180, 0150

Odbitka albuminowa, 16×25,8 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Epitafium w Kościele św. Barbary (fasada).”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2065/K, MHK-2070/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1888 r. (nr inw. KI 6129).

862. Kraków, kościół Jezuitów pw. św. Barbary, kaplica Ogrojcowa, figury apostołów. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)

IHSUJ P 014585

Odbitka albuminowa, 21×26,4 / 25,1×32,3

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1466/K

Publ.: Bąkowski 1900a, s. 787.

Datowanie: zob. nr kat. 861.

864. Kraków, kościół Jezuitów pw. św. Barbary, Pietà.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 014594; d. nr inw. GHS: 5948

Odbitka albuminowa, 19,3×23,9 / 28×36,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5599/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCXLIX-CCCL, il. 57.

Fotografia być może powstała w związku z badaniami Józefa Muczkowskiego, który przedstawił referat na temat rzeźby wraz z jej zdjęciem na posiedzeniu KHS AU 10 VII 1902 (ANPP, PAU W 1-24, s. 137).

865. Kraków, kościół Jezuitów pw. św. Barbary, relikwiarz ciernia Chrystusa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1912
 IHSUJ P 014605; d. nr inw. GHS: 6869
 Odbitka albuminowa, 15,3×25,7 / 28×36,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Kościół S. Barbary / Relikwiarz [!]”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1916/1917)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2317/K
 Publ.: „SKHS”, 8, 1912, z. 3-4, szp. CCCXXXV-CCCXXXVI, il. 29.
 Fotografia być może powstała w związku z badaniami Ludwika Rudnickiego, który przedstawił referat na temat relikwiarza na posiedzeniu KHS AU 18 I 1908 (ANPP, PAU W 1-24, s. 213).

866. Kraków, kościół Kamedułów pw. Wniebowzięcia NMP na Bielanach, kaplica św. Piotra i Pawła, sklepienie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901
 IHSUJ P 014643; d. nr inw. GHS: 3822
 Odbitka albuminowa, 19,6×25,3 / 27,9×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GHS (1901)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-617/K
 Publ.: Tomkowicz 1906, tabl. 2.

867. Kraków, kościół Kamedułów pw. Wniebowzięcia NMP na Bielanach, obraz *Mąż Bolesci z aniołami*. Fot. I. Krieger, 1889-1905
 IHSUJ P 014656; d. nr inw. GHS: 5994
 Odbitka albuminowa, 12,4×24,5 / 27,5×37,2
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Z ramami 47 x 93 cm. / Bez ram 27.05 x 77 cm.”.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-618/K
 Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCXCIII-CCXCIV, il. 8.
 Na fotografii obraz po restauracji Ludwika Łepkowskiego w 1889 r., w trakcie której odsłonięto zamalowane na czarno złote tło. Fotografia zapewne powstała w związku z badaniami Juliana Pagaczewskiego, który przedstawił referat o obrazie na posiedzeniu KHS AU 24 IV 1901 (ANPP, W 1-24, s. 118; „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCXCIV-CCXCV).

Odbitka z tego samego negatywu:

868.
 IHSUJ P 015811
 Odbitka albuminowa, 10,1×21,7 / 24,5×32,1
 Na jednym kartonie z nrami kat. 976, 1076.

869. Kraków, klasztor Kamedułów na Bielanych, kapitularz, szafy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1901

IHSUJ P 014655; d. nr inw. GHS: 3821

Odbitka albuminowa, 19,6×26,3 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bielany – klasztor”.

Zakupiono dla GHS (1901)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-612/K

870. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, Ogrojec, figury Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty. Fot. nieznanymi, nie później niż 1898

IHSUJ P 012565

Odbitka albuminowa, 11×12,1 / 24,6×34,7

Publ.: Łuszczkiewicz 1898b, s. 24.

871. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, ołtarz główny. Fot. I. Krieger, 1876

IHSUJ P 012566; d. nry inw. GA: 11723, MUSIA: 167

Odbitka albuminowa, 13,2×20,6 / 19,4×27,4

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „1876”, „Wielki ołtarz w kościele / Bożego Ciała w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Niemal identyczna fotografia I. Kriegera znajduje się w MHK, nr inw. MHK-3066/K.

872. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, tron przeora. Fot. I. Krieger, nie później niż 1885

IHSUJ P 012576; d. nr inw. GHS: 3287

Odbitka albuminowa, 17,3×26,4 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „J. Krieger w Krakowie.”, „131. Tron opatów w kościele Bożego Ciała”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – kościół Bożego Ciała / Tron Opatów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2206/K
Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK
w 1885 r. (nr inw. KI 4220-3).

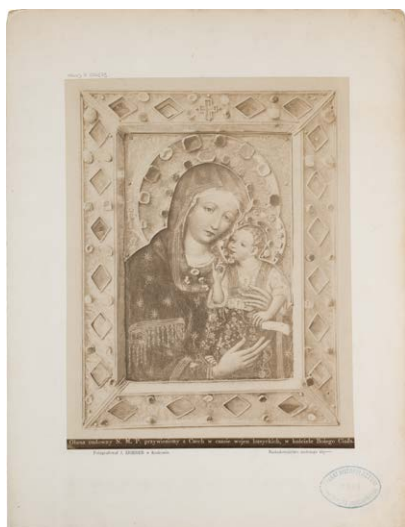
Odbitka z tego samego negatywu:

873.

IHSUJ P 012577

Odbitka albuminowa, 20,4×25,9 / 21,8×37,8

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „J. Krieger w Krakowie.”, „131. Tron opatów w kościele Bożego Ciała.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

874. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 012579; d. nr inw. GHS: 3298

Odbitka albuminowa, 19,9×25,9 / 27,9×36,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Obraz cudowny N. M. P. przywieziony z Czech w czasie wojen husyckich, w kościele Bożego Ciała.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2766/K, MHK-7654/K

Publ.: Lepszy 1904a, s. 206, il. 227.

Odbitka z tego samego negatywu:

875.

IHSUJ P 012580

Odbitka albuminowa, 19,5×25,6 / 24,6×33

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Obraz cudowny N. M. P. przywieziony z Czech w czasie wojen husyckich, w kościele Bożego Ciała.”.

876. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem (tzw. Madonna z jabłuszkiem). Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 012581; d. nr inw. GHS: 3299

Odbitka albuminowa, 19,1×24,8 / 28×36,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Obraz cudowny w kaplicy Zwiastowania N. M. P. w kościele Bożego Ciała.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Zakupiono dla GHS (1899)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2767/K, MHK-7655/K

877. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, obraz Bł. Stanisław Kazimierczyk. Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 012584; d. nr inw. GHS: 3292

Odbitka albuminowa, 18,7×23,8 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wizerunek Bł. Stanisława Kazimierczyka, obraz z XVII. wieku w kościele Bożego Ciała”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Z”. Zakupiono dla GHS (1899)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2770/K

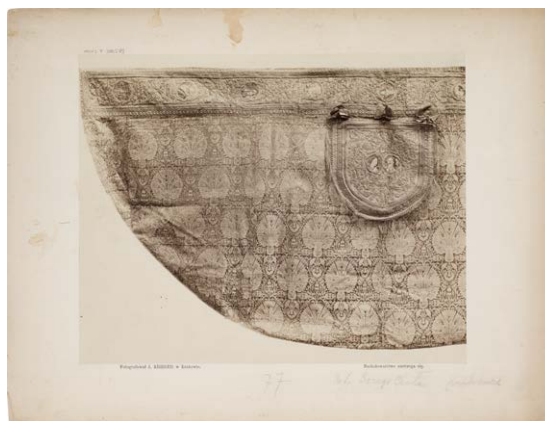
878. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, ornat ze scenami pasyjnymi. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 012587; d. nr inw. GHS: 2798
Odbitka albuminowa, 18,4×26,1 / 24,9×32,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Boże Ciało”.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2343/K
Publ.: Łuszczkiewicz 1898b, s. 51.
Na posiedzeniu KHS AU 17 (lub 18) III 1897 Marian Sokołowski przedstawił „szereg fotografii wspaniałych haftów krakowskich”, w tym „pyszny haft z ornatu w kościele Bożego Ciała” (ANPP, PAU W 1-24, s. 7; „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. LX–LXI). Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. KI 7265–1).

Odbitka z tego samego negatywu:

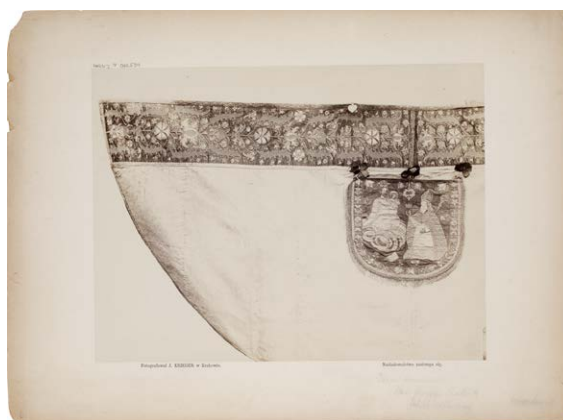
879.

IHSUJ P 012586
Odbitka albuminowa, 18,8×26,5 / 24,9×32,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”

880. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, kapa. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 012589; d. nr inw. GHS: 7724
Odbitka albuminowa, 20,5×25,8 / 27,9×36,9
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Koś. Bożego Ciała”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2336/K
Publ.: Lepszy 1904b, s. 299, il. 346.
Na posiedzeniu KHS AU 17 (lub 18) III 1897 Marian Sokołowski przedstawił „szereg fotografii wspaniałych haftów krakowskich”, w tym fotografię kapy (ANPP, PAU W 1-24, s. 7; „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. LX–LXI). Inny egzemplarz zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. KI 7265–3).

881. Kraków, kościół Kanoników Regularnych pw. Bożego Ciała, kapa. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 012590; d. nr inw. GHS: 7711
Odbitka albuminowa, 19,8×26,3 / 27,9×38,2
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Kapa barokowa / Koś. Bożego Ciała / lub S. Katarzyny”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2337/K

Datowanie: zob. nr kat. 88o. Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1897 r. (nr inw. KI 7265-2).

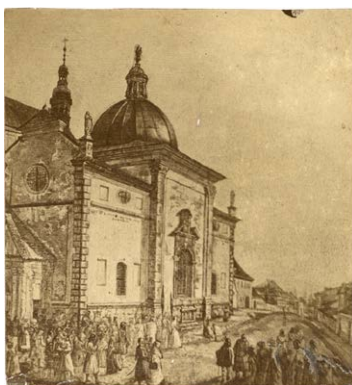
Odbitka z tego samego negatywu:

882.

IHSUJ P 012591; d. nr inw. GHS: 7711

Odbitka albuminowa, 20×26,4 / 28,2×36,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Kraków. Kościół Bożego Ciała”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

883. Kraków, kościół Karmelitów pw. Nawiedzenia NMP, kaplica Matki Boskiej Piaskowej (wg akwareli M. Cerchy). Fot. nieznaną, XIX-XX w. (nie później niż 1879?)

IHSUJ P 014670; d. nr inw. GA: 5008 (?)

Odbitka albuminowa, 8,9×8,4 / 24,6×34,6

Verso tektury: adnotacja ołówkiem [przepisana z rewersu odbitki]: „fot. Dar M. Cerchy”.

Dar Maksymiliana Cerchy dla GA (w GA nie później niż od 1879?)

884. Kraków, kościół Karmelitów pw. Nawiedzenia NMP, kaplica Matki Boskiej Piaskowej, ornamenty z prospektu organowego. Fot. T. Jabłoński, 1898 (?)

IHSUJ P 014675; d. nr inw. GHS: 2918

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,1×23 / 26,4×32,9

Recto odbitki: sucha pieczęć „T. JABŁOŃSKI / KRAKÓW.”. Recto kartonu: sucha pieczęć „T. JABŁOŃSKI / KRAKÓW.”; adnotacja atramentem: „Skrzydła przy organach w Kaplicy / M. Boskiej na Piasku / [dopisek ołówkiem: „O.O. Karmelici”]”; adnotacja ołówkiem: „Dar Prof. Sokołowskiego”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Skrzydła złożone, zdobiące organy obydwóch chórów Kaplicy / Cudownej Matki Boskiej na Piasku przy Kościele / O.O. Karmelitów w Krakowie. / (Rzeźba z [przekreślone „końca XVII w.”, dopisek ołówkiem: „r. 1768”] wykonana z drzewa w przezierki (à jour))”. Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898) Fotografia zapewne wykonana podczas renowacji kaplicy w 1898 r. ([Tomkowicz] 1899, s. 93).

885. Kraków, kościół Karmelitów pw. Nawiedzenia NMP, tabliczka wotywna. Fot. I. Krieger, 1898-1899

IHSUJ P 014676; d. nr inw. GHS: 2953

Odbitka albuminowa, 9,7×13,4 / 11×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER”, „W KRAKOWIE”; adnotacja ołówkiem: „O.O. Karmelitów”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L.I. / Vervielfältigung vorbehalten. / Naśladowanie zastrzega się.”; pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Gładys Stanisław wóit nowey wsi / Błażey Szczepanik wóit na ten / czas będący. / Jan Baran pod [nieczytelne] 22 Julji / 1780 R. / Szerokość 21 cm. / Wysokość 15 cm.”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1898-1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3643/K

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXXIII, il. 17.

Na tabliczkę jako pierwszy zwrócił uwagę Julian Pagaczewski, którego badania zaprezentował Marian Sokołowski na posiedzeniu KHS AU 25 VI 1898 (ANPP, PAU W 1-24, s. 48; „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXIX, CXXI-CXXII).

886. Kraków, kościół Klarysek pw. św. Andrzeja, widok od pn. Fot. I. Krieger, 1875 (?)

IHSUJ P 014698

Odbitka albuminowa, 19,5×23,5 / 24,6×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1803/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1902, szp. 2, il. 1.

Na fotografii stan kościoła sprzed renowacji w 1879 r. (Łuszczkiewicz 1902, szp. 8). Na murze widoczny jest plakat objazdowego teatru Melliniego, który w Krakowie występował w 1875 r. („Czas” 1875, nr 118, 27 v, s. 3; nr 128, 9 vi, s. 2). Zob. Komorowski, Kęder 2005, poz. 274, s. 372–373.

przedstawiony na posiedzeniu KHS AU 18 I 1900 (ANPP, PAU w I-24, s. 99; por. „SKHS”, 7, 1902, z. I-2, szp. LXXII-LXXVI).

888. Kraków, kościół Klarysek pw. św. Andrzeja, ikona Matki Boskiej Hagiosoritissy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 014744; d. nr inw. GHS: 5986

Odbitka albuminowa, 17,8×23,5 / 27,8×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Mozaiki – Kos. Św. Andrzeja”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „Z”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Datowanie: zob. nr kat. 887.

887. Kraków, kościół Klarysek pw. św. Andrzeja, ikona Matki Boskiej Hagiosoritissy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 014743; d. nr inw. GHS: 5986

Odbitka albuminowa, 19,5×24,9 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „kość św. Andrzeja”, „Mozajka [!] Madonna”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-8424/K

Publ. (?): „SKHS”, 7, 1902, z. I-2, tabl. II.

Fotografia wykonana została zapewne w związku z badaniami Juliana Pagaczewskiego nad tym „nieznany a niezwykle interesującym” dziełem, któremu poświęcił referat,

889. Kraków, klasztor Klarysek, figura św. Sebastiana. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 014752; d. nr inw. GHS: 5947

Odbitka albuminowa, 14,8×26,8 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: [ręką F. Kopery] „Akademie der Wissenschaften Krakau / Kunsthistorische Kommission / Bitte uns Clichée so bald wie möglich machen zu wollen / FKopera”, „S. Sebastjan [!] Klasztor s. Andrzeja Kra[ków]”, „Koś. s. Andrzeja”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXIII-LXXIV, il. 23.
Fotografia wykonana została zapewne w związku z badaniami Juliana Pagaczewskiego, który przedstawił referat na temat rzeźby na posiedzeniu KHS AU 18 I 1900 (ANPP, PAU W 1-24, s. 99-100).

890. Kraków, klasztor Klarysek, figurki jasełkowe trzech króli. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902 (ok. 1900?)

IHSUJ P 014762

Odbitka albuminowa, 20,2×25,2 / 27,9×38

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-8419/K

Publ.: Pagaczewski 1902, s. 106, il. 9.

Na posiedzeniu KHS AU 22 II 1900 Julian Pagaczewski przedstawił referat na temat figurek jasełkowych z klasztoru Klarysek, ilustrując go licznymi fotografiami (ANPP, W 1-24, s. 105-106; „SKHS”, 4, 1903, z. 3, szp. CXII). Nie wiadomo, czy były to te same zdjęcia, które opublikował „Rocznik Krakowski” (Pagaczewski 1902), a które powstały na koszt TMHIZK (ANK, 29/562/104, s. 17).

891. Kraków, klasztor Misjonarzy, Marcin Kober, Portret Stefana Batorego. Fot. I. Krieger, XIX-XX w.

IHSUJ P 014829; d. nr inw. GHS: 7664

Odbitka albuminowa, 14,5×25,2 / 24,2×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Batory”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1718/K, MHK-5883/K

892. Kraków, kościół Norbertanek pw. św. Augustyna i Jana Chrzciciela, wnętrze prezbiterium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 014845; d. nr inw. GHS: 0206

Odbitka albuminowa, 20,3×25,5 / 28×34,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1674/K

Publ.: Tomkowicz 1906, s. 296, il. 202.

893. Kraków, kościół Paulinów pw. św. Michała Archanioła i Stanisława, widok w stronę prezbiterium. Fot. S. Bizański, 1889

IHSUJ P 014912; d. nr inw. GHS: 3514

Odbitka albuminowa, 13×17,8 / 15,9×20,6

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Skafka”, „Kraków – Skafka”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)

Na fotografii stan wnętrza po renowacji, przeprowadzonej w 1889 r. (Kalendarz 1890, s. 137-138). Inny egzemplarz

w MHK (nr inw. MHK-FSIO92/IX), sygnowany suchą pieczęcią Bizańskiego i z nadrukiem: „WNĘTRZE KOŚCIOŁA OO. PAULINÓW W KRAKOWIE NA SKAŁCE / PO ODNOWIENIU W ROKU 1889. / (WIDOK OD DRZWI).”.

894. Kraków, kościół Reformatów pw. św. Kazimierza, obraz Św. Kazimierz (fragment). Fot. I. Krieger, nie później niż 1907

IHSUJ P 015015; d. nr inw. GHS: 6742

Odbitka albuminowa, 16,6×22,4 / 27,9×35,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków Kościół oo. Reformatów Głowa Św. Kazimierza z obrazu ołtarzowego”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „G”.

Dar KHS AU dla GHS (1912)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1999/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1912, z. 3-4, szp. CCCXVII-CCCXVIII, il. 24. Fotografia powstała na zamówienie Marcelego Nałęczza Dobrowolskiego, który przedstawił ją na posiedzeniu KHS AU 21 III 1907 (ANPP, PAU W 1-24, s. 197; „SKHS”, 8, 1912, z. 3-4, szp. CCCXIX, przyp. 2).

895. Kraków, kościół Reformatów pw. św. Kazimierza, statuette Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Fot. I. Krieger, 1898-1899

IHSUJ P 015017; d. nr inw. GHS: 2952

Odbitka albuminowa, 16,4×26,5 / 27,8×35

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Posążek M. Boskiej z kości słoniowej / w kościele oo. Reformatów / w / Krakowie. / (Wysokość 22 cm.)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1898-1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7615/K

Referat Juliana Pagaczewskiego, poświęcony odkrytemu przez niego posążkowi, był prezentowany na posiedzeniu KHS AU 25 VI 1898 (ANPP, PAU W 1-24, s. 48; „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXIX).

Odbitka z tego samego negatywu:

896.

IHSUJ P 015020

Odbitka albuminowa, 17,7×25,7 / 27,4×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso tektury naklejonej na karton: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Madonna z kości słoniowej. / W. XIV, Kościół Reformatów / w Krakowie / Własność J. Pagaczewskiego / L. inw. 27”.

897. Kraków, kościół Reformatów pw. św. Kazimierza, statuette Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Fot. I. Krieger, 1898-1899

IHSUJ P 015018; d. nr inw. GHS: 2952

Odbitka albuminowa, 18,3×26,3 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „z Koś. oo Reformatów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wysokość = 22 cm. B. słabe ślady polichromii”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1898-1899)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7614/K

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXI.

Datowanie: zob. nr kat. 895.

Odbitka z tego samego negatywu:

898.

IHSUJ P 015019

Odbitka albuminowa, 18,8×26,1

899. Kraków, kościół Szarytek pw. Najświętszego Serca Jezusa, widok od pn. wsch. Fot. W. Rzewuski, 1872

IHSUJ P 015027; d. nr inw. GHS: 6990

Odbitka albuminowa, 9,9×14 / 21,9×24,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury Walery Rzewuski. / Kościół Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego à Paulo w Krakowie. / projektował i wykonał F. Pokutyński.”; sucha pieczęć „ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / WALEREGO RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Jedna z kilku fotografii kościoła, wykonanych przez Rzewuskiego krótko po ukończeniu budowy (Mossakowska 1981, s. 187–188).

à Paulo w Krakowie. / projektował i wykonał F. Pokutyński.”.

Recto kartonu: sucha pieczęć „ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / WALEREGO RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 899.

901. Kraków, kościół Wizytek pw. św. Franciszka Salezego, fasada. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 015040; d. nr inw. GHS: 1407

Odbitka albuminowa, 19×25,5 / 27,4×35

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „19. Kościół pp. Wizytek.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1799/K

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. CXXXV, il. 42.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków 1878*, poz. 19.

900. Kraków, kościół Szarytek pw. Najświętszego Serca Jezusa, wnętrze. Fot. W. Rzewuski, 1872

IHSUJ P 015028; d. nr inw. GHS: 6990

Odbitka albuminowa, 13×9,1 / 25×32,9

Reprodukcja wykonana przez W. Rzewuskiego z fotografii własnego autorstwa. Recto odbitki: druk: [zreprodukowany z oryginału] „Fotografował z natury Walery Rzewuski. / Kościół Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego

902. Kraków, kościół Wizytek pw. św. Franciszka Salezego, ołtarz główny. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 015042; d. nr inw. GHS: 1408

Odbitka albuminowa, 19,1×25,9 / 28×36,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „141. Wielki Ołtarz w kościele pp. Wizytek.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wielki ołtarz

w Kościele / P.P. Wizytek.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2212/K

903. Kraków, klasztor Wizytek, projekt ołtarza głównego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 015041; d. nr inw. GHS: 1409
Odbitka albuminowa, 20,5×26 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Ołtarz w Kościele P.P. Wizytek. / (Podług projektu Grabiańskiego).”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. CXL1, il. 48.

Fotografia powstała zapewne w związku z badaniami Zygmunta Krasuckiego, którego referat prezentowany był na posiedzeniu KHS AU 17 V 1894 (ANPP, PAU W 1-23, s. 71-72; „SKHS”, 5, 1896, s. CXXXVIII-CXL).

904. Kraków, klasztor Wizytek, projekt świecznika ołtarzowego. Fot. J. Sebald, 1893-1894

IHSUJ P 015045; d. nr inw. GHS: 1412
Odbitka albuminowa, 12,6×24,4 / 21,4×36,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Projekt lichtarza do Kościoła / P.P. Wizytek.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD

ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od J. Sebalda dla GHS (1894)
Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. CXXXIX, il. 47.

Sebald kupił zakład Rzewuskiego w 1893 r. (Mossakowska 1981, s. 126, przyp. 26), odbitka mogła więc powstać z wcześniejszego negatywu autorstwa Rzewuskiego, jednak bardziej prawdopodobne, że zdjęcie wykonał Sebald w związku z badaniami Zygmunta Krasuckiego (zob. nr kat. 903).

905. Kraków, wieża ratuszowa, widok od pd. wsch. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 015080; d. nr inw. GHS: 7712
Odbitka albuminowa, 20,3×25,6 / 23,7×29,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „25. Wieża Ratuszowa.”. Verso tektury: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1814/K

Publ.: Muczkowski 1906, s. 1, il. 1.

Fotografia zapewne jest tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 25. W 1879 r. zburzony został widoczny na fotografii dom Komisji – odwach (Banach 1998, poz. 94, s. 179; por. ibidem, poz. 92, s. 177).

906. Kraków, wieża ratuszowa, portal wejściowy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 015084; d. nr inw. GHS: 6993

Odbitka albuminowa, 18,5×24,7 / 27,7×36,2
 Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Ratusz. / Odrzwia z xv w.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7793/K
 Publ.: Rostafiński (red.) 189I, s. 196, il. 50.
 Fotografia zapewne tożsama z wymienioną w *Spisie widoków* 1878, poz. 96. Zob. Banach 1998, poz. 208, s. 335.

907. Kraków, wieża ratuszowa, portal wejściowy.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1878

IHSUJ P 015085; d. nr inw. GHS: 6993

Odbitka albuminowa, 18,7×24,3 / 27,6×36,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „96. Odrzwia w Wieży Ratuszowej, zabytek z w. XIV [poprawione atramentem na „xv”].”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2019/K

Publ.: Rostafiński (red.) 189I, s. 196, il. 50.

Datowanie: zob. nr kat. 906.

908. Kraków, Sukiennice, Tomasz Pryliński, projekt elewacji wsch. Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1874

IHSUJ P 015107; d. nry inw. GA: 12043, MUSIA: 244

Odbitka albuminowa, 12,2×26,6 / 21,6×36,8

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja atramentem [wymazana]. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Jedna z czterech fotografii, ukazujących projekty elewacji Sukiennic autorstwa Tomasza Prylińskiego z 1874 r. (cała seria zachowana w MHK, nr inw. MHK-FS236/IX – MHK-FS239/IX). Fotografie innych projektów Sukiennic wykonał zaangażowany w sprawę przebudowy Walery Rzewuski (Mossakowska 1981, s. 187), ale brak jednoznacznych przesłanek do przypisania mu także zdjęć projektów Prylińskiego. Adnotacja zapewne zawierała dedykację Prylińskiego (dla J. Łepkowskiego?), por. fotografie w MHK, nr inw. MHK-FS18101/IX, MHK-FS18102/IX.

909. Kraków, Sukiennice, Tomasz Pryliński, projekt elewacji zach. Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1874

IHSUJ P 015108; d. nry inw. GA: 12043, MUSIA: 244

Odbitka albuminowa, 12,1×26,6 / 21,6×36,6

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja atramentem [wymazana]. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Datowanie: zob. nr kat. 908.

910. Kraków, Sukiennice, widok od pn. wsch.
Fot. W. Maliszewski, 1857–1866

IHSUJ P 015109

Odbitka albuminowa, 5,8×8,6 / 24,7×34,3

Inny egzemplarz tej fotografii sygnowany suchą pieczęcią Maliszewskiego znajduje się w prywatnej kolekcji (Bogdziewicz 2018, s. 247). Takie samo ujęcie stanowi część fotomontażu „Kalendarz na rok 1867” z zakładu Maliszewskiego (BJ, sygn. 1F 10976; zob. „Czas” 1867, nr 8, 10 I, s. 3), nie mogło więc powstać później niż pod koniec 1866 r. Na fotografii widoczna jest latarnia zamontowana w 1857 oraz kramy bogate przed zawaleniem się w 1867 r. (Banach 1998, poz. 221, s. 350; por. ibidem, poz. 217–219, s. 345–347).

912. Kraków, Sukiennice, widok od pn. zach.
Fot. A. Szubert, 1879

IHSUJ P 015111; d. nr inw. GA: 12043, MUSIA: 244

Odbitka albuminowa, 13,2×21,7 / 23,6×32,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował A. Szubert w Krakowie.”, „Wszelkie naśladowanie wzbronione.”, „SUKIENNICE W KRAKOWIE.”; pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia należy do liczącej co najmniej trzy ujęcia serii autorstwa Szuberta (odbitki w FL, sygn. FL.2181.15, 16, 17), ukazującej elewacje Sukiennic po niemal ukończonej przebudowie. Na drzewach widoczne są liście, co wskazuje, że zdjęcie powstało późnym latem 1879 r. (por. Dobosz 2001, s. 10–11, 15, il. 5–7). Drzeworyt wg jednego ze zdjęć z serii opublikowała „Biesiada Literacka” 1880, 12 III, s. 168. Por. Banach 1998, poz. 269, s. 415.

911. Kraków, Sukiennice, widok od pn. wsch.
Fot. I. Krieger, 1875

IHSUJ P 015110

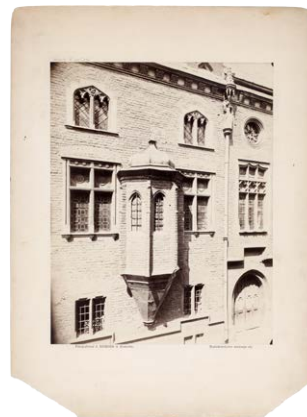
Odbitka albuminowa, 19,6×24 / 22,1×30

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „28a. Sukiennice (strona wschodnia)”. Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. I.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1830/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1899, tabl. między s. 22 i 23.

Na fotografii Sukiennice po zawaleniu się kramów bogatych, z dostawionym „na próbę” rodzajem portyku oraz w trakcie prac ziemnych (Banach 1998, poz. 238, s. 370).

913. Kraków, Collegium Maius, fragment elewacji od ul. Jagiellońskiej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 015146; d. nr inw. GHS: 1439

Odbitka albuminowa, 20,3×25,8 / 28×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2038/K

Publ.: „Biesiada Literacka” 1900, nr 23, 8 VI, s. 444.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
Zob. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 125, s. 187
(gdzie datowanie na 1900 r.).

914. Kraków, Collegium Maius, dziedziniec, skrzydło pn. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1872

IHSUJ P 015149; d. nr inw. GHS: 1436
Odbitka albuminowa, 19,9×25,7 / 28×38
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2047/K
Na fotografii pod okapem dachu widoczny jest fryz ze sgraffitowymi portretami, wykonywany od 1870 r., a schody w narożniku mają już balustradę, założoną między 1872 a 1875 r. (Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 194, s. 284; por. poz. 195, s. 285, gdzie datowanie na lata 1885–1900).

915. Kraków, Collegium Maius, dziedziniec, skrzydło wsch. Fot. I. Krieger, 1871–1876

IHSUJ P 015150; d. nr inw. GHS: 5846
Odbitka albuminowa, 19,4×25,2 / 24,2×31,4
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2049/K
Na fotografii widoczny jest fryz ze sgraffitowymi portretami (zob. nr kat. 914) oraz fragment pompy, która w takim kształcie istniała w latach 1871–1876 (Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 149, s. 222–223).

916. Kraków, Collegium Maius, dziedziniec, skrzydło wsch., wykusz. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1870

IHSUJ P 015152; d. nr inw. GHS: 1437
Odbitka albuminowa, 20,3×26 / 28×37,9
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2046/K
Na fotografii widoczny jest fragment fryzu z portretami (zob. nr kat. 914; por. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 153, s. 227, gdzie datowanie na ok. 1875).

917. Kraków, Collegium Maius, okno i tablica erekcyjna bursy Jerozolimskiej. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1870

IHSUJ P 015159; d. nr inw. GHS: 1438
Odbitka albuminowa, 15,3×26,2 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J [!] KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tablica erekcyjna Bursy Jerozolim[skiej] / (Bibl. Jag.).”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Partie de la cour [?] de la bibliothèque Jagiell.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5471/K

Publ.: Czermak 1900, s. 433.

Datowanie: zob. nr kat. 916; por. Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 203, s. 293 (tu datowanie na lata 1895–1900).

918. Kraków, Collegium Nowodworskiego, dziedziniec. Fot. I. Krieger, 1891–1892

IHSUJ P 015280; d. nr inw. GHS: 0340, 0987

Odbitka albuminowa, 19,4×25,6 / 28×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1891–1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2042/K

Na fotografii stan po remoncie w 1891 r. (Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016, poz. 345, s. 488).

919. Kraków, Akademia Sztuk Pięknych. Fot. S. Bizański (J.B. Głogowski), 1889–1898

IHSUJ P 015286; d. nr inw. GHS: 2933

Odbitka albuminowa, 20×25,5 / 27,7×37

Recto kartonu: pieczęć „ST. BIZAŃSKI FOTOGRAF W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Fotografował z natury Głogowski JB. / Szkoła Sztuk pięknych w Krakowie”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898)

Widoczny w głębi gmach dyrekcji kolei został wzniesiony w latach 1888–1889 („Czas” 1889, nr 161, 17 VII, s. 2). Autor i ofiarodawca fotografii jest niewątpliwie tożsamy z Józefem Głogowskim, pracownikiem w zakładzie Bizańskiego (Siarzewski 2011, s. 36–53 i s. 62, przyp. 58) oraz pomocnikiem (?) w firmie J. Miena i J. Sebalda, sygnującym swe zdjęcia jako „J. Głogowski” (zob. BJ, sygn. 1F 7793–7802). Jako Józef Bolesław Głogowski fotograf występuje w aktach metrykalnych i spisach ludności Krakowa, zob. Walanus 2019, przyp. 48.

920. Kraków, Szkoła Kadetów (d. pałac w Łobzowie). Fot. S. Bizański (J.B. Głogowski), 1880–1898

IHSUJ P 015288; d. nr inw. GHS: 2933

Odbitka albuminowa, 20,4×25,6 / 27,7×37,1

Recto kartonu: druk: „KRAKÓW.”; „Naśladownictwo zastrzeżone.”; „Fotogr. Stanisław Bizański w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Pałac w Łobzowie / C.K. Szkoła Kadecka obecnie”, „fotografował / B. [lub „JB.”?] Głogowski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898)

O Głogowskim zob. nr kat. 919.

921. Kraków, Muzeum Archeologiczne, tzw. Światowid ze Zbrucza i tzw. kamienie mikorzyńskie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

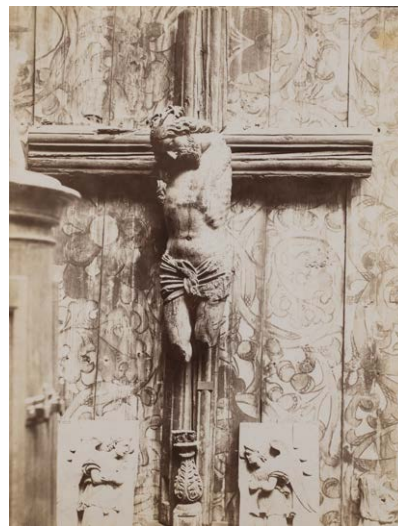
IHSUJ P 015957; d. nr inw. GHS: 3546

Odbitka albuminowa, 19,2×29,6 / 27,9×37,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

W MNK zachowany negatyw z zakładu Kriegera (nr inw. MNK-1321/K) z identycznym kadrem, ale z tylko częściowo wyretuszowanym tłem.

923. Kraków, MNK, fragment ekspozycji w Sukiennicach (krucyfiks ze Starego Wiśnicza, deski stropowe z kościoła w Kozach i reliefy z aniołami G.M. Moski zw. Padovano). Fot. I. Krieger, ok. 1903

IHSUJ P 015721

Odbitka albuminowa, 21,3×27,8 / 24,5×32,3

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-1448/K

Fotografia przedstawia fragment wystawy sztuki w Sukiennicach – salę zabytków z XVI w. (por. *Sprawozdanie* 1903, s. 9, il. 3).

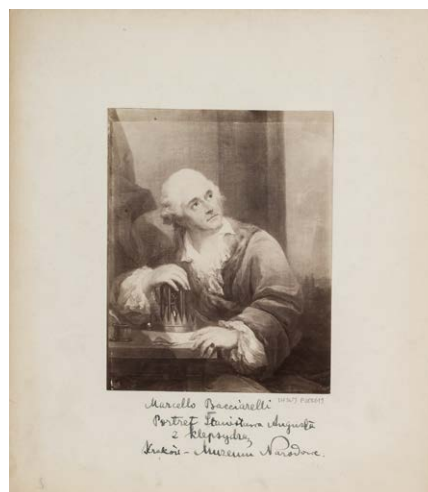
922. Kraków, MNK, fragment ekspozycji w Sukiennicach (m.in. Św. Stanisław z retabulum ołtarza głównego katedry krakowskiej i Rodzina Marii z Ołpin). Fot. I. Krieger, 1904–1907

IHSUJ P 015305

Odbitka albuminowa, 24,6×29,5 / 24,6×34,2

Negatywy: MNK, nry inw. MNK-1359/K, MNK-1360/K

Fotografia przedstawia fragment stałej ekspozycji w Sukiennicach (por. Dobrowolski 1951, s. 20, il. 4). Obraz Św. Stanisława trafił w 1904 r. jako depozyt do MNK, gdzie pozostał co najmniej do 1907 r. (Gadomski 2001, s. 68).

924. Kraków, MNK, Marcello Bacciarelli, *Portret Stanisława Augusta Poniatowskiego*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 018619

Odbitka albuminowa, 11,7×14,7 / 22,6×25,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Marcello Bacciarelli / Portret Stanisława Augusta / z klepsydrą / Kraków – Muzeum Narodowe.”. Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. I.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „s”; adnotacja ołówkiem: „M. Bacciarelli: Portret króla Stanisł. Augusta z klepsydrą / Muzeum Narodowe”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-1012/K

925. Kraków, MNK, Hans Dürer, Św. Hieronim. Fot. I. Krieger, 1896

IHSUJ P 018730; d. nry inw. GA: 12459, MUSIA: 355
 Odbitka albuminowa, 17,5×22,4 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje ołówkiem: „Hans Dürer: Św. Hieronim. Muzeum Narodowe w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono dla GA (1896)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2338/K
 W 1896 r. Krieger ofiarował MNK fotografię tego obrazu (zapewne jako egz. „obowiązkowy”), powstała ona zatem zapewne w tym roku lub niewiele wcześniej (*Inwentarz zbiorów*, s. 235, poz. 1600).

926. Kraków, MNK, Jan Greim, Iwan Groźny po zamordowaniu swojego błazna. Fot. M. Greim (?), 1880–1906 (?)

IHSUJ P 018800; d. nry inw. GA: 13942 (?), MUSIA: 361
 Odbitka albuminowa, 10,2×14,9 / 24,1×31,9
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Greim”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Iwan Groźny morderca swego trefnisa / a następnie: przywołanego lekarza. / (komp. form. arkuszowy ołówkiem)”.
 Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906) (?)
 Datowanie wg czasu powstania rysunku – 1880 r. (Підгурний, Урсу 2012, s. 60).

927. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Hold Trzech Króli*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015381; d. nr inw. GHS: 7605
 Odbitka albuminowa, 17,9×20,9 / 28,2×35,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – kościół ś. Katarzyny”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7647/K
 Fotografie nry kat. 927–936 ukazują kwatery retabulum po restauracji przeprowadzonej w latach 1884–1886 przez Józefa Bogackiego (Małkiewiczówna 2002, s. 522–532).
 Odbitka z tego samego negatywu:

928.

IHSUJ P 015380
 Odbitka albuminowa, 19,6×24,2 / 24,6×34,7
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „117. a. Pokłon Trzech Królów, obraz szkoły cechowej krak. / z xv wieku w kośc. Św. Katarzyny.”, „J. Krieger w Krakowie”.

929. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Wjazd do Jerozolimy*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015382; d. nr inw. GHS: 7607

Odbitka albuminowa, 18,5×21,1 / 28,2×35,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kościół ś. Katarzyny – Kraków”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2782/K, MHK-7648/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 927.

Odbitka z tego samego negatywu:

930.

IHSUJ P 015383

Odbitka albuminowa, 18,2×21,3 / 28,2×35,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

931. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Wypędzenie przekupniów ze świątyni*.

Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015385; d. nr inw. GHS: 7606

Odbitka albuminowa, 17,1×20,2 / 28,3×35

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków, kościół ś. Katarzyny”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja atramentem: „Kraków”; adnotacja ołówkiem: „Cechowe malarstwo u św. Katarzyny / z połowy XV wieku – Cykl passyjne [!] al tempere”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2781/K

Publ. (?): Łuszczkiewicz 1898c, s. 54.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 927.

932. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Modlitwa w Ogrojcu*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015397; d. nr inw. GHS: 7608

Odbitka albuminowa, 16,6×19,6 / 28,2×35,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „K. Ś. Katarzyny Kraków”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć „w”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2783/K, MHK-7649/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 927.

Odbitka z tego samego negatywu:

933.

IHSUJ P 015395

Odbitka albuminowa, 20×24 / 24,4×33,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 1064. Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „117. d Chrystus w Ogrojcu, obraz szkoły cechowej krak. / z XV wieku w kość. Św. Katarzyny”, „J. Krieger w Krakowie”.

934. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Chrystus przed Kajfaszem*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015403; d. nr inw. GHS: 7609

Odbitka albuminowa, 16,4×19,9 / 28,3×35,7
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kościół ś. Katarzyny Kraków”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2785/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 927.

Odbitka z tego samego negatywu:

935.

IHSUJ P 015402

Odbitka albuminowa, 17,3×21,1 / 28,1×35,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „117e. Chrystus u Kajfasza, obraz szkoły cechowej krak. z xv wieku w kość. Św. Katarzyny”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

936. Kraków, MNK, Mikołaj Haberschrack, retabulum augustiańskie, *Chrystus przed Piłatem*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1886

IHSUJ P 015411; d. nr inw. GHS: 6967

Odbitka albuminowa, 18×21,8 / 28,3×34,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2784/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 927.

Odbitka z tego samego negatywu:

937.

IHSUJ P 015410

Odbitka albuminowa, 19,9×23,4 / 28×35,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „117.f. Chrystus u Piłata, obraz szkoły cechowej krak. z xv wieku w kość. Św. Katarzyny”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ.

938. Kraków, MNK, Jan Wielki, *Zwiastowanie z kaplicy Kuśnierzy w kościele Mariackim*. Fot. W. Demetrykiewicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 015445

Odbitka albuminowa, 11,1×15,2 / 16,6×21,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020084

939. Kraków, MNK, Jan Wielki, *Koronacja Matki Boskiej z kaplicy Kuśnierzy w kościele Mariackim*. Fot. W. Demetrykiewicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 015449

Odbitka albuminowa, 10,7×14,7 / 16,7×21,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020085

940. Kraków, MNK, Mistrz Jerzy, Św. Anna Samotrzcę.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 015588; d. nr inw. GHS: 1413

Odbitka albuminowa, 19,7×24,7 / 23,4×34,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[...] Jezus i S. Anna – herb Odrowążów r. 1514”.

Zakupiono dla GHS (1894)

Odbitka z tego samego negatywu:

941.

IHSUJ P 015587; d. nr inw. GHS: 1413

Odbitka albuminowa, 19,3×23,2 / 27,9×37,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

942. Kraków, MNK, Wincenty Lesseur, Portret pani Wyzewskiej. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 001444

Odbitka albuminowa, 16,3×22,1 / 27,5×36,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Dzików”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-5858/K

Odbitka z tego samego negatywu:

943.

IHSUJ P 001445

Odbitka albuminowa, 16,9×21,9 / 27,6×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Dzików”.

944. Kraków, MNK, Wincenty Lesseur, Portret Karoliny (?) Sulistrowskiej. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 001446

Odbitka albuminowa, 16,3×21,9 / 27,4×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dzików?”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-5857/K

Odbitka z tego samego negatywu:

945.

IHSUJ P 001447

Odbitka albuminowa, 16,5×22,2 / 27,6×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dzików”.

946. Kraków, MNK, Jan Matejko, *Dwaj muzykujący aniołowie*. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1890

IHSUJ P 019171

Odbitka albuminowa, 14,6×25,3 / 27,6×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Dom Matejki Kraków”, „Jan Matejko / (1838–1893) / Anioły z kościoła Maryackiego (karton) / (1890)”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatywy: MHK, nr inw. MHK-1080/K, MHK-7473/K

Datowanie wg daty na akwareli.

948. Kraków, MNK, Piotr Michałowski, *Żydzi*.

Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019184; d. nr inw. GHS: 3781

Odbitka albuminowa, 11,2×18 / 22×26,3

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacja ołówkiem: „Michałowski”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Michałowski”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

947. Kraków, MNK, Piotr Michałowski, *Łeb siwego konia, Stajenny z koniem*. Fot. J. Sebald, 1893–1894

IHSUJ P 019186

Odbitka albuminowa, 11,8×18,8 / 20,3×26,3

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacje atramentem: „Kraków Muzeum Narodowe.”, „Piotr Michałowski (1800–1855) / Studja koni”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „M. N. Krak. / P. Michałow”.

Publ.: Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

950. Kraków, MNK, Jan Piotr Norblin, *Targ w Pradze pod Warszawą*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019224; d. nr inw. GHS: 3784

Odbitka albuminowa, 11,3×18,9 / 19,1×26

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ.
Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Norblin. Targ na Pradze pod Warszawą”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

951. Kraków, MNK, Jan Piotr Norblin, Uciezka do Egiptu. Fot. I. Krieger, 1897 (?)

IHSUJ P 019211

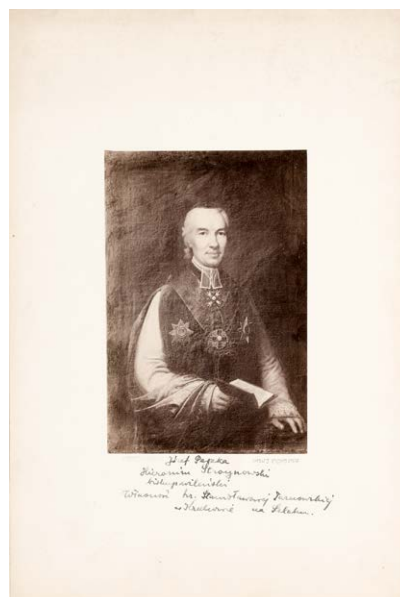
Odbitka albuminowa, 16,4×21,9 / 27,8×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Dzików – Galerya Tarnowskich”, „Jan Piotr Norblin de la Gourdain / 1745–1830 / Uciezka do Egiptu”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: [ręką J. Mycielskiego] „Wys. 26 c. / Szer. 20 c.”, „J.P. Norblin: Uciezka do Egiptu / Dzików”, [ręką J. Mycielskiego] „Tło niewidoczne, idą po ziemi, pies biały. Św. Józef opona [?] / cała żółtawa, czarny kapelusz, siwa broda; dziecko brunatna / suknia, czapka z futrem, dno czerwone. Madonna: spódnica / czerwona, stanik żółty, worek żółtawy, czepiec z woalką białe.”

Pożyczono od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5793/K

W 1897 r. obraz Norblina i trzy inne dzieła ze zbiorów Tarnowskich w Dzikowie zostały z inicjatywy Jerzego Mycielskiego poddane konserwacji w Berlinie, skąd przed 24 XII 1897 odesłano je do jego mieszkania w Krakowie (zob. listy Mycielskiego do Z. Tarnowskiego z 9 IX i 24 XII 1897; ANK, 29/639/1130, s. 415–420, 431–440). Najprawdopodobniej przy tej okazji wykonano ich fotografie. Zarówno obraz Norblina, jak i dwa inne (portret Anny Boleyn i portret kobiety Jacoba Cuypa) były w każdym razie fotografowane w pracowni Kriegera, której wyposażenie widoczne jest na negatywach (MHK, nry inw. MHK-1542/K, MHK-5800/K).

952. Kraków, MNK, Józef Peszka, Portret biskupa wileńskiego Hieronima Strojnowskiego. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019297

Odbitka albuminowa, 11,2×16,9 / 22,6×33,6

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Józef Peszka / Hieronim Strojnowski / biskup wileński / Własność hr. Stanisławowej Tarnowskiej / w Krakowie na Szlaku.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Józef Peszka: Hieronim Strojnowski bisk. Wileń. / Właśc. Stan. hr. Tarnowski Szlak”. Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3184/K

953. Kraków, MNK, Hans Schwarz (?), medal portretowy Zygmunta I Starego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015790; d. nr inw. GHS: 2910

Odbitka albuminowa, 8,5×9,2 / 24,2×32,1

Na jednym kartonie z nrami kat. 1072–1074. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: „2910 / Muz. Czapskich”, „2897 / Muz. Czapskich”, „2897 / Czapskich”, „Muz. Czartoryskich”.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-398/K

Publ.: Kopera 1898a, s. 120, il. 3.

954. Kraków, MNK, Jakub Sokołowski, *Pocztylion*.

Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019268; d. nr inw. GHS: 7952

Odbitka albuminowa, 13×18,1 / 23,5×28,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Orłowski [!]”.

Zakupiono dla ZHS UJ (1925)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-7582/K

Publ.: Sokołowski 1902, il. 29.

Fotografie nry kat. 955–958 wykonano na zlecenie GKZ w maju 1895 r., kiedy rzeźba była wyjęta ze ściany przebudowywanego wówczas domu przy pl. Mariackim 8 (ANK, 29/560/9, s. 228–229).

956. Kraków, MNK, Wit Stwosz, *Modlitwa w Ogrojcu*.

Fot. I. Krieger, 1895

IHSUJ P 019736; d. nr inw. GHS: 5928

Odbitka albuminowa, 19×21,9 / 28,1×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Chrystus Pan w Ogrojcu, rzeźba Wita Stwosza, na dawniejszym cmentarzu, / przy kościele N. P. Maryi.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-1664/K (?)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 29.

Datowanie: zob. nr kat. 955.

Odbitka z tego samego negatywu (?):

955. Kraków, MNK, Wit Stwosz, *Modlitwa w Ogrojcu*.

Fot. I. Krieger, 1895

IHSUJ P 019735; d. nr inw. GHS: 5928

Odbitka albuminowa, 18,1×20,8 / 28×37,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką: „Muzeum Narodowe”; adnotacja ołówkiem: „W Stwosz w Ogrojcu przy koś S. / B[...]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

957.

IHSUJ P 019737

Odbitka albuminowa, 18,2×21,3 / 24×32,2

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „200. Chrystus Pan w Ogrojcu, rzeźba Wita Stwosza, na dawniejszym cmentarzu, / przy kościele N. P. Maryi.”, „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

958. Kraków, MNK, Wit Stwosza, *Modlitwa w Ogroju*.

Fot. I. Krieger, 1895

IHSUJ PD 000105

Odbitka albuminowa, 27,7×37,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „200. Chrystus Pan w Ogroju, rzeźba Wita Stwosza, na dawniejszym cmentarzu, / przy kościele N. P. Maryi.” „I. KRIEGER W KRAKOWIE.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2610/K

Publ.: Sokołowski 1902, il. 29.

Datowanie: zob. nr kat. 955.

959. Kraków, MNK, Kazimierz Wojniakowski, studia rysunkowe. Fot. J. Sebald, 1893–1894

IHSUJ P 019882; d. nr inw. GHS: 3782

Odbitka albuminowa, 16,9×9,6 / 15,6×22,8

Trzy odbitki na jednym kartonie. Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebald / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wojniakowski”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ.: Bożoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitki z tych samych negatywów:

960.

IHSUJ P 019881; d. nr inw. GHS: 3782

Odbitka albuminowa, 17×9,6 / 15,6×22,9

Trzy odbitki na jednym kartonie. Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacje atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe”, [ręką J. Mycielskiego] „Kazimierz [dopisek inną ręką „1772–1812”] Wojniakowski: Rysunki piórem. / (ze zbioru p. Ludwika Michałowskiego w Krakowie).”; adnotacja ołówkiem: „Muzeum Narodowe.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebald / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

961. Kraków, MNK, epitaforium Wierzbęty z Branice.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1902 (1900?)

IHSUJ P 015317; d. nr inw. GHS: 6968

Odbitka albuminowa, 19,1×22,3 / 27,9×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Anno Dni millesimo cccc xxv”, „de Branice dapifer Cracoviensis”, „vir dominus”, „heres”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Ruszcza – kościół / Obraz z xv w.”.

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Publ.: Lepszy 1901, tabl. po s. 30 (z podaniem autorstwa T. Jabłońskiego).

Fotografię wykonano być może w trakcie „Wystawy zabytków epoki jagiellońskiej” (kw Kraków 1900, poz. 108), na której obraz był eksponowany.

962. Kraków, MNK, skrzydło tryptyku ze św. Grzegorzem z Ruszczy. Fot. I. Krieger, XIX/XX w. (1900?)

IHSUJ P 015323; d. nr inw. GHS: 7307

Odbitka albuminowa, 9,3×25,8 / 27,9×35,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Ruszcza ś. Grzegorz / Obecnie Muzeum Narodowe w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Obraz był eksponowany w 1900 r. na „Wystawie zabytków epoki jagiellońskiej” (kw Kraków 1900, poz. 109) i być może wtedy został sfotografowany.

964. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Ucieczka do Egiptu*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015352; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,6×25,4 / 28×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5646/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

963. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Obrzezanie Chrystusa*. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015351; d. nr inw. GHS: 2927

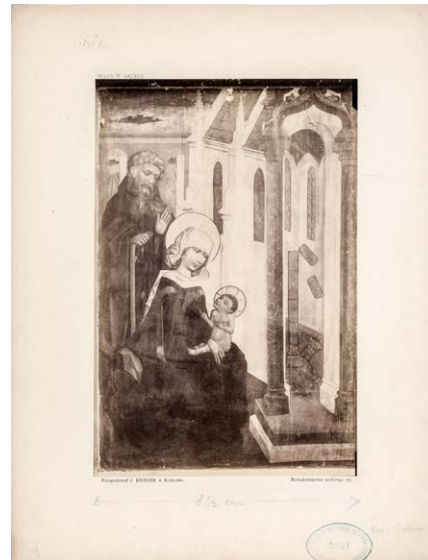
Odbitka albuminowa, 17,8×25,9 / 28×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5645/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

965. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Odpoczynek św. Rodziny w czasie ucieczki do Egiptu*.

Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015354; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 16,9×25,6 / 28,1×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5736/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

966. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie,
Zesłanie Ducha Świętego. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015357; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,9×26,4 / 28,2×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5731/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

968. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie,
Koronacja Marii. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015359; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,7×26,2 / 28,2×36,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Koronacja N. M. P. / Z rozbitego tryptyku, który był w kośc. Ś. Idziego, / a który pochodził najprawdopodobniej z kośc. / dominikanów w Krakowie. Obecnie w Muzeum / Narod. w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5726/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

967. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie,
Pogrzeb Matki Boskiej. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015358; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,2×25,1 / 27,9×36,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5644/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

969. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie,
Chrystus w Ogrojcu. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015366; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 17,7×26,2 / 28×37,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5725/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

970. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Pojmanie Chrystusa*. Fot. I. Krieger, 1896–1897
 IHSUJ P 014334; d. nr inw. GHS: 2927
 Odbitka albuminowa, 18×26,3 / 28×36,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „G”.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5723/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 83I.

972. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Naigrawanie*. Fot. I. Krieger, 1896–1897
 IHSUJ P 015371; d. nr inw. GHS: 2927
 Odbitka albuminowa, 17,9×25,6 / 28,1×36,7
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5733/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 83I.

971. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Koronowanie cierniem*. Fot. I. Krieger, 1896–1897
 IHSUJ P 015367; d. nr inw. GHS: 2927
 Odbitka albuminowa, 17,2×25,5 / 28×36,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5732/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 83I.

973. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, *Niesienie krzyża*. Fot. I. Krieger, 1896–1897
 IHSUJ P 015372; d. nr inw. GHS: 2927
 Odbitka albuminowa, 17,4×25,6 / 28,1×36,3
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.
 Dar GKGZ dla GHS (1898)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5724/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 83I.

974. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, Oplakiwanie Chrystusa. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015373; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 18,2×25,9 / 28×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Tryptyk dominikański z Kościoła ś. Idziego w Krakowie / Oplakiwanie Chrystusa Ukrzyżowanego.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5735/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

975. Kraków, MNK, retabulum dominikańskie, Złożenie Chrystusa do grobu. Fot. I. Krieger, 1896–1897

IHSUJ P 015374; d. nr inw. GHS: 2927

Odbitka albuminowa, 16,9×25,3 / 28×36,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja

ołówkiem: „Złożenie do grobu / koś. św. Idziego”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „G”.

Dar GKGZ dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5727/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 831.

976. Kraków, MNK, retabulum z Moszczenicy Niżnej, predella. Fot. I. Krieger, 1892–1896

IHSUJ P 015812

Odbitka albuminowa, 3,6×12,2 / 24,5×32,1

Na jednym kartonie z nrmi kat. 868, 1076.

Publ.: Łuszczkiewicz 1896b, szp. 91–92, il. 1.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2492/K

Retabulum trafiło do zbiorów MNK w 1892 r. (*Sprawozdanie* 1892, s. 7).

977. Kraków, MNK, obraz ŚŚ. Bonawentura, Bernard, Franciszek i Augustyn. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015440; d. nr inw. GHS: 7304

Odbitka albuminowa, 18,3×23,8 / 27,9×38,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – kościół ś. Katarzyny. / Czterej święci”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”. Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

978. Kraków, MNK, tryptyk relikwiarzowy z kaplicy Kuśnierzy w kościele Mariackim. Fot. W. Demetrykiewicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 015456

Odbitka albuminowa, 10×17 / 16,7×22,1

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020081

979. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, odsłona druga. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015457; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 14,2×25 / 27,9×36,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; szkic ołówkiem z adnotacjami: „Kupiec [nieczytelne] / przez św. Jana”, „Św. J. odpuszcza grzech / kobiecie. Wręcza jej / po śmierci pismo.”, „[nieczytelne]”, „Zador / Lanckor”, „W darze składa / [nieczytelne] pie- / niądze”, „Usynowienie [?] ubogiego / chłopca”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2796/K

Publ.: Lepszy 1904a, po s. 212, il. 238.

Jedna z dziewięciu fotografii poliptyku (nr kat. 979–1002), które powstały w kwietniu lub maju 1888 r. na zlecenie Karola Lanckorońskiego (zob. nr kat. 787).

Odbitka z tego samego negatywu:

980.

IHSUJ P 015458

Odbitka albuminowa, 14,3×24,8 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „a. 155. Tryptyk św. Jana Jałmużnika, z początku XVI. wieku, w kościele św. Katarzyny.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

981. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, obraz środkowy, Św. Jan Jałmużnik. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015460; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 15,3×23,3 / 27,9×35,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „św Jan Jałmużnik”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2804/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1898c, s. 64.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

982.

IHSUJ P 015461

Odbitka albuminowa, 13,9×22,7 / 24,7×34,4

983.

IHSUJ P 015462

Odbitka albuminowa, 14,2×24,9 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. i. Św. Jan Jałmużnik rozdający pieniądze ubogim. / Obraz środkowy tryptyku w kościele Św. Katarzyny.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

984. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, odsłona pierwsza. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015485; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 18,4×22,8 / 27,9×35,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. S. Katarzyny w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2797/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

985.

IHSUJ P 015486

Odbitka albuminowa, 17×21,6 / 24,8×34,9

986.

IHSUJ P 015487

Odbitka albuminowa, 19,2×23,1 / 24,6×34,7

987. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, Spór z Nicetą. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015492; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 19,1×24,4 / 27,9×35,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. S. Katarzyny w Krakowie”; adnotacje ołówkiem: „Patrycjusz Nicetus odbiera pieniądze Patrjarsze [!]”, „Służący niesie / «Chrystusową / aptekę»”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2802/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

988.

IHSUJ P 015493

Odbitka albuminowa, 19,4×21 / 24,5×34,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. g. Cud z kupcami Św. Jana Jałmużnika, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku xvi wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

989.

IHSUJ P 015494

Odbitka albuminowa, 19,4×20,7 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. g. Cud z kupcami Św. Jana Jałmużnika, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku xvi wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

990. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, Złożenie daniny z Afryki. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015499; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 18×22,7 / 28×35,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. S. Katarzyny w Krakowie”; adnotacja ołówkiem: „Patryarsze przysyłają w bańkach na miód, pieniądze z Afryki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2801/K
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

991.

IHSUJ P 015500

Odbitka albuminowa, 18,1×21 / 24,7×34,7

992.

IHSUJ P 015501

Odbitka albuminowa, 19,1×23,2 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „155. f. Cud z oliwą
Św. Jana Jałmużnika, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana
Jałmużnika, / w Kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”

**993. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika,
Cud św. Hilariona. Fot. I. Krieger, 1888**

IHSUJ P 015507; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 15,1×24 / 27,9×35,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. S Katarzyny w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2799/K (?)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

994.

IHSUJ P 015508

Odbitka albuminowa, 16,8×24,5 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. h. Pustelnik ze smokiem, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika /

w kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

995.

IHSUJ P 015509

Odbitka albuminowa, 15,8×24,2 / 24,5×34,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. h. Pustelnik ze smokiem, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

**996. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika,
Komunia św. Onufrego. Fot. I. Krieger, 1888**

IHSUJ P 015513; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 15×24,5 / 27,9×36

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. Ś Katarzyny w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2800/K (?)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

997.

IHSUJ P 015514

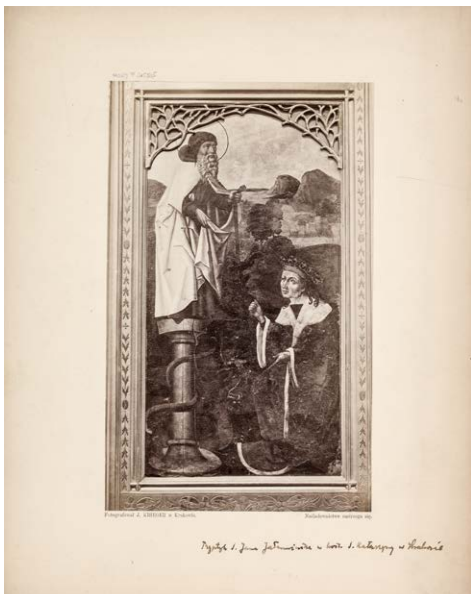
Odbitka albuminowa, 14×23,1 / 24,8×34,9

998.

IHSUJ P 015515

Odbitka albuminowa, 14,2×24,7 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. e. Św. Onufry obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

999. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, *Cud św. Symeona Stylity*. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015525; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 15,4×24,9 / 27,9×35,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Tryptyk S. Jana Jałmużnika w kość. S Katarzyny w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2803/K (?)

Publ.: Lepszy 1904a, s. 213, il. 239.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

1000.

IHSUJ P 015526

Odbitka albuminowa, 16×25 / 24,5×34,3

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. d. Szymon Stylita, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

1001.

IHSUJ P 015527

Odbitka albuminowa, 15,1×25 / 24,6×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „155. d. Szymon Stylita, obraz na skrzydle tryptyku Św. Jana Jałmużnika / w kość. Św. Katarzyny z początku XVI wieku.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

1002. Kraków, MNK, poliptyk św. Jana Jałmużnika, *zamknięty*. Fot. I. Krieger, 1888

IHSUJ P 015532; d. nr inw. GHS: 7610

Odbitka albuminowa, 14,1×22,2 / 27,9×35,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „K. S. Katarzyny / Tryptyk s. Jana Jałm.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „W”; adnotacja ołówkiem: „Narrenschiif [!] / podobne djabły / v(92) [nieczytelne] der hochfart [!] str. 249 / i v(20) von [nieczytelne] str 59”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2798/K

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 979.

Odbitki z tego samego negatywu:

1003.

IHSUJ P 015533

Odbitka albuminowa, 13,6×23,4 / 24,5×34,2

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „c. 155. Tryptyk św. Jana Jałmużnika, z początku XVI. wieku. / w kościele św. Katarzyny.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

1004.

IHSUJ P 015534

Odbitka albuminowa, 13,7×23,6 / 24,5×34,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „c. 155. Tryptyk św. Jana Jałmużnika, z początku XVI. wieku. / w kościele św. Katarzyny.”, „J. Krieger w Krakowie.”.

1005. Kraków, MNK, obraz ŚŚ. Mikołaj, Andrzej i Katarzyna z Tymowej. Fot. I. Krieger, 1886–1896
IHSUJ P 015585
Odbitka albuminowa, 10,2×11,6 / 24,7×34,7
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2491/K
Publ.: Łuszczkiewicz 1896b, szp. 99–100, il. 2.
Obraz trafił do zbiorów MNK w 1886 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 82, poz. 478).

1007. Kraków, MNK, obraz *Tron Łaski z Dębna*. Fot. W. Demetrykiewicz, 1892–1902
IHSUJ P 001202
Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×16,6 / 14,8×19,5
Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dębno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”; adnotacja ołówkiem: [ręką W. Demetrykiewicza] „Obraz na drzewie, niegdyś ołtarzowy / w Dębnie koło Wojnicza.”.
Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020005
Fotografia, wykonana podczas jednego z pobytów Włodzimierza Demetrykiewicza w Dębnie (po raz pierwszy w 1892 r.; „TGKGZ”, 1, 1900, s. 379), ukazuje obraz przed restauracją zakończoną przed 12 XII 1902 („TGKGZ”, 2, 1906, s. 404). Por. nr kat. 1008.

1006. Kraków, MNK, skrzydło tryptyku z Domaradza. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)
IHSUJ P 015586
Odbitka albuminowa, 5,3×13,5 / 22,9×33,8
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2494/K
Publ. (?): Łuszczkiewicz 1896b, szp. 103, il. 4.

1008. Kraków, MNK, obraz *Tron Łaski z Dębna*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902
IHSUJ PD 000068; d. nr inw. GHS: 7286
Odbitka albuminowa, 26,9×37,6 / 35,1×43,6
Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja ołówkiem: „z Dębna koło Wojnicza”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Obraz sw. [!] Trójcy w Muz. Nar. Kraków / pochodzi z Dębna pod Tarnowem / Rocznik krak. T. VI. str. 214–217”.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego (1923)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2634/K

Fotografia, wykonana w atelier Kriegera, ukazuje obraz przed restauracją zakończoną przed 12 XII 1902 („TGKGZ”, 2, 1906, s. 404).

Odbitka z tego samego negatywu:

1009.

IHSUJ PD 000067

Odbitka albuminowa, 27,7×37,5

Verso odbitki: adnotacje ołówkiem: „Ehmaliges [!] Altarbild in das Kirche zu Dębno vor der Restauration, derzeit [?] im Nationalmuseum”.

1010. Kraków, MNK, obraz Św. Stanisław z okolic Tarnobrzega. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1888

IHSUJ P 015589

Odbitka albuminowa, 22,7×19,6 / 24,7×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2306/K

Obraz do zbiorów MNK trafił w 1888 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 116, poz. 728).

1011. Kraków, MNK, polyptyk z Korzennej, rewersy skrzydeł zewnętrznych. Fot. I. Krieger, 1890–1903

IHSUJ P 015591

Odbitka albuminowa, 19,3×24,2

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: adnotacja ołówkiem: „Obraz szkoły cechowej w XVI / w Muz. Narod.”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2309/K

Obraz pozyskany do MNK w 1890 r., na fotografii przedstawiony zapewne w stanie sprzed konserwacji z 1903 r. (Labuda, Secomska [red.] 2004, t. 2, s. 193, oprac. W. Rączkowski).

Odbitka z tego samego negatywu:

1012.

IHSUJ P 015592

Odbitka albuminowa, 19,6×23,8

1013. Kraków, MNK, polyptyk z Korzennej, *Kupno wsi*. Fot. I. Krieger, 1890–1903

IHSUJ P 015593

Odbitka albuminowa, 17,6×24,3 / 24,6×32,3

Verso tektury: naklejona fotografia nr kat. 490.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2308/K

Datowanie: zob. nr kat. 1011.

1014. Kraków, MNK, wspornik z kapitulniza opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015616; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,7×26,1 / 27,7×35,9
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Wspornik z kapitularka w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-670/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1898a, s. 106, il. 4.

Rzeźby trafiły do MNK w 1895 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 207, poz. 1402; *Sprawozdanie* 1895, s. 5). W 1896 r. MNK otrzymało od Kriegera (niewątpliwie jako „egzemplarze obowiązkowe”) ich fotografie (*Inwentarz zbiorów*, s. 223, poz. 1527; „Wiadomości Numizmatyczno-Archeologiczne” 1896, nr 1, szp. 31).

Odbitka z tego samego negatywu:

1015.

IHSUJ P 015623; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,6×26 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Wspornik z kapitularka w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

1016. Kraków, MNK, wspornik z kapitularka opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015617; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,6×25,6 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Wspornik z kapitularka w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-674/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1898a, s. 105, il. 3.

Datowanie: zob. nr kat. 1014.

Odbitka z tego samego negatywu:

1017.

IHSUJ P 015618; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 20,1×25,5 / 27,7×34,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Wspornik z kapitularka w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

1018. Kraków, MNK, kapitel z kapitularka opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015619; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,7×25 / 28×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „I.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Kapitel jednego z filarów głównych z kapitularka w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-669/K

Publ.: Zubrzycki 1907–1909, tabl. II.

Datowanie: zob. nr kat. 1014.

Odbitka z tego samego negatywu:

1019.

IHSUJ P 015620; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,5×25,1 / 27,7×34,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu „I.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Kapitel jednego z filarów głównych z kapitularka w Jędrzejowie.”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-669/K

1020. Kraków, MNK, kapitel z kapitularza opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015621; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 20×24,7 / 27,9×38

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „4.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Kapitel jednego z filarów głównych z kapitularza w Jędrzejowie.”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-671/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1898a, s. 105, il. 2.

Datowanie: zob. nr kat. 1014.

Odbitka z tego samego negatywu:

1021.

IHSUJ P 015622; d. nr inw. GHS: 6909 (?)

Odbitka albuminowa, 20×24,6 / 21,8×25,4

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Kapitel jednego z głównych filarów z kapitularza w Jędrzejowie.”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-671/K

1022. Kraków, MNK, zwornik z kapitularza opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015624; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,6×24,8 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Zwornik z kapitularza w Jędrzejowie.”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-668/K

Datowanie: zob. nr kat. 1014.

Odbitka z tego samego negatywu:

1023.

IHSUJ P 015625; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,2×25,2 / 27,7×34

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. / Zwornik z kapitularza w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

1024. Kraków, MNK, zwornik z kapitularza opactwa Cystersów w Jędrzejowie. Fot. I. Krieger, 1895–1896

IHSUJ P 015626; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 19,4×24,7 / 28,1×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Narodowe. Zwornik z kapitularza w Jędrzejowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-673/K

Publ.: Łuszczkiewicz 1898a, s. 106, il. 5.

Datowanie: zob. nr kat. 1014.

Odbitka z tego samego negatywu:

1025.

IHSUJ P 015627; d. nr inw. GHS: 6909

Odbitka albuminowa, 18,7×24 / 27,7×35,8

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków, Muzeum Narodowe. Zwornik z kapitulacza w Jędrzejowie.”; adnotacja ołówkiem: „Jędrzejów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

1026. Kraków, MNK, Madonna z Kruźlowej, Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 015646; d. nr inw. GHS: 5943
Odbitka albuminowa, 17,2×26 / 27,9×36,4
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: „z Kruźlawej [!]”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1927/K
Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXV, il. 21.
Rzeźba pozyskana do MNK w r. 1899 (*Inwentarz zbiorów*, s. 270, poz. 1880). Na posiedzeniu KHS AU 22 VI 1899 zauważono, że Madonny z Kruźlowej i Grybowa były znane już wcześniej Stanisławowi Tomkowiczowi i Stanisławowi Wyspiańskiemu, ale „teraz dopiero zostały dokładnie zbadane i fotograficznymi zdjęciami ilustrowane” (ANPP, PAU W 1-24, s. 82; por. „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LVIII-LXVII).

1027. Kraków, MNK, Madonna z Kruźlowej, Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 015647; d. nr inw. GHS: 5944

Odbitka albuminowa, 17,5×26,1 / 27,9×36,4
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Datowanie: zob. nr kat. 1026.

1028. Kraków, MNK, figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem z Grybowa. Fot. I. Krieger, 1899

IHSUJ P 015677; d. nr inw. GHS: 5942
Odbitka albuminowa, 16,9×26,1 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1926/K
Publ.: Kopera 1908, s. III, il. 89.
Rzeźba pozyskana do MNK w 1899 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 270, poz. 1881). Datowanie: zob. nr kat. 1026.

1029. Kraków, MNK, poliptyk z Lusiny. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 015679; d. nr inw. GHS: 5938
Odbitka albuminowa, 17,3×24,3 / 27,6×36,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „W. Stwosz. Akad. umiej.”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 83–84, il. 1.

Fotografia wykonana została zapewne w związku z badaniami Mariana Sokołowskiego. Ołtarz przytwierdzony był do ściany, co utrudniało jego sfotografowanie, dlatego „jego przymioty nie wystąpiły [...] dostatecznie” (Sokołowski 1902, szp. 80, przyp. 1). Na wystawie zabytków epoki jagiellońskiej w 1900 r. prezentowany był album Kriegera zawierający fotografię poliptyku z Lusiny (kw Kraków 1900, s. 66), niewątpliwie taką samą, jak tu publikowana.

Odbitka z tego samego negatywu:

1030.

IHSUJ P 015680

Odbitka albuminowa, 19×24,1 / 23,9×32

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „60. Tryptyk z początku XVI wieku, pochodzący ze wsi Lusiny, w Akademii Umiejętności w Krakowie”, „J. Krieger w Krakowie.”.

1031. Kraków, MNK, poliptyk z Lusiny, Matka Boska zwraca cyrograf św. Teofilowi z Adany. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 015699; d. nr inw. GHS: 5939

Odbitka albuminowa, 18,1×24,2 / 27,9×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Akademia Stwosz [?]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, szp. 89–90, il. 3.

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 1029.

1032. Kraków, MNK, figura Matki Boskiej z kościoła Bożego Ciała w Krakowie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1905

IHSUJ P 015718; d. nr inw. GHS: 5941

Odbitka albuminowa, 16,6×27,3 / 27,8×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kraków Koś. Bożego Ciała”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-7601/K, MHK-7602/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCXVII–CCCXVIII, il. 21.

Fotografia powstała zapewne w związku z badaniami Józefa Muczkowskiego, który przedstawił referat poświęcony rzeźbie na posiedzeniu KHS AU 5 VI 1901 (ANPP, W 1-24, s. 121; „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCXIII–CCCXIV).

1033. Kraków, MNK, relief Przemienienie Chrystusa z Nowego Miasta. Fot. W. Demetrykiewicz, 1893–1895

IHSUJ P 017914; d. nr inw. GHS: 6650

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,8×16,4 / 24,1×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Nowe Miasto”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja atramentem: „6650 Rzeźba z tympanonu romańskiego”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020152C

Publ.: „SKHS”, 6, z. 1, 1897, s. XXI, il. 3.

Relief odkryty został w 1893 r. Poświęcony mu oraz innym zabytkom z Nowego Miasta komunikat Demetrykiewicz przesłał na ręce sekretarza KHS AU wraz z pięcioma fotografiami (ANPP, K III-5 j.a. 26). Niewątpliwie była wśród nich niniejsza odbitka, a także zdjęcia tamtejszego kościoła i płyty nagrobnej, również odnalezionnej w 1893 r. (nry kat. 1311–1313). Komunikat odczytano na posiedzeniu KHS AU 28 XI 1895 (ANPP, PAU W 1-23, s. 95). Zob. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 31a–c.

1034. Kraków, MNK, zegarek z przedstawieniem bitwy pod Chocimem na kopercie. Fot. nieznanym, nie wcześniej niż 1863 (1863?)

IHSUJ P 015254; d. nr inw. MUSIA: 320

Odbitka albuminowa, 6,6×8 / 18,3×23,1

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć MUSIA [z herbem]. Zegarek został wystawiony na sprzedaż przez antykwariusza Iglę w lipcu 1863 r., o czym donosiła „Gazeta Polska” 1863, nr 155, II VII, s. 1–2. Wspomniano przy tym o trudnościach z „dokładnym” sfotografowaniem dzieła, co sugeruje, że jakieś zdjęcia – być może tożsame z tu prezentowanymi – zostały wówczas wykonane. Odbitki mogły trafić w ręce Edwarda Rastawieckiego, który interesował się tym zegarkiem (AUJ, Sp. 1/31, nr 11241, list G. Olizara do E. Rastawieckiego z 22 VII 1863), a później wraz z jego spuścizną do GA i następnie MUSIA.

1035. Kraków, MNK, zegarek z przedstawieniem bitwy pod Chocimem na kopercie. Fot. nieznanym, nie wcześniej niż 1863 (1863?)

IHSUJ P 015256; d. nr inw. MUSIA: 320

Odbitka albuminowa, 6,6×8 / 18,3×23,2

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć MUSIA [z herbem].

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1034.

1036. Kraków, MNK, zegarek z przedstawieniem bitwy pod Chocimem na kopercie, cyferblat. Fot. nieznanym, nie wcześniej niż 1863 (1863?)

IHSUJ P 015255; d. nr inw. MUSIA: 320

Odbitka albuminowa, 6,7×8 / 18,3×23,2

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć MUSIA [z herbem].

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1034.

1037. Kraków, MNK, zegarek z przedstawieniem bitwy pod Chocimiem na kopercie, mechanizm. Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1863 (1863?)

IHSUJ P 015257; d. nr inw. MUSIA: 320

Odbitka albuminowa, 6,6×8 / 18,3×23,2

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć MUSIA [z herbem].

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1034.

1038. Kraków, MNK, ołtarzyk przenośny z Biecza.

Fot. I. Krieger, 1903

IHSUJ P 000379

Odbitka albuminowa, 18,9×25,9 / 28,1×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-7611/K

W lipcu 1903 r. dzieło przywieziono do Krakowa z inicjatywy GKGZ, które na posiedzeniu 25 IX 1903 postanowiło o wykonaniu jego fotografii (ANK, 29/560/33, asygnata nr 206 z 29 VII 1903; „TGKGZ”, 2, 1906, s. 411).

Odbitki z tego samego negatywu:

1039.

IHSUJ P 015794; d. nr inw. GHS: 7514

Odbitka albuminowa, 19,3×25,6

Odbitka naklejona na płótno. Recto odbitki: adnotacja atramentem: „Bi[ecz]”. Verso płótna: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1040.

IHSUJ P 015795; d. nr inw. GHS: 7514

Odbitka albuminowa, 17,9×25,2

Odbitka naklejona na płótno. Recto odbitki: adnotacja atramentem: „Biecz”. Verso płótna: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1041. Kraków, MNK w Krakowie, ołtarzyk przenośny z Biecza, fragment. Fot. I. Krieger (?), 1903 (?)

IHSUJ P 015796

Odbitka albuminowa, 10,6×14,5 / 23,9×32,3

W MNK negatyw I. Kriegera przedstawiający inny detal ołtarza (nr inw. MNK-1399/K). Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 1038.

1042. Kraków, MNK, kolumna ornatu z kościoła św. Mikołaja w Krakowie. Fot. nieznany, 1897–1898

IHSUJ P 015734; d. nr inw. GHS: 2913

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 7,5×22,6 / 15×29,6
 Recto kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacje atramentem: „Kraków, Kościół św. Mikołaja. Kolumna ornatu.”, „Kolumna z ornatu w Kościele św. Mikołaja.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: Pagaczewski (oprac.) 1899, s. [16], il. 8.

Kolumnę ornatu w skarbcu kościoła św. Mikołaja odkrył Julian Pagaczewski, o czym poinformował Marian Sokołowski na posiedzeniu KHS AU 8 VII 1897 (ANPP, PAU W 1-24, s. 18).

1043. Kraków, MNK, kolumna ornatu z kościoła św. Mikołaja w Krakowie, Boże Narodzenie.

Fot. nieznanymi, 1897–1898

IHSUJ P 015736; d. nr inw. GHS: 2916

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,9×22,9 / 21,2×29,6
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Z kolumny z ornatu w Kościele św. Mikołaja. / Narodziny Chrystusa.”.
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1042.

Odbitka z tego samego negatywu:

1044.

IHSUJ P 015735; d. nr inw. GA: 14042

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14,3×23 / 21,5×29,4
 Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Z kolumny ornatu w Koś. S. Mikołaja Narodz. Chrystusa”.
 Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

1045. Kraków, MNK, kolumna ornatu z kościoła św. Mikołaja w Krakowie, Hołd Trzech Króli.

Fot. nieznanymi, 1897–1898

IHSUJ P 015737; d. nr inw. GHS: 2916

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,5×22,3 / 20,6×32,8
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Z kolumny z ornatu w Kościele św. Mikołaja. / Hołd 3 królów.”.
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1042.

Odbitki z tego samego negatywu:

1046.

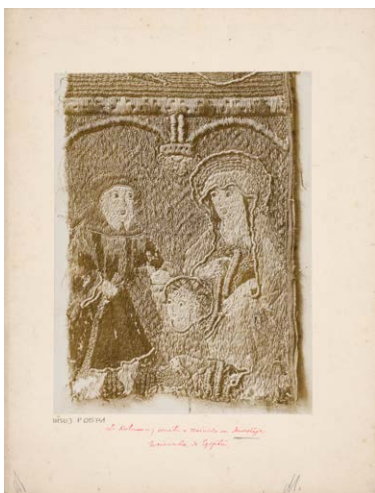
IHSUJ P 015738; d. nr inw. GA: 14042

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,5×22,5 / 20,7×33,6
 Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Z kolumny [dopisek „z haft”] ornatu z koś. Sw. Mikołaja w Krak”.
 Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

1047.

IHSUJ P 015739; d. nr inw. GA: 14042

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14,6×24,2 / 27×35
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

1048. Kraków, MNK, kolumna ornatu z kościoła św. Mikołaja w Krakowie, Ucieczka do Egiptu.

Fot. nieznany, 1897–1898

IHSUJ P 015741; d. nr inw. GHS: 2916

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14,2×18,7 / 20,6×26,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Z kolumny z ornatu w Kościele św. Mikołaja. / Ucieczka do Egiptu.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1042.

Odbitka z tego samego negatywu:

1049.

IHSUJ P 015740; d. nr inw. GA: 14042

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14,3×18,8 / 20,5×26,9

Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Z kolumny ornatu z Koś. S. Mikołaja – Ucieczka do Egiptu”.

Dar Juliana Pagaczewskiego dla GA (1906)

1050. Kraków, MNK, ornat.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

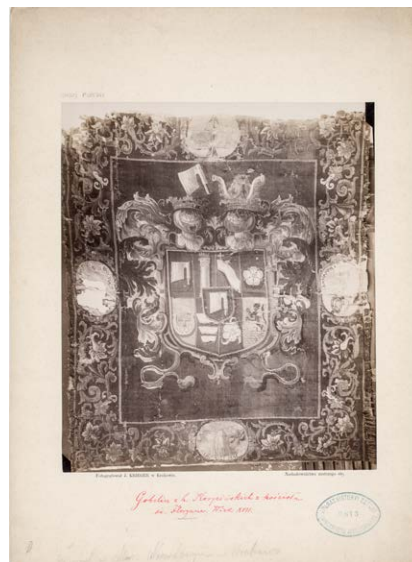
IHSUJ P 015743; d. nr inw. GHS: 6861

Odbitka albuminowa, 16,2×24,7 / 24,8×32,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-2938/K

1051. Kraków, MNK, kobierzec z herbem Korycińskich.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015744; d. nr inw. GHS: 2813

Odbitka albuminowa, 20,8×24,5 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Gobelin z h. Korycińskich z kościoła / św. Florjana. Wiek XVII.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ. Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-2325/K

Odbitki z tego samego negatywu:

1052.

IHSUJ P 015745

Odbitka albuminowa, 20,8×24,5 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „4. Portjera [!] [dopisek „Kancelerza Stefana”] Korycińskiego [dopisek „Własność”] Kościoła S. Florjana [!] / w Krakowie. Depozyt [dopisek „w”] Muzeum Narodowym w Krakowie.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1053.

IHSUJ P 015746; d. nr inw. GHS: 2813

Odbitka albuminowa, 20,1×24 / 24,4×31,8

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Portiera kancelerza Stefana Korycińskiego / Własność kościoła św. Florianiana w Krakowie / Depozyt w Muzeum Narodowym w Krakowie”.

Zakupiono dla GHS (1897)

1054. Kraków, MNK, gobelin *Przywieszenie ранnego Michała Krzyczewskiego przez Janusza Radziwiłła po bitwie pod Łojowem 1 sierpnia 1649*. Fot. nieznany, XIX–XX w.

IHSUJ P 016220

Odbitka albuminowa, 20,4×24,1 / 23,7×32,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wzięcie do niewoli St. M. Krzyczewskiego pod Łojowem w 1649 r. Gobelin tkany w Koreliczach w XVIII w / Kraków, Muzeum Przemysłowe”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1055. Kraków, MNK, pas kontuszowy.

Fot. nieznany, nie później niż 1896

IHSUJ P 016006; d. nr inw. GHS: 7702

Odbitka albuminowa, 9,6×20 / 23,7×31,9

Na jednym kartonie z nrem kat. 1172. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Pas polski / Zbiory Potockiej Katarzyny. / Spr. Kom. hist. szt. v. 169.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Römer 1896, s. 169, il. 28.

1056. Kraków, MNK, Dom Jana Matejki, wnętrze.

Fot. J. Mien, 1895–1897 (1897?)

IHSUJ P 015797; d. nr inw. GHS: 6020

Odbitka albuminowa, 16,9×22,8 / 24,3×32,3

Recto odbitki: sucha pieczęć „JULIUSZ MIEN KRAKÓW”.

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką: „Muz xx Czartoryskich”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: *Dom* 1897, s. 465.

Fotografia powstała zapewne po przekształceniu domu w muzeum, a więc nie wcześniej niż w 1895 r. W cyt. publikacji zamieszczono reprodukcje czterech fotografii z podpisem, że wykonane zostały specjalnie do niej – nie jest jednak jasne, czy informacja ta odnosi się do wszystkich ujęć.

1057. Kraków, MNK, Dom Jana Matejki, wnętrze.

Fot. J. Mien, 1895–1897 (1897?)

IHSUJ P 015798; d. nr inw. GHS: 6019

Odbitka albuminowa, 17,7×22,5 / 25,1×32

Recto odbitki: sucha pieczęć „JULIUSZ MIEN KRAKÓW”.

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką: „Muz xx Czartoryskich”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „[nieczytelne] dans la maison [dopisek: „Matejki”]”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: *Dom* 1897, s. 465.

Datowanie: zob. nr kat. 1056.

1058. Kraków, mcz, Jan Dill, rycina ornamentalna.

Fot. nieznany, nie później niż 1903

IHSUJ P 018719; d. nr inw. GHS: 5984

Odbitka albuminowa, 10,9×15,7 / 22,2×27

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć „z”;
adnotacja ołówkiem: „Kraków M. Czart.”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CV–CVI, il. 1.

Fotografia powstała zapewne w związku z badaniami Mariana Sokołowskiego; na posiedzeniu KHS AU 18 I 1900 zaprezentował rycinę w oryginale (ANPP, sygn. PAU w 1-24, s. 99; „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CIII–CV).

1061. Kraków, mcz, Mistrz Jerzy, Zwiastowanie z kolegiaty św. Michała na Wawelu. Fot. I. Krieger, 1896 (?)

IHSUJ P 015805; d. nry inw. GA: 12451, MUSIA: 354

Odbitka albuminowa, 17,9×25,6 / 28×36,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,
„Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.
Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-395/K

Obraz był konserwowany i oprawiony w nowe ramy (widoczne na negatywie) prawdopodobnie w 1896 r. przez Bronisława Abramowicza (Labuda, Secomska (red.) 2004, t. 2, s. 199, oprac. K. Secomska).

Odbitki z tego samego negatywu:

1059. Kraków, mcz, Georg Henner, Uczta u rodziców św. Stanisława Kostki. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015820

Odbitka albuminowa, 16,4×22,9

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1561/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1062.

IHSUJ P 015806; d. nr inw. GHS: 7303

Odbitka albuminowa, 18,4×26,7 / 23,3×31,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”,
„Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:
„Kraków. Muzeum xx. Czartoryskich. / Zwiastowanie”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

1063.

IHSUJ P 015807; d. nr inw. GHS: 7303

Odbitka albuminowa, 15,9×24 / 24,9×30,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muz. Czartoryskich”. Verso kartonu: pieczęć „z ZAPISU / Ś.P. PROF. DR. / JERZEGO / MYCIELSKIEGO”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1060.

IHSUJ P 015821

Odbitka albuminowa, 17,6×24,1

1064. Kraków, mcz, Hans Suess von Kulmbach, Św. Katarzyna Aleksandryjska. Fot. I. Krieger, 1902

IHSUJ P 015396

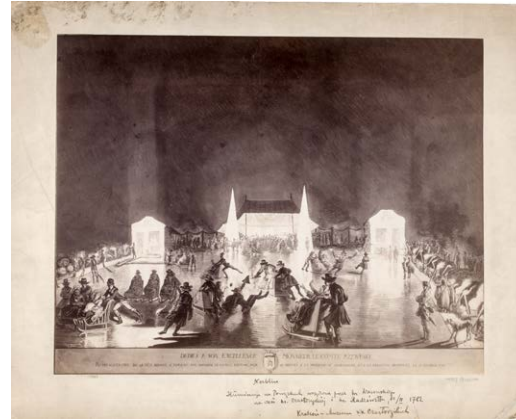
Odbitka albuminowa, 18,4×25,5 / 24,4×33,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 933.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5642/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. XVII, il. 8.

Obraz przed 1895 r. został przycięty do owalu, w 1902 był konserwowany i wprawiony w prostokątną deskę (kw Kraków 2018, nr kat. 9, s. 312). Sfotografowany został jeszcze przed opracowaniem, co ujawnia negatyw.

1066. Kraków, mcz, Jan Piotr Norblin, Iluminacje na Powązkach. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ PD 000094

Odbitka albuminowa, 36,9×46,9 / 45,6×57,1

Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Norblin / Iluminacja na Powązkach urządzona przez hr. Rzewuskiego / na cześć hr. Czartoryskiej i ks. Radziwiłła, 10/11.1782 / Kraków – Muzeum xx Czartoryskich”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7958/K

1065. Kraków, mcz, Wincenty Lesseur, Portret Rozalii z Chodkiewiczów Lubomirskiej. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019055

Odbitka albuminowa, 9,6×12,1 / 11×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER / W KRAKOWIE.”; adnotacje atramentem: „Dzików – Zbiory hr. Tarnowskich”, „W. Lesseur / Rozalia z Chodkiewiczów Lubomirska / (miniatura)”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć KJM; adnotacja ołówkiem: „W. Lesseur: Rozalia z Chodkiewiczów / Lubomirska / (Miniatura Dzików)”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2530/K

1067. Kraków, mcz, Jan Piotr Norblin, Kiermasz w parku na Powązkach. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019215

Odbitka albuminowa, 16,6×24,4 / 27,9×36,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Muzeum Czartoryskich”, „Jean Pierre Norblin de la Gourdainne (1745-1830) / Scena parkowa”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1014/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1068.

IHSUJ P 019218

Odbitka albuminowa, 16×23,5

1069. Kraków, mcz, Jan Piotr Norblin, *Scena parkowa*.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019216

Odbitka albuminowa, 14,9×24,3 / 27,9×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Muzeum Czartoryskich”, „Jean Pierre Norblin de la Gourdainne / (1745-1830) / Scena parkowa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1015/K

1070. Kraków, mcz, Jan Piotr Norblin, *Śniadanie w ogrodzie*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019217

Odbitka albuminowa, 13,1×24,5 / 28×37,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Muzeum Czartoryskich”, „Jean Pierre Norblin de la Gourdainne / (1745-1830) / Scena parkowa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

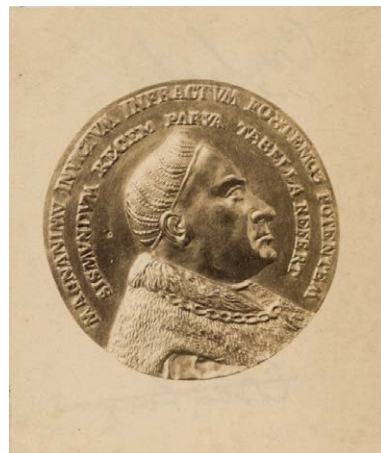
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1016/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1071.

IHSUJ P 019219

Odbitka albuminowa, 15×25,8

1072. Kraków, mcz, Hans Schwarz (?), medal portretowy Zygmunta I Starego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015791; d. nr inw. GHS: 2897

Odbitka albuminowa, 7,2×8,6 / 24,2×32,1

Na jednym kartonie z nrami kat. 953, 1073, 1074. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: „2910 / Muz. Czapskich”, „2897 / Muz. Czapskich”, „2897 / Czapskich”, „Muz. Czartoryskich”.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-398/K

Publ.: Kopera 1898a, s. 120, il. 4.

1073. Kraków, mcz, Hans Schwarz (?), medal portretowy Zygmunta I Starego, awers. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015792

Odbitka albuminowa, 6×7 / 24,2×32,1

Na jednym kartonie z nrami kat. 953, 1072, 1074.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-398/K

Publ.: Kopera 1898a, s. 121, il. 5a.

1074. Kraków, mcz, Hans Schwarz (?), medal portretowy Zygmunta I Starego, rewers. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015793; d. nr inw. GHS: 2897

Odbitka albuminowa, 5,8×7,1 / 24,2×32,1

Na jednym kartonie z nrmi kat. 953, 1072, 1073. Recto odbitki: adnotacja atramentem: „fig. 6. 8.”.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3129/K

Publ.: Kopera 1898a, s. 121, il. 5b.

1075. Kraków, mcz, obraz Zaśnięcie Matki Boskiej. Fot. I. Krieger, nie później niż 1907

IHSUJ P 015809; d. nr inw. GHS: 6084

Odbitka albuminowa, 16,1×22,4 / 19,5×26,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Hans Kulmbach Zaśnięcie N. P. Maryi / Muz. Czartoryskich”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2762/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1076.

IHSUJ P 015810

Odbitka albuminowa, 16×22,1 / 24,5×32,1

Na jednym kartonie z nrmi kat. 868, 976.

1077. Kraków, mcz, obraz Brutus i Porcja. Fot. A. Szubert, 1891

IHSUJ P 015823; d. nr inw. GHS: 7604

Odbitka albuminowa, 19,2×23,3 / 28,1×32,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć „A. SZUBERT, FOTOGRAF, KRAKÓW”; pieczęć „NAŚLADOWNICTWO ZA STRZEGA SIĘ”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Czartoryskich. / Nieznany malarz włoski xv w. Scena z nowel.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „ż”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografie siedmiu wcześniej niesfotografowanych obrazów z kolekcji Czartoryskich Awit Szubert wykonał w pierwszej połowie 1891 r. (BCZ, 7313, listy B. Biskupskiego i M. Sokółskiego z 8 i 21 XI, 2 XII 1890; 7314, k. 7, II, 64–65, 67).

1078. Kraków, mcz, dyptyk z kości słoniowej, Wjazd Chrystusa do Jerozolimy i Złożenie do grobu. Fot. K. Beyer, 1856

IHSUJ P 015833; d. nry inw. GA: 4691, MUSIA: 192

Odbitka albuminowa, 9,8×15,4 / 22,6×30,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 1079. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dyptyk z kości słoniowej z Muzeum Czartoryskich / Francja ok. poł. XIV w.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dyptych królowej Jadwigi / z Kap. Kat. Krak. wraz / z należącym doń obrazem, / przeszedł w ręce Arcybisk. / Jana Pawła Woronicza; / od tego do rodziny Wo- / roniczów; następnie od / r. 1859 miał go, [nieczytelne] / [nieczytelne], Bolesław / Podczaszyński w War- / szawie. Widziałem go u / niego. Fotografia ro- / biona wtedy, / gdy ten / zabytek okazany był / na wyst. staroż. warsz. / Patrz katalog tej wysta- / wy No 914. / r. 1874 umarł Janusz Woro- / nicz w Paryżu. Ołtarzyk / stał się własnością Xcia / Wład. Czartoryskiego”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Pochodzenie nieznane (w GA od 1875–1877)

Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Beyer 1856, tabl. XXIII.

1079. Kraków, mcz, dyptyk z kości słoniowej, Wskreszenie Łazarza i Ukrzyżowanie. Fot. K. Beyer, 1856

IHSUJ P 015834; d. nry inw. GA: 4691, MUSIA: 192

Odbitka albuminowa, 9,9×15,4 / 22,6×30,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 1078.

Pochodzenie nieznane (w GA nie później niż od 1879)

Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Beyer 1856, tabl. XXIII.

1080. Kraków, mcz, relief Matka Boska z Dzieciątkiem i św. Janem Chrzcicielem z Biecza, Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 000378; d. nr inw. GHS: 7309

Odbitka albuminowa, 17,5×24 / 27,9×37,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Biecz”; adnotacja ołówkiem: „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-776/K

1081. Kraków, mcz, tabernakulum.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 015837; d. nry inw. GHS: 0180, 0154

Odbitka albuminowa, 13,8×25,4 / 27,7×36,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Rzeźba włoska z XVI w. w muzeum / XX. Czartoryskich (Cyborium)”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2751/K

1082. Kraków, mcz, plakiety brązowe.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015838; d. nr inw. GHS: 6887

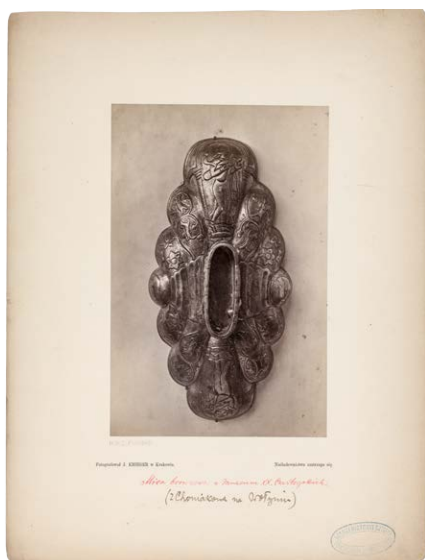
Odbitka albuminowa, 17,8×25,8 / 27,9×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków - Muzeum Czartoryskich / Plakiety brązowe [!]”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: „Plakieta brązowa 1570”, „[nieczytelnej] xvi xvi / Muz. xx Czartoryskich”, „Eliasz na wozie ognistym, brąz włoski z końca xv lub pierwszych lat xvi w. koło r. 1500 / Muz xx Czartoryskich”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2730/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-49).

1083. Kraków, mcz, misa perska z Choniakowa.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015845; d. nry inw. GHS: 0180, 0164

Odbitka albuminowa, 14,3×21,9 / 28×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Misa brązowa [!] z Muzeum xx Czartoryskich.”, „(Z Choniakowa na Wołyniu)”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2752/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-29).

Odbitka z tego samego negatywu (powiększenie):

1084.

IHSUJ P 015844

Odbitka albuminowa, 19,4×27 / 24,4×32,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”.

1085. Kraków, mcz, misa brązowa.

Fot. L. Koehler, 1894-1895 (?)

IHSUJ P 015867; d. nry inw. GA: 12142, MUSIA: 295

Odbitka srebrowa, 15,3×15,7 / 24,4×28

Recto odbitki i kartonu: sucha pieczęć „L. Koehler”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Misa znaleziona pod Kołomyją / z XI lub XII w.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”.

Zakupiono dla GA (1895?)

Nieznana wcześniej misa eksponowana była w 1894 r. na Wystawie Krajowej we Lwowie, gdzie zapewne powstała niniejsza fotografia. Por. inne zdjęcia obiektów z tej wystawy autorstwa Koehlera: nry kat. 1202, 1257, 1737, 1738.

1086. Kraków, mcz, misa brązowa.

Fot. I. Krieger, 1894–1895

IHSUJ P 000075; d. nr inw. GA: 12468, MUSIA: 291

Odbitka albuminowa, 19,5×25,2 / 29,4×35

Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Misa romańska w Muz. xx Czartoryskich”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-422/K

Fotografię misy, eksponowanej na Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 r., przedstawił Marian Sokołowski na posiedzeniu KHS AU 27 VI 1895 (ANPP, PAU W 1-23, s. 85; „SKHS”, 6, 1896, z. 1, s. XIII; Sokołowski 1897a, s. 1; na il. 1 publ. inna fotografia z zakładu Kriegera, negatyw w MHK, nr inw. MHK-423/K).

1088. Kraków, mcz, akwamanile. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015848; d. nr inw. GHS: 7517

Odbitka albuminowa, 19,8×24 / 24,3×32,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1181/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1089.

IHSUJ P 015849; d. nr inw. GHS: 7517

Odbitka albuminowa, 19,8×24,2 / 24,4×31,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muz. Czartor.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1087. Kraków, mcz, gamellion.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015912; d. nr inw. GHS: 6674

Odbitka albuminowa, 19×20,8 / 27,7×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kraków Muz. Czartoryskich”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Sokołowski 1897a, s. 9, il. 3.

W MHK negatyw Kriegera bez wyretuszowanego tła (nr inw. MHK-7661/K). Odbitkę z tego negatywu zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. K1 6502–36).

1090. Kraków, mcz, oprawa Pontyfikału Erazma Ciołka. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015858; d. nr inw. GHS: 7707

Odbitka albuminowa, 17,2×25,2 / 28×37,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Oprawa Książki w Muz. xx Czartoryskich”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Adama Bochnaka dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2756/K

1091. Kraków, mcz, kielich.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015863; d. nr inw. GHS: 6879

Odbitka albuminowa, 16,9×25,9 / 27,9×38,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „11”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Czartoryskich / Kielich barokowy.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kielich mszalny srebrny złożony w XVII w Muż. XX Czartoryskich”.

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2695/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-14).

1092. Kraków, mcz, tarcza „wróżebna” króla Jana III Sobieskiego. Fot. I. Krieger, nie później niż 1889

IHSUJ P 015864; d. nr inw. GHS: 6673

Odbitka albuminowa, 20,4×23,9 / 27,8×38

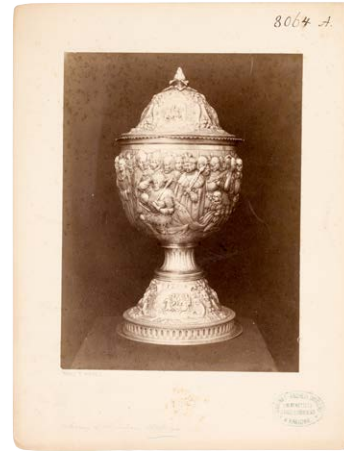
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Tarcza króla Jana Sobieskiego.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków – Muzeum Czartoryskich / Tarcza Sobieskiego”; adnotacja ołówkiem: „Muz Czartor.”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2908/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1-2, szp. CLXXXV-CLXXXVI, il. 120.

Wg relacji Mariana Sokołowskiego, Krieger sfotografował tarczę za życia Leona Bentkowskiego († 1889) (BCZ, 7314, k. 119v).

1093. Kraków, mcz, puszka. Fot. J. Mieczkowski, 1883-1884

IHSUJ P 015868; d. nry inw. GA: 8064, MUSIA: 311

Odbitka albuminowa, 16,2×21,6 / 23,2×30,6

Recto kartonu: sucha pieczęć „FOTOGRAFJA / MIECZKOWSKIEGO”; pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego?] „Sceny z Stefanem Batorem”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar Jana Zawiszy dla GA (1884)

Publ. [jako drzeworyt]: *Wazon* 1884, s. 408.

Jan Zawisza nabył puszkę w 1883 r., w tym samym roku wykonanie jej fotografii zapowiedział „Tygodnik Ilustrowany” 1883, nr II, 17 III, s. 170.

1094. Kraków, mcz, puszka. Fot. J. Mieczkowski, 1883-1884

IHSUJ P 015869; d. nry inw. GA: 8064, MUSIA: 311

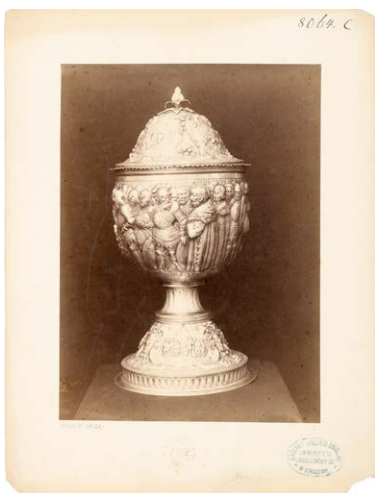
Odbitka albuminowa, 16,6×22,4 / 23,1×30,6

Recto kartonu: sucha pieczęć „FOTOGRAFJA / MIECZKOWSKIEGO”; pieczęć GA. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Dar Jana Zawiszy dla GA (1884)

Publ. [jako drzeworyt]: *Wazon* 1884, il. na s. 409.

Datowanie: zob. nr kat. 1093.

1095. Kraków, mcz, puszka. Fot. J. Mieczkowski, 1883–1884
 IHSUJ P 015870; d. nr inw. GA: 8064, MUSIA: 3II
 Odbitka albuminowa, 16,2×22,2 / 23,1×30,5
 Recto kartonu: sucha pieczęć „FOTOGRAFJA / MIECZKOWSKIEGO”; pieczęć GA. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
 Dar Jana Zawiszy dla GA (1884)
 Publ. [jako drzeworyt]: *Wazon* 1884, il. na s. 409.
 Datowanie: zob. nr kat. 1093.

1096. Kraków, mcz, szkatułka. Fot. I. Krieger, nie później niż 1897
 IHSUJ P 015873; d. nr inw. GHS: 6057
 Odbitka albuminowa, 7,1×23,8 / 28,2×38,3
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1097. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „30”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2720/K

1097. Kraków, mcz, szkatułka. Fot. I. Krieger, nie później niż 1897
 IHSUJ P 015874; d. nr inw. GHS: 6057

Odbitka albuminowa, 11,6×23,9 / 28,2×38,3
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1096.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2719/K
 Publ.: Sokołowski 1897b, s. 13, il. 3.

Odbitka z tego samego negatywu:

1098.

IHSUJ P 015875; d. nr inw. GHS: 6057
 Odbitka albuminowa, 10,8×24,5 / 23,9×32,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muzeum Czartoryskich”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „6057 / Szkatułka włoska bizantyńska, / z kości słoniowej, IX–XII w.”.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2719/K

1099. Kraków, mcz, czary włoskie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891
 IHSUJ P 015923; d. nr inw. GHS: 6888
 Odbitka albuminowa, 10,5×25,4 / 28,3×38,1
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „39”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Czary emaljowane [!] Limoges, kolory czarny i biały ze złotem w xvi Pierre Reymond, r 1530–1580. Muz. xx Czartoryskich”.
 Zakupiono dla GHS (1916/1917)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2727/K
 Publ.: Fromowicz-Stillerowa 1923, s. 57, il. 7.
 Niemal identyczną fotografię zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502–39).

1100. Kraków, MCZ, czary włoskie, widok od wewnątrz.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015924; d. nr inw. GHS: 6889

Odbitka albuminowa, 18,1×25,2 / 28,2×38,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „39”; retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dawid przed Saulem – Wypędzenie Heliadora ze świątyni (Czary emaljowane [!] Limoges Pierre Reymond 1536–1586) Muz xx Czartoryskich”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2728/K

Publ.: Fromowicz-Stillerowa 1923, s. 59, il. 8.

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502–40).

Fotografia być może wykonana w związku z badaniami Hieronima Łopacińskiego, którego referat ilustrowany fotografiami przedstawiono na posiedzeniu KHS AU 10 VII 1902 (ANPP, PAU w 1-24, s. 137; „SKHS”, 8, 1907, z. 1–2, szp. CXXXV–CLIII).

1102. Kraków, MCZ, czara Stefana Czarnieckiego.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1907

IHSUJ P 015926; d. nr inw. GHS: 6372 [błędny]

Odbitka albuminowa, 9,1×11 / 21,2×29,4

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – Muz. Czartoryskich”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2704/K

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1–2, szp. CLXXVII–CLXXVIII, il. 118.

1101. Kraków, MCZ, taca. Fot. nieznany, nie później niż 1907

IHSUJ P 015925; d. nr inw. GHS: 6074

Odbitka albuminowa, 16,6×20,9

Odbitka naklejona na płótno. Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „[nieczytelna]”, [w odbiciu lustrzanym] „27395 [?]”.

Verso płótna: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1–2, szp. CXLIX–CL.

1103. Kraków, MCZ, wilkom cechu wielkiego w Bieczu.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015927; d. nr inw. GHS: 7310

Odbitka albuminowa, 17,9×25,3 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: [dwukrotnie] „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-770/K

1104. Kraków, mcz, wilkom cechu wielkiego w Bieczu.

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015928; d. nr inw. GHS: 7310

Odbitka albuminowa, 18,1×25,9 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: [dwukrotnie] „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-771/K

1106. Kraków, mcz, wilkom krakowskiego cechu kapeluszników. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015930; d. nr inw. GHS: 7310

Odbitka albuminowa, 15,9×25,7 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: [dwukrotnie, raz przekreślona] „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-769/K

1105. Kraków, mcz, wilkom krakowskiego cechu kapeluszników. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015929; d. nr inw. GHS: 7310

Odbitka albuminowa, 15,9×25,9 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: [dwukrotnie] „Biecz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1924)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-768/K

1107. Kraków, mcz, tzw. antependium z Rudawy.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 015878; d. nr inw. GHS: 6865

Odbitka albuminowa, 9,2×24,8 / 24,8×32,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „25”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kraków, Muzeum Czartoryskich. Haftowana makata z kaplicy Jana Olbrachta w katedrze wawelskiej / (tzw. antependium z Rudawy) / Fot. J. Krieger.”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „[...] z Kościoła w Rudawie haft z resztek XVI w. [...]”.

Zakupiono dla GHS AU (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2713/K

Publ.: Sokołowski 1902, z. 1-2, szp. 161-162, il. 23.

Na posiedzeniu KHS AU 17 (lub 18) III 1897 Marian Sokołowski przedstawił „szereg fotografii wspaniałych haftów krakowskich”, w tym haftu z kościoła w Rudawie (ANPP, PAU w 1-24, s. 7; „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. LX-LXI).

Odbitka z tego samego negatywu:

1108.

IHSUJ P 015877; d. nr inw. GHS: 6865

Odbitka albuminowa, 9,8×24,7 / 24,8×32,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Antependjum [!] z Rudawy w Muzeum xx. Czartoryskich”; adnotacja ołówkiem: „Rudawa”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

1109. Kraków, mcz, antependium, Zabójstwo św. Stanisława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1904

IHSUJ P 015885

Odbitka albuminowa, 9,8×24,9 / 24×31,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muz. Czartoryskich”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Muzeum xx Czartoryskich”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2753/K

Publ.: Lepczyński 1904b, s. 304, il. 352.

1110. Kraków, mcz, portiera z herbem Korab biskupa Jakuba Zadzika. Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1893

IHSUJ P 012200; d. nr inw. GHS: 6886

Odbitka albuminowa, 19,4×24,8 / 27,9×38,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Własność prywatna”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2119/K

Publ.: Pagaczewski 1929, s. 13.

Władysław Czartoryski nabył dwie portiere z herbem bpa Zadzika w 1893 r. (Hennel-Bernasikowa 1994, s. 60-63).

Odbitka z tego samego negatywu:

1111.

IHSUJ P 015894; d. nr inw. GHS: 6866

Odbitka albuminowa, 19,2×25,2 / 24,4×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muz. Czartoryskich”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

1112. Kraków, mcz, tapiseria z herbem Pogoń. Fot. I. Krieger, 1890

IHSUJ P 015898; d. nr inw. GHS: 6879 [błędny], 6925

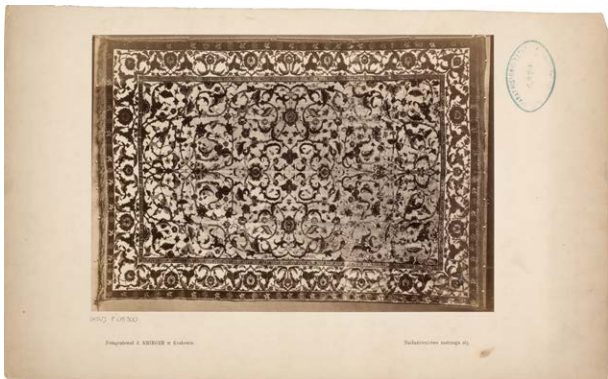
Odbitka albuminowa, 6,7×25,2 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem:

„Gobelin z h. Pogoń / w Muzeum Czartoryskich w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Negatywy: MHK, nr inw. MHK-2747/K, MHK-7663/K

W liście z 8 XI 1890 Bolesław Biskupski informował Władysława Czartoryskiego, że tego dnia fotografowany był gobelin z herbem Pogoń (BCZ, 7313).

III3. Kraków, mcz, dywan perski.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 015900; d. nr inw. GHS: 6929

Odbitka albuminowa, 16,3×23,7 / 22×35,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć „AHSUJ”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem kopiowym: „Dar Sokołowsk[iego]”; adnotacje ołówkiem: „Dywan. Kwiaty na złotym tle XVI w wyrób polski (może Maziarski?) / robota Słucka”, „Muz. XX Czartoryskich”, „Dar Sokołowskiego”. Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2749/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-2).

III4. Kraków, mcz, pas kontuszowy, fragment.

Fot. nieznany, 1892 (?)

IHSUJ P 015902

Odbitka albuminowa, 10,5×19,8 / 23,9×32

Na jednym kartonie z nrem kat. III5. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków Muzeum Czartoryskich”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Pasy polskie / Spr. Kom. v str. 167/8”.

Publ.: Römer 1896, s. 168, fig. 23.

Jedna z fotografii wykonanych w celu zilustrowania artykułu Alfreda Römera („SKHS”, 5, 1896, s. 167). Były one gotowe pod koniec 1892 r., wtedy też zostały wysłane do drukarni (ANPP, PAU w 1-31, poz. 66/1892, 12/1892, 34/1893).

III5. Kraków, mcz, pas kontuszowy, fragment.

Fot. nieznany, 1892 (?)

IHSUJ P 015903

Odbitka albuminowa, 10,9×15,3 / 23,9×32

Na jednym kartonie z nrem kat. III4.

Publ.: Römer 1896, s. 167, il. 21.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. III4.

III6. Kraków, mcz, rapier.

Fot. I. Krieger (?), nie później niż 1891

IHSUJ P 015907; d. nr inw. GHS: 6015

Odbitka albuminowa, 15,3×22,7 / 24×31,9

Recto odbitki: pieczęć AHSUJ. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków – Muz. Czartoryskich”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Niemal identyczną fotografię (z innym tłem) zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. K1 6502-10) wraz z całą serią zdjęć I. Kriegera, przedstawiających głównie zbiory Muzeum Czartoryskich (nry inw. K1 6502-1 do K1 6502-51).

III7. Kraków, MCZ, kałkan.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 015908; d. nr inw. GHS: 6017

Odbitka albuminowa, 20,3×25,8 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Kałkan w Muzeum Czartoryskich w Krakowie”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-780/K

III8. Kraków, MCZ, kałkan.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 015909; d. nr inw. GHS: 6018

Odbitka albuminowa, 19,7×25,4 / 27,9×38

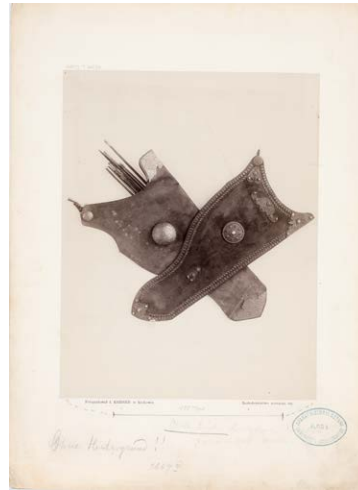
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja

atramentem: „Kraków, Muzeum Czartoryskich – kałkan”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-779/K

III9. Kraków, MCZ, sajdaki.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 015910; d. nr inw. GHS: 6054

Odbitka albuminowa, 19,8×25,4 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Muz. Czart.”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-778/K

III10. Kraków, MCZ, kołczany.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 015911; d. nr inw. GHS: 6053

Odbitka albuminowa, 20,2×25,7 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sajdak w Muz. xx Czart.”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-777/K

1121. Kraków, MCZ, szafa.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1896

IHSUJ P 015931; d. nry inw. GA: 12453, MUSIA: 290

Odbitka albuminowa, 20×25,8 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Szafa (francuska) w Muz. xx. Czartoryskich”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA.

Zakupiono dla GA (1896)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2760/K

1123. Kraków, BCZ, Ewangeliarz Ławryszewski, k. 167v, Św. Łukasz Ewangelista. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015940; d. nr inw. GHS: 7676

Odbitka albuminowa, 13,7×19,8 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7631/K

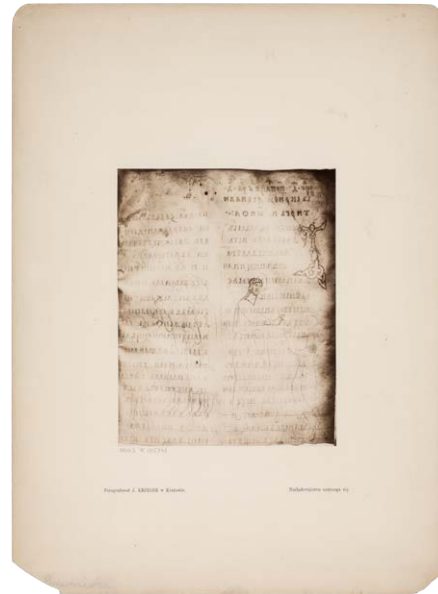
1122. Kraków, BCZ, Ewangeliarz Ławryszewski, k. 1v, Św. Jan Ewangelista. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015939; d. nr inw. GHS: 6004

Odbitka albuminowa, 15,7×23,1 / 28×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7634/K

1124. Kraków, BCZ, Ewangeliarz Ławryszewski, k. 38, Św. Eliasz. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015941; d. nr inw. GHS: 7676

Odbitka albuminowa, 13,9×17,7 / 27,9×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7630/K

1125. Kraków, Bcz, Ewangeliarz Ławryszewski, k. 2.
Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
 IHSUJ P 015942; d. nr inw. GHS: 7676
 Odbitka albuminowa, 12,2×19,4 / 27,9×38
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7644/K

1127. Kraków, Bcz, Rubrica dyocesis Cracoviensis ad annum 1511 (druk J. Hallera), karta z drzeworytem Wskreszenie Piotrowina. Fot. J. Mien, nie później niż 1897
 IHSUJ P 015945; d. nr inw. GHS: 2796
 Odbitka albuminowa, 17,5×25,9 / 24,8×32,9
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Czartoryscy Muzeum”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „fot. z drzeworytu Hochfedera”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Zakupiono od J. Miena dla GHS (1897)

1126. Kraków, Bcz, Vita Beatae Cunegundis Jana Długosza i Krzysztofa z Dębowca, karta z inicjałem R. Fot. I. Krieger, nie później niż 1897
 IHSUJ P 015944; d. nr inw. GHS: 2824
 Odbitka albuminowa, 18,9×24,4 / 27,8×37,7
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „S. Kunegundy Długosza z Muzeum xx Czartoryskich”, „dar [?] / MSokoł.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1897)

1128. Kraków, MUJ, Jan Matejko, Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem. Fot. A. Szubert, 1873
 IHSUJ P 019137; d. nry inw. GHS: 0181, 0247
 Odbitka albuminowa, 17×24 / 27,4×36,6
 Recto odbitki: sucha pieczęć „JM”; sucha pieczęć „A. SZUBERT / FOTOGRAF / W KRAKOWIE”. Recto kartonu: druk: „Malował Jan Matejko w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”, „Fotografował Awit Szubert w Krakowie.”, „MIKOŁAJ KOPERNIK / W FRAUENBURGU.”, „NICOLAUS KOPERNIK / IN FRAUENBURG”, „NICOLAUS KOPERNIK / Á FRAUENBOURG.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką: „Uniwersy[...]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)
 Fotografię obrazu, ukończonego w 1873 r., Szubert pokazał na wystawie światowej w Wiedniu w tym samym roku (Listy 1873, s. 2).

1129. Kraków, MUJ, Jan Matejko, Portret Józefa Dietla.

Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1864

IHSUJ P 019139

Odbitka albuminowa, 14,5×18,7 / 21,3×25,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Jan Matejko / Portret Józefa Dietla / Kraków, Uniwersytet.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie wg czasu powstania obrazu (Sroczyńska [red.] 1993, poz. 102, s. 82–83).

1130. Kraków, MUJ, obraz Zwiastowanie. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 015204; d. nry inw. GA: 8909, MUSIA: 398

Odbitka albuminowa, 21,9×28,3 / 27,9×34,9

Verso odbitki: pieczęć GAUJ [widoczna na recto]. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1394/K

1131. Kraków, MUJ, obraz Chrystus z jawnogrzeznicą.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ PD 000069; d. nr inw. GHS: 2827

Odbitka albuminowa, 15,1×37,6 / 29×44,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „0.44 m.”, „1.10 m.”; adnotacja ołówkiem: „Jawnogrzeznicca”.

Dar Zygmunta Hendla dla GHS (1897)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-2649/K, MHK-5780/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1132.

IHSUJ PD 000070; d. nr inw. GHS: 2827

Odbitka albuminowa, 14,9×37,5 / 26×44,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Jawnogrzeznicca”.

Dar Zygmunta Hendla dla GHS (1897)

1133. Kraków, MUJ, głowy apostołów z Kleczkowa.

Fot. I. Krieger, 1879–1905

IHSUJ P 015223

Odbitka albuminowa, 8,7×24,4 / 24,5×33

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1183/K

Publ.: Sokołowski, Worobjew, Zubrzycki 1905, szp. 481–482, il. 1.

Przedstawione na fotografii rzeźby do zbiorów GA trafiły w 1879 r. (Sokołowski, Worobjew, Zubrzycki 1905, z. 4, szp. 504).

1134. Kraków, MUJ, tablica erekcyjna z pałacu Erazma Ciołka. Fot. I. Krieger, nie później niż 1897

IHSUJ P 015230; d. nr inw. GHS: 2812

Odbitka albuminowa, 20,9×26,3 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Herb Sulima z podworca Bibl. Jag. [dopisek ołówkiem: „iell”]”.

Zakupiono dla GHS (1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2055/K

1136.

IHSUJ P 019970

Odbitka albuminowa, 17,4×25,2 / 19,9×33,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Fig. 1.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1137. Kraków, MUJ, makata z panopliami. Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019971

Odbitka albuminowa, 14,3×26 / 23,9×32

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1104/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 2.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

1135. Kraków, MUJ, makata z herbem Créquier.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019969

Odbitka albuminowa, 18,4×26,1 / 24,5×31,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1106/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 1.

Inne egzemplarze fotografii nry kat. 1135–1145 zakupiono do MAK w 1909 r. (MAK, nry inw. KI 7730-1 – KI 7730-8).

Odbitka z tego samego negatywu:

1138. Kraków, MUJ, makata z panopliami.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019972

Odbitka albuminowa, 13,9×26 / 14,7×27,1

Recto odbitki i kartonu: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „rys.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „Fig. 2 [poprawione ołówkiem na „3”]”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1103/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 3.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

1139. Kraków, MUJ, makata z personifikacją Jesieni.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019973

Odbitka albuminowa, 13,1×25,2 / 13,8×26,7

Recto odbitki i kartonu: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Fig. 4”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „Fig. 4”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1105/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 4.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

1140. Kraków, MUJ, makata z personifikacją Ognia.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019974

Odbitka albuminowa, 12,2×25,1 / 13×28,2

Recto odbitki i kartonu: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Fig. 5”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „Fig 5”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1099/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 5.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

1141. Kraków, MUJ, makata z personifikacją Powietrza.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019975

Odbitka albuminowa, 12×25,1 / 23,6×31,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1101/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 6.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

Odbitka z tego samego negatywu:

1142.

IHSUJ P 019976

Odbitka albuminowa, 12,5×24,8 / 13,8×28

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ

1143. Kraków, MUJ, makata z personifikacją Wody.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019977

Odbitka albuminowa, 12,1×25,1 / 23,9×32,1

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1100/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 7.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

Odbitka z tego samego negatywu:

1144.

IHSUJ P 019978

Odbitka albuminowa, 12,2×25,1 / 13,3×27,2

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ

1145. Kraków, MUJ, makata z personifikacją Ziemi.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1909

IHSUJ P 019979

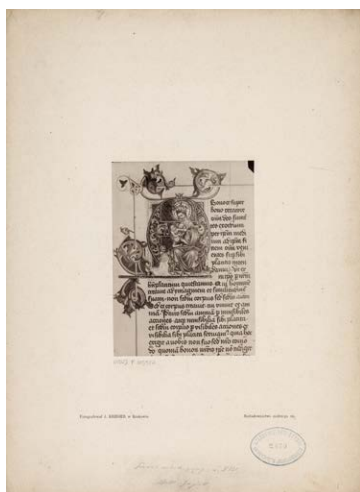
Odbitka albuminowa, 13,8×25,6 / 23,9×32

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1102/K

Publ.: Bochnak 1923, il. 8.

Datowanie: zob. nr kat. 1135.

1146. Kraków, BJ, *Enarrationes Evangelicae veritatis* Szymona de Cassia, t. I, fol. 1r, inicjał A. Fot. I. Krieger, nie później niż 1898

IHSUJ P 015977; d. nr inw. GHS: 2820

Odbitka albuminowa, 10,8×14,8 / 27,8×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „[nieczytelne], w. XIV / Bibl. Jagiell.”.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1897–1898)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7009/K

1147. Kraków, BJ, *De usurpatione legum, et eorum studiis*

[...] Jakoba Omphala, druk z biblioteki Zygmunta

Augusta, oprawa. Fot. I. Krieger, nie później niż 1900

IHSUJ P 015992; d. nr inw. GHS: 3534

Odbitka albuminowa, 20,1×25,5 / 27,8×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Z Bibl. Jag.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1900)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-837/K

1148. Kraków, gmach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, Antoni Madeyski, popiersie Jana Matejki.

Fot. nieznan, 1900

IHSUJ P 019069; d. nr inw. GHS: 6823

Odbitka albuminowa, 19,2×26,3 / 28×35,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „A. Madejskiego – Matejko Jan.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

Datowanie wg dedykacji na fotografii nr kat. 1149.

1149. Kraków, gmach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, Antoni Madeyski, popiersie Jana Matejki. Fot. nieznany, 1900

IHSUJ P 019070; d. nr inw. GHS: 5983

Odbitka albuminowa, 19,2×25,9 / 28×37,9

Recto odbitki: adnotacja atramentem: [ręką A. Madeyskiego] „Ant. Madeyski / Rzym 1900. / Kochanemu Felkowi.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

1151. Kraków, zbiory Marceliego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. III. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019237

Odbitka albuminowa, 14,7×23,3 / 25,1×32,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-814/K

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1150. Kraków, zbiory Marceliego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. II. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019236

Odbitka albuminowa, 14,8×24,2 / 25,1×33

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-819/K

Publ.: „Maski. Literatura, Sztuka i Satyra” 1918, z. 32, 10 XI, s. 623, 629.

Fotografie rysunków w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej (nry kat. 1150–1160) powstały zapewne na zamówienie Antoniego Balickiego, który, wg własnej relacji z 1908 r., wypożyczył go w tym celu od ówczesnego właściciela, Marceliego Czartoryskiego (Balicki 1908, s. 41; por. Chlebowska 2014, s. 148).

1152. Kraków, zbiory Marceliego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. VIII. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019242

Odbitka albuminowa, 14,8×24,6 / 25,1×33,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-816/K

Publ.: „Maski. Literatura, Sztuka i Satyra” 1918, z. 30, 20 X, s. 582; z. 35, 10 XII, s. 681.

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1153. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. XII. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908 IHSUJ P 019239
 Odbitka albuminowa, 15,2×24,6 / 25,1×33,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-817/K
 Publ.: „Maski. Literatura, Sztuka i Satyra” 1918, z. 30, 20 X, s. 589; z. 31, I XI, s. 603.
 Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1155. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. XX. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908 IHSUJ P 019245
 Odbitka albuminowa, 14,8×24,1 / 25,1×33,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-811/K
 Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1154. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunek w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. XIV. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908 IHSUJ P 019238
 Odbitka albuminowa, 14,2×24,4 / 25,2×33,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-813/K
 Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1156. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. XXI. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908 IHSUJ P 019240
 Odbitka albuminowa, 14,8×24,2 / 25,1×33,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-812/K
 Publ.: „Maski. Literatura, Sztuka i Satyra” 1918, z. 28, I X, s. 547; z. 29, IO X, s. 563, 571.
 Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1157. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. xxii. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019246

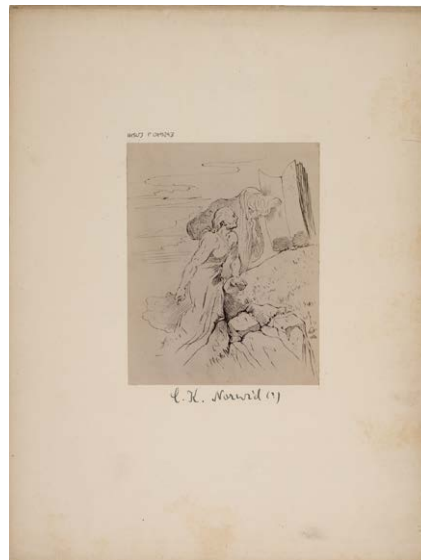
Odbitka albuminowa, 15×24,7 / 25,1×33,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-815/K

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1159. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, fragment k. xxviii. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019243

Odbitka albuminowa, 11,3×14,2 / 25,1×33,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1158. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, k. xxiv. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019241

Odbitka albuminowa, 14,8×24,7 / 25,1×33,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-818/K

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1160. Kraków, zbiory Marcelego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej, fragment k. xxviii. Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019244

Odbitka albuminowa, 11×15,4 / 25,1×33,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „C.K. Norwid (?)”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie: zob. nr kat. 1150.

1161. Kraków, zbiory Marceliego Czartoryskiego, Cyprian Kamil Norwid, rysunki w tzw. Albumie Marceliny Czartoryskiej (wg kopii Mieczysława Jakli). Fot. I. Krieger, nie później niż 1908

IHSUJ P 019247

Odbitka albuminowa, 19,6×23,4 / 25,1×33

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kopja Rysunku Norwida”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-820/K

Publ.: Balicki 1908, il. nlb.

1162. Kraków, zbiory Natalii z Wessłów Dobrzańskiej, obraz Zofia Matuszewiczówna niosąca kwiaty do Świątyni Sybilli w Puławach. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 015999

Odbitka albuminowa, 15,4×20,9 / 22×34,4

Verso kartonu: pieczęć „I. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana l. 1.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zofia Matuszewiczówna”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5859/K

Publ. (?): Wodzicka 1910, tabl. przed s. tytułową.

Odbitka z tego samego negatywu:

1163.

IHSUJ P 016000

Odbitka albuminowa, 15,6×21,9 / 22×34,4

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Zofia Matuszewiczówna”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1164. Kraków, zbiory Ludwika Michałowskiego, Zygmunt Sokołowski, *Pastwisko leśne*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019699; d. nr inw. GHS: 3785

Odbitka albuminowa, 7,9×17,9 / 16×25,9

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „widok”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sokołowski.”

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

1165.

IHSUJ P 019700; d. nr inw. GHS: 3785

Odbitka albuminowa, 8×17,9 / 16×25,8

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Sokołowski / do nr 3785”.

1166. Kraków, zbiory Jerzego Mycielskiego, Michał Stachowicz, *Car Aleksander I*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019716

Odbitka albuminowa, 10,5×19,7 / 27,4×36,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Michał Stachowicz / 1768–1835 / Cesarz Aleksander I.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć KJM; adnotacja ołówkiem: „Michał Stachowicz: Cesarz Aleksander I”. Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1168. Kraków, zbiory Jerzego Mycielskiego, Michał Stachowicz, *Pożegnania cara Aleksandra I z królem Fryderykiem Wilhelmem III i jego żoną Luizą przy grobie Fryderyka Wielkiego*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019717

Odbitka albuminowa, 16,2×23 / 22×35,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Michał Stachowicz / Pożegnanie Aleksandra I z Fryderykiem Wilhelmem III / i jego żoną przy trumnie Fryderyka Wielkiego. / Kolekcja prof. Dr. Jerzego Mycielskiego na Wawelu / Cf. Świeykowski, katalog, Nr. 163.”; adnotacja ołówkiem: „Aleks I. M. Luiza i F. W. III”. Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / [...]”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2986/K

1167. Kraków, zbiory Jerzego Mycielskiego, Michał Stachowicz, *Krawiec krakowski Marzec*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019718

Odbitka albuminowa, 16×20,9 / 27,9×36,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Michał Stachowicz / 1768–1835 / Krawiec krakowski Marzec / 1799–”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Michał Stachowicz: Krawiec krakowski 1799”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5633/K

1169. Kraków, zbiory Tadeusza Nowiny-Konopki, tryptyk, otwarty. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 016002; d. nr inw. GHS: 7740

Odbitka albuminowa, 19,3×25,8 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „61. cent. / 37 cent. lar. fer. [?] / 8. cent. profund.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Bar Konopka”, „Lepszy”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-499/K, MHK-7842/K

1170. Kraków, zbiory Tadeusza Nowiny-Konopki, tryptyk, zamknięty. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 016003; d. nr inw. GHS: 7740

Odbitka albuminowa, 17,3×24,8 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „w”; adnotacja ołówkiem: „Bar Konopka”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nr inw. MHK-390/K, MHK-7843/K

1171. Kraków, zbiory Tadeusza Nowiny-Konopki, relief *Opłakiwanie Chrystusa*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 016004; d. nr inw. GHS: 7741

Odbitka albuminowa, 20,6×25,6 / 27,9×37,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Bar Konopka”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2323/K

1172. Kraków, zbiory Katarzyny Potockiej, pas kontuszowy. Fot. nieznany, nie później niż 1896

IHSUJ P 016005; d. nr inw. GHS: 7702

Odbitka albuminowa, 7,4×19,1 / 23,7×31,9

Na jednym kartonie z nrem kat. 1055. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Pas polski / Zbiory Potockiej Katarzyny. / Spr. Kom. hist. szt. v. 169.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Römer 1896, s. 169, il. 27.

1173. Kraków, zbiory Jana Karola Scipio del Campo, tryptyk z kości słoniowej. Fot. K. Beyer, 1858

IHSUJ P 016014; d. nry inw. GA: 4693, MUSIA: 194

Odbitka albuminowa, 14,4×19,4 / 23,1×31,3

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „fotografia z K. Beyera / albumu wyst staro / żytności w Krak r. 1858/9”, [ręką J. Łepkowskiego] „Ołtarzyk z kości słoniowej / własność x. Jana hr. Sci- / piona kan. kat. krak.”, „Kraków”. Verso kartonu: pieczęć musia; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „z daru JŁepkowski”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Józefa Łepkowskiego dla GA (nie później niż 1879)

Odbitka z tego samego negatywu, z którego wykonano fotografię zamieszczoną w: Beyer 1859a, tabl. XL1.

1174. Kraków, zbiory Henryka (?) Schwarza, kobierzec.

Fot. I. Krieger, 1906

IHSUJ P 016012; d. nr inw. GHS: 6059

Odbitka albuminowa, 14,7×30,4 / 27,8×38,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dywan wschodni własność h. Schwarza 1906.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1907)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1450/K

1176. Kraków, zbiory prof. Maurycego Straszewskiego, kufel. Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

Fot. I. Krieger, nie później niż 1891

IHSUJ P 016016; d. nr inw. GHS: 0219

Odbitka albuminowa, 18,8×25,5 / 27,8×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kraków własność P. Prof. Straszewskiego.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kraków własność p. Prof. Straszewskieg[o]”.

Pochodzenie nieznanne (w GHS nie później niż od 1897)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1982/K

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1891 r. (nr inw. KI 6502-20).

1175. Kraków, zbiory Henryka (?) Schwarza, kobierzec.

Fot. I. Krieger, 1906

IHSUJ P 016013; d. nr inw. GHS: 6060

Odbitka albuminowa, 13×26,3 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dywan wschodni własność p. Schwarza 1906.”.

Zakupiono dla GHS (1907)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-624/K

1177. Kraków, zbiory Zaleskiego, siodła, rząd koński.

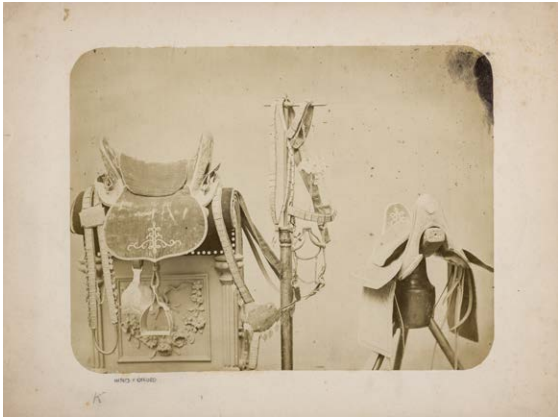
Fot. K. Brandel, 1865-1875

IHSUJ P 016019; d. nry inw. GA: 4653, MUSIA: 378

Odbitka albuminowa, 21,6×22,9 / 27,8×32,5

Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „dla Gabinetu Archeol. przy Uniw. Jagiell. ofiaruje P. Brandel fotograf w Warszawie”, „fotografia Rzędów / będących własnością

P. Zaleskiego w Krakowie”, [ręką J. Łepkowskiego] „Otrzymane / za pośrednictwem / hr. Konst Przewd / 26/12 75 / Łepk”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Dar Konrada Brandla dla GA (1875)
Brandel prowadził własny zakład od 1865 r., a widoczny na fotografii z lewej mebel (otomana?) stanowił element wyposażenia jego atelier (zob. Jackiewicz 2015, s. 44).

1178. Kraków, zbiory Zaleskiego, siodła, rząd koński. Fot. K. Brandel, 1865–1875

IHSUJ P 016020; d. nr inw. GA: 4652
Odbitka albuminowa, 21,2×27,7 / 27,8×37
Recto odbitki: retusz. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „dla Gabinetu Archeol. przy Uniw. Jagiell. ofiaruje pan Brandel / fotograf w Warszawie”, „fotografia Rzędów / będących własnością P. Zaleskiego w Krakowie”, [ręką J. Łepkowskiego] „Otrzymane / za pośrednictwem / hr. Konst Przewd / 26/12 75 / Łepk”. Dar Konrada Brandla dla GA (1875)
Datowanie: zob. nr kat. 1177.

1179. Kraków, zbiory prywatne, Artur Grotter, Portret Juliusza Tarnowskiego. Fot. nieznany, XIX–XX w.
IHSUJ P 018806
Odbitka albuminowa, 10,5×13,4 / 24,5×32,8

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Artur Grotter [!] / Juliusz Tarnowski († 1863)”, „Chorzelów. Pałac Tarnowski”.

Odbitka z tego samego negatywu:

1180.

IHSUJ P 018807
Odbitka albuminowa, 10,7×13,8 / 19,2×22,4

1181. Kraków, zbiory prywatne, Aleksander Kotsis, Pogrzeb i wesele. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 018946; d. nr inw. GHS: 3780
Odbitka albuminowa, 13,8×18,7 / 24,1×28,9
Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kotsis”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)
Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

1182.

IHSUJ P 018945; d. nr inw. GHS: 3780
Odbitka albuminowa, 13,8×18,7 / 24,1×29
Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacje ołówkiem: „T. M. K.”, „Kotsis – Wesele”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1183. Kraków, gmach Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń „Florianka”, sala obrad. Fot. S. Bizański (J.B. Głogowski?), 1886–1898 (?)

IHSUJ P 016036; d. nr inw. GHS: 2934 (?)

Odbitka albuminowa, 24,6×30,3 / 24,7×30,4

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Józefa Bolesława Głogowskiego dla GHS (1898) (?)

Na fotografii sala z 1886 r. (Kita 1968, s. 131). O Głogowskim zob. nr kat. 919.

1184. Kraków, zamek na Wawelu, widok od pn. zach. (fragment miedziorytu z widokiem Krakowa, ryt. M. Merian, mcz). Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 016048

Odbitka albuminowa, 19,5×25,7

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-258/K, MHK-402/K

1185. Kraków, zamek na Wawelu, dziedziniec arkadowy. Fot. I. Krieger, nie później niż 1879

IHSUJ P 016090; d. nr inw. GHS: 5847

Odbitka albuminowa, 19,8×24,8 / 27,6×36,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „94. Dziedziniec Zamku Krakowskiego”. Recto kartonu: druk: „Fotografował z natury J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Kraków Dziedziniec Zamku przed Odnowieniem”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2190/K

Publ.: Bąkowski 1902, s. 567.

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1879 r. (nr inw. KI 3654–20).

Odbitki z tego samego negatywu:

1186.

IHSUJ P 016091; d. nr inw. GHS: 5847

Odbitka albuminowa, 19,6×25 / 24,2×31,4

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „94. Dziedziniec Zamku Krakowskiego”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

1187.

IHSUJ P 016092

Odbitka albuminowa, 19,9×24,9 / 22,1×30

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”; „94. Dziedziniec Zamku Krakowskiego”. Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. I.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1188. Kraków, zknw, Józef Grassi, Portret Jana Nepomucena Małachowskiego. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 018779

Odbitka albuminowa, 18,2×23,6 / 28×37

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacje atramentem: „Józef Grassi / Jan Małachowski starosta opoczyński w r. 1792 / później senator wojewoda”, „wł. Prof. Dr. J. hr. Mycielskiego”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1522/K

1190. Kraków, zknw, Michał Stachowicz, Autoportret. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019715

Odbitka albuminowa, 18×23,7 / 27,4×36,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „[...] Portret własny”, „Michał Stachowicz / autoportret”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7604/K

1189. Kraków, zknw, Piotr Michałowski, Portret wielkiego księcia Konstantego Pawłowicza na koniu. Fot. nieznanymi, XIX-XX w.

IHSUJ P 019267

Odbitka albuminowa, 15,6×20,7 / 22×32,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wielki Książę / Konstanty Pawłowicz / przez Aleksandra Orłowskiego [!]”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1191. Kraków, zknw, Św. Stanisław upomina króla Bolesława, kwatery retabulum. Fot. nieznanymi, nie później niż 1897

IHSUJ P 017712; d. nr inw. GHS: 2882

Odbitka albuminowa, 10,6×15 / 23,9×32

Na jednym kartonie z nrem kat. 1194. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Ze zbiorów Pawlikowskiego”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, 1898, s. LXVI, il. 34.

Fotografie nry kat. 1191-1194, nadesłane przez Henryka Biegeleisena, prezentowano na posiedzeniu KHS AU 25 II 1897 (ANPP, PAU W 1-24, s. I).

1192. Kraków, zknw, Rozsiekanie zwłok św. Stanisława, kwatera retabulum. Fot. nieznany, nie później niż 1897
IHSUJ P 017710; d. nr inw. GHS: 2880
Odbitka albuminowa, 9,9×13 / 24,6×34,8
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)
Datowanie: zob. nr kat. 1191.

1194. Kraków, zknw, Kanonizacja św. Stanisława, kwatera retabulum. Fot. nieznany, nie później niż 1897
IHSUJ P 017711; d. nr inw. GHS: 2881
Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,2×14,2 / 23,9×32
Na jednym kartonie z nrem kat. 1191. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Ze zbiorów Pawlikowskiego”.
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)
Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, 1898, s. LXVII, il. 35.
Datowanie: zob. nr kat. 1191.

1193. Kraków, zknw, Pogrzeb św. Stanisława, kwatera retabulum. Fot. nieznany, nie później niż 1897
IHSUJ P 017709; d. nr inw. GHS: 2879
Odbitka albuminowa, 10,7×15,1
Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Lwów”.
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1898)
Datowanie: zob. nr kat. 1191.

1195. Kraków, zknw, Portret Ludwika Jagiellończyka. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
IHSUJ P 017716; d. nr inw. GHS: 7680
Odbitka albuminowa, 19,7×25 / 27,9×36,9
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[...]wik Jagiell. Król węgierski / [...]y portret olejny na drzewie / [...]biory L. hr. Pinińskiego”.
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-376/K

**1196. Kraków, zknw, arras *Historia rycerza z łabędziem*.
Fot. I. Krieger, nie później niż 1900**

IHSUJ P 016201; d. nr inw. GHS: 3543
Odbitka albuminowa, 22,8×24,4 / 27,8×37,8
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GHS (1900)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1396/K (?)
Publ.: Morelowski 1912, il. 56.

Odbitki z tego samego negatywu:

1197.

IHSUJ P 016199
Odbitka albuminowa, 23,4×26,5 / 28,2×35,1
Verso kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”

1198.

IHSUJ P 016200; d. nr inw. GHS: 3543
Odbitka albuminowa, 22×27,2 / 27,9×34,9
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków [przekreślone „koś. ś. Katarzyny”], dopisek ołówkiem: „Wawel zamek”]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1199.

IHSUJ P 016202
Odbitka albuminowa, 22,5×24,3 / 25,2×27
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1200.

IHSUJ P 016203
Odbitka albuminowa, 22,5×24,7 / 23,7×37,8
Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kraków.”.

1201. Kraków, zknw, arras *Wejście do Arki z cyklu Dzieje Noego*. Fot. nieznanymi, nie później niż 1890

IHSUJ P 016213; d. nr inw. GHS: 3499
Odbitka srebrkowa, 22,8×34 / 27,8×36,8
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Potop”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar AU dla GHS (1900)
Publ.: „SKHS”, 5, 1896, tabl. v.
Fotografię tę, wykonaną w Gątczynie, gdzie wówczas znajdował się arras, złożył „do użytku Komisji” Alfred Römer na posiedzeniu KHS AU 4 XII 1890 (ANPP, PAU W 1-22, s. 170; „SKHS”, 5, 1896, s. XI).

1202. Kraków, zknw, kobierzec z Żelechowa. Fot. L. Koehler, 1894

IHSUJ P 009093; d. nry inw. GA: 12101, MUSIA: 299
Odbitka srebrkowa, 14,2×20,9 / 24×28,9
Recto odbitki i kartonu: sucha pieczęć „L. Koehler”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „w Tokach”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Zakupiono dla GA (1894)
Wg *Inwentarza GA 1867–1903* fotografie nry kat. 1202, 1257, 1737, 1738 przedstawiają tkaniny eksponowane na Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 r. (KW Lwów 1894, s. 16, poz. 106–107; Walanus 2013b, s. 31; *Skarby Fototeki 2*, nry kat. 25–27). Zdjęcia te niewątpliwie zostały wykonane w czasie wystawy.

1203. Kraków, zknw, kobierzec z Żelechowa.

Fot. nieznan, nie później niż 1912

IHSUJ P 009094; d. nr inw. GHS: 6739

Odbitka albuminowa, 13,9×21,1 / 19,7×27,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kobierzec wełniany polski z herbami Jastrzębiec i Piława. Własność [przekreślone „hr.”] / hr. T. Dzieduszyckiego w Tokach.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”.

Dar KHS AU dla GHS (1912)

Publ.: Stębowska 1912, il. 5.

Odbitki z tego samego negatywu:

1204.

IHSUJ P 009095; d. nry inw. GHS: 6739, MUSIA: 299

Odbitka albuminowa, 14,4×20,3 / 24,7×27

Recto kartonu: adnotacja kredką „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ

1205.

IHSUJ P 009096; d. nr inw. GHS: 6739

Odbitka albuminowa, 14,3×21,1 / 27×30,2

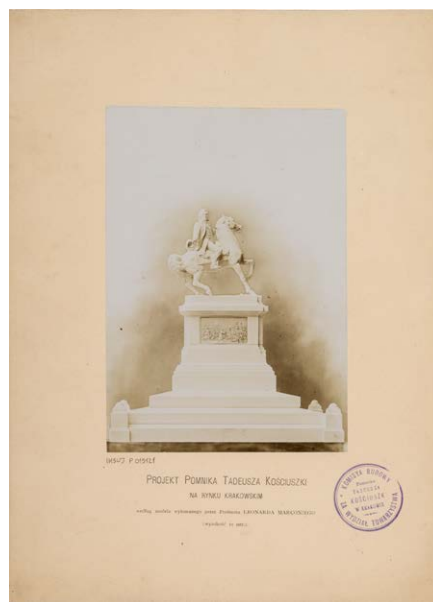
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1206. Kraków, Wawel, Leonard Marconi, model pomnika Tadeusza Kościuszki. Fot. L. Marconi, 1899

IHSUJ P 019122

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17×22,6 / 20,5×35,2
 Recto odbitki: adnotacja atramentem [podpis J. Świerzyńskiego]. Recto odbitki i kartonu: pieczęć „KOMISYA BUDOWY / Pomnika / TADEUSZA / KOŚCIUSZKI / W KRAKOWIE / ZA WYDZIAŁ TOWARZYSTWA”. Recto kartonu: druk: „MODEL / POMNIKA TADEUSZA KOŚCIUSZKI / mającego stanąć na Rynku krakowskim od strony ulicy Szewskiej. / Projekt i model pośredni pomnika wykonany przez ś. p. prof. LEONARDA MARCONIEGO, / przyjęty przez Komisję Znanców / i zatwierdzony przez Wydział Towarzystwa im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. / Model ostateczny do odlewu w brzoziwy wykonali: / ANTONI POPIEL ze Lwowa i GIOVANNI GIOVANETTI z Florencyi. / (Wysokość modelu z plintą do 5' 40 m., z postumentem 13' 50 m.)”; pieczęć „JAN ŚWIERZYŃSKI / referent Komisji Wydz. Tow.”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Kraków dnia 26. lutego 1900. r. / Aleksandrowi Świerzyńskiemu / ŚJan [?]”.
 Autoryzowana i datowana odbitka w zbiorach ANK (sygn. A V/1132/8).

1207. Kraków, Wawel, Leonard Marconi, model pomnika Tadeusza Kościuszki. Fot. J. Sebald, 1899 (?)

IHSUJ P 019121

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,9×15,7 / 19,9×27,2
 Recto kartonu: druk: „PROJEKT POMNIKA TADEUSZA KOŚCIUSZKI / NA RYNKU KRAKOWSKIM / według modelu wykonanego przez Profesora LEONARDA MARCONIEGO / (wysokość 12 mtr.)”; pieczęć „KOMISYA BUDOWY / Pomnika / TADEUSZA / KOŚCIUSZKI / W KRAKOWIE / ZA WYDZIAŁ TOWARZYSTWA”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”.

Fotografia powstała zapewne w tym samym czasie, co nr kat. 1206.

1208. Kraków, Planty, Pius Weloński, model pomnika Harfiarza (Bojana). Fot. nieznany, 1882–1883

IHSUJ P 019861

Odbitka albuminowa, 14,5×23,3 / 24,6×34,6

Publ. [jako rycina]: „Tygodnik Powszechny” 1883, nr 25, 24 VI, s. 392.

Datowanie wg czasu powstania pomnika – 1882 r. (Lang 2014, s. 311).

1209. Krasne, kościół parafialny, monstrancja, krzyż relikwiarzowy i puszka na hostie. Fot. W. Krajewski (?), 1881

IHSUJ PD 000007

Odbitka albuminowa, 18,7×25 / 31,7×39,3

Karta z: *Album* [1881], tabl. xxxvii. Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „Tab. xxxvii”, „1”, „2”, „3”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ. Verso kartonu: naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Tab. xxxvii. / Krzyż srebrny, pozłacany, wysadzany drogiemi kamieniami z xvi w. własność parafii Krasne,

w dekanacie Ciechanowskim Dyecezyi Płockiej. / Relikwiarz srebrny, pozłacany, ozdobiony emaliami i drogiemi kamieniami; własność parafii Krasne. / Kielich srebrny pozłacany ozdobiony emaliami i drogiemi kamieniami, wyrób z xvii w. wł. Ord. hr. Krasińskich.”.

Autorstwo wg sygnatur na innych fotografiach w cyt. albumie.

1210. Kraśnik, kościół parafialny Wniebowzięcia NMP, nagrobek Jana Gabriela Tęczyńskiego.

Fot. A.R. Kłossowski, 1882–1891

IHSUJ P 004031; d. nr inw. GHS: 6649

Odbitka albuminowa, 18,1×23,4 / 23,4×31,6

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wojew. sandomierski Jan Gabryel Tęczyński † 1553 / Nagrobek postawiony przez Syna, / Stanisława / Spr. K. h. S. IX. 201.”, „Kraśnik”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem kopiowym: „Tęczyński”; adnotacja ołówkiem: „Kraśn[...]”; naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Zdjęcia emulyjne momentalne / (photographies instantanées). / ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / A. R. KŁOSSOWSKIEGO / W LUBLINIE. / Wykonywa wszelkie roboty w zakres fotografii wchodzące, tak w samym zakładzie jako też po za jego obrębem. Klisze przechowują się lat kilka i na żądanie można mieć kopje. / Powiększenia aż do naturalnej wielkości: na papierze, na płótnie olejno, czarne i w kolorach. / Kopje z obrazów Olejnych, dagerot: fotog: dawnych i t. d. Widoki. / Fotografie Kolorowane Olejno i Akwarelą. Heljominiaury.”

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Zakład Kłossowskiego działał w Lublinie w latach 1882–1891 (Bogdziewicz 2018, s. 42, 45).

1211. Kraśnik, kościół parafialny Wniebowzięcia NMP, nagrobek Stanisława Gabriela Tęczyńskiego. Fot. A.R. Kłossowski, 1882–1891

IHSUJ P 004034

Odbitka albuminowa, 18,1×23,4 / 23,4×31,6

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Podkomorzy Sandom. Stanisław Gabryel Tenczyński † 1550 / Spr. K. h. S. IX. str. 199.”, „Krasnik” [!]. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kraśnik”; naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Zdjęcia emulsyjne momentalne / (photographies instantanées). / ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / A. R. KŁOSSOWSKIEGO / W LUBLINIE. / Wykonywa wszelkie roboty w zakres fotografii wchodzące, tak w samym zakładzie jako też po za jego obrębem. Klisze przechowują się lat kilka i na żądanie można mieć kopje. / Powiększenia aż do naturalnej wielkości: na papierze, na płótnie olejno, czarne i w kolorach. / Kopje z obrazów Olejnych, dagerot: fotog: dawnych i t. d. Widoki. / Fotografie Kolorowane Olejno i Akwarellą. Heljominiatury.”. Datowanie: zob. nr kat. 1210.

1212. Kraśnik, kościół parafialny Wniebowzięcia NMP, nagrobek dzieci Andrzeja Tęczyńskiego i Zofii z Dębowskich. Fot. A.R. Kłossowski, 1882–1891

IHSUJ P 004035; d. nr inw. GHS: 6594

Odbitka albuminowa, 17,7×22,9 / 23,7×31,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Grobowiec / Jana Tenczyńskiego i Cecylji szwedzkiej.”, „Krasnik”. Verso kartonu: naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Zdjęcia emulsyjne momentalne / (photographies instantanées). / ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / A. R. KŁOSSOWSKIEGO / W LUBLINIE. / Wykonywa wszelkie roboty w zakres fotografii wchodzące, tak w samym zakładzie jako też po za jego obrębem. Klisze przechowują się lat kilka i na żądanie można mieć kopje. / Powiększenia aż do naturalnej wielkości: na papierze, na płótnie olejno, czarne i w kolorach. / Kopje z obrazów Olejnych, dagerot: fotog: dawnych i t. d. Widoki. / Fotografie Kolorowane Olejno i Akwarellą. Heljominiatury.”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Datowanie: zob. nr kat. 1210.

1213. Krosno, kościół parafialny św. Trójcy, obraz Św. Kazimierz. Fot. I. Krieger, nie później niż 1904

IHSUJ P 004092; d. nr inw. GHS: 6713

Odbitka albuminowa, 19,1×26,5 / 23,6×31,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krosno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Wizerunek S. Kazimierza w kos. farnym w Krośnie / N. 6713”, „Ram tych z 18 w. dziś już niema”.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2001/K

Publ.: Papée 1905, il. przed s. 427.

Fryderyk Papée prezentował fotografię obrazu na posiedzeniu lwowskiej filii KHS AU 13 V 1904 („SKHS”, 8, 1907, z. 3–4, szp. CCCXVI–CCCXVIII).

1214. Krosno, kościół Franciszkanów, nagrobek Jadwigi z Włodków Firlejowej. Fot. S. Tomkowicz, 1887–1902

IHSUJ P 004106; d. nr inw. GHS: 7088

Odbitka albuminowa, 12,1×17,5 / 21,9×24,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krosno”; adnotacja ołówkiem: „Krosno – kościół Franciszkanów – robot. [?] Lugano (? Luca?) Quadi [?] da Lugano 1611”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK IV/520

Fotografia wykonana podczas jednego z kilku pobytów Tomkowicza w Krośnie potwierdzonych w latach 1887–1902 (Tomkowicz [2005], s. 70).

Odbitka z tego samego negatywu:

1215.

IHSUJ P 004107; d. nr inw. GHS: 7088

Odbitka albuminowa, 12,6×17,4 / 21,9×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krosno”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Jadwiga Firlejowa Krosno. / Do 7088”.

1216. Krosno, kościół Franciszkanów, nagrobek Jana i Elżbiety Jędrzejowskich. Fot. nieznanymi, koniec XIX w.

IHSUJ P 004111

Odbitka albuminowa, 12,7×17 / 19,2×22,5

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Krosno. Kość. Franciszkanów. Pomnik Jana Jędrzejowskiego i Elżbiety.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Stan nagrobka taki sam jak na fotografii Stanisława Tomkowicza z 1896 r. (Tomkowicz [2005], il. 135).

1217. Krościenko nad Dunajcem, kościół parafialny, ołtarz boczny. Fot. S. Tomkowicz (?), 1893 (?)

IHSUJ P 004143

Odbitka albuminowa, 11,4×17,5 / 24,8×34,6

Zdjęcie wykonane prawdopodobnie przez Stanisława Tomkowicza, który oglądał i fotografował ołtarz w 1893 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 395).

1218. Krużłowa Wyżna, kościół parafialny. Fot. S. Tomkowicz, 1893

IHSUJ P 018608

Odbitka albuminowa, 12,5×17,2 / 21,7×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „fot. 16/8 1893”.

Na autorstwo Tomkowicza wskazuje technika odbitki i rodzaj kartonu oraz sposób naniesienia daty.

1219. Krużłowa Wyżna, kościół parafialny, wnętrze.

Fot. S. Tomkowicz, 1897

IHSUJ P 004182

Odbitka albuminowa, 12,4×17,4 / 16,7×21,8

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „po restauracji”, „21/7 97”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-782

Na autorstwo Tomkowicza wskazuje data na kartonie, zgodna ze znanymi datami jego pobytu w Krużłowej (Tomkowicz 1900b, s. 133).

1221. Krużłowa Wyżna, figura przydrożna.

Fot. S. Tomkowicz, 1893-1897

IHSUJ P 004187

Odbitka albuminowa, 11,9×16,8 / 22×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krużłowa”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Krużłowa ok. 1550”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-778

Datowanie: zob. nr kat. 1220.

1220. Krużłowa Wyżna, figura przydrożna.

Fot. S. Tomkowicz, 1893-1897

IHSUJ P 004186; d. nr inw. GHS: 7014

Odbitka albuminowa, 12×16,9 / 22×25,2

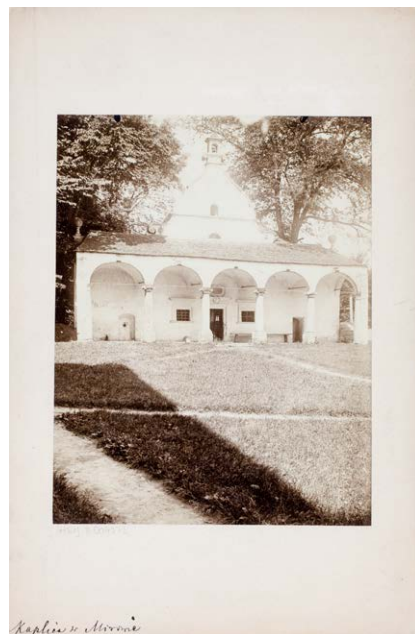
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krużłowa”; adnotacja ołówkiem: „Krużłowa pod Bobową – słup Przydrożny fund. przez Pieniążka w XVI w”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-780

Publ.: „TGKGZ”, I, 1900, s. 142, il. 19.

Tomkowicz odwiedzał Krużłową w latach 1893-1897 (zob. nr kat. 1218, 1219; Tomkowicz 1900b, s. 133).

1222. Książ Wielki, pałac na Mirowie, kaplica pałacowa.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)

IHSUJ P 004272

Odbitka albuminowa, 12,4×16,1 / 16,5×24,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kaplica w Mirowie”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3156/K

Fotografie nry kat. 1222-1224 powstały zapewne w związku z badaniami Sławomira Odrzywolskiego, który 26 XI 1896 przedstawił na posiedzeniu KHS AU „liczne fotografie” pałacu w Książu (ANPP, PAU W 1-23, s. 125).

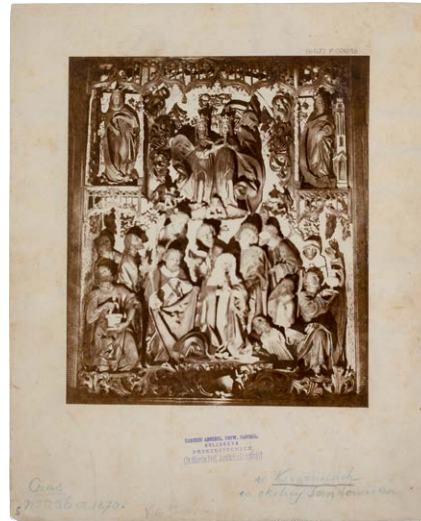
1223. Książ Wielki, pałac na Mirowie, kaplica pałacowa, fragment fasady. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)

IHSUJ P 004273

Odbitka albuminowa, 12,2×15,8 / 24,6×34,3

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3104/K

Datowanie: zob. nr kat. 1222.

1225. Książnice Wielkie, kościół parafialny, szafa poliptyku na ołtarzu głównym.

Fot. nieznaną, 1870–1875

IHSUJ P 004296; d. nr inw. GA: 12011, MUSIA: 195

Odbitka albuminowa, 15,5×18,1 / 21,6×26,7

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje kredką: „Czas / No. 256 R. 1870.”, „w Książnicach / w okolicy Sandomierza”; adnotacja ołówkiem: „Vita Stwosza”; ołówkiem rysunek [predella poliptyku]. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką J.K. Brzostowskiego] „praca ta jest roboty Vita Stwosza zato ręczę życiem moim / prócz ołtarza jest Passya do noszenia za procesją także roboty pięknej – i wołtarzu w Kaplicy 2a. / Na strychu Koscielnym jest pootrącana figura na łok. 1½ wysoka w zbroi Rycerz zdaie się Sty Waclaw [dopisek „albo Leopold”] to będzie Vita lecz to można zabrać bo niewiedzą wartości i niedbaia oto / J K. Brzostowski”. Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia wykonana zapewne po odkryciu poliptyku przez Józefa Brzostowskiego w 1870, a przed restauracją wykonaną w 1875 r. (Link-Lenczowska 2007, s. 62–63).

1224. Książ Wielki, pałac na Mirowie, kaplica pałacowa, prezbiterium. Fot. I. Krieger, nie później niż 1896 (?)

IHSUJ P 004274

Odbitka albuminowa, 12,3×15,3 / 16,9×24,8

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Mirów”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3102/K

Datowanie: zob. nr kat. 1222.

1226. Kurzelów, kościół parafialny, nagrobek Marianny z Pieniążków Baranowskiej. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 004420; d. nr inw. GHS: 6126

Odbitka albuminowa, 12,3×17,2 / 24×32

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wojewodzina sieradzka Marjanna Baranowska, córka podczaszego krak. z Kruźlowej Pieniążka / † 1631 / Nagrobek wystawił mąż, Jan Baranowski”, „[dopisek „nie”] Kruźlowa [przekreślone „?”]”.

Verso kartonu: adnotacja atramentem: „6126 Nagrobek Marjanny [dopisek ołówkiem: „z Kruźlowej”] Baranowskiej wojewodz. sieradzkiej”, [odpis inskrypcji na nagrobku].

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK IV/521

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 12.

Fotografia wykonana podczas pobytu Tomkowicza w Kurzelowie latem 1902 r. (ANPP, PAU W 1-24, s. 141; Tomkowicz 1907, szp. 145, 161-165).

1227. Leżajsk, kościół Bernardynów, wnętrze.

Fot. J. Mien, J. Sebald, 1890-1892

IHSUJ P 004674; d. nry inw. GHS: 0180, 0152

Odbitka albuminowa, 17,6×20,6 / 27,7×36,9

Recto odbitki: sucha pieczęć „JULIUSZ MIEN & SEBALD – KRAKÓW”. Recto kartonu: pieczęcie AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Organy w Leżajsku”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć „U”.

Zakupiono dla GHS (1892)

Publ.: Zubrzycki 1907-1909, tabl. xxxviii.

Zakład Mienna i Sebaldy działał od 1890 r. (Kudłacz, Miskowicz 2008, s. 326).

1228. Londyn, British Museum, Stanisław Samostrzelnik, Modlitewnik Zygmunta I, Matka Boska z Dzieciątkiem i klęczącym Zygmuntem I. Fot. nieznan, 1889

IHSUJ P 019432; d. nr inw. GHS: 5995

Odbitka albuminowa, 12,4×18,2 / 18×26,6

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Petersburg ?) / Madonna / miniatura XVI w”, „nabyta 1906”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Fotografia została wykonana na zlecenie KHS AU staraniem przebywającego w Londynie Józefa Kallenbacha, który przesłał ją Marianowi Sokołowskiemu przed 11 IV 1889 (ANPP, PAU W 1-22, s. 137, 138, 141, 143).

Odbitka z tego samego negatywu:

1229.

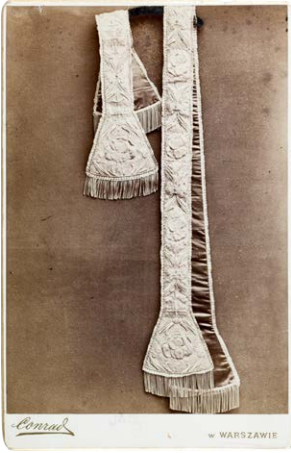
IHSUJ P 019433; d. nr inw. GHS: 5995

Odbitka solna, 14×18,7 / 18,7×26,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [przekreślona] „15281”; adnotacje ołówkiem: „Petersburg (?) / Madonna / miniatura XVI w”, „nabyta 1906 r”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Datowanie: zob. nr kat. 1228.

1230. Lubartów, kościół parafialny, stuła.

Fot. Conrad, 1881–1884

IHSUJ P 004784; d. nr inw. GA: 8084, MUSIA: 298

Odbitka albuminowa, 13,2×19,1 / 13,8×21,2

Recto kartonu: druk: „Conrad / w WARSZAWIE”; adnotacja ołówkiem: „Stuły”. Verso kartonu: druk: „Fotografija Artystyczna / Conrad / w Warszawie / ULICA ERYWAŃSKA (PLAC ZIELONY) / No. 8.”; pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „z kościoła w Lubartówce [?] / hr. Branicka.”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar hr. Jadwigi (?) Branickiej dla GA (1884)

Zakład działał od 1881 r. (Lejko, Niklewska 1978, s. 97).

1231. Lublin, Brama Grodzka.

Fot. J. Zieliński, nie później niż 1898

IHSUJ P 004816; d. nr inw. GHS: 5878

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,6×14,8 / 20,6×31,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „N. 5878 Lublin / Widok bramy grodzkiej od strony ul. Grodzkiej”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Łopaciński 1899, il. I.

Autorstwo wg cyt. publikacji. Fotografję przysłał Marianowi Sokołowskiemu Hieronim Łopaciński w liście z 16 IV 1898 (AUJ, Sp. 98/5).

1232. Lublin, d. kościół Brygidek pw. Matki Boskiej Zwycięskiej, malowidło *Hold Trzech Króli*, fragment.

Fot. J. Smoliński, 1898

IHSUJ P 004942; d. nr inw. GHS: 6676

Odbitka srebrowa, 17,1×23,2 / 23,1×29,3

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lublin”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Smoliński 1913, il. 24.

Wg własnej relacji Józef Smoliński wykonał fotografie malowidła (nr kat. 1232, 1233) wkrótce po jego odkryciu w 1898 r. (Smoliński 1913, szp. 281–282).

1233. Lublin, d. kościół Brygidek pw. Matki Boskiej Zwycięskiej, malowidło *Hold Trzech Króli*, fragment.

Fot. J. Smoliński, 1898

IHSUJ P 004943; d. nr inw. GHS: 6676

Odbitka srebrowa, 17,3×23,1 / 23,6×28,8

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lublin”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Smoliński 1913, il. 25.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1232.

1234. Lublin, kościół Dominikanów pw. św. Stanisława, obraz *Sąd Ostateczny*. Fot. J. Smoliński, 1898

IHSUJ P 004905; d. nr inw. GHS: 6678

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,9×28,5 / 27,3×35,7

Sygnatura obejmuje dwie naklejone obok siebie odbitki.

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: „SKHS”, 8, 1912, z. 3-4, szp. CCCLXXXV, il. 3.

Autorstwo wg cyt. publikacji. Data fotografii wg: *Inwentarz 1897-1930*, t. 3, poz. 6678.

1235. Lublin, zamek, dziedziniec.

Fot. A. Stepanoff, 1881-1901

IHSUJ P 005031; d. nr inw. GHS: 7363

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,8×16,1 / 13,9×22,3

Recto kartonu: druk: „Stepanoff / LUBLIN / ET NAŁĘCZÓW”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Fotografia zdjęta w podworcu zamku w Lublinie. / Po lewej widać kaplicę św. Trójcy z dawnym (dziś zniesionym) wejściem zewnętrznym po schodkach. Po prawej widać średniowieczną turmę o bardzo grubych murach, zbudowaną jak się zdaje z kamienia (ściany zewnętrzne są dziś [...]).”

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Ronikierowa 1901, s. 159.

Stepanoff otworzył zakład w Lublinie w 1881 r. (Bogdziejewicz 2018, s. 41).

Odbitka z tego samego negatywu:

1236.

IHSUJ P 005032; d. nr inw. GHS: 7363

Odbitka żelatynowo-srebrowa wywoływana, 11,7×15,7 / 20,6×29,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Podwórze więzienne / przed rokiem 1890”; adnotacja ołówkiem: „Lublin / Dziedzin[...] / Widok [...]”,

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1237. Lublin, zamek, kaplica św. Trójcy, wnętrze.

Fot. nieznaną, 1899-1901

IHSUJ P 005039

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,3×14,6 / 10,7×16,3

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wnętrze kaplicy sw. [!] Trójcy na zamku w / [...]”.

Publ.: Ronikierowa 1901, s. 163.

Fotografia wykonana po odsłonięciu malowidła na klatce schodowej przez Józefa Smolińskiego w lutym 1899 r. (Bilewicz 1999, s. 176, 189). W IS PAN odbitka ze zbiorów TONZP z adnotacją „fotografowała hr Ronikier” (nr inw. IS PAN BR0000002861).

1238. Lublin, buzdygany cechu murarzy.

Fot. nieznanym, nie później niż 1898

IHSUJ P 005018; d. nr inw. GHS: 2940

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×17 / 24×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Lublin”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”; adnotacja atramentem: „2940 Buzdygany cechu mularskiego”.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: Łopaciński 1899, il. 4-5.

1240. Lwów, d. kościół Dominikanów pw. Bożego Ciała, obraz Matka Boska Różańcowa. Fot. E. Trzemeski, ok. 1900

IHSUJ P 017450; d. nr inw. GHS: 7617

Odbitka albuminowa, 15,2×21,5 / 25,9×31,9

Recto kartonu: druk: „E. Trzemeski / LWÓW”; adnotacja kredką: „T. VII, szp. CCLXIX.”; adnotacja ołówkiem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Matka Boska Różańcowa z przedsonka kościoła oo. Dominikanów we Lwowie.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

I XII 1900 Władysław Łoziński omawiał obraz na posiedzeniu lwowskiego koła KHS AU („SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CC-LXIX). Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 16.

1239. Lubraniec, kościół parafialny, tablica erekcyjna.

Fot. nieznanym, nie później niż 1900

IHSUJ P 005125; d. nr inw. GHS: 5889

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 15,5×20,6 / 24,7×34,4

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 6, 1903, z. 3, szp. CLXV, il. 35.

Fotografia nadesłana przez dr. Franciszka Chłapowskiego, przedstawiona na posiedzeniu KHS AU 28 VI 1900 (ANPP, PAU W 1-24, s. III).

1241. Lwów, d. kościół Karmelitów Trzewiczkowych pw. św. Jana, fasada w trakcie rozbiórki. Fot. nieznanym, 1870

IHSUJ P 017473

Odbitka albuminowa, 14,6×19,9 / 20×28,4

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wchód główny.”, „Szczątka Kościoła Pokarmelickiego który stał przy ulicy Hallickiej /: Batorego :/ gdzie obecnie stoi gimnazjum Franciszka Jozefa. -”. Verso kartonu: adnotacja kredką: „tab 80”. Publ.: *Księga pamiątkowa 1909*, s. 16.

Kościół rozebrano w 1870 r. w związku z budową gimnazjum, zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 17.

1242. Lwów, d. kościół Dominikanów pw. św. Marii Magdaleny, nastawa ołtarza głównego. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

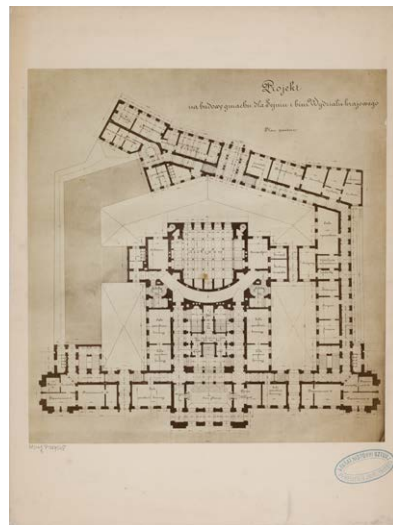
IHSUJ P 017302; d. nr inw. GHS: 7090

Odbitka albuminowa, 24,4×29,6 / 27,7×37,3

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Kaplica wiezienna [!] dawniej koś Maryi Magdaleny / Lwów”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1244/K

1244. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, rzut parteru. Fot. nieznany, 1877–1887

IHSUJ P 017648; d. nry inw. GHS: 0179, 0143

Odbitka albuminowa, 25,2×26,4 / 27,8×37,2

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwow” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

Fotografie nry kat. 1244–1251 ukazują plany gmachu Sejmu Krajowego Galicji, sporządzone przez Juliusza Hochbergera w 1877 r.; zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 19a–g.

1243. Lwów, cerkiew Wołoska, widok od pd. wsch.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1894

IHSUJ P 017607; d. nr inw. GHS: 1465

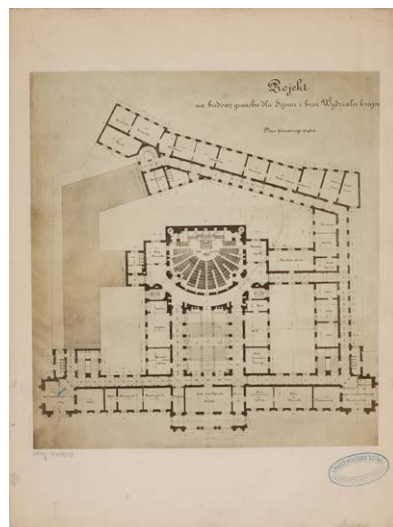
Odbitka albuminowa, 19,4×25,4 / 22,9×31,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „Cerkiew wołoska we Lwowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Zakupiono od I. Kriegera dla GHS (1894)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2259/K

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 18.

1245. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, rzut I piętra. Fot. nieznany, 1877–1887

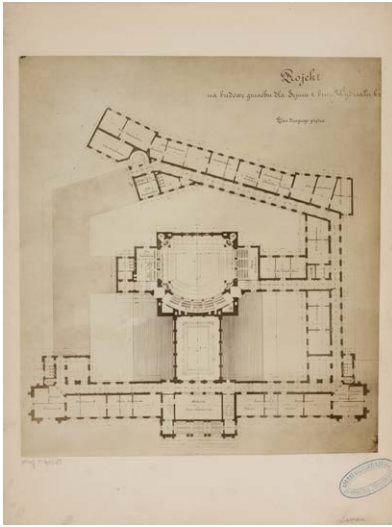
IHSUJ P 017649; d. nry inw. GHS: 0179, 0145

Odbitka albuminowa, 24,5×26,5 / 27,8×37,2

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwow” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1246. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, rzut drugiego piętra. Fot. nieznanym, 1877-1887

IHSUJ P 017650; d. nry inw. GHS: 0179, 0144
 Odbitka albuminowa, 25,4×28,2 / 27,8×37,2
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwow” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1247. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, projekt narożnika. Fot. nieznanym, 1877-1887

IHSUJ P 017651; d. nry inw. GHS: 0179, 0149
 Odbitka albuminowa, 9,1×18,3 / 27,2×38
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1248. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwow” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1248. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, projekt elewacji tylnej. Fot. nieznanym, 1877-1887

IHSUJ P 017652; d. nry inw. GHS: 0179, 0149
 Odbitka albuminowa, 18,3×28,8 / 27,2×38
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1247.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1249. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, przekrój podłużny. Fot. nieznanym, 1877-1887

IHSUJ P 017653; d. nr inw. GHS: 0179
 Odbitka albuminowa, 19×30,2 / 27,8×37,3
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwow” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1250. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, przekrój poprzeczny. Fot. nieznaną, 1877–1887

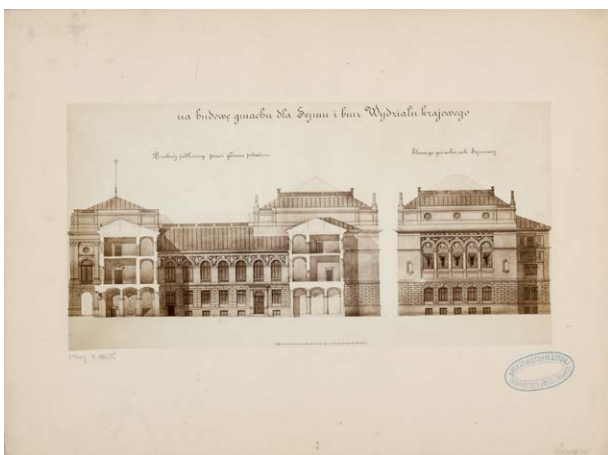
IHSUJ P 017654

Odbitka albuminowa, 16,4×29,7 / 27,3×37,2

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwów” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1251. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Juliusz Hochberger, przekrój podłużny przez podwórze i elewacja sali obrad. Fot. nieznaną, 1877–1887

IHSUJ P 017655

Odbitka albuminowa, 15×29,4 / 27,2×37,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwów” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1244.

1252. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Teodor Rygiel, model grupy *Opiekuńczy duch Galicji*. Fot. Fotografia Montabone, 1879–1887 (?)

IHSUJ P 019425; d. nry inw. GHS: 0180, 0156

Odbitka albuminowa, 17×25,2 / 27,8×37,2

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „T: RYGIER”. Recto kartonu: druk: „FOTOGRAFIA MONTABONE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pochodzenie nieznaną (w GHS nie później niż od 1892); być może dar Mariana Sokołowskiego (1887)

Konkurs na dekorację rzeźbiarską Sejmu rozstrzygnięto w 1879 r. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 20.

1253. Lwów, Uniwersytet (d. gmach Sejmu Krajowego), Zygmunt Trembecki (?), modele grup alegorycznych *Oświata i Przemysł*. Fot. nieznaną, ok. 1879 (?)

IHSUJ P 019838

Odbitka albuminowa, 24,6×26,4 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacje atramentem: „B”, „C”. Verso tekury: adnotacja ołówkiem [przepisana z rewersu odbitki]: „Przemysł / Oświata – szkice posłane / i nie zwrócone na Konkurs / do (sejmu?) we Lwowie”.

Datowanie: zob. nr kat. 1252.

1254. Lwów, Lwowska Galeria Sztuki, Władysław Bakałowicz, *Bal na dworze Henryka III Walezego*.

Fot. R. Bingham, 2. połowa XIX w.

IHSUJ P 018647

Odbitka albuminowa, 18,1×26,2 / 26×32,6

Recto kartonu: sucha pieczęć „BINGHAM A PARIS”; adnotacja atramentem: „Władysław Bakałowicz”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „malarz Władysław / Bakałowicz.”.

1256. Lwów, Miejskie Muzeum Przemysłowe (?), *pas kontuszowy*. Fot. L. Koehler, nie wcześniej niż 1892

IHSUJ P 017725

Odbitka albuminowa, 14,8×28,4 / 21,7×34,7

Recto kartonu: sucha pieczęć „L.Koehler”; adnotacja ołówkiem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / L. KOEHLERA / ART. MAL. / we Lwowie.”.

Koehler otworzył zakład w 1892 r. („Gazeta Narodowa” 1892, nr 53, 3 III, s. 3; por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 28).

1255. Lwów, Lwowska Galeria Sztuki, Władysław Gruberski, *Portret Katarzyny z Branickich Potockiej*.

Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1905

IHSUJ P 018824

Odbitka albuminowa, 18,8×25,6 / 27,9×37,4

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Gruberski Katarzyna z Branickich Adamowa hr. Potocka”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1521/K

Datowanie wg daty wykonania reliefu (1905).

1257. Lwów, Miejskie Muzeum Przemysłowe, *kobierzec*. Fot. L. Koehler, 1894

IHSUJ P 017727; d. nry inw. GA: 12101, MUSIA: 299

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,7×20,4 / 23,1×28,9

Recto odbitki: sucha pieczęć „L.Koehler”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1894)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1202.

1258. Lwów, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, gobelin Michał Kazimierz Radziwiłł w bitwie pod Sławeczną.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1897

IHSUJ P 017683; d. nr inw. GHS: 2814

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,5×24,7 / 25,1×35,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „Lwów”, „Bitwa nad Sławeczną w 1756 r. / Gobelin korelicki z XVIII w. / w Ossolineum we Lwowie”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”; adnotacja ołówkiem: „X. Michał v Kazimierz R. pod Mozyrem / (pokonanie zbuntowanych chłopów) / w 1756 r. / Wszystkie te gob. wykonane zostały na zlecenie ks. Michała v Kazimierza około 1760 r. / X. Michał v Kaz. jest założycielem fabryki (szpalarni). Dowiadujemy się o tem z napisu pod portretem należącym niegdyś do St. Aug. a dziś w Akad. Sztuk P. w Petersburgu: Manufaktury wielkie lubił, których w dobrach swoich wiele pożytecznie założył, sprowadziwszy na to z cudzych krajów doskonałych rzemieślników, którzy potem wielu narodowych wyuczili. Z tych manufaktur są najprzedniejsze zwierciadłowe i innych szkiele równających się w polorze i gatunku cudzoziemskim. Szlifiernie do wyrabiania kamieni polskich, Persjarnie albo roboty rozmaitych pasów przednich gustem francuskim i orientalnym; obiciarnie do tkania obiciów z różnemi historyami, założył szkołę kadeków swoim kosztem, drukarnię w Nieświeżu ufundował dla pożytku publicznego bibliotekę i archiwum w tymże mieście w zamku pomnożył, zrobił i do porządku przyprowadził –”.

Zakupiono dla GHS (1897)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 21.

1259. Lwów, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, zbrojownia. Fot. nieznanymi, 1870–1875

IHSUJ P 017688; d. nry inw. GA: 4662, MUSIA: 379

Odbitka albuminowa, 22,2×26,9 / 28,2×37,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką F.K. Martynowskiego] „Zbrojownia w Muzeum Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich we Lwowie. – / Dla Gabin. Ar. Kat. Archeol. / w Krakowie. M. [dopisek ręką J. Łepkowskiego „(Martynowski[...])” / 7/VII 75. r. ”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Franciszka K. Martynowskiego dla GA (1875)

Kolekcja broni trafiła do Ossolineum w 1870 r. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 22.

1260. Lwów, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, oprawa ruskiej księgi liturgicznej. Fot. nieznanymi, nie później niż 1875

IHSUJ P 017687; d. nry inw. GA: 4696, MUSIA: 300

Odbitka albuminowa, 17,2×20 / 25,7×28,4

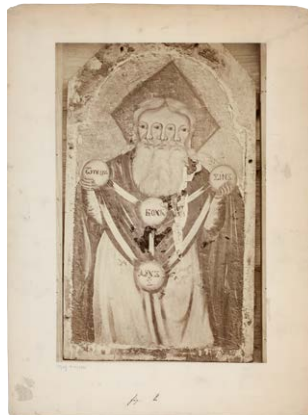
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „744.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką F.K. Martynowskiego] „Oprawa książki ruskiej kościelnej znajdująca się w Muzeum zakładu Narod. Im. Ossolińskich we Lwowie.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”; adnotacja atramentem: [ręką F.K. Martynowskiego] „Dla Gabinetu Archeologicznego przy katedrze Archeologii w Krakowie. / Marty. [dopisek ręką J. Łepkowskiego

„(Martynowski)“ / 7/vii. 75 r. / Lwów.”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.
Dar Franciszka K. Martynowskiego dla GA (1875)
Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 23.

1261. Lwów, zbrojownia hr. Jana Drohojowskiego.
Fot. E. Trzemeski, nie później niż 1879
IHSUJ PD 000045; d. nry inw. GA: 6673, MUSIA: 380
Odbitka albuminowa, 24,2×30,6 / 39,5×48,3
Recto odbitki: sucha pieczęć „E. TRZEMESKI / LWÓW”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Zbrojownia hr. J. Drohojowskiego”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
Dar Jana Drohojowskiego dla GA (w GA nie później niż od 1879)
Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 24.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)
Publ. [jako rycina]: Sokołowski 1879, il. 1 (zob. il. 3 na s. 38 w niniejszym katalogu).

1263. Lwów, zbiory Pawlikowskich, obraz Św. Trójca.
Fot. J. Eder (?), nie później niż 1879
IHSUJ P 017715; d. nr inw. GHS: 7285
Odbitka albuminowa, 18,9×28,6 / 27,7×37,2
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „fig. 2.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Trójca Sw o trzech twarzach / z cerkwi unickiej w Przemyskiem / z XVIII w.”.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)
Publ. [jako rycina]: Sokołowski 1879, il. 2.

1262. Lwów, zbiory Pawlikowskich, obraz Św. Trójca.
Fot. J. Eder, nie później niż 1879
IHSUJ P 017714; d. nr inw. GHS: 7284
Odbitka albuminowa, 24,6×30,4 / 27,7×37,2
Recto kartonu: sucha pieczęć „JOZEF EDER / FOTOGRAF / WE LWOWIE”; adnotacja atramentem: „fig. 1.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Trójca Sw o trzech / twarz[...] z cerkwi / unickiej Przemyskiem / z XVI w.”, „Szero[...] / wys[...]”, „Lwlow [!] / zbiory Muz[...]”.

1264. Łańcut, zbiory Potockich, kobierzec z herbem Piława. Fot. I. Krieger, nie później niż 1912
IHSUJ P 005206; d. nr inw. GHS: 6737
Odbitka albuminowa, 19,3×24,2 / 21,8×35,2
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „[przekreślone „Dyw”] Kobierzec wełniany polski z herbem Piława. Własność hr. Romana Potockiego w Łańcutcie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”.

Dar KHS AU dla GHS (1912)
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-488/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1265.

IHSUJ P 005207

Odbitka albuminowa, 19,4×24,8 / 19,5×24,9

1266. Łask, kolegiata, monstrancja. Fot. A. Janowski (?),
nie później niż 1900 (?)

IHSUJ P 005333; d. nr inw. GHS: 7531

Odbitka srebrowa, 11,9×16,4 / 15,8×24

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Łask.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7531 Ubiór i godła infulata w skarbcu poinful[...]/ 7534 Monstrancja złocona w kolegiacie Łaskiej”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Trzy fotografie dzieł z kolegiaty w Łasku (nry kat. 1266–1268) pod względem tematu i techniki bliskie są fotografiom Janowskiego (nry kat. 1269–1272).

1267. Łask, kolegiata, oprawa kancjonału.
Fot. A. Janowski (?), nie później niż 1900 (?)

IHSUJ P 005354; d. nr inw. GHS: 7535

Odbitka srebrowa, 12×15,4 / 23,9×31,9

Na jednym kartonie z nrem kat. 1268. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Łask.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „u”; adnotacja atramentem: „7535 Oprawa kancjonału / Pieczęć u dokumentu”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 1266.

1268. Łask, kolegiata, pieczęć dokumentu.

Fot. A. Janowski (?), nie później niż 1900 (?)

IHSUJ P 005355

Odbitka srebrowa, 8,2×12 / 23,9×31,9

Na jednym kartonie z nrem kat. 1267.

Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 1266.

1269. Łask, kolegiata, karta kancjonału.

Fot. A. Janowski, nie później niż 1900

IHSUJ P 005356; d. nr inw. GHS: 7670

Odbitka srebrowa, 11,9×16,1

Verso odbitki: adnotacja atramentem: [ręką A. Janowskiego] „Karta kancjonału w Łasku”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

O autorstwie grupy fotografii z Łasku (nry kat. 1269–1272) świadczą adnotacje ręką Janowskiego. Zdjęcia były prezentowane 28 VI 1900 na posiedzeniu KHS AU (ANPP, PAU w 1-24, s. III).

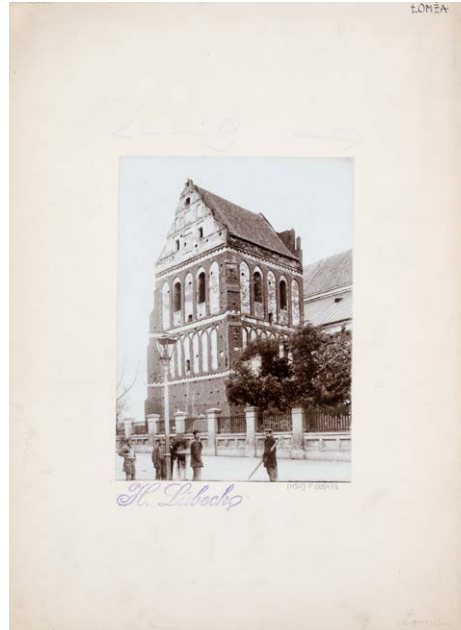
1270. Łask, kolegiata, karta kancjonału.
 Fot. A. Janowski, nie później niż 1900
 IHSUJ P 005357; d. nr inw. GHS: 7670
 Odbitka srebrkowa, 11,9×16,1
 Verso odbitki: adnotacja atramentem: [ręką A. Janowskiego]
 „Karta kancjonału w Łasku”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1269.

1272. Łask, kolegiata, karta kancjonału.
 Fot. A. Janowski, nie później niż 1900
 IHSUJ P 005359; d. nr inw. GHS: 7670
 Odbitka srebrkowa, 13×18,2
 Verso odbitki: adnotacja atramentem: [ręką A. Janowskiego]
 „Karta kancjonału w Łasku”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1269.

1271. Łask, kolegiata, karta kancjonału.
 Fot. A. Janowski, nie później niż 1900
 IHSUJ P 005358; d. nr inw. GHS: 7670
 Odbitka srebrkowa, 11,9×16,2
 Verso odbitki: adnotacja atramentem: [ręką A. Janowskiego]
 „Karta kancjonału w Łasku”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1269.

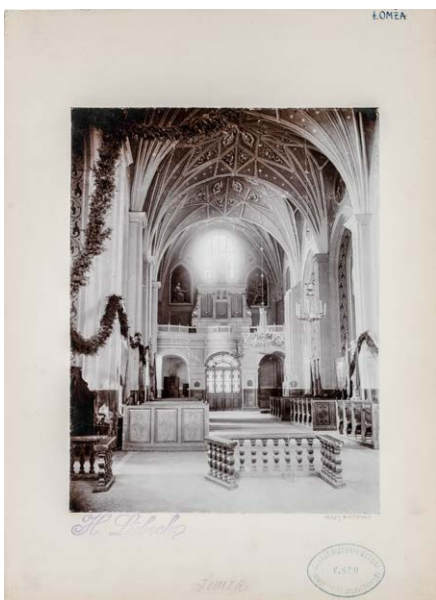
1273. Łomża, katedra, dzwonnica. Fot. H. Lübeck, 1899
 IHSUJ P 005433; d. nr inw. GHS: 6613
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,8×16,3 / 23,8×31,9
 Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką G. Worobjewą]: „Łomża. Kościół farny. (dzwonnica). (1899).”, „G. Worobjew.”.

1274. Łomża, katedra, widok wnętrza ku wsch.
Fot. H. Lübeck, 1899

IHSUJ P 005440

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,3×23 / 23,8×32,8
Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”; adnotacja ołówkiem: „Łomża”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką G. Worobjewa]: „Łomża. Kościół farny. Wielki ołtarz. (1899).”, „G. Worobjew.”.

1275. Łomża, katedra, widok wnętrza ku zach.
Fot. H. Lübeck, 1899

IHSUJ P 005443; d. nr inw. GHS: 6810

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17×22,2 / 24×33
Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Łomża”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką G. Worobjewa]: „Łomża. Kościół farny. Organy. (1899).”, „G. Worobjew.”
Dar KHS AU dla GHS (1913)

1276. Łomża, katedra, nagrobek Hieronima i Anny Modliszewskich. Fot. H. Lübeck, 1899 (?)

IHSUJ P 005458; d. nr inw. GHS: 6625

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,8×17,1 / 21,8×27,8
Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”; adnotacje atramentem: „Hieronim Dunin Modliszewski († 1567) i jego Żona († 1591?)”, „Łomża. [!]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką G. Worobjewa] „G. Worobjew”; adnotacja ołówkiem: „Łomża”.
Dar KHS AU dla GHS (1909)

1277. Łomża, katedra, nagrobek Mikołaja Troszyńskiego, starosty łomżyńskiego. Fot. H. Lübeck, 1899

IHSUJ P 005464; d. nr inw. GHS: 6812

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,2×22,8 / 22,2×28,8
Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”; adnotacje atramentem: „Łomża”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem [ręką G. Worobjewa]: „[...] / Troszyńskiego, †. r. 1575.”, „(1899).”, „G. W[...]”.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

1278. Łomża, katedra, nagrobek Nikodema Franciszka Kossakowskiego. Fot. H. Lübeck, 1899

IHSUJ P 005468; d. nr inw. GHS: 68II
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,8×22,9 / 21,6×28,8
 Recto kartonu: pieczęć „H. Lübeck.”; adnotacje atramentem: „Łomża. [!]”, „Nikodem Kossakowski / † 16II / Grobowiec stawia wdowa.”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem [ręką G. Worobjewa]: „Łomża. Kościół farny. Nagrobek Nikodema Kossakowskiego, † r. 16II. / (1899).”, „G. Worobjew”.
 Dar KHS AU dla GHS (1913)

1279. Łowicz, kolegiata, nagrobek arcybiskupa Jana Przerembskiego. Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 005557; d. nr inw. GHS: 7430
 Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 12,6×15,2 / 24,2×31,8
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1282. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Łowicz”, „Uchański”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „I, 7430 Pomnik Przerębskiego w Kolegiacie / 2, 5902 ” “ Jakóba Uchańskiego”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 3, szp. CLIX, il. 32.

O planach fotografowania nagrobków w Łowiczu Janowski poinformował Mariana Sokołowskiego listem z 22 VI 1899 (AU), Sp. 98/3); zdjęcia prezentowano na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1899 („SCPAU”, 4, 1899, nr 7, s. 9).

Odbitki z tego samego negatywu (powiększenia fragmentów):

1280.

IHSUJ P 005559; d. nr inw. GHS: 7430
 Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 13,1×18,3 / 27,4×36,5
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1281. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Z pomnika prymasa Jana Przerembskiego / † 1562”, „Łowicz”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „7430 Szczegóły z pomnika Przerębskiego”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1281.

IHSUJ P 005560; d. nr inw. GHS: 7430
 Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 13,1×14,5 / 27,4×36,5
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1280.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1282. Łowicz, kolegiata, nagrobek arcybiskupa Jakuba Uchańskiego. Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 005558; d. nr inw. GHS: 5902
 Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 12×15,3 / 24,2×31,8
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1279. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Łowicz”, „Uchański”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „I, 7430 Pomnik Przerębskiego w Kolegiacie / 2, 5902 ” “ Jakóba Uchańskiego”.
 Dar KHS AU dla GHS (1906)
 Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 3, szp. CLIX, il. 33.
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1279.

1283. Łódź, d. kościół Wniebowzięcia NMP, monstrancja. Fot. nieznan, nie później niż 1875

IHSUJ P 005584; d. nry inw. GA 4679, MUSIA: 302

Odbitka albuminowa, 20,3×27 / 27,8×37

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”; adnotacje atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „[...] / [dopisek ołówkiem: „Aleks.”] Przędzie[...] / 6/11 75”, „monstrancja z kościoła parafjalnego w Łodzi. (Król. Polskie) / napis na stopie: A.D. 1626 PA. LO. / wysokość z krzyżem 1 łok. pol. i 9 cali / Głębokość części środkowej 2 cale. / Szerokość stopy (średnica) cali 10. – / N. B. Części które na fotografii odbiły się ciemne są złożone. Reszta srebro.”.

Dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1875)

1284. Magierów, zamek, posąg Jakuba Sobieskiego.

Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017774

Odbitka albuminowa, 10,2×14,8 / 11,1×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss in Magierów. Statue aus d. k. Schloß in Żółkiew / Sohn Sobieski's des Königs / Jakob Sobieski.”. Verso kartonu: druk: „E. TRZEMESKI, LWÓW / Ulica Trzeciego Maja l. 7 / SIGM. BONDY, WIEN”; pieczęć „K. K. CENTRALCOMMISSION FÜR KUNST- u. HIST. DENKMALE”;

adnotacje ołówkiem: „ad 1713 95/c. c.”, „Galizien”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „825/11”. Datowanie: zob. nr kat. 1285, 1288. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29b.

1285. Magierów, zamek, posąg króla Jana III Sobieskiego. Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017775

Odbitka albuminowa, 10,3×14,8 / 11,1×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss Magierów.– Statue aus dem k. Schloss in Żółkiew. Sobieski. / aufgenommen. 8. 9. 1895.”. Verso kartonu: druk: „E. TRZEMESKI, LWÓW / Ulica Trzeciego Maja l. 7 / SIGM. BONDY, WIEN”; pieczęć „K. K. CENTRALCOMMISSION FÜR KUNST- u. HIST. DENKMALE”; adnotacje ołówkiem: „ad 1713 95/c. c.”, „Galizien”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „823/11”.

Publ.: Zubrzycki 1900, szp. 64.

Datowanie wg adnotacji na kartonie. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29a.

1286. Magierów, zamek, posąg Stanisława Żółkiewskiego. Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017776

Odbitka albuminowa, 10,3×14,7 / II, I×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss Magierów / St. Żółkiewski”. Verso kartonu: druk: „E. TRZEMESKI, LWÓW / Ulica Trzeciego Maja l. 7 / SIGM. BONDY, WIEN”; pieczęć „K. K. CENTRALCOMMISSION FÜR KUNST- u. HIST. DENKMALE”; adnotacje ołówkiem: „ad 1713 95/C. C.”, „Galizien”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „820/II”. Publ.: Zubrzycki 1900, szp. 63.

Datowanie: zob. nr kat. 1285, 1288. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29c.

1287. Magierów, zamek, posąg księcia Karola Radziwiłła. Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017777

Odbitka albuminowa, 10,2×14,8 / II, I×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss Magierów / Galizien / fürst Carl Radziwiłł”. Verso kartonu: druk: „[...] SIGM. BONDY, WIEN”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „Magierow / Schloß”.

Datowanie: zob. nr kat. 1285, 1288. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29d.

1288. Magierów, zamek, posąg księcia Hieronima Radziwiłła. Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017778

Odbitka albuminowa, 10,2×14,8 / II, I×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss in Magierów.- / Fürst. Hieronimus Radziwiłł / aufg. d. 8. 9. 1895”. Verso kartonu: druk: „E. TRZEMESKI, LWÓW / Ulica Trzeciego Maja l. 7 / SIGM. BONDY, WIEN”; pieczęć „K. K. CENTRALCOMMISSION FÜR KUNST- u. HIST. DENKMALE”; adnotacja ołówkiem: „ad 1713 95/C. C.”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „819/II”.

Datowanie wg adnotacji na kartonie. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29e.

1289. Magierów, zamek, posąg Jana Daniłowicza. Fot. E. Trzemeski, 1895

IHSUJ P 017779

Odbitka albuminowa, 10,2×14,8 / II, I×16,5

Recto kartonu: druk: „E. TRZEMESKI. / LWÓW i KRYNICA.”; adnotacja atramentem: „Schloss Magierów / Daniłowicz / fälschl. bezeichnet auf d. Plinthe”. Verso kartonu: druk: „E. TRZEMESKI, LWÓW / Ulica Trzeciego Maja l. 7 / SIGM. BONDY, WIEN”; pieczęć „K. K. CENTRALCOMMISSION FÜR KUNST- u. HIST. DENKMALE”; adnotacja ołówkiem: „ad 1713 95/C. C.”; papierowa nalepka [znaczek] z adnotacją atramentem: „822/II”.

Datowanie: zob. nr kat. 1285, 1288. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 29f.

1290. Majkowie, ruiny zamku. Fot. S. Tomkowicz, 1902
 IHSUJ P 005598; d. nr inw. GHS: 6106
 Odbitka albuminowa, 12,5×17,1 / 19,1×22,8
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem:
 „Majkowie. Widok ruin zamku od strony wieży A i naroż-
 nika B.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS AU dla GHS (1907)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-894
 Publ.: Tomkowicz 1907, il. 18.
 Fotografie nry kat. 1290 i 1291 wykonane w czasie pobytu
 Tomkowicza w Majkowicach w 1902 r. (ANPP, PAU w I-24,
 s. 141; Tomkowicz 1907, szp. 169–171).

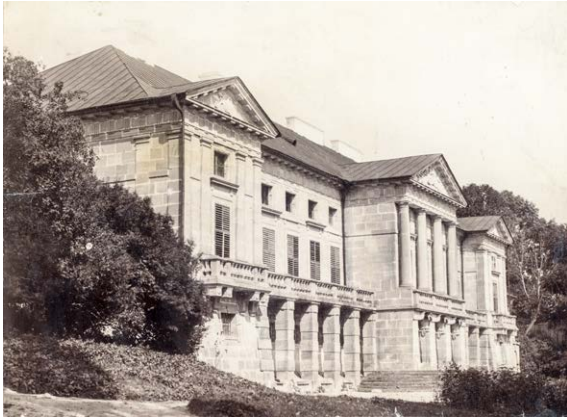
1292. Maków Mazowiecki, kościół parafialny.
Fot. G. Worobjew (?), 1900
 IHSUJ P 005601; d. nr inw. GHS: 6807
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17×23,3 / 22×29,7
 Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: [zatarta] „Maków
 Łomż.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna
 ZHSUJ; adnotacje ołówkiem [ręką G. Worobjewa]: „N I. /
 Maków (: gub. Łomżyńska). Kościół parafialny. –”, „G. Wo-
 robjew / 1900”, „Łomża”.
 Dar KHS AU dla GHS (1913)
 Fotografia, nadesłana przez Grzegorza Worobjewa, pre-
 zentowana była na posiedzeniu KHS AU 22 XI 1900 (ANPP,
 PAU w I-24, s. II2).

1291. Majkowie, ruiny zamku. Fot. S. Tomkowicz, 1902
 IHSUJ P 005599; d. nr inw. GHS: 6106
 Odbitka albuminowa, 12×16,8 / 19×22,8
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; ad-
 notacja atramentem: „Majkowie. Widok ruin zamku na
 prawo od wieży A.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar KHS AU dla GHS (1907)
 Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-893
 Publ.: Tomkowicz 1907, il. 17.
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1290.

**1293. Malejowce, pałac Orłowskich, widok elewacji
 frontowej. Fot. nieznan, XIX–XX w.**
 IHSUJ P 017782
 Odbitka albuminowa, 15,8×21,1 / 18,8×22,7
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1294. Malejowce, pałac Orłowskich, widok elewacji ogrodowej. Fot. nieznan, XIX-XX w.

IHSUJ P 017783

Odbitka albuminowa, 15,3×20,9 / 24,6×34,7

1295. Malejowce, pałac Orłowskich, jadalnia.

Fot. nieznan, XIX-XX w.

IHSUJ P 017784

Odbitka albuminowa, 15,7×21,3 / 17,4×21,9

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Malejowce”.

1296. Malejowce, pałac Orłowskich, pokój.

Fot. nieznan, XIX-XX w.

IHSUJ P 017785

Odbitka albuminowa, 15,8×21,3 / 27×35,1

Odbitka na kartonie, wtórnie przyciętym i naklejonym na inny karton. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1297. Miechów, kościół Bożogrobców, widok od pd. zach. Fot. S.J. Czarnowski, 1900

IHSUJ P 005669; d. nr inw. GHS: 7369

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,2×17,2 / 17×23

Recto kartonu: druk [?]: „CZARNOWSKI S.J.: ALBUM POWSZECHNE”; adnotacje atramentem: „I. Krajoznastwo”, „Widok wieży kościelnej i części ruin klasztoru – / od strony południowej z Małego rynku, – / w mieście powiat. Miechowie (gub. kieleka [!]). / (r. 1900).” Verso kartonu: druk [?]: „CZARNOWSKI S.J.: ALBUM POWSZECHNE”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Maryan Wawrzeniecki / art. malarz. / 5/11 1901 r.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Odbitka z tego samego negatywu:

1298.

IHSUJ P 005670; d. nr inw. GHS: 7369

Odbitka kolodionowa błyszcząca (pocztówka), 8,8×13,9

Verso odbitki: druk: „Postkarte – Carte postale / Weltpostverein / Union postale universelle [...]”; nadrukowane rubryki.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1299. Mir, zamek, widok ogólny.

Fot. nieznany, nie później niż 1900

IHSUJ P 017821; d. nr inw. GHS: 5854

Odbitka albuminowa, 12,4×18,1 / 16,2×21,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Mir – zamek.”; adnotacja ołówkiem: „Mir 4 mile od Nieświeża – Jerzy Illnicz [nieczytelne] / Kto [?] r 1440 panem [?] Miru – bodaj [?] [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Ruiny zamku w Mirze”; adnotacje ołówkiem: „Wileńskie”, [ręką M. Sokołowskiego] „Jerzy Illnicz, żonaty z Radziwiłówną miał syna jedynaka pod opieką Mikołaja Czarnego Radziwiłła, Ferdynand II Cesarz w r. 1555 robi go hrabią rzymskim na Mirze i w dyplomie pierwsza [?] wzmianka o zamku. Po jego bezpotomnej śmierci zamek Mir przeszedł do Radziwiłłów – niedawno Hohenlohego. Zamek jeszcze w r. 1792 zamieszkały”, „Tom 7”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CLXXXIX, il. 39.

Fotografię demonstrował Marian Sokołowski na posiedzeniu KHS AU 22 XI 1900 (ANPP, PAU w 1-24, s. 112). Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 30.

Recto kartonu: druk: „L. Klebanowski / w KOŃSKICH”; adnotacja atramentem: „Modliszewice. Most i brama wjazdowa do zameczku.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Modliszewice”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 29.

Klebanowski prowadził zakład w Końskich od 1899 r. (Janik 1986–1987, s. 108). Fotografia powstała być może w związku z pobytem Stanisława Tomkowicza w Modliszewicach w 1902 r. (ANPP, PAU w 1-24, s. 144; Tomkowicz 1907, szp. 187–190).

1301. Modliszewice, dwór. Fot. L. Klebanowski, 1899–1907

IHSUJ P 005808; d. nr inw. GHS: 6108

Odbitka albuminowa, 12,3×17,6 / 22×27,4

Recto kartonu: druk: „L. Klebanowski / w KOŃSKICH”; adnotacja atramentem: „Modliszewice. Widok fasady zameczku od dziedzińca.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Modliszewice”.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 30.

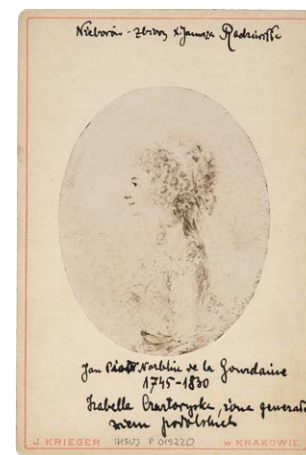
Datowanie: zob. nr kat. 1289.

1300. Modliszewice, dwór. Fot. L. Klebanowski, 1899–1907 (ok. 1902?)

IHSUJ P 005807; d. nr inw. GHS: 6109

Odbitka albuminowa, 12,2×17,4 / 21,9×27,5

1302. Nieborów, Muzeum w Nieborowie i Arkadii (oddział MNW), Jan Piotr Norblin, Portret Izabeli z Flemingów Czartoryskiej. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019220

Odbitka albuminowa, 7,7×9,9 / II×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER / W KRAKOWIE.”; adnotacje atramentem: „Nieborów – Zbiory x. Janusza Radziwiłła”, „Jan Piotr Norblin de la Gourdain / 1745–1830 / Izabella Czartoryska, żona generała / ziem podolskich”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Norblin. / Izabella Czartoryska z gen. Ziem. Podol. / Ks. Janusz Radziwiłł – Nieborów”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3718/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1303.

IHSUJ P 019221

Odbitka albuminowa (?), 7,7×9,8 / II×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER / W KRAKOWIE.”; adnotacja atramentem: „Norblin / ks. Czartoryska”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1304. Niedzica, zamek Dunajec (wg akwareli hr. Palocsay). Fot. nieznany, nie później niż 1888

IHSUJ P 005978; d. nry inw. GA: 8741, MUSIA: 247

Odbitka albuminowa, 17,6×24,5 / 27,8×35,2

Recto kartonu: pieczęć GAUJ. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zamek Czorsztyński i Niedzicki zdjęty podług obrazu malowanego przez hr. Palocsay praprababkę obecnego właściciela Niedzicy, przed stu kilkadziesiąt laty / (Oryginał znajduje się w zamku Niedzickim.) / Dr Kazimierz Drohojowski / 25/4 1888”.

Dar Kazimierza Drohojowskiego dla GA (1888)

1305. Niepołomice, kościół parafialny, wnętrze.

Fot. W. Demetrykiewicz, 1892 (?)

IHSUJ P 006075; d. nr inw. GHS: 7010

Odbitka albuminowa, 12,5×16,4 / 16,5×21,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kościół w Niepołomicach”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Niepołomice”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020142

Fotografie kościoła i zamku (nry kat. 1305, 1306, 1309) w Niepołomicach Demetrykiewicz wykonał zapewne podczas podróży konserwatorskiej w 1892 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 373).

1306. Niepołomice, kościół parafialny, nagrobek Grzegorza i Katarzyny Branickich. Fot. W. Demetrykiewicz, 1892 (?)

IHSUJ P 006120; d. nr inw. GHS: 7091

Odbitka albuminowa, 12,5×16,8 / 23,9×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Niepołomice”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „7091 / Nagr. Branickich / (Santi Gucci)”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020143

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1305.

1307. Niepołomice, kościół parafialny,
obraz *Św. Franciszek Ksawery*. Fot. nieznanymi, XIX–XX w.
IHSUJ P 006124
Odbitka albuminowa, 11,9×16,8 / 24×34,3
Na jednym kartonie z nrem kat. 1308.

1308. Niepołomice, kościół parafialny,
obraz *Złożenie do grobu*. Fot. nieznanymi, XIX–XX w.
IHSUJ P 006125
Odbitka albuminowa, 11,9×16,6 / 24×34,3
Na jednym kartonie z nrem kat. 1307.

1309. Niepołomice, zamek, dziedziniec.
Fot. W. Demetrykiewicz, 1892 (?)
IHSUJ P 006131; d. nr inw. GHS: 7011

Odbitka albuminowa, 12,3×16 / 16,6×22
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Niepołomice – za-
mek”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020128
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1305.

1310. Nieśwież, zamek, *Portret Catherine Engelhart*.
Fot. M. Dubowik, 1894–1912

IHSUJ P 017890
Odbitka albuminowa, 10,8×14,2 / 19×23,5
Recto kartonu: druk: „M. DUBOWIK BIAŁA-CERKIEW”; ad-
notacja ołówkiem: „Nieśwież”. Verso kartonu: pieczęć trój-
kątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Nieśwież?”; adnotacja
ołówkiem: „Catherine Engelhart / 1° voto Litte / [...]”.
Zakład Dubowika w Białej Cerkwi działał w latach 1894–
1912 (*FotoTikon* [2018]).

1311. Nowe Miasto, kościół parafialny, wnętrze prezbiterium. Fot. W. Demetrykiewicz, 1893–1895

IHSUJ P 017913
Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,8×17 / 24,5×34,5
Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020149
Fotografia powstała najprawdopodobniej w tym samym
czasie co inny widok wnętrza kościoła, opublikowany

w komunikacie Demetrykiewicza w „SKHS”, 6, 1897, z. 1, s. XXI, il. 4. Zob. nr kat. 1033.

1312. Nowe Miasto, kościół parafialny, płyta nagrobna z herbem Janina. Fot. W. Demetrykiewicz, 1893–1895

IHSUJ P 017915; d. nr inw. GHS: 2884

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,1×17,2 / 24,2×32,2

Na jednym kartonie z nrem kat. 1313. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Nowe Miasto.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja atramentem: „Płyta nagrobkowa z wapienia / znaleziona w dobrym stanie pod / posadzką w kościele. / Obecnie przez umieszczenie przed / drzwiami wchodowymi do kościoła / prawie zupełnie starta / (Uwaga Prof. Demetrykiewicz[a]).”

Dar AU dla GHS (1897)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020151

Datowanie: zob. nr kat. 1033. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 31a–c.

1313. Nowe Miasto, kościół parafialny, płyta nagrobna z herbem Janina. Fot. W. Demetrykiewicz, 1893–1895

IHSUJ P 017916; d. nr inw. GHS: 2884

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×16,9 / 24,2×32,2

Na jednym kartonie z nrem kat. 1312.

Dar AU dla GHS (1897)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 000020150

Datowanie: zob. nr kat. 1033. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 31a–c.

1314. Nowy Jork, Metropolitan Museum of Art, tarcza paradna ze sceną Nawrócenia św. Pawła, widok od tyłu. Fot. W. Rzewuski, 1879

IHSUJ P 016194

Odbitka albuminowa, 16,1×18,1

Recto odbitki: adnotacja z negatywu [w odbiciu lustrzanym]: „roku 1879 – [nieczytelne]”.

Egzemplarz sygnowany na kartonie pieczęcią Rzewuskiego znajduje się w BASP (sygn. 23615); tamże również widoki od przodu (sygn. 13544, 24251), z których jeden opatrzony jest dedykacją z datą 16 II 1879. Oznacza to, że fotografie te powstały jeszcze za życia Piotra Moszyńskiego, w którego kolekcji tarcza się znajdowała.

1315. Nowy Wiśnicz, kościół i klasztor Karmelitów.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 010395; d. nr inw. GHS: 0197

Odbitka albuminowa, 20,1×25,7 / 27,2×36,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896”, „203. Widok byłego klasztoru oo. Karmelitów w Wiśniczu.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-513/K, MHK-1689/K

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

1316. Nowy Wiśnicz, kościół Karmelitów, wewnątrz, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892 (?)

IHSUJ P 010406; d. nr inw. GHS: 0199

Odbitka albuminowa, 20×25,7 / 28×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „118.”, „7408.”, „Wnętrze kościoła pokarmelickiego w Wiśniczu. –”, [przekreślona ołówkiem] „L.J. 299/10”; adnotacje ołówkiem: [wymazana] „L. 796 / 29”, „[...] Wnętrze Kośc. Pokarmelickiego w Wiśniczu”. Verso kartonu: pieczęć „[...] TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWE W KRAKOWIE”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1668/K

Fotografia wykonana prawdopodobnie w tym samym czasie, co nr kat. 1315.

1317. Nowy Wiśnicz, kościół Karmelitów, wewnątrz, fragment. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892 (?)

IHSUJ P 010407; d. nr inw. GHS: 0198

Odbitka albuminowa, 20,2×25,8 / 28×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „119.”, [przekreślona ołówkiem] „7409.”, „Sztukateria w kościele pokarmelickim w Wiśniczu. –”,

[przekreślona ołówkiem] „L.J. 601/4.”; adnotacje ołówkiem: „1515 / 3”, „Sztukateria w Kościele pokarmelickim w Wiśniczu”. Verso kartonu: pieczęć „[...] TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWE W KRAKOWIE”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1669/K

Fotografia wykonana prawdopodobnie w tym samym czasie, co nr kat. 1315.

Odbitka z tego samego negatywu:

1318.

IHSUJ P 010408

Odbitka albuminowa, 18,8×25,1 / 24,6×34,6

1319. Nowy Wiśnicz, kościół Karmelitów, ambona. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892 (?)

IHSUJ P 010409

Odbitka albuminowa, 17,8×24,5 / 24,6×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1670/K

Fotografia wykonana prawdopodobnie w tym samym czasie, co nr kat. 1315.

1320. Nowy Wiśnicz, zamek, widok od pn. zach. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 010429; d. nr inw. GHS: 0201

Odbitka albuminowa, 20,4×23,5 / 28,2×38,2
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: [wyretuszowana ołówkiem] „1896”, „202. Ruina Zamku w Wiśniczu.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-517/K, MHK-7846/K
 Publ.: *Galizien* 1898, s. 711.

Odbitki z tego samego negatywu:

1321.

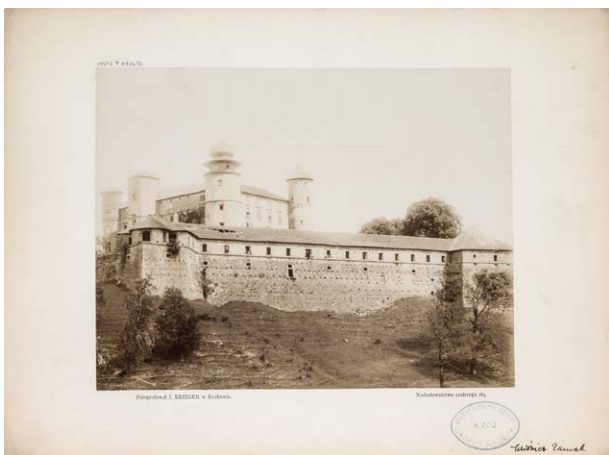
IHSUJ P 010428
 Odbitka albuminowa, 12,8×21,5 / 24,6×34,6

1322.

IHSUJ P 010430
 Odbitka albuminowa, 20,1×24,5 / 28×37,3
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wiśnicz”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1323.

IHSUJ P 010431; d. nr inw. GHS: 0201
 Odbitka albuminowa, 20×23,5 / 28×37,9
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „202. Ruina Zamku w Wiśniczu.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „121.”, [przekreślona ołówkiem] „74II.-”, „L.J. 612/9.”; adnotacja ołówkiem: „Ruiny zamku [?] w Wiśniczu”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

1324. Nowy Wiśnicz, zamek, widok od pn. zach.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 010432; d. nr inw. GHS: 0202
 Odbitka albuminowa, 19,7×25,7 / 28,2×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wiśnicz Zamek”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ruina zamku w Wiśniczu”.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1672/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1325.

IHSUJ P 010433
 Odbitka albuminowa, 19,1×25,5 / 27,1×34,8

1326. Nowy Wiśnicz, zamek, brama wjazdowa.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892
 IHSUJ P 010437; d. nr inw. GHS: 0204
 Odbitka albuminowa, 20,6×25,6 / 28,3×38,2
 Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „63. Brama wchodowa ruiny zamku w Wiśniczu.”, „J. Krieger w Krakowie.”, „1896.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)
 Negatywy: MHK, nry inw. MHK-514/K, MHK-1978/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1327.

IHSUJ P 010438
 Odbitka albuminowa, 19,4×25,2 / 24,6×34,7

1328. Nowy Wiśnicz, zamek, baszta pd.

Fot. S. Tomkowicz, 1890

IHSUJ P 010448; d. nr inw. GHS: 295I

Odbitka albuminowa, 12,2×17,9 / 21,8×24,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką S. Tomkowicza?] „Wiśnicz – sierpień 1890 / fotografował St. Tomkowicz”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-977

Odbitka z tego samego negatywu:

1329.

IHSUJ P 010447

Odbitka albuminowa, 12,1×17,1 / 22,4×25,1

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wiśnicz Zamek”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Fot Dr St Tomkowicz / Sierpień 1890”.

1330. Nowy Wiśnicz, zamek, widok od zach. Fot. I. Krieger, nie później niż 1892 (?)

IHSUJ P 010453; d. nr inw. GHS: 295I

Odbitka albuminowa, 21,7×26,4 / 27,9×38,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką „Wiśnicz”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dziedziniec zamku w Wiśniczu”. Zakupiono dla GHS (1898)

Negatywy: MNK, nry inw. MNK-1461/K, MNK-5585/K

Fotografia wykonana prawdopodobnie w tym samym czasie, co nr kat. 1315.

Odbitka z tego samego negatywu:

1331.

IHSUJ P 010454

Odbitka albuminowa, 20,2×23,4 / 24,6×34,6

1332. Nowy Wiśnicz, zamek, widok od pn.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892

IHSUJ P 010455; d. nr inw. GHS: 0203

Odbitka albuminowa, 20×26,4 / 27,9×38,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[Dzie]dziniec zamku w Wiśniczu”.

Pochodzenie nieznane (w GHS nie później niż od 1892)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK-518/K

Odbitki z tego samego negatywu:

1333.

IHSUJ P 010456

Odbitka albuminowa, 20,3×25,4 / 24,6×34,2

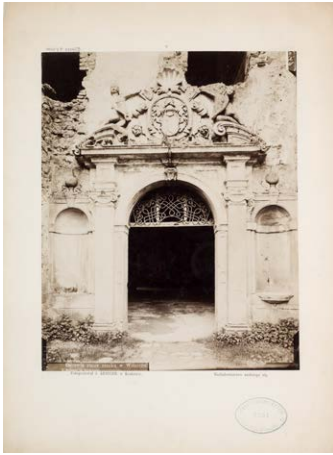
1334.

IHSUJ P 010457

Odbitka albuminowa, 19,7×26,1 / 23,7×31,7

Verso kartonu: pieczęć „Z ZAPISU / Ś. P. PROF. DR. / JERZEGO / MYCIELSKIEGO”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „s”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1335. Nowy Wiśnicz, zamek, portal główny.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1892 (?)

IHSUJ P 010459; d. nr inw. GHS: 2951

Odbitka albuminowa, 21×26,1 / 27,6×37,7

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „1896.”, „Odrzwia ruiny zamku w Wiśniczu.”, „J. Krieger w Krakowie.”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GHS (1898)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-515/K, MHK-1979/K

Publ.: Zubrzycki 1909–1910, tabl. 137.

Fotografia wykonana prawdopodobnie w tym samym czasie, co nr kat. 1315.

Odbitka z tego samego negatywu:

1336.

IHSUJ P 010460

Odbitka albuminowa, 20,4×24,2 / 24,6×34,2

1337. Nowy Wiśnicz, zamek, skrzydło pn.-wsch., widok od dziedzińca. Fot. S. Tomkowicz, 1890

IHSUJ P 010462

Odbitka albuminowa, 12,6×17,3 / 22,1×25,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wiśnicz Zamek”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-978

Inny egzemplarz tej fotografii, autoryzowany i datowany, w BASP (sygn. 3600).

1338. Ołpiny, kościół parafialny, inskrypcja na dzwonie (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 006547; d. nr inw. GHS: 5923

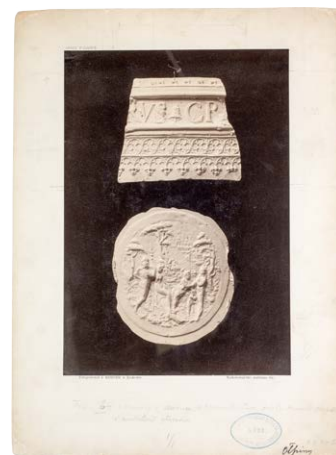
Odbitka albuminowa, 11,9×15 / 27,9×37,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołpiny”; adnotacja ołówkiem: „fig. c. Szczegół dzwonu w Ołpinach. Cały napis złożony z zestawionych części, odcisniętych w gipsie.”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „Tom 7 str xv”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, z. 1–2, 1902, szp. XVI, il. 4.

Fotografie nry kat. 1338 i 1339 prezentowane były na posiedzeniu KHS AU 26 I 1899 (ANPP, PAU w 1-24, s. 63).

1339. Ołpiny, kościół parafialny, dekoracja na dzwonie (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, nie później niż 1899

IHSUJ P 006548; d. nr inw. GHS: 5922

Odbitka albuminowa, 19,1×27,4 / 27,8×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Ołpiny”; adnotacja ołówkiem: „Fig. b. Szczegóły z dzwonu w Ołpinach. Część ozdoby krawędzi czapki i medalion płaszcz.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „Tom [...] st xv”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-715/K

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. xv, xvii, il. 3, 5.

Datowanie: zob. nr kat. 1338.

1340. Opatów, kolegiata, pd. ramię transeptu.

Fot. J.P. Dziekoński (?), nie później niż 1898

IHSUJ P 006558; d. nr inw. GHS: 2859

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,7 / 20,8×31,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Opatów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „2859 Kollegiata”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

1341. Opatów, kolegiata, nagrobek Krzysztofa i Zygmunta Szydłowieckich. Fot. J.P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 006565; d. nr inw. GHS: 2949

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,3×22,6 / 19,1×25,1

Recto kartonu: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”; adnotacja atramentem: „Opatów”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „[...]dłowieck[...] / [...] z brązu / [nieczytelne]”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

1342. Opatów, kolegiata, nagrobek Krzysztofa i Zygmunta Szydłowieckich, tzw. *Lament Opatowski*.

Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 006575; d. nr inw. GHS: 5894

Odbitka srebrowa, 11×17,3 / 24,1×31,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 1343. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Opatów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Janowski 1900, s. 23.

Autorstwo wg cyt. publikacji. Janowski fotografował nagrobek w lipcu 1899, a jego zdjęcia przesłał Marianowi Sokołowskiemu w styczniu 1900 r. (AUJ, Sp. 98/3, listy A. Janowskiego z 22 VI 1899 i 8 I 1900).

1343. Opatów, kolegiata, nagrobek Krzysztofa i Zygmunta Szydłowieckich, tzw. *Lament Opatowski*, fragment. Fot. A. Janowski, 1899

IHSUJ P 006574; d. nr inw. GHS: 5895

Odbitka srebrowa, 10,9×16,9 / 24,1×31,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 1342.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CLV-CLVI, il. 29.
Autorstwo wg cyt. publikacji; datowanie: zob. nr kat. 1342.

1344. Opatów, kolegiata, stalle kanonickie.

Fot. J.P. Dziekoński (?), nie później niż 1898

IHSUJ P 006591; d. nr inw. GHS: 2860

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×16,5 / 23,3×31,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 1345. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Opatów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja atramentem: „2860 / 2942 / Opatów Kolegiata”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

1345.

IHSUJ P 006592; d. nr inw. GHS: 2942

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×16,6 / 23,3×31,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 1344.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

1346. Pabianice, ratusz (d. zamek).

Fot. A. Janowski, nie później niż 1899 (?)

IHSUJ P 006762; d. nr inw. GHS: 7371

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,3×10,5 / 20,5×31,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 1347. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Pabianice”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7371 Ratusz”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Janowski 1903, s. 86.

Odbitka zapewne jest jedną z nadesłanych przez Janowskiego fotografii ratusza w Pabianicach, które prezentowane były na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1899 („SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. LXXI).

1347. Pabianice, ratusz (d. zamek). Fot. nieznan, XIX/XX w.

IHSUJ P 006763; d. nr inw. GHS: 7371

Odbitka albuminowa, 10,4×13,8 / 20,5×31,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 1346.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1348. Pabianice, ratusz (d. zamek). Fot. nieznan, 1900

IHSUJ P 006764; d. nr inw. GHS: 7371

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,3×14,7 / 20,8×24,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „203202”. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Zamek w Pabianicach. / fotografia z roku 1900.”, „Pabianice”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „Pabianice”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1349. Pakość, kościół parafialny (?), epitaftium Zygmunta Działyńskiego. Fot. A. i F. Zeuschnerowie, 2. połowa XIX w.

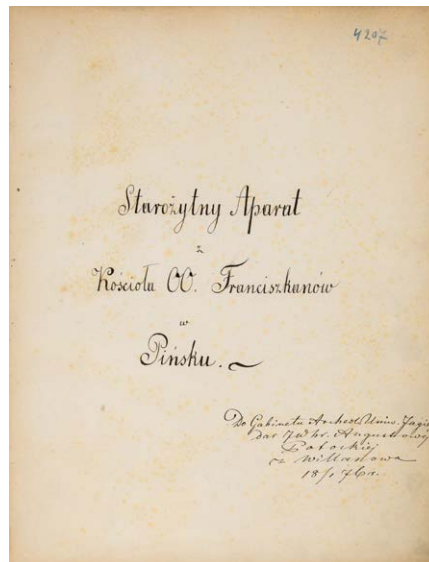
IHSUJ PD 000008; d. nr inw. GHS: 7292

Odbitka albuminowa, 34,5×43,7 / 42,1×52,3

Recto odbitki: sucha pieczęć „A. & F. Zeuschn[...] / Posen.”. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Epitaftium Zyg Dzi[...]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1923)

Obecne miejsce przechowywania dzieła nieznane. Na jego pochodzenie z kościoła w Pakości wskazuje widoczna na epitaftium inskrypcja.

1351–1356. Pińsk, klasztor Franciszkanów, szaty liturgiczne. Fot. A. Kowaliński, 1874–1875

IHSUJ A 000001; d. nr inw. GA: 4207

Album oprawiony w płótno. Recto okładki: papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Na stronie tytułowej: adnotacje atramentem: „Starożytny Aparat / z / Kościoła OO. Franciszkanów / w / Pińsku.”, [ręką J. Łepkowskiego] „Do Gabinetu Archeol. Uniw. Jagiel. / dar JW hr. Augustowej / Potockiej / z Willanowa / 18/I 76 r.”. Na grzbiecie papierowa nalepka z adnotacją tuszem „FRANCISZKANIE”.

Dar Aleksandry Potockiej dla GA (1876)

Datowanie wg lat działalności zakładu Kowalińskiego. Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 32a–f.

1350. Pieskowa Skała, zamek (wg rysunku J. Mioszowskiego). Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1883

IHSUJ P 006848

Odbitka albuminowa, 9,2×12,4 / 24,5×34,7

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3708/K

Datowanie wg daty na rysunku.

1351. Ornat (przód)

IHSUJ A 000001/1

Odbitka albuminowa, 20,8×25,8 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 411. / À VARSOVIE”.

1352. Ornat (tył)

IHSUJ A 000001/2

Odbitka albuminowa, 21,1×26,1 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 4II. / À VARSOVIE”.

1354. Dalmatyka II (tył)

IHSUJ A 000001/4; d. nr inw. GA: 4207

Odbitka albuminowa, 22,4×26,6 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 4II. / À VARSOVIE”.

1353. Dalmatyka I (przód)

IHSUJ A 000001/3; d. nr inw. GA: 4207

Odbitka albuminowa, 22,7×26,5 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 4II. / À VARSOVIE”.

1355. Dalmatyka II (przód)

IHSUJ A 000001/5; d. nr inw. GA: 4207

Odbitka albuminowa, 22,5×27 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 4II. / À VARSOVIE”.

1356. Dalmatyka 1 (tył)

IHSUJ A 000001/6; d. nr inw. GA: 4207

Odbitka albuminowa, 22,9×27 / 31,2×40,4

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO. / NO. 4II. / À VARSOVIE”.

1357. Piotrków Trybunalski, pałac. Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch (S. Zewald), 1868

IHSUJ P 006895; d. nry inw. GA: 4963, MUSIA: 248

Odbitka albuminowa, 24,5×32,9 / 27,8×36,6

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Piotrków”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Fotografia zamku piotrkowskiego, przedstawiająca go ze strony wschodnio-południowej, zdjęta w Lipcu 1868 r. przez fotografistę p. Stan: Zewalda z filii zakładu fotogr. Klocha i Dutkie[...] / własność Leona Rzeczniewskiego.- / Górne [?] piętro tego zamku rozebrane w jesieni 1869 r. [...] reszta pokryta nowym dachem blaszanym, wewnątrz i zewnątrz

wyrestaurowana – restauracja skończona 1870.”; adnotacja ołówkiem kopiowym: „Piotrkow”[!].

Pochodzenie nieznane (w GA nie później niż od 1879)

1358. Płock, katedra, widok od wsch. Fot. nieznanymi, nie później niż 1894

IHSUJ P 006917; d. nr inw. GHS: 7373

Odbitka albuminowa, 9,4×13,9 / 20,7×31,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 1359. Recto odbitki: retusz.

Recto kartonu: pieczęcie „ZAKŁAD HISTORJI SZTUKI / UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO”; adnotacja atramentem: „Płock”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Łuszczkiewicz 1896a, il. 4.

Przeznaczone do cyt. publikacji klisze drukarskie z fotografii nry kat. 1358 i 1359 KHS AU zamówiła 19 III 1894 (ANPP, PAU W 1-3I, poz. 175/1894).

1359. Płock, katedra, widok od pd. wsch. Fot. nieznanymi, nie później niż 1894

IHSUJ P 006918; d. nr inw. GHS: 7373

Odbitka albuminowa, 10,1×13,9 / 20,7×31,1

Na jednym kartonie z nrem kat. 1358.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Łuszczkiewicz 1896a, il. I.

Datowanie: zob. nr kat. 1358.

1360. Płock, katedra, widok od pn.

Fot. S. Powichrowska, 1877–1882

IHSUJ P 006920; d. nr inw. GA: 7667, MUSIA: 249

Odbitka albuminowa, 14,8×21 / 23,8×31,6

Recto kartonu: druk: „Zakład Fotograficzny S. Powichrowskiej w Płocku. / Дозволено Цензурою. / ПЛОЦК. / КОСЦІОЛ КATEDRALNY.”; pieczęć GAUJ; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dar p. Wandy Okęckiej”.

Dar Wandy Okęckiej dla GA (1882)

Powichrowska uzyskała pozwolenie na otwarcie zakładu fotograficznego w 1877 r. (Nowak 2012, s. 35).

1362. Płock, katedra, epitaforium kanonika Pawła Głogowskiego. Fot. nieznan, nie później niż 1893

IHSUJ P 006928; d. nr inw. GHS: 6631

Odbitka albuminowa, 9,6×15 / 24,1×31,8

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Płock”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „6631 Pomnik Pawła Głogowskiego kanonika Katedry płockiej”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. CIV, il. 24.

Fotografia była prezentowana przez Sławomira Odrzywołskiego na posiedzeniu KHS AU 26 X 1893 (ANPP, PAU W 1-23, s. 52).

1361. Płock, katedra, wnętrze prezbiterium.

Fot. nieznan, nie później niż 1901

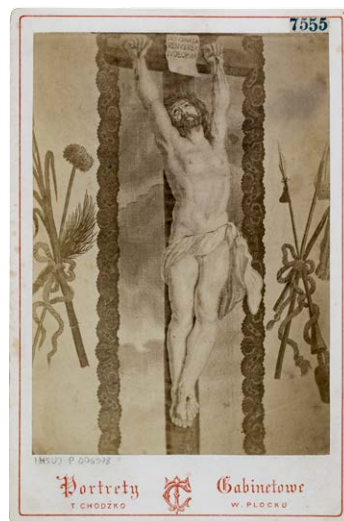
IHSUJ P 006922; d. nr inw. GHS: 6987

Odbitka albuminowa, 16,2×19,8 / 23,3×31,4

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Płock”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem kopiowym: „Widok wnętrza katedry płockiej / Nr. 6987”.

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Wnętrze katedry przed restauracją rozpoczętą w 1901 r. (Omilanowska 2008, s. 296–298).

1363. Płock, katedra, ornat, fragment.

Fot. T. Chodźko, nie później niż 1876

IHSUJ P 006978; d. nr inw. GA: 7555, MUSIA: 303

Odbitka albuminowa, 9,3×13,3 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „Portrety Gabinetowe / T. CHODŹKO / w. PŁOCKU [!]”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / T. Chodźko / w. PŁOCKU [!] / i w. PETROKOWIE”; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacje atramentem: „Skarbiec Katedry Płockiej / N I Ornat

gobelinowy. fotografowany staraniem XA Brykczyńskiego”, „dar K hr. Przezd. / 19/11 82”; adnotacje ołówkiem: „Takież ornaty z warszaw / fabryki gobelinów ma skarbiec katedry krak”, „No. 7555 Gab. Arch. Uniw. Jag.”.

Dar Konstantego Przezdzieckiego dla GA (1882)

Publ. [jako rycina]: Sobieszkański 1876, s. 264.

1364. Podhorce, pałac, widok ogólny (wg rysunku J. Matejki). Fot. I. Krieger, 1893–1894

IHSUJ P 019173; d. nr inw. GHS: 7955

Odbitka solna (?), 20,4×26,4 / 27,8×36,4

Recto odbitki: znak wodny „[...]ATMAN / [...]860”. Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja kredką: „B.”; adnotacja ołówkiem: „Rys. Matejki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla ZHS UJ (1925)

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-1023/K, MHK-7470/K

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. LXXIII, il. 4.

4 I 1894 KHS AU zapłaciła Kriegerowi m.in. za fotografie „rysunku Matejki (Podhorce)” (ANPP, PAU w 1-3I, poz. 149/1894).

1365. Podhorce, pałac, Sala Karmazynowa (wg rysunku J. Matejki; Bytom, Muzeum Górnośląskie). Fot. I. Krieger, 1893–1894

IHSUJ P 019174; d. nr inw. GHS: 7955

Odbitka solna (?), 19,9×26,9 / 27,8×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Podhorce rys. Matejki”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Spr. T. v. str LXXI”.

Zakupiono dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1024/K

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. LXXI, il. 3.

Datowanie: zob. nr kat. 1364.

1366. Podzamcze, zamek Ogrodzieniec, widok od pd. zach. Fot. A. Janowski (?), nie później niż 1899 (?)

IHSUJ P 006423

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 7,9×10,7 / 20,9×31,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Ogrodzieniec”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „6596 / Ruiny zamku”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Pochodzenie, temat i technika odbitki wskazują na autorstwo Aleksandra Janowskiego; jego fotografie m.in. z Ogrodzienca prezentowane były na posiedzeniu KHS AU 13 VII 1899 (zob. nr kat. 22).

1367. Poznań, katedra, Złota Kaplica, Christian Daniel Rauch, pomnik Mieszka I i Bolesława Chrobrego.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1892 (lata 50.–60. XIX w.?)

IHSUJ P 007087; d. nry inw. GA: II82I, MUSIA: I98

Odbitka solna albuminizowana (?), 13,1×21,5 / 23,6×32
 Recto odbitki: nacięcia wzdłuż konturów figur; ołówkiem siatka. Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje ołówkiem [ręką J. Łepkowskiego]: „fotogr. z oryginału”, „Z kaplicy królewskiej w katedrze poznan[...]”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „Poznan [!]”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Brak przesłanek do dokładniejszego datowania fotografii, jednak wygląd odbitki i technika wykonania wskazują, że powstała raczej bliżej połowy niż końca XIX w.

1368. Poznań, kościół parafialny Bożego Ciała, tzw. korona królowej Jadwiży. Fot. A. i F. Zeuschnerowie, 1868

IHSUJ PD 000020; d. nry inw. GA: 11851, MUSIA: 306

Odbitka albuminowa, 22,1×28,5 / 32,2×48,1

Recto kartonu: sucha pieczęć „A. & F. ZEUSCHNER / WILHELM / STR. N. 25 / HOF-FOTOGRAFEN / POSEN”; pieczęć GAKP. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „W kościele xx. Karmelitów / Bożego Ciała, w Poznaniu, / korona na monstrancyi / Trzech Hostyj – axamit kar- / mazynowy – u spodu rząd / korali – wyżej perły i drogie / kamienie – góra safiry. / Fotografia zrobiona kosz- / tem Hr. A. Przeździeckiego / w r. 1868 / – w Lutym – wiel- / kość naturalna. Krztałt [!] / zmieniony, przez zbyt- / nie wy- / pchanie diademu, w czasie fo- / tografowania. Czas No. 36. r. 1868. / Z tego exemplarza robił Za- / jączkowski w Krakowie, ko- / pią fotograficzną w średnim / i w małym formacie. Ro- / bił też parę exemplarzy, Ko- / lorowanych, wedle opisu. / Czytaj o tej koronie Przegląd / polski krak. (zeszyt z lipca / z r. 1868 str. 153).”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Zgodnie z adnotacją, informacją prasową („Czas” 1868, nr 36, 13 II, s. 3) i listami Józefa Łepkowskiego do Józefa Ignacego Kraszewskiego (BJ, 6517 IV, k. 212, 215) fotografia ta powstała na zamówienie Aleksandra Przędzieckiego, a jej kopie w mniejszych formatach wykonał Józef Zajączkowski (zob. nr kat. 1369).

1369. Poznań, kościół parafialny Bożego Ciała, tzw. korona królowej Jadwiży (wg fotografii A. i F. Zeuschnerów). Fot. J. Zajączkowski, 1868

IHSUJ P 007134; d. nry inw. GA: 11851, MUSIA: 306

Odbitka albuminowa, 6×7,8 / 6,3×10,3

Reprodukcja fotografii A. i F. Zeuschnerów (nr kat. 1368). Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; pieczęć „B”; adnotacja kredką: „Poznań”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Datowanie: zob. nr kat. 1368.

1370. Poznań, kościół Mariacki, relief Wskreszenie Piotrowina. Fot. nieznany, nie później niż 1900

IHSUJ P 007099; d. nr inw. GHS: 5963

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,9×24,1 / 24,5×33,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Poznań”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: „Poznań Koś. P. Maryi in Sumo”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CCXXXIII–CCXXXIV, il. 60.

Fotografia była prezentowana na posiedzeniu KHS AU 13 XII 1900 (ANPP, PAU W 1-24, s. 115).

1371. Poznań, kolegiata św. Stanisława, Portret ks. Jakuba Wujka. Fot. A. i F. Zeuschnerowie, nie później niż 1878

IHSUJ P 007125; d. nry inw. GA: 6408, MUSIA: 569

Odbitka albuminowa, 5,5×9 / 6×10,5

Recto kartonu: druk: „A. i F. ZEUSCHNER W POZNANIU.”.

Verso kartonu: druk: „A. i F. ZEUSCHNERA / Nadworny zakład fotograficzny / w POZNANIU / Ulica Wilhelmowska 25.”; pieczęć MSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „w kościele oo Jezuitów w Poznaniu”, „dar x Polkow[skiego]”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA .

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (nie później niż 1879) Zakład Zeuschnerów miał siedzibę przy ul. Wilhelmowskiej 25 do 1878 r. (Szalow 2011a, s. 408).

Zakupiono dla GA (1895)

Wg Inwentarza GA 1867–1903 fotografia została wykonana na Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 r.

1373. Poznań, MAP, figura nieznannej świętej.

Fot. nieznany, nie później niż 1900

IHSUJ P 007153; d. nr inw. GHS: 5964

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×23,3 / 24×32,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Poznań Muz. dyecezyalne”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacje ołówkiem: „Poznań Muzeum dyecezyalne”, „Tom 7”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1903, z. 3, szp. CCXXIX–CCXXX, il. 59.

Fotografia była prezentowana na posiedzeniu KHS AU 13 XII 1900 (ANPP, PAU W 1-24, s. 115).

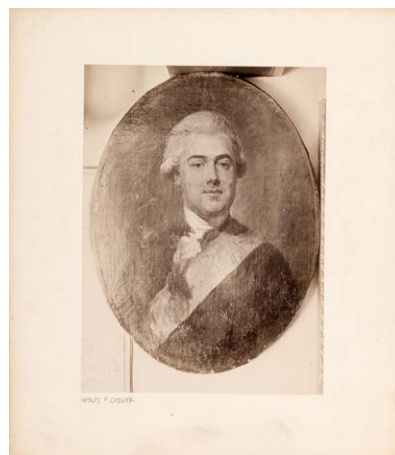

1372. Poznań, MAP, Michał Lencz z Kitzingen, Św. Hieronim. Fot. L. Koehler, 1894

IHSUJ P 019031; d. nry inw. GA: 12143, MUSIA: 356

Odbitka srebrowa, 13,1×17,1 / 24,3×28,9

Recto kartonu: sucha pieczęć „LKoehler”; pieczęć GAUJ; adnotacja ołówkiem: „Lencz”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Św. Hieronim. Z Zakrystji kan. katedry w Poznaniu. / Michał Lencz z Kitzingen.”.

1374. Poznań, MNP, Marcello Bacciarelli, Portret Stanisława Poniatowskiego. Fot. nieznany, XIX–XX w.

IHSUJ P 018637

Odbitka albuminowa, 11,9×16,1 / 19,6×22,6

Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Bacciarelli”.

Odbitka z tego samego negatywu:

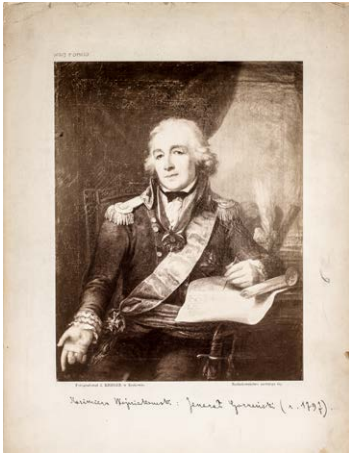

1375.

IHSUJ P 018638

Odbitka albuminowa, 11,6×15,7 / 24,6×32,7

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „M. Bacciarelli / Stanisław Poniatowski / bratanek króla”.

1376. Poznań, MNP, Kazimierz Wojniakowski, *Portret gen. Augustyna Gorzeńskiego*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019880

Odbitka albuminowa, 19,3×25 / 27,4×35,6

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: [ręką J. Mycielskiego] „Kazimierz Wojniakowski: Jenerał Gorzeński (r. 1797)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5802/K

1377. Poznań, pomnik Adama Mickiewicza.

Fot. H. Engelmann, 1859

IHSUJ P 007163; d. nry inw. GA: 6307, MUSIA: 197

Odbitka solna, 14,2×20,5 / 22,3×28,9

Recto kartonu: sucha pieczęć „H. ENGELMANN / PHOTOGRAPH / POSEN”; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „w Poznaniu Ulica S. Marcina”. Verso odbitki: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja

ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowskiego 4/3 77”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Fotografia wykonana krótko po ustawieniu pomnika w maju 1859 r. (Walanus 2018, s. 224).

1378. Poznań, pomnik Adama Mickiewicza.

Fot. H. Engelmann (?), 1859

IHSUJ P 007161; d. nry inw. GA: 6309, MUSIA: 197

Odbitka solna albuminizowana (?), 14,7×19,9 / 21,8×27,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „w Poznaniu Ulica S. Marcina – Przed domem / Małeckich”. Verso odbitki: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowskiego 4/3 77”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co nr kat. 1377.

1379. Poznań, pomnik Adama Mickiewicza.

Fot. H. Engelmann (?), 1859

IHSUJ P 007162; d. nry inw. GA: 6308, MUSIA: 197

Odbitka solna, 14,6×20,8 / 20,5×17,3

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Posen”, [ręką J. Łepkowskiego] „w Poznaniu Ulica S. Marcina”. Verso odbitki: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowskiego 4/3 77”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co nr kat. 1377.

1380. Poznań, pomnik Adama Mickiewicza.

Fot. H. Engelmann (?), 1859

IHSUJ P 007164; d. nry inw. GA: 6310, MUSIA: 197

Odbitka solna albuminizowana (?), 14,9×18,5 / 22,1×25,9

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Mickiewicz Denkmal in Posen”, [ręką J. Łepkowskiego] „w Poznaniu Ulica S. Marcina”. Verso odbitki: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „Dar x. I. Polkowskiego 4/3 77”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Ignacego Polkowskiego dla GA (1877)

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co nr kat. 1377.

1381. Przemysł, panorama miasta z kościołami Karmelitów i Jezuitów. Fot. B. Henner, 1866–1879

IHSUJ P 007206; d. nry inw. GA: 8860, MUSIA: 250

Odbitka albuminowa, 13,8×21 / 24,5×32

Recto kartonu: druk: „B. Henner / PRZEMYŚL”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar ks. Łukaszewicza dla GA (1888)

Fotografia ukazuje kościół Karmelitów z kopułą wzniesioną w 1866 i fasadą sprzed przebudowy rozpoczętej w 1879 r. (KZSP SN 2004, s. 88).

1382. Przemysł, katedra. Fot. nieznanymi, koniec XIX w.

IHSUJ P 007212; d. nr inw. GHS: 7374

Odbitka albuminowa, 15×18,6 / 19,9×24

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Przemysł.”, „Katedra przemyska”. Verso kartonu: naklejona fotografia nr kat. 1644; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „Łuszczkiewicz [?] L. 125.”, „Tablica Erekcyjna XV w. na Kościele w Wiślicy.”

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1383. Przemysł, katedra, figura tzw. Madonny Jackowej (odlew, MNK). Fot. I. Krieger, 1885–1905 (1901?)

IHSUJ P 007216

Odbitka albuminowa, 18,9×25 / 24,5×34,6

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7607/K

Publ.: „SKHS”, 7, z. 4, 1905, szp. CCCXI–CCCXII, il. 18.

Odlew w MNK od 1885 r. (*Inwentarz zbiorów*, s. 73, poz. 418). Fotografia wykonana być może na potrzeby badań Juliana Pagaczewskiego nad Madonnami Jackowymi, które omówił on na posiedzeniu KHS AU II VII 1901 (ANPP, PAU W 1-24, s. 122). Zob. nr kat. 843.

1384. Przeworsk, kościół parafialny, epitafium Rafała Jakuba. Fot. I. Krieger, 1900

IHSUJ P 007278; d. nr inw. GHS: 6969

Odbitka albuminowa, 19,4×23,2 / 28,1×36,5

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Przeworsk”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Przeworsk / ob. bodaj że o tym obrazie referat X Kozickiego Spr. VII, CCLXXI / koniec XV wieku?”.

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Publ. (?): *Lepszy* 1901, s. 21 (z podaniem autorstwa T. Jabłońskiego).

Obraz został sfotografowany na urządzonej w 1900 r. „Wystawie zabytków epoki jagiellońskiej”, o czym świadczy naklejona na ramie kartka z numerem katalogowym (KW Kraków 1900, poz. 110, s. 21).

1385. Przeworsk, kościół parafialny, epitafium Rafała Jakuba. Fot. I. Krieger, 1904

IHSUJ PD 000051

Odbitka albuminowa, 28,4×32,9 / 29,6×34,7

Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Przeworsk”; adnotacja ołówkiem: „Przeworsk”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2625/K

Fotografia ukazuje obraz po restauracji przeprowadzonej w Wiedniu. Odnowione dzieło oglądano na posiedzeniu GKGZ 29 II 1904, a jego fotografie – 19 IV („TGKGZ”, 2, 1906, s. 419). Za zdjęcie obrazu GKGZ zapłaciło Kriegerowi w 1905 r. (ANK, 29/560/33, asygnata nr 239 z 5 II 1905).

1386. Rapperswil, MPR, Wincenty Lesseur, Portret Marianny z Merlinich hr. Gomelli. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 001443

Odbitka albuminowa, 19,3×26,4 / 27,6×36,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „Dzików / Lampi? Barb. Kossowska? / porównaj. Wasylewski Portrety”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1534/K

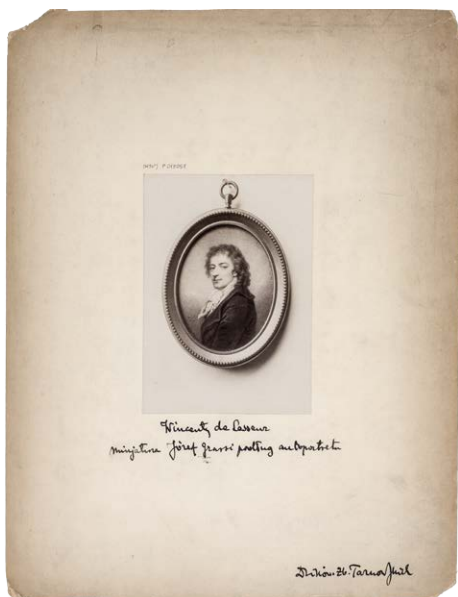
Odbitka z tego samego negatywu:

1387.

IHSUJ P 001442

Odbitka albuminowa, 19,6×26,3 / 28×38

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”.

1388. Rapperswil, MPR, Wincenty Lesseur, Portret Józefa Grassiego. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019051

Odbitka albuminowa, 10,4×14,7 / 28×36,9

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2528/K

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wincenty de Lesseur / minjatura [!] Józef Grassi podług autoportretu”, „Dziaków. Zb. Tarnowskich”.

1389. Rapperswil, MPR, Wincenty Lesseur, Portret Tadeusza Kościuszki. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019052

Odbitka albuminowa, 11,8×13,8 / 28,1×37,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3187/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1390.

IHSUJ P 019053

Odbitka albuminowa, 11×13,4 / 28×36,1

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem: „[...] Tarnowskich Dzików. W. de Lesseur Lesserowicz Tad. Kościuszko”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1391. Rapperswil, MPR, Wincenty Lesseur, Portret Urszuli Łazarewicz. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 001441

Odbitka albuminowa, 19,1×26 / 27,4×36,9

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „U Łazarewicz, modniarka”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1535/K

1392. Rapperswil, MPR, Wincenty Lesseur, Portret Heleny z Przedzieckich Radziwiłłowej. Fot. J. Sebald, XIX/XX w.

IHSUJ P 018786

Odbitka albuminowa, 5,9×7,8 / 11,3×13,8

Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebald / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja atramentem: [ręką J. Mycielskiego] „Józef Grassi: Helena z / Przedzieckich ks. Michałowa / Radziwiłłowa,

wojew. wil. – / Miniatura (oryginał) w Nie / borowie u ks. Janusza Radziwiłła. / Kilka z niej kopij przez / Wincentego de Leseur [!]- / jedna z nich w Dzikowie.”.

1393. Rapperswil, MPR, Wincenty Leseur, *Portret Krystyny Radziwiłłówny*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 018791

Odbitka albuminowa, 12×18,5 / 20,6×28,3

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „W. Leseur: Kopia z Grassi [!]. Krystyna Radziwiłłówna / Miniatura Dzików”.

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

1394. Rapperswil, MPR, Wincenty Leseur, *Portret Ludwiki z Hohenzollernów Radziwiłłowej*. Fot. J. Sebald, XIX/XX w.

IHSUJ P 019054

Odbitka albuminowa, 7,8×8 / 11,4×14

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Dzików – Zbiory hr. Tarnowskich”, „W. Leseur / Ludwika z ks Pruskich ks. Radziwiłłowa / 1797. / miniatura”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć KJM; adnotacja

ołówkiem: „W. Leseur: Ludwika z ks. Pruskich ks. / Radziwiłłowa / Miniatura Dzików”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1395. Rawa Mazowiecka, kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP, chrzcielnica.

Fot. M. Wawrzeniecki (?), nie później niż 1897

IHSUJ P 007572; d. nr inw. GHS: 2912

Odbitka srebrkowa, 8,3×9,1 / 24,1×31,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Rawa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „A”; adnotacja atramentem: „2912 Chrzcielnica”.

Dar KHS AU dla GHS (1898)

Publ.: Kopera 1898b, il. 5.

Fotografia nadesłana Marianowi Sokołowskiemu przez Mariana Wawrzenieckiego w liście z 7 VI 1897 (ANPP, PAU W 1-30).

1396. Rozwadów, zbiory Jerzego Lubomirskiego, gobelin. Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ PD 000021

Odbitka albuminowa, 27,7×36 / 43×55

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Rozwadów. Zbiory ks Jerzego Lubomirskiego / Gobelin z XVIII w.”.

Negatywy: MHK, nry inw. MHK-7936/K, MHK-7952/K

1397. Rożnowice, kościół parafialny.

Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 007656

Odbitka albuminowa, 11,6×17,5 / 22,2×25,3

Recto kartonu: rysunek ołówkiem [kruchta kościoła?].

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-937

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1400.

1399. Rożnowice, kościół parafialny, wnętrze.

Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 007658

Odbitka albuminowa, 12,1×16,8 / 21,9×25,3

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Rozmbork”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: [przekreślona] „Rozmbark”, „Wętr. [!] Kościoła”, „17.58 w.”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-939

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1400.

1398. Rożnowice, kościół parafialny.

Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 007657

Odbitka albuminowa, 12,6×17,4 / 22×24,9

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Rosembark 27/7

1892”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1400.

1400. Rożnowice, kościół parafialny, wnętrze.

Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 007659

Odbitka albuminowa, 12,2×16,8 / 21,9×25,1

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Rozmbork”. Verso kartonu: adnotacje ołówkiem: [przekreślona] „Rozmbork”, „Wętrz. [!] Kościoła”, „1756”.

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-938

Publ. [jako rycina]: „SKHS”, 5, 1896, s. LXXXVII, il. 14.

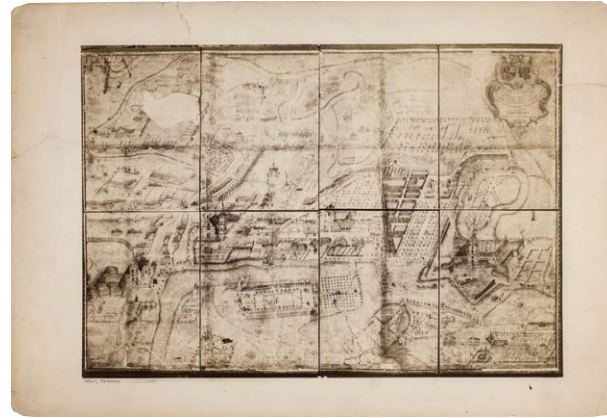
Autorstwo i datowanie wg cyt. publikacji (s. LXXXVI).

1401. Rudno, zamek Tenczyn, projekt odbudowy autorstwa Zygmunta Hendla. Fot. I. Krieger, nie później niż 1909
 IHSUJ P 009085; d. nr inw. GHS: 6624
 Odbitka albuminowa, 27,7×32,7 / 27,7×33,8
 Recto odbitki: adnotacja atramentem: „Tenczyn”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Tęnczyn [!] restytucja / Hendla”.
 Dar KHS AU (1909)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2630/K
 Publ.: Pajzderski 1912, il. 16.

1402. Rzepiennik Biskupi, kościół parafialny. Fot. L. Textoris (?), 1864–1875
 IHSUJ P 007760; d. nr inw. GA: 12076
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,1×14,5 / 15,4×20,6
 Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacje ołówkiem: „Rzepiennik”, „Kościół w Rzepienniku biskupim.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)
 Budowę kościoła zakończono w 1864 r.; niemal identyczna fotografia w BPP GR (sygn. FD 10) ofiarowana przez Leopolda Textorisa w 1875 r. (Bednarek, Walanus 2018, s. 141–142).

1403. Rzeszów, plan Karola Henryka Wiedemanna. Fot. I. Krieger, 1893
 IHSUJ PD 000022; d. nr inw. MUSIA: 252
 Odbitka albuminowa, 26,5×38,5 / 33,2×48,4
 Recto kartonu: sucha pieczęć „I. KRIEGER W KRAKOWIE”.
 Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
 Publ.: „SKHS”, 5, 1896, tabl. XVII.
 W lutym 1893 r. wypożyczony z Rzeszowa plan został na zlecenie KHS AU sfotografowany w zakładzie Kriegera (ANPP, PAU w 1-31, poz. 53/1893; zob. Walanus 2019).

1404. Rzeszów, kościół Bernardynów, ołtarz główny, relief Oplakiwanie Chrystusa. Fot. W. Demetrykiewicz, nie później niż 1894
 IHSUJ P 007785, d. nr GHS: 5977
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,4×17,3 / 23,9×33,6
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Rzeszów”. Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja atramentem: „5977 Oplakiwanie Chrystusa, środkowa część [!] ołtarza wielkiego z alabastru, koś. Bernardynów”.
 Dar KHS AU dla GHS (1909)
 Negatyw: IS PAN, nr inw. 0000020214
 Publ.: „SKHS”, 8, 1907, z. 1–2, szp. CV–CVI, il. 71.

Fotografię reliefu (a także widok całego ołtarza) Demytrykiewicz wysłał do Centralnej Komisji konserwatorskiej w Wiedniu 27 I 1894 (ANPP, K III-5 j.a. 25).

1405. Rzym, Accademia di San Luca, Marcello Bacciarelli, Portret prymasa Michała Jerzego Poniatowskiego.

Fot. nieznanymi, XIX–XX w.

IHSUJ P 018641

Odbitka albuminowa, 20×25,1 / 27×34,7

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Marcello Bacciarelli / Portret biskupa Ignacego Krasickiego [!]”.

1406. Sandomierz, ratusz. Fot. nieznanymi, 1873–1900

IHSUJ P 007939

Odbitka albuminowa, 14,7×19,9 / 24,6×34,2

Fotografia ukazuje ratusz po restauracji z 1873 r., a przed usunięciem dobudówek pod koniec XIX w. (Zub 1995, s. 13).

1407. Sieniawa, pałac Sieniawskich-Czartoryskich.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1881

IHSUJ P 008000; d. nr inw. GA: 12070, MUSIA: 253

Odbitka solna albuminizowana (?), 10,1×15,3 / 24,1×30,5

Recto kartonu: pieczęć GAKP; adnotacja ołówkiem: „Sieniawa”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ. Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przeczdzickiego dla GA (1894)

Fotografia ukazuje pałac przed przebudową dokonaną w latach 1881–1883 (Zabytki 2016, s. 1258).

1408. Słuck, cerkiew św. Trójcy na Trojczanach, sarkofag Zofii z Olelkowiczów Radziwiłłowej, płaszczonica i portret władki. Fot. nieznanymi, 1894

IHSUJ P 018085; d. nr inw. GHS: 6920

Odbitka albuminowa, 16,5×22 / 24,5×34,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Słuck”; adnotacja ołówkiem: „Słuck”. Verso kartonu: pieczęć „BIBLIOTEKA I MUZEUM STAROŻYTNOŚCI / ALEKSANDRA JELSKIEGO / W ZAMOŚCIU”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Sarkofag Księżnej Zofii z Olelkow [!] Radziwiłłowej Januszowej († 1612 r.), starożytna «płaszczonica» i portret władki, prawdopodobnie znanego Wołczańskiego, znajdujące się w Cerwi [!] zawsze dyzunickiej na Trojczanach w Słucku. / Fotografia zdjęta staraniem Aleksandra Jelskiego w rok. 1894 dla Akademii Krakowskiej.”; adnotacja ołówkiem: „Słuck”.

Dar KHS PAU dla GHS (1919/1920)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 33.

1409. Stamirowice, kafle z pieca w dawnym pałacu.

Fot. nieznanym, 1899

IHSUJ P 008205; d. nr inw. GHS: 3517

Odbitka albuminowa, 11,2x11,5 / 28x34,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 1410. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Figura b.”, „Stamirów [poprawiona długopisem na „Stamirowice”]”; adnotacja ołówkiem: „2 Clichés / Szczegóły pieca w Stamirowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęcie „A”; adnotacja ołówkiem: „Spr. Kom. hist. szt. t. VI str CXXVII”.

Dar AU dla GHS (1900)

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, szp. CXXVII, il. 24.

Fotografie nr kat. 1409 i 1410, opublikowane w komunikacji Mathiasa Bersohna, wykonano w lutym 1899 r. (AUJ, Sp. 98/2, list M. Bersohna z 20 II 1899).

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, szp. CXXVI, il. 23.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1409.

1411. Stawiszyn, kościół parafialny, figury Matki Boskiej z Dzieciątkiem, św. Jana Ewangelisty i nieznanego świętego. Fot. nieznanym, nie później niż 1890

IHSUJ P 008321; d. nr inw. GHS: 5970

Odbitka albuminowa, 17,6x20 / 23,7x32,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Tilmann Riemenschneider? 15 w. w Stawiszynie”, „Stawiszyn Tilman Riemenschnei / der?”. Verso kartonu: pieczęć „A”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 14.

Fotografia prezentowana była na posiedzeniu KHS AU 22 IV 1890 (ANPP, PAU w 1-24).

1410. Stamirowice, kafle z pieca w dawnym pałacu.

Fot. nieznanym, 1899

IHSUJ P 008206

Odbitka albuminowa, 11,4x22 / 28x34,8

Na jednym kartonie z nrem kat. 1409.

Dar AU dla GHS (1900)

1412. Supraśl, cerkiew Zwiastowania, fragment fasady.

Fot. nieznanym, nie później niż 1897

IHSUJ P 008504

Odbitka albuminowa, 11,3x15,7 / 24,1x31,7

Na jednym kartonie z nrem kat. 1413. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Supraśl”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Szyszko-Bohusz 1913, il. 38.

Wg cyt. publikacji KHS AU otrzymała fotografię (zapewne także nry kat. 1413 i 1414) od Alfreda Römera (zm. 1897).

1413. Supraśl, cerkiew Zwiastowania, fragment elewacji bocznej. Fot. nieznanymi, nie później niż 1897 (?)

IHSUJ P 008503

Odbitka albuminowa, 11,5×15,5 / 24,1×31,7

Na jednym kartonie z nrem kat. 1412.

Datowanie: zob. nr kat. 1412.

1414. Supraśl, cerkiew Zwiastowania, fragment wnętrza. Fot. nieznanymi, 1887–1897 (?)

IHSUJ P 008506

Odbitka albuminowa, 11,4×15,9 / 24,1×31,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Supraśl”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Na fotografii widoczne freski po zdjęciu pobiałe w 1887 r. (Jodkowski [2016], s. 48). Zob. też nr kat. 1412.

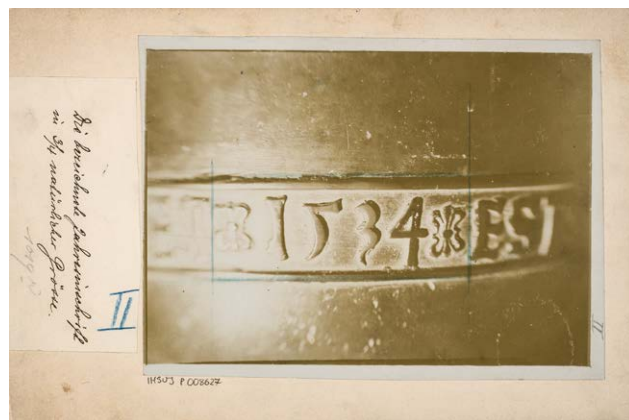
1415. Supraśl, cerkiew Zwiastowania, fragment ikono-stasu. Fot. nieznanymi, 1888

IHSUJ P 008507; d. nr inw. GHS: 6600

Odbitka albuminowa, 11,9×17 / 15,1×20,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „1888. Supraśl –”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

1416. Szczepanów, kościół parafialny, data na chrzcielnicy. Fot. W. Demetrykiewicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 008627; d. nr inw. GHS: 2892

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,1×17,8 / 16,4×24,4

Recto kartonu: naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem: „Die bezeichnete Jahresinschrift in ¾ natürlicher Grösse”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja ołówkiem: „2892 / Data na chrzciel. z Szczepanowa.”

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. xxxvii, il. 4.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020335

Fotografia była prezentowana na posiedzeniu KHS AU 30 IV 1896 (ANPP, PAU W 1-23, s. 110).

1417. Szczyrzyc, kościół Cystersów, ornat.
Fot. I. Krieger, XIX–XX w.

IHSUJ P 008658; d. nr inw. GHS: 6862

Odbitka albuminowa, 19,3×25,4 / 26,2×38,3

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja ołówkiem: „[...]nat w skarbcu w Szczyrzycu konwent XX Cystersów w XVII”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2940/K

1419. Szydłowiec, kościół parafialny, poliptyk Wniebowzięcia Marii, zamknięty. Fot. J. Grodzicki, 1897

IHSUJ P 008669; d. nr inw. GHS: 7956

Odbitka albuminowa, 15,7×22,9 / 25,4×34,9

Recto kartonu: pieczęć [?] „J. Grodzicki / Radom.”; adnotacja atramentem: „Szydłów” [!]; adnotacje ołówkiem: „Malarstwo”, „Tryptyk. Szydłowiec Koś. S. Zygmunta”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ołtarz [nieczytelne]”.

Fotografia powstała w tych samych okolicznościach, co nr kat. 1418.

1418. Szydłowiec, kościół parafialny, poliptyk Wniebowzięcia Marii, otwarty. Fot. J. Grodzicki, 1897

IHSUJ P 008668; d. nr inw. GHS: 6000

Odbitka albuminowa, 17,8×22,8 / 24,8×32,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Opatów” [!]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”. Publ.: Kieszkowski 1899, il. 6.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Wg cyt. publikacji (szp. 347) fotografia została wykonana na miejscu na zamówienie Jerzego Kieszkowskiego, który odwiedził Szydłowiec w 1897 r. Autorstwo wg sygnatury na nr kat. 1419.

1420. Szydłowiec, kościół parafialny, gobelin ze sceną z cyklu Don Kichota. Fot. J. Grodzicki, 1897 (?)

IHSUJ P 008704; d. nr inw. GHS: 7551

Odbitka albuminowa, 16,5×21,2 / 25,4×35

Recto kartonu: pieczęć [?] „J. Grodzicki / Radom.”; adnotacje atramentem: „Przyjazd Don Kiszota na wyspę Baratarję. / Gobelin niegdyś w kośc. paraf. w Szydłowcu, podczas wojny 1914/18 wywieziony przez wojsko na Węgry.”, „Szydłów” [!]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja atramentem: „Gobelin z Seryi Don-Kichota / własn. della Skali”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia wykonana zapewne w tych samych okolicznościach, co nr kat. 1418 (Kieszkowski 1899, s. 354, przyp. 8).

1421. Szywnałd, kościół parafialny, fragment.

Fot. S. Tomkowicz, XIX/XX w.

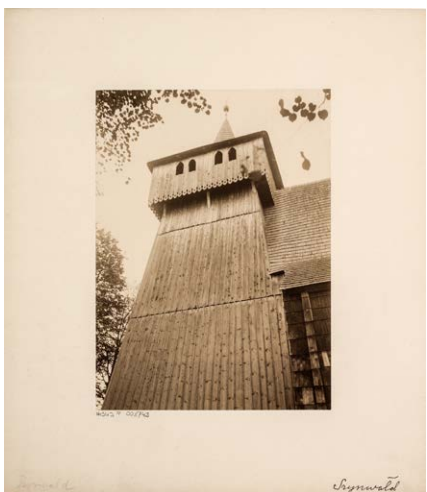
IHSUJ P 008742; d. nr inw. GHS: 7009

Odbitka albuminowa, 12,2×16,7 / 22×25,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Szywnałd”; adnotacja ołówkiem: „Szywnałd pod Tarnowem”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „Szywnałd pod Tarnowem”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-1009

1422. Szywnałd, kościół parafialny, wieża.

Fot. S. Tomkowicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 008743; d. nr inw. GHS: 7009

Odbitka albuminowa, 12×16,3 / 22×25

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Szywnałd”; adnotacja ołówkiem: „Szywnałd”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Szywnałd pod Tarnowem”.

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-1008

1423. Śniadowo, synagoga, widok od fasady.

Fot. nieznany, nie później niż 1899

IHSUJ P 008761; d. nr inw. GHS: 6622

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 7,9×10,6 / 20,7×30,5

Na jednym kartonie z nrem kat. 1424. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Śniadowo”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „6622. Śniadowo pow. łomżyński / Bożnica drewniana”.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1-2, szp. xxxiii-xxxiv, il. 13.

Fotografie nry kat. 1423 i 1424 nadesłał Marianowi Sokołowskiemu Grzegorz Worobjew w liście z 12 VII 1899 (ANPP, PAU W 1-174).

1424. Śniadowo, synagoga, widok ogólny.

Fot. nieznany, nie później niż 1899

IHSUJ P 008762; d. nr inw. GHS: 6622

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 7,9×11 / 20,7×30,5

Na jednym kartonie z nrem kat. 1423.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Datowanie: zob. nr kat. 1423.

1425. Tarczyn, kościół parafialny.

Fot. J.P. Dziekoński, 1899

IHSUJ P 008822; d. nr inw. GHS: 7384

Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 13,1×18,1 / 24×31,9

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „23/XI 1899”; pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Tarczyn”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7384 Kościół”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1427. Tarnawa, kościół parafialny, nagrobek Joachima Lubomirskiego. Fot. W. Demetrykiewicz, nie później niż 1896

IHSUJ P 008940; d. nr inw. GHS: 2893

Odbitka srebrkowa, 12,9×17,9 / 16,4×25

Recto odbitki: adnotacja ołówkiem: „Pomnik Joachima Lubomirskiego w Tarnawie”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „† 1571”; adnotacja ołówkiem: „Pomnik Joachima Lubomirskiego w Tarnowie”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar AU dla GHS (1898)

Negatywy: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020336a, 0000020336b
Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. LX, il. 31.

Fotografię nagrobka Demetrykiewicz przedstawił na posiedzeniu KHS AU 17 XII 1896 (ANPP, PAU w 1-23, s. 129–130).

1426. Tarczyn, kościół parafialny, wnętrze.

Fot. J.P. Dziekoński, 1899

IHSUJ P 008823; d. nr inw. GHS: 7384

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,2×23 / 19,1×25

Recto odbitki: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Tarczyn”. Verso kartonu: pieczęć „J. DZIEKOŃSKI / BUDOWNICZY W WARSZAWIE.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Tarczyn.”; adnotacja ołówkiem: „Tarczyn. 1899 / gub. Warszawska”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1428. Tarnów, katedra, antependium ołtarza głównego.

Fot. J. Ryś, 1891 (?)

IHSUJ P 008871; d. nr inw. GHS: 3526

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,4×23,3 / 24,5×34,5

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)

Fotografia powstała zapewne po konserwacji antependium zakończonej przed 3 XI 1891 („TGKGZ”, 1, 1900, s. 365), a przed jego zamontowaniem na mensie. Sygnowany egzemplarz w BJ, sygn. 1F 8567; reprodukcja autorstwa Włodzimierza Demetrykiewicza w IS PAN, sygn. IS PAN 0000020337.

1429. Tarnów, katedra, nagrobek Barbary z Rożnowa Tarnowskiej. Fot. L. Majewski, 1891-1900

IHSUJ P 008873

Odbitka albuminowa, 16,7×23,2 / 21×28

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć „L. Majewski / Tarnów”; adnotacja atramentem: „Pomnik Barbary z Rożnowa Tarnowskiej w katedrze w Tarnowie”.

Fotografia ukazuje nagrobek po przeniesieniu do prezbiterium w 1891 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 365). Została wykonana przy tym samym oświetleniu i z niemal identycznego punktu widzenia, jak nr kat. 1431.

Odbitka z tego samego negatywu:

1430.

IHSUJ P 008875; d. nr inw. GHS: 3507

Odbitka srebrkowa, 16,9×28,5 / 24,6×34,6

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS (1922) (?)

1431. Tarnów, katedra, nagrobek Barbary z Rożnowa Tarnowskiej. Fot. L. Majewski (?), 1891-1900

IHSUJ P 008874; d. nr inw. GHS: 3507

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,8×23,3 / 24,6×34,6

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)

Fotografia wykonana przy tym samym oświetleniu i z niemal identycznego punktu widzenia, co nr kat. 1429.

1432. Tarnów, katedra, nagrobek Janusza i Zuzanny Ostrogskich (wg rysunku). Fot. L. Majewski, ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008884

Odbitka albuminowa, 12,7×18,9 / 13,6×21,4

Recto kartonu: druk: „L. Majewski / TARNÓW”. Verso kartonu: druk: „Zakład Fotograficzny / Leona Starży Majewskiego / w TARNOWIE / i w JWONICZU, MIEJSCE KAPIELOWE / Klisze przechowują się. / Türkel & Steiner v Vidni.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Tarnów – katedra – grobowiec Ostrogskich – dzieło Pfistera”.

Fotografia rysunku wykonanego być może w związku z konserwacją nagrobka w 1891 r. (zob. nr kat. 1435).

1433. Tarnów, katedra, nagrobek Janusza i Zuzanny Ostrogskich. Fot. L. Majewski (?), 1891-1900 (?)

IHSUJ P 008886

Odbitka srebrowa, 19,7×29,5 / 24,6×32,4
Fotomontaż. Fotografia złożona z kilku ujęć nagrobka Ostrogskich wykonanych w trakcie jego konserwacji w 1891 r. (zob. nr kat. 1435).

Odbitka z tego samego negatywu:

1434.

IHSUJ P 008885

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,1×22,4 / 24,8×34,4

1435. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, część środkowa. Fot. L. Majewski (?), 1891

IHSUJ P 008890; d. nr inw. GHS: 7446

Odbitka srebrowa, 24,8×29,2 / 24,9×34,7

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Dokumentacja fotograficzna monumentalnych nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (nry kat. 1435–1443, 1448–1459 powstała w trakcie konserwacji przeprowadzonej w 1891 r. („TGKGZ”, I, 1900, s. 364, 367), o czym świadczą widoczne na zdjęciach rusztowania (nry kat. 1451, 1458, 1459). Na autorstwo Majewskiego wskazuje rodzaj papieru fotograficznego, taki sam jak w nrze kat. 1430.

Odbitka z tego samego negatywu:

1436.

IHSUJ P 008889

Odbitka srebrowa, 17,3×21,4 / 24,7×34,4

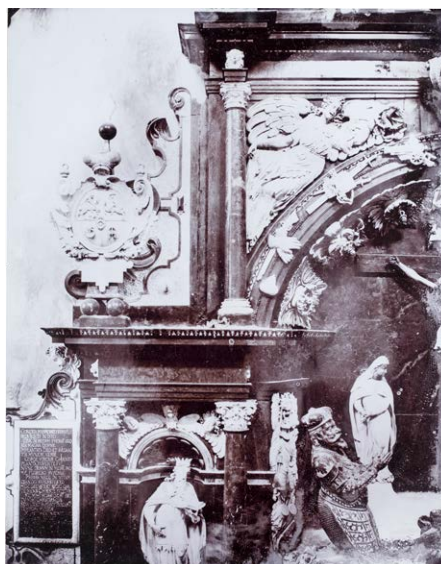
1437. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891

IHSUJ P 008893; d. nr inw. GHS: 7446

Odbitka srebrowa, 24,6×29,9 / 24,7×34,1

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

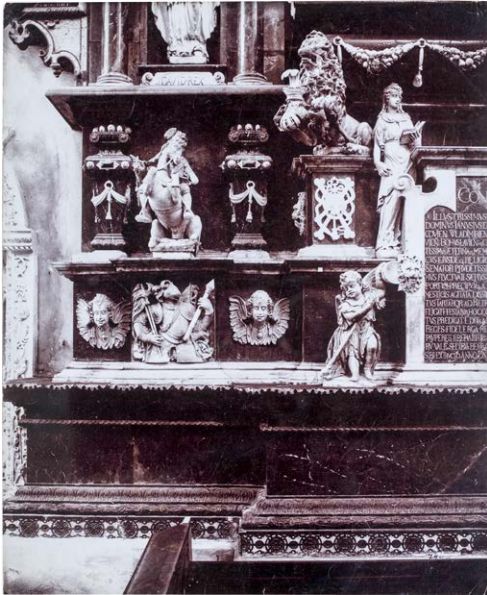
1438. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891

IHSUJ P 008894; d. nr inw. GHS: 7446

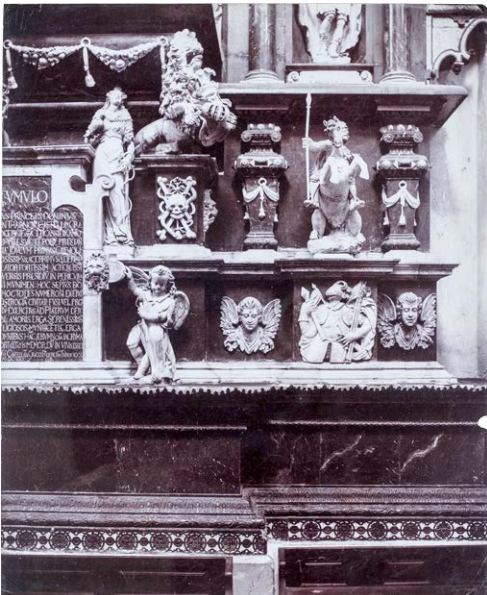
Odbitka srebrowa, 24×30,4 / 24,9×34,8

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

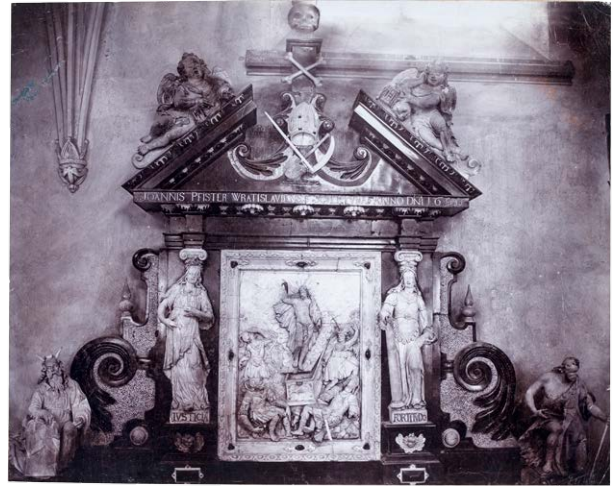
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1439. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891
IHSUJ P 008895; d. nr inw. GHS: 7446
Odbitka srebrowa, 24,5×30 / 24,6×34,8
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1440. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891
IHSUJ P 008896; d. nr inw. GHS: 7446
Odbitka srebrowa, 24,7×30 / 24,7×34,4
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1441. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, zwieńczenie. Fot. L. Majewski (?), 1891
IHSUJ P 008897; d. nr inw. GHS: 7446
Odbitka srebrowa, 23,7×29,4 / 24,6×34,4
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1442. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, fragment zwieńczenia. Fot. L. Majewski (?), 1891
IHSUJ P 008899; d. nr inw. GHS: 7446
Odbitka srebrowa, 22,5×29,9 / 24,8×34,7
Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1443. Tarnów, katedra, nagrobek Ostrogskich, tablica inskrypcyjna. Fot. L. Majewski (?), 1891

IHSUJ P 008901

Odbitka srebrowa, 16×23,1 / 24,7×34,6

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1445. Tarnów, katedra, nagrobek Barbary z Tęczyńskich Tarnowskiej. Fot. L. Majewski, ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008903

Odbitka srebrowa, 13,4×18,9 / 24,7×34,5

Egzemplarz sygnowany w MOT, nr inw.pom.nauk. 817. Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1444. Tarnów, katedra, nagrobek Barbary z Tęczyńskich Tarnowskiej. Fot. L. Majewski (?), ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008902

Odbitka srebrowa, 18,5×27,4 / 27,1×37,8

Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1446. Tarnów, katedra, nagrobek Jana i Jana Krzysztofa Tarnowskich (wg rysunku). Fot. L. Majewski, ok. 1891 (?)

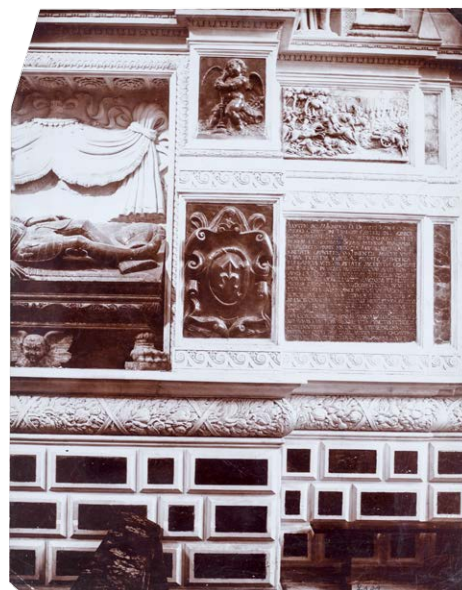
IHSUJ P 008906

Odbitka albuminowa, 12,3×18,8 / 13,5×21,3

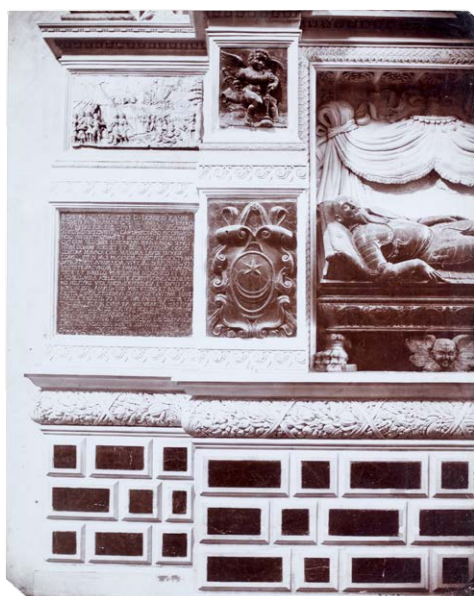
Recto kartonu: druk: „L. Majewski / TARNÓW”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Tarnów, katedra. Grobowiec Tarnowskich / dzieło Padovana.”. Fotografia rysunku wykonanego być może w związku z konserwacją nagrobka w 1891 r. (zob. nr kat. 1435).

1447. Tarnów, katedra, nagrobek Jana i Jana Krzysztofa Tarnowskich. Fot. L. Majewski (?), 1891–1900
 IHSUJ P 008907; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 16,9×23,2 / 24,6×32,4
 Fotomontaż (?). Verso kartonu: pieczęć okrągła ZHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Fotografia prawdopodobnie złożona z kilku ujęć nagrobka Tarnowskich wykonanych w trakcie jego konserwacji w 1891 r. (zob. nr kat. 1435).

1449. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, fragment cokołu. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008911; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,3×30,9 / 24,6×34,8
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

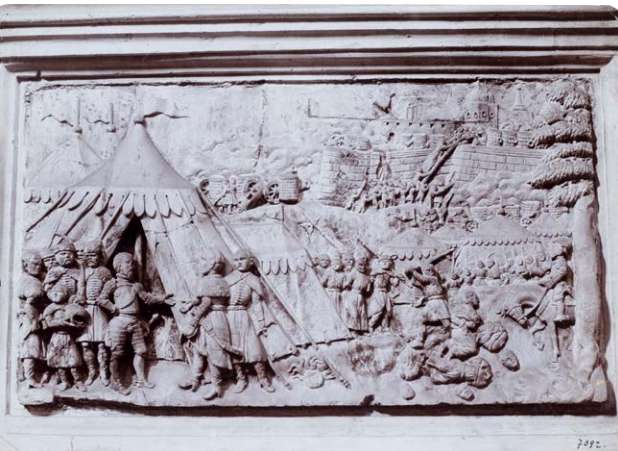
1448. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, fragment cokołu. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008910; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,2×30,5 / 24,6×34,7
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

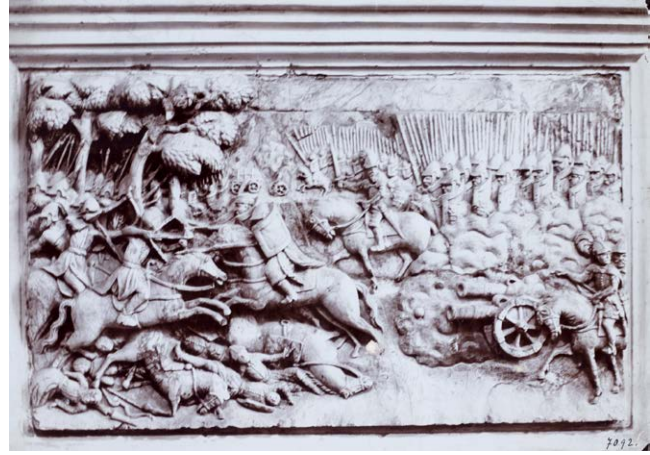
1450. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, część środkowa, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008912; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,6×30,5 / 24,7×34,5
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1451. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, część środkowa, fragment. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008913; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,5×31 / 24,7×34,8
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Na fotografii widoczna belka rusztowań ustawionych podczas konserwacji nagrobka w 1891 r. Zob. nr kat. 1435.

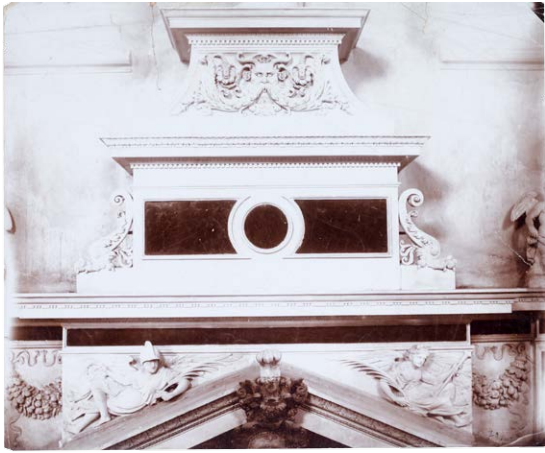
1452. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, relief ze sceną egzekucji. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008916; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 22×30,4 / 24,7×34,5
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

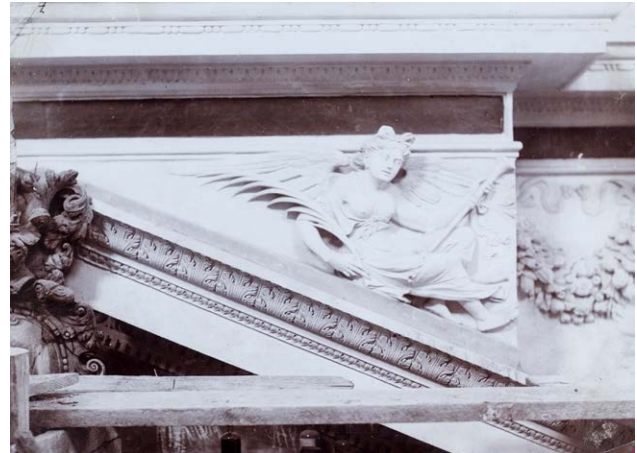
1453. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, relief Bitwa pod Orszą. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008917; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 20,6×30,3 / 24,7×32,6
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Tarnów”.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1454. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, zwieńczenie. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008918; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 17,1×22,9 / 24,5×34,6
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1455. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, zwieńczenie. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008919; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,5×29,7 / 24,6×34,7
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.

1458. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, fragment attyki. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008923; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 24,5×34,5 / 24,6×34,5
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Na fotografii widoczne rusztowania ustawione podczas konserwacji nagrobka w 1891 r. Zob. nr kat. 1435.

1456. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, fragment zwieńczenia. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008922; d. nr inw. GHS: 3525
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,4×23 / 24,5×34,5
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1435.
 Odbitka z tego samego negatywu:

1457.
 IHSUJ P 008921; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 16,8×22,6 / 24,6×34,5
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „11”.
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

1459. Tarnów, katedra, nagrobek Tarnowskich, fragment attyki. Fot. L. Majewski (?), 1891
 IHSUJ P 008924; d. nr inw. GHS: 7092
 Odbitka srebrowa, 17,6×23,4 / 24,5×34,5
 Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)
 Na fotografii widoczne rusztowania ustawione podczas konserwacji nagrobka w 1891 r. Zob. nr kat. 1435.

1460. Tarnów, katedra, nagrobek Zofii z Tarnowskich Ostrogskiej. Fot. L. Majewski (?), ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008925

Odbitka albuminowa, 17,8×24,8 / 21×28

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Tarnów – katedra / Grobowiec Zofii z Tarnowskich Ostrogskiej”.

Na autorstwo Majewskiego może wskazywać rodzaj kartonu, taki sam jak w przypadku sygnowanej fotografii nr kat. 1429. Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

Odbitka z tego samego negatywu:

1461.

IHSUJ P 008928; d. nr inw. GHS: 7447

Odbitka srebrowa, 22,4×28,3 / 24,6×34,5

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

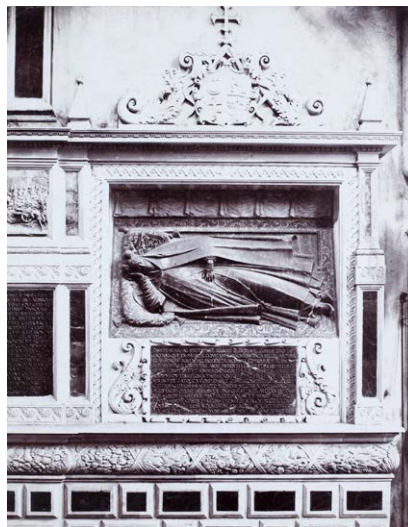
1462. Tarnów, katedra, nagrobek Zofii z Tarnowskich Ostrogskiej. Fot. L. Majewski (?), ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008926

Odbitka srebrowa, 16,8×19,9 / 19,7×29,8

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Tarnów”.

Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1463. Tarnów, katedra, nagrobek Zofii z Tarnowskich Ostrogskiej. Fot. L. Majewski, ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008927

Odbitka srebrowa, 21,2×27,1 / 24,6×34,5

Egzemplarz sygnowany w MOT, nr inw.pom.nauk. 815. Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1464. Tarnów, katedra, nagrobek trzech Janów Tarnowskich. Fot. L. Majewski (?), ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008932; d. nr inw. GHS: 7093

Odbitka srebrowa, 16,8×21,1 / 24,5×34,5

Dar rodziny Mariana Sokołowskiego dla ZHS UJ (1922)

Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1465. Tarnów, katedra, nagrobek ks. Kaspra Branickiego.

Fot. L. Majewski (?), ok. 1891 (?)

IHSUJ P 008941; d. nr inw. GHS: 7448

Odbitka srebrowa, 16,5×20 / 24,5×34,6

Dar KHS PAU dla GHS (1920)

Fotografia zapewne wykonana w czasie zbliżonym do tego, kiedy powstała dokumentacja nagrobków Ostrogskich i Tarnowskich (zob. nr kat. 1435).

1467. Tarnów, katedra, kielich emaliowany.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1889

IHSUJ P 008972; d. nr inw. GHS: 0217

Odbitka albuminowa, 15,1×25,6 / 28,1×37,8

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[...]lich złoty emalj. (xvii w.) z Tyńca, Katedra tarnowska”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1967/K

Datowanie: zob. nr kat. 1466.

1466. Tarnów, katedra, kielich emaliowany.

Fot. I. Krieger, nie później niż 1889

IHSUJ P 008971; d. nr inw. GHS: 7682

Odbitka albuminowa, 20,9×26,7 / 23,9×31,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Kielich złoty emaliowany z xvii wieku, własność Katedry w Tarnowie.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-7677/K

Publ.: Lepszy 1890, il. 1.

Inny egzemplarz tej fotografii zakupiono do zbiorów MAK w 1889 r. (nr inw. KI 6301).

1468. Tarnów, MDT, obraz *Misericordia Domini* ze Zbylitowskiej Góry. Fot. W. Demetrykiewicz, XIX/XX w.

IHSUJ P 009020; d. nr inw. GHS: 7643

Odbitka albuminowa, 12,3×16,5 / 16,5×21,9

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Obraz w Zbylitowskiej Górze pod / Tarnowem.”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020518

1469. Tarnów, MDT, obraz *Matka Boska z Dzieciątkiem, św. Stanisławem i Marią Magdaleną ze Szczepanową*. Fot. I. Krieger, 1893–1894

IHSUJ P 016334; d. nr inw. GHS: 7742

Odbitka albuminowa, 20×26,6 / 24,2×34,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Obraz z drugiej połowy xv w. / [...] Szczepanowa obecnie w Muzeum / [...] Jieczyalne w Tarnowie”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-520/K

Publ.: Weisbach 1898, s. 235, il. I.

Na zdjęciu obraz w stanie sprzed lub w trakcie konserwacji, przeprowadzonej w Krakowie między 12 v 1893 a 10 iv 1894 (ANPP, K III-5 j.a. 15, korespondencja W. Demetrykiewicza i ks. S. Kosseckiego).

Odbitka z tego samego negatywu:

1470.

IHSUJ P 008619

Odbitka albuminowa, 19,3×26 / 24,4×32,1

1471. Tarnów, MDT, tryptyk *Koronacji Marii z Wójtowej*. Fot. S. Tomkowicz, 1893

IHSUJ P 009042

Odbitka albuminowa, 12,3×17,8 / 22,2×24,9

Odbitka z dwukrotnie naświetlonego negatywu. Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1472.

1472. Tarnów, MDT, tryptyk *Koronacji Marii z Wójtowej, rewersy skrzydeł*. Fot. S. Tomkowicz, 1893

IHSUJ P 010609

Odbitka albuminowa, 12,4×16,8 / 22×25,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką S. Tomkowicza] „Wojtowa [!] 10/10 93”.

Tryptyk został sfotografowany na zewnątrz kościoła w Wójtowej. Data na kartonie zgodna jest z czasem pobytu Tomkowicza w tej miejscowości (Tomkowicz 1900, s. 315).

1473. Tomice, kościół św. Barbary, płyta nagrobna *Mikołaja Tomickiego*. Fot. nieznaną, nie później niż 1898 (?)

IHSUJ P 009100; d. nr inw. GHS: 7436

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,3×22,2 / 24,1×31,8

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Tomice koło / Poznania. / Płyta z brązu / Mikołaja Tomickiego, / chorążego poznańskiego, / ufundowana przez / jego syna, Piotra, / biskupa krak. i poznań. / 1524”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7436 Pom. Mikołaja Tomickiego r. 1524”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia prawdopodobnie prezentowana była przez Mariana Sokołowskiego na posiedzeniu KHS AU 14 VII 1898 (ANPP, PAU W 1-24, s. 52-53; „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXIV).

1474. Toruń, kościół parafialny św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty, ołtarz z reliefem *Zaśnięcie Marii*.

Fot. J. Assmann, ok. 1899 (?)

IHSUJ P 009140

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,2×14,1 / 10,8×16,5
Recto kartonu: druk: „J. Assmann / THORN.”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Toruń. Kościół św. Jana / Zaśnięcie N. P. Marii / Koniec w. xv”.

Fotografia zapewne przesłana Marianowi Sokołowskiemu przez Józefa Zielińskiego (ANPP, PAU W 1-30, list J. Zielińskiego z 11 X 1899).

1475. Toruń, kościół parafialny św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty, figura tzw. Piękną Madonną.

Fot. J. Assmann, 1897-1899

IHSUJ P 009144; d. nr inw. GHS: 5951

Odbitka srebrowa, 10,1×14,1 / 10,8×16,6

Recto kartonu: druk: „J. Assmann / THORN / Brücken Strasse 15.”. Verso kartonu: druk: „J. Assmann / ARTIS AMICA NOSTRÆ / THORN / Brücken Strasse 15. / Die Platte bleibt für Nachbestellungen und Vergrößerungen jeder Art aufbewahrt.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacje ołówkiem: „Toruń fig alabastr.”, [przekreślona] „Tom 7 str. CCCIX”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, s. CCCIX-CCCX, il. 17.

Zakład Assmanna został otwarty w 1897 r. (Zakrzewski 1996, s. 78). Fotografie Madonny, nadesłaną przez Józefa Zielińskiego, Marian Sokołowski zaprezentował na posiedzeniu KHS AU 27 V 1899 (ANPP, PAU W 1-24, s. 76).

Odbitka z tego samego negatywu:

1476.

IHSUJ P 009143

Odbitka srebrowa, 10,2×14,2 / 10,8×16,5

Recto kartonu: druk: „J. Assmann / THORN / Brücken Strasse 15.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1477. Toruń, kościół parafialny NMP, widok od Rynku Staromiejskiego. Fot. A. Jacobi, nie później niż 1881

IHSUJ P 009149

Odbitka albuminowa, 5,6×9,5 / 24,6×34,8

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przeczdzickiego dla GA (1894)

Przy lewej krawędzi fotografii widoczny jest Hotel Sanssouci po przebudowie dokonanej po 1864, a na prawo od niego dawny gmach poczty, zastąpiony nowym w 1881 r. (Kucharzewska 2002, s. 85-86, zob też. il. 3-4). Proweniencja i autorstwo określone na podstawie adnotacji na rewersie tektury, zapewne przepisanej z oryginalnego kartonu lub rewersu odbitki.

1478. Toruń, ratusz staromiejski, ryzalit zachodni.

Fot. nieznanymi, 1869–1892

IHSUJ P 009159

Odbitka albuminowa, 5,5×9,3 / 24,6×34,8

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Neogotycki ryzalit dobudowano do ratusza w 1869 r. (Gąsiorowski 1970, s. 40). Proweniencja określona na podstawie adnotacji na rewersie tektury, zapewne przepisanej z oryginalnego kartonu lub rewersu odbitki.

1480. Troki, kościół parafialny, ambona.

Fot. S.F. Fleury, 1888

IHSUJ P 018247; d. nr inw. GHS: 7557

Odbitka albuminowa, 11,9×16,9 / 15×21,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „ambona w Farze Trockiej”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Datowanie i autorstwo wg: Gudaitė (oprac.) 2016a, nr kat. 586.

1479. Toruń, niezidentyfikowane zbiory starożytności, tarcza. Fot. nieznanymi, nie później niż 1892

IHSUJ P 009165

Odbitka albuminowa, 11,3×11,6 / 24,6×34,2

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Proweniencja określona na podstawie adnotacji na rewersie tektury, zapewne przepisanej z oryginalnego kartonu lub rewersu odbitki.

1481. Troki, zamek, wnęka okienna z resztkami polichromii. Fot. S.F. Fleury, 1888

IHSUJ P 018248; d. nr inw. GHS: 7382

Odbitka albuminowa, 11,1×17 / 23,9×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Troki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „7382 / Bram [!] zamku”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Hendel 1905, il. 111.

Sygnowana odbitka w FL, nr inw. FL.2160.4.

1482. Trzciana, kościół parafialny, ołtarz św. Anny Samotrzcę. Fot. W. Demetrykiewicz, nie później niż 1899 (1896?)

IHSUJ P 009243; d. nr inw. GHS: 7646

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,6×16,7 / 17×22,1
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja ołówkiem: [ręką W. Demetrykiewicza] „Ołtarzyk z [dopisek „nierestaurowanymi”] obrazami na drzewie w drewnianym kościółku w Trzcianie pod Rzeszowem”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: IS PAN, nr inw. IS PAN 0000020417

Drewniany kościół, w którym sfotografowano ołtarz, został rozebrany w 1899 r. (Jamioł [2019]). Bliżej nieokreślone fotografie Demetrykiewicz wykonał w Trzcianie w 1896 r. (ANPP, k III-5 j.a. 14, list W. Demetrykiewicza do proboszcza w Trzcianie z 21 VII 1896).

1483. Trzemeszno, opactwo Kanoników Regularnych, tzw. kielich św. Wojciecha (wg chromolitografii M. Fajansa). Fot. I. Krieger, nie później niż 1917

IHSUJ P 009281; d. nr inw. GHS: 6880

Odbitka albuminowa, 18,6×24,5 / 28×38,1
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Trzemeszno / t.zw. kielich Ś. Wojciecha /

(podług litografji Fajansa)”; adnotacja ołówkiem: „Trzemeszno”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „A”; adnotacja ołówkiem: „Kielich Sw Wojciecha, odbitka z Książki Hr Przędzieckiego”.

Zakupiono dla GHS (1916/1917)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2342/K

Reprodukcja ilustracji w: Przędziecki, Rastawiecki (wyd.) 1853–1855, tabl. x.

1484. Tum pod Łęczycą, kolegiata, widok od pd.

Fot. nieznan, ok. 1879 (?)

IHSUJ P 005364; d. nr inw. GHS: 7386

Odbitka albuminowa, 10,3×13,9 / 13,6×17,4

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „wł”, „Dawna kolegiata łęczycka / dziś kościół parafialny we wsi Tumie”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Monogram „wł” wskazuje, że fotografie nry kat. 1484–1486 mogą pochodzić ze zbiorów Władysława Łuszczkiewicza, który w 1879 r. opublikował pracę o kolegiacie w Tumie (Łuszczkiewicz 1879).

1485. Tum pod Łęczycą, kolegiata, widok od zach.

Fot. nieznan, ok. 1879 (?)

IHSUJ P 005365; d. nr inw. GHS: 7386

Odbitka albuminowa, 10,9×14,3 / 14,8×18
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „wŁ”, „Dawna kolegiata Łęczycka / dziś kościół parafialny we wsi Tumie”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1484.

1486. Tum pod Łęczycą, kolegiata, wnętrze.

Fot. nieznan, ok. 1879 (?)

IHSUJ P 005379

Odbitka albuminowa, 18×25 / 23,9×31,6

Recto odbitki: znak wodny [w odbiciu lustrzanym] „B. F. K. Rives No 74”. Verso kartonu: adnotacje atramentem: „wŁ”, „Dawna kolegiata Łęczycka / wnętrze kościoła w Tumie”.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1484.

1487. Tum pod Łęczycą, kolegiata, portal zakrystii.

Fot. nieznan, 1866–1867

IHSUJ P 005382; d. nr inw. GA: 4209, MUSIA: 246

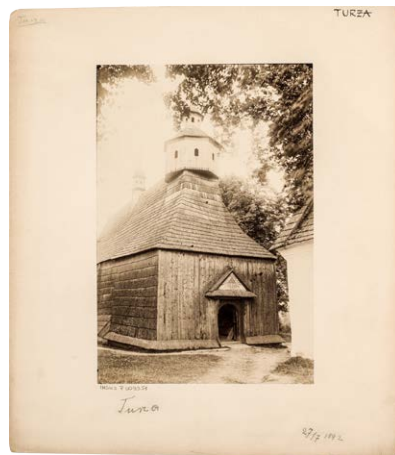
Odbitka albuminowa, 23×28,8 / 28×37,7

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „Napis nad drzwiami Zakrystyi

w Archikolegiacie w Tumie pod Łęcz[...]. / Erekcja świątyni podana jest na tablicy marmurowej w r 967 – / dar A. Skrzyneckiego 24/4 77.”, [ręką J. Łepkowskiego] „Patrz w Sobieszczańskie Wiadomościach o sztukach pięknych / T. I str. 298. Czyta Jesus Christus Maria 1497 – (mylnie, gdyż jest 1487).”; adnotacja ołówkiem: „czytam napis: Jesus Christus Maria / T Wierzbow[...].”

Dar Antoniego (?) Skrzyneckiego dla GA (1877)

Datowanie wg widocznego na fotografii napisu na drzwiach: „G × M × B × / 1866”.

1488. Turza, kościół parafialny. Fot. S. Tomkowicz (?), 1892

IHSUJ P 009351

Odbitka albuminowa, 12,1×17,8 / 22×25,2

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: [dwukrotnie] „Turza”, „27/7 1892”.

Kościół omówiony (z tą samą datą dzienną) w: Tomkowicz 1900, s. 314.

1489. Ujazd, zamek Krzyżtopór, widok od pn. wsch. (wg akwareli Kaczorowskiego). Fot. nieznan, nie później niż 1896

IHSUJ P 009447; d. nr inw. GHS: 5887

Odbitka albuminowa, 9,7×12,1 / 20,9×31,4

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Krzytopor [!]”; Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja

atramentem: „5887 Krzyżtopór / Ruiny zamku / Fotograf. z akwareli”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Tomkowicz 1896a, il. 1.

1490. Ujazd, zamek Krzyżtopór, baszta pd.-wsch.

Fot. S. Tomkowicz, 1892

IHSUJ P 009482; d. nr inw. GHS: 7359

Odbitka albuminowa, 8,6×11,4 / 20,7×31,2

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Laszki murowane [!]”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „7359 / Laszki Murowane [!]”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK V/5

Według własnej relacji Tomkowicz zwiedzał zamek w 1892 r. (Tomkowicz 1896a, s. 205).

1491. Warszawa, kościół św. Krzyża.

Fot. K. Brandel, lata 70. XIX w.

IHSUJ P 009720

Odbitka albuminowa, 10,2×14,5 / 20,6×30,9

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Warszawa”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Kościół s. Krzyża”.

Niemal identyczna fotografia (różniąc się ustawieniem postaci, w większym formacie) w sygnowanym przez Brandla albumie „Widoki Warszawy” w BK (sygn. 320063). Datowanie za: Lejko 1985, s. 36–40.

1492. Warszawa, kościół św. Marcina, obraz Matka Boska Bolesna. Fot. J. Kostka, L. Mulert, 1874

IHSUJ P 009675

Odbitka albuminowa, 6,1×8,1 / 24,7×34,6

Verso tektury: adnotacja ołówkiem: [przepisana z rewersu odbitki] „Warszawa / obraz Matki Boskiej / Bolesnej / łaskami słynący od 1352 r / w kościele S. Marcina / fot. Kustka [!] i / Mulert”.

O wykonaniu fotografii obrazu przez zakład Kostki i Mulerta wspomina „Kurier Codzienny” 1874, nr 192, 2 IX, s. 2.

1493. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Erazma. Fot. Świetlik, 1887

IHSUJ P 009681; d. nr inw. GHS: 5965

Odbitka albuminowa, 8,3×14,4 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „Świetlik”, „WARSZAWA”. Verso kartonu: druk: „FOTOGRAFIA – FOTOTYPIA / Świetlik / WARSZAWA / 7. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE, 7 / LIT. H. KOHN, ELEKTORALNA 3.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Warszawa s. Mar / Sw. Er[...] Erazm”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „Kłosa” 1887, nr 1167, 10 XI, s. 293 [jako rycina]; Szaniawski 1888, nr 279, s. 285.

Widoczne na fotografiach nr kat. 1493–1498 rzeźby odkryto podczas restauracji kościoła i po raz pierwszy opisano w 1887 r. (Szaniawski 1887; „Kłosa” 1887, nr 1167, 10 XI, s. 302–303).

1494. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Erazma. Fot. Świetlik, 1887

IHSUJ P 009682; d. nr inw. GHS: 5965

Odbitka albuminowa, 8,4×15,1 / 11,9×18

Reprodukcja fotografii nr kat. 1493. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „S. Erazm z tryptyku / w Kos. s. Marcina w Warszawie”, „zob. Studja do hist. rzeźby / Stwosza”.

ELEKTORALNA 3.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Warszawa w koś. s. Marcina / s. Gaudenty”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „Kłosa” 1887, nr 1167, 10 XI, s. 293 [jako rycina]; Szaniawski 1888, s. 285.

Datowanie: zob. nr kat. 1493.

1496. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Gaudentego. Fot. Świetlik, 1887

IHSUJ P 009678; d. nr inw. GHS: 5966

Odbitka albuminowa, 9×15,4 / 12,4×18

Reprodukcja fotografii nr kat. 1495. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „S. Gaudenty Fig. z tryptyku / z Koś. s. Marcina w Warszawie”, „zob. Studja do hist rzeźby Stwosza”.

1495. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Gaudentego. Fot. Świetlik, 1887

IHSUJ P 009677; d. nr inw. GHS: 5966

Odbitka albuminowa, 9,4×14,4 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „Świetlik”, „WARSZAWA.”. Verso kartonu: druk: „FOTOGRAFIA – FOTOTYPIA / Świetlik / WARSZAWA / 7. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE, 7 / LIT. H. KOHN,

1497. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Krzysztofa. Fot. Świetlik, 1887

IHSUJ P 009683; d. nr inw. GHS: 5967

Odbitka albuminowa, 9,6×13,7 / 10,8×16,4

Recto kartonu: druk: „Świetlik”, „WARSZAWA.”. Verso kartonu: druk: „FOTOGRAFIA – FOTOTYPIA / Świetlik / WARSZAWA / 7. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE, 7 / LIT. H. KOHN,

ELEKTORALNA 3.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Warszawa Kos S. Marcina / S. Krzysztof”.
Dar KHS AU dla GHS (1906)
Publ.: „Kłosa” 1887, nr 1167, 10 XI, s. 293 [jako rycina]; Szaniawski 1888, nr 279, il. s. 284.
Datowanie: zob. nr kat. 1493.

1498. Warszawa, kościół św. Marcina, figura św. Krzysztofa. Fot. Świetlik, 1887
IHSUJ P 009684; d. nr inw. GHS: 5967
Odbitka albuminowa, 9,8×14,6 / 11,7×16,9
Reprodukcja fotografii nr kat. 1497. Verso: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „S. Krzysztof Fig. z tryptyku / w Kos. s. Marcina w Warszawie”, „Studja do hist. rzeźby / Stwosza”.

1499. Warszawa, kościół Wszystkich Świętych, Wiktor Brodzki, model figury Chrystusa Błogosławiącego. Fot. nieznany, ok. 1861
IHSUJ P 018671; d. nr inw. GHS: 2558
Odbitka albuminowa, 15,1×21 / 25×31,7
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Brodzki”. Verso kartonu: pieczęć „Z daru / B. Wołodkowicza”.

Dar Bolesława Wołodkowicza dla GHS (1897)
Datowanie wg daty na cokole figury.

1500. Warszawa, MNW, Marcello Bacciarelli, Autoportret w stroju polskim. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
IHSUJ P 018629

Odbitka albuminowa, 18,3×24 / 27,9×36,9
Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”; „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Marcello Bacciarelli / Autoportret”.
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1010/K

1501. Warszawa, MNW, Marcello Bacciarelli, Autoportret w stroju polskim. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
IHSUJ P 018630

Odbitka albuminowa, 20,5×27,3 / 27,9×37,2
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Marcello Bacciarelli / Autoportret / Muzeum Warszawskie”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „M. Bacciarelli: Portret własny / Muzeum Narodowe.”.
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5674/K

1502. Warszawa, MNW, Marcello Bacciarelli, *Portret Karoliny (?) z Sapiehów Sołtykowej*. Fot. A. Szubert, nie wcześniej niż 1882 (?)

IHSUJ P 018622

Odbitka albuminowa, 9,4×13,4 / 10,5×15,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „A. Szubert / W KRAKOWIE / I SZCZAWNICY.”. Verso kartonu: druk: „A. Szubert / FOTOGRAF / W KRAKOWIE / ULICA KRUPNICZA 7 / I SZCZAWNICY / W Cursalonie. / Naśladownictwo zastrzega się. / lit. K. Krziwanek Wien.”; pieczęć KJM; adnotacja atramentem: „M Bacciarelli: Z Sapiehów / Sołtykowa / (Wł: Ludwikowie Morstinowie w Pławo- / wicach w Królestwie)”. Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928) Fotografia powstała zapewne nie wcześniej niż w 1882 r., gdy Szubert otworzył filię zakładu w Szczawnicy (Kudłacz 2009, s. 6, II–12); nie jest jednak wykluczone, że sam negatyw został wykonany wcześniej.

W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „Dżuma i topielec”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

1504. Warszawa, MNW, Józef Grassi, *Portret Kunegundy Ostrowskiej*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 009440; d. nr inw. GHS: 7635

Odbitka albuminowa, 18,2×23,4 / 20,7×26

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Portret damy z rodziny hr. Ostrowskich”, „Własność hr. Juliana Ostrowskiego / w Ujeździe przez Rokiciny”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-418/K

1503. Warszawa, MNW, Ignacy Gierdziejewski, *Morowe Powietrze*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 018745; d. nr inw. GHS: 3777

Odbitka albuminowa, 14,3×17,2 / 23×28,1

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacja ołówkiem: „Gierdziejewski”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej

1505. Warszawa, MNW, Angelika Kauffmann, *Portret Heleny ze Stadnickich Męcińskiej*. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 006052

Odbitka albuminowa, 16,3×25,5 / 26×35,2

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja ołówkiem:

„U Wodzickich z Niedźwiedzia?”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-1536/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1506.

IHSUJ P 006053

Odbitka albuminowa, 13,4×22,7 / 24,7×34,7

1507. Warszawa, MNW, Juliusz Kossak, Powozik babuni (Arturowej Potockiej). Fot. W. Rzewuski, nie wcześniej niż 1871

IHSUJ P 018930

Odbitka albuminowa, 10,4×14,4 / 24×31,3

Recto odbitki: sucha pieczęć [monogram] „JK”. Recto kartonu: sucha pieczęć „ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY / WALEREGO RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE.”; adnotacja atramentem: „Pojazdzik [!] Babuni – Kossaka [dopisek „Juljusza (1871)”]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie wg czasu powstania akwareli – 1871 r. (Olszański 1983, s. 121, poz. 330).

1508. Warszawa, MNW, Aleksander Lesser, Poświęcenie drzwi katedry gnieźnieńskiej. Fot. nieznany, 1869 (?)

IHSUJ PD 000092; d. nry inw. GA: 4695, MUSIA: 369

Odbitka albuminowa, 16×31 / 28,4×43,2

Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „Poświęcenie / drzwi Katedry gnieźnieńskiej / szkic A. Lessera / fotogr z jego daru. / W r. 1869 rozpoczęto już / zdobienie sal wystawy Tow. / zachęty sztuk pięknych / w Warsz, malowaniami / ścian i rzeźbami. Chciano / przesnuć przez te ornamenta / dzieje sztuki w Polsce. / Szkic niniejszy w tym / celu był robiony. Przedsię- / wzięcie spotkało się z zaka- / zem rządowym. Łepk”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar Aleksandra Lessera dla GA (1869)

Dar wspomina „Czas” 1869, nr 260, 13 XI, s. 3.

1509. Warszawa, MNW, Jan Matejko, Ociemniały Wit Stwosz z wnuczką. Fot. K. Beyer, 1865–1866

IHSUJ P 019147

Odbitka albuminowa, 22,6×25,6 / 27,6×37

Recto odbitki: sucha pieczęć „K. BEYER”. Recto kartonu: sucha pieczęć „ZAKŁAD / FOTOGRAFICZNY / KAROLA BEYERA / W WARSZAWIE / NO 389”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Obraz, ukończony w 1865 r., Beyer sfotografował najpóźniej w marcu 1866 r. (BJ, przyb. 15/14, list J. Matejki do J. Łepkowskiego z 10 III 1866; por. Tarnowski 1896, s. 570). Beyer posiadał wyłączone pozwolenie od Matejki na fotografowanie obrazu; o możliwości nabycia zdjęć informował w prasie („Kurier Codzienny” 1866, nr 122, 2 VI, s. 5).

1510. Warszawa, MNW, Jan Matejko, *Portret Teodory z Giebułtowskich Matejkowej*. Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1879

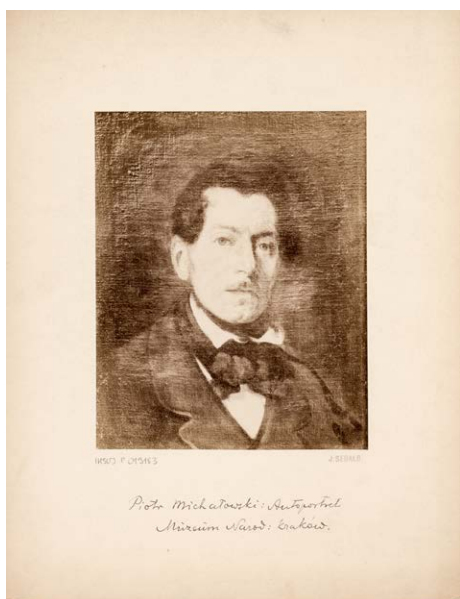
IHSUJ P 019149

Odbitka albuminowa, 10×13 / 15,1×20,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Jan Matejko (1838–1893) / Portret żony”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Jan Matejko: Portret żony”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Datowanie wg czasu powstania obrazu (Sroczyńska [red.] 1993, poz. 188, s. 164–165).

1511. Warszawa, MNW, Piotr Michałowski, *Autoportret*. Fot. J. Sebald, 1893–1894

IHSUJ P 019183

Odbitka albuminowa, 13×16,2 / 22,5×28,7

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacja atramentem: „Piotr Michałowski: Autoportret / Muzeum Narod. Kraków.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

1512. Warszawa, MNW, Jan Piotr Norblin, *Kozak na koniu (Trębacz)*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019213; d. nr inw. GHS: 3778

Odbitka albuminowa, 10,8×16,9 / 17,8×26,1

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Norblin.”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

1513.

IHSUJ P 019212

Odbitka albuminowa, 11,8×17 / 17,8×26,1

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „[przekreślone „Alexander Orłowski”, dopisek „P. Norblin”]: Kozak trąbiący / P. Norblin”, „rysunek Dzików”.

1514. Warszawa, MNW, Henryk Pillati, *Rozejście się narodów, czyli wyjazd za granicę*. Fot. J. Sebald, 1893–1894
IHSUJ P 019968; d. nr inw. GHS: 3779
Odbitka albuminowa, 14,1×20,1 / 24,7×31,2
Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ.
Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; adnotacja ołówkiem: „Pillati (rozejście się narodów”).
Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)
Publ.: Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.
Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

1515.
IHSUJ P 019308; d. nr inw. GHS: 3779
Odbitka albuminowa, 13,9×20,2 / 24,7×31,4
Recto kartonu: suche pieczęcie „J. SEBALD.”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Pillati rozejście się narodów”.

1516. Warszawa, MNW, Kazimierz Wojniakowski, *Uchwalenie Konstytucji 3 maja*. Fot. nieznany, XIX–XX w.
IHSUJ P 019876
Odbitka albuminowa, 17,1×24,8 / 25,9×33,2

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką J. Mycielskiego] „Kazimierz Wojniakowski: [dopisek inną ręką „1772–1812”] Konstytucja 3go. Maja. / (w zbiorach Ordynacji Krasińskich w Warszawie).”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1517. Warszawa, MNW, relief *Pożegnanie Chrystusa z Marią*. Fot. A.T. Vogel, nie później niż 1877
IHSUJ P 009855; d. nry inw. GA: 6425, MUSIA: 2II
Odbitka albuminowa, 14,3×19,6 / 23,1×31,4
Recto odbitki: sucha pieczęć „A.T. Vogel / FRANKENSTEIN.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja ołówkiem: „Hr. S. Mieroszowski”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.
Dar hr. Stanisława Mieroszowskiego dla GA (w GA nie później niż od 1879)
Inne egzemplarze fotografii obu reliefów (nry kat. 1517, 1519), подарowane przez Stanisława Mieroszowskiego w 1877 r., znajdują się w BPP GR (sygn. FD 609, FD 610).
Odbitka z tego samego negatywu:

1518.
IHSUJ P 009856; d. nry inw. GA: 12008, MUSIA: 2II
Odbitka albuminowa, 14,4×19,4 / 23,1×30,7
Recto odbitki: sucha pieczęć „A.T. Vogel / FRANKENSTEIN.”. Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; adnotacje ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego] „[przekreślona „od St. hr. Mieroszowsk”] / fot rzeźby z Kościoła w Frankenstein”, „Spotkanie Chrystusa z Marią”.
Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

1519. Warszawa, MNW, relief Przemienienie Chrystusa.

Fot. A. T. Vogel, nie później niż 1877

IHSUJ P 009858; d. nry inw. GA: 6426, MUSIA: 212

Odbitka albuminowa, 13,7×18,5 / 23,4×31,1

Reprodukcja wykonana przez A. T. Vogla z fotografii własnego autorstwa. Recto odbitki: sucha pieczęć [zreprodukowana z oryginału] „A. T. Vogel / FRANKENSTEIN.”; sucha pieczęć „A. T. Vogel / FRANKENSTEIN.”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; adnotacja ołówkiem: „Frankenstein / od St. hr. Mioszowskiego”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA.

Dar hr. Stanisława Mioszowskiego dla GA (w GA nie później niż od 1879)

Datowanie: zob. nr kat. 1517.

Odbitka z tego samego negatywu:

1520.

IHSUJ P 009859; d. nry inw. GA: 12007, MUSIA: 212

Odbitka albuminowa, 13,7×18,6 / 23,4×31,3

Reprodukcja wykonana przez A. T. Vogla z fotografii własnego autorstwa. Recto odbitki: sucha pieczęć [zreprodukowana z oryginału] „A. T. Vogel / FRANKENSTEIN.”; sucha pieczęć „A. T. Vogel / FRANKENSTEIN.”. Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; adnotacja ołówkiem: [ręką J. Łepkowskiego, przekreślona] „od Stan. hr. Mioszowsk / fotogr rzeźby z Kościoła / w Friedland.”.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

1521. Warszawa, MNW, relief Ostatnia Wieczerza.

Fot. nieznany, 1892

IHSUJ P 009852; d. nr inw. GHS: 5968

Odbitka albuminowa, 13,4×24,3 / 24,8×30,6

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Warszawa, Strzałecki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 15.

Fotografie rzeźby (nry kat. 1521 i 1522), zakupionej przez malarza i przedsiębiorcę budowlanego Antoniego J. Strzałeckiego w 1892 r., właściciel przesłał Marianowi Sokołowskiemu w liście z 29 XI 1892 (ANPP, K III-I j.a. 4).

1522. Warszawa, MNW, relief Ostatnia Wieczerza, fragment. Fot. nieznany, 1892

IHSUJ P 009853; d. nr inw. GHS: 5969

Odbitka albuminowa, 10,4×14,3 / 24,7×30,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Warszawa, Strzałecki”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć [w kształcie dłoni].

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 16.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1521.

1523. Warszawa, MNW, tryptyk z Pławna, otwarty.

Fot. nieznany, 1899–1900

IHSUJ P 009860; d. nr inw. GHS: 5971

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 21,3×27 / 28,2×33

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „[przekreślone „Hans Suss von Kulmbach”] – Tryptyk w Pławnie”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Doliński 1900, s. 409.

Fotografia ukazuje tryptyk po konserwacji ukończonej w 1899 r. (Doliński 1900, s. 410).

1525. Warszawa, BN, Antyfonarz opata Mściława, miniatura Boże Narodzenie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 017659; d. nr inw. GHS: 5998

Odbitka albuminowa, 20,2×25,1 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęcie AHSUJ; adnotacja kredką: „Lwów”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Antyfonarz Tyniecki, w XIV / Bibl. Uniwersytetu we Lwowie”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-824/K

1524. Warszawa, MNW, tryptyk z Pławna, zamknięty.

Fot. nieznany, 1899–1900

IHSUJ P 009861; d. nry inw. GHS: 6001, ZHS: 2609

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,8×21,8 / 28,3×35,7

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć okrągła ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Hans Sues von Kulmbach, Skrzydła / tryptyku w Pławnie”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Doliński 1900, s. 408.

Datowanie: zob. nr kat. 1523.

1526. Warszawa, BN, Antyfonarz opata Mściława, miniatura Zmartwychwstanie. Fot. I. Krieger, nie później niż 1906

IHSUJ P 017660; d. nr inw. GHS: 5997

Odbitka albuminowa, 19,6×25,9 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęcie AHSUJ; adnotacja kredką: „Lwów”; adnotacje ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Antyfonarz Tyniecki, w XIV / [dopisek inną ręką „obata [!] Mściława k. 218 r.”] / Bibl. Uniwersytetu we Lwowie”, „Zob. Podlacha W. Miniatury tynieckich

ksiąg liturgicznych / Ks. Ku czci Orzechowicza Lwów 1916 tło różowe ze złotem”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-822/K

1527. Warszawa, BN, Antyfonarz opata Mściława, miniatura *Bóg Ojciec*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1906 IHSUJ P 017661; d. nr inw. GHS: 5999

Odbitka albuminowa, 16,9×25,4 / 27,8×37,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęcie AHSUJ; adnotacja kredką: „Lwów”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Antyfonarz Tyniecki, w XIV / Bibl. Uniwersytetu w Lwowie”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-823/K

1528. Warszawa, BN, Graduał opata Mściława, miniatura *Św. Grzegorz*. Fot. J. Henner, nie później niż 1897 (?)

IHSUJ P 017657; d. nr inw. GHS: 7669

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,2×14,5 / 10,4×16,8

Recto kartonu: druk: „HENNER / we LWOWIE”; adnotacja atramentem: „Lwów – Biblioteka Uniwersytecka / Minjatura / z antyfonarza / tynieckiego”. Verso kartonu: druk: „KLISZE PRZE / [monogram w kartuszu] JH / CHOWUJĄ SIĘ / LAT / KILKA / FOTOGRAF J HENNER WE LWOWIE / UL. AKADEMICKA L. 18 / W DOMU WŁASNYM. / TÜRKEL & STEINER, WIEN”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Miniatura bez tła”, „Antyfonarz tyniecki, Lwów, Uniwersytet”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Nry kat. 1528 i 1529 są najprawdopodobniej identyczne z fotografiami przysłanymi KHS AU przez Henryka Biegeleisena i omawianymi na posiedzeniu 25 II 1897 (ANPP, PAU W I-24, s. 1–2).

1529. Warszawa, BN, Graduał Skawinki, miniatura *Adoracja Dzieciątkła*. Fot. J. Henner, nie później niż 1897 (?)

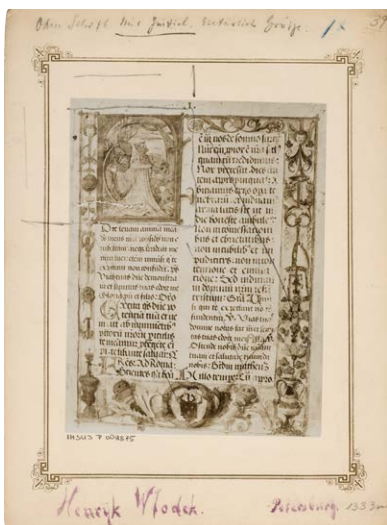
IHSUJ P 017658; d. nr inw. GHS: 7669

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 10,2×14,3 / 10,4×16,8

Recto kartonu: druk: „HENNER / we LWOWIE”; adnotacja atramentem: „Lwów – Biblioteka Uniwersytecka – / Minjatura [!] / z antyfonarza / tynieckiego”. Verso kartonu: druk: „[...] / TÜRKEL & STEINER [...]”; pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Datowanie: zob. nr kat. 1528.

1530. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 1r.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009875; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,1×14,5 / 16,9×22,8

Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem [ręką F. Kopery] „III. Petersburg. Bibl. publ. Lat. F. v. i. No III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku Kościoła / w Polsce. / Karta I. z herbem Sulima E. Ciołka. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M / Petersburg, dn. 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.

Dar AU dla GHS (1900)

k. 39. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator monogr. M / Petersburg, 26 czerwca 1899. / F. K.”.

Dar AU dla GHS (1900)

1532. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 51r.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009877; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,7×14,7 / 16,9×22,8

Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. 8 1/2×8 1/2 cm.”, „[przekreślone „113”, dopisek „117”]. Petersburg. Biblioteka publ. Lat. F. v. i. No III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku Kościoła w Polsce. / k. 51v. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M / Petersburg, dn. 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.

Dar AU dla GHS (1900)

1531. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 47v.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009876; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,9×16,4 / 16,9×22,8

Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. 7,7×8,7 cm”, „112 Petersburg. Biblioteka publ. Lat. F. v. i. N. III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku polskiego Kościoła /

1533. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 72v.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009878; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,3×16 / 16,9×22,9

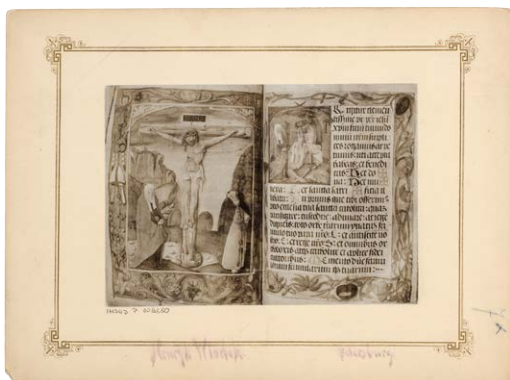
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. 8 1/2 x 10 cm.”, „II4. Petersburg. Bibl. publiczna. Lat. F. v. I. N: III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku polskiego Kościoła. / k. 72. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M / Petersburg, dn. 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.
Dar AU dla GHS (1900)

1534. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 83r.
Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009879; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,6 x 16,8 / 16,9 x 22,8
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. w nat.”, „115. Petersburg. Bibl. publiczna. Lat. F. v. I. / No III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku Kościoła w Polsce. / k. 83. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M. / Petersburg, 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.
Dar AU dla GHS (1900)

1535. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 121v i 122r.
Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009880; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 9,9 x 14 / 16,9 x 22,8
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. str. 26 x 35 cm.”, „[przekreślone „117”, dopisek ołówkiem: „121”]. Petersburg. Bibl. publiczna. Lat. F. v. I. N. III. / Mszał Erazma. / k. III i 112. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M lub raczej jego uczeń. / Petersburg, 26 czerwca 1899. / F. K.”.
Dar AU dla GHS (1900)

1536. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 129r.
Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009881; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11 x 15 / 15 x 22,8
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”; adnotacja ołówkiem: [ręką M. Sokołowskiego] „Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus. / nimis confortatus est principatus eorum. Ps. cxxxviii, 17.”
Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: [ręką F. Kopery] „[...]m. str. 23 x 31 cm.”, [ręką F. Kopery] „118. Petersburg. Bibl. publiczna. Lat. F. v. I. No III. / Mszał do użytku Kościoła w Polsce z herbem biskupim / Erazma Ciołka. / k. 129v. / Na lewym marginesie przy pierwszym wierszu / tabliczka z literą: / m / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Illuminator M. / Petersburg, 26 czerwca 1899 r. / F. K.”, [ręką M. Sokołowskiego] „Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, deus / nimis confortatus est principatus eorum. Ps. cxxxviii, 7.”; adnotacje ołówkiem: „Roz 23 x 31 cm”, „41/42 fig. 2. / oprawa srebrna / Ewangelia Księżnej / Anastazji - / 45/46, fig. 9. / Miniatury [?] polskiego pochodzenia [?] / w Bibliotece publicznej w / Petersburgu, 49 [przekreślone „Fig.”, dopisek „78”] / fig 1-10. / szp. 907-446 - / fig 1-23. / szp. 559. - 582 - / fig 1-19.”.
Dar AU dla GHS (1900)

1537. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 135r.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009882; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11×16,1 / 16,9×22,8
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. 8.3×8.3.”, „[przekreślone „119”, dopisek ołówkiem: „123”]. Petersburg. Bibl. publ. Lat. F. v. I. N. III. / Mszał Erazma Ciołka. k. 135. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Iluminator m. / Petersburg, dn. 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.

Dar AU dla GHS (1900)

1538. Warszawa, BN, Mszał Erazma Ciołka, k. 210r.

Fot. H. Włodek, 1899

IHSUJ P 009883; d. nr inw. GHS: 3488

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12×16,6 / 16,9×22,8
Recto kartonu: pieczęć „Henryk Włodek.”; pieczęć „Petersburg”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem [ręką F. Kopery]: „Rozm. nat. w.”, „121. Petersburg. Bibl. publ. Lat. F. v. I. No III. / Mszał Erazma Ciołka do użytku Kościoła w Polsce. / k. 210. / Malarstwo miniaturowe w Polsce. / Iluminator m. / Petersburg, 26 czerwca 1899 r. / F. K.”.

Dar AU dla GHS (1900)

1539. Warszawa, zbiory Mathiasa Bersohna, kafel z wizerunkiem Augusta II Mocnego. Fot. nieznan, 1899

IHSUJ P 009713; d. nr inw. GHS: 3518

Odbitka albuminowa, 10,1×14,5 / 27,6×34,4

Na jednym kartonie z nrem kat. 1540. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Fig. 1.”, „Fig. 2.”, „Fig. 3.”, „a)”, „b)”, „Bielany pod Warszawą”; adnotacje ołówkiem: „Kafel gdański z XVII w.”, „Kafel z klaszt. Kamedułów na / Bielanych pod Warszawą”, „Kafel z Grodna (August II.)”, „Spr. Kom. hist. szt. T. VI str. CXXIV”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar AU dla GHS (1900)

Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXIV, il. 18.

Fotografie nry kat. 1539 i 1540, opublikowane w komunikacji Mathiasa Bersohna, wykonano w lutym 1899 r. (AU), Sp. 98/2, list M. Bersohna z 20 II 1899).

1540. Warszawa, zbiory Mathiasa Bersohna, kafel gdański i kafel z klasztoru Kamedułów na Bielanych w Warszawie. Fot. nieznan, 1899

IHSUJ P 009714; d. nr inw. GHS: 3518

Odbitka albuminowa, 10,4×14,5 / 27,6×34,4
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1539.
 Dar AU dla GHS (1900)
 Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXIV, il. 19; s. CXXV, il. 20.
 Datowanie: zob. nr kat. 1539.

1541. Warszawa, zbiory Marii Reginy Kleitz, Jan Piotr Norblin, *Autoportret*. Fot. J. Sebalda, 1893–1898

IHSUJ P 019226; d. nr inw. GHS: 2888
 Odbitka albuminowa, 3,2×3,9 / 6,4×10,4
 Recto kartonu: druk: „J. Sebalda / KRAKÓW”. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ART. FOTOGRAFICZNY / J. Sebalda / DAWNIEJ W. RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE / UL. KOLEJOWA II. / KLISZE PRZECHOWUJE SIĘ / NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEŻONE. / SIGM. BONDY, WIEN.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Norblin [nieczytelne] / portret własny”.
 Dar AU dla GHS (1898)
 Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. XLI, il. 6.
 Sebalda kupił zakład Walerego Rzewuskiego w 1893 r. (Mosakowska 1981, s. 126, przyp. 26). Fotografia powstała niewątpliwie w związku z referatem Jerzego Mycielskiego, zaprezentowanym na posiedzeniu KHS AU 21 V 1896 (ANPP, PAU 1-23, s. 113; „SKHS”, 6, 1989, z. 2–3, s. XL–XLII).

1542. Warszawa, zbiory Marii Reginy Kleitz, Jan Piotr Norblin, postacie alegoryczne na rewersie autoportretu. Fot. J. Sebalda, 1893–1898

IHSUJ P 019228; d. nr inw. GHS: 2889
 Odbitka albuminowa, 3,2×3,9 / 6,4×10,4
 Recto kartonu: druk: „J. Sebalda / KRAKÓW”. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ART. FOTOGRAFICZNY / J. Sebalda / DAWNIEJ W. RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE / UL. KOLEJOWA II. / KLISZE PRZECHOWUJE SIĘ / NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEŻONE. / SIGM. BONDY, WIEN.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Norblin. Postacie / kobiece alegoryczne”.
 Dar AU dla GHS (1898)
 Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. XLI, il. 7.
 Datowanie: zob. nr kat. 1541.

1543. Warszawa, zbiory Marii Reginy Kleitz, Jan Piotr Norblin, *Portret Marii Tokarskiej*. Fot. J. Sebalda, 1893–1898

IHSUJ P 019227; d. nr inw. GHS: 2890
 Odbitka albuminowa, 3,6×4,8 / 6,4×10,4

Recto kartonu: druk: „J. Sebald / KRAKÓW”. Verso kartonu: druk: „ZAKŁAD ART. FOTOGRAFICZNY / J. Sebalda / DAWNIEJ W. RZEWUSKIEGO / W KRAKOWIE / UL. KOLEJOWA II. / KLISZE PRZECHOWUJE SIĘ / NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEŻONE. / SIGM. BONDY, WIEN.”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Portret żony / Norblina”.

Dar AU dla GHS (1898)

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. XLII, il. 8.

Datowanie: zob. nr kat. 1541.

1544. Warszawa, zbiory Krasińskich i archidiecezji warszawskiej, dzieła złotnictwa. Fot. W. Krajewski (?), 1881
IHSUJ P 009886

Odbitka albuminowa, 19,4×24,2 / 27,1×34,8

Karta z: *Album* [1881], tabl. xxxviii. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Tab. xxxviii.”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacje ołówkiem: „Wyrób Gdański”, „Arch. Warszaw”, „Warszawa”. Verso kartonu: naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Tab. xxxviii. / N. 708. Trybularz srebrny filigranowy, wyrób wenecki z XVI w.; wł. Ord. hr. Krasińskich. / N. 692. Krzyż srebrny z kamieniami, styl gotycki, / wyrób bawarski z XVI w.; wł. Arch. Warszawskiej / N. 694. Tacka srebrna pozłacana, z takimiż dwoma ampułkami ozdobiona emaliami i drogiemi kamieniami, wyrób gdański z XVI w.; wł. Arch. Warszawskiej. / N. 693. Kielich srebrny z 6 emaliami, zasiany drogiemi kamieniami, wyrób gdański z XVI w.; wł. Arch. / Warszawskiej.”.

Autorstwo wg sygnatur na innych fotografiach w cyt. albumie.

1545. Warszawa, zbiory Krasińskich i archidiecezji warszawskiej, dzieła złotnictwa. Fot. W. Krajewski (?), 1881
IHSUJ PD 000038

Odbitka albuminowa, 18,6×24,4 / 31,8×39,5

Karta z: *Album* [1881], tabl. xxxvi. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Tab. xxxvi.”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ. Verso kartonu: naklejona kartka papieru z nadrukiem: „Tab. xxxvi. / Kielich mszalny srebrny w części pozłacany, z początku XVI w., własność wł. Ord. hr. Krasińskich. / Monstrancja wielka srebrna, złocista, z figurą N. Panny oraz biskupów i królów, styl gotycki, wyrób bawarski; własność Archidiecezji Warszawskiej. / Relikwiarz srebrny z ozdobami ze srebra złoczonego, wyrób z końca XVI w., wł. Ord. hr. Krasińskich.” Autorstwo wg sygnatur na innych fotografiach w cyt. albumie.

1546. Warszawa, zbiory Juliusza Ostrowskiego, Franciszek Ksawery Lampi (?), Portret Antoniny (?) z Michałowskich Ostrowskiej. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.
IHSUJ P 019022

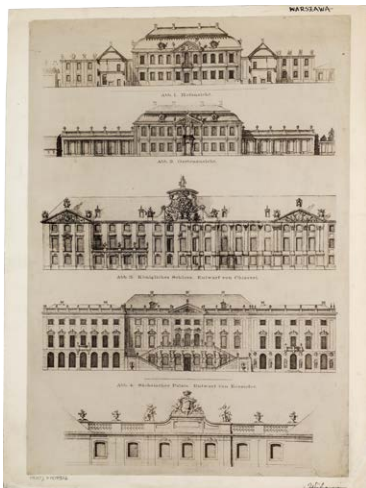
Odbitka albuminowa, 9,6×12,6 / 11×16,5

Recto kartonu: druk: „J. KRIEGER / W KRAKOWIE.”; adnotacje atramentem: „Zbiory hr Juliusza Ostrowskiego w Warszawie”, „Franciszek Lampi / 1783-1852 / Portret

pani z Michałowskich Ostrowskiej”. Verso kartonu: druk: „J. Krieger / Fotograf / w Krakowie / w głównym Rynku przy ulicy / Sgo Jana w domu narożnym pod / L. I. / Vervielfältigung / vorbehalten. / Naśladowanie / zastrzega się.”; pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Fr. Lampi: z Michałowskich / Ostrowska / Właśc. hr Juliusz Ostrowski / w Warszawie”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3632/K

1547. Warszawa, pomiary elewacji pałacu Błękitnego, Zamku Królewskiego, pałacu Saskiego i pałacu Brühla.

Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 009926

Odbitka albuminowa, 23,9×34,1 / 27,2×36

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [przekreślona] „Wilanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2635/K

Reprodukcja ilustracji w: „Zeitschrift für Bauwesen”, 46, 1896, tabl. 46.

Recto odbitki: sucha pieczęć „JM”. Recto kartonu: druk: „Malował Jan Matejko w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”, „Fotografował A. Szubert w Krakowie.”, „STEFAN BATORY / PRZYJMUJE POD PSKOWEM POSŁÓW IWANA GROŹNEGO PROWADZONYCH PRZEZ ANTONIA POSSEVINI S. J. / LEGATA GRZEGORZA XIII / 1581.”; pieczęć AHSUJ.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

Datowanie wg czasu powstania obrazu (Sroczyńska [red.] 1993, s. 117).

1549. Warszawa, zkw, Jan Matejko, *Stefan Batory pod Pskowem*, fragment. Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ PD 000093

Odbitka albuminowa, 26,6×38,9

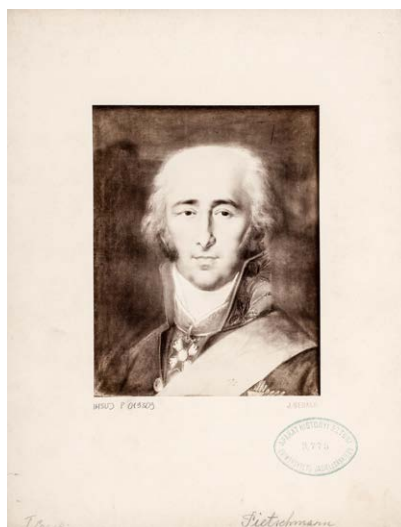
Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2606/K

1548. Warszawa, zkw, Jan Matejko, *Stefan Batory pod Pskowem*. Fot. A. Szubert, 1872

IHSUJ P 019150; d. nr inw. GHS: 0181, 0248

Odbitka albuminowa, 14,5×24,2 / 27,9×36,6

1550. Warszawa, zkw, Józef Pitschmann, *Portret Tadeusza Czackiego*. Fot. J. Sebald, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 019309; d. nr inw. GHS: 3775

Odbitka albuminowa, 11,4×14,7 / 20,8×26,7

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „T. Czacki”, „Pietschmann”. Verso kartonu: pieczęć „ZAKŁAD ART: FOTOGRAFICZNY / Józefa Sebalda / (dawniej W. Rzewuskiego) / w Krakowie.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Portret T. Czackiego / Pietschmann”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1901)

Publ. (?): Bołoz Antoniewicz 1894, s. nlb.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 141.

Odbitka z tego samego negatywu:

1551.

IHSUJ P 019310

Odbitka albuminowa, 11,6×14,5 / 23×26,3

Recto kartonu: sucha pieczęć „J. SEBALD.”; adnotacje atramentem: „Dzików – Zbiory hr. Tarnowskich”, „Józef, Franciszek, Jan Pitschmann / 1758–1835 / Tadeusz Czacki (pastel)”, „Szkola wiedeńska”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Józef Pietschmann: Tadeusz Czacki / pastel Dzików”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1552. Warszawa, pałac w Wilanowie, plan elewacji zach.
Fot. I. Krieger, nie wcześniej niż 1896

IHSUJ P 009947

Odbitka albuminowa, 24,3×36,3 / 27,4×36,4

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2636/K

Reprodukcja ilustracji w: „Zeitschrift für Bauwesen”, 46, 1896, tabl. 45.

1553. Warszawa, pałac w Wilanowie, widok od wjazdu (wg obrazu Canaletta, Warszawa, zkw). Fot. nieznan, ok. 1904 (?)

IHSUJ P 009948; d. nr inw. GHS: 7392

Odbitka albuminowa, 15,9×22,9 / 24×33,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilanów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Im Auftrage und mit Bewilligung von A.N. Benois”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

W 1904 r. obrazy Canaletta oglądał w pałacu w Gątczynie Marian Sokołowski („SKHS”, 8, 1912, z. 3–4, szp. CCCLIX). Adnotacja wskazuje, że fotografie nr kat. 1553 i 1554 zostały wykonane na zlecenie i za zgodą Aleksandra Nikołajewicza Benois, który być może przesłał je później Sokołowskiemu.

1554. Warszawa, pałac w Wilanowie, widok od ogrodu (wg obrazu Canaletta, Warszawa, zkw). Fot. nieznan, ok. 1904 (?)

IHSUJ P 009949; d. nr inw. GHS: 7392

Odbitka albuminowa, 15,8×22,7 / 24×33,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilanów”; adnotacja ołówkiem: „Zamek w [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Im Auftrage und mit Bewilligung von A.N. Benois”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1553.

1555. Warszawa, pałac w Wilanowie, widok od ogrodu (wg akwareli?). Fot. nieznany, XIX–XX w.
 IHSUJ P 009950; d. nr inw. GHS: 7388
 Odbitka albuminowa, 14,4×21,6 / 20,4×27,8
 Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wilanów”, „500 [...]”.
 Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „do 500 / Pałac w Willanowie”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1557. Warszawa, pałac w Wilanowie, widok ogólny.
 Fot. M. Dutkiewicz, F. Kloch, ok. 1866–1873
 IHSUJ P 016339; d. nr inw. GHS:
 Odbitka albuminowa, 15×21,1 / 24,9×32,8
 Recto kartonu: sucha pieczęć „A. KOWALIŃSKI & CO / NO. 4II. / À VARSOVIE”.
 Dar osoby prywatnej dla Fototeki IHS UJ (2015)
 Odbitka niemal na pewno z negatywu Klocha i Dutkiewicza, wykonana przez Aleksandra Kowalińskiego, który przejął ich zakład ok. 1873 r. (Lejko, Niklewska 1978, s. 97). W ZNIO (sygn. I.f. 26884) i BK (sygn. IV 977) odbitki sygnowane suchą pieczęcią Klocha i Dutkiewicza, o jednakowym kadrowaniu i układzie cieni, ale różniące się detalami (pałac z otwartymi drzwiami i stojącymi w nich kilkoma postaciami).

1556. Warszawa, pałac w Wilanowie od dziedzińca (wg akwareli?). Fot. nieznany, XIX–XX w.
 IHSUJ P 009951; d. nr inw. GHS: 7388
 Odbitka albuminowa, 14,4×22 / 20,3×27,9
 Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Wilanów”, „500 / 15”.
 Verso kartonu: znak wodny [w odbiciu lustrzanym] „RIVES”;
 pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja kredką: „do 500 / Pałac w Willanowie / strona [...]”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1558. Warszawa, pałac w Wilanowie, widok od pn. wsch.
 Fot. K. Brandel, koniec lat 70. XIX w.
 IHSUJ P 009960
 Odbitka albuminowa, 17,2×27,4 / 27×36,3
 Na jednym kartonie z dwiema odbitkami albuminowymi, przedstawiającymi mężczyznę z miotłą [2,3×3,8] i mężczyznę z koszarą [2,3×3,9]. Recto kartonu: druk: „NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEGA SIĘ”, „Brandel”; naklejony pasek papieru z nadrukiem: „Дворецъ въ Вилянѳъ. / Wilanów. Pałac od ogrodu. / Palais de Villanov vue de jardin. / Palace at Villanov view from the Garden.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Fotografia z serii widoków Warszawy z końca lat 70. XIX w., z litografowaną bordiurą i dwiema mniejszymi fotografiami po bokach, przedstawiającymi „typy” charakterystyczne dla warszawskiej ulicy (Jackiewicz 2015, s. 20; Lejko 1985, s. 42–44). Zob. nr kat. 1559.

1559. Warszawa, pałac w Wilanowie, sypialnia królowej. Fot. K. Brandel, koniec lat 70. XIX w.

IHSUJ P 009969

Odbitka albuminowa, 17,3×27,5 / 26,4×36,3

Na jednym kartonie z dwiema odbitkami albuminowymi, przedstawiającymi strażaka [2,2×3,9] i mężczyznę w kapeluszu [2,3×4]. Recto kartonu: druk: „NAŚLADOWNICTWO ZASTRZEGA SIĘ”, „Brandel”; naklejony pasek papieru z nadrukiem: „ВИЛЛЯНОВЪ. Комната Короля Яна III. / Wilanów. Pokój Jana III. / Villanov. Chambre de Jean III. / Villanov. King John the III chamber.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Datowanie: zob. nr kat. 1558.

1560. Warszawa, Łazienki Królewskie, pałac Na Wyspie, widok od pd. wsch. Fot. J. Mieczkowski, 1861–1889

IHSUJ P 010017

Odbitka albuminowa, 9,2×14,4 / 27,4×36,3

Na jednym kartonie z nrami kat. 1561, 1562. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Warszawa”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Łazienki”.

Inny egzemplarz tej fotografii w formacie *carte-de-visite*, z winietą zakładu Mieczkowskiego, oferowany był w handlu antykwarecznym (Collectorism [2018]). Zakład Mieczkowskiego działał pod podanym na winiecie adresem (róg Senatorskiej i Miodowej nr 496) od 1861 do 1889 r. (Mossakowska 1994, t. I, s. 131–132; Lejko, Niklewska 1978, s. 103).

1561. Warszawa, Łazienki Królewskie, pałac Na Wyspie, widok od pn. wsch. Fot. K. Brandel, ok. 1876–1880

IHSUJ P 010018

Odbitka albuminowa, 8,6×14,6 / 27,4×36,3

Na jednym kartonie z nrami kat. 1560, 1562. Recto odbitki: retusz.

Inny egzemplarz tej fotografii (w większym formacie) w sygnowanym przez Brandla albumie *Widoki Warszawy* w BK (sygn. 320063). Datowanie za: Lejko 1985, s. 36–40.

1562. Warszawa, Łazienki Królewskie, pałac Na Wyspie, widok od pn. Fot. K. Brandel, ok. 1876–1880

IHSUJ P 010019

Odbitka albuminowa, 8,4×14,6 / 27,4×36,3

Na jednym kartonie z nrami kat. 1560, 1561, naklejona w odwróceniu o 180 stopni.

Autorstwo i datowanie: zob. nr kat. 1561.

1563. Warszawa, Łazienki Królewskie, pałac Na Wyspie, figura Jana III Sobieskiego. Fot. J. Mieczkowski, 1861–1884

IHSUJ P 010029; d. nry inw. GHS: 8040, MUSIA: 203
 Odbitka albuminowa, 10,5×14 / 10,8×16,5
 Recto kartonu: druk: „JAN MIECZKOWSKI. FOTOG. / [monogram] JM / W WARSZAWIE / RÓG SENATORSKIEJ I MIODOWEJ NER 496”; papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Verso kartonu: druk: „[monogram] JM / JAN MIECZKOWSKI / FOTOGRAF / Róg Senatorskiej i Miodowej / Ner 496 / W WARSZAWIE”, „Ch.D. DEPOSÉ”; pieczęć GAUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć MUSIA.
 Dar Konstantego Przewodzieckiego dla GA (1884)
 Datowanie wg winiety (zob. nr kat. 1560).

1565. Warszawa, Łazienki Królewskie, pomnik Jana III Sobieskiego. Fot. J. Mieczkowski, 1869–1889

IHSUJ P 010040; d. nry inw. GA: 11868, MUSIA: 202
 Odbitka albuminowa, 10,5×14,1 / 10,8×16,5
 Recto kartonu: druk: „JAN MIECZKOWSKI. FOTOG. / [monogram] JM / W WARSZAWIE / RÓG SENATORSKIEJ I MIODOWEJ NER 496”. Verso kartonu: druk: „[monogram] JM / JAN MIECZKOWSKI / FOTOGRAF / Róg Senatorskiej i Miodowej / Ner 496 / W WARSZAWIE”, „Ch.D. DEPOSÉ”; pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przewodzieckiego dla GA (1894)
 Datowanie: zob. nr kat. 1560.

1564. Warszawa, Łazienki Królewskie, pomnik Jana III Sobieskiego. Fot. J. Mieczkowski, 1861–1889

IHSUJ P 010039
 Odbitka albuminowa, 10×14,2 / 10,8×16,4
 Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „JAN MIECZKOWSKI. FOTOG. / [monogram] JM / W WARSZAWIE / RÓG SENATORSKIEJ I MIODOWEJ NER 496”. Verso kartonu: druk: „[monogram] JM / JAN MIECZKOWSKI / FOTOGRAF / Róg Senatorskiej i Miodowej / Ner 496 / W WARSZAWIE”, „Ch.D. DEPOSÉ”; pieczęć „SKŁAD RYCIN / KAROLA SOMMER / 2 MIODOWA 2 / W WARSZAWIE”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Pomnik Króla Sobieskiego”; adnotacja ołówkiem: „Warszawa”.
 Datowanie: zob. nr kat. 1560.

1566. Warszawa, Królikarnia, Pokój Zielony. Fot. M. Dutkiewicz, lata 70.–80. XIX w. (nie później niż 1879?)

IHSUJ P 010033
 Odbitka albuminowa, 16,3×22,3 / 20,9×31,6
 Recto kartonu: sucha pieczęć „M. DUTKIEWICZ / VARSOVIE”; adnotacja atramentem: „Królikarnia”; adnotacja ołówkiem: [wymazana] „Królikarnia”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Fotografia powstała prawdopodobnie w okresie samodzielnej działalności Dutkiewicza, a więc po zamknięciu zakładu prowadzonego z Ferdynandem Klochem ok. 1873 r., a zapewne przed jego zaangażowaniem się w inne przedsięwzięcia w latach 80. XIX w. (Karoli 1899, s. 450–451; Lejko, Niklewska 1978, s. 97). Tatarkiewicz, Tokarz 1938, il. 17,

publikują ją z informacją, że przedstawia wnętrze przed pożarem Królikarni w 1879 r.

1567. Warszawa, Królikarnia, Sala Złota. Fot. M. Dutkiewicz (?), lata 70.–80. XIX w. (nie później niż 1879?)

IHSUJ P 010034

Odbitka albuminowa, 17,2×22,7 / 23,6×31

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: [dwukrotnie] „Królikarnia.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Fotografia została wykonana zapewne przez tego samego fotografa i w tym samym czasie, co nr kat. 1566.

1568. Wąchock, opactwo Cystersów, widok od pn.

Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010121

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,9×18

Recto odbitki: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Verso odbitki: pieczęć „J. DZIEKOŃSKI / BUDOWNICZY W WARSZAWIE.”; adnotacja ołówkiem: „Wąchock bok”.

Dziekoński fotografował klasztor w 1893 i 1894 r. (zob. np. nry kat. 1570, 1573), a „szereg zdjęć fotograficznych” przesłał przed 20 II 1896 Władysławowi Łuszczkiewiczowi („SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. XXXII).

Odbitka z tego samego negatywu:

1569.

IHSUJ P 010122

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,8

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

1570. Wąchock, kościół Cystersów, widok od pd. wsch.

Fot. J.P. Dziekoński, 1893

IHSUJ P 010125

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,9×22,7

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

W IS PAN reprodukcja innego egzemplarza tej fotografii, datowanej na 1893 r. (nr inw. IS PAN B0000007348).

1571. Wąchock, kościół Cystersów, widok od wsch.

Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010128

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,8

Recto odbitki: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Verso odbitki: pieczęć „J. DZIEKOŃSKI / BUDOWNICZY W WARSZAWIE.”; adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

Datowana odbitka w IS PAN, nr inw. IS PAN B0000005793.

Odbitka z tego samego negatywu:

1572.

IHSUJ P 010127

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,7×17,7

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

1573. Wąchock, kościół Cystersów, wnętrze.

Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010132

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,7×17,6 / 24,6×34,7

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wąchock 26 Paździer: 1894. / Wnętrze kościoła.”.

1574. Wąchock, kościół Cystersów, arkady międzyna-
wowe. Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010139; d. nr inw. GHS: 2832

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,3×16,9 / 14×19

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Koś. w Wąchocku 1894.”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wnętrze Kościoła.”. Verso kartonu: pieczęć „JÓZEF DZIEKOŃSKI / BUDOWNICZY W WARSZAWIE”; pieczęć AHSUJ.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. LXXV, il. 39.

Odbitki z tego samego negatywu:

1575.

IHSUJ P 010140

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13×17,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Koś. w Wąchocku 1894.”; pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Verso odbitki: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”; adnotacje ołówkiem: „Wąchock”, „Wąchock / 1894 / przed malowaniem nowem [?]”.

1576.

IHSUJ P 010141

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,6×17,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Koś. w Wąchocku 1894.”.

1577.

IHSUJ P 010142; d. nr inw. GHS: 2832

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,2×16,3 / 24,5×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Koś. w Wąchocku 1894.”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

1578. Wąchock, kościół Cystersów, kropielnica.

Fot. J.P. Dziekoński, 1893-1894 (?)

IHSUJ P 010144; d. nr inw. GHS: 2833

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,6×17,5

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wąchock / kropielnica.”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

1579. Wąchock, klasztor Cystersów, skrzydło pd.

Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010147

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,2×23,3 / 27,7×37,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wąchock 26 Paźdz: 1894. / Ruiny klasztoru.”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

1580. Wąchock, klasztor Cystersów, portal w skrzydle

pd. Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010153; d. nr inw. GHS: 2845

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,6×17,6 / 24,5×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wąchock 1894 / drzwi klaszt.”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Odbitka z tego samego negatywu:

1581.

IHSUJ P 010152

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wąchock 1894 / drzwi klaszt.”. Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

1582. Wąchock, klasztor Cystersów, wnętrze kapitułarza.

Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010154; d. nr inw. GHS: 2836

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,1×23 / 18,2×24,1

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wąchock / kapitułarz / JDziekoński”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

Odbitka z tego samego negatywu:

1583.

IHSUJ P 010157

Odbitka żelatynowo-srebrowa wywoływana, 17,5×22,6

Recto odbitki: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Verso odbitki:

pieczęć „J. DZIEKOŃSKI / BUDOWNICZY W WARSZAWIE.”; adnotacja ołówkiem: „Wąchock kapitułarz”.

1584. Wąchock, klasztor Cystersów, wnętrze kapitułarza.

Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010156; d. nr inw. GHS: 2838

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,5×22,8

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wąchock kapitułarz”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

Odbitka z tego samego negatywu:

1585.

IHSUJ P 010155

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 18×22,7

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

1586. Wąchock, klasztor Cystersów, baza kolumny w kapitularni. Fot. J.P. Dziekoński, 1893

IHSUJ P 010178; d. nr inw. GHS: 2839

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,6×17,5

Odbitka naklejona na płótno. Verso płótna: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wąchock / kapitularni, baza.”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Publ.: „SKHS”, 5, 1896, s. CXIII, il. 25.

Fotografię przedstawił Sławomir Odrzywolski na posiedzeniu KHS AU 30 XI 1893 („SKHS”, 5, 1896, s. CXIV).

Odbitka z tego samego negatywu:

1587.

IHSUJ P 010180

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,8×17,7

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

1588. Wąchock, klasztor Cystersów, baza kolumny w kapitularni. Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010179

Odbitka srebrowa, 12,9×17,8

Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Wąchock”.

Przypisywana Dziekońskiemu odbitka ze zbiorów TONZP przechowywana jest w IS PAN, nr inw. IS PAN BRO000005805.

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

1589. Wąchock, klasztor Cystersów, konsola sklepienia w refektarzu. Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010193; d. nr inw. GHS: 2834

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 8,7×12,6 / 24×32,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wąchock”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje atramentem: „2834. Wspornik w refektarzu”, „Płyta pamiątkowa / bisk. Gedeona Gryfity”.

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

1590. Wąchock, klasztor Cystersów, węgar portalu. Fot. J.P. Dziekoński, 1893–1894 (?)

IHSUJ P 010196; d. nr inw. GHS: 2844

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,7×13,2 / 24,5×34,6

Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)

Datowanie: zob. nr kat. 1568.

1591. Wąchock, klasztor Cystersów, drzwi, fragment.

Fot. J.P. Dziekoński, 1894

IHSUJ P 010197

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,9×14,8 / 24,5×34,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Wąchock 26 Paźdz: 1894. / Fragment drzwi kość:”.

1592. Wersal, Musée de Versailles, Aleksander Kucharski, *Portret królowej Marii Antoniny*. Fot. nieznanymi, nie później niż 1898 (?)

IHSUJ P 018984

Odbitka srebrowa, 17,4×20 / 26,8×36,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „La Reine Marie Antoinette / du Cabinet M le Duc des Cars.”; adnotacje ołówkiem: „tel [?]”, „a l'intr.[?] du cadre / double filet autour”, „Kucharski (?)”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”.

Publ. (?): „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. XLVII, il. II.

1593. Wersal, Petit Trianon, Aleksander Kucharski (?), *Portret delfina Karola Ludwika (Ludwika xvii)*.

Fot. X Phot., XIX-XX w.

IHSUJ P 018981

Odbitka albuminowa, 21,4×27,8 / 27,1×36,6

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „588 Petit Trianon – Portrait de Louis xvii (pastel), d'après Kocharsky. X P[hot.]”.

Recto kartonu: adnotacja kredką: „Ludwik xvii”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „H”; adnotacja ołówkiem: „Al. Kucharski / Ludwik xvii / syn Ludw. xvi i M. Antoniny”.

1594. Wersal, Petit Trianon, Aleksander Kucharski (?), *Portret delfina Karola Ludwika (Ludwika xvii)*. Fot. nieznanymi, nie później niż 1898

IHSUJ P 018982

Odbitka albuminowa, 21,5×28 / 27,7×37,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wersal: Trianon / Aleksander Kucharski: Portret Delfina”. Verso kartonu: pieczęć KJM; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Publ.: „SKHS”, 6, 1898, z. 2-3, s. XLVII, il. I2.

1595. Wielgomłyny, d. kościół Paulinów, widok od wsch. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 010208; d. nr inw. GHS: 6105

Odbitka albuminowa, 11,7×16,6 / 16,7×22,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „I”, [ręką S. Tomkowicza?] „Wielgomłyny. Widok Kościoła popaulińskiego od strony wschodniej.”

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-968

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 2.

Fotografie nry kat. 1595–1599 powstały w czasie pobytu Tomkowicza w Wielgomłynach w 1902 r. (ANPP, PAU w 1-24, s. 140; Tomkowicz 1907, szp. 145–157).

1597. Wielgomłyny, d. kościół Paulinów, portal pn.

Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 010210; d. nr inw. GHS: 6119

Odbitka albuminowa, 12,9×17,7 / 19,3×22,7

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „II”, [ręką S. Tomkowicza?] „Wielgomłyny. Obramienia Kamienne wejścia głównego / w ścianie bocznej północnej Kościoła popaulińskiego.”

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-967

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 3.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1595.

1596. Wielgomłyny, d. kościół Paulinów, wnętrze zakrystii. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 010209; d. nr inw. GHS: 6123

Odbitka albuminowa, 12,5×17,1 / 18,9×22,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „VI”, [ręką S. Tomkowicza?] „Wielgomłyny. Boazerya na ścianie zakrystii Kościoła popaulińskiego.”

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 7.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1595.

1598. Wielgomłyny, d. kościół Paulinów, mensa ołtarza głównego. Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 010211; d. nr inw. GHS: 6120

Odbitka albuminowa, 12,5×17,4 / 18,9×22,9

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacje atramentem: „III”, [ręką S. Tomkowicza?] „Wielgomłyny. Antependium [ołówkiem dopisek „Mensa”] ołtarza wielkiego w Kościele popaulińskim.”

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Negatyw: MNK, nr inw. MNK XX-k-966

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 4.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1595.

1599. Wielgomłyny, d. kościół Paulinów, chrzcielnica.

Fot. S. Tomkowicz, 1902

IHSUJ P 010212; d. nr inw. GHS: 6121

Odbitka albuminowa, 8,4×12,5 / 19,1×22,8

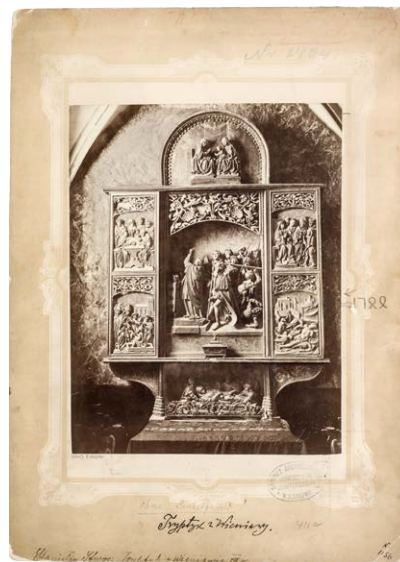
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje atramentem: „1v”, [ręką S. Tomkowicza?] „Wielgomłyny. Kropielnica w Kruchcie Kościoła popaulińskiego.”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1907)

Publ.: Tomkowicz 1907, il. 5.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1595.

1601. Wieniawa, kościół parafialny, poliptyk św. Stanisława. Fot. nieznan, ok. 1899

IHSUJ P 010294; d. nry inw. GA: 14045, MUSIA: 204

Odbitka albuminowa, 16,8×21,8 / 24,8×34,7

Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacje atramentem: „Tryptyk z Wieniawy.”, „Stanisław Stwosz. Tryptyk w Wieniawie XVI w.”, „N: / 1156”; adnotacja kredką: „Własność Gabinetu archeolog / w Uniwersytecie Jagiell”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „O” [?].

Dar Stanisława Tomkowicza dla GA (1906)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 13.

Fragment cyt. pracy Sokołowskiego, zawierający opartą na fotografii analizę poliptyku w Wieniawie, powstał w 1899 r. (Sokołowski 1902, szp. 100–106).

1600. Wieliszew, kościół parafialny, dzwonnica.

Fot. J.P. Dziekoński, 1896

IHSUJ P 010255; d. nr inw. GHS: 7400

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,1×16,7 / 14×19

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „WIELISZEW 1896 DZWONNICA”; pieczęcie „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wieliszew.”. Verso kartonu: pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wieliszew dzwonnica / 1896”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1602. Wilno, fragment panoramy miasta z Zarczeczka.

Fot. J. Czechowicz, nie później niż 1873

IHSUJ P 018267; d. nry inw. GHS: 0332 (?), 0943

Odbitka albuminowa, 22×27,9 / 27,8×34,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Ph. dé Czechowicz / Vilna 1873 / le Contraface est defendu”; sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Wiln[...].”, „Wilno”. Verso kartonu: pieczęcie AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Rok 1873 w treści sygnatury może oznaczać datę wykonania lub rejestracji fotografii w księgach sądowych (kw Wilno 2016, s. 21). Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 34.

1603. Wilno, katedra, widok od fasady.

Fot. J. Czechowicz, 1870–1873

IHSUJ P 018268

Odbitka albuminowa, 9,7×11,6 / 15,6×24,1

Recto odbitki: sucha pieczęć [nieczytelna].

Datowanie i autorstwo wg: Gudaitė (oprac.) 2016b, nr kat. 39.

Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 35.

1605. Wilno, katedra, wnętrze kaplicy św. Kazimierza.

Fot. S.F. Fleury, 1901–1904

IHSUJ P 018275; d. nr inw. GHS: 0948

Odbitka albuminowa, 23,6×28,5 / 27,7×37,3

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Recto kartonu: ad-

notacja atramentem: „Wilno – / Kaplica Ś. Kazimierza.”;

adnotacja ołówkiem: „Wilno kaplica s. Kazimierza”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć KJM.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Fotografię wykonaną w tych samych okolicznościach opublikował Zahorski 1904, s. 86; zob. Walanus [w przygotowaniu], przyp. 14.

1604. Wilno, katedra, wnętrze kaplicy św. Kazimierza.

Fot. J. Czechowicz, ok. 1873

IHSUJ P 018274; d. nry inw. GHS: 0332, 0943

Odbitka albuminowa, 20,9×26,1 / 21,4×31,3

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Ph. Czechowicz / lé contafaçon [!] / est défendu”; retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Z Wilna (kaplica św. Kazimierza)”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „barok”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

Publ. [jako rycina]: *Kaplica* 1879.

Datowanie wg: Gudaitė (oprac.) 2016b, nr kat. 42. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 36.

1606. Wilno, katedra, kaplica św. Kazimierza, fresk Wskrzeszenie dziewczynki u grobu św. Kazimierza.

Fot. S.F. Fleury (?), 1901–1904

IHSUJ P 018277

Odbitka albuminowa, 10,3×14,1 / 23,9×34,2

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „[przekreślone „Del Bene”] / Wilno kaplica św. Kazimierza”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Zahorski 1904, s. 100.

Autorstwo wg cyt. publikacji; zob. Walanus [w przygotowaniu].

**1607. Wilno, katedra, kaplica św. Kazimierza, fresk
Otwarcie trumny św. Kazimierza. Fot. S.F. Fleury (?),
1901-1904**

IHSUJ P 018280

Odbitka albuminowa, 17,1×22,4 / 24×34,2

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Del Bene / Wilno kaplica św. Kazimierza”, Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Zahorski 1904, s. 99.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1606.

**1609. Wilno, katedra, obraz Św. Kazimierz.
Fot. nieznan, nie później niż 1904**

IHSUJ P 018297; d. nr inw. GHS: 6712

Odbitka albuminowa, 26,6×36,1 / 26,6×36,1

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Ofiarowuję do zbiorów Komisji hist. sztuki[...] / Ak. Um. Krak. / DrPapée”; adnotacje ołówkiem: „Obraz trójjęczny sw. Kazimierza w Katedrze Wileńskiej”; [przekreślona] „Własność Dra Fryderyka Papéeego”.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Publ.: Papée 1905, il. przed s. 427.

Datowanie: zob. nr kat. 1213.

**1608. Wilno, katedra, Portret wielkiego księcia Witolda.
Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900 (?)**

IHSUJ P 018295; d. nr inw. GHS: 7640

Odbitka albuminowa, 9,4×17,4 / 17×24,2

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „s”; adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinasa?] „Wileńskiej w katedrze znajdujesie [!] portret bar- / dzo ciekawy Wielkiego Księcia Witolda dużych / rozmiarów nędznie malowany, ale współczesny. [...]”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ.: Zahorski 1904, s. 64.

Opis verso kartonu naniesiony tą samą ręką co na fotografiach przysłanych KHS AU przez Antoniego Szutinasa przed 24 I 1901, zob. nr kat. 1629.

**1610. Wilno, most na Wilence z kościołami św. Mikołaja,
św. Anny i Bernardynów. Fot. J. Czechowicz, 1873-1887**

IHSUJ P 018396; d. nr inw. GHS: 0954

Odbitka albuminowa, 9,9×13,7 / 27,5×36,5

Reprodukcja wykonana przez J. Czechowicza z fotografii własnego autorstwa. Na jednym kartonie z nrem kat. 1611. Recto odbitki: sucha pieczęć [?] [zreprodukowana z oryginału] „J. CZECHOWICZ”; sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „954 Kościoły S. Anny i Bernardynów”; naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem: [ręką W. Zahorskiego] „[nieczytelne] w lochu z XVII wieku”.

Widoczna na fotografii neogotycka dzwonnica przy kościele św. Anny powstała w 1873 r. (KW Wilno 2016, s. 51); Czechowicz zmarł w 1887 r. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 37.

1611. Wilno, kościoły św. Anny i Bernardynów.

Fot. J. Czechowicz, 1873–1887

IHSUJ P 018395; d. nr inw. GHS: 6598

Odbitka albuminowa, 9,8×12,2 / 27,5×36,5

Na jednym kartonie nr kat. 1610. Recto odbitki: sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”.

Datowanie: zob. nr kat. 1610. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 38.

1612. Wilno, kościół św. Anny. Fot. J. Czechowicz, 1873–1874

IHSUJ P 018311; d. nry inw. GHS: 0332; 0947

Odbitka albuminowa, 19,9×25,6 / 27,7×36,5

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „Ph. dé Czechowicz / Vilna 1874.”, „la contrafaçone est défendu”; sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”. Recto kartonu: pieczęć ANSUJ; adnotacja ołówkiem: „Katedra we Wilnie” [!]; adnotacja atramentem: „Św Anna i Bernardyni”. Verso kartonu: pieczęć „ФОТОГРАФИЯ / [...] / Слендзийской / г. вильна / Городской скверъ”; pieczęcie ANSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

Na fotografii neogotycka dzwonnica z 1873 r. (KW Wilno 2016, s. 51). Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 39.

1613. Wilno, kościół św. Anny, wnętrze. Fot. nieznany, nie później niż 1902

IHSUJ P 018318; d. nr inw. GHS: 7393

Odbitka albuminowa, 17,1×22,5 / 24×32,1

Recto odbitki: adnotacja atramentem: „N 3”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia ukazuje wnętrze kościoła przed restauracją rozpoczętą w 1902 r. (Ilgiewicz 2007, s. 197–199).

1614. Wilno, kościół św. Anny, ołtarz główny i ołtarz boczny. Fot. nieznany, nie później niż 1902

IHSUJ P 018319; d. nr inw. GHS: 7393

Odbitka srebrowa, 17,7×23,1 / 27,4×36,4

Recto odbitki: adnotacja atramentem: „N 4”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ. Zahorski 1905, il. po s. 16

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1613.

1615. Wilno, kościół św. Anny, chór muzyczny.

Fot. nieznany, nie później niż 1902

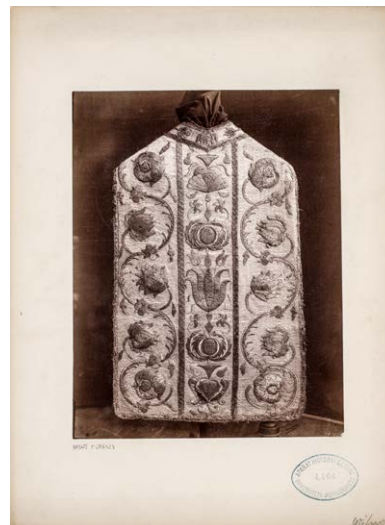
IHSUJ P 018323; d. nr inw. GHS: 7393

Odbitka srebrkowa, 17,2×19,3 / 24×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1613.

1617. Wilno, kościół Bernardynów pw. św. Franciszka i Bernardyna, ornat. Fot. nieznany, nie później niż 1905

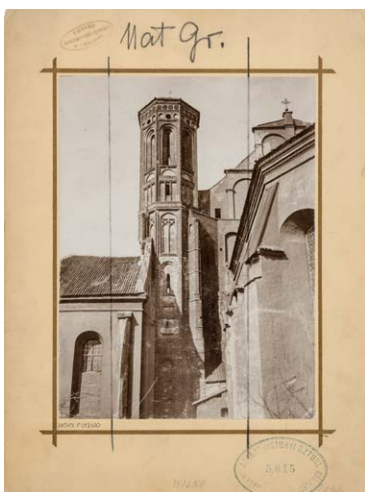
IHSUJ P 018423; d. nr inw. GHS: 4466

Odbitka albuminowa, 17,2×22,2 / 24,9×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ornat / bez tradycji”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

1616. Wilno, kościół Bernardynów pw. św. Franciszka i Bernardyna, wieża. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900

IHSUJ P 018400; d. nr inw. GHS: 5845

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,8×15,6 / 16,7×22,4

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Recto kartonu: pieczęć „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinasza?] „Wieża przy Kosciole [!] S. Franciszka i Bernardyna ten Kosioł [!] założony przez Kazimierza Jagiellończyka drewniany w r. 1469, wieża ta najprawiepodobnie pozostała z r. [...]”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: Sokołowski 1907, il. 2.

Datowanie: zob. nr kat. 1629.

1618. Wilno, kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu. Fot. J. Czechowicz, ok. 1874

IHSUJ P 018350; d. nr inw. GHS: 0943

Odbitka albuminowa, 9,8×13,8 / 24×32

Reprodukcja wykonana przez J. Czechowicza z fotografii własnego autorstwa. Na jednym kartonie z nrem kat. 1619.

Recto odbitki: sucha pieczęć [?] [zreprodukowana z oryginału] „J. CZECHOWICZ”; sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „943 Kościół ss. Piotra i Pawła na Antokolu”

Datowanie wg: Gudaitė (oprac.) 2016b, nr kat. 9. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 42a.

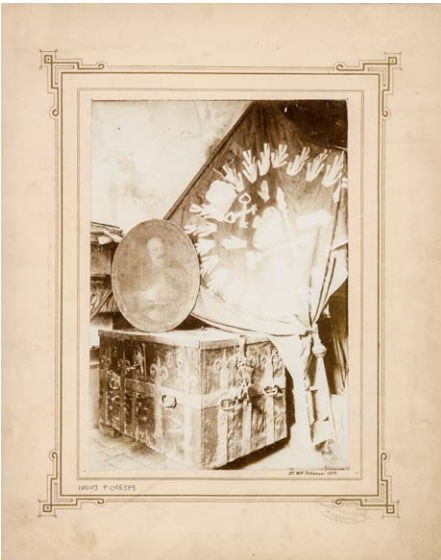
1619. Wilno, kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu, wnętrze. Fot. J. Czechowicz, ok. 1873

IHSUJ P 018351; d. nr inw. GHS: 0943

Odbitka albuminowa, 10×12,9 / 24×32

Na jednym kartonie z nrem kat. 1618. Recto odbitki: sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”.

Datowanie wg: Gudaitė (oprac.) 2016b, nr kat. 12. Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 42b.

1620. Wilno, kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu, przedmioty ze skarbca. Fot. W. Zahorski, 1899

IHSUJ P 018379; d. nr inw. GHS: 7573

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,2×17,2 / 21×26,2

Recto kartonu: pieczęć „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Dr Wł. Zahorski 1899.”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką W. Zahorskiego] „I. [...] bana VIII. / 2. [...] [...]artego w 1682 r. / 3. [...] służyła / [...]]; szerokość / [...] malowane”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 43.

1621. Wilno, kościół św. Piotra i Pawła na Antokolu, kotły tureckie. Fot. nieznany, nie później niż 1900 (?)

IHSUJ P 018380; d. nr inw. GHS: 7574

Odbitka albuminowa, 17×23 / 26,9×33,1

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: „Stoji [!] Antoni Szutinas / dla ukazania wysokości”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinas?] „Kotły znajdujący się w Wilnie w kosciele S. Piotra, darowane [!] przez fundatora kościoła Michała Paca Hetmana W. L. z Łupów zabranych pod Chocimem od Turków 1678 r. podziurawione od Murawiowa 1863 r. przebił szablo [!] własną ręką”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Opis verso kartonu naniesiony tą samą ręką co na fotografiach przysłanych KHS AU przez Antoniego Szutinasza przed 24 I 1901, zob. nr kat. 1629.

1622. Wilno, d. kościół Misjonarzy pw. Wniebowstąpienia Pańskiego. Fot. M. Butkowski, ok. 1895

IHSUJ P 018440; d. nr inw. GHS: 0952

Odbitka albuminowa, 10×13,7 / 27,4×36,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „952 Kościół Misjonarzy.”; naklejona kartka papieru z adnotacją atramentem: [ręką W. Zahorskiego] „Kościół Misjonarzy”.

w Wilnie założony w r. 1695 przez Teofila Platera wojskiego Inflanckiego konsekrowany w r. 1730”.

Sygnowana odbitka w LNM, nr inw. ATV 9281/I; datowanie wg: Matulyté 2001, nr kat. 4.4.

1623. Wilno, kościół Franciszkanów pw. Wniebowzięcia NMP, widok od pn. zach. Fot. J. Czechowicz, 1872–1887

IHSUJ P 018436; d. nry inw. GHS: 0332, 0946

Odbitka albuminowa, 21,2×25,9 / 25×31,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Z Wilna”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „barok.”

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

Na ścianie kościoła tabliczka informująca o mieszcącym się w nim od 1872 r. archiwum gubernialnym (Gudaitė [oprac.] 2016b, s. 203). Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 40.

1624. Wilno, kościół Franciszkanów pw. Wniebowzięcia NMP, dzwonnica (Brama Trocka). Fot. J. Czechowicz, nie później niż 1873

IHSUJ P 018435; d. nry inw. GHS: 0332, 0945

Odbitka albuminowa, 20,9×26,4 / 24,9×31,2

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

Publ. [jako drzeworyt]: „Tygodnik Ilustrowany” 1874, nr 359, 14 XI, s. 293.

Dzwonnice zburzono w 1873 r. (kw Wilno 2016, s. 50). Por. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 41.

1625. Wilno, Ostra Brama, widok od przedmieścia.

Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900

IHSUJ P 018444

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11,5×15,8 / 16,6×22,3

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Recto kartonu: pieczęć „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinasas?] „Brama zwaną [!] Ostra ze Strony przeciwnej to jest od Wiazd[...] przez nią do miasta ma jeszcze dawną postać / Obro[...] [...]P. Maryi / cuda [...]”; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Dar KHS AU dla GHS

Publ.: Zahorski 1910, s. 241.

Fotografia prawdopodobnie przysłana KHS AU przez Antoniego Szutinasas przed 24 I 1901, zob. nr kat. 1629.

1626. Wilno, Ostra Brama, obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej. Fot. J. Czechowicz, nie później niż 1887

IHSUJ P 018446; d. nr inw. GHS: 6714

Odbitka albuminowa, 19,3×27,9 / 27,8×35,4

Recto odbitki: sucha pieczęć „J. ЧЕХОВИЧЪ”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso

kartonu: pieczęć „[...]Дской скверъ”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Do Zbiorów Komissyi Hist. Sztuki / Obraz M. B. Ostrobramskiej zdjęty z natury / ofiaruje K. Przędziecki / w grudniu 1890 r.”.

Dar KHS AU dla GHS (1910)

Egzemplarz fotografii znalazł się w albumie widoków Wilna ofiarowanym papieżowi Leonowi XIII w 1887 r. (Gudaitė [oprac.] 2016b, s. 375–376, il. na s. 31). Por. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 44.

1627. Wilno, dziedziniec alumnatu papieskiego.

Fot. W. Zahorski (?), nie później niż 1900

IHSUJ P 018453; d. nr inw. GHS: 0956

Odbitka żelatynowo-srebrkowa kopiowana, 7,6×10,4 / 24×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wilno.”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „I. 956 Dziedziniec domu alumnatu papieskiego w Wilnie z końca XVI w. / 2. 957 Dziedziniec domu z XVII w. przy ul. Wielkiej”.

Publ.: Bieliński 1899–1900, il. przed s. tyt.

Wg wspomnień Władysława Zahorskiego jego fotografie zostały wykorzystane w cyt. książce Bielińskiego (Walanus [w przygotowaniu], przyp. 8).

1628. Wilno, BPM, kielich fundacji biskupa Jerzego Radziwiłła z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1891 (?)

IHSUJ P 018299; d. nry inw. GHS: 0331 (?), 4468

Odbitka albuminowa, 15,8×22,1 / 25×33,8

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: sucha pieczęć „S. Fleury”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „[nieczytelne] Ks. Jerzego Radziwiłły”.

Zakupiono dla GHS (1891) (?)

1629. Wilno, BPM, kielich fundacji hr. Michała Tyszkiewicza z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900

IHSUJ P 018300; d. nr inw. GHS: 7568

Odbitka albuminowa, 10×14,2 / 12,7×18

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Recto kartonu: pieczęć „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”; adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinasza?] „Wilnie Skar. kated. kielich ofiaro[...] hr. Michała Tyszkiewicza 1854 r. Sreb. wysoko. 20 cali waży 7 fun. wartosci 600 Czer. Emalowany [!]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką A. Szutinasza?] „Piękny ten kielich ofiarowany w / [...] jest / [...]”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Publ. Zahorski 1904, s. 164.

Fotografie nry kat. 1629–1631 (zapewne także 1608, 1616, 1621, 1625), nadesłane przez wileńskiego kolekcjonera Antoniego Szutinasza, prezentowane były na posiedzeniu KHS AU 24 I 1901 („SCPAU” 1901, nr 2, s. 10; „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCC).

1630. Wilno, BPM, posążek relikwiarzowy św. Stanisława z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900

IHSUJ P 018303

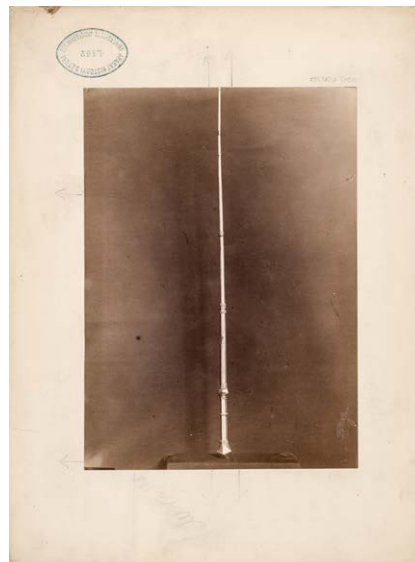
Odbitka albuminowa, 10×14,2 / 10,6×16,3

Recto kartonu: pieczęć [zatarta] „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”.

Dar KHS AU dla GHS

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCV–CCCVI, il. 15.

Datowanie: zob. nr kat. 1629; Walanus [w przygotowaniu].

1632. Wilno, BPM, laska kantorska z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1897

IHSUJ P 018307; d. nr inw. GHS: 4462

Odbitka albuminowa, 16,2×22,7 / 25,2×33,6

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Laska Protasiewiczza Bisk. Wil”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co zdjęcie monstrancji gieranońskiej opublikowane w: Францкевич 1897, tabl. XXI, 2.

1631. Wilno, BPM, posążek relikwiarzowy św. Kazimierza z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1900

IHSUJ P 018305

Odbitka albuminowa, 10×14,2 / 10,6×16,4

Recto kartonu: pieczęć [zatarta] „ZBIORY / AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI / W KRAKOWIE”.

Dar KHS AU dla GHS

Publ.: „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. CCCIII–CCCIV, il. 14.

Datowanie: zob. nr kat. 1629; Walanus [w przygotowaniu].

1633. Wilno, LDM, futerał na relikwiarz Krzyża św. z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1891 (?)

IHSUJ P 018417; d. nry inw. GHS: 0331 (?), 4472

Odbitka albuminowa, 17×22,7 / 24,9×33,8

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „3.”; retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso

kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Futerał od drzewa Krzyża [!] Sgo / Jerzego Tyszkiewicza”. Zakupiono dla GHS (1891) (?)
Publ.: Szyszko-Bohusz 1913, il. 56.

1634. Wilno, LDM, futerał na relikwiarz Krwi św. z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1891 (?)

IHSUJ P 018418; d. nry inw. GHS: 0331 (?), 4471
Odbitka albuminowa, 17,4×22,9 / 24,9×33,7
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „5.”; retusz. Recto kartonu: sucha pieczęć „S. Fleury”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Futerał od Relikw. Krwi P. Jezusa / J. Tyszkiewicza”.
Zakupiono dla GHS (1891) (?)
Publ.: Szyszko-Bohusz 1913, il. 57.

1635. Wilno, LDM, relikwiarz Krzyża św. z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1891 (?)
IHSUJ P 018420; d. nry inw. GHS: 0331 (?), 4470
Odbitka albuminowa, 16,7×22,8 / 25,1×35,5

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „4.”; retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Wilno”, „ob. Spr. IX KHS, 371”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Krzyż Jerzego Tyszkiewicza”, „Relikwiarze”. Zakupiono dla GHS (1891) (?)
Publ.: Szyszko-Bohusz 1913, il. 54.

1636. Wilno, LDM, relikwiarz Krwi św. z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1891 (?)

IHSUJ P 018421; d. nry inw. GHS: 0331 (?), 4469
Odbitka albuminowa, 15,9×22 / 25×33,8
Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „6.”; retusz. Recto kartonu: sucha pieczęć „S. Fleury”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Relikwiarz krwi przez [wymazane „Jerzego”] Tyszkiewicza Bis Wil”.
Zakupiono dla GHS (1891) (?)
Publ.: Szyszko-Bohusz 1913, il. 55.

1637. Wilno, LDM, relikwiarz św. Eustachego z katedry w Wilnie. Fot. S.F. Fleury, nie później niż 1897
IHSUJ P 018301; d. nr inw. GHS: 7566
Odbitka albuminowa, 16,4×22,5 / 24,9×33,6

Recto odbitki: sucha pieczęć „S. Fleury”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Krzyż Gasztołda / Wilno (?)”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografia wykonana w tych samych okolicznościach, co zdjęcie monstrancji gieranońskiej opublikowane w: Францкевич 1897, tabl. XXI, 2.

1638. Wilno, LMN, ornat z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. nieznany, nie później niż 1905

IHSUJ P 018424; d. nr inw. GHS: 4467

Odbitka albuminowa, 16,3×23 / 25,1×33,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Ornat przez matkę Sgo Kazimierza”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

1639. Wilno, LMN, kapa z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. nieznany, nie później niż 1905

IHSUJ P 018428; d. nr inw. GHS: 4464

Odbitka albuminowa, 17,5×21,5 / 24,9×33,9

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Kapa [przekreślone „Sgo Karzw”] przez matkę Sgo Kazimierza”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

1640. Wilno, LMN, dalmatyka z kościoła Bernardynów w Wilnie. Fot. nieznany, nie później niż 1905

IHSUJ P 018429; d. nr inw. GHS: 4465

Odbitka albuminowa, 17,6×22,5 / 25,6×33,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Dalmatyka”, „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dalmatyka [poprawione na „Dalmatyki”] 2je ofiarowane przez matkę Sgo Kazimierza”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1905)

1641. Wilno, Zamek Dolny i katedra (wg litografii M. Przybylskiego). Fot. J. Czechowicz, 1870–1887

IHSUJ P 018455; d. nry inw. GHS: 0332; 0944

Odbitka albuminowa, 17×27,1 / 24,9×31,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wilno”.

Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ;

adnotacja ołówkiem: „Część zamku koło katedry (dziś zburzona) / Litografia M. Przybylskiego w Wilnie z r. 1832 / po dług rysunku”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1890)

Sygnowana odbitka w vUB, sygn. F46/1583. Datowanie wg ogólnych ram czasowych działalności Czechowicza w Wilnie (kw Wilno 2016, s. 21).

1642. Wilno, Zamek Dolny i katedra (wg litografii M. Przybylskiego). Fot. J. Czechowicz (?), 1870–1887 (?)

IHSUJ P 018456

Odbitka albuminowa, 9,2×13,4 / 20,6×30,1

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Wilno”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1643. Wiślica, kolegiata, widok od pn. zach.

Fot. nieznanymi, nie wcześniej niż 1879 (ok. 1885?)

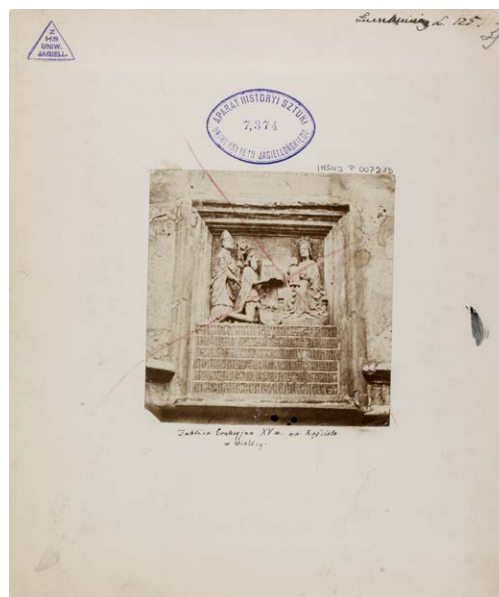
IHSUJ P 010337

Odbitka albuminowa, 15,8×20,1 / 23,9×31,9

Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Wiślicza [!]”, [wymazane] „Wiślicza [!]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Publ.: Szydłowski 1919, il. 23.

Na fotografii wieża kolegiaty po odbudowie z pożaru, ukończonej w 1879 r. (ks. N. 1881, s. 7–8). Inny egzemplarz w albumie w BN (sygn. F.18167/AFF.111-47), w którym także datowane na 1885 r. zdjęcie dworca kolejowego w Kielcach.

1644. Wiślica, kolegiata, tablica erekcyjna.

Fot. nieznanymi, XIX–XX w.

IHSUJ P 007213; d. nr inw. GHS: 7374

Odbitka albuminowa, 9,7×9,7 / 19,9×24

Na jednym kartonie z nrem kat. 1382 [naklejona verso kartonu].

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

1645. Wiślica, kolegiata, tzw. Madonna Łokietkowa.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1899

IHSUJ P 010369; d. nr inw. GHS: 5952

Odbitka albuminowa, 13,6×17,5 / 23,9×31,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wiślica M. B. Łokietkowa”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

Publ.: „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. LXXXIX–XC, il. 34.

Fotografia, nadesłana przez Karola Potkańskiego, prezentowana była na posiedzeniu KHS AU 23 XI 1899 (wg cyt. publikacji).

1646. Witebsk, panorama miasta od zach.

Fot. nieznanym, 1897

IHSUJ P 018464

Odbitka albuminowa, 20,4×26,5 / 24,1×31,9

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Witebsk w r. 1897

Ogólny widok”.

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 45.

Dwie stereoskopowe odbitki albuminowe, 7,6×8,1 i 7,6×8 / 8,6×17,7

Verso kartonu: pieczęć „WACŁAW FIEDOROWICZ / WITEBSK / No. ...”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Gabinet 1894r”; adnotacje ołówkiem: „Gabinet 1894r”, „Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 46d.

1649. Witebsk, mieszkanie Wacława Fiedorowicza, gabinet. Fot. nieznanym, 1894

IHSUJ P 018468; d. nr inw. GHS: 7575

Dwie stereoskopowe odbitki albuminowe, 7,6×8 i 7,6×8 / 8,6×17,7

Verso kartonu: pieczęć „WACŁAW FIEDOROWICZ / WITEBSK / No. ...”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Gabinet 1894r.”; adnotacja ołówkiem: „Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 46c.

1647. Witebsk, mieszkanie Wacława Fiedorowicza, pokój do przyjmowania klientów. Fot. nieznanym, 1894

IHSUJ P 018465; d. nr inw. GHS: 7575

Dwie stereoskopowe odbitki albuminowe, 7,5×8 i 7,6×8 / 8,6×17,7

Verso kartonu: pieczęć „WACŁAW FIEDOROWICZ / WITEBSK / No. ...”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Pokój dla rozmów z klientami 1894r.”; adnotacja ołówkiem: „Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 46a.

1650. Witebsk, mieszkanie Wacława Fiedorowicza, pokój bawialny. Fot. nieznanym, 1894

IHSUJ P 018467; d. nr inw. GHS: 7575

Dwie stereoskopowe odbitki albuminowe, 7,6×8 i 7,6×8,1 / 8,7×17,8

Verso kartonu: pieczęć „WACŁAW FIEDOROWICZ / WITEBSK / No. ...”; pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Pokój bawialny z widokiem na pokój do rozmów i dalej kancelaryj. 1894r.”; adnotacja ołówkiem: „Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Zob. *Skarby Fototeki 2*, nr kat. 46b.

1648. Witebsk, mieszkanie Wacława Fiedorowicza, gabinet. Fot. nieznanym, 1894

IHSUJ P 018466; d. nr inw. GHS: 7575

1651. Witebsk, zbiory Waława Fiedorowicza, kafle.

Fot. nieznanym, nie później niż 1898

IHSUJ P 018469; d. nr inw. GHS: 7575

Odbitka albuminowa, 10,7×14,5 / 17,7×23,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu [numery od 1 do 17].

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „VI”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zbiory Federowicza / Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Fotografie nry kat. 1651 i 1652, nadesłane przez Waława Fiedorowicza, były demonstrowane na posiedzeniu KHS AU 24 II 1898 (*Skarby Fototeki* 2, nry kat. 46e–f).

1652. Witebsk, zbiory Waława Fiedorowicza, kafle.

Fot. nieznanym, nie później niż 1898

IHSUJ P 018470; d. nr inw. GHS: 7575

Odbitka albuminowa, 10×13,9 / 17,2×23,6

Recto odbitki: adnotacje z negatywu [numery od 1 do 12].

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „VII”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zbiory Federowicza / Witebsk”.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Datowanie: zob. nr kat. 1651.

1653. Wizna, kościół parafialny, widok od pd. wsch.

Fot. T. Chodźko, nie później niż 1899

IHSUJ P 010501; d. nr inw. GHS: 6610

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 14,5×11,9 / 27,7×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wizna”; adnotacja ołówkiem: „Wizna”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Gerson 1900.

Fotografie nry kat. 1653 i 1654 oraz bliżej nieokreślone zdjęcia fary w Łomży Chodźko wykonał najprawdopodobniej na zamówienie Wojciecha Gersona, który listem z 9 VIII 1899 zawiadomił o tym Mariana Sokołowskiego i poprosił o wskazanie, które odbitki uczoney chciałby otrzymać. Z listu Gersona z 7 X 1899 wynika, że Chodźko wysłał je bezpośrednio Sokołowskiemu (ANPP, PAU W 1-30, listy Gersona do Sokołowskiego). Tą drogą zapewne trafiły do KHS AU.

1654. Wizna, kościół parafialny, widok od pn. wsch.

Fot. T. Chodźko, nie później niż 1899

IHSUJ P 010502; d. nr inw. GHS: 6610

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,5×22,9 / 27,8×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Wizna”; adnotacja ołówkiem: „Wizna”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1909)

Publ.: Gerson 1900.

Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1653.

1655. Włocławek, katedra (wg fotografii W.M. Majorkiewiczza), 1860–1875

IHSUJ P 010510

Odbitka albuminowa, 9,9×13,6 / 24,6×34,7

Reprodukcja fotografii W.M. Majorkiewiczza. Odbitka naklejona na karton i tekturę.

Publ. [jako drzeworyt]: „Tygodnik Ilustrowany” 1875, nr 372, 13 II, s. 97.

Autorstwo wg cyt. publikacji. Majorkiewicz otworzył zakład na początku lat 60. XIX w. (Pawłowska, Tom 2011).

1656. Włocławek, katedra, płyta nagrobna biskupa Jana Karnkowskiego. Fot. B. Szejner, 1887–1898 (?)

IHSUJ P 010517; d. nr inw. GHS: 7456

Odbitka albuminowa, 16,3×22,7 / 27,6×36,5

Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: druk: „B. Szejner / w WŁOCŁAWKU.”; adnotacje atramentem: „Włocławek – katedra”, „Płyta Jana Karnkowskiego / bpa włocławskiego, / sprawiona przezeń / 1536 († 1538)”, [odpis inskrypcji na nagrobku]. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)

Szejner otworzył zakład we Włocławku w 1887 r. (Kotula 1997, s. 8–9). Fotografia prawdopodobnie prezentowana

była przez Mariana Sokołowskiego na posiedzeniu KHS AU 14 VII 1898 („SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. CXXIV).

1657. Wojnicz, kościół cmentarny św. Leonarda, ołtarz główny. Fot. W. Demetrykiewicz (?), XIX/XX w.

IHSUJ P 010602

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 11×16,5 / 16,7×22

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Wojnicz”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: [ręką W. Demetrykiewicza] „Obrazy na drzewie starożytne 3 rzekomo / z dawnego tryptyczku, niedawno olejno przemalowano / wane przez ks. kanon. Leśniaka z Tarnowa w / drzew. kościółku św. Leonarda w Wojniczu”.

Za autorstwem Demetrykiewicza przemawia charakter pisma adnotacji (por. nr kat. 1007, 1482). Fotografia mogła powstać w czasie jednego z jego pobytów w Wojniczu, np. w 1896 r. (ANPP, K III-5 j.a. 10, k. 120).

1658. Wrocław, MNWR, Artur Grottger, Głód, z cyklu Wojna. Fot. nieznaną, XIX–XX w.

IHSUJ P 018813

Odbitka albuminowa, 9×12 / 23,2×31,9

Verso odbitki: adnotacja atramentem: [ręką M. Greima] „Z Albumu Art. Grotgera [!] / «Polonia» / karton zatytułowany «Głód» / Starzec oparty pod drzewem według / zdania fizyognomistów a Jasia syna mego / wyłącznie – jest podobnym do mnie. / Obecnie dla porównania kazałem zdjąć siebie / lecz poza nieodpowiednia / jest nieco odmienna, ale [...] / charakteryzuje podobi[...]”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Grotger”[!].

Obok reprodukcji rysunku Grotgera druga odbitka albuminowa (bez sygn., wym. 4,8×7,4), przedstawiająca Michała Greima (por. jego portrety np. w tekach widoków Podola i Besarabii w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego, sygn. 1.FOT.I-115), wykonana w jego atelier (wskazuje na to ekran z drzewem, znany z jego innych zdjęć, por. ibidem).

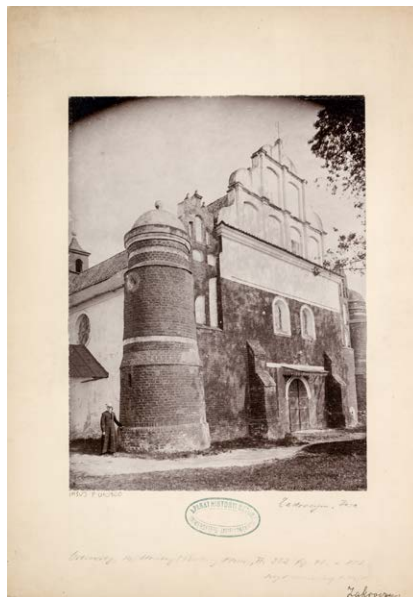
1659. Wrocław, MNWR, Artur Grotger, Pożegnanie, z cyklu Wojna. Fot. L. Angerer, ok. 1868–1869

IHSUJ P 018812

Odbitka albuminowa, 21,1×27,1 / 29×38,1

Recto kartonu: druk: „IV. / Die Originale wurden von Sr. Majestät den Kaiser Franz Josef, auf der Pariser Weltausstellung im Jahre 1867 angekauft.”, „Original-Kreidezeichnung v. Arthur Grotger”, „Verlag u. Eigenthum v. Ludwig Angerer k.k. Hof-Photograph.”, „Jede Vervielfältigung vorbehalten.”, „Des Kriegers Abschied.”, „Depart pour la guerre [!]”; sucha pieczęć „L. ANGERER / K. K. HOF PHOTOGRAPH / WIEN”; adnotacja ołówkiem: „Wojna”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Albumy z fotografiami z cyklu *Wojna* Angerer wydawał w latach 1868 i 1869, kolejny – nieco później (Bryl 1994, s. 281–283).

1660. Zakroczym, kościół parafialny, fasada. Fot. J.P. Dziekoński, 1892 (?)

IHSUJ P 010900; d. nr inw. GHS: 6806

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17×22,5 / 24,2×34,4

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Zakroczym [!]”; adnotacje ołówkiem [ręką M. Sokołowskiego]: „Zakroczym, Fara”, „Ostrowitz, Kr. Strasburg (Brodnica), Heise, II. 392 fig. 45. w. XVI / szczyt murowany [nieczytelne]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zakroczym / Fara / JDziekoński”.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

Fotografia najprawdopodobniej powstała w tym samym czasie, co nr kat. 1662.

1661. Zakroczym, kościół parafialny, fragment elewacji pn. Fot. J.P. Dziekoński, 1892 (?)

IHSUJ P 010901; d. nr inw. GHS: 6806

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 16,8×23,3 / 24,2×34,3

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Zakroczym [!]”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja atramentem: „Zakroczym [!] nad Wisłą / Fara”; adnotacja ołówkiem: „[...]kroczym nad Wisłą / Fara / JDziekoński”.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

Fotografia najprawdopodobniej powstała w tym samym czasie, co nr kat. 1662.

1662. Zakroczym, kościół i klasztor Kapucynów, widok od pn. wsch. Fot. J.P. Dziekoński, 1892

IHSUJ P 010902; d. nr inw. GHS: 6806

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 17,2×22 / 27,8×35,9

Recto odbitki: adnotacje z negatywu: „12.”, „Zakroczym xx kapu[...] / 1892.”; pieczęć „Fot. J. DZIEKOŃSKI”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Zakroczyn” [!]. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar KHS AU dla GHS (1913)

1663. Zarwanica, cerkiew św. Trójcy, ołtarz z ikoną Matki Boskiej Zarwanickiej. Fot. nieznan, nie później niż 1900

IHSUJ P 018496; d. nr inw. GHS: 3505

Odbitka solna (?), 12,4×16,9 / 17,9×24

Recto odbitki: adnotacja z negatywu: [w odbiciu lustrzanym] „Zarwanica”. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B”.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1900)

Publ. [jako rycina]: Fridrich 1904, s. 322.

Zob. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 47.

1664. Żąbkowice Śląskie, kościół parafialny św. Anny, epitafium Wita Stwosza mł. Fot. A.T. Vogel, 1869

IHSUJ P 010970; d. nry inw. GA: 11997, MUSIA: 210

Odbitka albuminowa, 13,8×21 / 23,3×32

Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „Fotografia W. Vogla / r. 1869 / w kościele w Frankenstein. Fotografował tamże Wojciech Vogel. / Fotografią tę zupełnie wiernie reprodukował J. Krieger w Krakowie. Łożyłem tak na fotografią pierwo- / tną jako i na reprodukcy. O pomniku tym, czytaj / listy do mnie X.L. Fleischera (z r. 1868 i 1869), oraz / korespondencją A. Schultza z Wrocławia. Czytaj Czas / z r. 1869 No 268 – Przegl. pols z r. 1869 z Marca. Tyg. ill. / warszawski Serya II No 92. Fotografije nagrobku tego, posła / łem: Germańskiemu muzeum w Norymberdze, Centralnej / konserwatorskiej komissy w Wiedniu, A. Schultzowi w / Wrocławiu, Kraszewskiemu, Prześdzieckiemu, Rastawie- / ckiemu. Czytaj list A. Essenweina do mnie z 2 Czerw. 1869 r. / Z zacytowanej fotografii, autografia w 44 Bericht / des Vereines für das Museum Schlesischer Alterthümer / (1880 Juni) nagrobku tego – objaśniona artykułem. W / 45 Berichcie tegoż pisma uzupełnienie i sprostowanie. W Kłosach (No 827) drzeworyt, do artykułu / M. Bersohna: Kilka słów o rodzinie Wita Stwosza.”

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Fotografia oraz jej kopia, wykonana przez Kriegera (zob. nr kat. 1665), powstały na zamówienie Józefa Łepkowskiego, zob. Walanus 2016a, s. 172–174.

1665. Zabkowie Śląskie, kościół parafialny św. Anny, epitafium Wita Stwosza mł. (wg fotografii A. T. Vogla). Fot. I. Krieger, 1869

IHSUJ P 010971; d. nry inw. GA: 11997, MUSIA: 210
 Odbitka albuminowa, 13,3×20,3 / 21,3×25,3
 Reprodukacja fotografii A. T. Vogla (nr kat. 1664). Verso kartonu: pieczęć GAKP; pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „z fotografii W. Vogla reprodukował / J. Krieger w Krakowie / 1869 r.”. Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5641/K
 Okoliczności powstania: zob. nr kat. 1664.

1667. Zwolen, kościół parafialny Podwyższenia Krzyża Św., drzwi. Fot. J. P. Dziekoński, nie później niż 1898

IHSUJ P 011103; d. nr inw. GHS: 2948
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 12,6×17,8 / 15,9×25
 Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „Starożytne okucie drzwi bocz: w Zwoleniu.”. Recto kartonu: adnotacje ołówkiem: „Zwolen. drzwi do Kościoła”, „Spr. Kom. t. VI CII”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Józefa Piusa Dziekońskiego dla GHS (1898)
 Publ.: „SKHS”, 6, 1899, z. 4, szp. C-C1, il. 9.

1666. Zegrze, zbiory Radziwiłłów, gobelin z herbem Trąby. Fot. nieznany, XIX-XX w.

IHSUJ P 011010
 Odbitka albuminowa, 8,6×13,7 / 10,2×15,5
 Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Zegrze.”, „Makata Radziwiłłowska”.

1668–1672. Żółkiew, widoki zamku i kolegiaty (Album żółkiewskie). Fot. T. Szajnok, 1867

IHSUJ A 000002; d. nry inw. GA: 10013, MUSIA: 593
 Album oprawiony w tekturę. Recto okładki: litografia [w owalu Jan III Sobieski na koniu tratujący Turka, sygn. „Tepa”] z adnotacją drukiem: „EXORIARE / Vae genti insurgenti contra genus meum. Dominus enim omnipotens vindicabit in eis (Judith 16–20)”; druk: „ZABYTKI ŻÓŁKIEWSKIE / ALBUM WYDANE NA PAMIĄTKĘ UROCZYSTOŚCI ODPRAWIONEJ W ŻÓŁKWI / NA DNIU 12 WRZEŚNIA R. P. 1867 KU CZCI KRÓLA JANA III. / FOTOGRAFOWAŁ Z NATURY I WYDAŁ WŁASNYM NAKŁADEM / TEODOR SZAJNOK WE LWOWIE. / Widoki wnętrza

fary Żółkiewskiej i znajdujące się tam pomniki zdjęte zostały po odnowieniu dokonanej za staraniem ks. Opata i proboszcza Żółkiewskiego J. Nowakowskiego. / Część dochodu przeznaczona na restaurację pomników znajdujących się w katakombach o.o. Dominikanów we Lwowie”; pieczęć GAKP; pieczęć MSUJ. Recto karty wklejonej przed odbitkami: pieczęć MUSIA.

Ze zbiorów Józefa Łepkowskiego – dar Konstantego Przędzieckiego dla GA (1894)

Album, jak podał sam fotograf, powstał z jego inicjatywy („Gazeta Narodowa” 1867, nr 219, 22 IX, s. 3), zapewne przy współudziale Stanisława Kunasiewicza (por. okoliczności opisane w: Bolesławita 1869, s. 466; Widmann 1869, s. 8–9, 14–17; [Zawadzki] 1869, s. 2–5). Zob. *Skarby Fototeki* 2, nr kat. 48a–e.

1668. Zamek, skrzydło pałacowe od strony dziedzińca
IHSUJ A 000002/1

Odbitka albuminowa, 15,2×20,8 / 24,3×32,2

Recto kartonu: druk: „Z nat. fot. T. Szajnok. / Z zastrzeżeniem prawa rozpowszechniania. / RUINY ZAMKU W ŻÓŁKWI / ulubionej siedziby Króla Jana III.”.

Publ. [jako drzeworyt]: *Zabytki* 1868, il. na s. 109.

1669. Kolegiata, nagrobek Jakuba Sobieskiego
IHSUJ A 000002/2

Odbitka albuminowa, 15,2×20,8 / 24,3×32,2

Recto kartonu: druk: „Z nat. fot. T. Szajnok. / Z zastrzeżeniem prawa rozpowszechniania. / POMNIK JAKÓBA SOBIESKIEGO / Kasztelana Krakowskiego ojca Króla Jana III. († 1646).”.

Publ.: *Kościół* 1901, s. 622.

1670. Kolegiata, nagrobek Stanisława i Jana Żółkiewskich
IHSUJ A 000002/3

Odbitka albuminowa, 15,2×20,7 / 24,4×32,2

Recto kartonu: druk: „Z nat. fot. T. Szajnok. / Z zastrzeżeniem prawa rozpowszechniania. / POMNIKI STANISŁAWA († 1620) I JANA († 1623) ŻÓŁKIEWSKICH.”.

Publ. [jako drzeworyt]: „Tygodnik Ilustrowany” 1871, nr 201, 4 XI, s. 221.

1671. Zamek, brama wjazdowa
IHSUJ A 000002/4

Odbitka albuminowa, 15,2×20,3 / 24,4×32,2

Recto kartonu: druk: „Z nat. fot. T. Szajnok. / Z zastrzeżeniem prawa rozpowszechniania. / BRAMA DO ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W ŻÓŁKWI.”

1672. Kolegiata, widok ogólny

IHSUJ A 000002/5

Odbitka albuminowa, 15,2×20,5 / 24,3×32,2

Recto kartonu: druk: „Z nat. fot. T. Szajnok. / Z zastrzeżeniem prawa rozpowszechniania. / KOŚCIÓŁ PARAFIALNY W ŻÓŁKWI.”

Publ. [jako drzeworyt]: „Tygodnik Ilustrowany” 1871, nr 198, 14 X, s. 184.

Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Żywiec”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1674. Żywiec, kościół parafialny Narodzenia NMP, relief Zaśnięcie Marii. Fot. nieznany, nie później niż 1870

IHSUJ P 011166; d. nry inw. GA: 3620, MUSIA: 205

Odbitka albuminowa, 14,7×19,7 / 16,2×22,2

Recto kartonu: papierowa nalepka z nadrukowanym nrem inw. GA. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „o”; adnotacje atramentem [ręką J. Łepkowskiego]: „Drzeworzęzba w Żywcu”, „dar Bronisława Gorczyńskiego / dla Gab. Arch Uniw Jag / 3/8 80”. Dar Bronisława Gorczyńskiego dla GA (1880)

Publ.: Sokołowski 1902, il. 37.

Zapewne taką samą fotografię przedstawił 20 XII 1870 Władysław Łuszczkiewicz na posiedzeniu Oddziału Archeologicznego TNK, informując o podjęciu restauracji reliefu pod nadzorem konserwatora okręgowego Adama Gorczyńskiego (ANPP, TNK 121, k. 91r-91v). Stan rzeźby na niniejszym zdjęciu wskazuje, że powstało przed jej odnowieniem, co potwierdza również Sokołowski 1902, szp. 195.

1673. Żywiec, fragment rynku z wieżą kościoła parafialnego Narodzenia NMP i dzwonnica. Fot. nieznany, 2. połowa XIX w.

IHSUJ P 011157

Odbitka albuminowa, 11,5×15,9 / 14×17,5

Fotografie dzieł
o nieustalonym miejscu przechowywania

1675. Stefan Bakałowicz, *Wiosna*.

Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1884

IHSUJ P 018646

Odbitka albuminowa, 8,2×16,8 / 16,2×24,5

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Władysław [!] Bakałowicz”. Verso kartonu: adnotacja ołówkiem: „malarz Władysław / Bakałowicz”.

Datowanie wg czasu powstania obrazu – 1884 r. (informacja od dr Iriny Bogosłowskiej).

1677. Władysław Bakałowicz, *Polowanie z sokolami*.

Fot. nieznany, 1867 (?)

IHSUJ P 018648

Odbitka albuminowa, 12,5×17,7 / 22,7×27

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką W. Bakałowicza?] „Bakałowicz / Styczeń 1867 r / Paryż / (Depart à la Chasse aux [!] faucon) / na wystawie”.

Fotografia powstała zapewne w Paryżu, przy okazji udziału obrazu w Salonie w 1867 r. (*Explication* 1867, s. 8; *Bolesława* 1868, s. 572).

1676. Władysław Bakałowicz, *Henryk III Walezy i błazny*.

Fot. nieznany, ok. 1882

IHSUJ P 018650

Odbitka albuminowa, 20×27,5 / 25,4×30,6

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką W. Bakałowicza] „Henry III et ses Bouffons. – A ma ch[...] / au Salon 1882. Paris. – petite [!] [...]”.

1678. Władysław Bakałowicz, *Ugoszczenie kwestarza (Owiedziny kwestarza)*. Fot. nieznany, 2. połowa XIX w.

IHSUJ P 018649

Odbitka albuminowa, 16,3×22,1 / 23,8×31,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: [ręką W. Bakałowicza] „Mojemu koханemu bratu / Bakałowicz”.

1679. Wiktor Brodzki, model pomnika Adama Mickiewicza. Fot. nieznany, ok. 1880

IHSUJ P 018670

Odbitka albuminowa, 16,5×24,3 / 24,1×31,9

Verso odbitki: pieczęć AHSUJ. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Mickiewicz”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „B.”; adnotacja atramentem: „Pom. Mickiewicza – Brodzki.”.

Datowanie wg czasu powstania modelu – ok. 1880 r. (*Projekt 1880*).

1681. Stanisław Chlebowski, *Kobiety tureckie przy fontannie słodkich wód azjatyckich*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018701; d. nry inw. GHS: 0181, 0239

Odbitka albuminowa, 17×22,9 / 27,6×37,2

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „KOBIEТЫ ТУРЕЦКИЕ ПРИ ФОНТАННЕ СЛЮДКИХ ВЮД / АЗЫАТЫЧКИХ.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

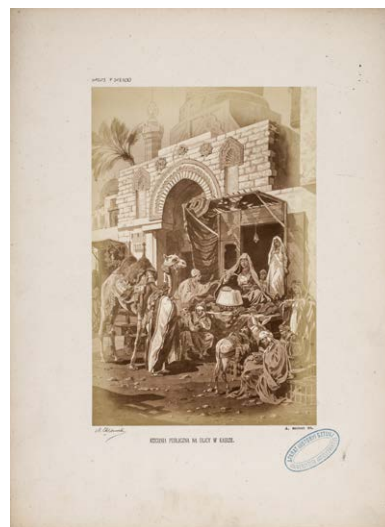
1680. Stanisław Chlebowski, *Kaik, czyli łódź na Bosporze*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018695; d. nry inw. GHS: 0181, 0241

Odbitka albuminowa, 13,7×23,9 / 27,5×37,1

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „KAİK, CZYLI ŁÓDŹ NA BOSPORZE.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

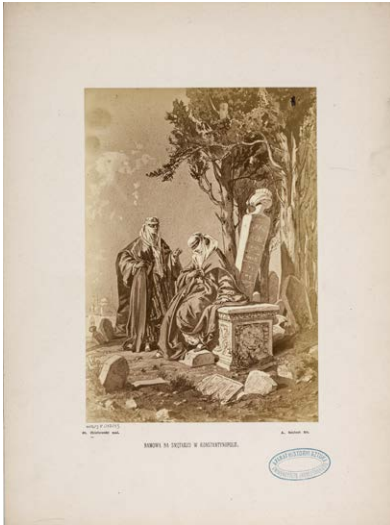
1682. Stanisław Chlebowski, *Kuchnia publiczna na ulicy w Kairze*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018700; d. nry inw. GHS: 0181, 0238

Odbitka albuminowa, 15,8×23,9 / 27,6×37,2

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „A. Szubert fot. / KUCHNIA PUBLICZNA NA ULICY W KAIRZE.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „St. Chlebowski”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1683. Stanisław Chlebowski, *Namowa na cmentarzu w Konstantynopolu*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.
 IHSUJ P 018693; d. nry inw. GHS: 0181, 0246
 Odbitka albuminowa, 16,2×23,3 / 27,6×37,2
 Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] SC [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „NAMOWA NA SMĘTARZU W KONSTANTYNOPOLU.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1685. Stanisław Chlebowski, *Przekupka z pomarańczami w Kairze*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.
 IHSUJ P 018692; d. nry inw. GHS: 0181, 0245
 Odbitka albuminowa, 14,4×23,6 / 27,5×37,1
 Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] SC [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „PRZEKUPKA POMARANCZ [!] W KAIRZE.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1684. Stanisław Chlebowski, *Odpoczynek karawany u grobów kalifów na przedmieściu Kairu*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.
 IHSUJ P 018698; d. nry inw. GHS: 0181, 0235
 Odbitka albuminowa, 15,5×23,1 / 27,6×37,2
 Recto odbitki: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”; sucha pieczęć „[monogram] SC [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „ODPOCZYNEK KARAWANY U GROBÓW KALIFÓW NA PRZEDMIEŚCIU KAIRU.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1686. Stanisław Chlebowski, *Rynek na Tophanie w Konstantynopolu*. Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.
 IHSUJ P 018691; d. nry inw. GHS: 0181, 0243
 Odbitka albuminowa, 17,3×23,5 / 27,6×37,2
 Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] SC [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „RYNEK NA TOPHANIE W KONSTANTYNOPOLU.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

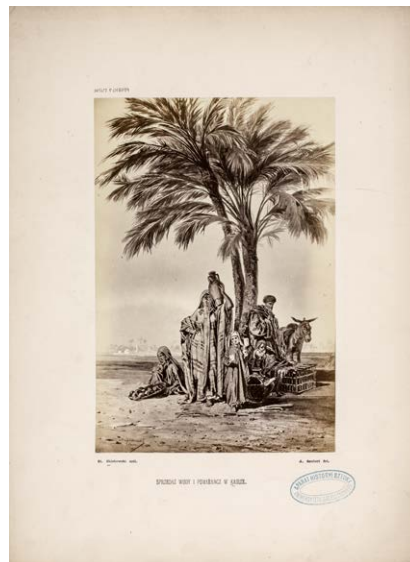
1687. Stanisław Chlebowski, *Spacer wielkiej pani tureckiej w Beykos.* Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018699; d. nry inw. GHS: 0181, 0236

Odbitka albuminowa, 13,9×23,6 / 27,5×37,1

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „SPACER WIELKIEJ PANI TURECKIEJ W BEYKOS.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1689. Stanisław Chlebowski, *Sprzedaż wody i pomarańcz w Kairze.* Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018694; d. nry inw. GHS: 0181, 0244

Odbitka albuminowa, 15,8×23,4 / 27,6×37,2

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „SPRZEDAŻ WODY I POMARANCZ [!] W KAIRZE.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1688. Stanisław Chlebowski, *Sprzedaż glinianych naczyń na wodę w Kairze.* Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018702; d. nry inw. GHS: 0181, 0240

Odbitka albuminowa, 15,8×23,9 / 27,6×37,1

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „A. Szubert fot. / SPRZEDAŻ GLINIANYCH NACZYŃ NA WODĘ W KAIRZE.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „St. Chlebowski”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1690. Stanisław Chlebowski, *Turczynki u nadbrzeża Bosforu.* Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.

IHSUJ P 018697; d. nry inw. GHS: 0181, 0237

Odbitka albuminowa, 17,6×23,3 / 27,6×37,2

Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] sc [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „TURCZYNIKI U NADBRZEŻA BOSFORU.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.

Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1691. Stanisław Chlebowski, Wycieczka nad Bosforem.
Fot. A. Szubert, lata 70.–80. XIX w.
 IHSUJ P 018696; d. nry inw. GHS: 0181, 0242
 Odbitka albuminowa, 16,4×23 / 27,6×37,1
 Recto odbitki: sucha pieczęć „[monogram] SC [z gwiazdą i księżycem]”. Recto kartonu: druk: „St. Chlebowski mal.”, „A. Szubert fot.”, „WYCIECZKA NAD BOSFOREM.”; pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ.
 Dar Mariana Sokołowskiego dla GHS (1887)

1693. Józef Grassi, Portret Józefy Mostowskiej (wg ryciny J.P. Pichlera). Fot. I. Krieger, XIX–XX w.
 IHSUJ PD 000087
 Odbitka albuminowa, 27,4×38,4 / 42,3×54,4
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „J. Grassi pinx. / Pichler sc. / Portret Józefy hr. Mostowskiej”.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2617/K

1692. Wojciech Gerson, Wykład Mikołaja Kopernika w Rzymie w roku 1500 (wg drzeworytu). Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1874
 IHSUJ P 018743; d. nr inw. MUSIA: 560
 Odbitka albuminowa, 5,8×8,7 / 6,6×10,5
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Wykład Kopernika przez Gersona W.”. Verso kartonu: pieczęć MSUJ; adnotacja ołówkiem: „Wykład Kopernika w / Rzymie Gersona”, Reprodukacja drzeworytu zamieszczonego w „Tygodniku Ilustrowanym” 1874, nr 321, 21 II, s. 116.

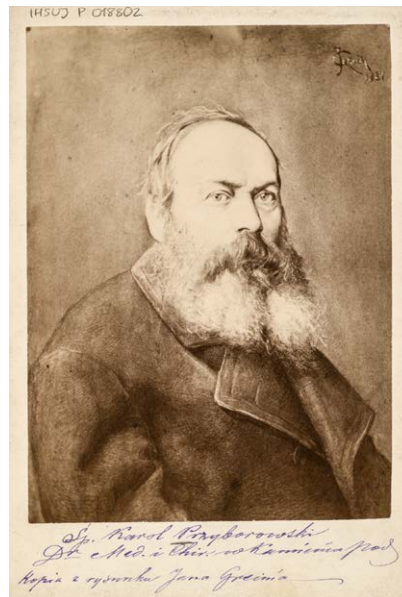

1694. Jan Greim, Dedal i Ikar. Fot. M. Greim (?), 1885–1906
 IHSUJ P 018801; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361
 Odbitka albuminowa, 17,7×24,8 / 24,2×32,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Greim”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: [przepisana z rewersu odbitki, gdzie ręką M. Greima?] „Dedal i Ikar / Fotografia z obrazu konkursowego Jana Grejma. / (z powodu kolorów anty-fotograficznych kopja ta / wyszła haniebnie, dlatego też dotąd nie wysłem [!] P. / Pietkiewiczowi. aż do p. Maleszewskiego do przerysowania / Pan Tytus Maleszewski był pierwszym, który [!] uznał zdol- / ności Jasia [nieczytelne] wskazał dalsze kształcenie na / malarstwie / [dopisek ołówkiem: „Mg.”]”.
 Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)
 Datowanie wg czasu powstania obrazu – 1885 r. („Kłosa” 1887, nr 1126, 27 I, s. 58).

1695. Jan Greim, *Jeździec*. Fot. M. Greim (?), nie później niż 1906

IHSUJ P 018795; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361
 Odbitka albuminowa, 6,3×9,4 / 24×32
 Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „J Greim”.
 Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

1697. Jan Greim, *Portret Karola Przyborowskiego*. Fot. M. Greim (?), nie później niż 1906

IHSUJ P 018802; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361
 Odbitka albuminowa, 9,8×13,3 / 11×16,1
 Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Śp. Karol Przyborowski / Dr Med. i Chir. w Kamieńcu Pod / kopia z rysunku Jana Greim'a”. Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

1696. Jan Greim, *Pejzaż leśny*. Fot. M. Greim (?), XIX/XX w.

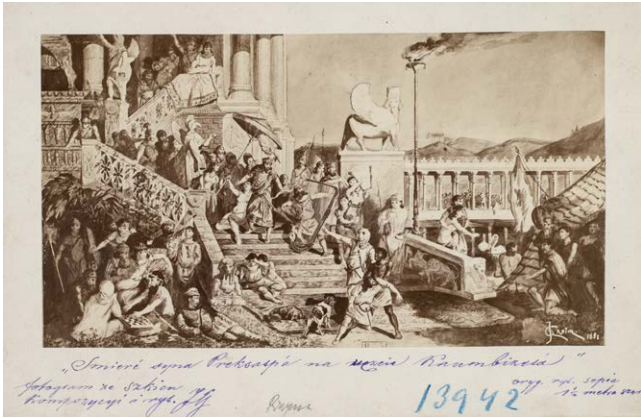
IHSUJ P 018796
 Odbitka albuminowa, 9,2×13,6 / 24,1×31,9
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1698. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Greim”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Sw. Piotr uzdrawiający / ślepego. / (komp. rys. kredką.)”.

1698. Jan Greim, *Św. Piotr uzdrawiający niewidomego*. Fot. M. Greim (?), XIX/XX w.

IHSUJ P 018797
 Odbitka albuminowa, 10×13,5 / 24,1×31,9
 Na jednym kartonie z nrem kat. 1696. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Greim”. Verso kartonu: adnotacja atramentem: „Sw. Piotr uzdrawiający / ślepego. / (komp. rys. kredką.)”.

1699. Jan Greim, Śmierć syna Preksaspesa na uczcie Kambyzesa. Fot. M. Greim (?), 1881–1906

IHSUJ P 019967; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361
Odbitka albuminowa, 8,5×15,2 / 15,9×27,2

Odbitka na kartonie naklejonym na większy karton. Recto odbitki: adnotacja z negatywu: „JGREIM. 1881”. Recto mniejszego kartonu: adnotacje atramentem [ręką M. Greima]: „Śmierć syna Preksasp’a [!] na uczcie Kaumbizes’a [!]”, „fotogram ze szkicu kompozycji i rys. 1G”, „oryg. rys. sepia / 1 ½ metra szer.”; adnotacja ołówkiem: „Rzym”.

Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

Datowanie wg daty na odbitce, oznaczającej zapewne rok wykonania rysunku.

Odbitka z tego samego negatywu:

1700.

IHSUJ P 018798; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361
Odbitka albuminowa, 9,7×15,9 / 24,2×32

Na jednym kartonie z nrem kat. 1701. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Greim”. Verso kartonu: adnotacje atramentem: „Studjum histor. Persyi / (Komp. rys. wielki karton, pendant do / «Swieczników» Siemieradzkiego [!]”, „Studjum hist. Grecyi / akwarela dużego rozmiaru.”.

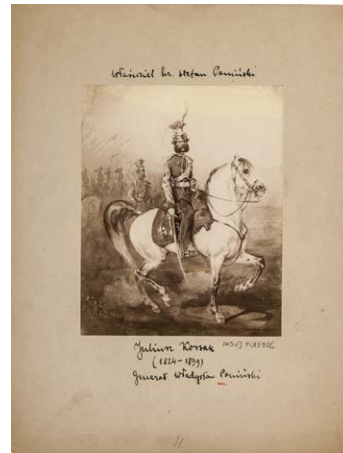
Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

1701. Jan Greim, Scena z historii Grecji. Fot. M. Greim (?), nie później niż 1906

IHSUJ P 018799; d. nry inw. GA: 13942, MUSIA: 361

Odbitka albuminowa, 9,8×16,5 / 24,2×32
Na jednym kartonie z nrem kat. 1700.
Dar Aleksandra Jelskiego dla GA (1906)

1702. Juliusz Kossak, Portret gen. Władysława Ponińskiego. Fot. nieznany, XIX–XX w.

IHSUJ P 018926

Odbitka albuminowa, 10,1×12,6 / 17,4×22,8

Recto kartonu: adnotacje atramentem: „Właściciel hr. Stefan Poniński”, „Juliusz Kossak / (1824–1899) / Generał Władysław Poniński”. Verso kartonu: pieczęć KJM; adnotacja ołówkiem: „Juliusz Kossak: Jenerał Władysław Poniński / Właśc. hr Stefan Poniński na Wołyniu.”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

1703. Franciszek Krudowski, Powrót z Golgoty. Fot. nieznany, nie wcześniej niż 1880

IHSUJ P 018979

Odbitka albuminowa, 9,38×12, / 24,3×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „F Krudowski”. Verso kartonu: pieczęć „Z ZAPISU / Ś.P. PROF. DR / JERZEGO / MYCIELSKIEGO”; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Powrót z Golgoty”.

Pozyskano od rodziny Jerzego Mycielskiego (1928)

Datowanie wg czasu powstania obrazu – 1880 r. (Białynicka-Birula 1986, s. 274).

1704. Aleksander Kucharski, *Portret Zofii Potockiej lub Heleny z Massalskich Potockiej*. Fot. nieznany, XIX-XX w.
IHSUJ P 018987
Odbitka albuminowa, 18,3×22,8 / 24,1×31,7
Recto odbitki: sucha pieczęć „SOCIÉTÉ / PHOTOGRAPHIQUE”.
Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Kucharski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1706. Aleksander Kucharski (?), *Portret kobiety*. Fot. nieznany, XIX-XX w.
IHSUJ P 018997
Odbitka albuminowa, 19,4×25 / 27,6×34,7
Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kucharski?”.

1705. Aleksander Kucharski, *Portret Zofii Potockiej lub Heleny z Massalskich Potockiej*. Fot. F. Hanfstaengl, 1897
IHSUJ P 018988
Odbitka albuminowa, 19,9×24,7 / 27,6×36,7
Recto odbitki: sucha pieczęć „F. HANFSTÄNGL / 1897 / MÜNCHEN.”. Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kuchar[ski]”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Berlin / Potocka greczyńska (postać [?])”.

1707. Aleksander Kucharski (?), *Portret młodej dziewczyny*. Fot. nieznany, XIX/XX w.
IHSUJ P 018998
Odbitka albuminowa, 8,4×11,8 / 15,8×21,1
Recto kartonu: adnotacja ołówkiem: „Kucharski?”.

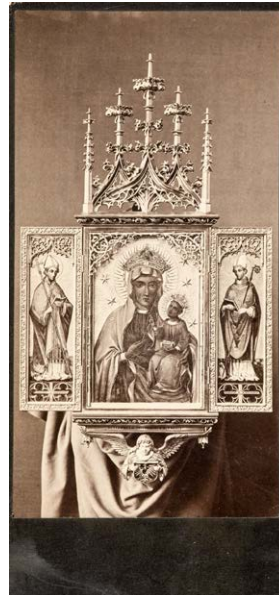

1708. Aleksander Kucharski, *Portret Michała Wielhorskiego*. Fot. nieznany, XIX-XX w.

IHSUJ P 019004

Odbitka albuminowa, 18,6×24,1 / 23,8×32

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Podług portretu A. Kucharskiego”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1710. Ludwik Łepkowski, Józef Korwin Brzostowski, Kajetan Saryusz-Wolski, tryptyk neogotycki – dar dla Ludwiga Windthorsta. Fot. I. Krieger, 1887

IHSUJ P 018684; d. nr inw. GA: 8642, MUSIA: 370

Odbitka albuminowa, 9×17,3 / 9,8×20,8

Verso kartonu: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; pieczęcie trójkątne ZHSUJ; adnotacja atramentem: [ręką J. Łepkowskiego] „Gab. Arch Uniw Jag. / Panie polskie / z Poznańskiego dały / Windhorstowi / w kwietniu 1887 r / Projektował / Ludwik Łepkowski / Rzeźbił Brzostowski / malował Saryusz / Wolski / Kierował Konst[anty] / hr Przeddziecki / Składki zbierała / P. Maria hr Kwilecka / tém się trudniła i dar wręczyła.”. Dar hr. Marii Kwileckiej dla GA (1887 lub 1888)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3400/K

Publ.: „Tygodnik Ilustrowany” 1887, nr 227, 21 v, s. 341.

1709. Teofil Kwiatkowski, *Adam Mickiewicz na łożu śmierci*. Fot. I. Krieger, nie później niż 1902

IHSUJ P 019014; d. nr inw. GHS: 3908

Odbitka albuminowa, 17,5×24,5 / 27,9×36,7

Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „T. Kwiatkowski”, „Mickiewicz na łożu”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar I. Kriegera dla GHS (1902)

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3055/K

1711. Włodzimierz Łuski, karta tytułowa albumu *Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie za rok 1886*. Fot. M. Greim (?), XIX/XX w.

IHSUJ P 019068

Odbitka albuminowa, 9,3×12,8

Recto odbitki: adnotacja atramentem: „Kopia z karty tytułowej Albumu Tow. Przyj / szt. pięk. w Krakowie za rok 1886. / rys. W. Łuski”. Verso odbitki: pieczęć GAUJ; pieczęć MUSIA; adnotacja atramentem: [ręką M. Greima] „Rycina ta przedstawia smutną za- / myśloną postać młodego malarza, / dziwnie przypominającą zbolale / rysy zgasłego syna mego Jasia. / Dodam nawet że gdyby tenże Jasio / i był modelem dla rysownika (czego / być niemogło) konterfekt ten / niemógł być podobniejszym. / Słowem, jest to typ Jasia / udatniejszy od wszystkich fotogramów / MG”.

1712. Piotr Michałowski, Kirasjer francuski na koniu.

Fot. niezany, XIX–XX w.

IHSUJ P 019187

Odbitka albuminowa, 15,9×21,3 / 21,9×33,4

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1713. Andrzej Mniszech, Indyk.

Fot. niezany, nie później niż 1904

IHSUJ P 019205; d. nr inw. GHS: 4086

Odbitka albuminowa, 15,6×16,1 / 27,7×35,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Andrzej hr Mniszech”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

1714. Andrzej Mniszech, Komunard.

Fot. niezany, 1872–1904

IHSUJ P 019194; d. nr inw. GHS: 4088

Odbitka albuminowa, 15×20,6 / 27,5×35,5

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Comunard”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

Datowanie wg daty na obrazie.

1715. Andrzej Mniszech, Komunard.

Fot. niezany, 1866–1904

IHSUJ P 019195; d. nr inw. GHS: 4089

Odbitka albuminowa, 13,5×13,6 / 27,6×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Comunard”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

Datowanie wg daty na obrazie.

1716. Andrzej Mniszech, Portret pana Bertanta.

Fot. nieznanymi, 1872–1904

IHSUJ P 019201; d. nr inw. GHS: 4092

Odbitka albuminowa, 13,3×16,4 / 27,6×35,7

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Mr Bertant / retour du Pôle Nord”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

Datowanie wg daty na obrazie.

1717. Andrzej Mniszech, Portret Antoine'a de Noailles, księcia de Mouchy. Fot. Berthaud Frères, nie później niż 1904

IHSUJ P 019197; d. nr inw. GHS: 4294

Odbitka albuminowa, 23,9×29,6 / 27,6×37

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Andrzej Mniszech”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Le duc de Mouchy”.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

Odbitka z tego samego negatywu:

1718.

IHSUJ P 019198; d. nr inw. GHS: 4294

Odbitka albuminowa, 23,5×30,1 / 27,7×37,2

Recto kartonu: sucha pieczęć „Berthaud”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Ks. de Mouchy”.

Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

1719. Andrzej Mniszech, Portret księcia de Montesquiou-Fezensac. Fot. Berthaud Frères, 1884–1904

IHSUJ P 019200; d. nr inw. GHS: 4295

Odbitka albuminowa, 23,6×30,5 / 27,6×37,1

Recto kartonu: druk: „Berthaud Frères”, „9, Rue Cadet, PARIS”; pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Ks. de Montesquen-Fereusat [!]”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

Datowanie wg daty na obrazie.

1720. Andrzej Mniszech, Portret Adolphe'a Moulleron.

Fot. nieznanymi, nie później niż 1904

IHSUJ P 019202; d. nr inw. GHS: 4093

Odbitka albuminowa, 15,4×15,8 / 27,8×35,6

Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Mr Mouilleron / peintre lithographe”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

1721. Andrzej Mniszech, Portret Adolphe'a Mouilleron.
Fot. nieznany, 1870–1904

IHSUJ P 019203; d. nr inw. GHS: 4090
Odbitka albuminowa, 17,5×17,9 / 27,4×35,6
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Portret Mouilleron / (malarz i lithograf)”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)
Datowanie wg daty na obrazie.

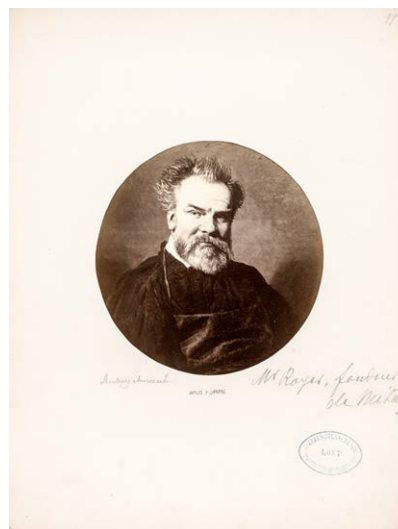
1722. Andrzej Mniszech, Portret wicehrabiego d'Onsenbray.
Fot. nieznany, nie później niż 1904

IHSUJ P 019199; d. nr inw. GHS: 4293
Odbitka albuminowa, 18,6×28,4 / 27,7×37
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Wice hrabia d'Onsinbray [!]”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)

1723. Andrzej Mniszech, Portret Émile'a Prisse d'Avennes.
Fot. nieznany, 1872–1904

IHSUJ P 019204; d. nr inw. GHS: 4091
Odbitka albuminowa, 22,6×22,9 / 27,4×35,7
Recto odbitki: retusz. Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Mr Prisse d'avesne [!] / Savant Egyptologue”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)
Datowanie wg daty na obrazie.

1724. Andrzej Mniszech, Portret pana Royer.
Fot. nieznany, 1872–1904

IHSUJ P 019196; d. nr inw. GHS: 4087
Odbitka albuminowa, 15,2×15,7 / 27,6×35,5
Recto kartonu: pieczęć AHSUJ; adnotacje ołówkiem: „Andrzej Mniszech”, „Mr Royer, fondeur / de Métaux”.
Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
Dar Karola Lanckorońskiego dla GHS (1904)
Datowanie wg daty na obrazie.

1725. Józef Oleszkiewicz, *Portret oficera.*

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019257

Odbitka albuminowa, 16,2×19,7 / 22×38,1

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Oleszkiewicz pinx 1824”. Verso kartonu: pieczęć „J. KRIEGER / fotograf / w Krakowie, ul. św. Jana L. I.”; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2994/K

1727.

IHSUJ P 019272

Odbitka albuminowa, 12×15,1 / 21,9×31,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Aleksander Orłowski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna.

1728. Wit Stwosz, *Chrystus i jawnogrzeznica.*

Fot. nieznany, XIX-XX w.

IHSUJ P 019773

Odbitka albuminowa, 19,4×23,6

1726. Aleksander Orłowski, *Portret mężczyzny.*

Fot. I. Krieger, XIX/XX w.

IHSUJ P 019271

Odbitka albuminowa, 11,9×15 / 21,9×31,3

Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Aleksander Orłowski”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5861/K

Odbitka z tego samego negatywu:

1729. Wit Stwosz, *Święta Rodzina.* Fot. nieznany, XIX-XX w.

IHSUJ P 019771

Odbitka albuminowa, 16,6×20,6 / 22,9×32,2

1730. Wit Stwosz, Wskrzeszenie Łazarza.
Fot. nieznanym, XIX-XX w.
 IHSUJ P 019770
 Odbitka albuminowa, 23,2×25,4 / 28×38
 Recto kartonu: pieczęć AHSUJ. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.

1732. Pius Weloński, Gladiator. Fot. nieznanym, 1880 (?)
 IHSUJ PD 000071
 Odbitka albuminowa, 26,1×40,1
 Verso odbitki: adnotacja ołówkiem: „Weloński?”.
 Datowanie wg czasu powstania rzeźby – 1880 r. (Kotula, Krakowski 1980, s. 92); fotografia powstała zapewne niewiele później, wkrótce po odlaniu posągu.

1731. Walenty Wańkowicz, Adam Mickiewicz na Judahu skale (wg ryciny). Fot. I. Krieger, XIX-XX w.
 IHSUJ P 019858
 Odbitka albuminowa, 19,2×24,3 / 27,9×37,1
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; adnotacja atramentem: „Wańkowicz / Portret Adama Mickiewicza 1828”.
 Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Walenty Wańkowicz / Portret Adama Mickiewicza”.
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-2841/K

1733. Pius Weloński, model popiersia Jana Kochanowskiego. Fot. nieznanym, 1884 (?)
 IHSUJ P 019862
 Odbitka albuminowa, 14,8×21,4 / 24,8×33,5
 Odbitka na kartonie naklejonym na większy karton. Recto mniejszego kartonu: adnotacja atramentem: [ręką P. Welońskiego?] „PWeloński / Roma 1884”. Recto większego kartonu: adnotacja atramentem: „P. Weloński”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ.
 Datowanie wg daty w adnotacji.

1734. Pius Weloński, Portret margrabianki de la Gándara. Fot. nieznan, 1882 (?)

IHSUJ P 019863

Odbitka albuminowa, 19,9×20,9 / 23,7×32,3

Verso odbitki: pieczęć AHSUJ [widoczna na recto]. Recto odbitki: adnotacja atramentem: [ręką P. Welońskiego?] „Portret panny Marq de la Gandara w [nieczytelne] / z bronzu”. Recto kartonu: adnotacja atramentem: „Weloński”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Dar hr. Mycielsk”.

Dar Jerzego Mycielskiego dla GHS

Publ.: „Tygodnik Ilustrowany” 1897, nr 34, 21 VIII, s. 670.

Datowanie wg daty na płaskorzeźbie.

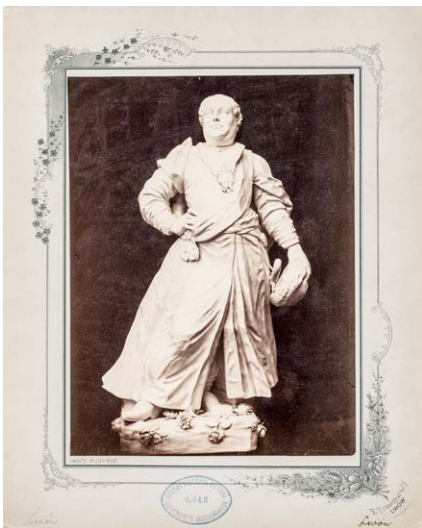
1736. Porcelanowa figurka króla Augusta III, widok z boku. Fot. E. Trzemeski, nie później niż 1906

IHSUJ P 017721; d. nr inw. GHS: 6043

Odbitka albuminowa, 17,4×23,2 / 25,9×31,9

Recto kartonu: druk: „E. Trzemeski / LWÓW”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Lwów”; adnotacja ołówkiem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

1735. Porcelanowa figurka króla Augusta III. Fot. E. Trzemeski, nie później niż 1906

IHSUJ P 017720; d. nr inw. GHS: 6042

Odbitka albuminowa, 17,5×23,1 / 25,9×31,9

Recto kartonu: druk: „E. Trzemeski / LWÓW”; pieczęć AHSUJ; adnotacja atramentem: „Lwów”; adnotacja ołówkiem: „Lwów”. Verso kartonu: pieczęć trójkątna ZHSUJ; pieczęć „U”.

Dar KHS AU dla GHS (1906)

1737. Koberzec. Fot. L. Koehler, 1894

IHSUJ P 017726; d. nry inw. GA: 12101, MUSIA: 299

Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,3×20,5 / 23,4×27,8

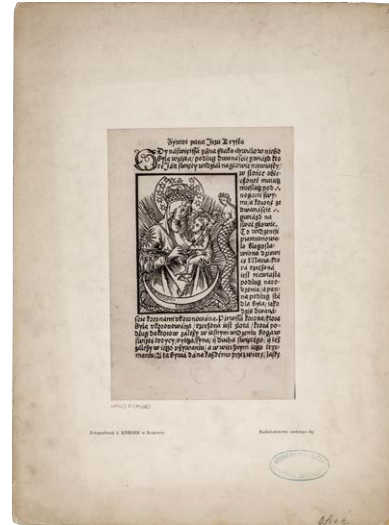
Recto odbitki: sucha pieczęć „LKoehler”. Recto kartonu: pieczęć GAUJ; adnotacje ołówkiem: „Dywany wschodnie z wystawy krajowej we Lwowie z r. 1894”, „w Lwowie”. Verso kartonu: pieczęć MUSIA; pieczęć trójkątna ZHSUJ.

Zakupiono dla GA (1894)

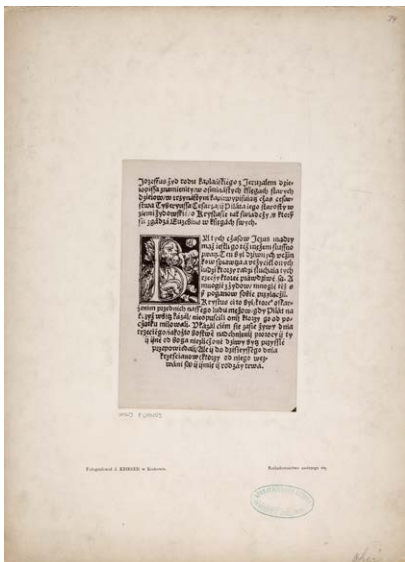
Datowanie: zob. nr kat. 1202.

1738. Kobierzec. Fot. L. Koehler, 1894
 IHSUJ P 017728; d. nr inw. GA: 12101, MUSIA: 299
 Odbitka kolodionowa błyszcząca, 13,6×20,5 / 23,2×28,7
 Recto odbitki i kartonu: sucha pieczęć „L.Koehler”. Recto
 kartonu: pieczęć GAUJ. Verso kartonu: pieczęć MUSIA.
 Zakupiono dla GA (1894)
 Datowanie: zob. nr kat. 1202.

1740. Matka Boska z Dzieciątkiem, drzeworyt w Żywocie Pana Jezu Krysta Baltazara Opeca (druk F. Unglera, 1522). Fot. I. Krieger, XIX-XX w.
 IHSUJ P 019260; d. nr inw. GHS: 7685
 Odbitka albuminowa, 13,3×19,6 / 27,8×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5843/K

1739. Karta z Żywota Pana Jezu Krysta Baltazara Opeca (druk F. Unglera, 1522). Fot. I. Krieger, XIX-XX w.
 IHSUJ P 019259; d. nr inw. GHS: 7685
 Odbitka albuminowa, 11,9×16,7 / 27,8×37,8
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-3636/K

1741. Dwunastoletni Chrystus w świątyni, drzeworyt w Żywocie Pana Jezu Krysta Baltazara Opeca (druk F. Unglera, 1522). Fot. I. Krieger, XIX-XX w.
 IHSUJ P 019261; d. nr inw. GHS: 7685
 Odbitka albuminowa, 13,3×19,9 / 27,9×37,9
 Recto kartonu: druk: „Fotografował J. KRIEGER w Krakowie.”, „Naśladownictwo zastrzega się.”; pieczęć AHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”. Verso kartonu: pieczęć AHSUJ; pieczęć trójkątna ZHSUJ; adnotacja ołówkiem: „Opec”.
 Dar KHS PAU dla ZHS UJ (1925)
 Negatyw: MHK, nr inw. MHK-5842/K

Indeks osób*

- Abel, postać biblijna 197
Abraham, patriarcha 121
Abramowicz Bronisław 221, 226, 236, 304
Adelajda Heska, królowa Polski 147
Adrian, św. 239
Agnieszka, św. 257
Aleksander I, car Rosji 328
Aleksander III, car Rosji 137
Aleksander Wielki 139
Alinari, bracia (Romualdo, Leopoldo, Giuseppe) 31
Ambroży, św. 188
Anastazja zob. Wierzchosława, księżna
Anderson Domenico 31
Andrea del Sarto 38, 39
Angerer Ludwig 445
Ankwicz Stanisław 184
Anna Jagiellonka, królowa Polski 174, 175, 188
Anna, św. 247, 280, 402
Antoni, św. 81
Antoniewicz Bołoz Jan 20, 23
Appadurai Arjun 27
Arago François 46
Arenberg Auguste d' 80–81
Arighi Franciszek 253
Assmann Josef 400
August II Mocny Wettyń, król Polski 416
August III Sas Wettyń, król Polski 87, 465
Augustyn, św. 121, 288
Avesne zob. Prisse d'Avennes, Émile
- Bacciarelli Marcello 95, 142, 143, 276, 376, 377, 384, 406, 407
Badeni Kazimierz 11
Bakałowicz Aleksander 82
Bakałowicz Stefan 82, 451
Bakałowicz Władysław 82, 349, 451
- Baker Malcolm 31
Balicki Antoni 324
Bann Stephen 32, 34, 42
Baran Jan 266
Baranowska z Pieniążków Marianna 341, 342
Baranowski Jan 342
Barcikowski Stanisław 44
Batszeba, postać biblijna 126
Baudelaire Charles 29, 30, 35, 41
Bednarek Anna 8, 41, 57
Behem Baltazar 50
Beier (Bejer) Melchior 176
Bellotto Bernardo, zw. Canaletto 420
Benjamin Walter 25, 35
Benndorf Otto 16, 17
Benois Aleksander Nikołajewicz 420
Bentkowski Leon 311
Berchhoff (Berghof) Jan Gothard 247
Berenson Bernard 25, 31
Bernard, św. 288
Bersohn Mathias 97, 385, 416, 446
Bertant 461
Berthaud Frères 461
Bett Ignacy 13–14
Beyer Karol 7, 43, 44, 47–49, 50, 51, 55, 97–102, 103, 111, 188, 191, 307, 308, 329, 408
Biasion August 153
Biegeleisen Henryk 413
Bieliński Józef 437
Bielowski August 50
Bieńkowski Piotr 15, 16
Bingham Robert 349
Biskupski Bolesław 307, 316
Bizańska Maria 189
Bizański Stanisław 158, 162–167, 170–172, 174, 188, 189, 192–194, 268, 269, 275, 332
Blanc Charles 29, 30, 35
Bochenek Małgorzata 8
Bochnak Adam 72, 149, 154, 197, 214–216, 265, 266, 271, 310
Boczkowska Maria Celestyna 53
Bogacki Józef 277
Bogosłowska Irina 8, 82, 451
Bohrer, Frederick N. 27
- Bojan, pieśniarz 337
Bolesław I Chrobry, król Polski 191, 374
Boleyn Anna 282
Bolloch Joëlle 42
Bonawentura, św. 288
Bondy Sigmund 356, 357, 417, 418
Boner (Bonar) Seweryn 217, 218
Bonierowa (Bonarowa) Zofia 59, 217, 218
Bonierowie (rodzina) 144
Boratyński (Boratinski) Piotr 184, 185
Borawski Aleksander (?) 244–246
Borek Stanisław 185
Boryszewski Andrzej, bp 99, 101
Botticelli Sandro (właśc. Alessandro di Mariano Filipepi) 22, 39
Boyer Laure 42
Brandel Konrad 7, 330, 331, 404, 421, 422
Brandt Józef 42, 48
Branicka Jadwiga 343
Branicka Katarzyna 361
Branicki Grzegorz 361
Branicki Kasper, ks. 398
Braun Adolphe 17, 18, 21, 23
Bredenkamp Horst 27
Brodzki Wiktor 406, 452
Brykczyński Antoni, ks. 374
Bryl Mariusz 48
Brzostowski Korwin Józef 162, 177, 235, 341, 459
Buckle Henry Thomas 34
Buonarroti Michał Anioł (właśc. Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni) 17, 32, 35
Burckhardt Jacob 31, 32, 38
Butkowski Miron 435
- Caraffa Costanza 26
Cavaceppi Bartolomeo 36
Cellari (Cellary; rodzina) 218
Cercha Maksymilian 53, 59, 140, 183, 185, 186, 217, 219, 253, 260, 266
Chicińska Wanda 44
Chlebowski Stanisław 18, 452–455
Chlewicki Wawrzyniec 82
Chłapowski Franciszek 345

* Indeks nie obejmuje nazwisk występujących w skrótach bibliograficznych. W przypadku fotografów kolorem wyróżniono numery stron, na których zreproduковано wykonane przez nich fotografie.

- Chodowiecki Daniel Mikołaj 95
 Chodźko Tyburcy **373, 443**
 Ciepielowska Katarzyna 218
 Ciepielowski Joachim 218
 Ciołek Erazm, bp 310, 321, 414–416
 Conrad **343**
 Costa Lorenzo 39
 Crary Jonathan 30, 32
 Cuyp Jacob 282
 Czacki Tadeusz 419, 420
 Czaplicki K. S. 10
 Czarniecki Stefan 313
 Czarnowski Stanisław Jan **359**
 Czartoryscy (rodzina) 162–166, 307, 319, 384
 Czartoryska Marcelina 324–327
 Czartoryska z Flemmingów Izabela 305, 360, 361
 Czartoryski Marcelli 324–327
 Czartoryski Władysław 12, 14, 54, 112, 123, 163, 308, 315, 316
 Czechowicz Józef 7, 45, **430–436, 440, 441**
 Czerny Franciszek 14
- Daguerre Louis Jacques Mandé 25, 29
 Danigiel Erazm 218, 219
 Daniłowicz Jan 357
 Dawid, postać biblijna 126, 313
 Delaborde Henri 29, 30, 35, 46
 Delacroix Eugène 29
 Delaroché Paul 47
 Demetrykiewicz Włodzimierz 53, 60, **77–80, 84, 90–94, 132, 235, 279, 289, 293, 298, 299, 361–363, 383, 384, 386, 389, 398, 399, 402, 444**
 Dettloff Szcześnie Feliks, ks. 20
 Diehl Jan Wilhelm 44
 Dietl Józef 320
 Dill Jan 304
 Dilly Heinrich 26, 33
 Długosz Jan 319
 Dobriszowska zob. Łysik-Dobryszowska Urszula
 Dobryszowski zob. Łysik-Dobryszowski Marcin
 Dobrowolski Nałęcz Stanisław Marcelli 13, 244 (?), 269
 Dobrzańska z Wesslów Natalia 327
 Don Kichot 387
 Drohojowski Jan 351
 Drohojowski Kazimierz 361
 Dubowik Michał **362**
 Dudrak Andrzej 231
 Dürer Hans 176, 191, 277
 Dutkiewicz Melecjusz 44, 51, 55, **85–89, 97–101, 103, 111, 231, 372, 421, 423, 424**
- Działyńska z Czartoryskich Izabela 59, 112, 115–128
 Działyński Zygmunt 370
 Dzieduszycki Maurycy 97
 Dzieduszycki Tadeusz 336
 Dzieduszycki Wojciech 48
 Dziekoński Józef Pius 18, **81, 84, 96, 131, 132, 136, 368, 369, 389, 424–428, 430, 445–447**
- Eder Józef 38, 46, **351**
 Eliaz, prorok 309, 318
 Elżbieta, św. 89, 214
 Engel August **138**
 Engelhart Catherine 362
 Engelmann Henryk **377, 388**
 Erazm, św. 404, 405
 Essenwein August 446
 Eustachy, św. 439
 Eyck Jan van 21
- Faber Monika 8
 Fajans Maksymilian 402
 Faucigny-Lucinge Alix Sophie de (z domu de Choiseul-Gouffier) 95
 Fawcett Trevor 31
 Fawroniusz, św. 227
 Ferdynand II Habsburg, cesarz 360
 Fidelis, św. 227
 Fiedorowicz Wacław 442, 443
 Filip Nereusz, św. 228
 Filippi Paweł 63
 Firllej Mikołaj 66
 Firllejowa z Ligęzów Elżbieta 66
 Firllejowa z Włodków Jadwiga 339
 Firllejowie (rodzina) 65, 66
 Fleischer Leopold, ks. 446
 Fleury Stanisław Filibert **401, 431, 432, 434, 436–439**
 Florian z Mokrska, bp 154
 Font-Réaulx Dominique de 42
 Förster Ernst (Atelier Adèle) **11**
 Foucault Michel 25
 Franciszek Józef I (Franz Josef), cesarz Austrii 345, 445
 Franciszek Ksawery, św. 362
 Franciszek z Asyżu (Seraficki), św. 248
 Friedlein Józef 55
 Fryderyk II Wielki, król Prus 328
 Fryderyk Jagiellończyk, kard. 103, 183, 184
 Fryderyk Wilhelm III, król Prus 328
- Gaier Jakub 219
 Gándara de la, margrabianka 465
 Gasztold Wojciech 440
 Gaudenty, św. 405
 Gąsiorowski Bogumił 243
- Gdeczyk z Eitnerów Pelagia 22, **100–106, 111**
 Gedeon Gryfita, bp 427
 Gerson Wojciech 443, 455
 Giedroyc (Gedrojc, Giedrojć) Michał, bł. 240
 Gierdziejewski Ignacy 407
 Giovanetti Giovanni 336
 Glimm Albert 175
 Glixelli Władysław (?) 156
 Gloger Zygmunt 131
 Gloisner Jan 43
 Gładys Stanisław 266
 Głogowski Józef Bolesław 158, 172, 189, **207–209, 275, 332**
 Głogowski Paweł, kanonik płocki 373
 Gomelli z Merlinich Marianna 379
 Gorczyński Adam 449
 Gorczyński Bronisław 449
 Gorzeński Augustyn 377
 Götz-Okocimski Jan 139
 Górski Konstancy Maria 16
 Grabiański Ludwik Mikołaj 271
 Grabowski Ambroży 43, 53, 235
 Gralwscy (rodzina) 156–157
 Grassi Józef 333, 380, 381, 407, 455
 Greim Jan 137, 277, 455–457, 460
 Greim Michał 45, **136, 137, 277, 445, 455–457, 459, 460**
 Grimm Hermann 29, 32–34
 Grochala Anna 8
 Grodzicki Józef **141, 387**
 Grottger Artur 48, 331, 444, 445
 Gruberski Władysław 349
 Gruszczyński Jan, abp 99, 101
 Gryglewski Aleksander 59, 171, 185
 Grzegorz XIII, papież 419
 Grzegorz, św. 189, 285, 413
 Grzęda Mateusz 8
 Gucci Santi 171, 174, 175, 182, 361
 Guicciardini (Guicciardini) Galeazzo 253
 Gumiński Polikarp 47
- Haberschrack Mikołaj 277–279
 Hakowski Nałęcz Józef 189
 Haller Jan (Johann) 319
 Hallerowie (rodzina) 139
 Hamber Anthony J. 42
 Hanfstaengl Franz **458**
 Hatt Michael 31
 Hauser Alois 235, 236
 Hazlitt William 31
 Hefner-Alteneck Jakob Heinrich von 10
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich 27, 28, 36, 37
 Helmholtz Hermann von 32
 Hendel Zygmunt 90–94, 320, 383
 Henner Bernard **378**

- Henner Georg 304
 Henner Józef **413**
 Henryk III Walezy, król Polski 349
 Herod Antypas 109, 133–135
 Herodiada (Herodiata) 234, 235
 Hieronim, św. 84, 188, 277, 376
 Hildebrand Adolf von 34, 38
 Hochberger Juliusz 346–348
 Hochfeder Kasper 319
 Hoefle Friedrich 19
 Hoesick Ferdynand 22, 37
 Hohenlohe (rodzina) 360
 Holmes Oliver Wendell 34
 Hoszowska Zofia 47
 Hultzsch Anne 32
 Humboldt Alexander von 28, 30

 Igel Salomon 299
 Illinicz Jerzy 360
 Ilnicka Ałła 8
 Iskrzycki Maksymilian 10
 Iwan IV Groźny, car Rosji 277

 Jabłoński Izidor 181
 Jabłoński Tadeusz **266**, 284, 379
 Jackiewicz Danuta 8
 Jacobi Alexander **400**
 Jadwiga Andegaweńska, królowa Polski 75, 308, 375
 Jagiellończyk Fryderyk, kard. 103, 183
 Jahoda Robert 13
 Jakła Mieczysław 327
 Jakub Rafał 379
 Jakub z Sienna, abp 99
 Jamski Piotr 8
 Jan I Olbracht, król Polski 162–166, 181, 182, 200, 201, 251, 314
 Jan III Sobieski, król Polski 44, 189, 228, 311, 356, 422, 423, 447, 448
 Jan Chrzyciel, św. 19, 37, 38, 53, 107, 109, 231–235, 247, 308
 Jan Ewangelista św. 159, 163, 225, 226, 235, 236, 263, 318, 385
 Jan Jałmużnik, św. 188, 289–292
 Jan Kanty, św. 190, 228
 Jan Nepomucen, św. 88, 228
 Jan Wielki 279
 Jan z Florencji (Joannes Florentinus) 101
 Janikowski Józef 87
 Janowski Aleksander **67, 79, 81, 84, 85, 352, 353, 355, 368, 369, 374**
 Jelski Aleksander 137, 277, 384, 455–457
 Jernej Bettina 8
 Jerzy, św. 191
 Jesse, postać biblijna 200
 Jędrzejowska Elżbieta 339
 Jędrzejowski Jan 339

 Joachim, św. 207
 Jones Owen 31
 Jordan Wawrzyniec Spytek 243, 244
 Józef Kajfasz 105, 135, 278, 279
 Judasz Iskariota 104, 105, 110
 Junevičius Dainius 8
 Juszcak Dorota 8

 Kaczorowski 403
 Kain, postać biblijna 197
 Kallenbach Józef 136, 342
 Kallimach Filip (właśc. Filippo Buonacorsi) 251
 Kambyzes (Kaumbizes) 457
 Karge Henrik 26
 Karlholm Dan 34, 36
 Karnkowski Jan, bp 444
 Karpiński L. 137
 Katarzyna Aleksandryjska św. 74, 221–224, 305
 Katarzyna z Tymowej 293
 Kauffmann Angelika 407
 Kaufmanowie (rodzina) 204, 206
 Kazimierz, św. 269, 338, 431, 432, 438, 440
 Kazimierz I Odnowiciel, król Polski 55
 Kazimierz III Wielki, król Polski 147, 157, 179, 180
 Kazimierz IV Jagiellończyk, król Polski 111, 181, 201, 251, 434
 Keller Josef von 21
 Kenig Józef 46, 54
 Kieszkowski Jerzy 387
 Kirkor Adam 53
 Klaczko Julian 14, 18, 28
 Klebanowski Ludwik **360**
 Klein Franciszek 13, 14, 18, 22
 Kleitz Maria Regina 417
 Kloch de Kernitz Ferdynand 44, **85–89, 231, 372, 421, 423**
 Kłossowski Antoni R. **337, 338**
 Kmita Piotr st. 186, 187, 194–197
 Kober (Köber) Marcin 188, 268
 Kochanowski Jan 464
 Koehler Ludwik **309, 335, 349, 376, 465, 466**
 Kohn Henryk 404, 405
 Komorowski Waldemar 8
 Konopka Nowina Tadeusz 328, 329
 Konstanty Pawłowicz Romanow, wlk. ks. 333
 Kopera Feliks 13, 14, 20, 38, 39, 182, 191, 247, 267, 414–416
 Kopernik Mikołaj 319, 455
 Korczyński Adam 17, 37
 Kordecki Augustyn, ks. 87
 Kordysz Józef 45, 46, **136, 137**
 Korsak Rafał (Raphael), abp 257
 Korycińscy (rodzina) 126, 139, 302

 Koryciński Stefan (Stephen) 139, 302
 Kossak Juliusz 47, 408, 457
 Kossakowski Nikodem Franciszek 355
 Kossecki Szczepan, ks. 399
 Kossowska Barbara 379
 Kostka Julian **404**
 Kościuszko Tadeusz 336, 380
 Kotarski Józef 13
 Kotowski 141
 Kotsis Aleksander 331
 Kowaliński Aleksander **370–372, 421**
 Kozakowska-Zauchta Urszula 8
 Kozarski Adolf 136
 Kozicki Zygmunt, ks. 379
 Krajewski Władysław **337, 418**
 Krakow Ludwik 55
 Krasicki Ignacy 384
 Krasinińscy (rodzina) 337, 410, 418
 Krasiniński Franciszek, bp 79
 Krasucki Zygmunt 271
 Kraszewski Józef Ignacy 45–47, 49, 50, 52, 55, 375, 446
 Kremer Karol 49, 50
 Kretkowski Władysław 14
 Krieger Amalia 60
 Krieger Ignacy 7, 8, 19, 21, 52, 54, 55, 60, 61, **63–66, 70–73, 80, 112–128, 130, 138, 139, 143–162, 167–191, 194–206, 209–234, 236–244, 247–257, 259–298, 300, 302, 304–330, 332–335, 338, 340, 341, 346, 349, 351, 360, 361, 363–368, 370, 374, 377–381, 383, 387, 398, 399, 402, 406, 407, 412, 413, 418–420, 446, 447, 455, 459, 463, 464, 466**
 Krieger Natan 60
 Kromer Marcin 75, 76
 Krudowski Franciszek 457
 Kruszyński Jan 47, 48
 Kruciel Krzysztof 8
 Krziwanek (Krzywanek) Karl 188, 189, 407
 Krzyczewski Stanisław Michał 303
 Krzysztof z Dębowa 319
 Krzysztof, św. 405, 406
 Kucharski (Kocharsky, Kokarski) Aleksander 80, 81, 428, 458, 459
 Kuczyński Józef A. **9**
 Kuczyński Stefan Ludwik 43
 Kugler Franz Theodor 27, 32
 Kulmbach Hans Suess von zob. Suess (Süss)
 von Kulmbach Hans
 Kunasiewicz Stanisław 51, 52, 54, 448
 Kunińska Magdalena 8, 23, 25
 Kuntze Tadeusz 190
 Kurcz Kacper 242
 Kutrzeba Jan 22
 Kwiatkowski Teofil 459
 Kwilecka Maria 459

- Lampi Franciszek Ksawery 418, 419
 Lampi Jan Chrzyciel 142, 143, 379
 Lanckorońscy (rodzina) 17, 22
 Lanckoroński Karol 11, 12, 15–18, 20, 23, 28, 31, 37, 54, 244, 289, 460–462
 Lancz z Kitzingen Michał (Michael Lancz von Kitzingen) 209, 376
 Langman Zygmunt 210, 213
 Le Brun Charles 139
 Lemercier Jacques 124
 Leon XIII, papież 437
 Leonardo da Vinci (właśc. Leonardo di ser Piero da Vinci) 21, 37
 Leopold, św. 341
 Lesser Aleksander 42, 55, 408
 Lesseur Wincenty 280, 305, 379–381
 Leśniak, kanonik z Tarnowa 444
 Leżeńska Urszula 81
 Leżeński (Leżyński) Jan 82
 Ligęza Stanisław 80
 Ligęza z Broniowskich Katarzyna 80
 Ligęzowie (rodzina) 80
 Lippi Filippo 39
 Locher Hubert 26, 39
 Lombardi Paolo 17
 Löwy Josef **139**
 Lubarth Stanisław 260
 Lübeck H. **353–355**
 Lübke Wilhelm 33
 Lubomirscy (rodzina) 153, 250
 Lubomirska z Chodkiewiczów Rozalia 305
 Lubomirski Franciszek Ferdynand 87
 Lubomirski Jerzy Ignacy 381
 Lubomirski Joachim 389
 Ludwik Jagiellończyk, król Węgier 334
 Ludwik XVII (Karol Ludwik), król Francji 428
 Luiza, żona Fryderyka Wilhelma III, króla Prus 328
 Luke Megan R. 26
- Łaski Jan, bp 100, 101
 Łazarewicz Urszula 380
 Łazarz 308, 464
 Łepkowski Józef 14, 15, 20, 21, 44, 50, 52, 53, 55, 60, 61, 71, 75, 87, 97–101, 111, 131, 133–135, 140, 152–154, 157, 162, 164, 166, 171, 178, 179, 182–186, 188–192, 198, 206, 207, 217, 219, 231, 235, 253, 256, 260, 263, 272, 273, 308, 329, 331, 341, 350, 356, 370, 375–378, 383, 384, 400, 401, 403, 408, 410, 411, 423, 446–449, 459
 Łepkowski Ludwik 71, 100, 178, 262, 459
 Łepkowski Mateusz 8
 Łopaciński Hieronim 313, 343
 Łoziński Witold 82
 Łoziński Władysław 256, 345
 Łukasiewicz, ks. 378
- Łuskińska Włodzimierz 459, 460
 Łuszczkiewicz Władysław 54, 90, 156, 248, 261, 378, 402, 424, 449
 Łysik-Dobryszowska Urszula 219
 Łysik-Dobryszowski Marcin 219
- Machnik Leszek 8
 Maciej Apostoł, św. 105
 Madeyski Antoni 323, 324
 Magdalena (Maria Magdalena), św. 257, 399
 Majewski Leon **390–398**
 Majorkiewicz Wolf Majer 444
 Maleszewski Tytus 455
 Maliszewski Walery **273**
 Malraux André 35, 36, 56
 Małachowski Jan Nepomucen 333
 Małeccy (rodzina) 377
 Małgorzata, św. 119
 Manikowska Ewa 8
 Marconi Leonard 336
 Maria Antonina Habsburg, królowa Francji 80, 81, 428
 Martynowski Franciszek Ksawery 350, 351
 Marzec 328
 Massalski Michał Józef 95
 Matejko Jan 48, 189, 204, 281, 303, 319, 320, 323, 324, 374, 408, 409, 419
 Matejkowa z Giebułtowskich Teodora 409
 Mateusz Ewangelista, św. 107, 109
 Matuszewiczówna Zofia 327
 Maziarski 316
 Mażek Ignacy **53, 235**
 Mączewska Katarzyna 8
 Mąke Ludwika **102, 103**
 McCauley Elizabeth Anne 42
 Mellini (właśc. Hermann Mehl) 267
 Merian Matthäus 332
 Mertens Franciszek 174, 178, 180, 185
 Męcińska ze Stadnickich Helena 407
 Michał Anioł zob. Buonarroti Michał Anioł
 Michałowicz z Urzędowa Jan 154
 Michałowski Ludwik 284, 327
 Michałowski Piotr 281, 333, 409, 460
 Michaś Anna 8
 Mickiewicz Adam 377, 378, 452, 459, 464
 Mieczkowski Jan 54, **311, 312, 422, 423**
 Mielżyński Seweryn 45
 Mien Juliusz **207–209, 236, 258, 259, 275, 303, 319, 342**
 Mieroszewski J. 130, 370
 Mieroszewski Stanisław 410, 411
 Miethke Hugo Othmar **48**
 Mikołaj z Miry, św. 240, 243, 293
 Minich Marian 39
 Mistrz Jerzy 280, 304
 Mittag & Wildner 71
 Mniszech Andrzej 460–462
- Modliszewska Anna 354
 Modliszewski Dunin Hieronim 354
 Montabone Luigi **348**
 Montelupi (rodzina) 219, 220
 Montesquiou-Fezensac (Montesquen-Fereusat) de, księżę 461
 Morelli Giovanni 33, 34, 36, 37, 39
 Morstin Ludwik 407
 Mosca Giovanni Maria zw. Padovano 213, 276, 393
 Mossakowska Wanda 42, 44
 Mostowska Józefa 455
 Moszyński Piotr 363
 Mouillon Adolphe 461, 462
 Mścisław, opat tyniecki 412, 413
 Muczkowski Józef 144, 244, 261, 298
 Mulert Ludwik **404**
 Murawiovi Michał Nikołajewicz 435
 Murczyński Józef 22
 Mycielski Jerzy 16, 19, 20, 36, 39, 61, 63, 64, 95, 102, 185, 281, 282, 284, 304, 305, 328, 333, 361, 366, 377, 380, 381, 407, 409, 410, 417, 419, 420, 428, 431, 457, 465
 Myszkowscy (rodzina) 250
- Nicetus (Nicetas) 290
 Niebuhr Reinhold 35
 Niemcewicz Jan Ursyn 45
 Niewiarowski Przemysław 133
 Noailles Antoine de, księżę de Mouchy 461
 Norblin de la Gourdain Jan Piotr (Jean Pierre) 281, 282, 305, 306, 360, 361, 409, 417, 418
 Norwid Cyprian Kamil 324–327
 Nowak Piotr 8
 Nowakowski Józef, ks. 448
 Nozeni (Nuceni, Nuce, Nuceryn) Antoni 252
- Odrzywolski Sławomir 66, 153, 162, 188, 340, 373, 427
 Ogiński (rodzina) 127
 Okęcka Wanda 373
 Oleszkiewicz Józef 463
 Oleśnicki Zbigniew, kard. 100, 198–200
 Olizar Gustaw 299
 Olszyński Marcin zob. Świątlik
 Omphal Jakob 323
 Onsenbray (Onsinbray), Henri (?) d' 462
 Onufry, św. 291
 Opec (Opec) Baltazar 466
 Orkisz Michał 13, 17, 22
 Orłowski (rodzina) 358, 359
 Orłowski Aleksander 333, 409, 463
 Orzechowicz Bolesław 413
 Ostrogska z Tarnowskich Zofia 397
 Ostrogska Zuzanna 390–393, 397, 398
 Ostrogski Janusz 390–393, 397, 398

- Ostrowska Kunegunda 407
 Ostrowska z Michałowskich Antonina 418, 419
 Ostrowski Juliusz (Julian) 407, 418
- Pac Michał 435
 Padovano (Padovano) Jan Maria zob. Mosca Giovanni Maria zw. Padovano
 Pagaczewski Julian 13, 14, 39, 139, 240, 241, 247, 257, 259, 262, 266–269, 301, 302, 379
 Pajączkowski, ks. 141
 Palocsay, hrabina 361
 Papée Fryderyk 338, 432
 Patroklos 29
 Patzig Max 19
 Paweł Apostoł, św. 187, 209, 363
 Pawlikowscy (rodzina) 18, 351
 Pencz Georg 176
 Peszka Józef 282
 Peters Dorothea 42
 Pfister Jan (Johann) 390
 Pichler Johann Peter 455
 Piekosiński Franciszek 199
 Pietkiewicz Antoni 455
 Pillati Henryk 47, 410
 Piniński Leon 334
 Pinturicchio 37
 Piotr Apostoł, św. 105, 186, 456
 Pitschmann (Pietschmann) Józef 420
 Plater Teofil 436
 Płoński Michał 95, 96
 Podczaszyński Bolesław 56, 84, 308
 Podlacha Władysław 20, 39
 Pokutyński Filip 270
 Polkowski Ignacy, ks. 97–101, 103, 111, 190, 197, 376–378
 Poncjusz Piłat 105, 255, 279
 Poniatowski Michał Jerzy, prymas 384
 Poniatowski Stanisław 376, 377
 Poniński Stefan 457
 Poniński Władysław 457
 Popiel Antoni 336
 Possevino Antonio 419
 Potkański Karol 441
 Potocka Aleksandra 370
 Potocka z Branickich Katarzyna 329, 349
 Potocka z Massalskich Helena 458
 Potocka Zofia 458
 Potocka Zofia (Arturowa) 408
 Potocki Mieczysław 52
 Potocki Mikołaj 8
 Potocki Roman 351
 Potocki Stanisław Szcześny 142, 143
 Potocki Teodor, prymas 99
 Potocki Włodzimierz 161
 Powichrowska Stefania 373
- Prange Regine 37
 Preksaspes 457
 Preziosi Donald 25, 35
 Prisse d'Avennes (d'Avesne), Émile (Achille-Constant-Théodore-Émile) 462
 Protasiewicz (właśc. Protasewicz) Walerian, bp 438
 Prusiewicz Aleksander 136
 Pruszyński Aureliusz 21
 Pryliński Tomasz 163–165, 272
 Przerembski (Przerębski, Przeręmski) Jan, abp 355
 Przeddziecka z Tyzenhauzów Maria 87
 Przeddziecki Aleksander 14, 44, 49, 51, 61, 87, 356, 402
 Przeddziecki Konstanty 14, 21, 60, 61, 71, 100, 102, 103, 133–135, 152, 154, 157, 162, 166, 171, 178, 179, 182–186, 188–190, 192, 206, 207, 217, 219, 231, 235, 253, 256, 260, 263, 272, 273, 341, 356, 374, 375, 383, 384, 400, 401, 410, 411, 423, 437, 446–448, 459
 Przyborowski Karol 456
 Przybylski Maciej 440, 441
 Przybyłowie (rodzina) 138
 Puszet Ludwik 232
- Raczyński Edward 50
 Radziwiłł Antoni 95, 96
 Radziwiłł Hieronim 357
 Radziwiłł Janusz 303
 Radziwiłł Janusz Franciszek Ksawery 361, 381
 Radziwiłł Jerzy, bp 437
 Radziwiłł Karol 357
 Radziwiłł Michał Kazimierz 350
 Radziwiłł Mikołaj „Czarny” 360
 Radziwiłłowa z Hohenzollernów Ludwika 381
 Radziwiłłowa z Olelkowiczów Zofia 384
 Radziwiłłowa z Przeddzieckich Helena 380
 Radziwiłłowie (rodzina) 63, 360, 447
 Radziwiłłówna Krystyna 381
 Rafael Santi 17, 21, 31, 32, 34, 35, 37
 Raimondi Marcantonio 35
 Rampley Matthew 36
 Ramułt Stanisław 94, 95
 Ramułtowa Katarzyna 94
 Ranke Leopold von 35
 Rastawiecki Edward 14, 51, 84, 299, 446
 Rauch Christian Daniel 374
 Rayet Olivier 10
 Reilly James M. 60
 Reisinger Franciszek 51
 Renié Pierre-Lin 42
 Reymond Pierre 312, 313
 Riemenschneider Tilmann 385
 Rogawski Karol 14
- Röhter L.C.W. 128
 Romer Aleksander 79
 Römer Alfred 316, 335, 386
 Romerowie (rodzina) 79
 Ronikierowa Maria 344
 Rössler Johannes 26, 34
 Royer 462
 Rudnicki Ludwik 262
 Ruskin John 30, 35
 Russ Wilhelm 94
 Rygier Teodor 348
 Ryś Julian 389
 Rzecznowski Leon 372
 Rzewuski hr. 305
 Rzewuski Walery 7, 14, 48, 71, 95, 96, 171, 206, 270, 271, 272, 281–284, 327, 331, 336, 363, 380, 381, 407, 408, 409, 410, 417, 418, 420
- Sachowicz Grzegorz 46
 Sadowski (Sadovski) J. 128, 129
 Salome 109
 Salomon Mikołaj (?) 220
 Salomon Piotr 220, 221
 Salomon, prorok 197
 Samostrzelnik Stanisław 342
 Schmarsow August 33
 Schnaase Karl 28
 Scholtz Moritz 43
 Schultz Alwin 446
 Schwartz Joan M. 26, 30
 Schwarz (Schwarc) Henryk 330
 Schwarz Hans 282, 306, 307
 Scipio del Campo Jan Karol 329
 Sebald Józef 12, 13, 22, 23, 95, 96, 207–209, 271, 275, 281, 282, 283, 284, 327, 331, 336, 342, 380, 381, 407, 409, 410, 417, 418, 419, 420
 Sebastian, św. 257, 267
 Seemann Ernst Arthur 10
 Seneka 54
 Seroux-D'Agincourt Jean-Baptiste Louis-Georges 36
 Seweryn Anna 8
 Siemieński Lucjan 48
 Siemiradzki Henryk 457
 Signorelli Luca 17
 Skarszewski Stanisław 155
 Skrzynecki Antoni (?) 403
 Slendzińska Anna 433
 Słoński Gabriel 155
 Smoliński Józef 343, 344
 Sobieski Jakub (kasztelan krak., ojciec Jana III) 448
 Sobieski Jakub (syn Jana III) 356
 Sobieszczarski Franciszek Maria 403
 Soczyński Karol Teodor 188

- Sokołowski Jakub 283
- Sokołowski Marian 9–23, 26–29, 31–33, 36–39, 63, 69, 81, 84, 95, 96, 99, 103–105, 123, 124, 128, 129, 138–144, 147, 150–153, 155, 162–166, 174, 175, 189, 194, 198, 199, 201–203, 205, 222, 225, 240, 241, 244, 247, 254, 256, 257, 265, 266, 268, 270, 272, 275, 281, 282, 284, 293, 298, 301, 303, 304, 307, 310, 311, 315, 316, 319, 323, 327, 331, 333, 334, 339, 340, 342, 343, 346–348, 351, 355, 360–362, 368, 370, 381, 388–390, 394–397, 400, 407, 409, 410–413, 415, 419, 420, 430, 431, 433, 434, 436, 438, 440, 441, 443–446, 452–455
- Sokołowski Zygmunt 327
- Sołykowska z Sapiechów Karolina 407
- Sommer Karol 423
- Spodaryk Adam 8
- Springer Anton 27, 28, 32–34, 37
- Stachowicz Michał 183, 328, 333
- Stadnicki Andrzej Piotr 251, 252
- Stang Rudolf 21
- Stanisław August Poniatowski, król Polski 138, 276
- Stanisław Kazimierczyk, bł. 264, 265
- Stanisław Kostka, św. 304
- Stanisław ze Szczepanowa, św. 79, 158, 160, 161, 163, 164, 185, 196, 197, 209, 211–213, 276, 294, 315, 333, 334, 399, 430, 438
- Stawecki Edward 44
- Stefan Batory, król Polski 166, 182, 183, 268, 311, 419
- Stefan I, św., król Węgier 100
- Stepanoff Aleksander 344
- Straszewski Maurycy 330
- Strobel Bartłomiej 133
- Strojinowski (Stroynowski) Hieronim, bp wileński 282
- Stronczyński Kazimierz 191
- Stryjeński Tadeusz 12, 90–94, 207
- Strzałecki Antoni J. 411
- Strzałkowski Świętosław 101
- Stwosz Stanisław 162, 430
- Stwosz Wit 19, 48, 50, 51, 100, 162, 181, 205–210, 232–235, 247, 251, 283, 284, 297, 298, 341, 405, 406, 408, 446, 463, 464
- Stwosz Wit mł. 52, 446, 447
- Suess (Süss) von Kulmbach Hans 19, 221–226, 235, 236, 305, 412
- Sulistrowska Karolina (?) 280
- Swieykowski (Świeykowski) Emanuel 250, 328
- Swoszowski Jan 51
- Szajnok Teodor 7, 47, 52, 447–449
- Szczepaniak Marek 8, 112
- Szczepanik Błażej 266
- Szczucki Waldemar 8
- Szporn 156
- Sztejner Bolesław 444
- Szubern Awit 48, 52, 152, 166, 189, 190, 203, 273, 307, 319, 407, 419, 452–455
- Szutinas Antoni 432, 434–437
- Szydłowiecki Krzysztof 368
- Szydłowiecki Zygmunt 368
- Szydłowski Tadeusz 13
- Szymon de Cassia 323
- Szymon Stylita, św. 292
- Szymon z Cyreny 105
- Szymon z Lipnicy, św. 247
- Szymonowicz Karol 99, 106–111
- Świerzyński Aleksander 336
- Świerzyński Jan 336
- Świerzyński Saturnin 47, 152, 153, 166, 185, 190, 203
- Świetlik (właśc. Marcin Olszyński) 404–406
- Święch Magdalena 8
- Talbot William Henry Fox 25, 29, 41, 56
- Tarnowscy (rodzina) 59, 95, 282, 305, 331, 380, 381, 391, 393–398, 420
- Tarnowska z Branickich Róża Maria Augusta (Stanisławowa) 282
- Tarnowska z Rożnowskich Barbara 390
- Tarnowska z Tęczyńskich Barbara 393
- Tarnowski Jan 54, 394–398
- Tarnowski Jan Krzysztof 394–398
- Tarnowski Jan Stanisław 83
- Tarnowski Juliusz 331
- Tarnowski Stanisław 282
- Tarnowski Zdzisław 282
- Teofil z Adany, św. 298
- Tepa Franciszek 447
- Textoris Leopold, ks. 383
- Tęczyńska z Dębowskich Zofia 338
- Tęczyński Andrzej 338
- Tęczyński Jan Gabriel 337
- Tęczyński Stanisław 337
- Tęczyński Stanisław Gabriel 338
- Thausing Moritz 32, 36
- Thorvaldsen Bertel 161
- Tokarska Maria 417
- Tomasz Apostoł, św. 110
- Tomicki Mikołaj 399
- Tomicki Piotr, bp 399
- Tomkowicz Stanisław 53, 60, 68–71, 73–75, 79, 82, 89, 90, 95, 96, 129, 133, 138, 150, 152–154, 202, 237, 241, 243, 244–246, 248, 250, 297, 339–341, 342, 358, 360, 366, 367, 382, 388, 399, 403, 404, 429, 430
- Trembecki Zygmunt 348
- Trnková Petra 42
- Troschel Jakob 133
- Troszyński Mikołaj 354
- Trzciński Stanisław 87
- Trzciński Tadeusz 111
- Trzebicki Andrzej, bp 197
- Trzemeski Edward 256, 345, 351, 356, 357, 465
- Turczyński Stanisław 13, 14
- Türkel & Steiner 390, 413
- Tylicki Piotr, bp 161
- Tyszkiewicz Jerzy, bp 439
- Tyszkiewicz Michał 437
- Tyszkiewiczowa Klementyna 142
- Tyzenhauz Rajnold 97
- Uchański Jakub, abp 355
- Ungler Florian 466
- Urszula, św. 119
- Vermeulen Ingrid Renée 36
- Vertelkaitė-Bartulienė Genovaitė 8
- Viollet-le-Duc Eugène-Emmanuel 30, 36
- Vischer Peter 187
- Vogel Albert (Wojciech) Theodor 410, 411, 466
- Vogt-Wawrzyniak Paulina 8
- Wacław, św. 341
- Walanus Wojciech 7, 9, 27, 37, 39, 57
- Walenty (Walentyn), św. 228
- Wańkiewicz Walenty 464
- Warner Pamela J. 36
- Wasylewski Stanisław 379
- Wawra Carl Josef 48
- Wawrzeński Marian 359, 381
- Wąsowiczowie (rodzina) 161
- Weloński Pius 337, 464, 465
- Weronika, św. 160
- Wey Francis 31, 46
- Wiedemann Karol Henryk 383
- Wielhorski Michał 459
- Wierzbiana z Branic 21, 284
- Wierzchosława (Anastazja), księżna 415
- Winckelmann Johann Joachim 36
- Windthorst Ludwig 459
- Winiewicz-Wolska Joanna 23
- Witkowski August 15
- Witold, włk. ks. lit. 432
- Wilha Josef 175
- Władysław I, św. 177
- Władysław I Łokietek, król Polski 178, 179, 441
- Władysław II Jagiełło, król Polski 181
- Władysław IV Waza, król Polski 103
- Włodek Henryk 414–416
- Wodzicy (rodzina) 130, 152, 153
- Wojciech, św. 99, 100, 103–106, 209, 252, 402
- Wojciechowski Józef 46

Wojniakowski Kazimierz 284, 377, 410
Wölfflin Heinrich 20, 29, 32, 34, 38, 39
Wolski Saryusz Kajetan 459
Wołczański, władcyka 384
Wołodkiewicz Bolesław 14, 18, 406
Wołodkiewiczowa Zofia 18
Worobjew Grzegorz 96, 140, 353-355, 358, 388
Woronicz (rodzina) 308
Woronicz Jan Paweł, abp 308
Woronicz Janusz 308
Wosiński Julian, ks. 141
Wójcik Agata 8
Wujek Jakub 376
Wyatt Matthew Digby 31
Wyspiański Franciszek 157
Wyspiański Stanisław 258, 259, 297

Wyżewska 280

X Phot. 428

Zadzik Jakub, bp 198, 315
Zagrajek Agnieszka 8
Zahorski Władysław 432, 435, 437
Zajączkowski Józef 76-78, 375
Zaleski 330, 331
Zarewicz Stanisław 230
Zatorski Waclaw 141, 142
Zaucha Tomasz 8
Zawisza Jan 311, 312
Zeuschner August 370, 375, 376
Zeuschner Friedrich 370, 375, 376
Zewald Stanisław 372
Zgórniak Marek 30

Zieliński Józef 343
Zieliński Józef (z Łążyna) 400
Zieliński Nepomucen 112
Złotnicki Jan 199
Zygmunt I Stary, król Polski 173, 174, 248, 282, 306, 307, 342
Zygmunt II August, król Polski 173, 174, 323
Zygmunt III Waza, król Polski 43
Zygmunt, św. 173, 177, 387

Żółkiewski Jan 448
Żółkiewski Stanisław 356, 357, 448
Żukowski Rudolf 47

Zestawili
Grzegorz Eliasiewicz i Joanna Wolańska

Wykaz skrótów*

- AAG** Archiwum Archidiecezjalne w Gnieźnie
- AGAD** Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
- AKKK** Archiwum i Biblioteka Krakowskiej Kapituły Katedralnej
- AMA** Archiwum Muzeum Archeologicznego w Krakowie
- ANK** Archiwum Narodowe w Krakowie
- ANPP** Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie
- AU** Akademia Umiejętności
- AUJ** Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego
- BASP** Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie
- BCZ** Muzeum Narodowe w Krakowie, Biblioteka Książąt Czartoryskich
- BK** Biblioteka Kórnicka
- BN** Biblioteka Narodowa
- BPM** Bažnytinio paveldo muziejus w Wilnie
- BPP** Biblioteka PAU i PAN w Krakowie
- BPP GR** Biblioteka PAU i PAN w Krakowie, Gabinet Rycin
- BUW** Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego
- CPAH** Centralne Państwowe Archiwum Historyczne we Lwowie
- FL** Fototeka Lanckorońskich PAU w Krakowie
- GA** Gabinet Archeologiczny UJ
- GHS** Gabinet Historii Sztuki UJ
- GKGZ** Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej
- IHS UJ** Instytut Historii Sztuki UJ
- IS PAN** Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk
- KHS AU** Komisja [do Badania] Historii Sztuki Akademii Umiejętności
- KHS PAU** Komisja Historii Sztuki Polskiej Akademii Umiejętności
- LBN** Lwowska Biblioteka Naukowa Ukrainy im. W. Stefanyka
- LDM** Lietuvos dailės muziejus w Wilnie
- LHM** Lwowskie Muzeum Historyczne
- LNM** Lietuvos nacionalinis muziejus w Wilnie
- MAK** Museum für Angewandte Kunst w Wiedniu
- MAP** Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu
- MCZ** Muzeum Narodowe w Krakowie, oddział Muzeum Książąt Czartoryskich
- MDT** Muzeum Diecezjalne w Tarnowie
- MHK** Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
- MNK** Muzeum Narodowe w Krakowie
- MNKi** Muzeum Narodowe w Kielcach
- MNP** Muzeum Narodowe w Poznaniu
- MNW** Muzeum Narodowe w Warszawie
- MNWr** Muzeum Narodowe we Wrocławiu
- MOT** Muzeum Okręgowe w Tarnowie
- MPR** Muzeum Polskie w Rapperswilu
- MUJ** Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego
- MUSiA** Muzeum Uniwersyteckie Sztuki i Archeologii w Krakowie
- NČDM** Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus w Kownie
- ÖNB** Österreichische Nationalbibliothek w Wiedniu
- PAU** Polska Akademia Umiejętności
- PIK** Pracownia Ikonografii Krakowa Muzeum Narodowego w Krakowie
- „PKHS”** „Prace Komisji Historii Sztuki”
- „SCPAU”** „Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie”
- „SKHS”** „Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce”
- „TGKGZ”** „Teka Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej”
- TMHiZK** Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
- TNK** Towarzystwo Naukowe Krakowskie
- TONZP** Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości
- TPSP** Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych
- UJ** Uniwersytet Jagielloński
- VUB** Vilniaus universiteto biblioteka w Wilnie
- ZHS UJ** Zakład Historii Sztuki UJ
- ZKW** Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej
- ZKNW** Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki
- ZNiO** Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu

* Skróty zastosowane w zapisie treści pieczęci występujących na fotografiach rozwiązano na s. 61.

Bibliografia

ŹRÓDŁA NIEDRUKOWANE

AGAD, 304/67u Akta c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty. Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filozoficzny. Personalalia profesorów [lit. K–N]

AGAD, 304/69u Akta c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty. Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filozoficzny. Personalalia profesorów [lit. S]

AGAD, 1/352/D/195 Archiwum Przeddzieckich. Listy do Aleksandra Przeddzieckiego

AKKK, A.cath.2386 Restauracja katedry na Wawelu. Dziennik budowy, 1895–1897

AKKK, A.cath.2387 Restauracja katedry na Wawelu. Dziennik budowy, 1897–1898

ANK, 29/560/9 Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej. Protokoły posiedzeń, 1889–1906

ANK, 29/560/14 Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej. Akta administracyjne, zarządzenia władz zwierzchnich i korespondencja w sprawach konserwatorskich, 1896–1901

ANK, 29/560/33 Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej. Asygnatariusz wydatków, 1895–1905

ANK, 29/560/40 Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej. Mapy, plany, szkice, rysunki i fotografie dotyczące spraw konserwatorskich, 1880–1916

ANK, 29/560/46 Grono Konserwatorów Galicji Zachodniej (korespondencja, druki, broszury, wycinki prasowe, wizytówki)

ANK, 29/562/104 Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Księga wpływów i wydatków, 1901–1909

ANK, 29/563/8 Komitet Restauracji Kościoła Mariackiego. *Dziennik restauracji prezbiterium kościoła N.M.P w Krakowie*, 1889–1890

ANK, 29/639/1130 Archiwum Dzikowskie Tarnowskich. Korespondencja Zdzisława Tarnowskiego

ANK, 29/679/48 Zbiór Ambrożego Grabowskiego. Album narodowe (Wizerunki znakomitych Polaków), t. 4

ANK, 29/679/106 Zbiór Ambrożego Grabowskiego. Notatki o sztukach pięknych, t. 7

ANPP, K III-1 j.a. 4 Sokołowski Marian. Korespondencja, 1888–1907

ANPP, K III-5 j.a. 10 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Korespondencja (brudnopisy listów, sprawozdań i rozliczeń z objazdów) z sekretarzem Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej Stanisławem Krzyżanowskim, 1894–1898

ANPP, K III-5 j.a. 14 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Korespondencja w sprawach konserwacji i ochrony zabytków w powiatach okręgu tarnowsko-rzeszowskiego: powiat Bochnia, 1892–1899

ANPP, K III-5 j.a. 15 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Korespondencja w sprawach konserwacji i ochrony zabytków w powiatach okręgu tarnowsko-rzeszowskiego: powiat Brzesko, 1886–1898

ANPP, K III-5 j.a. 19 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Korespondencja w sprawach konserwacji i ochrony zabytków w powiatach okręgu tarnowsko-rzeszowskiego: powiat Nisko, 1893–1898

ANPP, K III-5 j.a. 25 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Kore-

spondencja w sprawach konserwacji i ochrony zabytków w powiatach okręgu tarnowsko-rzeszowskiego: powiat Rzeszów, 1893–1898

ANPP, K III-5 j.a. 26 Demetrykiewicz Włodzimierz. Akta konserwatora zabytków. Korespondencja w sprawach konserwacji i ochrony zabytków w miejscowościach spoza okręgu Włodzimierza Demetrykiewicza

ANPP, K III-150 j.a. 55 Lanckorońska Karolina. Marian Sokołowski

ANPP, PAU W I-22 Komisja Historii Sztuki. Protokoły posiedzeń, 1873–1891

ANPP, PAU W I-23 Komisja Historii Sztuki. Protokoły posiedzeń, 1891–1897

ANPP, PAU W I-24 Komisja Historii Sztuki. Protokoły posiedzeń, 1897–1914

ANPP, PAU W I-30 Komisja Historii Sztuki. Korespondencja

ANPP, PAU W I-31 Komisja Historii Sztuki. Dziennik podawczy, 1892–1906

ANPP, PAU W I-174 Grzegorz Worobjew. Materiały do zabytków na Mazowszu, 1900–1901

ANPP, TNK-78 Korespondencja Prezesa TNK, 1868

ANPP, TNK-118 Protokoły i akta posiedzeń zwyczajnych Oddziału Sztuk Pięknych TNK, 1848–1850

ANPP, TNK-119 Protokoły posiedzeń Komitetu archeologicznego i Oddziału Archeologii i Sztuk Pięknych TNK, 1850–1859

ANPP, TNK-120 Protokoły posiedzeń Oddziału Archeologii i Sztuk Pięknych TNK, 1860–1861

- ANPP, TNK-121** Protokoły posiedzeń Oddziału Archeologii i Sztuk Pięknych TNK, 1862–1870
- AUJ, sp. 1/31** Zbiory Edwarda Rastawieckiego. Listy z XVIII i XIX wieku
- AUJ, sp. 98/1–8** Spuścizna Mariana Sokołowskiego
- AUJ, s II 620** Teki osobowe pracowników administracyjnych czynnych w latach 1850–1939
- AUJ, s II 854** Wydział Filozoficzny. Gabinet Archeologiczny oraz Muzeum Uniwersyteckie Sztuki i Archeologii 1851–1934
- AUJ, s II 855** Wydział Filozoficzny. Historia Sztuki, 1882–1938
- AUJ, s II 856** Wydział Filozoficzny. Zbiory historii sztuki. Zbiór imienia Przeddzieckich
- AUJ, s II 1027** Collegium Novum, 1869–1893
- AUJ, WF II 121** Teczki akt habilitacyjnych. Sokołowski Marian
- AUJ, WF II 146** Katedra i Gabinet Archeologii Średniowiecznej 1865–1893
- AUJ, WF II 147** Katedra i Zakład Historii Sztuki oraz Muzeum Sztuki UJ, 1880–1939
- AUJ, z 187/I** Akta Seminarium Archeologii Klasycznej
- AUJ, z 188/I** Dziennik Gabinetu Historii Sztuki, 1888–1909
- BCZ, 7201** Władysław Czartoryski. Korespondencja rodzinna. Listy od Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej, 1889–1891
- BCZ, 7310** Władysław Czartoryski. Korespondencja Muzeum, 1880–1881
- BCZ, 7312** Władysław Czartoryski. Korespondencja Muzeum, 1881–1885
- BCZ, 7313** Władysław Czartoryski. Korespondencja Muzeum, 1886–1890
- BCZ, 7314** Władysław Czartoryski. Korespondencja Muzeum, 1891–1894
- BCZ, 7357, t. 2** Lubomir Gadon. Korespondencja Muzeum oraz w sprawach prywatnych. Listy od Mariana Sokołowskiego, 1883–1894
- BCZ, 7412** Izabela z Czartoryskich Działyńska. Korespondencja rodzinna. Listy od Władysława Czartoryskiego, 1890–1894
- BCZ, 7465** Izabela z Czartoryskich Działyńska. Korespondencja. 1863–1897
- BCZ, 13037** Czartorysciana. Dokumenty i materiały dotyczące idei i budowy kaplicy Książąt Czartoryskich w katedrze królewskiej na Wawelu
- BCZ, MN 951a** Listy Karola Beyera do Emeryka Hutten-Czapskiego, 1859–1877
- BJ, 5099 IV** Korespondencja Muzeum Starożytności i Wileńskiej Komisji Archeologicznej, 1854–1865
- BJ, 6461 IV** Korespondencja Józefa Ignacego Kraszewskiego, seria III, t. 2, 1844–1862
- BJ, 6517 IV** Korespondencja Józefa Ignacego Kraszewskiego, seria III, t. 57, 1863–1887
- BJ, 6204 III** Korespondencja i notaty Józefa Łepkowskiego w sprawie palafitów czeszewskich
- BJ, przyb. 15/14** Korespondencja Józefa Łepkowskiego
- BK, 7442** Listy do Tytusa i Jana Działyńskich w sprawach dotyczących Muzeum Kórnickiego, 1851–1880
- BPP, 3697** Księga darów TNK, 1859–1871
- CPAH, f. 616, op. 1, sp. 5** Koło Konserwatorów Galicji Wschodniej. Korespondencja Miecysława Potockiego, 1867
- CPAH, f. 616, op. 1, sp. 6** Koło Konserwatorów Galicji Wschodniej. Korespondencja Miecysława Potockiego, 1868
- LBN, f. 45, cz. II** Archiwum Dzieduszyckich. Autografy Biblioteki Poturzyckiej Dzieduszyckich
- Grabowski 1832–1854** Ambroży Grabowski, *Wspomnienia z ostatnich lat mojego życia i wypadki, które w tym czasie w Krakowie zaszły od roku 1832go do r. 1854*, zNIO, sygn. 12156 III
- Inwentarz 1881–1892** *Inwentarz Gabinetu Historii Sztuki z lat 1881–1892*, MUJ, b. sygn.
- Inwentarz 1897–1930** *Inwentarz Gabinetu Zakładu Historii Sztuki UJ. Dział fotografii i rycin*, t. 2–3, 1897–1930, Fototeka IHS UJ, b. sygn.
- Inwentarz GA 1867–1903** *Inwentarz Gabinetu Archeologicznego UJ*, 1867–1903, MUJ, b. sygn.
- Inwentarz GA 1904–1929** *Inwentarz Gabinetu Archeologicznego UJ [później Muzeum Uniwersyteckiego Sztuki i Archeologii]*, 1905–1929, Biblioteka IHS UJ, b. sygn.
- Inwentarz zbiorów** *Inwentarz zbiorów 1879–1900*, Archiwum MNK, sygn. 94/10
- Rachunki Gabinetu** *Rachunki* [Gabinetu Historii Sztuki UJ], 1881–1898, MUJ, b. sygn.
- Spis widoków 1878** *Spis widoków i pomników miasta Krakowa zdjętych z natury przez J. Kriegera, fotografa*, [Kraków 1878], BJ, sygn. 3889 II–43.

PUBLIKACJE

Album 1867 *Album Żółkiewskie*, „Czas” 1867, nr 233, 10 x, s. 1–2

Album [1881] *Album dzieł sztuki stosowanej do przemysłu z wystawy urządzonej przez Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie 1881 r.*, Warszawa [b.d.]

Aubenas, Roubert (red.) 2010 *Primitifs de la photographie. Le calotype en France, 1843–1860*, red. Sylvie Aubenas, Paul-Louis Roubert, Paris 2010

Baker 2010 Malcolm Baker, *The Reproductive Continuum. Plaster Casts, Paper Mosaics and Photographs as Complementary Modes of Reproduction in the Nineteenth-Century Museum*, [w:] *Plaster Casts. Making, Collecting and Displaying from Classical Antiquity to the Present*, red. Rune Frederiksen, Eckhart Marchand, Berlin i in. 2010 (Transformationen der Antike, 18), s. 485–500

Balicki 1908 Antoni E. Balicki, *Cyprian Kamil Norwid*, [w:] *Sprawozdanie dwudzieste piąte dykcji C.K. Gimnazjum III. w Krakowie za rok 1908*, Kraków 1908, s. 1–41

- Banach 1976** Jerzy Banach, *Michała Stachowicza „Monumenta Regum Poloniae Cracoviensis”*, „Folia Historiae Artium”, 12, 1976, s. 131–157
- Banach 1977** Jerzy Banach, *Ikonografia Wawelu*, Kraków 1977
- Banach 1998** Jerzy Banach, *Ikonografia Rynku Głównego w Krakowie*, Kraków 1998 (Katalog widoków Krakowa, 1)
- Bann 1997** Stephen Bann, *Paul Delaroche. A History Painted*, London 1997
- Bann 2011a** Stephen Bann, *Introduction*, [w:] *Art and the Early Photographic Album*, red. Stephen Bann, New Haven–London 2011, s. 1–5
- Bann 2011b** Stephen Bann, *The Photographic Album as a Cultural Accumulator*, [w:] *Art and the Early Photographic Album*, red. Stephen Bann, New Haven–London 2011, s. 7–29
- Baran 1998** Zbigniew Baran, *Itaka Juliana Klaczki*, Kraków 1998
- Barańska 2013** Iwona Barańska, *Album Kalisze Edwarda Stawieckiego – nietypowy album malowniczy*, „Sztuka Edycji. Studia Tekstologiczne i Edytorskie”, 5, 2013, s. 51–66
- Bartyś 1970** Julian Bartyś, *Z początków polskiej fotografii amatorskiej*, „Fotografia” 1970, nr 8, s. 183–186
- Baudelaire [2000]** Charles Baudelaire, *Salon 1859*, [w:] idem, *Rozmaitości estetyczne*, tłum. Joanna Guze, Gdańsk 2000, s. 237–307
- Bąkowski 1900a** Klemens Bąkowski, *Kościół Maryacki*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 40, 6 x, s. 778–789
- Bąkowski 1900b** Klemens Bąkowski, *Pomniki kościoła Maryackiego w Krakowie*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 43, 27 x, s. 838–844
- Bąkowski 1904** Klemens Bąkowski, *Kościół ś. Krzyża w Krakowie*, Kraków 1904 (Biblioteka Krakowska, 25)
- Bednarek 2016** Anna Bednarek, *„Mała pamięteczka”*, czyli o fotografiach obrazów Saturnina Świerzyńskiego ofiarowanych Józefowi Łepkowskiemu, „Modus. Prace z Historii Sztuki”, 16, 2016, s. 75–98
- Bednarek 2018** Anna Bednarek, *Historia jednego albumu. Pomniki Krakowa. Sztuka i starożytność = Monumenta antiquae artis Cracoviensia Karola Beyera i Melecjusza Dutkiewicza*, „Folia Historiae Artium”, Seria Nowa, 16, 2018, s. 81–105
- Bednarek, Szyma 2018** Anna Bednarek, Marcin Szyma, *Najstarsza fotografia kościoła Dominikanów w Krakowie*, „Rocznik Krakowski”, 84, 2018, s. 173–178
- Bednarek, Walanus 2018** Anna Bednarek, Wojciech Walanus, *Mało znane fotografie Krakowa i ich domniemany autor ks. Leopold Textoris (1822–1885)*, „Rocznik Krakowski”, 84, 2018, s. 133–155
- Bednarek, Walanus [w przygotowaniu]** Anna Bednarek, Wojciech Walanus, *„Rzecz to zapewne niełatwa, gdzie mało światła słonecznego, a pełno zawsze pobożnych”*. O najstarszych fotografiach Ołtarza Mariackiego, referat na konferencji: *„Jako serce pośrodku cięła...”*. Dzieje artystyczne kościoła Mariackiego w Krakowie, Kraków, 21–23 IV 2016 [materiały w przygotowaniu]
- Benjamin [2011]** Walter Benjamin, *Dzieło sztuki w epoce jego reprodukowalności technicznej*, [w:] idem, *Twórca jako wytwórca. Eseje i rozprawy*, tłum. Robert Reszke, Warszawa 2011, s. 25–51
- Bercé 2013** Françoise Bercé, *Viollet Le Duc*, Paris 2013
- Berenson 1893** Bernard Berenson, *Ischronomatic Photography and Venetian Pictures*, „The Nation”, 57, 1893, nr 1480, 9 XI, s. 346–347 (przedruk w: Roberts [red.] 1995, s. 127–131)
- Berenson 1963** Bernard Berenson, *Italian Pictures of the Renaissance: a List of the Principal Artists and Their Works with an Index of Places*, London 1963
- Bernhard 1976** Maria Ludwika Bernhard, *Historia zbioru*, [w:] *Zabytki archeologiczne Zakładu Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Katalog*, red. Maria Ludwika Bernhard, Kraków 1976, s. 9–18
- Beyer 1856** Karol Beyer, *Album wystawy starożytności i przedmiotów sztuki. Album de l'exposition des objets d'art et d'antiquité*, Warszawa 1856
- Beyer 1859a** Karol Beyer, *Album fotograficzne wystawy starożytności i zabytków sztuki urządzonej przez c.k. Towarzystwo Naukowe w Krakowie 1858 i 1859 r.*, Warszawa 1859
- Beyer 1859b** Karol Beyer, *Wiadomości o fotografiach mających wartość historyczną albo artystyczną, wykonanych w zakładzie Karola Beyera*, w *Warszawie Nr 389*, „Gazeta Warszawska” 1859, nr 330, 13 XII, s. 6
- Białynicka-Birula 1986** Joanna Białynicka-Birula, *Krudowski Franciszek*, [w:] *Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.)*. Malarze rzeźbiarze graficy, t. 4, Wrocław i in. 1986, s. 274–276
- Bieliński 1899–1900** Józef Bieliński, *Uniwersytet Wileński (1579–1831)*, Kraków 1899–1900
- Bilewicz 1999** Hubert Bilewicz, *Między Krakowem a Petersburgiem. Casus bizantyńsko-ruskich malowideł lubelskich w pierwszych dekadach XX wieku*, [w:] *Kaplica Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim. Historia, teologia, sztuka, konserwacja. Materiały sesji zorganizowanej w Muzeum Lubelskim 24–26 kwietnia 1997 roku*, Lublin 1999, s. 175–207
- Blanc 1867** Charles Blanc, *Grammaire des arts du dessin. Architecture, sculpture, peinture*, Paris 1867
- Blanchard-Dignac 2014** Denis Blanchard-Dignac, *Viollet-le-Duc (1814–1879). La passion de l'architecture*, Paris 2014
- Bocheński 1926** Zbigniew Bocheński, *Dwór obronny w Dębnie*, Kraków 1926
- Bocheński 1934** Zbigniew Bocheński, *Obrazy Giambattisty Pittoniego w kościele N.P. Marji w Krakowie*, „PKHS”, 6, 1934, z. 1, s. 41–60
- Bochnak 1923** A. Bochnak, *Makaty marszałka Francji Fr. de Créqui, księcia de Lesdiguières*, „Przemysł – Rzemiosło – Sztuka” 1923, nr 3–4, s. 32–44
- Bochnak 1967** Adam Bochnak, *Historia sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim*, [w:] *Studia do dziejów Wydziału Filozoficzno-Historycz-*

nego uj, Kraków 1967 („Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne”, 16), s. 234–237

Bogdanowska 2006 Monika Bogdanowska, *Neogotycki budynek uniwersytecki, dzieło epoki oraz obiekt współczesnych działań konserwatorskich i modernizacyjnych na przykładzie Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 2006

Bogdanowska, Chwalba 2014 Monika Bogdanowska, Andrzej Chwalba, *Collegium Novum*, Kraków 2014

Bogdziewicz 2018 Ryszard Bogdziewicz, *Fotografia na Lubelszczyźnie na tle fotografii europejskiej i krajowej w latach 1839–1918*, Lublin 2017

Bohrer 2002 Frederick N. Bohrer, *Photographic Perspectives: Photography and Institutional Formation of Art History*, [w:] *Art History and its Institutions. Foundations of a Discipline*, red. E. Mansfield, London–New York 2002, s. 246–259

Boime 1964 Albert Boime, *Le Musée des Copies*, „Gazette des Beaux Arts”, 64, 1964, s. 237–247

Bolesławita 1868 B. Bolesławita [Józef Ignacy Kraszewski], *Rachunki. Z roku 1867. Rok 2, cz. 2*, Poznań 1868

Bolesławita 1869 B. Bolesławita [Józef Ignacy Kraszewski], *Rachunki. Z roku 1868. Rok 3*, Poznań 1869

Bołoz Antoniewicz 1885 Jan Bołoz Antoniewicz, *O średniowiecznych źródłach do rzeźb, znajdujących się na szkatułce z kościoła sioniowej w skarbcu Katedry na Wawelu*, „Pamiętnik Akademii Umiejętności. Wydział: Filologiczny i Historyczno-Filozoficzny”, 5, 1885, s. 172–240

Bołoz Antoniewicz 1894 Jan Bołoz Antoniewicz, *Katalog wystawy sztuki polskiej od roku 1764–1886*, Lwów 1894

Boyer 2004 Laure Boyer, *La photographie de reproduction d'œuvres d'art au XIXe siècle en France, 1839–1919*, niepublikowana praca doktorska, Université Marc Bloch, Strasbourg 2004

Bredenkamp 2010 Horst Bredenkamp, *Vorwort*, [w:] *Das Originale der Kopie: Kopien als Produkte und Medien der Transformation von Antike*, red. Tatjana Bartsch, Marcus Becker, Horst Bredenkamp, Charlotte Schreiter, Berlin–New York 2010, s. VII–VIII

Brunet 2012 François Brunet, *La naissance de l'idée de photographie*, Paris 2012

Bryl 1994 Mariusz Bryl, *Cykle Artura Grottgera: poetyka i recepcja*, Poznań 1994

Bryl 2011 Mariusz Bryl, *Jan Bołoz Antoniewicz (1858–1922)*, „Rocznik Historii Sztuki”, 36, 2011, s. 7–20

[Buchwald] 1866 F[ranciszek] B[uchwald], *Kościół w Bieczu*, „Czas” 1866, nr 184, 15 VIII, s. 1–2

Buerger 1989 Janet E. Buerger, *French Daguerreotypes*, Chicago–London 1989

Bujak 1902 Franciszek Bujak, *Materyały do historii miasta Biecza. Część I (1361–1574)*, „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. 291–336

Caraffa 2009 Costanza Caraffa, *Einleitung*, [w:] *Fotografie als Instrument und Medium der Kunstgeschichte*, red. Costanza Caraffa, Berlin 2009, s. 7–26

Caraffa 2011 Costanza Caraffa, *From 'Photo Libraries' to 'Photo Archives'. On the Epistemological Potential of Art-Historical Photo Collections*, [w:] *Photo Archives and the Photographic Memory of Art History*, red. C. Caraffa, Berlin–München 2011 (I Mandorli, 14), s. 11–44

Caraffa, Rubin 2011 Costanza Caraffa, Patricia Rubin, *Photo Archives and the Photographic Memory of Art History: the Project*, [w:] *Photo Archives and the Photographic Memory of Art History*, red. Costanza Caraffa, Berlin–München 2011 (I Mandorli, 14), s. 9–10

Caraffa, Serena 2015 Costanza Caraffa, Tiziana Serena, *Introduction: Photographs, Archives and the Discourse of Nation*, [w:] *Photo Archives and the Idea of Nation*, red. Costanza Caraffa, Tiziana Serena, Berlin i in. 2015, s. 3–15

Cegielski 1845 Hipolit Cegielski, *Nauka poezji zawierająca teorię poezji i jej rodzajów oraz znaczny zbiór najcelniejszych wzorów poezji polskiej do Teorii zastosowany*, Poznań 1845

Chmiel 1920 Adam Chmiel, *Domy krakowskie. Ulica Floriańska. Część III*, Kraków 1920 (Biblioteka Krakowska, 57–58)

Chwalba 2014 Andrzej Chwalba, *Mecenasi i dary dla Uniwersytetu Jagiellońskiego od XIX wieku do czasów współczesnych*, [w:] *Piękno darowane. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius. Katalog wystawy zorganizowanej w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego w dniach 7 maja – 6 sierpnia 2014 roku z okazji jubileuszu 650-lecia uczelni*, red. Jolanta Pollesch, Maciej Zdanek, Kraków 2014, s. 38–59

Chwalewik 1926 Edward Chwalewik, *Zbiory polskie*, Warszawa–Kraków 1926

Corpus studiosorum 2015 *Corpus studiosorum Universitatis Jagellonicae 1850/51–1917/18. T–Ż*, red. Krzysztof Stopka, Kraków 2015 (*Corpus studiosorum Universitatis Jagellonicae in saeculis XVIII–XX*, 3)

Crary 2002 Jonathan Crary, *Géricault, the Panorama, and Sites of Reality in the Early Nineteenth Century*, „Grey Room”, 9, 2002, s. 5–25

Czermak 1900 Wiktor Czermak, *Uniwersytet Jagielloński w wiekach średnich*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 22, 2 VI, s. 419–430 oraz il. na s. 418–434

Delaborde 1856 Henri Delaborde, *La photographie et la gravure*, „Revue de Deux Mondes”, 2e période, t. 2, 1856, 1 IV, s. 617–638

Delaborde 1866 Henri Delaborde, *Mélanges sur l'art contemporain*, Paris 1866

Demel 1951 Juliusz Demel, *Stosunki gospodarcze i społeczne Krakowa w latach 1853–1866*, Wrocław–Kraków 1951 (Biblioteka Krakowska, 112)

Dercks 2014 Ute Dercks, „And because the use of the photographic device is impossible without a proper card catalog...”. *The Typological-Stylistic Arrangement and the Subject Cross-Reference Index of the KNI's Photothek (1897–1930s)*, „Visual Resources”, 30, 2014, nr 3, s. 181–200

Dettloff 1924 Szczesny Dettloff, *Seminarjum Historji Sztuki*, [w:] *Uniwersytet Poznański w pierwszych latach swego istnienia (1919, 1912–20, 1920–21, 1921–22, 1922–23) za*

rektoratu Heljodora Świącickiego. *Księga pamiątkowa* wydana staraniem senatu Uniwersytetu Poznańskiego, red. Adam Wrzosek, Poznań 1924, s. 519

Dilly 1975 Heinrich Dilly, *Lichtbildprojektion – Prothese der Kunstbetrachtung*, [w:] *Kunstwissenschaft und Kunstvermittlung*, Giessen 1975, s. 153–173

Dilly 2009 Heinrich Dilly, *Weder Grimm, noch Schmarsow, geschweige denn Wölfflin... Zur jüngsten Diskussion über die Diaprojektion um 1900*, [w:] *Fotografie als Instrument und Medium der Kunstgeschichte*, red. Costanza Caraffa, Berlin–München 2009 (I Mandorli, Band 9), s. 91–116

Dobosz 2011 Piotr Dobosz, *Inwestycyjne, organizacyjne i prawne uwarunkowania restauracji krakowskich Sukiennic w XIX w.*, „Ochrona Zabytków”, 54, 2001, nr 1, s. 4–18

Dobrowolski 1951 Tadeusz Dobrowolski, *Zarys historii Muzeum Narodowego w Krakowie*, „Sprawozdania i Rozprawy”, [1], 1951, s. 12–50

Doliński 1900 Gustaw Doliński, *Tryptyk z kościoła w Pławnie*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 21 (26 v), s. 408–410

Dom 1897 *Dom Jana Matejki w Krakowie*, „Wędrowiec” 1897, nr 24, 12 vi, s. 463–467

Dużyk, Treiderowa 1957 Józef Dużyk, Anna Treiderowa, *Zagadnienie opieki nad zabytkami w działalności Towarzystwa Naukowego Krakowskiego*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, 3, 1957, s. 201–280

Dziennik 1991 *Dziennik budowy restauracji kaplicy Zygmuntońskiej rozpoczęty 29 lipca 1891 do 19 października 1894*, [w:] *Kaplica Zygmuntońska. Materiały źródłowe 1517–1977*, wybór i oprac. Antoni Franaszek, Bolesław Przybyszewski, Kraków 1991 (Źródła do dziejów Wawelu, 13), s. 236–305

Dziewulska 2011 Joanna Dziewulska, *Świat Podola i Besarabii w obiektywie Michała Greima. Dary fotografii dla Polskiej Akademii Umiejętności*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”, 56, 2011, s. 379–420

Estreicher 1970 Karol Estreicher, *Teka i album z Wystawy Starożytności*, „Rocznik Krakowski”, 41, 1970, s. 101–103

Explication 1867 *Explication des ouvrages de peinture, sculpture, architecture, gravure et lithographie des artistes vivants exposés au Grand palais des Champs-Élysées le 15 avril 1867*, Paris 1867

Fawcett 1986 Trevor Fawcett, *Graphic versus Photographic in the Nineteenth-Century Reproduction*, „Art History”, 9, 1986, nr 2, s. 185–212

Ferenc 2012 Marek Ferenc, *Collegium Nowodworskiego*, Kraków 2012

Font-Réaulx 2012 Dominique de Font-Réaulx, *Peinture et photographie. Les enjeux d'une rencontre, 1839–1914*, Paris 2012

Font-Réaulx, Bolloch 2006 Dominique de Font-Réaulx, Joëlle Bolloch, *L'œuvre d'art et sa reproduction*, Paris 2006

Fotografia 1855 *Fotografia. Jej rozmaite zastosowania do sztuk i nauk*, „Pamiętnik Sztuk Pięknych”, 2, 1855, cz. 1, s. 25–29

Foucault 1977 Michel Foucault, *Archeologia wiedzy*, Warszawa 1977

Freitag 1979–1980 Wolfgang M. Freitag, *Early Uses of Photography in the History of Art*, „Art Journal”, 39, 1979–1980, nr 2, s. 117–123

Fridrich 1904 Alojzy Fridrich, *Historie cudownych obrazów Najświętszej Maryi Panny w Polsce*, t. 2, Kraków 1904

Fromowicz-Stillerowa 1923 Henryka Fromowicz-Stillerowa, *Emalje malarskie z Limoges w zbiorach krakowskich*, „PKNS”, 3, 1923, z. 1, s. 38–72

Фронцевич 1897 В. Фронцевич, *В различных римско-католических костеловъ годовъ Вильны и Троцьк*, [w:] *Труды девятого археологического съезда в Вильнь 1893*, t. 2, Москва 1897, s. 217–222

Gadomski 2001 Jerzy Gadomski, *Późnogotyckie retabulum ołtarza głównego w katedrze na Wawelu*, Kraków 2001

Galizien 1898 *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild*, t. 19: *Galizien*, Wien 1898

Gałczyńska 1964 C. Gałczyńska, *Historia zbioru zabytków archeologicznych w Muzeum*

Uniwersytetu Jagiellońskiego, „Meander”, 19, 1964, s. 452–463

Garztecki 1972 Juliusz Garztecki, *Mistrz zapomniany. O Michale Greimie z Kamieńca*, Kraków 1972

Gąsiorowski 1970 Eugeniusz Gąsiorowski, *Ratusz w Toruniu*, Warszawa 1970

Gąsowski 2013 Tomasz Gąsowski, *Collegium Wróblewskiego*, Kraków 2013

Gerson 1900 Wojciech Gerson, *Wizna*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 31, 4 viii, s. 613

Ginzburg 1986 Carlo Ginzburg, *Morelli, Freud and Sherlock Holmes: Clues and Scientific Method*, „History Workshop”, 9, 1986, s. 5–36

Grimm 1865 Herman Grimm, *Über Künstler und Kunstwerke*, t. 1, Berlin 1865

Grimm 1897 Herman Grimm, *Die Umgestaltung des Universitätsvorlesungen über neuere Kunstgeschichte durch die Anwendung des Skioptikons*, [w:] idem, *Beiträge zur deutschen Culturgeschichte*, Berlin 1897

Grzechnik 1986 Grażyna Grzechnik, *Historia kolekcji odlewów gipsowych antycznych prac rzeźbiarskich Uniwersytetu Jagiellońskiego na tle rozwoju analogicznych zbiorów w Europie*, „Opuscula Musealia”, 1, 1986, s. 33–48

Gudaitė (oprac.) 2016a Jūratė Gudaitė, *Stanisław Filibert Fleury. 1858–1915: Fotografijos*, wyd. 2, Vilnius 2016 (Lietuvos fotografijos istorija, 3)

Gudaitė (oprac.) 2016b Jūratė Gudaitė, *Juozapas Čechavičius. 1818–1888. Fotografijos*, Vilnius 2016 (Lietuvos fotografijos istorija, 7)

Hamber 1995 Anthony Hamber, *The Use of Photography by Nineteenth-Century Art Historians*, [w:] Roberts (red.) 1995, s. 89–121

Hamber 1996 Anthony J. Hamber, *„A Higher Branch of the Art”. Photographing the Fine Arts in England, 1839–1880*, Amsterdam 1996

Haskell 1993 Francis Haskell, *History and its Images*, New Haven–London 1993

Hatt 2013 Michael Hatt, *In Search of Lost Times. Greek Sculpture and Display in Late*

Nineteenth-Century England, „Art History”, 36, 2013, nr 4, s. 768–783

Hazlitt 1824 William Hazlitt, *Sketches of the Principal Picture-Galleries in England*, London 1824

Hennel-Bernasikowa 1994 Maria Hennel-Bernasikowa, *Gobeliny katedry wawelskiej*, Kraków 1994 (Biblioteka Wawelska, 9)

Hermange 1996 Emmanuel Hermange, „*La Lumière*” et l’invention de la critique photographique (1851–1860), „Études Photographiques” 1996, nr 1, dostępny w internecie: <https://journals.openedition.org/etudesphotographiques/102> [dostęp: 26.01.2019]

Hildebrand 2012 Adolf Hildebrand, *Problem formy w sztukach plastycznych*, tłum. Tadeusz Zatorski, Warszawa 2012

Hultzsich 2012 Anne Hultzsich, *The Isolating Still Focus: Photography and Aesthetic Perception in Jacob Burckhardt’s Writings*, [w:] *Nineteenth-Century Photographs and Architecture: Documenting History, Charting Progress, and Exploring the World*, red. Micheline Nilsen, London–New York 2012, s. 251–263

Ilgiewicz 2007 Helena Ilgiewicz, *Udział wileńskich towarzystw naukowych w dziele ochrony zabytków na początku XX stulecia*, [w:] *Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie. 8–11 września 2005*, red. Małgorzata Świąch-Płonka, Kraków 2007, s. 187–203

Jackiewicz 2006 Danuta Jackiewicz, *Fotografia w dokumentacji zabytków w dziewiętnastowiecznej Polsce*, [w:] *Na szkle zapamiętane. Fotografie z kolekcji Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości 1906–2006*, red. Ewa Manikowska, Piotr J. Jamski, Warszawa 2006, s. 11–13

Jackiewicz 2008 Danuta Jackiewicz, *Józef Ignacy Kraszewski i początki kolekcjonerstwa fotografii w Polsce*, [w:] *Fotografia od dagerotypu do galerii Hybrydy. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Oddział Warszawski Stowarzyszenia Historyków Sztuki*, Warszawa 2008, s. 47–53

Jackiewicz 2009 Danuta Jackiewicz, *Droga ku światłoczułej kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie*, [w:] *KW Warszawa 2009*, s. 1–26

Jackiewicz 2011 Danuta Jackiewicz, *Fotografia według Kraszewskiego*, [w:] *Portrety światłem malowane. Fotografie z kolekcji Józefa Ignacego Kraszewskiego, zbiory Biblioteki Narodowej w Warszawie. Katalog wystawy*, red. Halina Kostka-Chybowska, Dominik Litwiński, Romanów 2011, s. 13–21

Jackiewicz 2015 Danuta Jackiewicz, *Konrad Brandel 1833–1920*, Warszawa 2015 (Fotografowie Warszawy)

Jackiewicz 2016 Danuta Jackiewicz, *U źródeł fotografii jako narzędzia nowoczesnej humanistyki. Praktyka Karola Beyera*, [w:] *Miejsce fotografii w badaniach humanistycznych*, red. Marta Ziętkiewicz, Małgorzata Biernacka, Warszawa [2016] (Źródła do historii fotografii polskiej XIX wieku, 1), s. 35–58

Jamioł [2019] Piotr Jamioł, *Historia parafii Trzciana*, dostępny w internecie: <http://parafia-trzciana.com.pl/index.php/historia-parafii-trzciana> [dostęp: 10.03.2019]

Jamroz 1956 Józef S. Jamroz, *Attyka Bonerów w Krakowie, Rynek Główny nr 9*, „Ochrona Zabytków”, 9, 1956, z. 1–2, s. 34–46

Janik 1986–1987 Maciej Janik, *Fotografia w guberniach kieleckiej i radomskiej w latach 1839–1918*, „Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach”, 15, 1986–1987, s. 85–139

Janowski 1898 Aleksander Janowski, *Jak należy zwiedzać ojczyste strony?*, „Tygodnik Ilustrowany” 1898, nr 28, 9 VII, s. 552–553

Janowski 1900 Aleksander Janowski, *Wycieczki po kraju II*, Warszawa 1900

Janowski 1903 Aleksander Janowski, *Wycieczki po kraju IV*, Warszawa 1903

Jarjat 2011 Philippe Jarjat, *Michelangelo’s Frescoes through the Camera’s Lens: The Photographic Album and Visual Identity*, [w:] *Art and the Early Photographic Album*, red. Stephen Bann, New Haven–London 2011, s. 151–172

Jodkowski [2016] Józef Jodkowski, *Cerkiew Zwiastowania Najświętszej Marii Pannie [w Supraślu] powiat białostocki, gubernia grodzieńska*, tłum. Piotr J. Jamski, Krystyna Kuśpit, [w:] *Supraśl 1913. Dokumentacja fotograficzna Józefa Jodkowskiego cerkwi Zwiastowania*

Najświętszej Marii Pannie, red. Piotr J. Jamski, Marek Zalewski, Warszawa 2016, s. 18–269

Johns 2002 Karl Johns, *Moriz Thausing and the Road Towards Objectivity in the History of Art*, „Journal of Art Historiography”, 1, 2009, s. 1–22

Johnson 2013 Geraldine Johnson, ‘(Un)richtige Aufnahme’: *Renaissance Sculpture and the Visual Historiography*, „Art History”, 36, 2013, nr 1, s. 12–51

Józef z Mazowsza 1878 Józef z Mazowsza [Józef Wojciechowski], *Wystawa sztuk pięknych w Warszawie*, „Tygodnik Ilustrowany” 1878, nr 136, 3 VIII, s. 68–70

Junevičius 1999 Dainius Junevičius, *Fotografia na Litwie w latach 1839–1863*, „Dagerotyp” 1999, nr 8, s. 3–24

Kalendarz 1890 Józefa Czecha *kalendarz krakowski na rok 1890*, Kraków 1890

Kalinowski 1974 Lech Kalinowski, *O Maxie Dvořáku i szkole wiedeńskiej*, [w:] *Max Dvořák i jego teoria dziejów sztuki*, wybór i postowie Lech Kalinowski, Warszawa 1974, s. 565–571

Kalinowski 1990 Lech Kalinowski, *Marian Sokołowski*, [w:] *Stulecie Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1882–1982). Materiały sesji naukowej odbytej w dniu 27 maja 1983*, red. Lech Kalinowski, Kraków 1990 („Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Historii Sztuki”, 19), s. 11–35

Kalinowski 1996 Lech Kalinowski, *Dzieje i drobiazgi naukowe Komisji Historii Sztuki Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Umiejętności 1873–1952 oraz powstanie Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego 1882*, [w:] *Dzieje historii sztuki w Polsce. Kształtowanie się instytucji naukowych w XIX i XX wieku*, red. Adam S. Labuda, Poznań 1996, s. 22–57

Kalinowski 2000 Lech Kalinowski, *Sokołowski Marian*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 40, Warszawa–Kraków 2000, s. 161–165

Kamieniec Podolski 1861 *Kamieniec Podolski*, „Tygodnik Ilustrowany” 1861, nr 102, 7 IX, s. 91–92

Kaplica 1879 *Kaplica Ś. Kazimierza w katedrze wileńskiej*, „Tygodnik Ilustrowany” 1879, nr 182, 21 VI, s. 397

- Karge 2009** Henrik Karge, *Die Entfaltung der wissenschaftlichen Kunstgeschichte im 19. Jahrhundert – biografische und konzeptgeschichtliche Ansätze der Erforschung*, „Kunstgeschichte. Open Peer Reviewed Journal” 2009, <http://www.kunstgeschichte-ejournal.net/17/2/Karge.pdf> [dostęp: 5.02.2019]
- Karlholm 2001** Dan Karlholm, *Reading the Virtual Museum of General Art History*, „Art History”, 24, 2001, nr 4, s. 552–577
- Karłowska-Kamzowa 1996** Alicja Karłowska-Kamzowa, *Polskie starożytnictwo i nauczanie dziejów sztuki w Wielkopolsce w XIX wieku*, [w:] *Dzieje historii sztuki w Polsce. Kształtowanie się instytucji naukowych w XIX i XX wieku*, red. Adam S. Labuda, Poznań 1996 (Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk: Wydział Nauk o Sztuce – Prace Komisji Historii Sztuki, 25), s. 74–91
- Karoli 1899** Aleksander Karoli, *Wspomnienie o ś. p. Meletiuszu Dutkiewiczu*, „Światło” 1899, nr 10, s. 448–452
- [Kenig] 1855** [Józef Kenig], *Sztuki piękne*, „Gazeta Warszawska” 1855, nr 323, 5 XI, s. 1–3
- Kęder, Komorowski 2007** Iwona Kęder, Waldemar Komorowski, *Ikonaografia placu Wszystkich Świętych oraz ulic Franciszkańskiej, Poselskiej, Senackiej i Kanoniczej w Krakowie*, Kraków 2007 (Katalog widoków Kraków, 4)
- Kęder, Komorowski, Bromboszcz 2016** Iwona Kęder, Waldemar Komorowski, Agnieszka Bromboszcz, *Ikonaografia ulic Brackiej, Wiślniej, Olszewskiego, Gołębiej, Św. Anny i Jagiellońskiej wraz z gmachem Collegium Maius w Krakowie*, Kraków 2016 (Katalog Widoków Krakowa, 5)
- Kęder, Komorowski, Łepkowski 2018** Iwona Kęder, Waldemar Komorowski, Mateusz Łepkowski, *Ikonaografia ulic Szewskiej i Szczepańskiej, placu Szczepańskiego, ulic Reformackiej i Sławkowskiej oraz zachodnich odcinków ulic św. Marka i Pijarskiej w Krakowie*, Kraków 2018 (Katalog widoków Kraków, 6)
- Kęder, Komorowski, Zeńczak 1999** Iwona Kęder, Waldemar Komorowski, Anna Zeńczak, *Ikonaografia kościoła Mariackiego i placu Mariackiego, Małego Rynku, ulic Mikołajskiej, Siennej i Św. Krzyża w Krakowie*, Kraków 1999 (Katalog widoków Kraków, 2)
- Kieszkowski 1899** Jerzy Kieszkowski, *Z wycieczki do Radomia i Szydłowca odbytej w 1897 roku*, „SKHS”, 6, 1899, z. 4, s. 347–360
- Kieszkowski 1912** Georg Ritter von Kieszkowski, *Ein Gemälde von Hans Dürer in der Krakauer Domschatzkammer*, „Jahrbuch des Kunsthistorischen Institutes der k. k. Zentralkommission für Denkmalpflege”, 6, 1912, s. 99–116
- Kita 1968** Helena Kita, *Tomasz Pryliński (1847–1895)*, „Rocznik Krakowski”, 39, 1968, s. 119–149
- Klarecki 2012** Mariusz Klarecki, *Józef Brandt – fotografia w malarstwie, malarstwo w fotografii*, [w:] *Ateny nad Izarą: malarstwo monachijskie. Studia i szkice*, Suwałki 2012, s. 269–283
- Kłudkiewicz 2015** Kamila Kłudkiewicz, *Księgozbiór kolekcjonera dzieł sztuki. Słów kilka o bibliotece Seweryna hr. Mielżyńskiego z Miłostawia*, „Biblioteka” 2015, nr 19 (28), s. 81–116
- Kohn, Mehli 1879** Albin Kohn, Christian Mehli, *Materialien zur Vorgeschichte des Menschen im östlichen Europa*, Jena 1879
- Kohte (oprac.) 1897** *Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen*, t. 4: *Die Kunstdenkmäler des Regierungsbezirks Bromberg*, oprac. Julius Kohte, Berlin 1897
- Kolak 1966** Wacław Kolak, *Zbiór ikonograficzny w tekach Ambrożego Grabowskiego*, „Archeion”, 44, 1966, s. 144–175
- Kołodziej 2010** Jacek Kołodziej, *Krakowskie tramwaje*, Rybnik 2010
- Komorowski, Kęder 2005** Waldemar Komorowski, Iwona Kęder, *Ikonaografia kościoła Dominikanów i ulicy Grodzkiej w Krakowie*, Kraków 2005 (Katalog widoków Kraków, 3)
- Komorowski, Sudacka 2008** Waldemar Komorowski, Aldona Sudacka, *Rynek Główny w Krakowie*, Wrocław i in. 2008
- Kopera 1895** Feliks Kopera, *Grobowiec króla Jana Olbrachta i pierwsze ślady stylu Odrodzenia na Zamku Krakowskim*, „Przegląd Polski”, 118, 1895, s. 1–36
- Kopera 1898a** Feliks Kopera, *Dary z Polski dla Erazma z Rotterdamu w historycznym muzeum bazylejskim*, „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. 110–138
- Kopera 1898b** F. Kopera, *Ruiny zamku miasta Rawy w Królestwie Polskim. Na podstawie rysunków i opisu na miejscu dokonanych w roku 1895 przez Maryana Wawrzeckiego, artystę malarza*, „SKHS”, 6, z. 2–3, 1898, szp. 170–177
- Kopera 1904** Feliks Kopera, *Historia architektury*, „Rocznik Krakowski”, 6, 1904, s. 70–144
- Kopera 1908** Feliks Kopera, *Wit Stwosz w Krakowie*, „Rocznik Krakowski”, 10, 1908
- Kopf 2007** Barbara Kopf, *Skulptur im Bild. Visuelle Dokumentation und deren Beitrag zur Entwicklung der archäologischen Wissenschaft*, [w:] *Verwandte Bilder Die Fragen der Bildwissenschaft*, Berlin 2007, s. 149–167
- Korczyński 2018** Adam Korczyński, *Fototeka Lanckorońskich*, Rzym 2018 (Lanckoroniana, 5)
- Kostuch 2012** Bożena Kostuch, *Krakowskimi śladami Zofii Wołodkiewiczowej i jej rodziny*, „Spotkania z Zabytkami”, 36, 2012, nr 9–10, s. 28–31
- Kościół 1901** A. B., *Kościół farny w Żółkwi*, „Tygodnik Ilustrowany”, 1900, nr 32, 10 VIII, s. 622–623
- Kotkowski 2010** Stanisław Kotkowski, *Seminarium Duchowne w Sandomierzu w latach 1820–1926*, Sandomierz 2010, dostępny w internecie: <http://bc.bdsandomierz.pl/Content/143/Segregator2.pdf?handler=pdf> [dostęp: 5.01.2019]
- Kotula 1997** Krystyna Kotula, *Wstęp*, [w:] *Włocławek. Widoki miasta do 1918 r. Katalog wystawy*, red. i katalog Piotr Bokota, Piotr Nowakowski, Włocławek 1918, s. 5–11
- Kotula, Krakowski 1980** Adam Kotula, Piotr Krakowski, *Rzeźba XIX wieku*, Kraków 1980
- Kowalczyk 1981** Jerzy Kowalczyk, *Starożytnicy warszawscy połowy XIX w. i ich rola w popularyzacji zabytków ojczystych*, [w:] *Edukacja historyczna społeczeństwa polskiego w XIX w. Zbiór studiów*, red. Jerzy Maternicki, Warszawa 1981, s. 157–202

- Kowalska 1995** Elżbieta Kowalska, *Gnieźnierskie zakłady fotograficzne w latach 1853–1919*, [w:] *Gniezno. Studia i materiały historyczne*, t. 4, Gniezno 1995, s. 129–177
- Koziński 2009** Jerzy Koziński, *Pionier krakowskiej dagerotypii*, „Alma Mater” 2009, nr 113, s. 43–44
- Kraszewski 1841** Józef Ignacy Kraszewski, *Wynalazek Daguerri i Liepmana. Uwagi*, „Athenaeum”, 1, 1841, s. 182–186
- Kraszewski 1851** Józef Ignacy Kraszewski, *Listy do Redakcji Gazety Warszawskiej*, „Gazeta Warszawska” 1851, nr 208, 8 VIII, s. 3–4
- Kraszewski 1854a** Józef Ignacy Kraszewski, *Gawędy o literaturze i sztuce*, Lwów 1854
- Kraszewski 1854b** Józef Ignacy Kraszewski, *Listy do redakcji Gazety Warszawskiej*, „Gazeta Warszawska” 1854, nr 175, 9 VII, s. 4
- Kraszewski 1857** Józef Ignacy Kraszewski, *Listy do Redakcji Gazety Warszawskiej*, „Gazeta Warszawska” 1857, nr 68, 12 III, s. 3–5
- Kraszewski 1866** Józef Ignacy Kraszewski, *Kronika zagraniczna, literacka, artystyczna i naukowa*, „Tygodnik Ilustrowany” 1866, nr 378, 22 XI, s. 303–304
- Kremer 1849** Karol Kremer, *Niektóre uwagi o ważności zabytków sztuk pięknych na naszej ziemi*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Krakowskiego z Uniwersytetem Jagiellońskim Złączonego”, 4 (19), 1849, z. 4, s. 546–560
- Kremer 1877** Józef Kremer, *Listy z Krakowa*, t. 1, cz. 1, Warszawa 1877 (Dzieła Józefa Kremera, 4)
- Kronika 1856** *Kronika warszawska i krajowa*, „Gazeta Codzienna” 1856, nr 45, 17 II, s. 1–3
- Kronika 1869** *Kronika bibliograficzna*, „Przeгляд Polski”, 3, 1869, z. 9, s. 504–511
- Kronika 1887** *Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego od r. 1864 do r. 1887 i obraz jego stanu dzisiejszego wraz z rzeczą o rektorach od czasów najdawniejszych*, Kraków 1887
- Kronika 1891** *Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego 1890/1891 za rektoratu dr. W. Zakrzewskiego*, Kraków 1891
- Kronika 1892** *Kronika*, „Świat”, 5, 1892, s. 48–52
- Kronika 1898** *Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego 1897/1898 za rektoratu prof. dra X. Władysława Knapińskiego*, Kraków 1898
- Kruk 2018** Mirosław P. Kruk, *Recepcja dzieł Hansa Suessa z Kulmbachu w drugiej połowie XIX wieku*, [w:] *KW Kraków 2018*, s. 209–226
- Ks. N. 1881** Ks. N., *Kościół pokolegiacki w Wiślicy: dzwonnica, plebania, teraźniejszy proboszcz ksiądz Ludwik Strondało i jego działalność w sprawie tych budowli*, Warszawa 1881
- Księga 1991** *Księga sprawozdań z oględzin i posiedzeń Komitetu Wykonawczego Restauracji Kaplicy Zygmuntońskiej od 7 sierpnia 1891 do 30 listopada 1894*, [w:] *Kaplica Zygmuntońska. Materiały źródłowe 1517–1977*, wybór i oprac. Antoni Franaszek, Bolesław Przybyszewski, Kraków 1991 (Źródła do dziejów Wawelu, 13), s. 188–235
- Księga pamiątkowa 1909** *Księga pamiątkowa półwiekowego jubileuszu gimnazjum im. Franciszka Józefa I. we Lwowie*, red. Józef Białynia Chołodecki, Lwów 1909
- Kucharzewska 2002** Joanna Kucharzewska, *Budynek Poczty Głównej w Toruniu jako przykład architektury historyzmu*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo”, 33, 2002, s. 79–112
- Kudłacz, Miskowicz 2008** Katarzyna Kudłacz, Marta Miskowicz, *Katalog winiot krakowskich zakładów fotograficznych w zbiorach Muzeum Historii Fotografii im. Walerego Rzewuskiego w Krakowie*, Kraków 2008
- Kudłacz 2009** Katarzyna Kudłacz, *Awit Szubert, krakowski fotograf drugiej połowy XIX wieku*, „Dagerotyp” 2009, nr 18, s. 5–79
- Kugler 1842** Franz Kugler, *Handbuch der Kunstgeschichte*, Stuttgart 1842
- Kunasiewicz 1871** Stanisław Kunasiewicz, *Krasiczyn (Album krasiczyńskie). Kilka słów o archeologicznych fotograficznych wydawnictwach lwowskich*, „Rocznik dla Archeologów, Numizmatyków i Bibliografów Polskich” 1871 [1874], s. 339–348
- Kunińska 2014** Magdalena Kunińska, *Historia Sztuki Mariana Sokołowskiego*, Kraków 2014 (Ars Vetus et Nova, 40)
- Kunińska 2019** Magdalena Kunińska, *Między Gabinetem historii sztuki a Muzeum Lanckoronum – kolekcja odlewów gipsowych w zbiorach Uniwersytetu Jagiellońskiego na tle zmian roli kopii gipsowych w wystawiennictwie i w historii sztuki*, [w:] Andrzej Betlej, Agata Dworzak, Piotr J. Jamski, Róża Książek-Czerwińska, Julianna Karp, Magdalena Kunińska, Bartłomiej Makowiecki, Jolanta Pollesch, *Zapomniane dziedzictwo. Zbiór odlewów gipsowych Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 2019 [w druku]
- Kurz 2017** Iwona Kurz, *Ekspozycja albo świat w ramach zatrzymany. Fotografia i wystawy*, [w:] *Ekspozycje nowoczesności. Wystawy a doświadczanie procesów modernizacyjnych w Polsce (1821–1929)*, red. Małgorzata Litwinowicz-Drozdziel, Iwona Kurz, Paweł Rodak, Warszawa 2017, s. 87–109
- KW Kraków 1900** *Katalog wystawy zabytków epoki Jagiellońskiej w 500 rocznicę odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowanej*, Kraków 1900
- KW Kraków 2018** *Mistrz i Katarzyna. Hans von Kulmbach i jego dzieła dla Krakowa* [katalog wystawy], red. Mirosław P. Kruk, Aleksandra Hola, Marek Walczak, Kraków 2018
- KW Warszawa 1999** Małgorzata Plater-Zyberk, *Spojrzenia na Wilno. Fotografia wileńska 1839–1939* [katalog wystawy], Warszawa 1999
- KW Warszawa 2009** *Światłoczułe. Kolekcje fotografii w Muzeum Narodowym w Warszawie. Wystawa w 170-lecie ogłoszenia wynalazku fotografii. Muzeum Narodowe w Warszawie 10 września – 15 listopada 2009* [katalog wystawy], red. Danuta Jackiewicz, Anna Maślowska, Warszawa 2009
- KW Wilno 2016** Dainius Junevičius, *Juozapo Čechavičius Vilnius. Parodos vadovas* [przewodnik po wystawie], Vilnius 2016
- KW Wilno 2018** Dainius Junevičius, *Juozapas Čechavičius ir jo epocha fotografijoje* [katalog wystawy], Vilnius 2018
- KZSP 1965** *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t. 4: *Miasto Kraków*, cz. 1: *Wawel*, red. Jerzy Szablowski, Warszawa 1965

KZSP 1971 *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t. 4: *Miasto Kraków*, cz. 2: *Kościół i klasztor Śródmieścia 1*, red. Adam Bochnak, Jan Samek, Warszawa 1971

KZSP 2015 *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t. 4: *Miasto Kraków*, cz. 12: *Śródmieście. Ulica Świętego Jana*, oprac. Paweł Dettloff, Rafał Nestorow, Andrzej Włodarek, Warszawa 2015

KZSP SN 2004 *Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa*, t. 10: *Miasto Przemyśl*, red. Jakub Sito, cz. 1: *Zespoły sakralne*, oprac. Piotr Krasny, Jakub Sito, Warszawa 2004

Labuda, Secomska (red.) 2004 *Malarstwo gotyckie w Polsce*, red. Adam S. Labuda, Krystyna Secomska, Warszawa 2004 (Dzieje sztuki polskiej, 2, cz. 3)

Lameński 1988 Lechosław Lameński, *Restauracja kościoła Mariackiego w Krakowie (1889–1891)*, „Rocznik Krakowski”, 54, 1988, s. 179–199

Lang 2014 Elżbieta Lang, *Z dziejów krakowskich pomników. Pomnik Bojana Piusa Welońskiego*, „Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa”, 32, 2014, s. 311–332

Ляска 2009 Віталій Ляска, Станіслав Кунасевіч і пам’яткоохоронна справа у Львові (60–70-ті роки XIX ст.), „Археологічні дослідження Львівського університету”, 12, 2009, s. 188–203

Lejko 1985 Krystyna Lejko, *Warszawa w obiektywie Konrada Brandla*, Warszawa 1985

Lejko, Niklewska 1978 Krystyna Lejko, Jolanta Niklewska, *Warszawa na starej fotografii 1850–1914*, Warszawa 1978

Lepszy 1890 Leonard Lepszy, *Emalja malarska w Polsce. Ustęp z jej dziejów objaśniony dziesięcioma ilustracjami*, „Wiadomości Numizmatyczno-Archeologiczne” 1890, nr 1, szp. 23–25

Lepszy 1901 Leonard Lepszy, *Kultura epoki jagiellońskiej w świetle wystawy zabytków w 500 letnią rocznicę odrodzenia Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 1901 (odbitka z „Wiadomości Numizmatyczno-Archeologicznych”)

Lepszy 1904a Leonard Lepszy, *Historia malarstwa*, „Rocznik Krakowski”, 6, 1904, s. 199–262

Lepszy 1904b Leonard Lepszy, *Przemysł artystyczny i handel*, „Rocznik Krakowski”, 6, 1904, s. 263–304

Lepszy, Tomkowicz (oprac.) 1924 *Zabytki sztuki w Polsce*, t. 1: *Kraków. Kościół i klasztor oo. Dominikanów*, oprac. Leonard Lepszy, Stanisław Tomkowicz, Kraków 1924

Lewińska 1996 Barbara Lewińska, „Teki Józefa Łepkowskiego” w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, „Opuscula Musealia”, 8, 1996, s. 55–60

Linetty 2011 Jakub Linetty, *Osady nawodne w XIX-wiecznej archeologii polskiej*, [w:] *Biografie żywołów. Kulturowy wymiar świata*, red. Mariusz Kania, Dawid Kobialka, Poznań 2011, s. 219–235

Linetty, Linetty 2016 Jakub Linetty, Joanna Linetty, Józef Łepkowski (1826–1894) założyciel polskiej archeologii i prahistoryczne odkrycia w Czeszewie, pow. wągrowiecki, „Museion Poloniae Maioris”, 3, 2016, s. 105–119

Link-Lenczowska 2007 Stanisława Link-Lenczowska, „Kabinet patriotyczny” w zbiorach wawelskich i jego twórca Józef Korwin Brzostowski, „Studia Waweliana”, 13, 2007, s. 41–89

Listy 1873 *Listy z wystawy powszechnej w Wiedniu. XXXII*, „Gazeta Narodowa” 1873, nr 193, 14 VIII, s. 1–2

Locher 2001 Hubert Locher, *The Art Historical Survey: Narratives and Picture Compendia*, „Visual Resources”, 17, 2001, s. 165–178

Locher 2005 Hubert Locher, *The Role of the Museum in the Formation of the Art Historical Discourse*, „Ars”, 38, 2005, s. 3–19

Luke 2010 Megan R. Luke, *The Photographic Reproduction of Space: Wölfflin, Panofsky, Krauer*, „Anthropology and Aesthetics”, 57/58, 2010, s. 339–343

Lübke 1873 Wilhelm Lübke, *Die Dresdener Gallerie im Photographien*, „Kunstchronik”, 9, 1873, nr 6, s. 81–86

Łopaciński 1899 Hieronim Łopaciński, *Z dziejów cechu mularskiego i kamieniarskiego w Lublinie*, „SKHS”, 6, 1899, z. 4, szp. 222–231

Łuszczkiewicz 1864 Władysław Łuszczkiewicz, *Zabytki dawnego budownictwa w Krakowskim*, z. 1, Kraków 1864

Łuszczkiewicz 1879 Władysław Łuszczkiewicz, *Kościół kolegiacki łęczycki dziś parafialny we wsi Tumie z XII wieku*, „SKHS”, 1, 1879, s. 69–104

[Łuszczkiewicz] 1890 Władysław Łuszczkiewicz, *Roboty w kościele P. Maryi*, [w:] *Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1890*, Kraków 1890, s. 128–137

[Łuszczkiewicz] 1891 Władysław Łuszczkiewicz, *Roboty w kościele P. Maryi*, [w:] *Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1891*, Kraków 1891, s. 73–82

[Łuszczkiewicz] 1892 Władysław Łuszczkiewicz, *Roboty w kościele N. Maryi Panny*, [w:] *Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1892*, Kraków 1892, s. 55–62

Łuszczkiewicz 1896a Władysław Łuszczkiewicz, *Dwa zagubione pomniki naszej romańskiej w Płocku i Jędrzejowie*, „SKHS”, 5, 1896, s. 220–234

Łuszczkiewicz 1896b Władysław Łuszczkiewicz, *Obrzyty szkół cechowych polskich XV, XVI i XVII wieku w Muzeum Narodowym w Krakowie (dokończenie)*, „Wiadomości Numizmatyczno-Archeologiczne”, 8, 1896, nr 3, szp. 89–111

Łuszczkiewicz 1898a Władysław Łuszczkiewicz, *Kapitulacja klasztoru w opactwie jędrzejowskim. Jego ornamentacja i polichromia*, „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. 104–109

Łuszczkiewicz 1898b Władysław Łuszczkiewicz, *Kościół Bożego Ciała: jego dzieje i zabytki*, Kraków 1898 (Biblioteka Krakowska, 5)

Łuszczkiewicz 1898c Władysław Łuszczkiewicz, *Kościół św. Katarzyny z klasztorem oo. Augustynów*, Kraków 1898 (Biblioteka Krakowska, 8)

Łuszczkiewicz 1899 Władysław Łuszczkiewicz, *Sukiennice krakowskie. Dzieje gmachu i jego obecnej przebudowy*, Kraków 1899 (Biblioteka Krakowska, 11)

Łuszczkiewicz 1902 Władysław Łuszczkiewicz, *Architektura romańska św. Andrzeja w Krakowie*, „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. 1–38

- Majkowska 1987** Rita Majkowska, *Z korespondencji Mariana Sokołowskiego z Władysławem Łozińskim w latach 1874–1908*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, 32, 1987, s. 109–163
- Malraux [1951]** André Malraux, *Le musée imaginaire*, [w:] *Les voix du silence*, [Paris 1951], s. 11–125
- Malraux [2005]** André Malraux, *Muzeum wyobraźni (fragmenty)*, tłum. Adam Dziadek, [w:] *Muzeum sztuki. Antologia*, red. Maria Popczyk, Kraków 2005, s. 185–210
- Małkiewicz 2011** Adam Małkiewicz, *Julian Pagaczewski (1874–1940)*, „Rocznik Historii Sztuki”, 36, 2011, s. 21–28
- Małkiewicz 2016** Adam Małkiewicz, *Między starożytnictwem a nauką historią sztuki*, [w:] *Towarzystwo Naukowe Krakowskie w 200-lecie założenia (1815–2015). Materiały konferencji naukowej 9–10 grudnia 2015*, Kraków 2016, s. 193–208
- Małkiewiczówna 2002** Helena Małkiewiczówna, *Augustiańskie retabulum Mikołaja Haberschracka. Kolejna próba rekonstrukcji*, [w:] *Magistro et amico amici discipulique. Lechowi Kalinowskiemu w osiemdziesiątolecie urodzin*, red. Jerzy Gadomski i in., Kraków 2002, s. 521–540
- Manikowska 2014** Ewa Manikowska, *Anatomia zbiorów ikonograficznych Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości: ilustrowane syntezy kultury narodowej*, [w:] Manikowska, Jamski (red.) 2014, s. 21–92
- Manikowska 2015** Ewa Manikowska, *Before the Museum: Photography and the Construction of the Canon of Polish Material Culture*, [w:] *Photo Archives and the Idea of Nation*, red. Costanza Caraffa, Tiziana Serena, Berlin i in. 2015, s. 77–94
- Manikowska, Jamski (red.) 2014** *Archiwa wizualne dziedzictwa kulturowego. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, t. 2, red. Ewa Manikowska, Piotr J. Jamski, Warszawa 2014
- Manikowska, Kopania (red.) 2014** *Archiwa wizualne dziedzictwa kulturowego. Archeologia – etnografia – historia sztuki*, t. 1, red. Ewa Manikowska, Izabela Kopania, Warszawa 2014
- Mansfield (red.) 2002** *Art History and its Institutions. Foundations of a Discipline*, red. Elisabeth Mansfield, London–New York 2002
- Masłowska 2009** Anna Masłowska, *Fotografia dzieła sztuki w XIX wieku – geneza, rozwój, funkcje*, [w:] kw Warszawa 2009, s. 28–49
- Masłowska 2013** Anna Masłowska, *Kolekcja fotograficzna Józefa Brandta (1841–1915), malarza, w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie*, [w:] *Wielkie i małe historie fotografii*, red. Danuta Jackiewicz, Zofia Jurkowlaniec, Warszawa 2013, s. 27–35
- Masłowska 2018a** Anna Masłowska, *Józef Brandt i fotografia*, [w:] *Józef Brandt 1841–1915* [katalog wystawy], t. 1: *Rozprawy i materiały*, red. nauk. Ewa Micke-Broniarek, Warszawa 2018, s. 89–105
- Masłowska 2018b** Anna Masłowska, „O zastosowaniu fotografii do malarstwa” – *nowe medium w atelier malarza w XIX w.*, „Dagerotyp. Studia z Teorii i Historii Fotografii” 2018, nr 1 (25), s. 14–72
- Maślanka (red.) 2007** *Julian Klaczko (1825–1906). Krytyk literacki – pisarz polityczny – badacz sztuki (członek Akademii Umiejętności od 1872)*, red. Julian Maślanka, Kraków 2007
- Matulytė 2001** Margarita Matulytė, *Photography of Vilnius 1858–1915*, [Vilnius] 2001 (The History of Lithuanian Photography, 2)
- Mączewska 2014** Katarzyna Mączewska, *Kolekcja fotografii należąca do Aleksandra Lessera (1814–1884), daru rodziny artysty dla Muzeum Narodowego w Warszawie. Doskonałe medium do studiowania i popularyzacji historii*, „Wchiku! Czasu. Magazyn Studenckiego Koła Naukowego Historyków UP” 2014, nr 2 (19), s. 14–20
- Merz 1851** Heinrich Merz, *Vorwort*, [w:] *Denkmäler der Kunst zur Übersicht ihres Entwicklungs-Ganges von den ersten künstlerischen Versuchen bis zu den Standpunkten der Gegenwart*, red. Ernst Guhl, Joseph Caspar, t. 1: *Denkmäler der alten Kunst*, Stuttgart 1851, s. vi
- Michałowska 2014** Marianna Michałowska, *Fotografia*, [w:] *Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci*, red. Magdalena Saryusz-Wolska, Robert Traba, Warszawa 2014, s. 140–141
- Milicer 2017** Ewa Milicer, *Wileńskie albumy kolekcjonerskie Marii Celestyny Boczkowskiej jako przykład zainteresowania grafiką i rysunkiem w 2. połowie XIX wieku*, [w:] *Dziedzictwo i pamięć Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej. II Muzealne Spotkania z Kresami*, red. Tadeusz Skoczek, Warszawa 2017, s. 17–31
- Morelowski 1912** Marian Morelowski, *Der Krakauer Schwanritter-Wandteppich und sein Verhältnis zu den französischen Teppichen des xv. Jhs.*, „Jahrbuch des Kunsthistorischen Institutes der k. k. Zentralkommission für Denkmalpflege”, 6, 1912, szp. 117–140
- Morelli 1900** Giovanni Morelli, *Italian Painters: Critical Studies of Their Works*, London 1900
- Mossakowska 1981** Wanda Mossakowska, *Walery Rzewuski (1837–1888) fotograf. Studium warsztatu i twórczości*, Wrocław i in. 1981
- Mossakowska 1989a** Wanda Mossakowska, *Dagerotypy w zbiorach polskich. Katalog*, Wrocław i in. 1989
- Mossakowska 1989b** Wanda Mossakowska, *Stan i perspektywy badań nad polską fotografią XIX w.*, [w:] *Symposium z historii fotografii polskiej*, Wrocław 1989, s. 32–48
- Mossakowska 1994** Wanda Mossakowska, *Początki fotografii w Warszawie (1839–1863)*, Warszawa 1994
- Mossakowska 2001** Wanda Mossakowska, *Dagerotypy polskie i polonika w zbiorach krajowych*, „Dagerotyp” 2001, nr 10, s. 7–27
- Mossakowska 2013** Wanda Mossakowska, *Początki fotografii w Polsce*, „Dagerotyp” 2013, nr 22, s. 5–100
- Mossakowska, Zeńczak 1984** Wanda Mossakowska, Anna Zeńczak, *Kraków na starej fotografii*, Kraków 1984
- Mossakowski 1986** Stanisław Mossakowski, *Zmiany kamiennej dekoracji rzeźbiarskiej Kaplicy Zygmuntowskiej przy katedrze krakowskiej w XVII i XIX w.*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki”, 31, 1986, s. 223–277
- Muczkowski 1901** Józef Muczkowski, *Kościół św. Franciszka w Krakowie*, Kraków 1901 (Biblioteka Krakowska, 19)

- Muczkowski 1904** Józef Muczkowski, *Historia rzeźby*, „Rocznik Krakowski”, 6, 1904, s. 157–198
- Muczkowski 1906** Józef Muczkowski, *Dawny krakowski ratusz*, „Rocznik Krakowski”, 8, 1906, s. 1–50
- Muczkowski 1923** Józef Muczkowski, *Pomnik Kazimierza Wielkiego w katedrze na Wawelu*, „Rocznik Krakowski”, 19, 1923, s. 134–157
- Mycielski 1893** Jerzy Mycielski, *Galerya obrazów przy Muzeum Ks. Czartoryskich w Krakowie*, Kraków 1893
- Nelson 2000** Robert S. Nelson, *The Slide Lecture or the Work of Art History in the Age of Mechanical Reproduction*, „Critical Inquiry”, 26, 2000, nr 3, s. 414–434
- Niemcewicz [2008]** Julian Ursyn Niemcewicz, *Dziennik 1839–1841*, red. Izabella Rusinowa, Pułtusk 2008
- Nowacki 1994** Dariusz Nowacki, *Skarbiec katedry na Wawelu w XIX wieku – zarys problematyki*, „Studia Waweliana”, 3, 1994, s. 169–179
- Nowak 2009** Janusz S. Nowak, *Kaplica książąt Czartoryskich w katedrze na Wawelu (1871–1939)*, „Studia Waweliana”, 14, 2009, s. 131–157
- Nowak 2012** Gabriela Nowak, *Przyczynek do historii fotografii w Płocku do 1939 roku*, „Płockie Zeszyty Archiwalne”, 2, 2012, s. 23–65
- Nowak-Mitura 2015** Ewa Nowak-Mitura, *Początki fotografii w prasie polskiej. „Tygodnik Ilustrowany” 1859–1900*, Warszawa 2015 (Źródła do historii fotografii polskiej XIX wieku, 2)
- Olszaniecka 1990** Maria Olszaniecka, *Czy fotografia jest sztuką?*, [w:] *Sztuka fotografii. Portret, pejzaż, reportaż w fotografii polskiej XIX wieku. Katalog wystawy*, Warszawa 1990, s. nlb.
- Olszański 1983** Kazimierz Olszański, *Juliusz Kossak*, Wrocław i in. 1983
- Omilanowska 1987** Małgorzata Omilanowska, *Działalność Stefana Szyllera na Jasnej Górze*, „Studia Claromontana”, 8, 1987, s. 222–241
- Omilanowska 2008** Małgorzata Omilanowska, *Architekt Stefan Szyller 1857–1933*, Warszawa 2008
- Ostrowski 1990** Jan Ostrowski, *Jerzy Mycielski jako historyk sztuki*, [w:] *Stulecie Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1882–1982). Materiały sesji naukowej odbytej w dniu 27 maja 1983*, red. Lech Kalinowski, Kraków 1990 („Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Historii Sztuki”, 19), s. 37–50
- Ostrowski 1991** Janusz A. Ostrowski, *Gipsowe odlewy rzeźb antycznych w kolekcjach krakowskich*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1991 (Archiwum Filologiczne, 48)
- Padalica 1855** Tadeusz Padalica [Zenon Fisz], *Listy Tadeusza Padalicy (IV)*, „Gazeta Warszawska” 1855, nr 154, 15 VI, s. 3–4
- Pagaczewski 1902** Julian Pagaczewski, *Jaśka Krakowska*, „Rocznik Krakowski”, 5, 1902, s. 94–137
- Pagaczewski 1909** Julian Pagaczewski, *Baltazar Fontana w Krakowie*, „Rocznik Krakowski”, 11, 1909, s. 1–50
- Pagaczewski 1926** Julian Pagaczewski, *Gobeliny francuskie z historią Aleksandra Wielkiego znajdujące się w Polsce*, Kraków 1926
- Pagaczewski 1929** Julian Pagaczewski, *Gobeliny polskie*, Kraków 1929
- Pagaczewski (oprac.) 1899** *Kościoty ś. Mikołaja i ś. Tomasza*, oprac. Julian Pagaczewski, Kraków 1899 (Inwentaryzacja zabytków m. Krakowa)
- Pajzderski 1912** Nikodem Pajzderski, *Zamek tęczyński*, „SKHS”, 8, 1912, z. 3–4, szp. 327–352
- Papée 1905** Fryderyk Papée, *O najstarszych wizerunkach św. Kazimierza*, „Kwartalnik Historyczny”, 19, 1905, s. 427–438
- Papp 2009** Júlia Papp, *Artwork Photography in Hungary. The Early Years (1859–1885)*, „Visual Resources. An International Journal of Documentation”, 25, 2009, No. 3, s. 193–238
- Pasternak 2015** Gil Pasternak, *Taking Snapshots, Living the Picture. The Kodak Company's Making of Photographic Biography*, „Life Writing”, 12, 2015, nr 4, s. 431–446
- Pawłowska, Tom 2011** Krystyna Pawłowska, Krzysztof Tom, *Majorkiewicz Wolf Majer* (Zeew Dow), [w:] *Włocławski słownik biograficzny*, red. Stanisław Kunikowski, t. 6, Włocławek 2011, s. 88–89
- Peters 2002** Dorothea Peters, *Fotografie als „technisches Hilfsmittel“ der Kunstwissenschaft. Wilhelm Bode und die Photographische Kunstanstalt Adolphe Braun*, „Jahrbuch der Berliner Museen”, 44, 2002, s. 167–206
- Підгурний, Урсу 2012** Иван С. Підгурний, Наталья О. Урсу, *Культурно-мистецька спадщина Поділля у художніх фотографіях Михайла Грейма (друга половина XIX – початок XX ст.). Монографія*, Кам'янець Подільський 2012
- Piotrowski 1995** Andrzej Piotrowski, *Fotografia stereoskopowa w Polsce w latach 1840–1914*, „Dagerotyp” 1995, nr 4, s. 15–24
- Podczaszyński 1853** Bolesław Podczaszyński, *Kronika sztuki i przemysłu (III)*, „Gazeta Warszawska” 1853, nr 3, 3 I, s. 1–2
- Podlacha 1919** Władysław Podlacha, *O przyszłość historii sztuki*, „Nauka Polska”, 2, 1919, s. 394–426
- Polanowska 1995** Jolanta Polanowska, *Historiografia sztuki polskiej w latach 1832–1863 na ziemiach centralnych i wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. F.M. Sobieszczański, J.I. Kraszewski, E. Rastawiecki, A. Przedziecki*, Warszawa 1995
- Polkowski 1874** Ignacy Polkowski, *Katedra gnieźnieńska*, Gniezno 1874
- Polkowski 1880** Ignacy Polkowski, *Gobeliny z katedry krakowskiej na Wawelu*, Kraków 1880
- Polkowski 1881** Ignacy Polkowski, *Dawne relikwiarze katedry krakowskiej*, Kraków 1881
- Polska 1930** *Polska w krajobrazie i zabytkach*, Warszawa 1930
- Pomniki 1872** *Pomniki Krakowa. Sztuka i Starożytność – Monumenta antiquae artis Cracoviensia*, z. 1, fotodruki Karola Beyera i M. Dutkiewicza, [Kraków] 1872
- Prajer 1905** Władysław Prajer, *Muzeum Narodowe w Krakowie*, „Wędrowiec” 1905, nr 34, 26 VIII, s. 640–642

- Prange 2004** Regine Prange, *Die Geburt der Kunstgeschichte: Philosophische Ästhetik und empirische Wissenschaft*, Kolonia 2004
- Preziosi 1989** Donald Preziosi, *Rethinking Art History. Meditations on a Coy Science*, New Haven–London 1989
- Preziosi 2002** Donald Preziosi, *Hearing the Unsaid: Art History, Museology and a Composition of the Self*, [w:] Mansfield (red.) 2002, s. 28–45
- Projekt 1880** Projekt pomnika Adama Mickiewicza, „Tygodnik Ilustrowany” 1880, nr 248, 25 IX, s. 199 oraz il. na 201
- Przewodnik 1900** Przewodnik krakowski wydany staraniem techników krakowskich, Kraków 1900
- Przedziecki, Rastawiecki (wyd.) 1853–1855** *Wzory sztuki średniowiecznej i z epoki odrodzenia po koniec wieku XVII w dawnej Polsce*, wyd. Aleksander Przedziecki, Edward Rastawiecki, seria 1, Warszawa 1853–1855
- Przybyszewski 2011** Wojciech Przybyszewski, *Świadek epoki*, „Spotkania z Zabytkami” 2011, nr 5–6, s. 64–66
- Ptaśnik 1907** Jan Ptaśnik, *Z dziejów kultury włoskiego Krakowa*, „Rocznik Krakowski”, 9, 1907, s. 1–147
- Puszet 1900** Ludwik Puszet, *Ołtarz św. Jana Chrzyciela w kościele św. Floriana w Krakowie*, „SKHS”, 6, 1900, z. 2–3, s. 139–152
- Rampley 2011** Matthew Rampley, *The Idea of a Scientific Discipline: Rudolf von Eitelberger and the Emergence of Art History in Vienna, 1847–1885*, „Art History”, 34, 2011, nr 1, s. 54–79
- Rampley 2013** Matthew Rampley, *The Vienna School of Art History: Empire and the Politics of Scholarship, 1847–1918*, University Park 2013
- Rautenztrauchowa 1841** [Łucja Rautenztrauchowa], *Ostatnia podróż do Francji, ostatnie jej wrażenia przez Ł. z ks. G. R.*, Lipsk 1841
- Reilly 2001** James M. Reilly, *Care and Identification of 19th-Century Photographic Prints*, wyd. 3, Rochester 2001
- Reinhard-Chlanda 1997** Małgorzata Reinhard-Chlanda, *Restauracja kościoła św. Krzyża 1896–1897*, [w:] *Studia z dziejów kościoła św. Krzyża w Krakowie*, cz. 2, red. Zdzisław Kliś, Kraków 1997, s. 149–159
- Rejniak-Majewska 2017** Agnieszka Rejniak-Majewska, *Obraz zwielokrotniony. Reprodukacja fotograficzna i wizualne narracje sztuki awangardowej 1920–1939*, Łódź 2017
- Renié 2006** Pierre-Lin Renié, *The Image on the Wall: Prints as Decoration in Nineteenth-Century Interiors*, „Nineteenth-Century Art Worldwide”, 5, 2006, nr 2, dostępny w internecie: <http://www.19thc-artworldwide.org/autumn06/156-the-image-on-the-wall-prints-as-decoration-in-nineteenth-century-interiors> [dostęp: 9.01.2019]
- Roberts (red.) 1995** *Art History through the Camera's Lens*, red. Helene E. Roberts, Amsterdam i in. 1995
- Rogawski 1865** Karol Rogawski, *Z Biecza*, „Gazeta Narodowa” 1865, nr 237, 17 X, s. 1–2
- Römer 1896** Alfred Römer, *Pasy polskie, ich fabryki i znaki*, „SKHS”, 5, 1896, s. 162–172
- Ronikierowa 1901** Maria Ronikierowa, *Ilustrowany przewodnik po Lublinie*, cz. 2, Lublin 1901
- Rooseboom 2017** Hans Rooseboom, *Work in Progress*, [w:] Mattie Boom, Hans Rooseboom, *New Realities. Photography in the 19th century*, Amsterdam 2017, s. 18–79
- Rosengarten 2012** Ruth Rosengarten, *Between Memory and Document: The Archival Turn in Contemporary Art*, Lisboa 2012
- Rössler 2010a** Johannes Rössler, *Erlebnisbegriff und Skioptikon. Herman Grimm und die Geisteswissenschaften an der Berliner Universität*, [w:] *In der Mitte Berlins. 200 Jahre Kunstgeschichte an der Humboldt-Universität*, red. Horst Bredekamp, Adam S. Labuda, Berlin 2010, s. 69–89
- Rössler 2010b** Johannes Rössler, *Kunstgeschichte als Realpolitik. Anton Springer und die ideengeschichtlichen Komponenten der Institutionalisierung*, [w:] *Die Etablierung und Entwicklung des Faches Kunstgeschichte in Deutschland, Polen und Mitteleuropa*
- (*anlässlich des 125-jähriges Gründungsjubiläums des ersten Lehrstuhls für Kunstgeschichte in Polen*), red. Wojciech Bałus, Joanna Wolańska, Kraków 2010, s. 61–86
- Rostafiński (red.) 1891** *Przewodnik po Krakowie i okolicy*, red. Józef Rostafiński, Kraków 1891
- Roubert 2006** Paul-Louis Roubert, *L'image sans qualités. Les beaux-arts et la critique à l'épreuve de la photographie, 1839–1859*, Paris 2006
- Rożek 1995** Michał Rożek, *Wawel i Skatka. Panteony polskie*, Wrocław i in. 1995
- Rydel 1896a** Lucjan Rydel, *Ze sztuki*, „Tygodnik Ilustrowany” 1896, nr 37, 12 IX, s. 730–731
- Rydel 1896b** Lucjan Rydel, *Ze sztuki (Ciąg dalszy)*, „Tygodnik Ilustrowany” 1896, nr 38, 19 IX, s. 743
- Rydel 1896c** Lucjan Rydel, *Ze sztuki (Ciąg dalszy)*, „Tygodnik Ilustrowany” 1896, nr 39, 26 IX, s. 763–764
- Scharf 1968** Aaron Scharf, *Art and Photography*, London 1968
- Schnaydrowa 1977** Bogumiła Schnaydrowa, *Z dziejów krakowskiej wystawy starożytności*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, 23, 1977, s. 131–151
- Schröder 2018** Karoline Schröder, *Ein Bild von Skulptur. Der Einfluss der Fotografie auf die Wahrnehmung von Bildhauerei*, Düsseldorf 2018
- Schwartz 1995** Joan M. Schwartz, *'We Make Our Tools and Our Tools Make Us': Lessons from Photographs for the Practice, Politics and Poetics of Diplomats*, „Archivaria”, 40, 1995, s. 40–74
- Seroux d'Agincourt 1810–1823** Jean Baptiste Louis George Seroux d'Agincourt, *Histoire de l'art par les monumens, depuis sa décadence au IVe siècle jusqu'à son renouvellement au XVIe*, Paris 1810–1823
- Sękowska 2011** Anna Sękowska, *Szesnastowieczny portret Zygmunta I Starego w katedrze krakowskiej i zagadnienie malarstwa klejowego na płótnie bez zaprawy*, Kraków 2011 (Studia i Materiały Wydziału Konserwacji

i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, 21)

Siarzewski 2011 Wiesław Siarzewski, *Zdjęcia Zakopanego i Tatr z pracowni Stanisława Bizańskiego w Krakowie*, „Dagerotyp” 2011, nr 20, s. 27–104

[Siemieński] 1862 [Lucjan Siemieński], *Warszawa. Rysunki Artura Grottgera wydane w Fotografjach pp. Miethke i Wawra w Wiedniu*, „Czas” 1862, nr 61, 14 III, s. 2

Simon 2002 Cheryl Simon, *Introduction: Following Archival Turn*, „Visual Resources”, 13, 2002, s. 101–107

Skarby Fototeki 2 *Sztuka na dawnych Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej. Fotografie z XIX wieku*, red. Wojciech Walanus, Kraków 2013 (Skarby Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2)

Skimborowicz 1847 Hipolit Skimborowicz, *Przewodnik dla zwiedzających Częstochowę*, Warszawa 1847

Sławińska 2015 Joanna Sławińska, *Kaplica ogrojczowa przy kościele św. Barbary w Krakowie*, Kraków 2015 (Biblioteka Krakowska, 160)

Smoliński 1913 Józef Smoliński, *Kościół pp. Brygitek, później pp. Wizytek w Lublinie i odkryte malowidła ścienne z XV wieku*, „SKHS”, 9, 1913, z. 1–4, szp. 267–300

Smólski 1893 Grzegorz Smólski, *Przewodnik ilustrowany po c.k. austr. kolejach państwowych na szlakach: Kraków–Sucha, Sucha–Żywiec–Zwardoń, Skawina–Oświęcim*, Wiedeń [1893]

Snyder 1998 Joel Snyder, *Nineteenth-Century Photography of Sculpture and the Rhetoric of Substitution*, [w:] *Sculpture and Photography*, red. G. Johnson, Cambridge–New York 1998, s. 21–34

Sobieszkański 1876 Franciszek Maksymilian Sobieszkański, *Nieco o starożytnych ubiorach kościelnych, z powodu ornatu ze skarbcza płockiego*, „Tygodnik Ilustrowany” 1876, nr 43, 21 X, s. 264–266

Sobota 2001 Adam Sobota, *Szlachetność techniki. Artystyczne dylematy fotografii w XIX i XX wieku*, Warszawa 2001

Sobota (oprac.) 2007 *Fotografia. Katalog zbiorów*, oprac. Adam Sobota, red. Mariusz Hermansdorfer, Wrocław 2007 (Katalogi Zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu)

Sokołowski 1879 Marian Sokołowski, *Przedstawienia Trójcy o trzech twarzach na jednej głowie w cerkiewkach wiejskich na Rusi*, „SKHS”, 1, 1879, s. 43–50

Sokołowski 1881 Marian Sokołowski, *Warunki wydawnicze pomników architektury w Polsce*, [w:] *Pamiętnik pierwszego zjazdu historyków im. Jana Długosza* (Scriptores Rerum Polonicarum, 6), Kraków 1881, s. 102–116

Sokołowski 1883 Marian Sokołowski, *Hans Suess v. Kulmbach, jego obrazy w Krakowie i jego mistrz Jacopo dei Barbari*, „SKHS”, 2, 1883, z. 3–4, s. 53–117

Sokołowski 1887 Marian Sokołowski, *Trzy zabytki Dalekiego Wschodu na naszych ziemiach*, „SKHS”, 3, 1887, z. 4, s. 141–162

Sokołowski 1897a Marian Sokołowski, *Misa brązowa z epoki romańskiej znaleziona w Dąbrowie koło Wielunia*, „SKHS”, 6, 1897, z. 1, s. 1–9

Sokołowski 1897b Marian Sokołowski, *Pasy metalowe polskie tak zwane lwowskie albo przeworskie*, „SKHS”, 6, 1897, s. 10–16

Sokołowski 1898 Marian Sokołowski, *Zagadkowy nagrobek katedry gnieźnieńskiej. Wit Stwosz i marmury naszych pomników w XV i XVI w.*, „SKHS”, 6, 1898, z. 2–3, s. 153–170

Sokołowski 1899 Marian Sokołowski, *Studia i szkice z dziejów sztuki i cywilizacji*, t. 1, Kraków 1899

Sokołowski 1902 Marian Sokołowski, *Studia do historii rzeźby w Polsce w XV i XVI w.*, „SKHS”, 7, 1902, z. 1–2, szp. 79–240

Sokołowski 1907 Marian Sokołowski, *Dwa gotyckie wileńskie i krakowski w architekturze i złotnictwie i źródła ich znamion charakterystycznych*, „SKHS”, 8, 1907, z. 1–2, szp. 1–40

Sokołowski, Worobjew, Zubrzycki 1905 Marian Sokołowski, Grzegorz Worobjew, Jan Zubrzycki, *Kościół i cmentarz warowne w Polsce*, „SKHS”, 7, 1905, z. 4, szp. 481–528

Solbert 1840 Solbert, *Das Daguerrotyp in Lemberg*, „Mnemosyne. Galizisches Abendblatt für Gebildete Leser” 1840, nr 39, 16 V, s. 165–166

Spis wykładów 1902 *Spis wykładów w półroczu zimowym. Rok szkolny 1902/903*, Kraków 1902

Sprawozdanie 1865 *Sprawozdanie Dyrekcji Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie z czynności w roku 1864/5*, Kraków 1865

Sprawozdanie 1892 *Sprawozdanie Zarządu Muzeum Narodowego za rok 1892*, Kraków 1894

Sprawozdanie 1895 *Sprawozdanie Zarządu Muzeum Narodowego za rok 1895*, Kraków 1896

Sprawozdanie 1903 *Sprawozdanie Dyrekcji Muzeum Narodowego za rok 1903*, Kraków 1904

Springer 1878 Anton Springer, *Raffael und Michelangelo*, Leipzig 1878

Springer 1892 Anton Springer, *Aus meinen Leben*, Berlin 1892

Sroczyńska (red.) 1993 *Matejko. Obrazy olejne. Katalog*, red. Krystyna Sroczyńska, Warszawa 1993

Stębowska 1912 Krystyna Stębowska, *Polskie dywany wełniane*, „SKHS”, 8, 1912, z. 3–4, szp. 351–372

[Strasz] 1839 M[aksymilian] S[trasz], *Uwagi nad przedstawieniem przedmiotów w daguerrotypie*, „Wiadomości Handlowe i Przemysłowe” 1839, nr 347, 27 XI, s. 1447–1448

Suchocka (oprac.) 2005 *Malarstwo polskie 1766–1945. Katalog*, oprac. Dorota Suchocka, Poznań 2005 (Katalog Zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu, 8)

Szałow 2011a Robert Szalow, *Atelier fotograficzne i fotografowie działający w Poznaniu przed 1918 rokiem*, „Kronika Miasta Poznania” 2011, nr 3, s. 398–410

Szałow 2011b Robert Szalow, *Fotografia poznańska 1839–1914*, „Kronika Miasta Poznania” 2011, nr 3, s. 7–24

[Szaniawski] 1887 A. Sz[aniawski], *Wit Stwosz w kościele ś. Marcina w Warszawie*, „Przegląd Katolicki” 1887, nr 43, s. 673–676

- Szaniawski 1888** A. Szaniawski, *Trzy rzeźby w kościele św. Marcina w Warszawie*, „Tygodnik Ilustrowany” 1888, nr 279, s. 284–286
- Sznapiak 2016** Adrianna Sznapiak, *Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Polskimi Zabytkami Kultury i Sztuki przed I wojną światową – próba działalności ponadzaborowej*, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”, 51, 2016, nr 2, s. 5–29
- Szumowski (wyd.) 1939** Człowiek nauki taki jakim był. Pamiętniki profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Fryderyka Hechla, t. 2: *W Wolnym Mieście Krakowie 1834–1846*, wyd. Władysław Szumowski, Kraków 1939
- Szydłowski 1919** Tadeusz Szydłowski, *Ruiny Polski*, Warszawa i in. [1919]
- Szydłowski, Stryjeński 1925** Tadeusz Szydłowski, Tadeusz Stryjeński, *O pałacach wiejskich i dworach z epoki po Stanisławie Augustie i budowniczym królewskim Jakubie Kubickim*, Kraków 1925
- Szysko-Bohusz 1913** Adolf Szysko-Bohusz, *Warowne zabytki architektury kościelnej w Polsce i na Litwie*, „SKHS”, 9, 1913, szp. 331–376
- Ślawnicki 2004** Tadeusz Ślawnicki, *Biecz w dawnej grafice i fotografii*, Biecz 2004
- Śnieżyńska-Stolot 1970** Ewa Śnieżyńska-Stolot, *Setna rocznica restauracji nagrobka Kazimierza Wielkiego w Katedrze Wawelskiej*, „Ochrona Zabytków”, 23, 1970, z. 1, s. 28–35
- Talbot 1844a** William Henry Fox Talbot, *Brief Historical Sketch of the Invention of the Art*, [w:] Talbot 1844b, s. nlb.
- Talbot 1844b** William Henry Fox Talbot, *The Pencil of Nature*, London 1844
- Tarnowski 1896** Stanisław Tarnowski, *Mattejkę*, „Przegląd Polski”, 30, 1896, t. 4, s. 548–592
- Tarnowski 1909** Stanisław Tarnowski, *Julian Klaczko*, Kraków 1909
- Tatarkiewicz, Tokarz 1938** Władysław Tatarkiewicz, Wacław Tokarz, *Królikarnia. Analiza i dzieje*, Warszawa 1938 (Biblioteka Warszawska, 1)
- Taylor 2007** Roger Taylor, *Impressed by Light. British Photographs from Paper Negatives, 1840–1860*, New York i in. 2007
- Teukolsky 2007** Rachel Teukolsky, *Modernist Ruskin, Victorian Baudelaire: Revisioning Nineteenth-Century Aesthetics*, „PMLA”, 22, 2007, nr 3, s. 711–727
- Therrien 1998** Lyne Therrien, *L’histoire de l’art en France. Genèse d’une discipline universitaire*, Paris 1998
- Tissandier 1874** Gaston Tissandier, *Les merveilles de la photographie*, Paris 1874
- [Tomkowicz] 1895** S[tanisław] T[omkowicz], *W sprawie konserwacji zabytków sztuki i przeszłości*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1895, Kraków 1895, s. 58–63
- Tomkowicz 1896a** Stanisław Tomkowicz, *Krzyżtopór twierdza magnacka XVII wieku i architekt jej Wawrzyniec Senes*, „SKHS”, 5, 1896, s. 205–219
- [Tomkowicz] 1896b** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1896, Kraków 1896, s. 77–86
- [Tomkowicz] 1897** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami przeszłości w Krakowie*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1897, Kraków 1897, s. 76–86
- Tomkowicz 1898a** Stanisław Tomkowicz, *Prałatówka parafii N.P. Maryi w Krakowie i jej architektki*, „Rocznik Krakowski”, 1, 1898, s. 53–58
- Tomkowicz 1898b** Stanislaus von Tomkowicz, *Zwei in letzter Zeit restaurierte alterthümliche Häuser in Krakau*, „Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale”, Neue Folge, 24, 1898, s. 225–229
- [Tomkowicz] 1898c** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami przeszłości w Krakowie*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1898, Kraków 1898, s. 118–126
- [Tomkowicz] 1899** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami przeszłości*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1899, Kraków 1899, s. 85–97
- [Tomkowicz] 1900a** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami przeszłości*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1900, Kraków 1900, s. 72–80
- Tomkowicz 1900b** Stanisław Tomkowicz, *Powiat grybowski*, „TGKGZ”, 1, 1900, s. 95–165
- Tomkowicz 1900c** Stanisław Tomkowicz, *Powiat gorlicki*, „TGKGZ”, 1, 1900, s. 167–319
- [Tomkowicz] 1901a** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami przeszłości*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1901, Kraków 1901, s. 68–74
- Tomkowicz 1901b** Stanisław Tomkowicz, *Tynieć*, Kraków 1901 (Biblioteka Krakowska, 18)
- [Tomkowicz] 1903** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami*, [w:] Józefa Czecha kalendarz krakowski na rok 1903, Kraków 1903, s. 96–104
- [Tomkowicz] 1904** S[tanisław] T[omkowicz], *Pod względem opieki nad zabytkami*, [w:] Kalendarz krakowski Józefa Czecha na rok 1904, Kraków 1904, s. 97–105
- Tomkowicz 1906** Stanisław Tomkowicz, *Powiat krakowski*, „TGKGZ”, 2, 1906, s. 1–318
- Tomkowicz 1907** Stanisław Tomkowicz, *Z wycieczki do Królestwa Polskiego*, „SKHS”, 8, z. 1–2, 1907, szp. 145–200
- Tomkowicz [2001]** Stanisława Tomkowicza *Inwentarz powiatu jasielskiego*. Z rękopisów Autora wydali i własnymi komentarzami opatrzyli Piotr i Tadeusz Łopatkiewiczowie, Kraków 2001
- Tomkowicz [2005]** Stanisława Tomkowicza *Inwentarz powiatu krośnieńskiego*. Z rękopisów Autora wydali i własnymi komentarzami opatrzyli Piotr i Tadeusz Łopatkiewiczowie, Kraków 2005
- Tomkowicz [2008]** Stanisława Tomkowicza *Inwentarz powiatu limanowskiego*. Z rękopisów Autora wydali i własnymi komentarzami opatrzyli Piotr i Tadeusz Łopatkiewiczowie, Kraków 2008
- Triller 1967** Eugenia Triller, *Kontakty Karola Beyera z Augustem Bielowskim*, [w:] *Ossolinum. Księga pamiątkowa w 150-lecie Zakładu*

Narodowego imienia Ossolińskich, red. nauk. Bolesław Olszewicz, Wrocław 1967, s. 197–213

Tyczyńska, Prugar-Myślik (oprac.) 2013 *Agro-Art dom aukcyjny. Aukcja 8 grudnia 2013, Warszawa – Hotel Bristol*, oprac. Anna Tyczyńska, Anna Prugar-Myślik, Warszawa 2013

Urban 2000 Jacek Urban, *Katedra na Wawelu (1795–1918)*, Kraków 2000

Vermeulen 2010 Ingrid R. Vermeulen, *Picturing Art History. The Rise of the Illustrated History of Art in the Eighteenth Century*, Amsterdam 2010

W sprawie restauracji 1880 *W sprawie restauracji Katedry na Wawelu*, „Czas” 1880, nr 269, 24 XI, s. 1

Walanus 2012 Wojciech Walanus, *Fotografie cerkwi drewnianych z terenów dawnej Galicji Wschodniej w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Cerkwie drewniane dawnej Galicji Wschodniej*, red. Wojciech Walanus, Kraków 2012 (Skarby Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1), s. 29–41

Walanus 2013a Wojciech Walanus, *Sztuka dawnych Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej na fotografiach ze zbiorów Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej*, red. Karol Łopatecki, Wojciech Walczak, t. 4, Białystok 2013, s. 303–326

Walanus 2013b Wojciech Walanus, *Dziewiętnastowieczne fotografie zabytków z dawnych ziem wschodnich Rzeczypospolitej w Fototece Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Skarby Fototeki 2*, s. 21–34

Walanus 2014 Wojciech Walanus, *Piecczęcie, inwentarze, inskrypcje. Uwagi o poznawaniu archiwum fotograficznego na przykładzie Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] Manikowska, Kopania (red.) 2014, s. 175–194

Walanus 2016a Wojciech Walanus, *Fotografia w rękach historyka sztuki. Kilka przykładów ze zbiorów Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, [w:] *Miejsce fotografii w badaniach humanistycznych*, red.

Marta Ziętkiewicz, Małgorzata Biernacka, Warszawa [2016] (Źródła do historii fotografii polskiej XIX wieku, 1), s. 167–182

Walanus 2016b Wojciech Walanus, *Z dziejów fotograficznej dokumentacji polskiego dziedzictwa kulturowego: Kampanie inwentaryzacyjne Adolfa Szyszko-Bohusza i Stefana Zaborowskiego*, „Folia Historiæ Artium”, Seria Nowa, 14, 2016, s. 59–89

Walanus 2018 W. Walanus, *Zbiory Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Dagerotyp. Studia z Historii i Teorii Fotografii”, 1 (25), 2018, s. 189–193

Walanus 2019 Wojciech Walanus, *Fotografie z zakładu Ignacego Kriegera w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa”, 37, 2019 [w przygotowaniu]

Walanus [w przygotowaniu] Wojciech Walanus, *Fotografia w badaniach nad katedrą wileńską u progu XX wieku: działalność Władysława Zahorskiego*, referat na konferencji pt. „Stołeczne katedry obojga narodów. Kościoły biskupie w Krakowie i Wilnie”, Wilno, Pałac Wielkich Książąt Litewskich, 12–14 października 2016 [materiały w przygotowaniu]

Warner 2015 Pamela J. Warner, *Ingrid R. Vermeulen Picturing Art History: The Rise of the Illustrated History of Art in the Eighteenth Century* Amsterdam: Amsterdam University Press, 2011 [recenzja], <http://www.caareviews.org/reviews/1743> [dostęp: 5.02.2019]

Wazon 1884 *Wazon srebrny z czasów Stefana Batorego*, „Tygodnik Ilustrowany” 1884, nr 78, 28 VI, s. 408–409

Wdowiszewski 1896 Wincenty Juliusz Wdowiszewski, *Gabryjel Słoiński architekt krakowski XVI wieku*, „SKHS”, 5, 1896, s. 1–14

Weisbach 1898 Werner Weisbach, *Einiges über Hans Pleydenwuff und seine Vorgänger. Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte der Nürnberger Malerei*, „Zeitschrift für Bildende Kunst”, Neue Folge, 9, 1898, s. 234–241

Wejnert (wyd.) 1858 *Starożytności Warszawy*, wyd. Aleksander Wejnert, seria 2, t. 6, Warszawa 1858

Wey 1851a Francis Wey, *De l'influence de l'héliographie sur les beaux-arts*, „La Lumière”, 1, 1851, nr 1, 9 II, s. 2–3

Wey 1851b Francis Wey, *Un voyage héliographique à faire*, „La Lumière”, 1, 1851, nr 7, 23 III, s. 25–26

Wiadomości 1866 *Wiadomości literackie*, „Biblioteka Warszawska” 1866, t. 3, s. 147–152

Widmann 1869 Karol Widmann, *Kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela we Lwowie. Wiadomość historyczna*, Lwów 1869

Wilk 2004 Bernadeta Wilk, *Autonomiczny Kraków skarbnicą narodowych pamiątek*, „Folia Historica Cracoviensia”, 10, 2004, s. 419–430

Winiewicz-Wolska 2010 Joanna Winiewicz-Wolska, *Karol Lanckoroński i jego wiedeńskie zbiory*, Kraków 2010 (Biblioteka Wawelska, 12)

Wiślicki 1863 Adam Wiślicki, *Fotografia w Warszawie*, „Tygodnik Ilustrowany” 1863, nr 209, 26 IX, s. 377–379

Witkowska-Żychiewicz 1990 Teresa Witkowska-Żychiewicz, *Kalendarium*, [w:] *Stulecie Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (1882–1982). Materiały sesji naukowej odbytej w dniu 27 maja 1983*, red. Lech Kalinowski, Kraków 1990 („Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Historii Sztuki”, 19)

de Witte 1886 Jean de Witte, *Description des collections d'antiquités conservées à l'Hôtel Lambert*, Paris 1886

Wodzicka 1910 Teresa Wodzicka, *Ze zwierzeń dziewczęcych. Pamiątnik Zofii z Matuszewiczów Kickiej 1796–1822*, Kraków 1910

Woźny 2016 Marzena Woźny, *Archeologia w Towarzystwie Naukowym Krakowskim (1815–1872)*, [w:] *Towarzystwo Naukowe Krakowskie w 200-lecie założenia (1815–2015). Materiały konferencji naukowej 9–10 grudnia 2015*, Kraków 2016, s. 209–227

Woźny 2018 Marzena Woźny, *Włodzimierz Demetrykiewicz (1859–1937). Prehistoryk z przełomu epok*, Kraków 2018

Wölfflin [2013] Heinrich Wölfflin, *How One Should Photograph Sculpture. Translated by*

Geraldine A. Johnson, „Art History”, 36, 2013, nr 1, s. 53–71

Wróbel 2016 Wiesław Wróbel, *Fotografowie białostoccy 1861–1915*, Białystok 2016

Wyczawski 1987 Hieronim E. Wyczawski, *Kalwaria Zebrzydowska. Historia klasztoru Bernardynów i kalwaryjskich drózek*, Kalwaria Zebrzydowska 1987

Wynalazek 1839 Wynalazek utrwalenia obrazów w ciemnicy (*Camera obscura*), „Gazeta Rządowa Królestwa Polskiego” 1839, nr 26, 11, s. 189–190

Z Krakowa 1900 B., *Z Krakowa*, „Tygodnik Ilustrowany” 1900, nr 2, 131, s. 27–28

Zabytki 1868 *Zabytki Żółkiewskie*, „Tygodnik Lwowski” 1868, nr 14, 5 IV, s. 108

Zabytki 2016 *Zabytki sztuki w Polsce. Małopolska*, Warszawa 2016

Zagrajek 2017 Agnieszka Zagrajek, *Dawne fotografie w zbiorach Domu Jana Matejki. Zarys zagadnienia*, „Rozprawy Muzeum Narodowego w Krakowie”, 10, 2017, s. 161–176

Zahorska 1922 Stefania Zahorska, *O pierwszych śladach odrodzenia w Polsce*, „PKHS”, 2, 1922, z. 2, s. 101–122

Zahorski 1904 Władysław Zahorski, *Katedra wileńska*, Wilno 1904

Zahorski 1905 Władysław Zahorski, *Kościół św. Anny w Wilnie*, Wilno 1905

Zahorski 1910 Władysław Zahorski, *Przewodnik po Wilnie*, Wilno 1910

Zakrzewski 1996 Tadeusz Zakrzewski, *Historia fotografii toruńskiej. Część druga za lata 1869–1899*, „Rocznik Toruński”, 23, 1996, s. 69–88

[Zawadzki] 1869 [Władysław Zawadzki], *Kościół farny w Żółkwi, jego dzieje i pomniki. (Wraz z listem Karola Szajnochy o grobowcu Jakuba i Konstancyi Sobieskich)*, Lwów 1869

Zembik 1993 Andrzej Zembik, *Fotografia częstochowska w latach 1847–1939*, „Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie”, seria „Wychowanie Artystyczne”, 1993, z. 4, s. 91–128

Ziejka 1996 Franciszek Ziejka, „*Tu wszystko jest Polską...*” (*O roli Krakowa w życiu duchowym Polaków w wieku XIX*), „Rocznik Krakowski”, 62, 1996, s. 31–52

Zub 1995 Jerzy Zub, *Sandomierz. Ratusz*, Tarnobrzeg 1995 (Przewodnik po zabytkach sztuki, nr 7)

Zubrzycki 1900 Jan Sas Zubrzycki, *Żółkiew (Ciąg dalszy)*, „Architekt” 1, 1900, nr 4, s. 59–66

Zubrzycki 1907–1909 Jan Sas Zubrzycki, *Skarb architektury w Polsce*, t. 1, Kraków 1907–1909

Zubrzycki 1909–1910 Jan Sas Zubrzycki, *Skarb architektury w Polsce*, t. 2, Kraków 1909–1910

Żakowicz (red.) 2004 *Dawna fotografia lwowska 1839–1939*, red. Aleksander Żakowicz, Lwów 2004

Żakowicz, Knurowski, Kleszcz-Piątkowska 1998 Aleksander Żakowicz, Krzysztof Knurowski, Katarzyna Kleszcz-Piątkowska, *Materiały do historii fotografii polskiej. Analiza prasy fotograficznej polskiej do roku 1914*, Częstochowa 1998

Żukowski 1841 Rudolf Żukowski, *Protestacja przeciw Daguerreotypowi*, „Tygodnik Petersburski” 1841 [1842], nr 98, 4 I, s. 556–558

Żychliński 1898 Teodor Żychliński, *Złota księga szlachty polskiej*, t. 20, Poznań 1898

STRONY INTERNETOWE

Fototikon [2016] fototikon.blogspot.com/2016/04/kiwskaya-gubernia-vse-fotatelie-1840-1917.html [dostęp: 5.01.2019]

Collectorism [2018] collectorism.com/item/70313 [dostęp: 5.01.2019]

Agra Art [2013] sztuka.agraart.pl/licytacja/289/18532 [dostęp: 5.01.2019]

A Catalogue of the Photographic Collection at the Photo Library of the Jagiellonian University's Art History Institute: Photographs of the Works of Polish Art Executed before 1900 (summary)

The Photo Library at the Art History Institute of the Jagiellonian University holds the oldest Polish photographic archive in the domain of art history, whose beginnings date back to the 1880s. The wide-ranging and valuable holdings of the Photo Library – which for many years had been used for purely utilitarian purposes, as a teaching tool of art history – were until recently little known as far as their historical and photographic significance was concerned. The situation was partially changed thanks to a research project entitled 'Photographs of the Works of Polish Art in the Collection of the Photo Library at the Art History Institute of the Jagiellonian University: A Scholarly Examination, Digitisation and Publication of a Catalogue', funded by a grant of the Polish Ministry of Science and Higher Education awarded as a part of the National Programme for the Development of the Humanities, carried out from 2014 to 2019. The aim of the project was to possibly most comprehensively examine a group of approximately 19,000 photographic prints from the Photo Library's holdings, which represent historic buildings and works of art from the area of Poland within its pre-partitions and current borders. The investigation encompassed identification of the objects represented in photographs, determining the date of the photographs' execution, their authorship and provenance as well as the photographic technique. Detailed descriptions of photographic prints were made, including signatures of photographers, proprietary marks (e.g. stamps and inventory numbers), inscriptions written on the prints, and retouching. All data was entered into a database and, along with digital images of the photographs, will be made available on the Photo Library's web site (at: www.fototeka.ihs.uj.edu.pl).

The present volume deals with the oldest and most valuable part of the holdings investigated during the project: a group of over 1,700 photographs executed in the nineteenth or at the very beginning of the twentieth century. The year 1900 mentioned in the title is only a nominal terminus, as in many cases the precise date of execution was impossible to determine. Thus, an additional criterion for

inclusion had to be adopted, that of the technique of the print's execution, resulting in the catalogue comprising all positives made on albumen paper (albumen prints), a photographic technique that was predominantly in use precisely in the nineteenth century.

The main part of the present volume is made up of a catalogue of photographs amounting to 1,741 items. The entries follow alphabetical order of place names in which the photographed objects are currently located (photographs of objects which were lost or destroyed have been catalogued under their last known whereabouts). It must be noted that photographs of copies or other kinds of reproductions of original works of art (e.g. plaster casts, drawings, architectural designs etc.) were treated as if they were photographs of the originals. For instance, a photograph of a drawing depicting the tomb slab of Piotr Kmita was catalogued under views of Cracow Cathedral, as it is where the slab itself is located. Entries dealing with photographs of objects whose whereabouts could not be determined were listed separately at the back of the catalogue.

Every entry consists of the following elements:

- subject of the photograph (including place name; name of the building or institution in which the photographed work is located; name or title of the artwork), supplemented with the photographer's name (if known) and the photograph's execution date
- current call number and former inventory number(s)
- technique of the print's execution and dimensions of the print and of the mount (in cm)
- description (photographers' signatures, proprietary marks, inscriptions that are contemporary or almost contemporary with the photograph's execution)
- provenance (including acquisition date, if known)
- location of the negative (if known)
- the earliest known publication in which the photograph was reproduced (publications dating from the second half of the twentieth century and later were not taken into account)

- justification for the attribution and dating of the photograph, discussion of the circumstances of its execution (if applicable).

The catalogue takes into account duplicate prints, but such entries have been limited to the call number, technique, dimensions, description and provenance, and have not been illustrated.

The catalogue is preceded by three introductory essays. The first one, by Wojciech Walanus, entitled *The History of the Photographic Collection of the Art History Cabinet at the Jagiellonian University (1881–1921)*, aims to describe the historical circumstances in which the core of the present collection of the Photo Library was formed, and the ways by which the photographs included in the catalogue were acquired. The paper begins with an outline of the history of the Art History Cabinet at the Jagiellonian University, an institution that was a precursor of the Photo Library. The Cabinet was established by Marian Sokołowski (1839–1911), the Jagiellonian University's first professor of art history [Fig. 1, p. 9]. Already as *Privatdozent*, or junior lecturer (he submitted his *Habilitation* in 1879), Sokołowski employed in his lectures photographs, prints and illustrated publications, either his own or borrowed from Cracow's libraries and museums. In 1881, having been awarded a grant from the Austrian Imperial and Royal Ministry of Religion and Education (k.k. Ministerium für Kultus und Unterricht), Sokołowski started to methodically assemble a collection of teaching tools which – a year later, after he had been appointed professor of art history and thus a chair of art history had been established – was given an independent status of the 'scientific apparatus of art history'. For the next two years the collection was kept in Sokołowski's private apartment, then, from 1884, it was provisionally housed in the chemistry department (currently the Wróblewski College) and finally, in 1887, it found a permanent location in the University's then only recently completed, brand new headquarters, the Collegium Novum. Located in five rooms on the edifice's ground floor, the Cabinet of Art History was arranged strictly according to the design of Sokołowski who had conceived it as a sort of museum of copies and reproductions of the works of art [Figs 3–4, pp. 12–13].

A turning point in the Cabinet's history occurred in 1898, when it was combined with the Archaeological Cabinet, established in 1867 by Józef Łepkowski (1826–1894), the first professor of archaeology at the Jagiellonian University [Fig. 5, p. 14]. The holdings of the Archaeological Cabinet encompassed various 'antiquities' (excavated objects,

artworks and memorabilia), books, prints, drawings and photographs, usually donated by eminent Polish collectors (such as Edward Rastawiecki and Władysław Czartoryski, among others). Sokołowski wanted to combine the Cabinet of Art History with the Archaeological Cabinet into a single 'Institute of Art and Archaeology' that would serve as an independent University museum under the immediate authority of the University's Senate. When Łepkowski retired in 1893, Sokołowski temporarily took the holdings of the Archaeological Cabinet in his care. The situation was resolved by the ministry's decision of 1898 which established the 'Combined Collections of Art History and Archaeology' with Sokołowski as their head and Piotr Bieńkowski, a professor of archaeology, as his deputy. The formal union, however, did not result in an actual fusion of the holdings of both Cabinets, each of which had been still assigned separate funds and kept its own inventory books. In 1921 the Archaeological Cabinet and the Cabinet of Art History were liquidated and their collections were distributed among four new entities: Seminar of Classical Archaeology, Department of Prehistoric Archaeology, the University Museum of Art and Archaeology, and Department of Art History. The last institution was given books, photographs and reproductions dealing with 'art of the Christian era', including those that used to belong to the Archaeological Cabinet. The Seminar of Classical Archaeology, in turn, took materials related to ancient art that had belonged to the Cabinet of Art History. In this way the 'scientific apparatus' assembled by Sokołowski was dispersed. A part of it that ended up in the Department (and since 1956, Institute) of Art History has been now kept in the Institute's Photo Library (photographs, scarce drawings and prints) and Library (books).

The second part of the essay deals with the origins of the Cabinet's of Art History photographic collection. Data provided by the account book from 1881–1899 and, regrettably incomplete, inventories from 1881–1892 and 1897–1930, make it clear that photographs were mainly donated to the Cabinet by private individuals and institutions. An important role at that was played by Sokołowski's private contacts. The major benefactor of the Cabinet was Sokołowski's collector friend, Count Karol Lanckoroński [Fig. 2, p. 11], who, from 1883 to 1912, donated about 2,800 photographic prints, mostly related to Italian art. Among important donors were also the writer Julian Klaczko, who bequeathed over 1,300 photographs to the Cabinet, and Sokołowski himself, who gave a total of approximately 900 photographic prints. The most important institution that supported the Cabinet was the Commission on Art History established

at the Polish Academy of Arts and Sciences in 1873. Since 1892 Sokołowski had been its chairman and it was most likely through his good offices that photographs or drawings, previously presented at the Commission's meetings and used for reproduction in its published *Transactions*, were donated to the University's collection. These donations totalled almost 1,200 photographic prints related for the most part to Polish art. A far less important role in the shaping of the collection was played by purchases which were possible owing to the already mentioned grant of the Ministry of Religion and Education: only approximately 920 photographs were acquired in this way from 1887 to 1917. As a result of the 1921 division of the collections of the Archaeological Cabinet and the Cabinet of Art History, the latter was divested of reproductions of ancient art. The division, however, had also some advantages, providing the Photo Library's current collection with about 180 nineteenth-century photographs which once used to belong to the Archaeological Cabinet, including about 70 prints of particularly high value, dating from the 1860s and 1870s, from the private collection of Józef Łepkowski (all of which have been included in the present catalogue).

The final part of the text discusses the place of photography within the structure of the Cabinet of Art History which consisted of four sections: 'Furniture and furnishings', 'Casts', 'Books and publications', and 'Photographs and prints'. The last section included also drawings, watercolours and photomechanical reproductions, which very well reflects the diversity of media used by art historians in the second half of the nineteenth and at the beginning of the twentieth century. It is known that Sokołowski set as much store by acquiring high-quality photographic prints as by procuring copper engravings and chromolithographs. Still, this does not alter the fact that photography was the most numerous and most extensively used medium in Sokołowski's Cabinet. The photographs were most likely organised by epochs, artistic genres and countries, and within each section they were probably arranged alphabetically according to the names of artists or places. Photographic prints, generally kept in cabinets or drawers, were made available in the 'Study Room' [Fig. 3, p. 12], but some of them – selected with regard to their subject matter – were permanently displayed in the Cabinet's rooms – hung on the walls near plaster casts of ancient sculpture [Fig. 4, p. 13]. The arrangement of the Cabinet's interiors in many respects resembled that of the so-called Photographic Room in Karol Lanckoroński's palace at Rozdół [Fig. 7, p. 22], which may be explained by Sokołowski's close contacts with the count.

The second essay, by Magdalena Kunińska (*Photography as an Epistemic Medium of Art History between the History of Culture and the History of Style*), was based on historical data provided in Wojciech Walanus's study of the history of the Jagiellonian University's Cabinet of Art History, which focuses in particular on its photographic collection, while methodologically it refers to performative properties of collections as defined by Horst Bredekamp, among others. In this particular case, performative features of the collection concern the ways in which scholarly identity of art history was constructed.

While referring to the basic tenets of the so-called archival turn, the author considers the photographic collection assembled by the subsequent generations of Cracow art historians as an axiologically opaque epistemic residue which allows to trace the changes in the attitude towards the principles of art historical practice that had occurred up to 1918. In this way, she makes an attempt to show the nuances of the nineteenth-century panopticism which are discernible in the changing media of representing a work of art, from a graphic tracing to photography, and in the changing systems of organising knowledge – from synoptic pictorial broadsheets to individual photographs – this being a change in the means of communication.

By combining the history of the development of photography and its ascent to the position of a medium that had dominated reproductive techniques, with the history of art history's achieving the status of a scholarly discipline, the paper specifies a methodological transition from the history of culture to formal analysis, which can be seen in the achievements of the Cabinet's founder, the first professor of art history, Marian Sokołowski, and his successors.

The main part of the paper, entitled *Art History on the Road to Scholarliness*, focuses on discussion about the value of photography as art, with William Henry Fox Talbot as a staunch supporter of the new medium and Charles Baudelaire, Henri Delaborde and Charles Blanc as its critics. An analysis of their views reveals that the differences in assessing the merits of photography were the result of a conflict between two modes of perceiving the reality: one that was artistic, and the other that was 'cool' or 'objective' and, consequently, scholarly. This debate serves as a background to present the views of Marian Sokołowski who advanced an idea that art-historical research should meet the standards of scholarliness through objectivity and lack of emotional involvement. Putting aside the polemical content of the critical statements on photography, of which disjointed fragments were often used in debates, the author demonstrates that the description of the properties

of photography coincided on both sides of the dispute when it was related to the medium's objectivity and lack of individuality, whereas differences consisted in the assessment of the objectivity itself. For the critics of photography, who considered it to be 'blind to the realm of the spirit', its objectivity was a major fault which undermined its position as an art. These views, however, derived from a particular concept of creativity, which emphasised transformational capabilities of imagination. Yet the same critics recognised photography as a documentary medium which made it possible to view historic objects that no longer survived or were far away, and in those cases they positively assessed the objectivity of photographs.

A confrontation of the two worldviews: the artistic and the scholarly one, prefaces a discussion about the introduction of photography into the practice of art history and its role in establishing 'laboratories' of art-historical investigation by Hermann Grimm, Giovanni Morelli and Jacob Burckhardt. Apart from offering a possibility of juxtaposing and comparing artworks, photography was additionally presented as a medium that guaranteed the so-called positive basis for research, a quality that was crucial for the discipline's scientific status. The photographic technique, as a *Hilfsmittel* (or research aid) of art history, was treated at the same time as one that enabled to view objects without personal involvement, and correctly, since otherwise, when seen using natural perception ('with the naked eye'), these objects would have been seen stereoscopically. The author, following Jonathan Crary, associates this form of perception of the world with certain aspects of the nineteenth-century panopticism.

A separate treatment was given to the question of the feasibility of using photography for reproductions of painting and sculpture. Here, the views of Heinrich Wölfflin and Hermann Grimm, both of whom emphasised limitations of the photographic medium for the reproduction of sculpture, have been analysed in comparison with the history of the development of art-historical research method.

Concluding paragraphs provide an analysis of a transition from the paradigm of typological research – consisting in, as Sokołowski would have it, identifying the 'lineage and development' in art (that is, a kind of research associated with the idea of presenting a comprehensive view of the history of art), based on 'positive foundations' – to a formal analysis focused on less numerous groups of objects. The author posits that this turn is reflected in the statistics and structure of the photographic collection of the Jagiellonian University's Art History Cabinet and later Department, as the study materials of its subsequent professors

that accumulated in the collection with the passage of time were becoming increasingly detailed.

The collection of the Art History Cabinet, this nineteenth-century 'imaginary museum' – as it may be called (with full awareness of the anachronism of André Malraux's expression), since it meets the requirements of building a canon and displaying 'without walls' the sum of human imagination (regardless of any exceptions from this comprehensive survey) – is a historical phenomenon which reflects the intertwining of the history of art history and the development of photographic techniques, a fact that fully justifies Donald Preziosi's assertion, used in the opening phrase of the present text, that 'Art history as we know it today is the child of photography'.

The last essay, by Anna Bednarek (*The Photography of Historic Monuments and Artworks on Polish Lands in the Nineteenth Century. An Outline of the Problem*), immediately relates to the subject matter of the group of photographic prints shown in the present catalogue. The invention of photography made it possible to get acquainted with images of even far away objects, its degree of faithfulness surpassing at the same time all previously employed techniques. Reasons for executing, collecting and disseminating images of artworks and historic monuments were numerous: from an entirely individual wish to preserve an important or beautiful view, to scholarly research which in Polish lands flourished particularly in Cracow and was intended to result in a study on the history of Polish art. Therefore the question of photographic reproductions brings together a number of problems, related not only to photography and its history, but also to visual culture in the broadest sense. Research into this problem that has been conducted in Western Europe and the USA since fairly recently, resulted in publications and museum exhibitions. A growing interest in the topic can also be seen in Poland, but it is only rarely that it yields separate studies; the problem under discussion is far more often treated on the margin of papers dealing with other topics.

For reasons of technological constraints, the earliest photographs (daguerreotypes), both such that were brought to Polish lands and such that were taken on site, represented mainly architecture. As soon as it was possible to execute photographic portraits, it was this genre that became the mainstay of the majority of Polish photographic ateliers. Architecture and isolated objects began to be photographed on a larger scale starting from the 1850s, when the negative-positive process took root. Photographers, working on their own or commissioned, took single shots and compiled sets and albums of photographs [Fig. 2, p. 44],

but not without difficulties. And it was precisely because of these difficulties that there were relatively few amateur photographers in the second half of the nineteenth century, and it was only thanks to and along with the introduction of technological improvements that their number began to grow. Owing to photomechanical processes, such as colotype, it became, in turn, possible to reproduce photographs using the printing press.

The emergence of photography and its subsequent gaining of popularity were evaluated by critics and journalists, but more extensive analyses of the phenomenon on Polish lands were very rare (an exception being Józef Ignacy Kraszewski who wrote on photography relatively early and fairly often). If Polish critics addressed the question of application of photography to documenting the works of art, their opinions were usually favourable to the new medium, although, especially in the early days, there were also cases of criticism related, for the most part, to photography's purely imitative character, among others.

One of the areas in which photography found wide application was reproduction of artworks done by contemporary artists, both the lesser- and better-known ones. Among the former were, for example, Saturnin Świerzyński and Polikarp Gumiński [Fig. 3, p. 47] and among the latter, e.g. Jan Matejko and Artur Grottger. Photographs of their works were used as a means of promoting and advertising their art, enabling the audiences to become acquainted with the current production of the artists. In case of some artists, e.g. Grottger, photographs played an important role in the reception of works reproduced using this technique.

Also scholarly circles became interested in photography as a means of documenting historic artefacts, because a collection of their images was considered indispensable to preparing a study on the history of Polish art. It is to the Warsaw photographer and amateur researcher, Karol Beyer, that we owe a number of pioneering initiatives in this regard, as he believed the scholarly application of the new medium to be its most important asset. And although it was not without difficulties that his plans were brought to fruition, mainly because of scarce interest of the public, he had managed to put together, e.g. albums with photographs from exhibitions of antiquities in Warsaw (1856–1857) [Fig. 5, p. 50] and Cracow (1858–1859). And it was most likely thanks to one of Beyer's albums that the scholars associated with

the Section on Archaeology and Fine Arts of the Cracow Learned Society became aware of the reproductive potential of photography. In the Cracow milieu, an important part in recording historic objects using the new technique was played by the scholar Józef Łepkowski who was instrumental in recording in photographs the wall monument to Veit Stoß the Younger at Ząbkowice Śląskie (Germ. Frankenstein; 1869) and the so-called antiquities of Czeszewo (1872) [Fig. 8, p. 52], among others. These reproductions are excellent examples of the manifold functions photographs served in the practice of scholarly research: as a source of information and a tool used for recording and disseminating knowledge about an object. In Lvov, in turn, photographic recording of historic monuments was championed especially by Stanisław Kunasiewicz who was deeply involved in the cause of their restoration. With the passage of time, photography became an almost standard tool used in art-historical research, and at the end of the nineteenth century some scholars (e.g. Stanisław Tomkowicz) were able to take pictures on their own.

At that time amateur researchers and art lovers assembled collections of images, some of which were in the form of photographs. Such was the case of the holdings of Maria Celestyna Boczkowska and Ambroży Grabowski in which photographs appeared alongside images executed in other techniques [Fig. 9, p. 53]. Photographic prints started to be featured in collections of public institutions (e.g. Archaeological Cabinet of the Jagiellonian University); they were usually donated by photographers, artists and scholars.

Reproductions of artworks were executed and used not only in the scholarly milieu; on the contrary: quantitatively, of greater importance was probably the strictly private sphere in which photographs were used as personal memorabilia, gifts and decorations. The varied forms of photographic prints attest to the fact that they were intended for a wide spectrum of audiences: next to expensive albums, accessible for a narrow group who could afford them, there were photographs, such as stereoscopic images and in the handy *carte-de-visite* format, published to cater to the possibly widest audiences. Photographers advertised their work to potential customers by exhibiting it, for example, in shop windows, and by participating in World's Fairs.

Translated by Joanna Wolańska

